Motioner

Bok ett

Utskott ett till fem

Partistämma 2019

IN

Motionsbok 1

5 **Utskott 1**
Ekonomi, jobb och företagande

129 **Utskott 2**
Migration och integration

199 **Utskott 3**
Lag och ordning

297 **Utskott 4**
Välfärd

397 **Utskott 5**
Barns uppväxtvillkor, skola och bildning

Motionsbok 2

5 **Utskott 6**
Klimat, energi och gröna näringar

93 **Utskott 7**
Ett sammanhållet Sverige

173 **Utskott 8**
Demokrati, förvaltning och mediepolitik

263 **Utskott 9**
Utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik

359 **Utskott 10**
Vår organisation

Utskott 1

1

Utskott 1

Ekonomi, jobb och företagande

Innehåll

Motion 1:1
9 Begränsning av konfliktregler på arbetsmarknaden

Motion 1:2
12 Hjälp småföretagen att kunna investera med eget kapital

Motion 1:3
14 Regelförenklingar för företagande

Motion 1:4
16 Korta vägen för kortutbildningsjobb

Motion 1:5
19 Anpassa sjukförsäkringen till egenföretagarens villkor

Motion 1:6
21 Säkra vårt långsiktiga välstånd genom att underlätta företagens tillväxt i Sverige

Motion 1:7
23 Teckna inte in framtidens ekonomi med dolda långsiktiga åtaganden

Motion 1:8
25 Näringslivsklimatet i Sveriges kommuner behöver förbättras

Motion 1:9
27 Avskaffa den dolda momsen för utbildningsföretag

Motion 1:10
31 Stärkt mandat för Regelrådet

Motion 1:11
33 Stärkt mandat för Regelrådet

Motion 1:12
36 Enklare företagande – förenklad enskild näringsverksamhet

Motion 1:13
41 Enklare företagande – förenklad enskild näringsverksamhet

Motion 1:14
45 Entreprenörsskatten (känd som 3:12 reglerna)

Motion 1:15
49 Fördelning av föräldradagar

Motion 1:16
51 Motion om kommunalskatten

Motion 1:17
52 Motion angående en bättre psykisk hälsa

Motion 1:18
56 En skattereform med fokus på produktivitet för hela Sverige

Motion 1:19
58 Återinför Alliansens subventionsgrad på RUT- och ROT-avdragen

Motion 1:20
59 Återinför läxrut

Motion 1:21
60 Motion angående RUT och ROT

Motion 1:22
63 Synliggör hela lönekostnaden/löneutrymmet för löntagaren

Motion 1:23
65 Förläng arbetslivet och säkra kompetensförsörjning i samhället

Motion 1:24
68 Höjning av gränsvärdena för revisionsplikt för AB

Motion 1:25
72 Ändring av grundavdraget

Motion 1:26
75 Plattskatt för beskattning av inkomst

Motion 1:27
77 Sänk skatten!

Motion 1:28
79 En ny skattereform

Motion 1:29
82 Grundlagsstadgad begränsning av marginalskatten

Motion 1:30
86 Ett reformerat anställningsskydd för att fler ska våga anställa

Motion 1:31
89 Ett enhetligt, tydligt och rättvist skattesystem

Motion 1:32
92 Översyn av nordiska skatteavtalet

Motion 1:33
94 Motion förtydliga ansvarsfördelningen över olyckor på fritid och i arbetet

Motion 1:34
97 Angående att sänka skattegolvet för ISK och KF

Motion 1:35
99 Angående jämställdhet

Motion 1:36
107 Sveriges konkurrenskraft

Motion 1:37
125 Bostadstillägg

Motion 1:1

Begränsning av konfliktregler på arbetsmarknaden

Katarina Brännström, Växjö – Kronoberg

Sverige har väldigt generösa konfliktregler på arbetsmarknaden jämfört med de flesta länder. När förhandlingarna går trögt kan facken ta till konfliktvapnet och därmed tvinga sig till högre och därmed dyrare löneavtal. Ibland dyrare än företagen tål vilket sänker konkurrenskraften.

Det är ett fåtal fackförbund som oftast tar till konfliktvapnet, det är mansdominerade yrken i hemmamarknadsorienterade branscher såsom el, bygg och transport. Till skillnad från våra grannländer så saknar Sverige en så kallad proportionalitetsprincip. Det vill säga att det ska finnas en rimlig proportion mellan mål och tillgripna medel i en konflikt.

2016 års avtalsrörelse kantades av ett högt tonläge, varsel och strejker. Några exempel är Byggnads varsel som påverkade 20 000 anställda och 500 företag. Unionens, Sveriges Ingenjörers varsel är andra exempel på konfliktvapen som även kan få samhällsfarliga konsekvenser. Trenden att allt tidigare och att allt fler tar till konflikthot är tydlig i Sverige. År 2011 lade 40 olika fackförbund varsel, 2016 var det en fördubbling.

Risken är att vi framöver får situationer där stridsåtgärder vidtas, som har stora negativa konsekvenser för viktiga samhällsintressen. Ett alternativ som diskuterats är en begränsning av möjligheten till sympatikonflikter. I Svenskt Näringslivs förslag till nytt huvudavtal 2009 fanns ett förslag att stridsåtgärderna i primärkonflikten ska ha pågått med total strejk eller lockout i fyra veckor innan det är tillåtet med sympatiåtgärder.

Hamnkonflikten i Göteborg i vinter visar tydligt hur märklig dagens lagstiftning är. En fackförening tar till stridsåtgärder, trots att arbetsgivaren redan har ett avtal med ett annat fack. Svenska Hamnarbetarförbundets avdelning 4 vill ha ett eget kollektivavtal. Men det är inte möjligt eftersom det redan finns ett kollektivavtal mellan Transportarbetareförbundet och Sveriges Hamnar. Det gör att hamnarbetarna i det konkurrerande facket kan strejka trots att det finns ett gällande kollektivavtal.

En strejk skulle få stora konsekvenser för såväl hamnen som transportnäringen och svensk industri. Om driften stoppas påverkar det handeln i hela Sverige. Sverige är en liten, öppen ekonomi med ett stort exportberoende. Den svenska exporten är avgörande för vår tillväxt. Företag som Volvo, SSAB, Stora Enso, H&M och SKF drabbas hårt.

1

Att-satser

att se över konflikträtten i lagen om anställningsskydd, LAS, så att maktbalansen på arbetsmarknaden blir mer rimlig och inte skadar svensk konkurrenskraft

Förbundsstyrelsens yttrande

Den svenska arbetsmarknadsmodellen tjänar i mångt och mycket Sverige väl. Ansvarstagande parter på arbetsmarknaden som förhandlar om löner och villkor leder till stabilitet och i sin tur till goda förutsättningar för investeringar i Sverige och därmed till jobb och tillväxt. Svensk arbetsmarknad är dock under snabb förändring vilket ställer krav också på förändring och modernisering av den svenska modellen. Främst är detta parternas ansvar men självfallet måste också gällande lagstiftning vara anpassad till dagens arbetsmarknad och vara utformade på ett sådant vis att det inte uppstår allvarliga obalanser mellan arbetsmarknadens parter.

Motionären beskriver väl att de svenska konfliktreglerna på arbetsmarknaden är långtgående och hur dessa regler, om de missbrukas, kan äventyra konkurrenskraften för svenska företag. Stridsåtgärder bör självfallet vara rimliga men länsförbundsstyrelsen konstaterar att så tyvärr inte alltid är fallet. Konflikten mellan salladsbaren Wild´n Fresh i Göteborg och Hotell- och Restaurangfacket är ett uppmärksammat exempel på när konfliktverktyget användes på ett orimligt sätt och den nu pågående hamnkonflikten i samma stad, som motionären lyfter fram, är ett annat.

Länsförbundsstyrelsen anser att det är viktigt att slå vakt om den svenska modellen. Därför behöver den också moderniseras och de problem som finns med en missbrukad konflikträtt adresseras. Vi behöver bland annat en lagstiftning som säkerställer fredsplikt och att tecknade kollektivavtal respekteras utan inblandning av tredje part.

En förändrad lagstiftning måste föregås av noggranna överväganden. Styrelsen delar motionärens uppfattning att reglerna om konflikträtt i Lagen om Anställningsskydd, LAS, behöver ses över. Detta i syfte att upprätthålla en sund maktbalans mellan arbetsmarknadens parter och för att därmed värna den svenska modellen och svensk konkurrenskraft.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår länsförbundsstyrelsen härmed länsförbundsstämman besluta:

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 1:1

Motionären tar upp konflikträtten och behandlar frågor om hur konfliktreglerna kan äventyra konkurrenskraften för svenska företag om de missbrukas.

Sverige ska ha en rättvis arbetsmarknad. Moderaterna värnar goda villkor för de som jobbar, sliter och gör rätt för sig. Rätten att vidta stridsåtgärder är en viktig del i att uppnå detta. Den rätten måste fortsatt vara stark – men den kan inte vara helt obegränsad.

Målet med att ändra i strejkrätten måste vara att finna en rimlig maktbalans mellan parterna. Ett tydligt exempel på när balansen inte är rimlig är händelserna i Göteborgs hamn. En arbetsgivare som har ett kollektivavtal måste som huvudregel kunna freda sig från konflikter.

I ett internationellt perspektiv har vi få konfliktdagar i Sverige och reallönerna har ökat under lång tid. Men fallet med Göteborgs hamn är ett exempel på när det inte räcker med kollektivavtal. Det hänger samman med att facket som vidtar stridsåtgärder, Hamnarbetarförbundet, inte är part till det kollektivavtal som arbetsgivaren APM Terminals tecknat. Då är rätten att ta till stridsåtgärder näst intill obegränsad.

Den svenska modellen innebär att löner och andra anställningsvillkor i huvudsak bestäms genom kollektivavtal. På så sätt ges större möjlighet till flexibilitet och lösningar som är anpassade till olika branschers särskilda villkor. Rätten att vidta stridsåtgärder är central – förhandlingar om kollektivavtal förs under hot om att vidta stridsåtgärder som yttersta påtryckningsmedel. En viktig anledning till att träffa avtal är att det medför ett förbud mot stridsåtgärder och därmed ger arbetsfred i de allra flesta fall.

En besläktad fråga är rätten att vidta sympatiåtgärder, som är ett avsteg från huvudprincipen om ett kollektivavtals fredsverkan. En sympatiåtgärd är en stridsåtgärd som vidtas till stöd för en annan parts stridsåtgärd. I Sverige är det framför allt ett vapen för arbetstagarsidan. Syftet kan vara att sätta press på arbetsgivaren i huvudkonflikten att teckna kollektivavtal eller att påverka pågående kollektivavtalsförhandlingar. Ur ett europeiskt perspektiv är de svenska reglerna gällande sympatiåtgärder särskilt tillåtande, eftersom det inte ställs något krav på att åtgärden ska avse en part som kan påverka huvudkonflikten eller är kopplad till den på något sätt. Både i Danmark och i Norge finns det exempelvis krav på ett visst samband eller viss intressegemenskap.

Ur ett moraliskt perspektiv är det ofta svårt att motivera varför en part som överhuvudtaget inte har med huvudkonflikten att göra ska drabbas. För svenska företag innebär det dessutom en konkurrensnackdel jämfört med företag i andra länder där sympatistrejker är förbjudna eller starkt

begränsade. För att värna arbetsfreden och för att oskyldiga företag och arbetstagare inte ska drabbas av en konflikt vill Moderaterna därför införa en proportionalitetsprincip vid sympatiåtgärder. Det innebär krav på att åtgärden måste stå i rimlig proportion till det man vill uppnå, vilket innefattar någon form av koppling eller intressegemenskap med den ursprungliga konflikten.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:1, det vill säga

att se över konflikträtten i Lagen om Anställningsskydd, LAS, så att maktbalansen på arbetsmarknaden blir mer rimlig och inte skadar svensk konkurrenskraft.

Motion 1:2

Hjälp småföretagen att kunna investera med eget kapital

Leif Karlsson, Emmaboda – Kalmar

Att skaffa investeringskapital genom bank ter sig allt svårare för mindre företag.

När oförutsedda händelser inträffar i exempelvis tillverkningsindustrin där försäkringar ej är gällande kan hela verksamheten sättas på spel.

Skapa därför möjligheten för företag att avsätta kapital i en investerings- och reparationsfond.

Att avsätta högst 10 % av omsättningen i en skattefri fond under högst 3 år. Är fonden ej utnyttjad efter 3 år återgår kapitalet till beskattning enligt gällande skatteregler.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman besluta:

att Moderaterna arbetar för att upprätta en investerings- och reparationsfond för mindre företag med upp till 20 anställda

att motionen sänds vidare till den moderata riksdagsgruppen

att motionen sänds vidare till partistämman för ställningstagande

Förbundsstyrelsens yttrande

Småföretagens förutsättningar och möjligheter att växa och skapa fler jobb är ett väldigt viktigt politiskt område.

Många företag är beroende av någon form av verktyg i sin verksamhet där reparationskostnaden precis som motionären beskriver kan innebära en stor ekonomisk förlust för företaget.

Vi vill ha ett Sverige som jobbar och där företagen ges möjlighet att växa och där fler jobb skapas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

att motionen sänds vidare till partistämman för ställningstagande

Partistyrelsens yttrande över motion 1:2

Motionären föreslår att Moderaterna ska arbeta för att införa en skattefri investerings- och reparationsfond för mindre företag med upp till 20 anställda. Detta syftar till att förenkla för småföretag att kunna investera med eget kapital.

Partistyrelsen delar motionärens ambition att skapa goda förutsättningar för små företag att växa och utvecklas. En viktig aspekt för verksamheten i små företag rör tillgången till kapital och företagens skattevillkor. För de flesta små företag är eget kapital den främsta källan till finansiering. Att införa investerings- eller reparationsfonder skulle kunna vara ett sätt att öka tillgången på eget kapital, men det skulle också öka komplexiteten i skattesystemet ytterligare. Moderaterna vill generellt hellre se lägre generella skatter än särlagstiftning för vissa företag.

Redan idag kan aktiebolag och enskilda näringsidkare avsätta vinster i periodiseringsfonder och därmed skjuta upp en del av beskattningen av inkomsten i näringsverksamheten till ett senare år. Genom att göra avsättning till en periodiseringsfond under ett år med vinst kan man återföra fonden ett senare år när man redovisar förlust och på så sätt kvitta vinst mot förlust. Detta regelverk skapar förutsättningar för att under ett år med stora kostnader eller investeringar minska framtida skattepålagor.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:2 besvarad med vad som ovan anförts.

1

Motion 1:3

Regelförenklingar för företagande

Moderaterna i Blekinge län

Samtliga de senaste regeringarna har haft som mål att åstadkomma regelförenklingar och minska den administrativa bördan för företagande. Avsikten har varit att framgång på detta område skulle underlätta för befintliga företag, göra det enklare att starta nya företag och göra det mer intressant att etablera sitt företag i Sverige i jämförelse med andra länder.

Trots goda intentioner har reglerna blivit ännu mera omfattande. Den tid som företagare måste lägga på att tillgodose lagar och myndigheters krav ökar och den tiden tas från den tid som finns tillgänglig för företagaren att ägna sig åt att styra, leda och utveckla sina företag.

Myndigheters krav på företagare motiveras ofta av annat än omsorgen om företagande och entreprenörskap. Man kan få intryck av att konsekvenser av den administrativa bördan inte på allvar övervägs innan nya krav införs.

Med anledning av ovanstående föreslår jag

att förbundsstyrelsen ställer sig bakom motionen

att Moderaterna ska verka för att myndigheter som förbereder nya administrativa krav riktade mot företag i förväg ska beräkna hur mycket tid som kommer att gå åt till att uppfylla dem och väga det mot den nytta som det allmänna har av uppgifterna

att detta ska utgöra en del av underlaget för beslut om kraven ska ställas, samt

att motionen sänds vidare till partistämman

Lennarth Förberg
Ronneby

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi vill börja med att tacka motionären för en mycket intressant och aktuell motion. Moderaterna har alltid tagit strid för företagen, stora som små. Vi vet att många jobb skapas av företag och vi ser positivt på den utvecklingen. Många ungdomar får idag testa på att driva företag under gymnasietiden och det blir allt mer självklart att starta eget än att bli anställd i den offentliga sektorn efter studenten. Moderaterna arbetar brett och allmän för att göra det enklare för företag att startas upp och billigare att anställa så att små företag får möjligheten att växa. Att

genomföra regelförändringar för företag är ett ständigt arbete som partiet arbetat och arbetar med under lång tid för att få ett bra resultat.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:3

I motionen föreslås att Moderaterna ska verka för att myndigheter som förbereder nya administrativa krav riktade mot företag i förväg ska beräkna hur mycket tid som kommer att gå åt till att uppfylla dem och väga det mot den nytta som det allmänna har av uppgifterna.

Partistyrelsen delar motionärens beskrivning av att den tid som företagare måste lägga på att tillgodose lagar och myndigheters krav ökar. 37 procent av landets företagare tycker att reglerna har blivit krångligare under det senaste året, enligt en undersökning genomförd 2019 av Näringslivets Regelnämnd, NNR. Det är fler än i någon tidigare undersökning. Det minskar utrymmet för företagare att styra, leda och utveckla verksamheten.

Enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning är alla myndigheter redan i dag skyldiga att utreda vilka effekter nya förslag på reglering får för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Dessutom ska Regelrådet få tillfälle att yttra sig innan myndigheten fattar beslut. På ett liknande sätt ska statliga utredningar enligt kommittéförordningen utreda vilka konsekvenser nya förslag har för företagen.

Trots detta ökar företagares upplevda regelbörda. Därför behöver regelförenklingsarbetet stärkas ytterligare.

Ett skäl till ökad regelbörda är att myndigheter och riksdag bortser från de konsekvensutredningar som görs, eller att konsekvensutredningarna i sig är bristfälliga. För att undvika att så sker vill Moderaterna stärka regelrådets ställning, vilket beslutades om på arbetsstämman 2017. Regelrådets mandat bör breddas så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag, inte enbart företagens administrativa kostnader.

Ett annat skäl till ökad regelbörda kan vara att EU-direktiv ofta överimplementeras i svensk lagstiftning. Vi utgår sällan från minimikraven, utan inför

regelverk som går långt över EU-direktivens krav. Moderaterna har varit med och drivit igenom ett beslut i riksdagen om att regeringen inte får genomföra EU-direktiv på ett sätt som ökar regelbördan för företag. Moderaterna vill dessutom införa krav på konsekvensutredningar vid implementering av EU-direktiv.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:3 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:4

Korta vägen för kortutbildningsjobb

Jan Nilsson, Vännäs – Västerbotten

”Korta vägen” är ett samarbete mellan högskolor/universitet och Arbetsförmedlingen som vänder sig till akademiker med minst tre års högskolestudier i hemlandet. Målet är att deltagarna efter 26 veckors insats ska kunna få jobb inom sitt yrke och vid behov förberedas för högskolestudier om utbildningen behöver kompletteras.

Utbildningen består av delar som; Kartläggning och bedömning, samhällsorientering, yrkescoachning med studie- och yrkesvägledning, arbetsplatsförlagd utbildning samt jobbsvenska. Utbildningen kan påbörjas även om SFI inte är klart.

Inom dagens arbetsmarknad finner vi fler yrkesgrupper med kort utbildningsväg där arbetskraftsbristen är strukturell, inte konjunkturell. Bristen kommer att bestå även i lågkonjunktur. Ett område är fordonsförare där särskilt bristen på lastbils- och bussförare är stor. Idag finns många nyanlända förare med stor erfarenhet av moderna fordon. Man kan ha svårt att gå traditionella studievägar och blir alltför ofta sittande passiviserade och i bidragsberoende.

De kortutbildade, fordonsförare, städare m.fl, är betydligt fler än akademikerna. De har i många fall lätt att få jobb även efter kortare insatser men hindras ibland av formella krav på grundvux m.m. för att sedan kunna tävla om en plats på vuxutbildning mot fordonsförare. Människor med dessa och liknande yrken skulle kunna hjälpas fram betydligt fortare än idag.

Korta vägen med yrkesfokus för kortutbildade skulle kunna göra stor nytta för individer, näringsliv och de kommuner som nu drabbas av ökade kostnader inom försörjningsstödet.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman:

att verka för att behovet av att ett ”Korta vägen” för yrken med kort utbildning utreds

att anta motionen

att motionen sänds vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Korta vägen finns på flera orter i Sverige och är en uppdragsutbildning som riktar sig till utländska akademiker med en examen eller tre års högskolestudier från hemlandet. Korta vägen har funnits i Umeå sedan våren 2010. Syftet är enligt Umeå universitet att kombinera yrkesspecifik svenskundervisning med bl.a. praktik och karriärcoachning. Detta ska bidra till ökade chanser för kursdeltagarna att bli en del av den svenska arbetsmarknaden.

En rad studentuppsatser har utvärderat försöket som visat sig utfallit positivt (sökning Diva (digitala vetenskapliga arkivet). Slutsatserna i rapporterna visar emellertid inget om huruvida detta skulle vara direkt översättningsbart på det sätt som motionären föreslår.

Emellertid rent politiskt så är grundtanken mycket god. Vi behöver få fler, kortare, individualiserade och snabbare vägar in på arbetsmarknaden. Breda generella lösningar passar sällan alla. Att kombinera språkutbildning med en arbetsplatsförlagd praktik är i grunden ett bättre sätt att lära sig språket.

Förbundsstyrelsen anser att fokus för hela det arbetsmarknadspolitiken borde vara arbetslinjen.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundsstämman att:

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:4

Motionären behandlar den angelägna frågan om hur fler nyanlända ska kunna komma i arbete snabbare och därmed också motverka den rådande arbetskraftsbristen.

Moderaterna är ett parti för dem som jobbar, för dem som vill jobba och dem som har jobbat. Att så många som möjligt arbetar är centralt för vårt nuvarande och framtida välstånd, men det är mer än så. Det är också en fråga om vilket samhälle vi vill ha. När det lönar sig att arbeta blir det tydligt

att det är rätt att anstränga sig för att skapa en bättre tillvaro för sig själv och för andra.

Sveriges största utmaning under de närmaste åren är integrationen och att fler utrikes födda kommer in på arbetsmarknaden. Jobbklyftan mellan utrikes och inrikes födda växer, trots en långvarig högkonjunktur, och utrikes födda har fyra gånger så hög arbetslöshet som inrikes födda. Nyanlända som inte tar steget in på arbetsmarknaden under sina första år i Sverige riskerar att fastna i långvarigt utanförskap och bidragsberoende.

Ett arbete innebär egen försörjning och möjligheten att påverka sitt eget liv. Det skapar trygghet och frihet. En ökad sysselsättning bland dem som i dag står utanför är också viktigt för att deras barn inte ska ärva sina föräldrars utanförskap. För de som är nyanlända innebär ett arbete ökade möjligheter att komma in i samhället och att lära sig svenska.

Samtidigt som många människor behöver hjälp för att komma in på arbetsmarknaden är rekryteringsproblemen stora och arbetsgivarna hittar inte rätt kompetens. Vår arbetsmarknad kännetecknas av stora matchningsproblem. En väl fungerande matchning, och förmågan att ge den arbetslöse rätt insats och aktivitet, kommer att spela en central roll för tillväxten och för att förhindra att utanförskap växer. Förutom att säkerställa att de ekonomiska incitamenten att gå från bidrag till arbete fungerar tillfredsställande behöver arbetsmarknadspolitiken anpassas och effektiviseras för att hantera den utmaning som Sverige står inför.

Moderaterna anser att svensk arbetsförmedling behöver reformeras i grunden. Arbetsförmedlingen har länge uppvisat låga förtroendesiffror och alltför dåliga resultat. Mot den bakgrunden vill Moderaterna att Arbetsförmedlingen läggs ned till förmån för en struktur där andra aktörer på arbetsmarknaden spelar en betydligt större roll. Rätt utformad kan en aktiv arbetsmarknadspolitik bidra till lägre arbetslöshet och kortare arbetslöshetsperioder genom insatser som bidrar till förbättrad sökaktivitet, rustar människor för jobb och säkerställer en effektiv matchningsprocess mellan arbetssökande och arbetsgivare. En viktig del i en effektiv arbetsmarknadspolitik är att rätt individ får ta del av rätt insats. Detta både för att säkerställa att politiken ger avsedd effekt, men också för att säkerställa att skattebetalarnas pengar används på bästa sätt. Moderaterna anser att detta inte fungerar på ett tillfredsställande sätt i dag.

Ett exempel är arbetsmarknadsutbildningen som under lång tid uppvisat dåliga resultat. Syftet med utbildningen är att utbilda arbetslösa så att de ska kunna anställas i ett bristyrke. Men trots att matchningen försämrats under senare år har utbildningen i alltför låg utsträckning lett till att deltagarna fått arbete. Under flera år visar utvärderingar att arbetsmarknadsutbildningarna i stället förlängt arbetslöshetstiden. Även de förberedande

utbildningarna har uppvisat dåliga resultat. Arbetsförmedlingens analyser visar att man använt dyra utbildningsplatser som aktivitet och anvisat utbildningarna till personer som inte kan tillgodogöra sig den. Mycket talar också för att man inte lyckats anpassa arbetsmarknadsutbildningarna med ett innehåll som ger deltagarna de kunskaper som arbetsgivarna efterfrågar. Moderaterna anser att effektiviteten i arbetsmarknadsutbildningen och den förberedande utbildningen måste öka.

Det finns ett fortsatt behov av arbetsmarknadsutbildningar som löser de kompetensbrister som kan åtgärdas med utbildningsinsatser av kortare natur, men utbildningarna måste riktas till de arbetslösa som kan tillgodogöra sig dessa korta nischade utbildningar.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:4 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:5

Anpassa sjukförsäkringen till egenföretagarens villkor

Birgitta Fridh, Valkebo – Östergötland

För egenföretagare, med eller utan anställda, är det problem med att bli sjukskriven längre tid än 1 vecka för att enbart sjukskrivning på 100, 75, 50 eller 25 procent beviljas. Det kan vara svårt att t ex, låta någon annan person ta hand om pappersarbetet.

Därför behöver det göras en regeländring på detta område för att egen företagare, oavsett företagsform, ska kunna anpassa sjukskrivningen utifrån förutsättningarna som finns för att upprätthålla företagets verksamhet. Sjukskrivningen bör alltså kunna läggas på en nivå som möjliggör för företagaren att kunna ta hand om det allra viktigaste under den period som företagaren är sjuk. Som det är nu är sjukförsäkringen anpassad till att vara anställd och det är inte alla idag.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag

att Moderaterna ska verka för att företagare vid behov ska kunna sjukskrivas på varierad procentsats

1

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter en mycket viktig fråga nämligen hur mindre företag som t ex enkla bolag eller enskilda firmor ska kunna leva vidare även om ägaren drabbas av längre sjukdomsperioder. Här ligger det i både den enskildes men även det allmännas intresse att det finns en flexibilitet vad gäller hur många procent som företagaren ska kunna var sjukskriven med hänsyn tagen till arbetsförmågan. I detta bör t ex beaktas att arbetsförmågan vad gäller hanteringen av företagets administration kan skilja sig från arbetsförmågan vad gäller driften av själva företaget.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 1:5

Motionären anser att Moderaterna ska verka för en möjlighet att anpassa sjukförsäkringen till egenföretagares villkor genom att företagare vid behov ska kunna sjukskrivas på varierad procentsats. En företagare ska kunna anpassa sjukskrivningen utifrån möjligheterna att upprätthålla företagets verksamhet.

Sverige har på många sätt bra villkor för företagande. Däremot står svenska företagare fortsatt inför ett högt skattetryck, omfattande regelkrångel och bristande möjligheter till flexibilitet. Detta gäller flera områden. Socialförsäkringssystemen för egenföretagare är därför ett område som partistyrelsen menar bör ses över.

Företagare måste känna sig trygga med våra socialförsäkringssystem. Egen- och småföretagare sliter ofta med svårigheter att kombinera arbetsliv och vardagsliv. Trots detta saknas ofta företagarnas perspektiv när ett mer hållbart arbetsliv diskuteras. Det gäller alla delar av vårt socialförsäkringssystem, från föräldraförsäkring till sjukpenning.

Enligt 27 kap 4 § socialförsäkringsbalken lämnas sjukpenning som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Detta riskerar medföra stora svårigheter för en egenföretagare att vara flexibel, vilket ofta är en förutsättning för en verksamhet att fungera.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att det måste finnas en stor flexibilitet vad gäller företagares möjlighet att anpassa sjukpenningen. Det kanske inte finns någon annan som kan göra jobbet, och det går heller inte alltid att förutse när man måste arbeta. Partistyrelsen är därför positiv till att se över reglerna vad gäller sjukpenning för företagare inom ramen för det fortsatta arbetet med att förbättra företagsklimatet i Sverige, för att på sätt kunna ta ett helhetsgrepp om frågan.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:5 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:6

Säkra vårt långsiktiga välstånd genom att underlätta företagens tillväxt i Sverige

Ralf Holmér, Linköping – Östergötland

Vårt välstånd står och faller med näringslivets internationella konkurrenskraft. Men om vi skall behålla ett globalt sett högt löneläge på alla nivåer och omfattande sociala sektor krävs att vi har växande innovativa företag med ett högt förädlingsvärde. Det fordrar dels att vi kontinuerligt får nya innovativa företag dels att de etablerade företagen ständigt förnyar sig.

Våra etablerade företag har gått mycket bra men det finns oroande tendenser. Asea/ABB, Scania, Volvo personbilar, Astra och många fler nu styrs från utlandet. De är alla företag som byggts upp kring svenskutvecklad teknik och växt sig stora och därigenom bidragit och bidrar till såväl företagsskatter som arbetsplatser i Sverige. Men nu är banden till Sverige svagare när huvudkontoren finns utomlands.

Det är även väl känt att de nya arbetsplatserna till mycket stor del skapas i små och medelstora företag som växer. Det är de som kan kompensera för när mogna företag stannar i växten eller flyttar från Sverige. Sverige behöver därför fler lokalt förankrade mellanstora företag.

Vi har omfattande statligt stöd för forskning och företagsetablering som resulterar i start av avancerade företag med en internationell marknadspotential. Men få av dem syns växa upp till nya medelstora eller större företag i Sverige varför innovationskraften i Sverige inte utnyttjas fullt ut för samhällsekonomiska framsteg.

Vi måste därför förstå varför grundarna ofta säljer sina företag till internationella storföretag eller riskkapitalister och lämnar dem när de nått en viss mognad och inte stannar och vidareutvecklar sina företag. Och om de säljer sina företag hur motiverar vi dem till att använda det frigjorda kapitalet till nya innovativa satsningar.

Orsakerna till den nuvarande situationen är säkert komplexa som kapital-, arbetskrafts- och kompetensbrist, skillnad i beskattning av kapitalvinster och lön m.m. Det kan även vara svårigheten med en liten hemmamarknad och svårigheter att få en referensförsäljning till stånd i Sverige. Det gör att vi måste skaffa oss en översikt över de mest betydelsefulla åtgärder som kan vidtas för att stödja växtkraften hos de små innovativa företagen och få ett mer långsiktigt ägande i dem.

Dessutom bör vi snarast stödja innovativ upphandling och särskilt upphandling från små och medelstora innovativa företag.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta

att Moderaterna skall verka för att hindren för mindre självständiga företag att växa klarläggs.

att Moderaterna skall verka för att sådana hinder elimineras

att Moderaterna skall verka för att s.k. innovationsupphandling skall användas i ökad utsträckning vid offentliga upphandlingar.

att Moderaterna skall verka för en utredning av orsakerna till att många ägare/entreprenörer säljer sina företag i stället för att utveckla dem

att Skattereduktion skall ske vid företagsförsäljningar om vinsten investeras i nystartade innovativa företag.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tycker att detta är ett viktigt område då det är Sveriges företag som skapar jobben och det är en förutsättning för att behålla en väl utvecklad välfärd. Våra företag måste kunna växa och utvecklas. Vi politiker ska underlätta och smörja maskineriet så att företagen lyckas med detta. Sverige har genom åren varit duktiga på uppfinningar och genom att använda sig av innovation i upphandling så kan det inspirera /leda till att företagare kommer på nya lösningar på samhällets utmaningar. Nya lösningar på verksamheternas behov som i sin tur kan ge en högre måluppfyllelse.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:6

Motionären föreslår att tillväxthinder för mindre företag kartläggs och undanröjs. Motionären menar att orsakerna till att entreprenörer drivs att i hög utsträckning sälja sina företag, snarare än att utveckla dem, behöver utredas och föreslår en skattereduktion för att öka investeringar i innovativa företag.

Partistyrelsen delar till stor del motionärens beskrivning av företagande i Sverige, och menar att Sverige behöver ett företagsklimat som gör att fler företag kan fortsätta att växa här. Regelbördan på företagande i Sverige är hög och administrationen som följer kan många gånger vara alltför betungande och på så sätt hindra entreprenören från att utveckla sitt företag. Svenska företags konkurrenskraft är beroende av hur regler och byråkrati i vårt land står sig gentemot andra länder.

Att minska regelbördan uppmuntrar till såväl mer företagande som stärkt konkurrenskraft och lägger grund för fler företag som växer, fler svenska jobb och ökade investeringar i Sverige. Eftersom många lagar och regler fastställs av EU bör frågan om generella regelförenklingar också drivas på EU-nivå. Regelförenklingsarbetet bör prioriteras av Moderaterna och av Sverige i arbetet inom EU.

Moderaterna vill se över skattesystemet i sin helhet. En riktlinje för det arbetet bör vara att bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Vi behöver också färre särlösningar och ett enklare skattesystem. Företagare ska uppskattas mer än de beskattas.

Dagens skatteregler för entreprenörer och småföretagare, de så kallade 3:12-reglerna är komplexa och innebär tidskrävande administration som drabbar de mindre företagen extra hårt. För att bibehålla och stärka svensk konkurrenskraft behöver vi förenkla skattereglerna för småföretagare och entreprenörer. Vi vill därför inom ramen för en skattereform se en förenkling av skattereglerna för dessa grupper.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:6 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:7

Teckna inte in framtidens ekonomi med dolda långsiktiga åtaganden

Ralf Holmér, Linköping och Päivi Johansson, Lindö – Östergötland

Vi har nu levt i en mycket lång högkonjunktur så beslut som gett framtida kostnader har kunnat täckas i en expanderande ekonomi. Men den tiden är förmodligen slut. Sverige har nu lägst BNP-tillväxt per person i EU. Ekonomi har gått bra men befolkningstillväxten har medfört att BNP/person ökade med 0,3 % 2018.

Vi kan nu förvänta oss en BNP-tillväxt på kanske 1% men befolkningen ökar kraftigt. Migrationsverket uppger att de beviljade ca: 130 000 uppehållstillstånd 2018. Detta tillsammans med demografiska förändringar gör att vi kan befara att BNP per person sjunker d.v.s. en sjunkande levnadsstandard.

I detta läge, som kan förvärras om världsekonomin utvecklas dåligt måste vi satsa mer på integration, sjukvård, äldrevård, polis och försvar. Till råga på allt har vi regeringskonstellation vars ena del vill öka invandringen och satsa mer på u-hjälp och dess stödpartier sänka skatterna.

Om regeringen för att lösa den ekvationen vill ta bort överskottsmål eller låna pengar syns det och en offentlig debatt kan ske.

Men om regeringen gör åtaganden med långsiktiga budgetkonsekvenser är det naivt att tro att de kommer att redovisas. Vi ser redan nu hur regeringen nämner att asylinvandringen sjunkit till 27 000 personer men ministern talar inte i TV om de 100 000 andra uppehållstillstånden. Likaså kan vi konstatera att debatten om snabbtåg fokuseras mot investeringskostnaden medan troliga långvariga driftunderskott knappt nämns.

Oavsett vad vi tycker om olika åtaganden måste den demokratiska debatten om dem grundas på ”sanningen, hela sanningen och inget annat än sanningen”. Annars undergrävs tilltron till en demokrati som för skendebatter. Därför måste samtliga kostnader och risker men naturligtvis även intäkter som ett större åtagande eller investering medför under överskådlig tid säg t.ex. minst 10 - 15 år redovisas.

Det finns ingen orsak att den offentliga sektorn inte skall ha samma krav på kalkyler som den privata sektorn har på investeringskalkyler. För även i den offentliga sektorn utgör långsiktiga kalkyler en nödvändig grund när olika behov skall prioriteras via politiska beslut. Och prioriteringar kommer att behövas i en förmodligen otrevligt hög grad om den nu sittande regering fortsätter på den utstakade vägen och i den processen måste vi på ett seriöst sätt kunna väga olika samhällsbehov mot varandra.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta

att Moderaterna skall verka för att inför alla statliga enskilda investeringar eller andra beslut som kan medföra medför statliga åtaganden överskridande 500 mkr under en tioårsperiod efter beslutets ikraftträdande skall en kalkyl som överskådligt visar samtliga kostnader under tioårsperioden redovisas för riksdagen.

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi vill tacka motionärerna för en motion som tar upp ett mycket angeläget och viktigt och instämmer i att det är viktigt med noggranna kostnadskalkyler och transparens. Givetvis ska riksdagen få ta del av ett gediget beslutsunderlag vid större investeringar för att kunna ta välgrundade beslut. Däremot är förbundsstyrelsen inte helt säkra på att det borde vara en gräns på 500 miljoner kronor och att det ska vara över just en 10-årsperiod.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att anse motionen besvarad med vad som ovan anförts

Reservation

Ingrid Cassel reserverade sig mot beslutet till förmån för att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:7

Motionären föreslår att alla statliga enskilda investeringar eller andra beslut som kan medföra statliga åtaganden överskridande 500 miljoner kronor, under en tioårsperiod efter beslutets ikraftträdande, ska föregås av en kalkyl som visar samtliga kostnader under tioårsperioden. Motionären menar att denna kalkyl ska redovisas för riksdagen.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av ordning och reda i de offentliga finanserna, samt vikten av att genomföra kostnads- och konsekvensanalyser inför beslut i riksdagen. Det finns redan i dag regler och processer att följa inför att förslag förs fram i riksdagen, vilka även innefattar att ta fram kostnadsanalyser och konsekvensanalyser. Regeringen lyder också under omfattande regler vad avser beredning inför att en proposition lämnas till riksdagen. Den typ av kalkyler som motionären efterfrågar är med andra ord redan en del av beredningen av de ärenden som läggs på riksdagens bord. Däremot är det allvarligt att den socialdemokratiskt ledda regeringen slarvar med dessa delar av beredningen, vilket Moderaterna påtalat i ett antal motioner i riksdagen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:7.

Motion 1:8

Näringslivsklimatet i Sveriges kommuner behöver förbättras

Michael Danielsson, Söderköping – Östergötland

Det sammanfattande omdömet från företagarna i Svenskt Näringslivs årliga undersökning av näringslivsklimatet i Sveriges kommuner baseras bland annat på politikers och tjänstemäns attityder till – och förstående av – företagarnas villkor.

1

Medan vi som politiker arbetar med att lära oss mer om företagares villkor på vår egen kammare och ute i samhället så finns det faktiskt något vi kan göra för att förbättra tjänstemännens möjligheter att förstå och rätt bemöta kommunens företagare i vardagen.

När vi söker personal till kommunala tjänster anges bland önskade kvalifikationer ”erfarenhet av att arbeta inom en politiskt styrd organisation” och ”erfarenhet inom föreningslivet” men ofta inte ett ord om ”erfarenhet från näringslivet”. Detta även när det gäller tillsättning av tjänst som riktar sig till en av landets viktigaste näringar, turismen.

Vi tar ingen risk med att ange detta, däremot kanske vi får fler och ännu mer lämpade sökande. Om vi ska få ett bättre näringslivsklimat – och om detta är vi nog i Moderaterna eniga – så behöver det genomsyra våra förvaltningar.

Jag föreslår därför att Moderaterna arbetar för

att det vid tillsättande av chefstjänster anges som synnerligen meriterande att den sökande har erfarenhet från det privata näringslivet.

att det för övriga tjänster anges som meriterande med erfarenhet från näringslivet.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på att näringslivsklimatet i många av Sveriges kommuner behöver förbättras och att det är en angelägen fråga. Men utifrån det kommunala självstyret, att centralt styra vad som anges i kravprofiler vid rekrytering av olika befattningar inom en kommun bedömer vi som att det inte är möjligt.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att avslå motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 1:8

Motionären föreslår att Moderaterna arbetar för att det vid tillsättande av chefstjänster inom kommuner anges som synnerligen meriterande att den sökande har erfarenhet från det privata näringslivet, och att det för övriga tjänster anges som meriterande med erfarenhet från näringslivet.

Partistyrelsen delar motionärens syn på att näringslivsklimatet i många av Sveriges kommuner behöver förbättras och ser ett behov av reformer för att åstadkomma detta. Samtidigt anser partistyrelsen att det är viktigt att värna det kommunala självstyret, och kommunens möjlighet att själv styra sin verksamhet. Att centralt styra vad som anges i kravprofiler vid rekrytering av olika befattningar inom en kommun är ett stort ingrepp i grundläggande svenska förvaltningsprinciper och begränsar kommunens handlingsfrihet

och flexibilitet i allt för stor grad för att en sådan förändring ska anses befogad.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:8.

Motion 1:9

Avskaffa den dolda momsen för utbildningsföretag

Ulla Hamilton, Oscar Norra – Stockholms stad

Momsen fyller 50 år i år. Systemet infördes för att vara konkurrensneutralt och är i grunden en konsumtionsskatt. Företagen hanterar systemet och är msk uppbördsmän åt staten. Dock är det inte alla verksamheter som är inne i systemet. Att stå utanför systemet är inte detsammasom att inte behöva betala moms. Dessa verksamheter måste betala moms på de varor och tjänster som de köper men de kan inte göra momsavdrag för de tar inte ut moms på sina egna tjänster. Avsaknaden av avdragsrätt för moms på kostnader ger stora brister i den neutralitet som systemet är tänkt att skapa. Det innebär att de drabbas av en dold moms och därmed högre kostnader än de som finns i momssystemet. Det är ett antal olika verksamheter som är undantagna från moms. Bland undantagna tjänster märks bl a

- Förskola
- Utbildning inom grund-, gymnasie- och högskola.
- Sjukvård, omsorg
- Tandvård
- Försäkringar och finansiella tjänster
- Uthyrning av fastigheter (t.ex. byggnader och lägenheter).

När det gäller fastigheter så finns det vissa möjligheter att använda sig av frivillig moms, dock ej för bostäder.

Eftersom utbildningsverksamhet inte är momspliktig verksamhet är både fristående och kommunala förskolor och skolor undantagen momsplikt enligt skattelagstiftningen. Det innebär att de, till skillnad från vad som gäller för många andra verksamheter, inte kan göra avdrag och få ersättning för den ingående moms som

de betalar för inköp av varor och tjänster. All moms som en friskola betalar utgör därför en kostnad i verksamheten.

För kommunerna finns däremot ett särskilt ersättningssystem för den moms som betalas och är relaterad till utbildningsverksamhet. Momsbestämmelser för kommunerna finns i ett särskilt regelverk, det så kallade kommunkontosystemet. Det systemet medför i praktiken att kommunerna får full kompensation för sina momskostnader.

För att förhindra en snedvridning av konkurrensen och för att skapa lika ekonomiska villkor har det i lagstiftningen om skolpeng införts en schabloniserade momskompensationen om 6 procent. I gengäld får kommunen återsöka sex procent inom ramen för kommunkontosystemet. Visserligen finns det ett schablonbelopp om 6 procent som utformats

för att systemet ska vara neutralt i förhållande till kommunal egenregi men denna schablonregel kompenserar inte för kostnaderna. Systemet är således inte kostnadsneutralt för dessa verksamheter. Friskolor köper många tjänster såsom tex städning, IT-material, elevhälsotjänster, matle- veranser mm. Beräkningar tyder på att de faktiska kostnaderna motsvara ca 8 procent och förväntas öka i framtiden p g a digitalisering och andra investeringar. Totalt påverkar detta ca 4000 fristående verksamheter inom för-, grund- och gymnasieskolan.

Det behövs många nya förskolor och skolor under det kommande årtiondet. Antalet barn i åldern 0-19 år beräknas öka med ca 380.000 de kommande 10 åren. Den största ökningen återfinns i de kommuner som har över 100.000 invånare. Många friskolor vill bidra i arbetet med att förse Sverige med fler skolor och förskolor. Men det faktum att friskolor inte är momspliktiga innebär dock problem. Det blir mycket dyrt för friskolor att låta bygga nya skollokaler, momsen blir en ren kostnad. Det påverkar också fastighetsägarnas intresse för att hyra ut lokaler till friskolor pga momsundantaget. Många avstår och de fastighetsägare som trots detta hyr ut lokaler begär kompensation i form av högre hyra och längre kontrakt.

Dagens system innebär att dessa verksamheter drabbas av en dold moms, så var systemet aldrig tänkt att fungera. Tanken var att det bara är slutkonsumenten som ska ”drabbas” av momsen. Moderaterna har länge kämpat för mångfald och valfrihet inom välfärdsområdet. Det är uppenbart att momsfrågan är ett växande problem som riskerar att leda till att många friskolehuvudmän, av ekonomiska skäl, tvingas avstå från att bidra till att avlasta kommunerna skolinvesteringar.

Det måste skapas ett fungerande konkurrensneutralt system så att lika villkor mellan kommunala och fristående verksamheter råder fullt ut. Det kan göras genom att hela utbildningssektorn görs momspliktig med tillämpning av en nollskattesats eller reducerad skattesats. Det skulle medföra att såväl kommunala som fristående skolor får full avdragsrätt för ingående moms.

Att-satser

att ställa sig bakom att utbildningsföretag ska omfattas av momsplikten

att även vård- och omsorgsföretag ska omfattas av momsplikten

Förbundsstyrelsens yttrande

En mångfald av utförare inom skolväsendet är viktigt för valfriheten. Elever och föräldrar ska själva kunna välja den skola som passar dem bäst. Därför är det centralt att konkurrensen mellan privata och offentliga utförare inte snedvrids.

I dagsläget kompenseras kommuner och fristående skolor genom olika system för sina kostnader för ingående moms i utbildningsverksamhet. Till skillnad från kommuner får fristående skolor en schablonersättning. Schablonen har kritiserats för att inte motsvara de faktiska kostnader som fristående skolor har för ingående moms.

Motionären argumenterar övertygande och sakligt för sitt förslag att utbildningsföretag ska omfattas av momsplikten.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

att ställa sig bakom att utbildningsföretag ska omfattas av momsplikten

att även vård- och omsorgsföretag ska omfattas av momsplikten samt

att skicka motionen vidare till årets partistämma.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:9

Motionären tar upp frågan om tillämpning av gällande momslagstiftning i utbildningssektorn och dess påverkan på konkurrensen i branschen samt skatternas betydelse för företag i välfärdssektorn och valfriheten inom välfärden.

Dagens skattesystem har vuxit och förändrats på en mängd olika sätt sedan det trädde ikraft på 1990-talet och det är Moderaternas uppfattning att vi nu har nått vägs ände med att lösa de problem som uppstår med enstaka förändringar. Moderaterna menar därför att nu behövs en ny skattereform för att komma tillrätta med de brister vi nu identifierar.

Den svenska modellens legitimitet bygger på att människor kan lita på våra samhällsfunktioner och på att våra gemensamma skattepengar först och främst går till det offentligas grunduppgifter. Men för att på riktigt uppdatera den svenska modellen måste vi vidta åtgärder som får effekt på lång sikt.

Därför vill Moderaterna genomföra en större skattereform. Utgångspunkterna för en sådan större skattereform är att främst att sänka skattetrycket, men för att göra skattereformen långsiktigt hållbar och för att värna starka offentliga finanser ska reformen vara fullt finansierad. Därför kommer delar av skattesänkningarna finansieras av utgiftsminskningar. Det innebär alltså att en ny skattereform måste kombineras med en ambitiös utgiftsreform.

Lägre skatt på låga inkomster bör vara en central del av en moderat skattereform. Skatten på pension ska också sänkas och även marginalskatterna behöver sänkas ytterligare för att återupprätta principen om hälften kvar.

Bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Vi behöver också färre särlösningar och ett enklare skattesystem. Skattereformen ska underlätta för ökad tillgång till bostäder. Företagare ska uppskattas mer än de beskattas.

Höjda miljöskatter bör övervägas. Men bara om de faktiskt minskar och inte bara flyttar utsläppen. Och bara om de inte lägger orättvisa bördor på landsbygden.

Ska vi klara höga välfärdsambitioner måste skattesystemet uppfattas som legitimt. Legitimiteten ska också förbättras genom att rättssäkerheten inom skatteområdet stärks. Skattereformen ska öka förutsägbarheten inte minst för företag och stärka den enskildes ställning gentemot Skatteverket.

I en sådan skattereform måste dock även fortsättningsvis hänsyn tas till EU-rätten. Gällande mervärdesskatt finns ett direktiv som medlemsstaterna behöver följa. Mervärdesdirektivet som det kallas är omfattande och lägger fast gemensamma regler för medlemsstaterna att följa i utformningen av nationella mervärdesskatteregler. Beträffande utbildning är direktivet tydligt med att undervisning och fostran av barn och ungdomar skall undantas från skatteplikt till mervärdesskatt. Undervisning i skola, på universitet, yrkesutbildningar och annan fortbildning ska undantas. Även varor och tjänster som säljs i anslutning till utbildning ska undantas. Således behöver Sverige även fortsättningsvis undanta utbildning från skyldigheten att betala mervärdesskatt.

Partistyrelsen delar dock motionärens påpekande om att dagens bestämmelser om ersättning för mervärdesskatt till kommuner, regioner och kommunalförbund avseende verksamhet som inte är mervärdesskattepliktig inte fungerar tillfredställande ur ett konkurrensneutralitetsperspektiv. Vi ser det i utbildningssektorn, men frågan har även lyfts i den aktuella debatten om den så kallade vårdmomsen. De regler som kompenserar för ingående moms i exempelvis kommunal verksamhet som inte är mervärdesskattepliktig bör därför omfattas av skattereformen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:9 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:10

Stärkt mandat för Regelrådet

Leo Smidhammar, Danderyd – Stockholms län m fl

Påverkan på företag idag

Regelrådet fungerar idag som en remissinstans för nya regelverk som har påverkan på svenska företag och deras verksamhet. Regelrådet sor- terar, sedan dåvarande regeringen skapade rådet 2008, under Tillväxt- verket. Dess ledning består av fem personer, som alla utses av reger- ingen. I gruppen finns flera erfarna jurister, inkl Näringsdepartementets rättschef och Svenskt Näringslivs redovisningschef.

Det går att på goda grunder hävda att Regelrådet består av sakkunnig expertis. Dock behandlas Regelrådet enbart som en remissinstans som andra, och reger- ingen kan välja att helt bortse från kritik från Regelver- ket.

I Regelrådets årsrapport för 2017 som publicerades februari 2018 framgick att 43% av alla remisser som inkom för bedömning hade konsekvensutredningar som inte uppfyllde kvalitetskraven. Samtliga granskningar av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå hade kvalitetsbrister. Trots detta gick riksdagen i de allra flesta fall vidare och beslutade om regelförändringarna. Inom kort kommer årsrap- porten för 2018, och det skulle förvåna om det skett någon större förbättring.

Små och medelstora företag har stora kostnader pga. den stora mängd regelverk och ärendehantering som de har att sköta, och de senaste åren har bördan tagit ny fart. Enligt en undersökning från Svenskt Näringsliv offentliggjord mars 2017 ansåg hela 64 procent av företagen att de upplever att regelbördan har ökat de senaste två åren.

Ca 1/3 av företagen menade att de skulle spara upp till tio timmar i månaden om regelverken blev enklare, och ytterligare 1/3 trodde att de skulle kunna spara mer än tio timmar per månad. Potentialen att frigöra tid för företagarna att ägna sig åt sina affärer och få verksamheten att växa är alltså stor.

Våren 2017 kom också Näringslivets regelnämnd med en mätning som visade att 78 procent av företagen saknar förtroende för regeringens arbete med regelförenk- lingsfrågor. Detta visar att regelfrågan under lång tid haft alldeles för låg politisk prioritet. Det är hög tid att ändra på detta. Det ska vara lätt att göra rätt.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter för företagen

Detta förslag skulle väsentligen underlätta för det administrativa arbetet för företag verksamma i Sverige och öka möjligheterna för fler företag och fler växande företag.

Att-satser

att verka för att regelrådet ges ett tydligare mandat

att uttala att regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag

att verka för att en utredning startas om regelrådets organisatoriska placering samt

att Moderaterna i Stockholms län tar motionen som sin egen

att Moderaterna i Stockholms län sänder motionen vidare till partistämman 2019.

Leo Smidhammar Danderyd Stockholms län	*Christina Wahlström Danderyd Stockholms län*	*Johan Ekwall Hedvig Eleonora Stockholms stad*	*Börje Häggman Kungsholmen Stockholms stad*	*Charlie Hahne Norrmalm Stockholms stad*

Förbundsstyrelsens yttrande

Regelrådets roll är viktig för att utvärdera och granska regelförändringar som föreslås gälla företagande i Sverige. Som del av Tillväxtverket finns goda förutsättningar till en bra och effektiv verksamhet. Tyvärr är rådets roll i dag inte så tydlig som den skulle kunna vara och dessutom följs inte alla de expertråd som de tar fram, vilket många gånger innebär att förslag som riksdagen får på sitt bord inte beaktar värdefull input.

Det bör därför utredas hur Regelrådet ska få en tydligare roll genom ett stärkt mandat samt hur deras uppdrag kan breddas till att omfatta samtliga konsekvenser av regelgivning för företag i sina yttranden, inte enbart företagens administrativa kostnader.

Motionen lyfter mycket av det som är viktigt för att ett sådant arbete ska kunna ta vid, vilket förbundsstyrlen ser positivt på.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla att-satserna 1, 2, 3 och 5

att avslå att-sats 4

Förbundsstämmans beslut

att verka för att regelrådet ges ett tydligare mandat,

att uttala att regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag,

att verka för att en utredning startas om regelrådets organisatoriska placering, samt

att sända till partistämman.

Motion 1:11

Stärkt mandat för Regelrådet

Johan Ekwall, Hedvig Eleonora – Stockholms stad m fl

Påverkan på företag idag

Regelrådet fungerar idag som en remissinstans för nya regelverk som har påverkan på svenska företag och deras verksamhet. Regelrådet sorterar, sedan dåvarande regeringen skapade rådet 2008, under Tillväxtverket. Dess ledning består av fem personer, som alla utses av regeringen. I gruppen finns flera erfarna jurister, inkl Näringsdeparte- mentets rättschef och Svenskt Näringslivs redovisningschef. Det går att på goda grunder hävda att Regelrådet består av sakkunnig expertis.

Dock behandlas Regelrådet enbart som en remissinstans som andra, och regeringen kan välja att helt bortse från kritik från Regelverket.

I Regelrådets årsrapport för 2017 som publicerades februari 2018 framgick att 43% av alla remisser som inkom för bedömning hade konsekvensutredningar som inte uppfyllde kvalitetskraven. Samtliga granskningar av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå hade kvalitetsbrister.

Trots detta gick riksdagen i de allra flesta fall vidare och beslutade om regelförändringarna. Inom kort kommer årsrapporten för 2018, och det skulle förvåna om det skett någon större förbättring.

Små och medelstora företag har stora kostnader pga. den stora mängd regelverk och ärendehantering som de har att sköta, och de senaste åren har bördan tagit ny fart. Enligt en undersökning från Svenskt Näringsliv offentliggjord mars 2017 ansåg hela 64 procent av företagen att de upplever att regelbördan har ökat de senaste två åren. Ca 1/3 av företagen menade att de skulle spara upp till tio timmar i månaden om regelverken blev enklare, och ytterligare 1/3 trodde att de skulle kunna spara mer än tio timmar per månad. Potentialen att frigöra tid för företagarna att ägna sig åt sina affärer och få verksamheten att växa är alltså stor. Våren 2017 kom också Näringslivets regelnämnd med en mätning som visade att 78 procent av

företagen saknar förtroende för regering- ens arbete med regelförenklingsfrågor. Detta visar att regelfrågan under lång tid haft alldeles för låg politisk prioritet. Det är hög tid att ändra på detta. Det ska vara lätt att göra rätt.

Bedömning av åtgärdsförslagets effekter för företagen

Detta förslag skulle väsentligen underlätta för det administrativa arbetet för företag verksamma i Sverige och öka möjligheterna för fler företag och fler växande företag.

Att-satser

att verka för att regelrådet ges ett tydligare mandat

att uttala att regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag

att verka för att en utredning startas om regelrådets organisatoriska placering

Johan Ekwall	*Börje Häggman*	*Charlie Hahne*	*Leo Smidhammar*	*Christina Wahlström*
Hedvig Eleonora	*Kungsholmen*	*Norrmalm*	*Danderyd*	*Danderyd*
Stockholms stad	*Stockholms stad*	*Stockholms stad*	*Stockholms län*	*Stockholms län*

Förbundsstyrelsens yttrande

Regelrådet är sedan 2014 en del av Tillväxtverket. Denna organisatoriska lösning bör utvärderas. Fram till dess måste Regelrådet få tillräckliga, oberoende och egna resurser inom Tillväxtverket för att kunna utveckla och kvalitetssäkra sin granskningsfunktion. Dessutom bör Regelrådets mandat breddas så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag, inte enbart företagens administrativa kostnader.

Regelrådet har i uppdrag att granska förslag till nya regler och tillhöran- de konsekvensutredningar utifrån reglers effekter för företag. Under 2017 godkändes endast 57 procent av de konsekvensutredningar som Regelrådet granskat. Det är undermåligt. Regelrådets utvärderingar måste tas på allvar. Tillväxtverket bör få i uppdrag att intensifiera utbildningar för regelgivare i syfte att förbättra de kunskapsmässiga förutsättningarna för att upprätta konsekvensutredningar som håller god kvalitet.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att anse motionen besvarad

Förbundsstämmans beslut

att verka för att regelrådet ges ett tydligare mandat,

att uttala att regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag,

att verka för att en utredning startas om regelrådets organisatoriska placering samt

att sända till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motionerna 1:10 och 1:11

Motionärerna föreslår att Moderaterna uttalar att Regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag, samt verkar för att Regelrådet ges ett tydligare mandat och att en utredning genomförs om Regelrådets organisatoriska placering.

Partistyrelsen delar motionärens beskrivning av att den tid som företagare måste lägga på att tillgodose statliga regelverk ökar. 37 procent av landets företagare tycker att reglerna har blivit krångligare under det senaste året, enligt en undersökning genomförd 2019 av Näringslivets Regelnämnd, NNR. Det är fler än i någon tidigare undersökning. Det minskar utrymmet för företagare att styra, leda och utveckla verksamheten.

Enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning är alla myndigheter redan i dag skyldiga att utreda vilka effekter nya förslag på reglering får för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. På ett liknande sätt ska statliga utredningar enligt kommittéförordningen utreda vilka konsekvenser nya förslag har för företagen.

Om ett författningsförslag kan få betydelse för företag ska departement och myndigheter skicka förslaget och den tillhörande konsekvensutredningen till Regelrådet. Regelrådet ska på begäran från departement även bistå med att granska konsekvensutredningar på sådana förslag från EU som bedöms ha stor påverkan på företag i Sverige samt lämna en rekommendation om en svensk konsekvensutredning bör upprättas och vad den i så fall bör innehålla.

Trots detta ökar företagares upplevda regelbörda. Därför behöver regelförenklingsarbetet stärkas ytterligare.

Ett skäl till ökad regelbörda är att myndigheter och riksdag bortser från de konsekvensutredningar som görs, eller att konsekvensutredningarna i sig är bristfälliga. För att undvika att så sker vill Moderaterna stärka Regelrådets ställning, vilket också beslutades på arbetsstämman 2017. För det första bör Regelrådets mandat breddas så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag, inte enbart företagens

administrativa kostnader. För det andra bör den nya organisatoriska lösning som inneburit att regelrådet flyttats från att vara en självständig organisation till att ingå i Tillväxtverket utvärderas.

Ett annat skäl till ökad regelbörda kan vara att EU-direktiv ofta överimplementeras i svensk lagstiftning. Vi utgår sällan från minimikraven, utan inför regelverk som går långt över EU-direktivens krav. Moderaterna har varit med och drivit igenom ett beslut i riksdagen om att regeringen inte får genomföra EU-direktiv på ett sätt som ökar regelbördan för företag. Moderaterna vill dessutom införa krav på konsekvensutredningar vid implementering av EU-direktiv.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motionerna 1:10 och 1:11, det vill säga

att verka för att Regelrådet ges ett tydligare mandat, samt

att uttala att Regelrådet har en viktig funktion som fristående remissinstans för att minska onödigt regelkrångel vid införande av nya regler för företag, samt

att verka för att en utredning startas om Regelrådets organisatoriska placering

Motion 1:12

Enklare företagande – förenklad enskild näringsverksamhet

Leo Smidhammar, Danderyd – Stockholms län m fl

Vi Moderater har sedan länge varit ett parti som värnar företagare och som företagare kan känna sig hemma i. Under de senare åren, sedan Alliansen bildades, har vi förlorat något i den rollen till andra partier.

Det är dags att ta tag i vår politik för företagare.

I Moderaternas motion till riksdagen ”Vi tror på Sverige – Moderaternas budgetmotion 2018”, 2017/18:3681, av Ulf Kristersson m fl, lyfter vi Moderater fram flera bra förslag till bättre förutsättningar för företagande. Vi Moderater slår bl a fast

- Att företagsamhet är grunden för Sveriges välstånd. För att skapa långsiktiga förutsättningar för tillväxt, jobbskapande och högre reallöner måste villkoren för att starta, driva och utveckla företag förbättras. Det är dessutom viktigt för att kunna öka antalet sysselsatta och minska utanförskapet. En stark efterfrågan på arbetskraft, från växande företag, är en förutsättning för att fler människor ska komma i arbete.

- Att ett gott företagsklimat i allmänhet, och ett mycket gott små- och nyföretagarklimat i synnerhet, är nödvändigt för att vi ska kunna dra nytta av de möjligheter som globaliseringen ger, och möta de utmaningar globaliseringen ställer oss inför.
- Att Sveriges välstånd ytterst vilar på att människor anstränger sig, driver företag och tar risker. Drivkrafterna för utbildning och entreprenörskap måste därför hela tiden värnas.
- Att de statliga fondernas inriktning bör främst inriktas på tidiga utvecklingsfaser för att undvika undanträngning av privat kapital.
- Att reglerna bör anpassas till det behov av aktiekapital som faktiskt föreligger, och som i exempelvis många tjänsteföretag kan vara relativt begränsat. Därför bör kravet på aktiekapital sänkas från 50 000 till 25 000 kronor.
- Att administrationen behöver minska och att skattenivåerna sänkas för att underlätta tillväxt i delningsekonomin – framför allt för tjänster mellan privatpersoner, men på sikt även för enklare företagande.

Stärk ungas och utrikes föddas företagsamhet

- Att det ska bli enklare att starta företag för utrikes födda entreprenörer eftersom företagande är en väg in på arbetsmarknaden för många utrikes födda. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt bland dem från länder utanför Europa, är högre än bland inrikes födda. Vi vill se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar och driver företag. IFS och Nyföretagarcentrum är två exempel på aktörer som skulle kunna involveras i detta arbete. Moderaterna satsar 15 miljoner kronor årligen för att se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar och driver företag.
- Att unga och utrikes födda som vill starta eget ska uppmuntras. På så sätt kan de skapa jobb både åt sig själva och åt andra. Moderaterna vill därför satsa på verksamheter som stödjer dessa grupper att starta eget och som framgångsrikt visat på goda och varaktiga resultat. Vi vill att Ung Företagsamhet (UF) ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige samt att ett kvalitetslyft genomförs inom gymnasiets yrkesprogram som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF. Därtill vill vi att Drivhuset ska få ett utökat uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor för att på plats kunna hjälpa unga entreprenörer att starta och bedriva företag. Moderaterna avsätter 16 miljoner kronor per år för satsningar på Ung Företagsamhet samt 5 miljoner per år för att utöka Drivhusets verksamhet.

1

Men vi kan göra mer - med förenklade regler och smidigare system för enklare företagande

Småskaligt företagande kan vara en ingång till den svenska arbetsmarknaden och därmed också till att integreras i det svenska samhället. Även med den hjälp och stöd som beskrivits ovan är det ofta både dyrt och krångligt att starta företag. Det gäller särskilt för personer utan erfarenhet av hur det svenska samhället fungerar.

I andra länder finns det möjlighet till regelförenklingar för de absolut minsta företagen. I Frankrike kan små enmansföretagare få möjlighet att betala en fast andel av sin omsättning i skatt och behöver då varken betala inkomstskatt eller sociala avgifter. I Tjeckien har små enmansföretagare möjlighet att få sina utgifter schablonmässigt bestämda, och skatten betalas då i huvudsak baserat på försäljningen. System med liknande inriktningar finns i Polen och Österrike.

I Sverige är den enklaste formen för företagande enskild näringsverksamhet. På Skatteverkets hemsida kan man läsa

> *”Enskild näringsverksamhet*
> *Vill du som privatperson driva ett företag kan du starta en enskild näringsverksamhet. För att kunna starta en enskild näringsverksamhet måste du anmäla dig för registrering hos Skatteverket och bli godkänd för F-skatt. Du lämnar din anmälan antingen via Skatteverkets e-tjänst Ansöka om F-skatt på Verksamt.se eller genom att fylla i och skicka in blanketten Företagsregistrering.”*

Om man då som entreprenör/företagare lyckas få jobb t ex med att klippa gräs, skotta snö eller ett städjobb blir alternativen; att ta betalt utan kvitto, vända sig till tjänster som ”fakturera utan bolag” eller att starta enskild näringsverksamhet. Det finns ett till alternativ, att inte utföra tjänsten.

Det måste bli enklare att ta uppdrag och göra jobb. Att förenkla för unga och utrikesfödda att göra det enklare att starta företag ligger helt i linje med Moderaternas budgetmotion till riksdagen, ”Vi tror på Sverige”.

Skapa möjlighet till enklare företagande

Vi tycker därför att vi Moderater ska driva på att det skapas bättre möjligheter till enklare företagande. Möjligheten till enklare företagande enligt vårt förslag i denna motion är att skapa ett nytt förenklat regelverk för mindre näringsverksamhet.

En enskild persons näringsverksamhet kan även fortsättningsvis bedrivas som enskild näringsverksamhet, dock med tillägg att ett förenklat förfarande införs för verksamheter med låg omsättning. Ett förenklat förfarande för de personer som vill driva enskild verksamhet i liten skala, förslagsvis med en omsättning på upp till 350 000 kr per år, föreslås alltså införas.

Centerpartiet har tidigare lagt fram förslag som likar detta i sin ”Motion till riksdagen, Nytt ledarskap för Sverige”, 2017/18:3716 av Annie Lööf m fl. I motionen

föreslår Centerpartiet att en ny företagsform införs, ett så kallat ingångsföretag. Enligt deras beräkningar skulle det kostat 600 mkr att införa ingångsföretag.

Vi menar att det är en omväg att starta en ny företagsform. Det är bättre att införa ett förenklade förfarande på befintlig struktur, en förenklad enskild näringsverksamhet. Den som skulle kunna fungera på så sätt att den som bedriver näringsverksamhet i mindre omfattning betalar schabloniserade skatter och egenavgifter baserat på omsättningen i sin enskilda näringsverksamhet. Därmed skulle det inte behöva ställas samma krav på bokföring och redovisning som normalt krävs.

För att möjliggöra bedrivandet av denna förenklade enskilda näringsverksamheten, skulle en eller flera organisationer alternativt en myndighet få i uppdrag att utveckla ett administrativt stöd för fakturering och administration för den som stöd för verksamheten. Exempelvis skulle det kunna vara nyföretagarcentrum, annan privat verksamhet eller Skatteverket.

Hur detta ska införas behöver utredas. Innan beslut kan tas behövs svar på hur ansvarsfördelningen mellan berörda organisationer och myndigheter påverkas, vilka lagar och förordningar som behöver förändras och kostnaden för införandet, vem som ska ansvara för detta mm.

Vårt förslag

Vi föreslår att det skapas möjlighet till enklare företagande genom förenklad enskild näringsverksamhet för de företagare som omsätter mindre än 350 000kr.

Att-satser

att ställa sig bakom bakom förslaget att verka för att det skapas en möjlighet till enklare företagande

att ställa sig bakom kravet att ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte att utreda hur detta förenklade företagande skulle kunna införas tex i form av förenklad enskild företagsamhet samt

att förbundsstämman tar motionen som sin egen,

att motionen sänds vidare till Moderaternas partistämma 2019.

Leo Smidhammar	*Börje Häggman*	*Mikael Eskman*	*Charlie Hahne*	*Christina Wahlström*
Danderyd	*Kungsholmen*	*S:t Göran*	*Norrmalm*	*Danderyd*
Stockhoms län	*Stockhoms stad*	*Stockholms stad*	*Stockhoms stad*	*Stockhoms län*

Förbundsstyrelsens yttrande

Moderaterna är ett parti för mer företagande och för uppmuntrande av entreprenörskap. Det är därför vi säger att företagare ska uppskattas mer och beskattas mindre. Det är både rätt och rättvist. Vi vet också att svenskt småföretagande är vår viktigaste jobbmotor. Fyra av fem jobb skapas i småföretag. Samtidigt har nyföretagandet sjunkit de senaste åren och ligger nu lägre än på 10 år. Det visar att det krävs reformer som uppmuntrar företagande.

Mot den bakgrunden är det synnerligen glädjande att det skrivits en rad motioner kring företagande och företagandets villkor. Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för kloka bidrag på ett mycket viktigt område.

Motionärerna pekar i den här motionen på en rad förslag som Mode- raterna driver i riksdagen och som dels bygger på våra ideologiska värderingar, dels är ett resultat av de senaste årens politikutveckling där inte minst Företagarrådet spelat en viktig roll.

Den aktuella motionen berör en rad ytterligare förslag för att sänka trösk- larna och uppmuntra nyföretagande. Det rör sig om regelförenklingar för de allra minsta företagen vilket ska underlätta skapandet av fler sådana och också driften av dessa. Som motionärerna pekar på kan det också ha positiva effekter på integration och på ungdomsarbetslösheten.

Att sänka trösklarna till att starta och driva företag är en viktig del i att skapa fler och bredare vägar till jobb och förbättra möjligheterna till omställning i arbetslivet. Sverige behöver ännu många fler entreprenörer. Bland annat bör möjligheten att driva det som brukat kallas mikroföretag införas. Mikroföretag är aktiebolag som har låg omsättning och få anställda, vilket innebär att de bör undantas från vissa krav på administration. Det ger utrymme i dessa företag att fokusera mer på kärnverksamheten. I riksdagen har Moderaterna dessutom drivit igenom att kravet på aktiekapital för aktiebolag ska halveras till 25 000 kronor. Det var ett bra steg i rätt riktning men som påtalas i motionen så behövs betydligt fler åtgärder.

Förbundsstyrelsen delar i stort de synpunkter som motionärerna framför. Det är dock angeläget att skatter och avgifter som betalas som schablon inom en förenklad verksamhet inte leder till snedvridning eller besvärliga tröskeleffekter när ett företag växer ur det regelsystemet.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla att satserna 1, 2 och 4

att avslå att-sats 3

Förbundsstämmans beslut

att ställa sig bakom bakom förslaget att verka för att det skapas en möjlighet till enklare företagande,

att ställa sig bakom kravet att ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte att utreda hur detta förenklade företagande skulle kunna införas tex i form av förenklad enskild företagsamhet samt

att motionen sänds vidare till Moderaternas partistämma 2019.

Motion 1:13

Enklare företagande – förenklad enskild näringsverksamhet

Börje Häggman, Kungsholmen – Stockholms stad m fl

Vi Moderater har sedan länge varit ett parti som värnar företagare och som företagare kan känna sig hemma i. Under de senare åren, sedan Alliansen bildades, har vi förlorat något i den rollen till andra partier. Det är dags att ta tag i vår politik för företagare.

I vår motion till riksdagen ” Vi tror på Sverige – Moderaternas budgetmotion 2018”, 2017/18:3681, av Ulf Kristersson m fl, lyfter vi Moderater fram flera bra förslag till bättre förutsättningar för företagande. Vi slår bl a fast

- Att företagsamhet är grunden för Sveriges välstånd. För att skapa långsiktiga förutsättningar för tillväxt, jobbskapande och högre reallöner måste villkoren för att starta, driva och utveckla företag förbättras. Det är dessutom viktigt för att kunna öka antalet sysselsatta och minska utanförskapet. En stark efterfrågan på arbetskraft, från växande företag, är en förutsättning för att fler människor ska komma i arbete.

- Att ett gott företagsklimat i allmänhet, och ett mycket gott små- och nyföretagarklimat i synnerhet, är nödvändigt för att vi ska kunna dra nytta av de möjligheter som globaliseringen ger, och möta de utmaning- ar globaliseringen ställer oss inför.

- Att Sveriges välstånd ytterst vilar på att människor anstränger sig, driver företag och tar risker. Drivkrafterna för utbildning och entreprenör- skap måste därför hela tiden värnas.

- Att de statliga fondernas inriktning bör främst inriktas på tidiga utveck- lingsfaser för att undvika undanträngning av privat kapital.

- Att reglerna bör anpassas till det behov av aktiekapital som faktiskt föreligger, och som i exempelvis många tjänsteföretag kan vara relativt begränsat. Därför bör kravet på aktiekapital sänkas från 50 000 till 25 000 kronor.

Att administrationen behöver minska och att skattenivåerna sänkas för att underlätta tillväxt i delningsekonomin – framför allt för tjänster mellan privatpersoner, men på sikt även för enklare företagande.

Stärk ungas och utrikes föddas företagsamhet

- Att det ska bli enklare att starta företag för utrikes födda entreprenörer eftersom företagande är en väg in på arbetsmarknaden för många utri- kes födda. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt bland dem från länder utanför Europa, är högre än bland inrikes födda. Vi vill se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägled- ning i hur man startar och driver företag. IFS och Nyföretagarcentrum är två exempel på aktörer som skulle kunna involveras i detta arbete. Moderaterna satsar 15 miljoner kronor årligen för att se över hur nyan- lända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar och driver företag.

- Att unga och utrikes födda som vill starta eget ska uppmuntras. På så sätt kan de skapa jobb både åt sig själva och åt andra. Moderaterna vill därför satsa på verk- samheter som stödjer dessa grupper att starta eget och som framgångsrikt visat på goda och varaktiga resultat. Vi vill att Ung Företagsamhet (UF) ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige samt att ett kvalitetslyft genomförs inom gymnasiets yrkes- program som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF. Därtill vill vi att Drivhuset ska få ett utökat uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor för att på plats kunna hjälpa unga entreprenörer att starta och bedriva företag.

Moderaterna avsätter 16 miljoner kronor per år för satsningar på Ung Företagsam- het samt 5 miljoner per år för att utöka Drivhusets verksamhet.

Vi kan göra mer - med förenklade regler och smidigare system för enklare företagande

Småskaligt företagande kan vara en ingång till den svenska arbetsmark- naden och därmed också till att integreras i det svenska samhället. Även med den hjälp och stöd som beskrivits ovan är det ofta både dyrt och krångligt att starta företag. Det gäller särskilt för personer utan erfa- renhet av hur det svenska samhället fungerar. I andra länder finns det möjlighet till regelförenklingar för de absolut minsta företagen. I Frankrike kan små enmansföretagare få möjlighet att betala en fast andel av sin omsättning i skatt och behöver då varken betala inkomstskatt eller so- ciala avgifter. I Tjeckien har små enmansföretagare möjlighet att få sina utgifter schablonmässigt bestämda, och skatten betalas då i huvudsak baserat på försäljningen. System med liknande inriktningar finns i Polen och Österrike.

I Sverige är den enklaste formen för företagande enskild näringsverk- samhet. På Skatteverkets hemsida kan man läsa

> *”Enskild näringsverksamhet*
> *Vill du som privatperson driva ett företag kan du starta en enskild näringsverk- samhet.För att kunna starta en enskild näringsverksamhet måste du anmäla dig för registrering hos Skatteverket och bli godkänd för F-skatt. Du lämnar din*

anmälan antingen via Skatteverkets e-tjänst Ansöka om F-skatt på Verksamt.se eller genom att fylla i och skicka in blanketten Företagsregistrering."

Om man då som entreprenör/företagare lyckas få jobb t ex med att klippa gräs, skotta snö eller ett städjobb blir alternativen; att ta betalt utan kvitto, vända sig till tjänster som "fakturera utan bolag" eller att starta enskild näringsverksamhet. Det finns ett till alternativ, att inte utföra tjänsten.

Det måste bli enklare att ta uppdrag och göra jobb. Att förenkla för unga och utrikesfödda att göra det enklare att starta företag ligger helt i linje med Moderaternas budgetmotion till riksdagen, "Vi tror på Sverige".

Vårt förslag – skapa möjlighet till enklare företagande

Vi föreslår därför att vi Moderater driver på att det skapas bättre möjligheter till enklare företagande. Möjligheten till enklare företagande som vi föreslår i denna motion är att skapa ett nytt förenklat regelverk för mindre näringsverksamhet. En enskild persons näringsverksamhet kan även fortsättningsvis bedrivas som enskild näringsverksamhet, dock med tillägg att ett förenklat förfarande införs för verksamheter med låg omsättning. Ett förenklat förfarande för de personer som vill driva enskild verksamhet i liten skala, förslagsvis med en omsättning på upp till 350 000 kr per år, föreslås alltså införas.

Centerpartiet har tidigare lagt fram förslag som likar detta i sin "Motion till riksdagen, Nytt ledarskap för Sverige", 2017/18:3716 av Annie Lööf m fl. I motionen föreslår Centerpartiet att en ny företagsform införs, ett så kallat ingångsföretag. Enligt deras beräkningar skulle det kostat 600 mkr att införa ingångsföretag.

Vi menar att det är en omväg att starta en ny företagsform. Det är bättre att införa ett förenklade förfarande på befintlig struktur, en förenklad enskild näringsverksamhet. Den som skulle kunna fungera på så sätt att den som bedriver näringsverksamhet i mindre omfattning betalar schabloniserade skatter och egenavgifter baserat på omsättningen i

sin enskilda näringsverksamhet. Därmed skulle det inte behöva ställas samma krav på bokföring och redovisning som normalt krävs. För att möjliggöra bedrivandet av denna förenklade enskilda näringsverksam- heten, skulle en eller flera organisationer alternativt en myndighet få i uppdrag att utveckla ett administrativt stöd för fakturering och adminis- tration för den som stöd för verksamheten. Exempelvis skulle det kunna vara nyföretagarcentrum, annan privat verksamhet eller Skatteverket. Hur detta ska införas behöver utredas. Innan beslut kan tas behövs svar på hur ansvarsfördelningen mellan berörda organisationer och myndig- heter påverkas, vilka lagar och förordningar som behöver förändras och kostnaden för införandet, vem som ska ansvara för detta mm.

Att-satser

1

att ställa sig bakom förslaget att verka för att det skapas en möjlighet till enklare företagande

att ställa sig bakom kravet att ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte att utreda hur detta förenklade företagande skulle kunna införas tex i form av förenklad enskild näringsverksamhet

Leo Smidhammar	*Börje Häggman*	*Charlie Hahne*	*Mikael Eskman*	*Christina Wahlström*
Danderyd	*Kungsholmen*	*Norrmalm*	*S:t Göran*	*Danderyd*
Stockhoms län	*Stockhoms stad*	*Stockhoms stad*	*Stockhoms stad*	*Stockhoms län*

Förbundsstyrelsens yttrande

Att sänka trösklarna till att starta och driva företag är en viktig del i att skapa fler och bredare vägar till jobb och förbättra möjligheterna till omställning i arbetslivet. Sverige behöver ännu fler entreprenörer. Bland annat bör möjligheten att driva s.k. mikroföretag införas. Mikroföretag är aktiebolag som har låg omsättning och få anställda, vilket innebär att de bör undantas från vissa krav på administration. Det ger utrymme att fokusera mer på kärnverksamheten. I riksdagen har Moderaterna dessutom drivit igenom att kravet på aktiekapital för aktiebolag ska halveras till 25 000 kronor.

Förbundsstyrelsen delar i allt väsentligt de olika synpunkter som motionärerna framför. Det är dock angeläget att schabloniserade skatter och avgifter inom sådan förenklad näringsverksamhet som motionen handlar om inte leder till snedvridning eller besvärliga tröskeleffekter när ett företag växer ur det regelsystemet.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

att ställa sig bakom förslaget att verka för att det skapas en möjlighet till enklare företagande,

att ställa sig bakom kravet att ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte att utreda hur detta förenklade företagande skulle kunna införas tex i form av förenklad enskild näringsverksamhet,

att ta motionen som sin egen samt

att motionen sänds vidare till partistämman 2019.

Partistyrelsens yttrande över motionerna 1:12 och 1:13

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att det skapas en möjlighet till enklare företagande och ta initiativ till att en utredning tillsätts i syfte att utreda hur detta förenklade företagande skulle kunna införas till exempel i form av förenklad enskild näringsverksamhet.

Partistyrelsen delar motionärens syn på vikten av att Moderaterna arbetar för stärkta förutsättningar för företagande. Företagsamhet är grunden för svenskt välstånd och villkoren för företagande måste ständigt förbättras för att Sverige ska stå sig i den globala konkurrensen och för att nya jobb ska växa fram. Små och medelstora företag är särskilt viktiga för jobbtillväxten.

Moderaterna har föreslagit att så kallade mikroföretag undantas från en del administration så att de i stället kan fokusera mer på att driva verksamheten framåt. Moderaterna driver även att man ska utreda en förenkling av beskattning och regelverk för mikroföretagande, så att fler kan ta steget till entreprenörskap. Det ligger i linje med motionärernas förslag.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 1:12 och 1:13 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 1:14

Entreprenörsskatten (känd som 3:12 reglerna)

Mikael Eskman, Moderata Företagarrådet Stockholms stad & län - Stockholms stad m fl

De ägarledda företagen är basen för svensk ekonomi. Det finns cirka 386 000 delägare som direkt berörs av 3:12-reglerna. Indirekt berörs även de 295 000 företag dessa individer äger direkt och de närmare 800 000 personer som är anställda i dessa företag. Till detta kommer verksamheter och anställda i dotterföretag. Sammantaget innebär detta att förändringar i 3:12-regelverket kan få mycket betydande effekter för Sverige (1).

Alla dessa hundratusentals ägarledda företag, allt från den lilla nystartade kvartersbutiken till det stora företaget byggt under flera decennier av en framgångsrik

entreprenör, är en förutsättning inte bara för landets ekonomiska utveckling utan även för vår samhällsstruktur. Att starta ett företag innebär inte bara att ta ansvar för den egna försörjningen utan även att ta ansvar för andras försörjning, de anställda. Undersökningar har visat att 4 av 5 jobb skapas i företag med färre än 50 anställda (1).

På så sätt är de ägarledda företagen en av förutsättningarna för att uppnå och bibehålla en positiv samhällsutveckling.

En utredning tillsattes våren 2014 med uppdraget att se över beskatt- ningen vid ägarskiften i fåmansföretag. I början av 2015 utvidgades utredningens uppdrag till att även se över det s.k. 3:12- regelverket i syfte att hitta en bra balans mellan syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt och syftet att begränsa, vad som i tilläggsdirektiven benämns, inkomst- omvandling.

Bakgrunden är enkel, löneinkomster är väsentligt högre beskattade än kapitalinkomster. Då företagaren i det ägarledda företaget själv kan påverka vad av bolagets överskott som skall klassificeras som lön och vad som skall klassificeras som utdelning av vinstmedel finns här en möjlighet till skatteplanering som samhället vill stävja.

Utredningen nu lagt fram förslag till förändringar i beskattning i ett betänkande (4) som nu remitterats bl. a till företagarorganisationerna Svenskt Näringsliv, Företagarna och Småföretagarnas riksförbund. I remissvaren till betänkandet från de nämnda organisationerna (1)(2)(3) förstår man att förslagen i betänkandet (SOU 2016:75), innebär att landets fåmansföretagare ska betala nära 5 miljarder kronor ytterligare i skatt varje år, enligt utredningens egen beräkning. Det får naturligtvis stora effekter på entreprenörskap och viljan att starta och utveckla sitt företag (2). Förslaget innebär även att landets fåmansföretagare har fått ännu ett förslag om nya s.k. 3:12-regler. Dessa regler är så krångliga att de flesta inte förstår hur de fungerar. De som begriper dem inser att förslaget motverkar sitt syfte (3).

Sammantaget är skattesituationen idag oklar och oförutsägbar för en företagare som själv är aktiv i sitt företag.

Företagande är riskfyllt. Lika lockande som det kan vara att förverkliga en idé, lika oroande är konsekvenserna av ett misslyckande. Företagande är på så sätt ett ansvarstagande som omfattar såväl personliga och ekonomiska risker som möjligheter.

Medvetna om företagandets positiva effekter måste samhället tillse att förutsättningarna för att starta och driva ett företag är enkla och stabila. Legala och skattemässiga förutsättningar måste vara förutsägbara och kalkylerbara i syfte att ge företagaren en tilltro till samhället och dess framtid.

I syfte att skapa enkelhet och därmed förutsägbarhet är en genomgripande förenkling av gällande regelflora nödvändig. Den förra Allians- regeringen tillsatte en

utredning för en översyn av området men den nuvarande Socialdemokratiskt ledda regeringen har utnyttjat tillfället, att inte bara göra dagens snåriga beskattningssystem ännu snårigare, utan även att öka beskattningen på de företagare som driver sina egna företag.

Mot denna bakgrund bör Moderaterna ta initiativ till att en utredning tillsätts med syfte att nuvarande regelverk för beskattning av entreprenörer (det s.k. 3:12- regelverket) ses över med syfte att de förenklas och att skattenivån för entreprenörer inte höjs.

Referenser:

- Näringslivets skattedelegations, NSDs, remissyttrande avseende betänkandet Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75), 2017-02-10
- Företagarnas remissyttrande Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75), 2017-02-03
- Småföretagarnas riksförbunds remissvar Betänkandet (SOU 2016:75) Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag, 2017-02-08
- Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75)

Att-satser

att tillsätta en utredning i syfte förenkla reglerna för entreprenörsskatten (det s.k. 3:12- regelverket)

att verka för att skattenivån för entreprenörer inte höjs

Mikael Eskman
Moderata Företagarrådet Stockholm Stad & län
Stockholms stad

Leo Smidhammar
Moderata Företagarrådet Stockholm Stad & län
Stockholms län

Förbundsstyrelsens yttrande

Sverige behöver mer företagande. Det är i företagen som de flesta nya jobb skapas och nya lösningar växer fram. Detta skapar arbetstillfällen och tillväxt, någonting som i sin tur ger skatteintäkter som finansierar vår gemensamma välfärd. Företagande och entreprenörskap är därför en viktig grundsten i vårt välfärdssamhälle.

När det gäller 3:12 regler, som motionärerna framförallt lyfter i motionen, instämmer förbundsstyrelsen till fullo med att det krävs en översyn. Den nuvarande utredningens förslag om 3:12 reglerna skulle slå hårt mot jobben och innebär också absurda skattehöjningar för företagen. 3:12 Reglernahar länge varit under diskussion och det hög tid för en förändring så att fler företag kan växa och anställa fler.

Skattebördan på arbete och inte minst företagande är idag orättfärdig och skadlig för jobb och tillväxt. De minskar drivkraften för människor att arbeta. Sverige

behöver fler företag, inte färre. Politiken måste därför skapa förutsättningar för människor att våga satsa och driva eget företag.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att besluta att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 1:14

Motionären tar upp frågan om beskattning av ägarledda företag och vill se en översyn av regelverket för entreprenörsskatten, de så kallade 3:12-reglerna.

Moderaterna vill skapa ett generellt gott klimat för investeringar, företagande och entreprenörskap.

En viktig del i detta är att tillhandahålla goda förutsättningar för ägarskiften i befintliga fåmansföretag. På så sätt blir det möjligt att tillvarata upparbetade värden i företag med tillväxtpotential. Därför är det orimligt att det är skattemässigt missgynnat att överlåta sitt företag till närstående jämfört med någon annan. I ett läge med många äldre företagare är detta en skadlig ordning som behöver ändras.

Mot denna bakgrund tillsatte alliansregeringen 2014 en utredning, i syfte att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i möjligaste mån beskattas likformigt oberoende av om avyttring sker inom eller utom närståendekretsen. Den socialdemokratiskt ledda regeringen utökade dock utredningens uppdrag vilket ledde till att det samlade förslaget från utredningen innebär en skattehöjning. Moderaterna motsatte sig den samlade skattehöjningen, men ansåg att man borde tagit förslaget om generationsskiften i fåmansföretag vidare.

Vid arbetsstämman 2017 beslutades att utredningens förslag, i denna del, bör genomföras, och partistyrelsen är fortsatt av samma uppfattning. Moderaterna la därför fram förslaget vad gäller generationsskiften för fåmansföretag i budgeten för 2019 och detta röstades sedan igenom av riksdagen vilket medförde en sänkt skatt för berörda företagare.

Vidare beslutade arbetsstämman 2017 att Moderaterna också ska verka för att fortsätta förenkla 3:12-reglerna, särskilt för växande företag med få anställda. Detta kan ske till exempel genom att se över skattesatserna eller om förenklingsregeln skulle kunna tillämpas av fler företag. Partistyrelsen

menar att en sådan översyn är angelägen och att den även bör inkluderas i den bredare skattereform som Moderaterna har förslagit, med utgångspunkten att sänka skattetrycket.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:14 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:15

Fördelning av föräldradagar

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Under flera år har svensk politik gått ut på att föräldrar inte vet vad som är bäst för sina barn. Föräldradagarna har styrts upp för att dagarna ska bli mer “jämställda”.

Med jämställda menas att fokus har lagts på att vårdnadshavare ska dela lika på föräldradagarna. Det anses nämligen att det absolut bästa för barnet är om föräldrarna delar föräldradagarna lika.

Fokus läggs fel och de som drabbas blir barnen.

Fakta kvarstår att trots hårdare regler med åren så ökar inte papporna sitt uttag i samma takt. Mammor tar fortfarande ut flest föräldradagar.

När politiken har gjort som den har låses dagarna till den ene vuxna varpå barnet blir lidande. De får börja på dagis tidigare än tänkt då ingen har råd att vara hemma med dem. Det finns visserligen väl styrda riktlinjer för denna verksamhet men vi som är partiet där vi tror på varje enskild individ, kan omöjligt ställa oss bakom en politik som lägger fokus på ett uttjatat ord istället för på barnet. Vad är bäst för barnet?

Det finns många yrken där det inte fungerar att gå hem. En lantbrukare kan inte säga till korna att han tänker komma tillbaka om tre månader.

Familjens ekonomi överlever många gånger för att den som är lägst betald, oftast kvinnan, stannar hemma med barnen. Detta kallas då för en kvinnofälla oavsett om hon valt det eller inte. Vi som parti måste respektera familjens vilja och barnets bästa.

Detta kan inte vi bestämma utan det bör överlåtas till dem som kan det bäst: föräldrarna.

Kan inte föräldrarna komma överens eller är skilda bör andra regler gå in.

Jag föreslår därför

att Moderaterna i Blekinge arbetar för att alla föräldradagar ska vara flexibla mellan vårdnadshavarna, samt

att Moderaterna skickar motionen vidare till partistämman.

1

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för en motion i valfrihetens tecken.

Förbundsstyrelsen håller med motionsskrivaren att föräldradagarna ska vara flexibla mellan föräldrarna. Lagstiftning löser inte jämställdhetsproblemet. Det är viktigt att varje familj kan råda över ”sina” dagar och att fördelning kan ske efter deras förutsättningar till barnets bästa.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:15

Motionären tar upp frågan om fördelning av föräldradagar. Motionären menar att lika fördelning av föräldradagar är fel fokus för att uppnå ökad jämställdhet och att föräldrarna själva bäst kan avgöra hur de väljer att dela upp föräldradagarna.

I dagsläget är 90 dagar (tre månader) på sjukpenningnivå reserverade och kan inte avstås till den andra föräldern. Antalet reserverade dagar har ökat med åren, med argumentet att jämställdheten ökar när föräldrar behöver dela på ansvaret för att vara hemma med sitt barn.

Kvinnors större ansvarstagande för familj och hem är otvetydigt något som inverkar på allt från deltagande på arbetsmarknaden, sjukskrivningar, obetalt hemarbete, livsinkomst samt makt och inflytande i samhället. Det går inte att bortse ifrån att dessa skillnader förstärks och ökar exponentiellt i och med det ojämna uttaget i föräldraförsäkringen. Att det finns vissa reserverade dagar är således en viktig signal från samhällets sida om att det bör vara ett mer jämställt uttag.

Samtidigt är det avgörande att den flexibilitet som dagens föräldraförsäkring redan erbjuder värnas. Det är familjerna själva som bäst bestämmer över sin vardag och så långt som möjligt ska ha frihet att värdera hur föräldraledigheten ska organiseras. Att exempelvis gå mot mer av kvotering är därför inte aktuellt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:15.

Motion 1:16

Motion om kommunalskatten

Ida Skogström, Härnösand – Västernorrland

Västernorrland är ett av de län i Sverige som har det högsta antalet utflyttande unga. Framtiden ser inte heller den ljus ut, mycket visar på att ”trenden” kommer att fortskrida. Något behöver göras för att få unga att vilja stanna kvar och jobba här i Västernorrland.

Jag vill se en reform som möjliggör för kommunerna att kunna reglera kommunalskatten för vissa delar av befolkningen, min vision är att kommunerna ska kunna välja att ta ut mindre kommunalskatt av unga som arbetar (exempelvis upp till 26 år). Detta skulle vara en reform som gör det möjligt att attrahera (exempelvis) unga till att stanna kvar och jobba här i Norrland. Det utgör en möjlighet för oss att behålla de unga som i dagsläget hellre bor och arbetar i storstäder i Sverige eller kanske i Norge, där de skulle tjäna mer på att jobba.

Det finns såklart en frihet för kommunen att tillämpa dessa ”individualiserade” skattesatser för olika grupper, det måste med andra ord inte ske. Men för de kommuner som vill bör det bli möjligt. Kommuner som borde vara intresserade av detta borde vara de med stora demografiska utmaningar. Självklart är det inte bara unga som kan ”befrias” genom sänkt skatt, även andra grupper såsom pensionärer, eller som i Härnösand de mellan 25-45 som vi har minst av, skulle kunna erhålla dessa lättnader på det här viset. Sänkt skatt är bra skatt, och för ju fler -desto bättre.

Med anledning av ovanstående föreslår jag stämman

att Nya Moderaterna i Västernorrland ska verka för att kommuner i Sverige ska ges möjlighet att ha olika procentsats på kommunalskatten beroende på ålder

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning.

Det kan finnas stora fördelar för kommuner att kunna reglera kommunalskatten för att gynna vissa åldersgrupper under vissa perioder, vilket bland annat kan hjälpa till att höja attraktiviteten för kommunen.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen stämman

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

1

Förbundsstämman beslutade i enlightet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:16

I motionen berörs frågan om möjlighet för kommuner att införa differentierade kommunalskattesatser på inkomst. Motionären menar att differentierade skattesatser skulle innebära möjligheter för kommuner att attrahera exempelvis unga att vilja stanna kvar och jobba i kommunen.

Partistyrelsen instämmer i att Sverige behöver en skattereform som sänker skatten för de som arbetar och som värnar möjligheten att leva i alla delar av landet. Vi instämmer därför i motionärens ambition. Vi vill dock också förenkla skattesystemet, som i dag blivit alltför komplicerat och svåröverskådligt. En förändring där skattesatserna skulle variera inte bara efter geografin utan också utifrån ålder skulle försvåra ytterligare för medborgare att förstå vilken skatt de ska betala. Dessutom skulle det innebära att de som inte är i den ålder som kommunen vill sänka skatten för får betala mer i skatt, för att kompensera för skattebortfallet. Det riskerar att uppfattas som ett orättvist system.

Staten bör göra mer för att underlätta för de som bor i de mer glest befolkade delarna av vårt land. Partistyrelsen anser dock att det bör ske på andra sätt än genom att göra skattesystemet mer krångligt och mindre transparent.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:16.

Motion 1:17

Motion angående en bättre psykisk hälsa

Elin Nilsson, Sundsvall – Västernorrland

Den psykiska ohälsan ökar i hela samhället och framför allt bland kvinnor som jobbar inom offentlig sektor. Särskilt här i Västernorrland. Som förtroendevalda har vi ett ansvar, både utifrån ett samhällsperspektiv och ett arbetsgivarperspektiv, att arbeta för att bryta den trenden. Det är ofta svårt i offentlig sektor att byta till annan

arbetsgivare då det inte finns så många att välja mellan. Politiken fokuserar ofta på rätt till heltid trots att SCB:s arbetskraftsundersökning från 2012 visar att tre fjärdedelar av deltidsanställda inte vill arbeta mer. Då är det viktiga att det offentliga, som arbetsgivare, bör vara flexibel och erbjuda både rätt till heltid och rätt till deltid.

Utöver arbetssituationen kan också familjesituationen bidra till psykisk ohälsa och stress. Kvinnor tar ett större ansvar för hemmet och 2013 togs 75 procent av föräldraledigheten ut av kvinnor. Två tredjedelar av alla VAB-dagar tas också ut av kvinnor. Kvinnor är också sjuka mer än män. Efter första barnets födelse är kvinnorna sjukskrivna dubbelt så mycket som männen. Innan kvinnor blir gravida är det ingen större skillnad mellan mäns och kvinnors sjukfrånvaro, men efter barnet fyllt ett år ökar skillnaderna dramatiskt och kvarstår upp till femton år efter barnets födelse. Män, i gengäld, arbetar mer när de fått barn. Sveriges BNP skulle öka med mellan 360 till 500 miljarder kr per år om kvinnor fick samma möjlighet som män på arbetsmarknaden.

Jämställdheten fungerar sämst i låga inkomster. Därför bör levnadsstandarden över lag höjas och det behöver bli enklare att starta företag i alla branscher samt mer lönsamt att arbeta.

Med anledning av ovanstående förslår jag stämman att besluta:

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att reformera sjukförsäkringen med utgiftstak och att uppdrag ges till Försäkringskassan att följa upp arbetsgivare med hög sjukfrånvaro

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att offentliga arbetsgivare erbjuder en flexibel arbetsmarknad med både rätt till heltid och rätt till deltid

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att det ska finnas flexibla öppettider på förskolan

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att möjligheten att överlåta föräldradagar till närstående personer ska införas

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att profilfritids som drivs av föreningar införs

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären påtalar vikten av flexibiliteten i arbetstid, uttag av föräldraledigheten, uttag av VAB dagar, flexibla öppettider på dagis samt möjlighet till profilfritids drivna av föreningar.

Vidare framhåller motionären att de som oftast drabbas är kvinnor vilka ta större ansvar i hemmet samt oftast tar ut fler VAB dagar än män (enl. statistik 2013). Föräldraledigheten är idag generös och möjlighet att själv avgöra i familjen vem som tar ut dagarna förutom de redan beslutade pappamånaderna finns. Vi Moderater

står ju för valfriheten. Dessa dagar är ju också till för att barnet skall ges möjlighet att vara med både mamman och pappan.

VAB dagar kan däremot överlämnas till närstående som ex mor- eller farföräldrar.

Redan i dag driver kommunerna frågan om rätt till heltid vilket är en viktig fråga. Det bör inte var problem att ” gå ner i tid” i dagsläget för de som vill göra det. Vi Moderater skall dock ge arbetsgivare möjlighet att anställa efter behov.

Valfrihet med fritids med olika inriktningar ses som positivt. Även flexibla öppettider på dagis skall vara självklarhet för att ge föräldrar med obekväm arbetstid tillgång till dagis.

Förbundsstyrelsen beslutar

att bifalla att-satserna 1, 3 och 5

att avslå att-satserna 2 och 4

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:17

Motionen tar upp den ökade stress som många kvinnor känner när det handlar om att kombinera familjeliv och arbetsliv.

Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Vi har föräldraförsäkringen och en väl utbyggd barnomsorg som ger förutsättningar för föräldrar att ta ett stort ansvar för barn och samtidigt förvärvsarbeta. Svenska kvinnor arbetar i hög grad under småbarnsåren och även männen är föräldralediga. Trots det återstår mycket att göra innan samhället och arbetslivet är jämställt. Fortfarande tjänar kvinnor mindre än män och arbetar deltid i större utsträckning. Kvinnor tar fortsatt ett större ansvar för det oavlönade hushållsarbetet och är i större utsträckning föräldralediga och sjukfrånvarande. Allt detta bidrar till ojämställdhet – i vardagen och i plånboken.

Svårigheter med att kombinera yrkesliv och familjeliv är en högst bidragande orsak till att det fortsatt är stora skillnader mellan kvinnors och mäns möjligheter på arbetsmarknaden. För att uppnå en modernare arbetsmarknad, där fler ges möjlighet att bidra mer och längre och må bättre, krävs ett mer delat familjeansvar och föräldraskap. En prioritering bör vara att fortsätta jämna ut de ekonomiska trösklar som finns för ett jämställt föräldraskap.

En modern arbetsmarknad som ökar jämställdheten innebär arbetsplatser som erbjuder flexibilitet kring arbetstider och platser. Men även andra områden behöver anpassas för att människor ska kunna få arbetsliv och

vardagsliv att gå ihop. När föräldrar har svårt att få vardagspusslet att gå ihop, med till exempel långa restider till jobbet, blir att hämta och lämna på förskola och skola en extra utmaning. Särskilt när de flesta också arbetar längre än förskolans öppettider. När arbetslivet utvecklas och moderniseras är det viktigt att samhället följer med. Barnomsorg och förskola behöver bättre anpassas efter föräldrarnas arbetssituation. Alla som arbetar på oregelbundna arbetstider, på nätter, helger samt andra obekväma tider måste kunna känna sig trygga i att barnomsorgen svarar upp mot de behov deras arbetsliv för med sig. Barnomsorg på obekväma arbetstider är således avgörande för att underlätta såväl livspussel som att öka möjligheten till arbete. Något som också fortsatt bör prioriteras är att fritidsverksamheten utvecklas och förstärks. Framför allt vad gäller hur läxhjälp kan integreras bättre och utvecklas inom fritidshemmens verksamhet, men också hur fler barn kan ges möjligheter till idrott och kultur. Många barn och unga lägger en stor del av sin fritid på sina fritidsintressen, oftast i föreningsregi. För att ytterligare ge möjlighet till detta, samtidigt som Sveriges starka föreningsliv tas tillvara, kan profilfritids vara ett alternativ. Profilfritids innebär att lokalföreningar, inom till exempel kultur eller idrott, sköter fritidsgårdar eller fritidsklubbar. Detta kan göra ordnade fritidsaktiviteter tillgängligt för fler.

Att ha många pusselbitar i sitt liv som jobb, familj, vänner och andra intressen och åtaganden är naturligtvis en fantastisk möjlighet och något de allra flesta sätter stort värde på. Samtidigt kämpar många, framför allt barnfamiljer, med tidsbrist och svårigheter att kombinera familje- och yrkesliv. Större inflytande över den egna arbetstiden är ett sätt att förbättra arbetsmiljön. Dels genom att fler ges möjlighet att arbeta heltid, dels att ofrivilliga delade turer motverkas samt att större möjligheter ges till medarbetarna att påverka sin egen schemaläggning.

Antalet kvinnor i Sverige som sjukskrivs för stressrelaterade sjukdomar har ökat markant. För att minska sjukfrånvaron, inte minst till följd av den ökade psykiska ohälsan, behövs en bättre incitamentsstruktur för arbetsgivare när det gäller det förebyggande arbetet med psykosocial arbetsmiljö samt tidiga insatser och bättre rehabilitering. Det finns en bred konsensus hos våra expertmyndigheter att arbetsgivaren har en nyckelroll i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Detta gäller särskilt vid psykisk sjukdom. Det är därför rimligt att lägga större ansvar för arbetsgivare vid sjukfrånvaro som kan antas ha samband med brister i den psykosociala arbetsmiljön. Samtidigt behöver både drivkrafter och möjligheter för kvinnor att komma tillbaka till arbete stärkas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:17 besvarad med vad som ovan anförts.

1

Motion 1:18

En skattereform med fokus på produktivitet för hela Sverige

Moderaterna i Krokom – Jämtlands län

De kommunalekonomiska förutsättningarna i dagens skattesystem bygger på arbetade timmar i huvudsak. Det har fungerat relativt väl hittills då i princip all ekonomi varit kopplad till just arbetade timmar. I och med den ökade automatiseringen får dock denna finansieringsprincip ett alltmer polariserat utfall.

Ta jordbruket som exempel. Här har en ökad automatisering gjort att färre personer idag åstadkommer en högre produktion än tidigare. Samma sak inom skogsbruket, gruvbrytning och vattenkraft. Är det då rimligt att samma geografiska yta med en lika eller större produktion ger betydligt lägre skattekraft än tidigare i huvudsak beroende på att produktiviteten ökat (färre arbetande personer)? Knappast!

Problemet med dagens (kommunala) skattesystem blir tydligast i ett ytterlighetsläge där precis all produktion sker med fjärrstyrda robotar. Då skulle arbetade timmar inom den geografiska ytan vara noll trots att produktionen är lika eller större.

Vi skulle ha ett läge där invånarna får höra från kommunalt håll att det inte finns några pengar samtidigt som det från nationellt håll framhålls att produktionen och lönsamheten aldrig varit bättre. Förutom det uppenbart orättfärdiga i detta skulle det skapa en allvarlig misstro mot samhället och riskera dess hela existens.

Det är också viktigt att skattekraften tilldelas den geografiska ytan och inte den administrativa organisationen. I nuläget har vi ju naturtillgångarnas värden tilldelade till den statliga nivån vilket ju är själva problemet. Självklart behövs någon form av spridning av värdena på ett större område, men det har som sagt ingen koppling till administrativa gränser utan enbart geografi. Dock kan det vara så att även infrastruktur bör vägas in då en infrastruktur ökar värdetillgången.

Vi anser därför

att en skattereform tas fram där skattekraften även inkluderar de naturvärden som tas i anspråk.

att skattereformen inkluderar en lämplig värdespridning utifrån geografi men inte administrativa gränser.

att Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets Partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att behovet av en ny skattereform är nödvändig. Då den idag har många brister och inte är anpassad efter dagens samhälle som gynnar tillväxten.

Inom den nya reformen anser vi liksom motionären att produktivitet bör inkluderas. Moderaterna i Jämtland/ Härjedalen står idag bakom bland annat återbäring för vattenkraft, då kommunerna går miste om stora pengar då pengarna går till staten och inte kommunen. Idag spelar det alltså ingen roll om kommunerna har en stor produktivitet eller inte, det vill vi ändra på.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

att skicka motionen vidare till partistämman 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:18

Motionären menar att en skattereform bör inkludera de naturvärden som tas i anspråk inom ett visst geografiskt område. Motionären vill även att en skattereform inkluderar en lämplig värdespridning utifrån geografi men inte administrativa gränser.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om behovet av en skattereform. Inom ramen för ett sådant arbete behöver skattebasernas utveckling över tid analyseras, särskilt med hänsyn till digitaliseringens förändring av samhället. Samtidigt behöver ett skattesystem utformas så att det är möjligt att leva i hela landet. Omfördelningen mellan kommuner bör dock fortfarande främst ske genom det kommunala utjämningssystemet. På sikt är det troligt att digitaliseringen kommer att leda till förändringar av skattesystemet, men det är för tidigt att säga hur förändringarna kommer att bli.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:18.

1

Motion 1:19

Återinför Alliansens subventionsgrad på RUT- och ROT-avdragen

Carl Dahlin, Mörbylånga – Kalmar

Den 1 januari 2016 halverades taket för rutavdraget och subventionsgraden för ROT sänktes från 50 till 30 procent av arbetskostnaden.

När Alliansen införde RUT- och ROT-avdragen innebar det att en bransch, som tidigare dragits med mycket svartarbete, till stora delar blev vit. Därtill skapades många nya arbetstillfällen för de som stod långt från arbetsmarknaden, såsom unga och utrikesfödda. Enligt en undersökning som Sifo gjort åt serviceföretaget Hemfrid vill så många som sju av tio svenskar behålla eller utöka rutavdraget, en markant ökning på 10 procent det senaste året.

Vidare aviserar Skatteverket i sitt remissvar angående inskränkningarna i RUT- och ROT-avdragen både ökade kostnader såsom tilltagande risk för att inte kunna stävja fusk (det vill säga svartjobb).

Sällan har en ”antireform” varit så tydligt ideologiskt grundad som de försämringar i både RUT- och ROT-avdragen som den rödgröna regeringen nu genomför.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman besluta:

att Moderaterna som parti ska sträva efter att RUT- och ROT-avdragens subventionsgrad återgår till de nivåer som Alliansen införde

att Moderaterna i Mörbylånga bifaller motionen och skickar den vidare först till Moderaterna i Kalmar läns förbundsstämma för behandling och därefter till partistämman

Föreningsårsmötets beslut

Årsmötet för Moderaterna i Mörbylånga beslöt

att bifalla motionen

Förbundsstyrelsens yttrande

Under Alliansregeringarna 2006-14 skapades flera hundratusen nya jobb. Många av dessa jobb skapades i näringar som tidigare haft det väldigt att växa och där mycket arbete skett olagligt utan att betala skatt.

Två av Alliansens mest framgångsrika reformer är införandet och utbyggnationen av RUT- och ROT-avdraget, skatteavdrag på hushållsnära tjänster samt reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad.

Dessa reformer försvagas nu av den rödgröna regeringen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

att bifalla motionen

Motion 1:20

Återinför läxrut

Aras Amin, Tensta-Rinkeby – Stockholms stad

Den rödgröna regeringen har avskaffat läxrut för att det ”exkluderar ett stort antal barn”. Detta är helt befängt påstående som har både minskat möjligheten till privat läxhjälp men också färre arbetstillfällen för studenter som tidigare arbetade som läxhjälpare.

Utbildning är den bästa investeringen i våra barn. Det ger oss en betryggande grund att stå på och krossa glastaken i samhället. Vi måste underlätta vägarna till utbildning och inte tvärtom.

Rutavdrag för läxhjälp i hemmet har många fördelar då det tjänar ett gott syfte och skapar arbetstillfällen. Läxrut är också ett bra komplement, men får aldrig förväxlas med eller ersätta den uppgift som skolan har att ge alla samma chans att lyckas i skolan och uppnå sina livsdrömmar.

Läxrut är en möjlighet för alla barn att få det extra i sin utbildning, särskilt de barn som kommer från studieovana miljöer. Läxrut slår inte ut ideella organisationer utan är komplement till utbildningsutbudet. Återigen fokuserar den rödgröna regeringen på vilka som äger företa- gen snarare än resultat och kvalité.

Avskaffandet av läxrut var således ett misstag och bör återinföras.

Att-sats

att stämman ställer sig bakom återinförandet av läxrut

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen instämmer i motionärens uppfattning att det är en olycklig avgränsning av RUT-avdraget som den rödgröna regeringen har beslutat i och med avskaffandet av läx-RUT. De försämringar av RUT- och ROT- avdragen som S-MP regeringen har genomfört är skadliga i dubbel bemärkelse. De gör det svårare för familjer att få ihop sitt livspussel, men allvarligast är att det leder till ökad arbetslöshet när vissa tjänster aldrig utförs.

Varje elev som får läxhjälp innebär att en person får möjlighet till ett jobb. Betydelsen av denna arbetslivserfarenhet för cirka 4 000 unga, som tidigare hade hjälp via läx-RUT, ska inte underskattas. Det är många unga som genom denna erfarenhet upptäcker glädjen i att lära ut. Uppföljningar visar att sju av tio elever når högre resultat av läxhjälpen och lika många upplever en ökad studiemotivation.

Det är viktigt att skolan tar ansvar och erbjuder elever läxhjälp, gärna efter skoltid inom fritidsverksamheten. Läx-RUT ska ses som ett komplement till skolans läxhjälp och frivilligsektorns organiserade läxhjälp.

I stället för att avskaffa en reform som gett tusentals unga människor jobb så bör avdraget reformeras. Fler familjer borde beredas möjlighet att dela på läx-RUTs tjänster så att exempelvis fyra barn i samma trapphus kan dela på läxhjälpen. Avdrag för läxhjälp via datorn och nätet bör införas för att förbättra möjligheterna i exempelvis glesbygd.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman att besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag till beslut

Motion 1:21

Motion angående RUT och ROT

Elin Nilsson, Sundsvall – Västernorrland

En av alliansregeringens allra största framgångar för att öka sysselsättningsgraden och hjälpa människor att komma närmare arbetet är RUT- och ROT-avdragen. Det har bidragit till att göra svarta jobb vita, ökat efterfrågan inom tjänstesektorn samt underlättat livspusslet för många familjer. Det är arbetslinjen när den är som starkast.

I Västernorrland är vi mycket beroende av att möjligheterna till ett arbete är högt. Vi är en attraktiv region att bo i med nära till så väl natur som stadskärna. De som köper en bostad här får betydligt mycket mer för pengarna än de som köper en bostad i storstadsområdena.

Kan vi fixa jobben och se till att frigöra mer tid för familjer och människor med en hektisk livsstil ökar vi attraktionskraften till länet ännu mer.

Med anledning av ovanstående föreslår jag stämman besluta:

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att öka gränsen för RUT-avdraget från 25 000 kr till 100 000 kr per person samt att öka ROT-avdraget från 50 000 kr till 100 00 kr per person

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att utöka möjligheten till RUT-avdrag till fler branscher, så som tvätteri, skrädderi och skomakare

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att utveckla och bredda RUT-avdraget till att åter inkludera läxläsning.

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att RUT-avdrag införs för äldretjänster

Förbundsstyrelsens yttrande

Det är som motionären skriver att RUT och ROT var en stor framgång för allians-regeringen och har inneburit att många svarta jobb blivit vita och många har fått möjlighet att starta egna bolag.

När det gäller mindre tjänster som ex tvätterier, skomakare och skrädderier tycker vi att dagens RUTsystem blir för krångligt för förhållandevis små summor, man skulle istället kunna tänka sig en lägre momssats som då regleras direkt vid köptillfället.

Med hänvisning till ovanstående yrkar förbundsstyrelsen på bifall för att satserna 1, 3, 4:

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att öka gränsen för RUT-avdraget från 25 000 kr till 100 000 kr per person samt att öka ROT-avdraget från 50 000 kr till 100 000 kr per person.

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att utveckla bredda RUT-avdraget till att åter inkludera läxläsning.

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att RUT-avdrag införs för äldretjänster.

Och avslag på att satsen 2 :

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att utöka möjligheten till RUT-avdrag för fler branscher , så som tvätteri, skrädderi och skomakare.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

1

Partistyrelsens yttrande över motionerna 1:19-1:21

I motion 1:19 föreslås att RUT- och ROT-avdragens subventionsgrad återgår till de nivåer som alliansregeringen införde. I motion 1:20 föreslås att möjligheten till RUT-avdrag för läxhjälp ska återinföras. Samma förslag förs också fram i motion 1:21, jämte förslag om att utöka RUT-avdraget till exempelvis äldretjänster samt skrädderi och skomakeri. I motion 1:21 föreslås även kraftiga höjningar av både RUT- och ROT-avdragen.

RUT- och ROT-reformerna har varit mycket framgångsrika och bidragit till att göra fler jobb vita samt skapat nya möjligheter till entreprenörskap. De försämringar av RUT och ROT som den rödgröna regeringen genomförde under föregående mandatperiod var en dålig prioritering, då reformerna tydligt lett till fler jobb sedan alliansregeringen genomförde dem. RUT- och ROT-avdragen ska värnas.

Den budget som Moderaterna och Kristdemokraterna lade fram och som vann gehör av riksdagen hösten 2018 innehöll en förändring av RUT-avdraget, genom en ökning av maxbeloppet till 50 000 kronor från och med den 1 juli 2019. Denna höjning är ett steg på vägen mot den tredubbling av RUT-avdraget till 75 000 kronor per person och år som arbetsstämman 2017 beslutade om. Det finns goda skäl att se över ROT-avdragets nivå i framtiden, men behovet av en höjning av ROT, jämfört med RUT, bör i så fall i större utsträckning motiveras av exempelvis ett sämre konjunkturläge givet vilken typ av branscher som reformen påverkar. Det är också skälet till att vidgningen och höjningen av RUT just nu har varit mer prioriterat.

Vidare har Moderaterna i olika sammanhang drivit frågan om att bredda antalet tjänster som berättigar till RUT-avdrag. I första hand bör breddningen omfatta tjänster såsom tillsyn av hemmet vid resa eller frånvaro, tvätt av kläder utanför hemmet, flytt av bohag inom samma bostad och hämtning av trädgårdsavfall.

Vad gäller äldres användning av RUT-avdraget så bör avdraget förenklas och breddas för alla över 70 år och avdragsrätten bör höjas från 50 till 60 procent för personer över 80 år.

RUT-avdraget har varit en viktig språngbräda in på den svenska arbetsmarknaden, inte minst för nyanlända kvinnor som annars är en grupp som har svårt att få ett första jobb. RUT-avdraget bör således utvecklas på ett sådant sätt att fler jobb med enklare kvalifikationer ska kunna växa fram i

Sverige. Mot bland annat denna bakgrund är ett återinförande av RUT-avdrag för läxhjälp inte aktuellt.

Partistyrelsen delar samtidigt motionärernas uppfattning om att utbildning är den bästa investeringen för barns framtid. Vikten av att underlätta alla vägar till utbildning kan inte nog betonas, särskilt för de barn som kommer från studieovan hemmiljö. Därför har Moderaterna bland annat drivit förslag om obligatorisk lovskola från årskurs sex för elever som inte når kunskapsmålen, och att läxhjälp ska finnas tillgängligt för elever från årskurs fyra.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 1:19, 1:20 och 1:21 besvarade med vad som ovan anförts.

Reservationer

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 1:20.

Motion 1:22

Synliggör hela lönekostnaden/ löneutrymmet för löntagaren

Björn Hammarberg, Krokom – Jämtlands län

Moderaterna har länge drivit på för att underlätta för företagare via förenklade regler och lägre kostnader. Just lönekostnader är ofta en stor kostnad för företagen och i vissa branscher den absolut största kostnaden. Att en stor del av kostnaden inte syns för den anställde är särskilt bekymmersamt i en demokrati då det försvårar för den enskilde medborgaren att korrekt utvärdera politiska förslag.

Sverige behöver en mer positiv syn på företagande och en mer korrekt syn på företagandets förutsättningar. Då måste också hela löneutrymmet redovisas tillsammans med samtliga avgifter/skatter som dras bort.

I Sverige finns en bred samsyn att välfärd och skatteuttag hänger ihop. Däremot saknas en utbredd insikt i den omfattande skattebörda som är kopplad till just lön. Våra medborgares möjligheter att korrekt utvärdera balansen mellan skatteuttag och välfärd måste stärkas.

Därför yrkar jag

att Moderaterna ser till, via lagstiftning eller på annat tvingande sätt, att alla löntagares lönebesked redovisar hela löneutrymmet samt alla lönekostnader såsom arbetsgivaravgift, skatt, pensionsavsättning, löneförmån, mm.

att Moderaterna tydligt driver denna fråga och visar på dagens problematik ur demokratisynpunkt när medborgare förväntas korrekt utvärdera politiska förslag utan att få hela bilden redovisad för sig.

att Moderaterna i Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Dagens system gör det svårt att se helheten för de avgifter och skatter som följer med lönekostnaden. Det i sin tur skapar en bristande förståelse i den faktiska kostnaden för arbetsgivaren vilket också riskerar sänkaförståelsen för politiska beslut som härrör till detta område.

Då kostnaden idag redan finns tillgänglig bör det vara ett förhållandevis enkelt förfarande att synliggöra de olika posterna som arbetsgivaren betalar kopplat till lönen.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

att skicka motionen vidare till partistämman 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:22

Motionären tar upp frågan om synliggörande av hela lönekostnaden för löntagaren och menar att det saknas en utbredd insikt i den omfattande skattebörda som är kopplad till arbete och möjlighet att korrekt utvärdera balansen mellan skatteuttag och välfärd. Motionären efterfrågar tvingande regler om att lönebesked ska visa arbetsgivaravgift, skatt, pensionsavsättning, löneförmån med mera.

Partistyrelsen delar motionärens syn om transparens kring den skatt vi betalar. Frågan har under en tid drivits av moderater i riksdagen genom inlämnade av motioner. Skattesystemet måste upplevas som rättvist och

stimulera till arbete och företagande. Ett enkelt och transparent skattesystem är avgörande för dess legitimitet. Det är därför viktigt att människor är medvetna om hur mycket de betalar i skatt och vad pengarna används till.

Skatter utgör i dag den enskilt största utgiften för hushållen. En studie från Svenskt Näringsliv visar att svenskar konsekvent underskattar hur mycket skatt de betalar. I genomsnitt underskattar svenskar hur stor andel av deras inkomst som går till skatt med närmare 20 procentenheter. Människor påverkas av alla skatter, inte bara de direkta skatterna. Trots detta är även kunskaperna om de indirekta skatterna, såsom moms och arbetsgivaravgifter, begränsade. Särskilt förvirrande framstår arbetsgivaravgiften, som delvis är en ren skatt.

I dag kommer en nästan lika stor del av den offentliga sektorns intäkter från arbetsgivaravgifter som från direkta skatter på arbete. Givet att det kan ske på ett sätt som inte medför nämnvärt ökad administrativ börda för företagen hade det varit önskvärt om arbetsgivaravgiften kunde redovisas i kontrolluppgift. Det skulle bidra till att synliggöra arbetsgivaravgiften, även för arbetstagare. Att införa dolda skatter får inte bli ett sätt att skapa politisk acceptans för överföring av makt från medborgarna till politiker.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:22 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:23

Förläng arbetslivet och säkra kompetensförsörjning i samhället

Alicja Kapica, Sundsvall – Västernorrland

Både den offentliga och den privata sektorn vittnar om brister på kompetent personal i olika branscher och yrken. Man pratar mer om att använda den digitala tekniken för att med hjälp av den förändra och effektivisera arbetssättet och säkra kompetensförsörjning både i privata företag och inom den offentliga sektorn. En annan lösning kan vara att man höjer pensionsåldern och på det sättet behåller kompetent personal, men också att man förlänger arbetslivet genom att unga vuxna börjar jobba tidigare än idag och praktiserar eller jobbar samtidigt som de studerar.

Sverige är ett av de länder i OECD där det dröjer längst innan studenter blir klara med sin examen. I Sverige är snittet 29,4 år – i OECD är genomsnittet 26,4 år. Det

skadar både samhällsekonomin och den enskilda individen. Man kan också se det som ett problem ur ett jämställdhetsperspektiv. Svenska kvinnliga studenter inleder sina karriärer senare i livet, oftast samtidigt som de skaffar familj och barn. I exempelvis Storbritannien och USA kommer kvinnor ut tidigare från universiteten och hinner påbörja en karriär innan det är dags att skaffa familj.

Svenskt Näringsliv undersökte för några år sedan resultatet av utbildningsinvesteringen. Man räknade på vilka utbildningar som ger bäst resultat för ett framtida yrkesliv. Resultatet visade att det inte bara är val av studierna som påverkar livslönen och framtida pensionen, det som har minst stor betydelse är bland annat när man börjar studera och hur länge studierna pågår. Den förväntade livslönen för en humanistisk högskoleexamen är drygt 12,8 miljoner kronor. Efter skatt finns nästan 9,4 miljoner kvar. Genom att plugga två år längre förlorar studenten nästan 500 000 i lön efter skatt. Det kostar alltså mycket mer än studielånet att dra ut på studierna.

Med anledning av ovanstående yrkar jag

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att skapa incitament för studenter att påbörja samt slutföra sina högskole- och universitetsutbildningar tidigare så väl som att välja utbildningar som lönar sig bättre senare i livet.

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att skapa incitament för högskolor och universitet att i högre utsträckning ägna sig åt utbildning som lönar sig mer för studenterna i framtiden, samt arbeta aktivt för att studenterna fullföljer sina utbildningar.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att slutförda högskole- och universitetsutbildningar som är inriktade på områden som säkrar kompetensförsörjning, är något eftersträvbart. I synnerhet främjas arbetslinjen av att studenter slutför sina högskole- och universitetsutbildningar tidigare och därmed kan börja bidra till samhället och försörja sig själva i ett tidigare skeende av livet. Motionen är aktuell och att-satserna är väl formulerade med en tydlig avsikt som förbundsstyrelsen ställer sig bakom.

Förbundsstyrelsen föreslår arbetsstämman:

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:23

Motionären behandlar viktiga frågor om hur kompetensförsörjningen ska förbättras och hur arbetslivet kan förlängas genom att fler går utbildningar som är anpassade efter arbetsmarknaden och genom att öka genomströmningen på högskolor och universitet.

När gamla arbetssätt utmanas sker en strukturomvandling i ekonomin som påverkar arbetsmarknaden. Arbetsuppgifter, och i bland även yrken, försvinner, samtidigt som det växer fram nya arbetsuppgifter i snabb takt. På en arbetsmarknad där allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras, ökar kraven på människor att rusta sig med nya kunskaper för att vara relevanta och attraktiva på arbetsmarknaden. Med en åldrande befolkning behöver vi också jobba fler år av våra liv för att kunna finansiera vår gemensamma välfärd. Fler måste arbeta längre, men fler behöver också utbilda sig tidigare och komma ut snabbare i arbetslivet än i dag.

Sveriges högskolor ska garantera en god kompetensförsörjning. Det innebär att det krävs högre genomströmning än i dag så att fler studenter kan tidigarelägga sitt inträde på arbetsmarknaden. Reformer behövs för att öka studieintensiteten och för resurseffektivisering. För att säkerställa att åren med studiemedel främst syftar till förberedelse inför yrkeslivet bör möjligheten att studera med studiemedel reformeras. I ett första steg bör det främst erbjudas fyra års studiemedel för grundläggande studier. Ytterligare två år bör erbjudas för den som efter kandidatexamen väljer att studera för en mastersexamen. Det finns även skäl att se över längden på flera av dagens högskoleprogram. Ytterligare ökade möjligheter att avsluta ett högskoleprogram i snabbare takt bör övervägas.

För att fler ska slutföra sina utbildningar tidigare behöver även dagens resurstilldelningssystem i högre grad premiera akademisk kvalitet, genomströmning, samt etablering på arbetsmarknaden efter avslutad examen. Det danska systemet med statligt anställda censorer som kvalitetssäkrar kunskapsresultaten bland studenterna är en potentiell väg framåt.

Därtill bör kvalitetsutvärderingen hos Universitetskanslersämbetet förstärkas. Utbildningar ska bedömas och utvärderas utifrån akademiska framgångar, men också hur bra studenterna lyckas när de väl lämnar utbildningen, till exempel vad gäller lön, jobbchanser, entreprenörskap med mera. För att göra det lättare för studenter att jämföra kvaliteten på olika utbildningar bör en nationell rankinglista av program och kurser på landets universitet och högskolor inrättas. Kvalitetsmåtten som ska avgöra rankningen bör bland annat innehålla arbetsmarknadsetablering efter avslutad examen. Denna information ska publiceras och göras tillgänglig inför kursval. Den ska också användas som del av underlaget för beslut om nedläggning av utbildningar som inte håller måttet.

Partistyrelsen föreslår också att en nationell studie- och karriärsrådgivning införs för att underlätta rörlighet och matchning och för att öka kunskapen om arbetsmarknaden. I dag finns få möjligheter att få rådgivning om jobb och studier, framför allt för dem som har ett arbete. Studier visar också att även ungas utbildningsval i högre utsträckning behöver fattas utifrån arbetsmarknadens behov. Flera utredningar pekar på en bristande studie- och yrkesvägledning – såväl för den som ska välja till gymnasium som till högskola. Så här behöver kunskapen kring arbetsmarknadens behov bli större.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:23, det vill säga

att Moderaterna verkar för att skapa incitament för studenter att påbörja samt slutföra sina högskole- och universitetsutbildningar tidigare så väl som att välja utbildningar som lönar sig bättre senare i livet, samt

att Moderaterna verkar för att skapa incitament för högskolor och universitet att i högre utsträckning ägna sig åt utbildning som lönar sig mer för studenterna i framtiden, samt arbeta aktivt för att studenterna fullföljer sina utbildningar.

Motion 1:24

Höjning av gränsvärdena för revisionsplikt för AB

Stefan Olinder, Askim – Västra Götaland

Först lite historik; I september 1944 antogs en ny aktiebolagslag där vi bland de viktigaste förändringarna hittar kravet på en auktoriserad revisor för de större bolagen.

1983 kommer en ny lagändring som utgör en milstolpe, revisionsplikt (kvalificerad revision) infördes för alla aktiebolag. Revisionen skulle utföras av en så kallad kvalificerad revisor, det vill säga en godkänd eller auktoriserad revisor.

1994 röstade Sverige ”ja” till medlemskap i Europeiska Unionen (EU) (Regeringen 2013A). Medlemsländerna omfattas av ett mycket stort regelverk, bland annat Europeiska Gemenskapens (föregångare till EU) fjärde bolagsdirektiv från 1978 (78/660/EEG), detta direktiv innehåller en revisionsskyldighet enligt artikel 51. Samma artikel ger dock medlemsländerna möjlighet att undanta små företag från revision (78/660/EEG artikel 51;11.1). Vad är då ett litet bolag? Enligt 2006/46/EG artikel 1 gäller definitionen för små företag att om två av tre gränsvärden inte överskrids, en nettoomsättning om 8 800 000 EUR, en balansomslutning om 4 400

000 EUR, samt genomsnittligt antal anställda under räkenskapsåret är 50 stycken, så är företaget ett litet bolag.

EU publicerade ett nytt direktiv under 2013, vilket säger att möjligheten till frivillig revisionsplikt för små företag kommer att finnas även efter 2016 vilket är det år då direktivet får tillämpas för första gången (2013/34/EU).

Det är som sagt frivilligt att tillämpa undantagen från revisionsplikten detta har resulterat i att vissa länder har valt att snabbt ta till sig bestämmelserna (exempelvis Storbritannien, Nederländerna, Tyskland och Österrike) medan andra länder (främst Sverige, Finland och Malta) har valt att hålla låga gränsvärden för alla aktiebolag. I en utredning beställd av justitiedepartementet framställdes förslag till regeländringar som skulle leda till ett avskaffande av revisionsplikten. Frågan enligt utredarna är inte om revisionsplikten ska avskaffas utan om Sverige ska anta låga gränsvärden eller om EU:s maxvärden som beskrivits ovan ska tillämpas (SOU 2008:32, s. 17).

I propositionen som följde denna utredning föreslog regeringen, mot utredarnas rekommendation som var att närma sig EU:s maximala gränsvärden, att de lägsta värdena bör antas för revisionsplikt. De företag som understiger minst två av följande kriterier under de två senaste räkenskapsåren behöver inte ha en revision; omsättning 3 mkr, balansomslutning 1,5 mkr och 3 anställda. Nämnda trösklar betyder att 72 procent av aktiebolagen undantas från revisionsplikt. (Prop. 2009/10:204, s. 24, 71). Den slutgiltiga lagändringen av aktiebolagslagen (som reglerar just revisionsplikten) trädde i kraft den 1 november 2010 och den följer propositionens gränsvärden (SFS 2010:834). Här bör det påpekas att utredningen såg det som högst troligt att EU kommer fortsätta höja gränserna och att allt fler kommer närma sig maximivärdena. Det är därför viktigt även för Sverige att närma sig de övriga länderna för att inte fastna i ett konkurrensmässigt underläge på grund av krav på en kostsam redovisning och revision. (SOU 2008:32, s. 17).

Revisorns uppgifter är enligt ABL att granska bolagets årsredovisning och bokföring men även styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Revisorn ska undersöka nämnda områden på ett tillräckligt tillfredställande sätt i linje med god redovisningssed. Efter varje räkenskapsår ska revisionsberättelsen överlämnas till bolagsstämman.

Revisionsberättelsen ska enligt ABL (SFS 2005:551) alltid innehålla revisorns kommentarer om till exempel vilket normsystem för granskningen som har tillämpats, om årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag, om bolagsstämman bör fastställa balansräkningen och resultaträkningen etc. Förvaltningsrevisionen är en del av den lagstadgade revisionen i Sverige till skillnad från EG-rättens definition av lagstadgad revision som inte omfattar detta (SOU 2008:32, s.19). Förvaltningsrevisionen ska innehålla synpunkter på hur företaget styrs och revisorn ska alltså ge sin åsikt på bland annat förslaget till vinstdisposition.

Men vad skulle en höjning av revisionsplikten innebära och hur motverkar vi ekonomisk brottslighet utan revisionsplikt frågar sig en del. Som ledande aktör inom redovisning har branschorganisationen SRFkonsulternas förbund mycket god insyn i den frågan.

– Gränsvärdena som sattes då man införde slopad revisionsplikt för mindre företag 2010 var för låga från början, menar Mikael Carlson, branschansvarig redovisning hos SRF konsulterna. Det fanns inte några konkreta indikationer på att Sverige skulle ha sämre förutsättningar att tillämpa samma gränsvärden som andra länder i Europa, men Sverige valde lägre gränsvärden efter starka påtryckningar från såväl revisorer som Skatteverket.

SRF konsulterna anser att gränsvärdena för revisionsplikt bör följa EU-direktiven, som omfattar alla företag som inte överstiger mer än ett av gränsvärdena 80 mkr i omsättning, 40 mkr i balansomslutning och 50 anställda. Utvecklingen i övriga EU-länder visar att gränsvärdena redan är eller successivt utvecklas mot de nivåer som kan undantas från revisionsplikt enligt EU-direktiven. En ökning av gränsvärdena för revisionsplikt skulle dessutom jämställa de svenska företagens konkurrenskraft i förhållande till resten av Europa.

– Det befarade skattefelet har uteblivit enligt Skatteverkets utredare, säger Roland Sigbladh som är förbundsdirektör hos SRF konsulterna. Har man för avsikt att undanhålla skatt eller begå ekonomiska brott finns det andra företagsformer för att bedriva verksamhet som inte omfattas av revisionsplikt.

– Hela 96 procent av Sveriges företag är småföretag med färre än 10 anställda, där ägare och ledning är samma person som driver verksamheten. Där finns inte behovet av en oberoende kontrollfunktion som revision. En stor andel av Sveriges små och medelstora företag anlitar experthjälp för att löpande hålla hög kvalitet i redovisningen. Detta i kombination med Skatteverkets kontrollfunktioner innebär ett effektivt system som säkerställer redovisningen samt att lagar och regler följs.

De svenska gränsvärdena gäller bara för AB. För övriga bolagsformer i Sverige (t.ex. enskilda firmor och Handelsbolag) gäller att minst två av gränsvärdena omsättning 80 mkr, balansomslutning 40 mkr eller medeltal anställda 50 personer, överskrids mer än två år för att man skall behöva ha revisor.

Att-satser

att Moderaterna i Västra Götaland ställer sig bakom att gränsvärdet för revisionsplikt höjs,

att översända motionen till partistämman,

att översända motionen till riksdagsgruppen för beaktande, samt

att översända motionen till partistyrelsen för beaktande.

Kretsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter en viktig fråga för svenska företagare, nämligen om konkurrensneutralitet föreligger jämfört med verksamheter i andra länder och även jämfört med vilken företagstyp som man bedriver (AB eller HB). I Sverige föreligger låga gränsvärden för att inte behöva ha revisor, undantaget är främst inriktat på enmansföretag eller företag med en eller två anställda. Kostnaden för en revision för ett bolag som har över 3.000.000 kronor i revision uppgår till, högt räknat, 1% av omsättningen. Frågan är om denna kostnad utgör ett sådant hinder för företag att konkurrera i en internationell miljö och det ska också vägas mot kontrollfunktionen som revisionen de facto utgör. Något som dock är intressant är att det synes inte finnas någon automatisk uppräkning av beloppet 3.000.000 kronor, vilket gör att värdet, på grund av inflation, varje år träffar fler och fler företag. Då yrkandet enbart tar sikte på att höja gränsvärdet, tycker kretsstyrelsen att motionen ska bifallas i sin helhet, då särskilt för att se om en automatisk uppräkning med anledning av inflationen ska ske eller inte.

Kretsstyrelsen föreslår kretsårsmötet

att bifalla motionen.

Kretsårsmötets beslut

Kretsårsmötet beslutade

att anse motionen besvarad.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för en väl genomarbetad motion och instämmer i kretsstyrelsens och årsmötets motiv och beslut. Motionären lyfter en viktig fråga för svenska företagare, nämligen om konkurrensneutralitet föreligger jämfört med verksamheter i andra länder och även jämfört med vilken företagstyp som man bedriver (AB eller HB). I Sverige föreligger låga gränsvärden för att inte behöva ha revisor, undantaget är främst inriktat på enmansföretag eller företag med en eller två anställda. Kostnaden för en revision för ett bolag som har över 3.000.000 kronor i revision uppgår till, högt räknat, 1% av omsättningen. Frågan är om denna kostnad utgör ett sådant hinder för företag att konkurrera i en internationell miljö och det ska också vägas mot kontrollfunktionen som revisionen de facto utgör. Något som dock är intressant är att det synes inte finnas någon automatisk uppräkning av beloppet 3.000.000 kronor, vilket gör att värdet, på grund av inflation, varje år träffar fler och fler företag. Då yrkandet enbart tar sikte på att höja gränsvärdet, tycker Förbundsstyrelsen liksom kretsstyrelsen att motionen ska bifallas i sin helhet, då särskilt för att se om en automatisk uppräkning med anledning av inflationen ska ske eller inte.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

1

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen, enligt Förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:24

Motionären föreslår att gränsen för revisionsplikten för bolag ska höjas. Motionären menar att Sverige bör implementera maxgränserna enligt det styrande EU-direktivet.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att frågan om företagande och revision är av stor betydelse. Partistyrelsen menar också som motionären att en överimplementering eller ”gold plating” av EU-regler bör undvikas för att värna svensk konkurrenskraft.

Reglerna om när ett företag är skyldigt att anlita en revisor ändrades 2011 då riktigt små företag undantogs från sådan skyldighet. Därefter har Ekobrottsmyndigheten 2016 i en rapport kommit fram till att den slopade revisionsplikten riskerar en ökad kriminalitet i dessa mindre bolag. Mot den bakgrunden är partistyrelsens uppfattning att vad gäller balansen, mellan den lättnad som att undantas från skyldighet att anlita revisor ger och den ökade möjlighet att stävja brottslig användning av bolag som en revisor ger, så väger det sistnämnda tyngre.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:24.

Motion 1:25

Ändring av grundavdraget

Sören Färnlöf, Vikbolandet – Östergötland

Jag vill

- att nya moderaterna arbetar för att ändra grundavdraget för pensionärer och andra lågavlönade

- att för en bruttolön på högst 20 000 kr/mån som pensionär eller annan löntagare så skall grundavdraget vara 100 000 kr

Förslaget innebär att en stor orättvisa tas bort ur skattesystemet för låginkomsttagare.

Årets skattetabell (2019 tabell 34) visar att för årsinkomsten 100 000 kr är grundavdraget 64 300 kr och 85 500 kr för 200 000 kr.

Det visar att den med lägre lön straffas orättvist. Många av våra så kallade "fattigpensionärer" har en inkomst på högst 100 000 kr.

Om Sverige vill ha någorlunda nöjda pensionärer så är det inte orimligt att en inkomst på 11 000 kr/mån är skattefri. Sedan kan skatten öka proportionellt.

Mitt förslag kommer också leda till att antalet behovsprövade bidrag minskar.

Beskattningsbar inkomst

Per år	mån	Grund-avdrag	Skatt	Skatt 34 / 2019	Netto 34/2019	Netto enl förslag	Skillnad
100 000	8333	100 000	0	1064	7 269	8333	1064
120 000	10 000	100 000	0	1478	8 522	10 000	1478
140 000	11 666	100 000	0	1887	9 779	11 666	1887
160 000	13 333	100 000	180	2342	10 991	13 153	2162
180 000	15 000	100 000	621	2829	12 171	14 379	2208
200 000	16 666	100 000	1064	3348	13 318	15 602	2284
220 000	18 333	100 000	1478	3971	14 362	16 855	2493
240 000	20 000	100 000	1887	4591	15409	18113	2704

Jag föreslår med anledning av ovanstående

att Moderaterna verkar för att höja grundavdraget för pensionärer och andra lågavlönade så att fler kan gå från bidragsberoende

att Moderaterna verkar för att en bruttolön på högst 20 000 kr/mån för pensionär eller annan löntagare skall grundavdraget vara 100 000 kr

Föreningsstyrelsens yttrande

Att låta människor behålla mer av sin inkomst och därmed minska bidragsberoende är ett viktigt ställningstagande för de som arbetar och för de som uppbär pension. Framtidens pensionärer kommer med stor sannolikhet att få en lägre andel av sin lön i pension från det allmänna pensionssystemet. Då bör modera-

terna verka för en reform där exempelvis människor med lägre pension får behålla mer genom lägre skatt, exempelvis högre grundavdrag. Moderaterna borde föra en skattepolitik som går i linje med motionens intension.

Hur angivna nivåer påverkar statsfinanserna och kan finansieras genom minskade kostnader för bidrag är svårt för föreningsstyrelsen att överblicka.

Med anledning av detta föreslår styrelsen

att bifalla att-sats 1 och skicka den vidare till kretsårsmötet i Norrköping, samt

att skicka att-sats 2 vidare till de östgötska riksdagsledamöterna för bedömning av nivåer

Föreningsårsmötet beslutade

att bifalla att-sats 1

att skicka att-sats 2 vidare till de östgötska riksdagsledamöterna för bedömning av nivåer

Kretsstyrelens yttrande

Kretsen har tagit del av motionen och instämmer i Vikbolandsstyrelsens yttrande över motionen. Kretsstyrelsen föreslår mot bakgrund av detta kretsårsmötet att besluta:

att bifalla att-sats 1

att avslå att-sats 2

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma,

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma.

Kretsårsmötet beslutade

att bifalla att-sats 1

att avslå att-sats 2

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen instämmer med motionären när det gäller att verka för att flera med låg inkomst ska kunna klara sig på den lön eller pension man får utan att behöva söka kompletterande bidrag för sin försörjning. Det här är ett sätt att göra

det. Därför föreslår vi förbundsstämman att bifalla andemeningen i motionen samt att hur det utformas mera detaljerat får hanteras i vidare beredning.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta:

att bifalla att-sats 1, samt

att avslå att-sats 2

Yrkande

Sophia Jarl yrkade på en tillläggsatt-sats som lyder ”att vidaresända motionen till partistämman”

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1

att avslå att-sats 2

att bifalla tilläggsatt-satsen

Motion 1:26

Plattskatt för beskattning av inkomst

Johannes Thernström, Ronneby – Blekinge län

Sverige har idag bland världens högsta marginalskatter, höga marginalskatter är synonymt med att det lönar sig sämre att utbilda sig, arbeta extra eller att ta en högre befordran på arbetet såsom ett chefsjobb. Incitamenten för att anstränga sig, vare sig det är på jobbet eller i skolan reduceras med höga marginalskatter. Ekonomiskt framgångsrika entreprenörer, företag och privatpersoner har flytt Sverige i decennier på grund utav just detta faktum, där vi har gått miste om stora skatteintäkter. Redan år 2012 hade hela 28 länder infört ett platt skattesystem, varav 18 av dessa länder ligger i Europa. För att göra Sverige till ett land där det lönar sig att anstränga sig, samt till att göra landet till mer konkurrenskraftigt i en globaliserad värld behöver vi införa en platt inkomstskatt. Med en platt inkomstskatt så skulle beskattningen av inkomst bli mer rättvis än idag, eftersom den personen som tjänar mer än någon annan skulle fortfarande ändå betala en högre summa i skatt. Rapporten Platt skatt för högre inkomster från 2016 utgiven av Timbro så beräknar deras chefsekonom Jacob Lundberg att skatteintäkterna skulle öka om den statliga inkomstskatten skulle avskaffas. Han menar även på att antalet försök till skattebrott även skulle minska.

Ett vanligt argument emot platt inkomstskatt är att progressiv inkomstskatt gynnar ekonomin bättre än platt inkomstskatt, enligt teorin att pengarnas rörlighet ökar med progressiv inkomstskatt. Premissen för att denna teori ska stämma är att alla rika människor sparar sina pengar under en säng, och därför är 100 kr i skattesänkning för en låginkomsttagare som konsumerar det till att köpa t.ex. en pizza till i månaden, mer gynnsamt för ekonomin än samma summa konsumerad av en höginkomsttagare. Denna teori stämmer inte eftersom den metod som en höginkomsttagare nästan alltid använder sig av för att spara pengar är att de investerar i företag via aktier eller fonder. Detta är företag som tack vare investeringar har möjlighet att utveckla sin verksamhet och erbjuda nya, bättre och billigare produkter på marknaden som förbättrar alla människors liv oavsett inkomst.

Med ovanstående i åtanke föreslår jag stämman besluta:

att Moderaterna Blekinge verkar för platt inkomstskatt

att Moderaterna Blekinge skickar motionen vidare till Moderaterna i Blekinges länsförbundsstämma 2019

att Moderaterna i Blekinge skickar motionen vidare till moderaternas partistämma

Distriktsstyrelsens yttrande

Vi vill tacka motionären för en väldigt viktig och aktuell motion. Vi delar helt motionärens uppfattning om att Sverige ska vara ett land för ansträngning, företagsamhet och innovation. För att Sverige verkligen ska konkurrera på dessa områden är en platt inkomstskatt nödvändig.

Distriktsstyrelsen föreslår därför stämman besluta

att bifalla motionen i sin helhet.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för en intressant motion.

Det råder delade meningar om fördelar med platt skatt. Det finns olika rapporter kring skatteintäkterna där en del hävdar att skatteintäkterna ökar, medan andra hävdar det motsatta. Vid platt skatt finns även risk för ökad inkomstspridning. Svenska folket är generellt nöjda med nuvarande skattesystem. Förbundsstyrelsen ställer sig negativ till att införa plattskatt. Däremot kan diskussionen om att höja gränserna för statlig skatt lyftas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen

Johannes Thernström och Elin Petersson reserverar sig mot förslaget.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt

att bifalla motionen

Motion 1:27

Sänk skatten!

Staffan Olsson, Kungsholmen – Stockholms stad

Höga skatter på arbete och höga marginalskatter hindrar nyföretag- ande. Företrädare för nystartsföretag i framtidsbranscher som medicin, IT och finansiell teknik larmar att Sverige håller på att komma på efterkälken för att det inte går att rekrytera och behålla personer i en internationell konkurrens på grund av skattebördan.

Höga skatter på arbete och höga marginalskatter drabbar även företag i mogna branscher. Enkla jobb inom industrin har försvunnit därför att det är för dyrt att nyanställa unga. Utan ROT och RUT skulle stora delar av den privata tjänste-sektorn inte överleva därför att summa av arbets- givaravgifter och moms gör tjänsterna för dyra för vanliga inkomst- tagare. Höga skatter på arbete och höga marginalskatter drabbar också den offentliga sektorn. Sjukvårdens rekryteringspro-blem beror till stor del på skattebördan eftersom så många väljer att jobba deltid och avstår från övertid. Listan av exempel kan göras längre.

Moderaterna bör ta tydlig ställning för sänkta skatter. Enligt vår mening bör Mode-raterna ta initiativet till en genomgripande reformering av det svenska skattesyste-met med fokus på sänkt skatt på arbete och minskad marginalskatt. Inom ramen för en sådan reform bör övervägas

- avskaffande av den statliga inkomstskatten
- avskaffande eller kraftig reduktion av moms på tjänster
- avskaffande eller kraftig reduktion av arbetsgivargifter för dem som anställer unga

Att-satser

att uttala att sänkta skatter på arbete och sänkt marginalskatt ska var ett av Moderaternas högst prioriterade löften inför valet 2018

att uttala att Moderaterna ska förespråka en genomgripande reform av skattesystemet inom vilken avskaffande av den statliga inkomstskatten bör övervägas

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar helt motionärens uppfattning. Skattebördan på arbete i Sverige är orättfärdig och skadlig för jobb och tillväxt. I synnerhet de höga marginalskatterna är destruktiva eftersom de minskar utbildningspremien och drivkraften för människor att arbeta. Eftersom marginaleffekterna slår till redan vid förhållandevis måttliga inkomster drabbas breda yrkesgrupper som exempelvis sjuksköterskor, lärare och rektorer.

”Hälften kvar” var en devis för den så kallade århundradets skattereform 1990, med innebörd att inga löntagare skulle behöva betala mer än 50 procent i skatt på en löneökning. Denna synnerligen modesta princip är dock sedan länge åsidosatt. Den högsta effektiva marginalskatten uppgår nu till 75 procent. Det är en nivå som varken är försvarbar eller rimlig.

Förbundsstyrelsen vill samtidigt understryka att samtliga förändringar av det svenska skattesystemet måste vara förenliga med stabila offentliga finanser och långsiktigt hållbara finansiella förutsättningar för offentliga kärnuppgifter inom försvar, rättsväsende, välfärd och social trygghet. Eventuella förslag om förändringar i skattesystemet måste därför vara finansierade genom motsvarande utgiftsminskning eller inkomstförstärkning i statsbudgeten. Med det sagt delar förbundsstyrelsen motionärens principiella grundsyn att marginalskatterna behöver sänkas och skattesystemet i övrigt ses över för att öka människors egenmakt, låta fler behålla frukterna av egen ansträngning och att stimulera arbetsutbudet.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att besluta att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Motion 1:28

En ny skattereform

Moderaterna i Skåne

Våra skatter och vårt skattesystem är en ständig källa till diskussion. Vem som ska betala, hur mycket som ska betalas och vad som ska beskattas diskuteras ständigt i ett högskattepolitikens land som Sverige.

De som är lite äldre minns sagan om Pomperipossa som Astrid Lindgren skrev när hon insåg att hennes marginalskatt var över 100%! En debattartikel som verksamt bidrog till att vi fick en borgerlig valseger 1976 efter mer än 40-års socialdemokratiskt regeringsinnehav.

Vid flera tillfällen har politiska överenskommelser träffats med syftet att förenkla vårt skattesystem, några mer framgångsrika än andra. Effekten av dessa överenskommelser har dock blivit tillfälliga eftersom frestelsen att förändra (läs höja) skatten igen blivit för stor. Resultatet har givit oss ett snårigt och svåröverskådligt system.

Sverige ligger i absolut världstopp när det gäller skatteuttag, särskilt när det gäller skatt på arbete. Lägger vi ihop direkta och indirekta skatter betalar många inkomsttagare i Sverige mer än 50% på sin arbetsinkomst i skatt. Den s k utbildningspremien är låg eller rentav negativ - många akademiska utbildningar leder till en liten ökad livsinkomst (efter skatt) eller ingen ökning alls. Marginalskatten, skatten på den sist intjänade kronan, har stadigt krupit uppåt och ligger nu på över 60%. Devisen ”hälften kvar”, att få behålla minst hälften av en löneökning, gäller inte längre.

Här uppstår minst två problem: många arbeten av enklare karaktär blir så dyra att få längre har råd att efterfråga dem, ofta övergår dessa arbeten till svarta marknaden istället. RUT-reformen har tydligt visat dessa effekter där en skatterabatt har gett ett stort antal nya och vita arbetstillfällen.

Det andra problemet som uppstår är att locka till sig spetskompetens. Vi har idag ett arbetsliv som i allt högre utsträckning bygger på kunskap. Kraven på utbildning av de som redan bor i landet ökar och vi måste också ha förmågan att locka till oss kvalificerad arbetskraft från utlandet. Ett skattetryck som är högt bidrar naturligtvis inte till detta, snarare tvärtom.

Läxan är tydlig: ett litet, öppet och exportberoende land kan inte ha skatter, eller för den delen förmåner, som väsentligt avviker från omvärlden!

Vårt skattesystem är svåröverskådligt. Flera undersökningar visar att de flesta inkomsttagare tror att de betalar ca 30% i skatt, medan den verkliga siffran snarare

är 50%. Kunskap kring hur mycket vi betalar i skatt är förmodligen en effektiv broms mot skattehöjningar och ger säkert också större krav på att våra skattemedel används effektivt. Informationen kring våra skatter och avgifter måste därför bli tydligare och mer öppen. Det finns således flera praktiska skäl till att genomföra en skattereform, men det finns också mer principiella skäl.

Frihet är ett centralt begrepp för oss Moderater. Den personliga friheten ökar naturligtvis om man får behålla en större del av sin inkomst. Beroendet av politiska beslut minskar i motsvarande mån. Alltså har sänkta skatter för oss ett egenvärde.

Det gäller också frågan om vem som äger våra inkomster. För oss Moderater är svaret enkelt: det gör naturligtvis den enskilde som står för arbetsinsatsen. En skattesänkning kan därför aldrig ses som en kostnad, det bygger på uppfattningen att allt av värde som skapas tillhör det offentliga.

Av flera skäl har vi valt att avstå en del av våra inkomster för det gemensammas bästa. Vi kan alltid diskutera hur mycket vi ska avstå, men vi menar att vi vill ha en mindre stat än vad som idag är fallet.

Paradoxalt nog menar vi att vi i vissa aspekter faktiskt vill ha en större stat än vad vi nu har. Vi vill som Moderater ha ett starkare försvar och ett starkare rättsväsen, statens kärnuppgifter är sorgligt eftersatta i dagens Sverige. Vi behöver också en bättre fungerande infrastruktur och en mer tillgänglig sjukvård för att nu nämna något.

Det betyder att om vi ska kunna sänka våra skatter måste offentlig verksamhet effektiviseras, men också koncentreras till det som är viktigt för många, det offentliga måste i större utsträckning än idag koncentrera sig på sina kärnverksamheter.

Ett område som är nära kopplat till vårt skattesystem är bostadsmarknaden. Som en reglerad marknad uppvisar den många svagheter - stor brist på bostäder kombinerat med en lång bostadskö och en stor svart marknad. Svårt och dyrt att komma in på marknaden men mycket gynnsamt för de som redan har en bostad i ett attraktivt läge. Skatter och avgifter står för en stor del av byggkostnaden samtidigt som konkurrensen är svag. Flera nya begränsande regler gör det än svårare att komma in på bostadsmarknaden. En skattereform måste därför även omfatta bostadsmarknaden.

Demografiska förändringar ställer andra krav på vårt skattesystem. Vi blir allt äldre och lever allt längre. Tiden vi lever med pension blir längre och ska inte det offentliga åtagandet bli alltför stort måste fler ha möjlighet att spara och därmed bekosta en del själv.

Vi har länge levt med ett system som gjort det mer lönsamt att låna. Detta måste nu växlas över till ett system som gör det mer lönsamt att spara.

Många politiker pratar gärna om sänkta skatter men visar sedan en stor uppfinningsrikedom när det gäller att föreslå kostnadsdrivande reformer. Istället för att

vårda det vi redan har och kanske ta bort något kommer ständigt nya förslag på nya utgifter. Vi Moderater har här ett särskilt ansvar - vi måste stå upp för en mer rimlig beskattning och visa att det är möjligt.

Att-satser

att verka för att det totala skattetrycket ska sänkas

att verka för att skatten på arbete ska sänkas väsentligt

att verka för att skatten för de som tjänar minst måste sänkas så att det alltid lönar sig att gå från bidrag till arbete

att det måste bli tydligare för alla inkomsttagare vad man faktiskt betalar i skatt

att verka för att det måste löna sig att utbilda sig, den s k utbildningspremien måste öka

att verka för att sparande ska premieras

att verka för att reglerna på bostadsmarknaden måste ingå i en skattereform

att verka för att marginalskatten ska begränsas till maximalt 50%

att vidaresända propositionen till Moderaternas partistämma 2019

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1-9.

Reservation

Sofia Kristensson, Alexander Waldo med flera reserverar sig till förmån för bifall av Sofia Kristensson och Alexander Waldos samtliga tilläggsyrkanden.

Sofia Kristensson yrkade:

att stryka stycket på rad 11-17, sida 49.

att lägga till att-sats ”verka för att det totala skattetrycket sänks till under snittet i OECD.”

att lägga till att-sats ”verka för att höja grundavdraget för inkomstslaget tjänst.”

att lägga till att-sats ”verka för att avskaffa värnskatten.”

att lägga till att-sats ”verka för att avskaffa den statliga inkomstskatten.”

att lägga till att-sats ”verka för att bolagsskatten sänks.”

Alexander Waldo yrkade:

att lägga till att-sats ”verka för att höja jobbskatteavdraget för inkomstslaget tjänst.”

att lägga till att-sats ”verka för att tydliggöra för alla inkomsttagare vad man faktiskt betalar i skatt.”

att lägga till att-sats ”verka för skattefritt sparande.”

att lägga till att-sats ”verka för att marginalskatten begränsas till maximalt 40 procent.”

Motion 1:29

Grundlagsstadgad begränsning av marginalskatten

Moderaterna i Kristianstad – Skåne

Hur mycket skatt är för mycket skatt? Det är en fråga som inte bara har en politisk och moralisk dimension, utan även en strikt nationalekonomisk. Skatter används för att finansiera gemensamma åtaganden i varje utvecklat samhälle men ofta glöms de kostnader som skatterna innebär när staten höjer skatten. Vid väldigt höga skattenivåer kan ytterligare en höjning rentav vara en förlustaffär för alla inblandade.

Omfattande ekonomisk forskning visar att när marginalskatterna höjs, så blir det mer attraktivt med utökad fritid för människor som omfattas av höjningen. I stället för att förhandla upp sin lön kanske man då försöker förhandla till sig några extra semesterdagar. Läkaren kanske avstår från ett extra jourpass. I stället för att stimulera drivkrafterna för arbete, skapar höjd marginalskatt incitament för skattebetalaren att lägga tid och resurser på att skatteplanera. För företagaren blir det mer lönsamt att anpassa sig så att han eller hon kan beskatta så stora delar som möjligt av sina inkomster som kapital i stället för som tjänst. Den som skaffar sig en längre utbildning i Sverige kanske bestämmer sig för att efter avslutad examen söka jobb utomlands i stället för i Sverige. För här lönar det sig då inte lika mycket att arbeta.

Frågan om vad som är en lämplig skattenivå handlar inte bara om hur mycket staten, kommuner och landsting kan ta in i form av skatter utan att det får allvarliga ekonomiska konsekvenser. Den rör även hur mycket man bör ta in med hänsyn till relationen mellan den enskilda medborgaren och samhället. Hur stort ingrepp i den enskildes ekonomi – och därmed handlingsutrymme – som det offentliga bör tillåta sig är en viktig ideologisk fråga där det finns tydliga skillnader mellan höger och vänster. För oss moderater är det viktigt att slå vakt om grundprincipen att en så stor andel som möjligt av varje människas egenhändigt intjänade inkomster bör tillfalla henne själv.

Med bakgrund i både ekonomiska och moraliska aspekter är det därför värdefullt att tydligt markera var gränsen bör gå för det offentligas rätt att beskatta sina medborgare. Ett lämpligt sådant första tak vore att lagstifta om att ingen ska behöva betala mer än 50 procent i marginalskatt. I dagsläget ligger marginalskatten för de med högst inkomster på strax över 60 procent och alla som betalar statlig inkomstskatt ligger i genomsnitt, beroende på vilken kommun man bor i, på en skatt på åtminstone 52 procent på sista intjänade kronan. Till skillnad från de flesta andra länder med marginalskattenivåer i klass med Sveriges är det mycket stor andel av svenska löntagare som kommer upp i dessa nivåer.

I ett land som beskattar arbete så högt som Sverige är det angeläget att sänka skatten på just löneinkomster, gärna i samtliga inkomstskikt. Att begränsa de högsta nivåerna kan vara ett sätt att dels göra det mer lönsamt att arbeta och utbilda sig och dels att tydligt markera den enskildes rätt att alltid få behålla åtminstone hälften av varje intjänad krona. Denna begränsning bör, för att vara beständig, införas i den svenska grundlagen.

Att-sats

att uttala att Moderaterna bör verka för en grundlagsstadgad begränsning för marginalskatten på 50%

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären redogör förtjänstfullt för konsekvenserna av allt för hög marginalskatt. Att höjd skatt per automatik inte innebär ökade skatteintäkter är också nationalekonomiskt väldokumenterat. Motionens intentioner om att begränsa det allmännas möjligheter att ta ut mer än 50 procent av en människas samlade inkomster i skatt är därför intressant ur ett filosofiskt perspektiv. Som moderater är det också lätt att sympatisera med tanken på att begränsa marginalskatten till högst 50 procent och därmed låta människor behålla mer av det de tjänat.

Förbundsstyrelsen ser dock problem med motionärens förslag. För det första ifrågasätter vi om det är lämpligt att reglera den här typen av frågor i lag. Om vi öppnar upp för att begränsa marginalskatten med hjälp av lagstiftning är förbundsstyrelsen rädd för att även andra frågor kan bli föremål för lagstiftning.

För det andra ser vi problem med nivån på en sådan begränsande lagstiftning. På vilken procentsats ska gränsen läggas? Att den som arbetar får behålla minst hälften av det denne tjänat är logiskt ur ett moraliskt perspektiv, men samtidigt tål det att ifrågasättas varför just hälften är en rimlig nivå. Varför inte 40 procent? En vänsterpolitiker hade kanske sagt att 60 eller 70 procent är en rimlig nivå – eller kanske lagstiftat om ett skattegolv där ingen ska betala mindre än 50 procent i skatt.

Förbundsstyrelsens sammanvägda bedömning blir därför att motionärens förslag är lovvärt och intressant ur ett filosofiskt och nationalekonomiskt perspektiv. Som

moderater är det inte heller svårt att argumentera för varför man ska få behålla minst 50 procent av det man tjänat. Det finns dock flera invändningar som inte går att bortse från som gör förslaget svårt att genomföra i praktiken.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att besvara att-sats 1

Reservation

Michael Sandin reserverar sig till förmån för bifall av att-sats 1.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1

att vidaresända motionen till partistämman

Partistyrelsens yttrande över motionerna 1:25-1:29

Motionerna tar upp frågor om skatt på inkomst av tjänst, marginalskatt och en bredare skattereform. Motion 1:25 betonar vikten av en sänkt skatt för låginkomsttagare, och motionären vill se ett ökat grundavdrag för de med lägre inkomster. I motion 1:26 förespråkas en platt inkomstskatt. I motion 1:27 föreslås en genomgripande reform av skattesystemet, inom vilken ett avskaffande av den statliga inkomstskatten bör ingå. Motion 1:28 efterlyser en genomgripande skattereform. I motion 1:29 förespråkas en grundlagsstadgad begränsning av marginalskatten.

Partistyrelsen delar motionärernas ambition om sänkt skatt på inkomst av tjänst samt en sänkt marginalskatt. En viktig del i att öka tillväxten är att fler finner det mödan värt att jobba mer, och att fler ska vilja utbilda sig för att kunna ta högkvalificerade jobb. Det är avgörande för fortsatt tillväxt och för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Utan flit, utbildning och entreprenörskap skapas inga högkvalificerade jobb. I förlängningen krävs det också att fler människor arbetar. Fler arbetade timmar är viktigt för att finansiera välfärden.

Den budget som Moderaterna och Kristdemokraterna lade fram och som riksdagen antog i december 2018 innehöll en höjning av brytpunkten för statlig skatt med motsvarande 1 400 kronor i månaden. För 2019 innebär det att brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs från 40 600 till 42 000 kronor per månad. Budgeten innefattade även en sänkning av skatt på

inkomst – mest för dem med lägre inkomster– genom ett utökat jobbskatteavdrag om 10 miljarder kronor.

Skattesystemets legitimitet bygger på att våra samhällsfunktioner fungerar och att våra gemensamma skattepengar först och främst går till det offentligas kärnuppgifter. Dagens skattesystem har vuxit och förändrats på en mängd olika sätt sedan den stora skattereformen på 1990-talet, och det är Moderaternas uppfattning att enstaka förändringar inte längre kan lösa de problem som uppstått i och med dessa förändringar. Moderaterna menar därför att en ny skattereform behövs för att komma tillrätta med det nuvarande systemets brister.

Utgångspunkten för en sådan större skattereform är att sänka skattetrycket. Lägre skatt på låga inkomster bör vara en central del av en moderat skattereform. Skatten på pension ska också sänkas. Men det räcker inte – även marginalskatterna behöver sänkas ytterligare för att återupprätta principen om ”hälften kvar”. Ytterligare en riktlinje för det arbetet bör vara att bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Även bostadsmarknaden bör beaktas i reformarbetet. Vi behöver också färre särlösningar och ett enklare skattesystem.

För att göra skattereformen långsiktigt hållbar och för att värna starka offentliga finanser ska reformen vara fullt finansierad. Det innebär att vissa skatter kommer att höjas. Dock har så gott som samtliga skatter negativa effekter. Ska vi kunna möta de utmaningar Sverige står inför behöver skattetrycket sänkas. Därför kommer delar av skattesänkningarna finansieras av utgiftsminskningar. Det innebär alltså att en ny skattereform måste kombineras med en ambitiös utgiftsreform.

Legitimiteten i skattesystemet ska också förbättras genom att rättssäkerheten inom skatteområdet stärks. Skattereformen ska därmed öka förutsägbarheten inte minst för företag och stärka den enskildes ställning gentemot Skatteverket.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:28, att-sats 1-5, det vill säga

- *att* verka för att det totala skattetrycket ska sänkas, samt
- *att* verka för att skatten på arbete ska sänkas väsentligt, samt
- *att* verka för att skatten för de som tjänar minst måste sänkas så att det alltid lönar sig att gå från bidrag till arbete, samt
- *att* det måste bli tydligare för alla inkomsttagare vad man faktiskt betalar i skatt, samt
- *att* verka för att det måste löna sig att utbilda sig, den så kallade utbildningspremien måste öka, samt

att i övrigt anse motionerna 1:25, 1:26, 1:27, 1:28 och 1:29 besvarade med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motionerna 1:26, 1:27, 1:28.

Motion 1:30

Ett reformerat anställningsskydd för att fler ska våga anställa

Mikael Damsgaard, Västerås City – Västmanland

Gunden för att flera ska komma i arbete är att företag vill och vågar anställa. Det gäller inte minst mindre och medelstora företag. Ett skäl till att många företag inte vågarta steget att anställs är oron kring hur situationer, där företaget behöver minska antalet anställda eller att en enskild anställd inte fungerar på jobbet, ska kunna hanteras.

Lagen om anställningsskydd är en central del i svensk arbetsrätt och skyddar arbetstagare från godtyckliga uppsägningar. Det fins emellertid mycket som talar för att dagens regelverk är alltför stelbent vilket leder till att många arbetsgivare tvekar inför att anställa. Det tarka anställningsskyddet leder också till inlåsningseffekter när människor blir kvar på sitt arbete, av rädsla att lämna en fast anställning, även om det skulle finnas goda skäl att gå vidare.

Alliansregeringen genomförde reformer inom anställningsskyddet som kom att innebära en ökad flexibilitet på arbetsmarknaden, främst genom införandet av anställningsformen allmän visstidsanställning. Men för att fler arbetsgivare ska våga anställa behövs ytterligare reformer av anställningsskyddet i syfte att skapa en större flexibilitet och ökad rörlighet på arbetsmarknaden.

I lagen om anställningsskydd är huvudregeln att en anställning gäller tills vidare. En uppsägning från arbetsgivaren ska vara saklig grundad. Den sakliga grunden kan antingen grunda sig i organisatoriska eller ekonomiska skäl, så kallad arbetsbrist, eller i skäl som hänför sig till arbetstagaren personligen, det vill säga personloga skäl. Det är vid arbetsbrist som turordningsreglerna blir tillämpliga.

I samband med arbetsbrist har arbetsgivare med högst 10 anställda rätt att undanta två personer från turordningen. Syftet med den regeln är att det i ett mindre företag kan finnas enstaka personer som är av avgörande betydelse för företagets överlevnad. Behov av att kunna undanta arbetstagare från turordningen finns emellertid även hos större företag. Möjlighet att undanta medarbetare från

turordningen bör därför utvidgas till att gälla alla arbetsgivare. Det finns också skäl till att fler än två personer ska kunna undantas från turordningen i samband med större driftsinskränkningar. Genom en sådan förändring ges bättre förutsättningar att behålla nyckelkompetenser i samband med neddragningar.

Ibland uppstår situationer där en arbetsgivare ser behov av att kunna avsluta en anställning för en person som inte fungerar på jobbet. För att en arbetsgivare ska kunna göra gällande att saklig grund föreligger, krävs såväl långtgående beviskrav som mycket långtgående krav på att arbetsgivaren ska ha vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med problemen. För en mindre arbetsgivare kan det få allvarliga konsekvenser av att ha en person som inte klarar av jobbet, missköter sog eller orsakar samarbetsproblem. För att fler ska våga anställa bör något mindre långtgående krav ställas i samband med uppsägning på grund av personliga skäl.

Det finns också anledning att införa en möjlighet för arbetsgivare att ensidigt avsluta en anställning utan saklig grund föreligger. I en sådan situation ska arbetstagaren ha rätt till en ekonomisk kompensation. En sådan ersättning bör dock med god marginal understiga de skadeståndsbelopp om 16, 24 eller 32 månadslöner som idag när en arbetsgivare vägrar rätta sig efter en dom som har ogiltigförklarat en uppsägning

Att-satser

att möjligheten att undanta arbetstagare från turordningen utvidgas till att omfatta alls arbetsgivare

att fler än två arbetstagare ska kunna undantas från turordningen i samband med större driftsinskränkningar

att mindre långtgående krav ska ställas på arbetsgivare i samband med uppsägning på grund av personliga skäl

att en arbetsgivare, mot ekonomisk kompensation till arbetstagaren, ensidigt ska kunna avsluta en anställning utan att saklig grund föreligger

att moderaterna i Västmanland antar motionen som sin egen och vidaresänder den till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Grunden för att fler ska komma i arbete är att företag vill och vågar anställa. Det gäller inte minst mindre och medelstora företag. Ett skäl till att många företag inte vågar ta steget att anställa är oron kring hur situationer, där företaget behöver minska antalet anställda eller att en enskild anställd inte fungerar på jobbet, ska kunna hanteras

Lagen om anställningsskydd är en central del i svensk arbetsrätt och skyddar arbetstagare från godtyckliga uppsägningar. Det finns emellertid mycket som talar för att dagens regelverk är alltför stelbent vilket leder till att många arbetsgivare tvekar inför att anställa. Det starka anställningsskyddet leder också till inlåsningsef-

fekter när människor blir kvar på sitt arbete, av rädsla att lämna en fast anställning, även om det skulle finnas goda skäl att gå vidare.

Företagen behöver mindre regler, enkelhet ökar arbetstillfällena.

Förbundsstyrelsen föreslår att förbundsstämman besluta

att bifalla motionen i sin helhet.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutar att

att bifalla att-satts 1, 2, 3 och 4

Partistyrelsens yttrande över motion 1:30

Motionären tar upp lagen om anställningsskydd. Motionen behandlar frågor om att möjligheten att undanta medarbetare från turordningen bör utvidgas och att något mindre långtgående krav ska ställas i samband med uppsägning på grund av personliga skäl.

Vi lever i en tid med stora förändringar på arbetsmarknaden. Den snabba tekniska utvecklingen med digitalisering och automatisering ställer krav på nya kunskaper. När gamla arbetssätt utmanas sker en strukturomvandling i ekonomin som påverkar arbetsmarknaden. Sverige har genomgått sådana förut och vi har lyckats ställa om. Det vi nu ser framför oss är framför allt ett längre arbetsliv där kompetensutveckling och karriärbyten är regel snarare än undantag. Trygghet på arbetsmarknaden kommer i hög utsträckning att handla om vilken kompetens man besitter och förmågan att lära mer och lära nytt. Dagens arbetsrättsliga skydd tar inte tillräcklig hänsyn till att varje arbetstagare har unik kompetens och framstår därför som föråldrat i en kunskapsekonomi. Arbetsrätten behöver därför moderniseras för att anpassas till förändringarna på arbetsmarknaden.

Moderaterna vill utveckla den svenska modellen, som har tjänat Sverige väl under lång tid. Det är viktigt att upprätthålla en rimlig balans mellan arbetsmarknadens parter, med god trygghet för den anställde. I en allt mer globaliserad och dynamisk ekonomi, där människor byter jobb oftare, krävs dock mer flexibilitet på svensk arbetsmarknad. Detta både för att stärka svenska företag och svensk konkurrenskraft samt för att öka människors jobbchanser. För att förbättra matchningen, öka rörligheten och underlätta för fler att få det första jobbet behöver arbetsrätten reformeras och moderniseras.

Anställningsskyddet har en viktig roll i att skydda människor från godtyckliga uppsägningar, vilket bidrar till trygghet för arbetstagaren. Samtidigt kan ett alltför strikt anställningsskydd försvåra inträdet på arbetsmarknaden.

För att underlätta inträdet vill Moderaterna förlänga tiden för provanställning från sex till tolv månader.

Många företag upplever också att turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd utgör ett hinder att anställa och behålla rätt kompetens. För att förbättra rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden och ge fler möjlighet att få ett arbete bör turordningsreglerna reformeras. Moderaterna förordar turordningsregler som i högre grad är baserade på kompetens. En turordning som i högre grad är baserad på kompetens gör det möjligt för arbetsgivare att behålla dem som är bäst lämpade för arbetsuppgifterna vilket stärker företagens konkurrenskraft. Rätten till återanställning är nära kopplad till regelverket om turordning. Vid en förändring av turordningsreglerna bör därför även rätten till återanställning ses över.

Även andra delar av lagen om anställningsskydd kan utgöra ett hinder för arbetsgivaren att anställa. Om en arbetstagare yrkar att en uppsägning ska ogiltigförklaras gäller i dag att anställningen består under hela tvistens gång. Det innebär att en arbetsgivare måste betala ut lön och andra anställningsförmåner under hela tiden – oavsett vem som får rätt i domstol. Uppsägningstvister kan pågå under lång tid. Det innebär en stor osäkerhet och en stor kostnad för en arbetsgivare, som kan vara särskilt svår att bära för små företag. Moderaterna vill begränsa tiden i anställning under en uppsägningstvist till ett år samt sänka skadeståndsnivåerna för felaktiga uppsägningar för små företag. På så sätt skapas en bättre förutsägbarhet för arbetsgivaren, vilket i längden främjar fler nyanställningar.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:30 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:31

Ett enhetligt, tydligt och rättvist skattesystem

Ulf Helgesson, Ystad – Skåne

Utgångspunkter

- Skattesystemet är för plottrigt som det är med olika skattesatser och moms m.m.
- Skattesystemet måste gynna de som arbetar och gör rätt för sig i många år.

- Skattesystemet måste gynna sparande för både pension och konsumtion.
- Skattesystemet måste vara rättvist, alltså måste fler inarbetade timmar ge mer i plånboken.
- Ju fler insatser man gör för Sverige med arbete och skatter, ju mer ska man också få ut. Ju färre insatser man gör Sverige med arbete och skatter, ju mindre ska man också få ut. Det är rättvist och enhetligt.
- Pensionssystemet måste vara rättvist. Det ska finnas en tydlig koppling mellan inarbetad inkomst och utbetald pension.

Vårt skattesystem och vårt bidrags- och avdragssystem behöver förändras i grunden. Det ska skapa en drivkraft hos folk att ta hand om sin egen ekonomi, att spara till stora utgifter, att konsumera när pengar finns och inte vara beroende av bidrag i onödan. Skattesystemet ska skapa en rättvisa där arbete och sparande belönas. Tar man sitt jobb på allvar, går upp varje morgon och arbetar år efter år ska man också få något mer ut av det. Det kallas rättvisa. Skattesystemenet måste bli enkelt och tydligt att förstå. För att hela strukturen ska bli så enkel som möjligt måste vissa bidrag och avdrag försvinna.

Jobbskatteavdraget var bara en början, nu måste vi gå vidare till ett tydligare och rättvisare skattesystem.

Förslagen har både en tydlig profil att belöna arbete, företagande och sparande, som att ge de med lägre inkomster en tydlig drivkraft till sparande och egenstöd.

Förslag

- De med under 250 000 i årsinkomst betalar ingen inkomstskatt.
- De med över 250 000 i årsinkomst betalar en platt inkomstskatt på 20%.
- För enhetlighet, struktur och drivkraft ska skattesatsen på 20% även sättas på följande.
  -Arbetsgivaravgift
  -Moms
  -Kapitalvinst (aktier, fonder, husförsäljning)
  -Företagsvinst
- Bostadsbidrag, förutom till pensionärer, handikappade och sjuka, tas bort.
- Alla avdrag till deklarationen upphör. Inkomstskatten är 0% eller 20%, och då behövs inga avdrag. Skatten betalas som den är, dvs med 20% på inkomsten. Tydligt och strukturerat och rättvist.
- Pensionsöverenskommelsen bör ses över.
- På sikt bör även barnbidragets existens diskuteras.

Slutkommentar

Alla vuxna män och kvinnor som kan arbeta ska också arbeta eller söka arbete. De som inte får något arbete inom rimlig tid får utbilda sig vidare, genom visst statligt stöd men också med eget uppbyggt sparande. De som är friska och vuxna måste ta sitt ansvar och ge sin insats till landet och de som verkligen behöver hjälp. De som är sjuka, handikappade och äldre ska få stora stöd från samhället.

Förslagen uppmuntrar en egeninsats, att spara för framtida insatser för en själv eller för landet. Förslagen uppmuntrar företagande och arbetsinsatser genom tydlig koppling till mer pengar i plånboken. Förslagen uppmuntrar enhetlighet, tydlighet och rättvisa.

Förslagen har ingen ekonomisk uträkning kring hur de skulle påverka statens inkomster, men visst stöd för förslagen finns i Jacob Lundbergs analys i studien om platt skatt – ”Platt skatt för högre intäkter”, Timbro 14 juni 2016.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förslagen som återfinns i texten är inte tillräckligt underbyggda för att förbundsstyrelsen mer utförligt skall kunna ta ställning till motionen.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen i Skåne partistämman besluta

att avslå motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:31

Motionären tar upp frågan om en översyn av vårt skattesystem och att det ska löna sig bättre att arbeta. Motionären menar att en sådan översyn bör omfatta frågor såsom antalet skattesatser, sparande och skatt på pension. Motionären pekar också på att det offentligas utgifter behöver reformeras i grunden.

Dagens skattesystem har vuxit och förändrats på en mängd olika sätt sedan den stora skattereformen på 1990-talet, och det är Moderaternas uppfattning att enstaka förändringar inte längre kan lösa de problem som uppstått i och med dessa förändringar. Moderaterna menar därför att en ny skattereform behövs för att komma tillrätta med det nuvarande systemets brister.

För att skattereformen ska vara långsiktigt hållbar och för att värna starka offentliga finanser, ska reformen samtidigt vara fullt finansierad. Eftersom vi samtidigt vill sänka det totala skattetrycket kommer delar av skattesänkningarna behöva finansieras genom utgiftsminskningar. En ny skattereform måste alltså kombineras med en ambitiös utgiftsreform.

Lägre skatt på låga inkomster bör vara en central del av en moderat skattereform. Skatten på pension ska också sänkas. Men det räcker inte – även marginalskatterna behöver sänkas ytterligare för att återupprätta principen om ”hälften kvar”.

Bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Vi behöver också färre särlösningar och ett enklare skattesystem. Skattereformen ska underlätta för ökad tillgång till bostäder. Företagare ska uppskattas mer än de beskattas.

Höjda miljöskatter bör övervägas. Men bara om de faktiskt minskar utsläppen, och inte bara flyttar dem utomlands. Ytterligare en förutsättning är att sådana skatter inte lägger orättvisa bördor på landsbygden.

Slutligen måste skattesystemet uppfattas som legitimt för att reformer ska kunna genomföras. Legitimiteten ska förbättras genom att rättssäkerheten inom skatteområdet stärks. Skattereformen ska öka förutsägbarheten, inte minst för företag, och stärka den enskildes ställning gentemot Skatteverket.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 1:31.

Motion 1:32

Översyn av nordiska skatteavtalet

Pål Jonson, Arvika – Värmland

Norge är Sveriges viktigaste handelsland och gränsen mellan de båda länderna är den längsta i Europa. Trots detta finns fortfarande många hinder som försvårar handel, pendling och flyttande mellan länderna. I dag jobbar närmare fem procent av Värmlands befolkning i Norge och i gränskommunerna Årjäng och Eda arbetar närmare en femtedel av befolkningen i Norge. Majoriteten av arbetspendlarna arbetar i Oslo-området. De flesta som arbetar i Norge framhåller att problemen med regelkrångel och byråkrati framförallt ökar när de ska vara föräldralediga, sjuka eller blir arbetslösa. Människor som söker sig till regioner där det finns arbetstillfällen ska naturligtvis inte bestraffas med byråkratiska flaskhalsar. Det utgör också ett stort problem att många jobbar i Norge men har kvar sin familj och sina sociala utgifter på den svenska sidan. Om de inte arbetar i en norsk gränskommun tvingas de betala skatt i Norge vilket också innebär att deras hemkommun som bär huvuddelen av de sociala kostnaderna förlorar skatteintäkter. Det finns därför skäl att utvidga begreppet gränskommun bortom de kommuner som faktiskt har en geografisk gräns mellan sig eftersom detta inte speglar den faktiska

arbetsmarknadspendlingen mellan Sverige och Norge. Därför behöver det nordiska skatteavtalet som reglerar detta förhållande ses över.

Med anledning av ovanstående uppmanar jag förbundsstämman att ställa sig bakom:

att verka för en översyn av det nordiska skatteavtalet

att skicka denna motion till Moderaternas nästa ordinarie partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en bra och välskriven motion i ett aktuellt ämne. Pendling blir en allt vanligare företeelse i Sverige och världen. Att dessutom pendla över nationsgränser är inget nytt och människor förväntar sig att detta skall kunna ske mellan nordiska länder utan byråkratiskt krångel.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Stämman beslutade

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:32

Motionären behandlar frågan om att förbättra förutsättningarna och omständigheterna för de som bor i Sverige och arbetar i Norge, genom att se över hur det nordiska skatteavtalet kan bli bättre. Frågan är extra aktuell med anledning av direktivet om skattetvistlösningsmekanismer inom EU som hanterats i riksdagen.

Sverige har i dagsläget kompletta skatteavtal med drygt 80 stater och jurisdiktioner, däribland alla EU:s medlemsstater. Det faktum att alliansregeringen såg till att Sverige ingick ett stort antal skatteavtal med andra länder ökar också möjligheterna att motverka skattefusk.

Att människor väljer att bo i ett land men arbeta i ett annat är inte något som bör motarbetas. Det är viktigt för Sverige så väl som för våra grannländer att det finns gemensamma avtal och spelregler för hur vi underlättar för människor, som vill arbeta och göra rätt för sig, att planera sitt liv och arbete mellan länder på bästa sätt.

För Moderaterna är det prioriterat att både motverka skattefusk, onödig administration och sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Det nordiska

skatteavtalet är ett av många viktiga skatteavtal som Sverige bör värna. Det underlättar arbete och människors rörlighet mellan länderna.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att sträva efter att villkoren för de som bor i Sverige men arbetar i Norge är goda och förbättras. Det nordiska skatteavtalet ska inte skapa onödiga försvårade omständigheter för människor som arbetar i andra länder, betalar skatt och vill göra rätt för sig. Därför finns det anledning att se över skatteavtalet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:32, det vill säga

att verka för en översyn av det nordiska skatteavtalet.

Motion 1:33

Motion förtydliga ansvarsfördelningen över olyckor på fritid och i arbetet

Erik Baecklund, Askersund – Örebro län

Trots alla skaderisker på jobbet, är det när man är ledig som de flesta olyckor sker. Arbetsgivarens ansvar handlar om åtgärder inom eller i anslutning till arbetsplatsen. Grunderna för rehabiliteringsansvaret finns dels i Arbetsmiljölagen (AML) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter, särskilt i den om arbetsanpassning och rehabilitering (AFS 1994:1), dels i Socialförsäkringsbalken (SFB) (2010:110).

Vi behöver stärka arbetstagares rättigheter när det uppstår ohälsa på alla arbetsplatser, men för att skapa mervärde för att kunna utveckla arbetslinjen, bör små arbetsgivare bli undantagna från rehabiliteringsåtgärder om det är uppenbart att olyckan inte har skett i anslutning till arbetet, som att bryta benet i skidbacken på sportlovet.

Idag kan vi se en ökande sjukskrivning av psyko- social karaktär och med en svag koppling till arbetet.

Det är svårt att se att arbetsplatsen har lösningen på ohälsan. Jag menar att för små företag och deras anställda kan det många gånger behövas en möjlighet att snabbt kunna erbjuda kontakt med tex kurator eller psykolog i primärvården. Svensk Försäkring anser att det är viktigt att underlätta för arbetsgivare och se till att det finns verktyg för att åstadkomma en snabb rehabilitering och återgång i arbete. Kostnaderna för rehabiliterande åtgärder hos små arbetstagare, där orsaken inte går att finna på arbetsplatsen, kan inte vara de små arbetsgivarens

ansvar om vi vill utveckla arbetslinjen och tror att våra många småföretagare överhuvudtaget vill anställda. Arbetslinjen 2.0 måste utveckla incitament att våra små företag vill anställa.

Jag tror vi både behöver utreda möjligheten att stärka arbetstagarnas rättigheter i Sverige men kanske framförallt kan det förekomma underlåtelse från internationella företag som bedriver verksamhet i Sverige som byggföretag, åkerier etc. Det skall kosta att åsidosätta säkerheten hos sina anställda.

Utred och kom med förslag på andra försäkringssystem när olyckor, skador eller ohälsa uppstår utanför arbetets påverkan, så kostnaderna som uppstår utanför arbetstid inte belastar företaget.

Att-satser

att förbundsstämman överlämnar motionen och dess intentioner till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären tar upp en mycket viktig fråga angående de långtgående skyldigheter en arbetsgivare har när det gäller att ta ansvar för arbetsanpassning och rehabilitering oavsett var en anställd råkat ut för olycka. Ansvaret är deras även när det gäller olyckor utanför arbetsplatsen och som rimligen inte arbetsgivaren kan påverka. Företagare, och framförallt småföretagare, borde inte behöva ta kostnaderna för rehabilitering för skador som uppstår när tex en medarbetare spelat korpfotboll eller cyklat omkull under Vätternrundan. Förbundsstyrelsen instämmer i motionärens resonemang.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade:

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 1:33

Motionären tar upp frågan om den ökade ohälsan och arbetsgivarens roll när det gäller exempel rehabiliteringsinsatser för arbetstagare.

Det finns en bred konsensus hos våra expertmyndigheter att arbetsgivaren har en nyckelroll i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Detta gäller särskilt vid psykisk sjukdom. Enligt Försäkringskassan finns en tydlig koppling mellan dålig psykosocial arbetsmiljö och sjukfall med psykisk diagnos.

Brister i den psykosociala arbetsmiljön finns särskilt i vissa yrkesgrupper inom offentligfinansierad verksamhet. Sjuksköterskor, barnmorskor, specialistsjuksköterskor, vård- och omsorgspersonal, grundskol- och gymnasielä-

rare är särskilt utsatta. Sammanlagt finns det över 800 000 anställda i dessa grupper vilket innebär att överriskerna får betydande effekter.

För att komma till rätta med den höga sjukfrånvaro som finns i vissa sektorer och hos vissa arbetsgivare behöver tillsynen och kontrollen öka bland de arbetsgivare som inte klarar att hålla nere sjuktalen. Därför har Moderaterna föreslagit att Arbetsmiljöverket ska få i uppdrag att genomföra en särskild tillsyn av den psykosociala arbetsmiljön inom yrkesgrupper och hos arbetsgivare med särskilt hög sjukfrånvaro.

För att minska den psykiska ohälsan på arbetsplatserna är det förebyggande arbetet är viktigt. Utvärderingar visar att tidiga insatser mot psykisk ohälsa har större effekt än de insatser som sätts in innan en sjukskrivning. Svåra arbetsuppgifter, i kombination med känslan av att inte ha kontroll, kan skapa ohälsa på arbetsplatser. Att skapa arbetsmiljöer där man stöttar varandra och där man får uppskattning kan också bidra till att minska risken för sjukskrivningar.

Samtidigt är det viktigt att politiken ser till att samtliga aktörer får vassare verktyg för att fler ska kunna gå tillbaka till arbetet tidigare, i synnerhet när det gäller den psykiska ohälsan. Därför har Moderaterna föreslagit att ett nytt spår ska skapas i rehabiliteringskedjan för vissa psykiska diagnoser. Tidiga rehabiliteringsinsatser, innan en sjukskrivning, har bättre förutsättningar att förhindra en framtida sjukfrånvaro. Därför bör arbetsgivares möjligheter att genomföra tidiga rehabiliteringsinsatser stärkas. En rimlig målsättning är att den som har ett jobb och är i behov av förebyggande insatser ska kunna påbörja dessa inom en månad.

Arbetsgivaren har således ett stort ansvar när det gäller att skapa sunda arbetsmiljöer, där stressen inte blir alltför stor och människor känner sig uppskattade. Även när det gäller det viktiga förebyggande arbetet har arbetsgivaren ett stort ansvar. Samtidigt ska ett högt ansvar ställas mot att arbetsgivarna sannolikt blir mer selektiva i sin urvalsprocess för att minimera risken att anställa en arbetstagare som kommer att behöva anpassningar eller olika insatser. Reformer på detta område bör beakta denna balans för att inte skapa oönskade effekter.

Partistyrelsen har respekt för att det långtgående arbetsgivaransvaret kan vara betungande för mindre företag, men anser ändå att det är centralt att arbetsgivaren fortsatt har ett ansvar för att minska sjukfrånvaron.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:33 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 1:34

Angående att sänka skattegolvet för ISK och KF

Albin Kjellberg, Moderata Ungdomsförbundet Södermalm – Stockholms stad

2012 infördes sparformen Investeringssparkonto (ISK) på regeringens begäran. I ett ISK kan man framförallt handla aktier, fonder, ETFer och derivat. Skillnaden på ett ISK och en Kapitalförsäkring jämfört med den “klassiska” lösningen Aktie och fonddepå/ VP konto är att istället för 30 % kapitalbeskattning på vinsten så utgår en schablonbeskattning som beräknas på hela det sparade beloppet. Skattesatsen räknas ut genom att multiplicera kapitalvinstskatten (för närvarande 30 %) med statslåneräntan. Med anledning av rådande ränteläge med historiskt rekordlåga räntor var det troligt att schablonbeskattningen av ISK samma beskattning som också används för den liknande och mindre vanliga sparformen Kapitalförsäkring skulle bli negativ. En negativ skatt är visserligen lukrativ för den som nyttjar dessa sparformer, men ändock särdeles poänglös. Därför fattades beslut av den socialdemokratiskt ledda regeringen om att införa ett skattegolv. Finansminister Magdalena Andersson hade innan valet lovat att inte röra beskattningen av ISK men införde alltså ett golv för att undvika negativ beskattning. Det var givetvis helt logiskt av henne att sätta detta golv för att undvika en synnerligen pinsam budgetfadäs, men summan på golvet som sattes blev panikartad och till synes slumpmässig. Istället för att sätta 0 % som skattegolv infördes att statslåneräntan aldrig kan räknas som lägre än 1.25 % i uträkningen av schablonbeskattningen. Det innebär att skattegolvet i praktiken blir 0,375 %, en siffra helt tagen ur luften i panik för att undvika negativ beskattning. Här är det inte mer än rätt att MUF Stockholm tar ställning för lugn och stabilitet och sänker skattegolvet från den socialdemokratiska paniklösningen om 0,375 % till det logiska 0 %. Annars försvinner hela poängen med att ha en skattesats baserad på statslåneräntan. Jag vill slutligen betona att även om en skatt på 0% är ett nollsummespel, så är den i alla fall inte skadlig för budgeten. Utöver det finns det väldigt lite som pekar på att den minusränta som vi har för tillfället kommer bli en normalsituation, och därför lär golvet sällan användas i praktiken.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman att besluta:

att MUF uttalar att golvet för skattesatsen schablonbeskattning för ISK och Kapitalförsäkring bör sänkas till 0 %,

att MUF verkar för att golvet för skattesatsen schablonbeskattning för ISK och Kapitalförsäkring bör sänkas till 0 %.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en initierad motion. Attraktiva sparformer har betydelse för den ekonomiska stabiliteten och för att motarbeta en överskuldsättning hos hushållen. Socialdemokraternas reformering av investeringssparkonto och kapitalförsäkring har gjort sparformen mindre attraktiv och riskerar att minska viljan att spara. Den ursprungliga konstruktionen, där statslåneräntan är styrande, är mer välavvägd och har en mer uppenbar motivering. Liksom motionären påpekar kan rådande ränteläge inte antas bli normaltillstånd, varför regeringens oro för varaktigt låga intäkter för sparformen inte behöver bli ihållande.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman:

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen, det vill säga

att MUF uttalar att golvet för skattesatsen schablonbeskattning för ISK och Kapitalförsäkring bör sänkas till 0 %,

att MUF verkar för att golvet för skattesatsen schablonbeskattning för ISK och Kapitalförsäkring bör sänkas till 0 %, samt

att bifalla följande tilläggsattsats:

att vidaresända motionen till Moderaternas arbetsstämma 2017.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:34

I motionen tas skatt på sparande upp. I fråga om schablonbeskattning av investeringssparkonton (ISK) och kapitalförsäkring vill motionären se en sänkning av golvet för denna skattesats från dagens 1,25 procent till 0 procent.

Vi var starkt kritiska till att den socialdemokratiskt ledda regeringen höjde skatten på ISK och kapitalförsäkringar, då det försvårar för människor att spara ihop till en buffert.

Politik handlar samtidigt om att prioritera. I Moderaternas senaste budgetförslag har vi därför valt att sänka inkomstskatterna och sänka skatten på pension, framför skattesänkningar för sparformerna ISK och kapitalförsäkring.

Det är avgörande att säkerställa att det alltid lönar sig att arbeta och att ha arbetat, samtidigt förbättrar skattesänkningarna möjligheterna till sparande för breda grupper.

Moderaterna har också betonat behovet av en bredare skattereform med utgångspunkten att sänka skattetrycket i Sverige. Inom ramen för en sådan reform bör även skatt på sparande ses över. Det ska vara möjligt för fler att bygga upp ett eget kapital genom sparande.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:34 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 1:34.

Motion 1:35

Angående jämställdhet

Moderata Ungdomsförbundet

På många sätt är Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Vi har en hög sysselsättningsgrad bland kvinnor internationellt sett. Vårt parlament är ett av världens mest jämställda. Svenska kvinnor arbetar i hög grad under småbarnsåren, och även männen är föräldralediga. Trots det så finns fortfarande stora utmaningar för att män och kvinnor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Kvinnor tjänar fortfarande i genomsnitt mindre än män och tar ett större ansvar för det obetalda hemarbetet. Kvinnor är underrepresenterade på toppositioner i samhället. Förra höstens #metoo rörelse visade hur vanligt det är att kvinnor utsätts för sexuella trakasserier och övergrepp i sin vardag. Vissa kvinnor lever varje dag i hederskulturens skugga och några har till och med fått sätta livet till.

Trots dessa orättvisor bottnar inte vår ideologi i lika utfall. Målet är inte att varje företag, varje föräldrauttag eller varje valsedel visar 50/50 mellan kvinnor och män. Vad vi däremot behöver kämpa för är att alla människor, oavsett kön, får samma förutsättningar att lyckas i livet. Ingen ska automatiskt få en längre uppförsbacke till drömjobbet eller behöva utstå trakasserier i vardagen på grund av kön. Detta är inget som politiken ensamt löser. Det krävs både att vissa politiska hinder röjs men även att vi på civil basis arbetar för att förändra de skadliga könsnormer som finns i delar av samhället idag.

Jämställd arbetsmarknad

Fortfarande tjänar kvinnor mindre än män. Kvinnor arbetar i lägre utsträckning och tar ett större ansvar för det obetalda hemarbetet och för att ta hand om barn och anhöriga. Kvinnor är också sjukskrivna i högre utsträckning än män och fler kvinnor

än män lämnar arbetslivet i förtid. Färre arbetade timmar ger lägre arbetsinkomst, och påverkar dessutom både löneutvecklingen och karriärmöjligheterna på längre sikt. Därutöver påverkar en lägre inkomst också ersättningen vid till exempel sjukdom och föräldraledighet samt vid framtida pensionen.

Många av dessa problem hänger naturligtvis ihop. Den som tar ett större ansvar hemmavid kommer också att vara frånvarande i högre utsträckning från arbetsmarknaden. Vad som dock är problematiskt är hur svaga incitament det finns att gå tillbaka till arbete efter föräldraledighet eller sjukskrivning vilket gör att många kvinnor fastnar i fällan av att vara hemma längre än de annars hade. Därför är generella reformer som stärker drivkrafterna till arbete även viktiga ur jämställdhetssynpunkt.

Företagande

Trots att Sverige på många områden ligger i framkant vad gäller jämställdhet, ligger vi långt under genomsnittet i EU vad gäller företagande. Ungefär var fjärde företagare är kvinna i Sverige vilket kan jämföras med Lettland där 42% av företagarna är kvinnor. Det beror delvis på att det traditionellt varit svårt att driva företag i de mest kvinnodominerade branscherna. Efter viktiga reformer av förra Alliansregeringen ökade andelen kvinnliga företagare, och icke förvånande är den bransch med högst andel kvinnliga företagare vård- och omsorgssektorn. Den rödgröna har gjort sitt yttersta för att slå undan benen på denna bransch, och därmed även tusentals kvinnliga företagare. Hinder för dessa företagare är både vinstförbud och även lokala regleringar som snedvrider konkurrensen. För att fler individer ska kunna starta företag krävs bättre villkor för företagare i välfärdssektorn.

Ytterligare ett problem som framförallt kvinnliga företagare nämner som skäl varför många väljer bort företagandet är att trygghetssystemen inte är anpassade för företagare. Föräldraledighet reglerna är exempelvis anpassade efter anställda och inflexibla för företagare som inte bara kan kalla in en vikarie under ledigheten. Reglerna för föräldraledighet behöver ses över och reformeras i syfte att underlätta för de som vill kombinera företagande och föräldraskap.

Föräldraförsäkringen

Den svenska föräldraförsäkringen är bland de mest generösa i världen. De höga ersättningsnivåerna, den långtgående rätten till ledighet och skyddet mot diskriminering grundar sig i höga ambitioner om möjligheten att kombinera arbete med familjebildning. Men trots dessa goda syften med föräldraförsäkringen är det alldeles uppenbart att den långa frånvaron från arbetsmarknaden, svårigheten att komma tillbaka och begränsningar i karriärmöjligheter på grund av förväntningar på eventuell kommande frånvaro slår mot jämställdheten. När detta påverkar löneutvecklingen och därmed också livslönen följer uttaget av föräldraledighet med hela vägen till pensionen. 2017 stod kvinnor för 72 procent av uttaget av betalda dagar i föräldraförsäkringen, i förhållande till de 28 procent som män tog ut. Jämfört med 1974, då kvinnor stod för 100 procent av uttaget, är detta en positiv utveckling om än mycket långsam.

Föräldraförsäkringens generositet visar sig på flera olika sätt. Inte minst de 480 dagar, eller 16 månader, som är möjliga att ta ut med olika nivåer av ersättning. Tanken bakom föräldraförsäkringen är, eller borde åtminstone vara, att den ska nyttjas under de första åren i barnets liv för att vårdnadshavaren eller vårdnadshavarna sedan ska kunna återgå till arbete och självförsörjning fullt ut. Trots detta är det möjligt att ta ut betalda dagar inom ramen för föräldraförsäkringen fram till dess att barnet fyller 12 år, eller slutar årskurs 5 i grundskolan. Denna möjlighet kan exempelvis användas till att vara föräldraledig en dag i veckan även när barnet går i skolan, eller till en oerhört lång sommarledighet när dagarna med föräldrapenning kombineras med semesterdagar. När föräldrapenning används till en extra lång semester eller en form av arbetstidsförkortning och framför allt när det finns dagar kvar att använda till dessa syften är det alldeles uppenbart att antalet dagar i föräldraförsäkringen är allt för generösa.

Antalet dagar behöver minska, men föräldraförsäkringen behöver även reformeras i grunden. Moderata ungdomsförbundet har många gånger tagit ställning för att såväl avskaffa som sänka arbetsgivaravgifterna för att det ska löna sig mer att arbeta, men det innebär också att det finns ett behov av att resonera kring de socialförsäkringssystemets olika delar som finansieras av arbetsgivaravgiften. En fortsatt möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap är önskvärt, men utan att lösningen för detta faktiskt försvårar ett jämställt deltagande på arbetsmarknaden. En modell som bygger på samma principer som studielånet från CSN skulle innebära att alla faktiskt har samma möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap, men att återgång i arbete och ett jämställd deltagande på arbetsmarknaden kan uppnås.

Den tillfälliga föräldrapenningen, även kallad VAB, visar sig ge ungefär samma effekter på arbetsmarknaden och jämställheten som den ordinarie föräldrapenningen. De 120 dagar som kan tas ut per år och barn inom ramen för den tillfälliga föräldrapenningen fördelas också ojämställt, med 62 respektive 38 procent av uttaget. Fördelningen och förväntningar på att kvinnor också gör det större uttaget försvårar möjligheter att göra karriär, särskilt under de åren då barnet eller barnen är små. En arbetstagare som är sjuk och frånvarande från arbetet får ingen ersättning den första dagen, den så kallade karensdagen. Inom ramen för den tillfälliga föräldrapenningen finns ingen karensdag – trots att den enda skillnaden mellan ersättningssystemet egentligen bara bygger på vem i familjen som är sjuk. För att stärka jämställdheten, förbättra möjligheterna till karriärsutveckling och stärka kopplingen till arbetsmarknaden bör den tillfälliga föräldrapenningen inte särbehandlas i förhållande till resten av sjukförsäkringen.

Kombinera arbete och föräldraskap

Kvinnor tar generellt ett större ansvar för obetalt hemarbete än män, vilket i sin tur påverkar möjligheten att arbeta. Få väljer att stanna hemma från arbetet helt och hållet efter att ha fått barn, men att exempelvis gå ner i tid och arbeta mindre tillhör inte ovanligheterna. För att i detta avseende arbeta för en mer jämställd

arbetsmarknad behöver man hålla två tankar i huvudet samtidigt. Å ena sidan kan man konstatera att normer och förväntningar är en anledning till att det ser ut som det gör och att dessa normer och förväntningar som begränsar kvinnors livsval är skadliga. Å andra sidan finns det mycket som kan göras för att frigöra vårdnadshavare och oftast kvinnor från det obetalda arbetet kopplat till hemmet och familjen. När det är enklare att få ihop livspusslet blir det också enklare att arbeta fullt ut. Detta bör vara utgångspunkten i alla avseenden.

Digitalisering, artificiell intelligens och teknikutveckling kan innebära enorma möjligheter för att förenkla vardagslivet, inte minst för familjer med små barn. För vårdnadshavare som slipper åka till en vårdcentral med sitt barn och istället kan vända sig till en digital vårdgivare för att söka hjälp frigör också mycket tid som kan användas till annat. Därför måste digitala vårdgivare få en riktig chans istället för att motarbetas. Det tjänar alla på.

Arbete på kvällar, nätter eller helger tillhör inte ovanligheterna, framför allt för många kvinnor. Trots detta utgår en stor del av den offentliga sektorns verksamheter från att de som nyttjar verksamheterna har ett ”vanligt” heltidsjobb på dagtid. Den ensamstående mamman, som arbetar nattetid som sjuksköterska, måste ges samma möjligheter till stöd för att kunna arbeta som andra vårdnadshavare som arbetar dagtid.

Hedersförtryck

Hederskultur är ett begrepp för kulturella mönster som begränsar individens frihet och möjligheter att få göra sina egna livsval med hänvisning till familjens heder. Hederskulturen kommer oftast från länder där familjen eller klanen är den viktigaste delen av personens liv, där kön och ålder avgör personens ställning i familjen, vilket resulterar i att de unga är underordnade de äldre och kvinnorna är underordnade männen. I Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors rapport Gift mot sin vilja (2009) gjordes en nationell enkät riktad till ca 6000 personer mellan 16 och 25 år. Av de svarande upplevde fem procent att föräldrar, religion eller kultur satte gränser för dem i valet av äktenskapspartner; 6,6 procent av kvinnorna och 3,8 procent av männen. Fem procent motsvarar ca 70 000 individer i den åldersgruppen. Inskränkningarna gällde att inte själv få välja partner, att själv få välja partner men föräldrarna måste godkänna partnern samt att inte få gifta sig med någon som inte tillhör samma kultur eller religion som familjen. En andel som motsvarade 8 500 personer uppgav att de var oroliga för att inte själva få välja vem de skulle gifta sig med. Idag beräknas var tredje elev med utländsk bakgrund leva under hedersförtryck, över 240 000 unga.

Mot detta som bakgrund blir de kvinnliga familjemedlemmarnas sexualitet särskilt viktig för att kunna bevara familjens och släktens heder, och för att kunna bevara familjens heder utsätts kvinnorna för olika typer av förtryck såsom att de inte får bestämma hur de ska klä sig, vilka de får och inte får umgås med, tidsregler för när de får och inte får lämna hemmet, vem man får och inte får prata med eller att man

inte får äga en digital utrustning så som en dator eller mobiltelefon. Detta för att hindra kvinnan från att komma i kontakt med personer eller miljöer som inte är förenliga med ens egna kultur, religion och traditioner. En annan särskild utsatt grupp är HBTQ-personer där det oftast finns ett totalt tabu, eftersom många familjer anser att alla former av sexuella relationer än den heterosexuella är otänkbar.

Det hedersrelaterade förtrycket har många olika uttryck. I de mest brutala fallen rör de sig återkommande hot, våld, oskuldskontroller, könsstympning, tvångsgifte och i värsta fall mord. För att säkerställa att alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter måste hedersförtrycket bekämpas, dels genom skärpta straff och ökade möjligheter till att döma personer som på ett eller annat att gjort sig skyldiga till hedersrelaterad brottslighet, men också att öka möjligheterna för unga människor som lever i hedersförtryck att komma i kontakt med myndigheter och få hjälp.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen:

att 1 anta propositionen,

att 2 Moderata Ungdomsförbundet uttalar att alla människor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter,

att 3 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att alla människor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter,

att 4 Moderata Ungdomsförbundet uttalar att de skadliga normer som begränsar människor på grund av kön behöver förändras,

att 5 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att skatten på arbete kraftigt sänks,

att 6 Moderata Ungdomsförbundet verkar för generella sänkningar av bidrag och andra former av offentliga ersättningar,

att 7 Moderata Ungdomsförbundet verkar för konkurrensneutrala villkor i välfärdssektorn,

att 8 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att kommuner inte ska ha välfärdsverksamheter i kommunal drift där det finns fullgoda privata alternativ,

att 9 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att underlätta för företagare att ta del av föräldraförsäkringen på samma villkor som anställda,

att 10 Moderata Ungdomsförbundet verkar för en halvering av antalet dagar i föräldraförsäkringen,

att 11 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa möjligheten att ta ut ledighet med föräldrapenning efter det att barnet har börjat skolan,

att 12 Moderata Ungdomsförbundet verkar för en långsiktig reformering av föräldraförsäkringen till en lånemodell likt studielån,

1

att 13 Moderata Ungdomsförbundet verkar för ett långsiktigt avskaffande av finansieringen av föräldraförsäkringen inom ramen för arbetsgivaravgiften,

att 14 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att införa en karensdag för tillfällig föräldrapenning,

att 15 Moderata Ungdomsförbundet verkar för full etableringsfrihet för digitala vårdgivare i hela Sverige,

att 16 Moderata Ungdomsförbundet verkar för tillgänglig förskoleverksamhet och barnomsorg på obekväma arbetstider,

att 17 Moderata Ungdomsförbundet verkar för ökade möjligheter att kombinera förskoleverksamhet och barnomsorg med svenskundervisning för nyanlända vårdnadshavare,

att 18 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att kriminalisera oskuldskontroller, för såväl den som beställer som utför kontrollen,

att 19 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att hedersrelaterade motiv ska vara en försvårande omständighet vid bedömning av straff,

att 20 Moderata Ungdomsförbundet verkar för utökade möjligheter att straffa medgärningsmän vid hedersrelaterad brottslighet,

att 21 Moderata Ungdomsförbundet verkar för en ökad tillgång till digitala ungdomsmottagningar,

att 22 propositionen vidaresänds till Moderata Samlingspartiets partistämma 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla propositionen, samt

att bifalla följande tilläggsatt-satser:

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att ytterligare utöka RUT-avdraget,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att nyanlända får en bredare samhällsorienterad undervisning,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att ett utreseförbud införs vid misstanke om bortgifte och könsstympning för den som riskerar drabbas, efter domstolsbeslut, samt

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att utvisning prövas i domstol vid hedersbrott.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:35

I motionen behandlas frågor som föräldrapenning, hederproblematik, företagares villkor, sänkt skatt på arbete, sänkta bidrag och barnomsorg på obekväm arbetstid. Alla områden som tas upp är viktiga för att öka jämställdheten på svensk arbetsmarknad och samhället i stort.

Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Vi har en hög sysselsättningsgrad bland kvinnor internationellt sett. Vi har en generös föräldraförsäkring och en väl utbyggd barnomsorg som ger förutsättningar för föräldrar att ta ett stort ansvar för barn och samtidigt förvärvsarbeta. Svenska kvinnor arbetar i hög grad under småbarnsåren, och även männen är föräldralediga.

Men det återstår mycket att göra innan samhället och arbetslivet är jämställt. Fortfarande tjänar kvinnor mindre än män och arbetar deltid i större utsträckning. Det påverkar kvinnors inkomster och innebär lägre ersättning vid sjukdom och arbetslöshet samt lägre pension. Utrikes födda kvinnor har en särskilt svag ställning på arbetsmarknaden och fastnar i bidragsberoende i hög grad.

I Sverige ska rättigheter, skyldigheter och möjligheter gälla lika för alla, oavsett vem man är och var man kommer ifrån. Varken kön, klass eller klan ska begränsa individens frihet. Samtidigt har varje människa ett eget ansvar för sina livsval och för att vara med och bygga det samhälle som vi skapar gemensamt.

I ett demokratiskt samhälle ska det finnas lagar och regler som säkerställer lika rättigheter. Alla former av diskriminering måste motverkas. Och vi har alla ett eget ansvar – som individer, föräldrar, arbetsgivare, kollegor och medmänniskor – för att både kvinnor och män ska komma till sin rätt och inte särbehandlas på grund av sitt kön. Jämställdhet handlar inte om att den ena parten vinner och den andra förlorar. Såväl män som kvinnor liksom samhället i stort gynnas av ökad jämställdhet.

Det har blivit mer lönsamt för alla att gå från utanförskap till arbete tack vare jobbskatteavdraget som bidragit till ökade förutsättningar för ekonomisk jämställdhet. Eftersom förbättringen relativt sett varit som störst för låg- och medelinkomsttagare har drivkrafterna till arbete stärkts mer för kvinnor än för män. Moderaterna vill fortsätta sänka skatten med tyngdpunkt mot dem som har låga inkomster, inte minst för att göra det mer lönsamt för kvinnor att arbeta. Samtidigt vill vi också göra det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete genom att förstärka jobbstimulanserna i försörjningsstödet, införa en strikt arbetslinje i försörjningsstödet och införa ett bidragstak. Genom bättre drivkrafter att arbeta kan fler lämna bidragsberoende och ta steget ut på arbetsmarknaden. Utrikes födda kvinnor och ensamstående kvinnor med barn är överrepresenterade i försörjningsstödet. Att bryta beroendet av

försörjningsstöd är därför inte bara centralt för att bekämpa utanförskapet, utan också en jämställdhetsfråga.

Att sysselsättningsgapet mellan inrikes och utrikes födda kvinnor är så stort är en av Sveriges största jämställdhetsutmaningar.

Kunskaper i svenska är nyckeln till integration. Den som kan svenska språket har lättare att få jobb och bli en del av svenska samhället. Vi menar att kommuner ska kunna kräva att personer med bristande svenskkunskaper och som får försörjningsstöd ska delta i sfi-undervisning även under sin föräldraledighet. Då kan dessa personer närma sig arbetsmarknaden, i stället för att glida längre ifrån den. För att underlätta deltagande i språkundervisning vill vi ge utökad rätt till förskola och dagis för barn till föräldrar med försörjningsstöd.

Alla barn ska ha rätt till en barnomsorgsplats. Rätten till barnomsorg är, som motionären nämner, viktig även under obekväm arbetstid.

Om föräldrar tvingas gå ner i arbetstid, för att öppettiderna i förskolan inte möjliggör arbete på obekväm arbetstid, bör vi göra mer för att fler ska få rätt till barnomsorg på obekväm arbetstid.

Hedersrelaterat våld och förtryck ska bekämpas med full kraft. Det hedersrelaterade våldet och förtrycket kännetecknas av att det oftast är kollektivt utövat, att kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central och att valet av partner inte är individens eget val, utan en angelägenhet för familjen eller hela släkten.

I dag finns inget specifikt hedersbrott i brottsbalken, även om en del handlingar som utförs i hederns namn är kriminaliserade. Straffen fångar dock inte upp brottens allvar. Vi vill därför införa en särskild brottsrubricering för hedersbrott där kontexten och sammanhanget ges en större betydelse: gärningar som begås av flera olika personer i samförstånd ska exempelvis omfattas. Vid sidan av en sådan ny brottsrubricering vill vi, likt motionären, införa en regel som innebär att hedersmotiv ska utgöra en försvårande omständighet när straff mäts ut.

Den som mot någon annans vilja utför en oskuldskontroll kan göra sig skyldig till exempelvis våldtäkt. Men i dagsläget är skyddet för dem som riskerar att utsättas för oskuldskontroller för svagt. Det bör vara förbjudet att utföra en sådan kontroll på alla som är under 18 år alldeles oavsett om den som ska utsättas för kontrollen inte uttryckligen motsätter sig den. I samtliga fall då någon under 18 år genomgår en oskuldskontroll anser vi att både den som utför kontrollen – till exempel en läkare – och den som tar initiativ till att kontrollen ska utföras – det kan handla om en förälder eller en släkting – ska dömas för brott.

Samanhållningen i Sverige är en central del av den nya svenska modellen. Det innefattar jämställdhet mellan kvinnor och män. Inom ramen för den nya svenska modellen är det en fråga partistyrelsen avser arbeta mer med för att öka jämställdheten i hela landet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:35, att-satserna 3 och 16-20, det vill säga

att verka för att alla människor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter,

att verka för tillgänglig förskoleverksamhet och barnomsorg på obekväma arbetstider,

att verka för ökade möjligheter att kombinera barnomsorg med svenskundervisning för nyanlända,

att kriminalisera oskuldskontroller, för såväl den som beställer som utför kontrollen,

att verka för att hedersrelaterade motiv ska vara en försvårande omständighet vid bedömning av straff,

att verka för utökade möjligheter att straffa medgärningsmän vid hedersrelaterad brottslighet,

att avslå motion 1:35, att-satserna 10, 12-14, samt

att i övrigt anse motion 1:35 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 1:35.

Kim Nilsson reserverade sig förmån för bifall för motion 1:35, att-satserna 4 och 21, det vill säga

att Moderaterna uttalar att de skadliga normer som begränsar människor på grund av kön behöver förändras, samt

att verka för en ökad tillgång till digitala ungdomsmottagningar.

Motion 1:36

Sveriges konkurrenskraft

Moderata Ungdomsförbundet

Sveriges konkurrenskraft

De senaste decennierna har världsekonomin präglats av en omfattande globalisering. Det är i grunden fantastiskt. Barriärer har rivits för fattiga länder att genom handel öka sitt välstånd. Produkter är inte längre avgränsade till att kunna köpas av några få, idag har vi tillgång till nästan hela världsmarknaden på nätet. Studenter

reser världen över för att byta erfarenheter och en global arbetsmarknad skapar kunskapshubbar där framtidens teknik utvecklas i snabb takt.

När förutsättningarna finns för fler länder att nå vår välståndsnivå ställer det högre krav på Sverige om vi ska fortsätta vara konkurrenskraftiga. Vi kan inte längre leva på gamla meriter och ta för givet att de storbolag som utgjort basen för svensk ekonomi ska finnas där för evigt. Nu är det lättare än någonsin för företag att flytta eller starta sin verksamhet i det land med bäst företags- och arbetsklimat. Sverige har stabila institutioner, ett fungerande rättssystem och låg grad av korruption. Det gynnar oss. Däremot har vi oerhört höga inkomstskatter vilket innebär höga personalkostnader för företag. Vårt utbildningssystem står inför stora brister och möjligheten att rekrytera spetskompetens från andra länder har försämrats.

Dessutom tyngs våra entreprenörer av byråkrati och regelkrångel. Världsekonomin står inför omvälvande förändringar det närmsta decenniet. Om Sverige inte gör omfattande reformer för ett bättre företagsklimat, lägre skatter och bättre kompetensförsörjning blir vi snabbt omsprungna.

Företagsklimat

Regelkrångel

En betydande faktor för företagsklimatet är mängden av regelkrångel och byråkrati. Regelkrånglet utgör för många företag en betydande kostnad för tidskrävande administration och försvårar för företag att både starta och växa. Ända sedan regeringen tillträdde har förtroendet för regeringens förmåga att underlätta för företagare succesivt sjunkit. I undersökning från SKOP som gjorts på uppdrag av Näringslivets Regelnämnd saknar hela 78% av landets företagare förtroende för den socialdemokratiska regeringens regelförenklingsarbete.

För att bättre granska reglers effekt på företag införde Alliansregeringen ett regelråd. Om ett författningsförslag kan få effekter av betydelse för företag ska departement och myndigheter skicka förslaget och med en tillhörande konsekvensutredning till Regelrådet för granskning. Problemet idag är att regelrådet saknar muskler att sätta emot när en lag eller regel faktiskt får betydande negativa konsekvenser för företagsklimatet. Dessutom struntar regeringen och myndigheter ofta i att skicka nya regler till regelrådet, utan att detta får följdverkningar. Regelrådet bör därför få en mycket starkare ställning i lagstiftningsprocessen. Dessutom bör Regelrådet få ett avvecklingsuppdrag, som innebär att de varje år går igenom den samlande regelbördan och föreslår avveckling av onödiga eller skadliga regler till riksdagen eller berörd myndighet.

Det visar sig att en stor del av regelkrånglet uppkommit till följd av situationer där lagstiftaren försökt lösa ett akut problem utan att ordentligt undersöka dess konsekvenser på företagsklimatet. Miljö- och byggregler är typiska exempel där problem med buller eller ekologisk mångfald tvingat fram lagar som fått stora negativa konsekvenser för bostadsbyggandet. En möjlig lösning för att förebygga

kortsiktighet är att regler och lagar som påverkar företag införs med s.k. solnedgångsklausuler, det vill säga att en regel har en förutbestämd tid som den gäller. Efter att tiden gått ut kan beslutsfattaren välja om regeln ska permanenteras eller avskaffas. Fördelen med denna metod är att bara regleringar som med facit i hand visat sig fungera kommer att överleva.

Företagsstöd

Varje år satsar staten ungefär 27 miljarder kronor på olika former av företagsstöd. Det rör sig om lån, utvecklingsstöd och direkta riskkapitalinvesteringar i näringslivet som ofta betalas ut villkorslöst. Syftet sägs vara att främja tillväxt och innovation samt att hjälpa företag på mer ”utsatta marknader” att bedriva verksamhet. Med andra ord är syftet att staten går in med lån eller investeringar till företag där privata investerare bedömt företagsidéerna som olönsamma eller för riskfyllda för att satsa på. Det finns också fall där staten direkt konkurrerar med privat riskkapital i investeringar till nya företag. Trots syftet om att dessa stöd ska hjälpa svenskt näringsliv så visar Riksrevisionens granskning att det inte finns någon mätbar effekt av stöden. Detta stöds av Ratio och Tillväxtanalys som utvärderat två av Vinnovas viktigaste stödprogam.

Utöver att de statliga företagsstöden inte verkar ha någon effekt på företagsamheten är det en principiellt felaktig fördelningspolitik att staten med höga skatter tvingar in medel som sedan används för att konkurrera på den privata kapitalmarknaden. När det redan finns en fungerande privat marknad för att finansiera nya innovationer och företag finns inget skäl för staten att använda skattepengar till något marknaden klarar själv. Det är heller inte lite pengar som slösas på detta vis. 27 miljarder motsvarar mer än hälften av försvarsbudgeten, och skulle kunna användas till bättre saker som till exempel att sänka skatten. Vi föreslår därför att de myndigheter och statliga företag som administrerar företagsstöden läggs ner eller säljs, i syfte att staten ska sluta med att betala ut direkta företagsstöd. Som ett första steg bör Tillväxtverket, Vinnova, Business Sweden och Statens kulturråd läggas ner, samt Almi AB och Saminvest AB säljas.

Lagen Om Anställningsskydd

I sin grund är LAS byggd på en föråldrad arbetsmarknad. Konstruerad i en tid av storindustri är den inte längre relevant för dagens ökade mängd småföretagare och breddade tjänstesektor. Detta märks tydligast i turordningsreglerna, som med vissa undantag fastställer att den som kortast tid varit anställd på ett företag också bör vara den som först får sparken när arbetsbrist råder. En naturligt följd är att unga ofta är de som sägs upp först helt oaktat kompetens. Företag bör få möjlighet att vid arbetsbrist att inte bara behålla unga eller nyanställda, utan också säga upp eller avskeda hur de vill. På en global marknad med hård konkurrens måste företag få möjlighet att anställa och avskeda efter kompetens, utan turordningsregler att ta hänsyn till, om de ska kunna konkurrera med kunskap.

Ser man till uppsägningar i stort gäller bara turordningsreglerna vid arbetsbrist. Om någon annars ska sägas upp kan arbetsgivare bara hävda personliga skäl som giltig grund. Vid uppsägning baserad på personliga skäl måste grov misskötsel kunna åberopas för att uppsägningen ska vara giltig. Det kan då vara fråga om att man inte följt sitt anställningsavtal, att man engagerat sig i illojal konkurrens, hot eller arbetsvägran. Problematiken som uppstår med LAS när det gäller uppsägningar av personliga skäl följer vid tvister om skälens giltighet. Till exempel är uppsägningen inte sakligt grundad om det går att omplacera personen till annat arbete på samma företag. Detta leder till att arbetsgivare alltid ska göra en omplaceringsutredning och undersöka möjligheter till omplacering innan uppsägning. Om omplacering inte är möjlig men arbetstagaren eller dess fackförbund finner att uppsägningen saknar sakliga skäl kan även uppsägningen ogiltigförklaras i domstol. Ogiltigförklaringen leder då till skadestånd, vilket kan försätta ett litet företag i konkurs.

Det är orimligt att en person som av personliga skäl redan har misskött sig så pass att de står inför uppsägning ska omplaceras till en annan del av ett företag. Skadestånden är ytterligare en viktig del att nämna. För mindre företag kan skadestånd för ett ogiltigt avsked vara förödande. Det vore därför rimligt att underlätta bördan för småföretag vid betalning av dessa skadestånd. Småföretag bör därför få möjlighet att senarelägga sina skadestånd en tid. Antingen tills dess att företaget växt och inte längre är att betrakta som litet, eller att de fått tid på sig att allokera resurser för att betala skadeståndet. Detta leder till att människor som felaktigt sagts upp fortfarande får kompensation, men att småföretag inte utsätts för lika stora risker vid anställning.

Slutligen bör även inlasningen få ett slut. Om en arbetstagare med en tidsbegränsad anställning såsom ett vikariat eller en visstidsanställning under en femårsperiod arbetar i två år övergår dennes anställning till en tillsvidareanställning och blir därmed en del av hela lagstiftningen som LAS täcker. Detta genom att nu omfattas av turordningsreglerna och påtagligt mycket krångligare uppsägningsregler. Denna förändring i anställningsform kallas att bli inlasad och betyder för en arbetsgivare att man tappar flexibilitet i en anställning, liksom möjligheten att med enkelhet avsluta en anställning efter det att tiden löpt ut. Det handlar då även om att avtalsrörelsen tar över makten, snarare än arbetsgivaren själv. Istället bör företag själva få bestämma över sina anställningsformer, så att flexibilitet kan råda över vikariat och visstidsanställningar. Detta genom att man avskaffar kravet på övergång till tillsvidareanställning.

Skatter

Lönekostnad

Att vara konkurrenskraftig i den globala ekonomin handlar till stor del om att locka till sig entreprenöriella och talangfulla individer, eller att förmå dessa att stanna kvar i landet. Ett land där en högavlönad person får behålla mindre än hälften av inkomsten från en extra arbetad timme har i det avseendet en stor nackdel

gentemot länder där samma person skulle fått behålla betydligt mer. Det ställer högre krav på högskattesamhället i övrigt – till exempel rättsväsendet, skolväsendet och sjukvården – krav som Sverige har svårt att leva upp till. Att talanger inte väljer att etablera sig i Sverige, eller att expanderande företag väljer eller överväger att flytta sin verksamhet någon annanstans, är därför inte konstigt, men väldigt skadligt. Höga marginalskatter gör det också mindre lönsamt att vidareutbilda sig och utbudet av kunskapsintensiv arbetskraft i Sverige riskerar därför att vara eller bli mindre än potentialen.

Lönekostnader har även stor inverkan på ett företags möjligheter att växa. Särskilt för ett startup-företag utgör lönekostnader ofta en stor andel av företagets totala utgifter. I Sverige är prisläget och konsumtionsskatten hög, vilket pressar upp lönerna för dessa företag. Till detta kommer att arbetsgivaravgiften är mycket hög vilket ytterligare pressar upp samtliga arbetsgivares lönekostnader. Ungefär en tredjedel av arbetsgivaravgiften är en “allmän löneavgift” som inte är kopplad till något offentligt utgiftsområde, alltså en ren pålaga för att öka statens intäkter. Resterande två tredjedelar är olika specificerade avgifter till socialförsäkringssystemet. Det behövs en översyn av vilka av dessa socialförsäkringsprogram som staten alls ska ägna sig åt, men hur det än skulle falla ut behöver uttaget av avgifterna synliggöras och den negativa inverkan på företags lönekostnader som arbetsgivaravgiften utgör behöver minska och upphöra. Därför bör arbetsgivaravgiften fasas ut.

Personaloptioner

För många startup-företag är rekrytering av spetskompetens nyckeln till framgång. Utan stora kapitalförråd är det dock svårt att i ett tidigt skede betala ut höga löner. Ett efterfrågat alternativ är att erbjuda anställda rätt till aktier i företaget, s.k. personaloptioner. Det finns två olika typer av optioner företag kan ge sina anställda. Det första benämns personaloption och den andra teckningsoption.

Personaloptioner är särskilda aktieoptioner avsedda för ett företags personalstyrka. Skatt på optionen betalas först när den löses in och då som förmån av tjänst, vilket innebär en skattesats om 60 procent. En personaloption är dessutom på olika sätt knuten till tjänsten och den som erhållit den kan förlora optionen om vederbörande slutar. Den anställda måste också skatta vid inlösen, även i det fall då aktien inte kan säljas vidare, till exempel på grund av att företaget gått i konkurs. Det sistnämnda är ett viktigt skäl till att mindre bolag aldrig använder sig av den här optionsvarianten. Personaloptioner är snarare mer vanligt förekommande bland större bolag.

Däremot är de så kallade teckningsoptionerna desto vanligare i mindre bolag. Teckningsoptioner klassas som värdepapper och inte som en personalförmån. Därför gäller en lägre skattesats om 30 i stället för 60 procent. Teckningsoptioner får heller inte knytas till tjänsten på samma sätt som personaloptioner utan ska gå att sälja vidare till en tredje part. Reglerna för vad som krävs för att en option ska

räknas som teckningsoption och inte som personaloption är i övrigt mycket snåriga och det är långt ifrån alltid som företagen träffar rätt. Utfallet är väldigt beroende av Skatteverkets bedömning i det enskilda fallet. Anser Skatteverket att det inte rör sig om en teckningsoption utan en personaloption, måste den anställde betala skatt innan optionen löses in. Företaget måste också i det fallet betala sociala avgifter för optionen. Om Skatteverket gör bedömningen att det är en teckningsoption, betalar den anställde i stället 30 procent av vinsten – först när den lösts in. Företaget behöver då inte betala några sociala avgifter. Det här mycket komplexa och otydliga regelverket skapar ett onödigt riskmoment som gör att många drar sig från att använda teckningsoptioner som verktyg.

Regeringen har efter påtryckningar från Alliansen aviserat att ett förslag på förändring av regelverket kommer att läggas fram som en del av höstbudgeten för budgetår 2018. Förslaget innebär att personaloptioner inte längre ska beskattas som förmån av tjänst utan som en kapitalinkomst. Det betyder både att personaloptioner kommer att beskattas med samma skattesats som teckningsoptioner och att skatten betalas av den anställda först när optionen löses in. Inga sociala avgifter kommer heller att behöva betalas av arbetsgivaren. De nya reglerna ska, enligt förslaget, dock bara gälla under vissa villkor. Till exempel ska företaget ha färre än 50 anställda och omsätta mindre än 80 miljoner kronor.

Moderaterna har ställt sig bakom förslagets huvudsakliga principer men driver på för att ändringarna ska omfatta företag med upp till 250 anställda och 350 miljoner kronor i omsättning, vilket är de regler som gäller i Storbritannien. Både regeringens och Moderaternas förslag har genererat kritik från flera större företag, däribland Spotify och Izettle, som framhåller vikten av att de också ska omfattas för att kunna locka rätt kompetens och stå sig i den globala konkurrensen.

För Moderata Ungdomsförbundet bör det vara uppenbart att Sverige behöver ett parti som på allvar värnar inhemsk och global tillväxt och innovation och som underlättar för ett mer diversifierat privat ägande. Därför anser vi att skattesänkning på personaloptioner bör gälla alla företag oavsett storlek.

Kompetensförsörjning

Högskola

Tusentals svenska studenter påbörjar varje år en högskoleutbildning med hopp om att den ska leda till en värdefull examen eller ett drömjobb. Verkligheten efter avslutad utbildning ser tyvärr inte alltid ut så. Av alla länder i OECD är Sverige det med lägst utbildningspremie, där en högskole- eller universitetsutbildning lönar sig minst ekonomiskt. Samtidigt dalar Sveriges högskolor i internationella rankningar över utbildningskvalitet.

Sverige behöver ta ett nytt helhetsgrepp kring högre utbildning. En examen ska stå för något och komma med ett värde. Högre utbildning är en investering, både för individen och samhället. Att investeringen idag inte lönar sig för studenter

bidrar också till en devalvering av Sverige som kunskapsnation och minskar vår konkurrenskraft. Lönar det sig inte att utbilda sig eller forska kommer slutligen ingen att göra det. Sverige kommer att stå utan specialistkunskaper och utan nya företag och innovatörer. Det kompetensbehov som efterfrågas av företag kommer då inte att kunna fyllas. För att en högskoleutbildning ska börja löna sig krävs lägre och mer rättvisa skatter på jobb, företag och innovation. Det är också viktigt att lönebildningen moderniseras och decentraliseras så att företag kan anpassa lönebildningen efter vilken kompetens de anställda har. Först då kommer vi att se en ökad löneutveckling och lönespridning, något som också är avgörande för huruvida en högskoleutbildning lönar sig eller ej.

För att öka lönsamheten av en examen, och därmed Sveriges konkurrenskraft krävs också högre kvalitet i utbildningen. I en offentligt finansierad verksamhet, som den högre utbildningen till största del är, har vi rätt att ställa krav på kvalitet. Idag sköts kvalitetsgranskningen av Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Lärosätena får först själva utvärdera sin egen verksamhet och därefter ge sig själva ett betyg. UKÄ granskar i dagsläget enbart, på uppdrag av regeringen, vilken utvärderingsmetod högskolan använt – inte utfallet. Detta måste förändras. Det är orimligt att lärosätena över huvud taget ska utvärdera sig själva och ansvaret för detta bör helt läggas över på UKÄ. Därefter bör UKÄ få utvidgade sanktionsmöjligheter att stänga ner undermåliga utbildningar. Arbetsgivare måste kunna veta att nyexaminerade studenter tillgodoräknat sig den nödvändiga kunskapen på högskolan.

HÅS-/HÅP-systemet, dagens resurstilldelningssystem, premierar att lärosätena antar och examinerar ett stort antal studenter. Systemet behöver reformeras så att det i stället premierar kvalitet, prestation och möjligheten att få jobb efter avslutad utbildning. Parametrarna i resurstilldelningssystemet behöver således ändras.

För att ytterligare säkra kvaliteten måste professorer tillåtas vara experter på sina områden och i större utsträckning än idag själva få styra sin undervisning. Lärosätena, rektorer och professorer måste ges mer autonomi över undervisningen. Ökad autonomi kräver samtidigt att tydliga krav och riktlinjer måste finnas som en ram. Då kan professionen agera självständigt innanför dessa ramar så länge önskvärd kvalitet i utbildningen uppnås. När autonomireformen genomfördes år 2011 nådde den inte ända fram. Den måste vidareutvecklas och utvidgas. Ett viktigt steg i detta är att tillåta fler högskolor att övergå till att drivas i stiftelseform. Ett annat är att tillåta privata aktörer bedriva verksamhet på marknadsmässiga grunder. Att tillåta universitets- och högskoleverksamhet på marknadsmässiga grunder skulle även kunna leda till en förbättrad arbetsmarknadsanknytning, något som krävs för att fler ska kunna ta sig vidare från högskolan till sitt drömjobb och för att vi bättre ska kunna fylla kompetensbehovet hos företag.

Arbetskraftsinvandring

Alliansens reform av arbetskraftsinvandringen år 2008 var en avsevärd liberalisering. Ansvaret för att avgöra behovet av arbetskraft flyttades från Arbetsmark-

nadsstyrelsen till arbetsgivarna. På så sätt avskaffades det fackliga vetot och den byråkratiska myndighetsprövningen. Grundtanken i Alliansens reform var positiv, men på senare tid har flera problem uppdagats.

För att ytterligare stärka rättssäkerheten för arbetskraftsinvandrare, bör det finnas rimlighetskrav om vad som ska få ligga till grund för utvisning. Det kan ske genom att proportionalitetskrav införs. Sådana krav finns redan i grundlagen vid begränsningar av rättigheter, men det finns ingen motsvarighet för arbetskraftsinvandrare. Ett sådant krav skulle innebära att enbart om det har skett ett allvarligt regelbrott, kan uppehållstillståndet dras in. På så sätt kommer mindre administrativa fel inte att kunna drabba arbetskraftsinvandrare.

Sedan 1960-talet måste arbetstillstånd medges före inresa. I dag leder det till långa väntetider för många arbetskraftsinvandrare i sina hemländer. I stället bör det räcka med att göra en anmälan till ansvarig myndighet vid inresa. Då kan Migrationsverket genomföra efterkontroll av arbetsvillkoren i sin egen takt utan att det försenar inresan för den anställda. På så sätt kommer inte lång handläggning längre lägga krokben för företag som behöver anställa kompetens utifrån.

Genom ett system för efterkontroller kan de arbetsgivare som försöker kringgå regelverk få straffavgifter i efterhand, och på så sätt skapas incitament för att inte utnyttja systemet. Den naturliga utbyggnaden av Alliansens reform måste vara att liberalisera handläggningen, så att byråkrati inte sätter upp fortsatta hinder för arbetskraftsinvandring. Därtill bör Migrationsverket ha ett effektivitetskrav på fyra veckor. Om inte handläggningen slutförts efter fyra veckor, går utvisning inte längre att använda som sanktion. På så sätt kommer Migrationsverket att behöva prioritera i stället för att med svepande skärpningar av praxis utvisa fler.

I dag betraktas arbetstillstånd juridiskt som en förmån. Exempel på andra förmåner är bostadsbidrag och barnbidrag. Därmed gäller samma rättsskydd för arbetskraftsinvandrare som för sådana förmåner. Det är uppenbart att juridiken inte speglar verkligheten i detta avseende. Att få ett indraget arbetstillstånd – och därmed förlora uppehållsrätten i Sverige – är ett långt mer allvarligt ingrepp i vardagen än ett indraget bidrag. Därför bör arbetstillstånd betraktas som en rättighet, givetvis under förutsättning att arbetstagaren uppfyller kriteriet att kunna försörja sig själv från dag ett. Denna definitionsändring möjliggör att personer som blivit felbehandlade av Migrationsverket får större möjlighet att ställa myndighetens tjänstemän till svars.

När myndigheter gör fel kan det leda till långtgående konsekvenser för enskilda. För den tjänsteman som genom försumlighet orsakar ett utvisningsbeslut finns ingen straffsanktion. Bara vid väldigt allvarliga brott, som exempelvis vid mottagande av muta eller röjande av sekretess, aktualiseras straffansvar för myndighetsanställda. Den ordningen är orimlig mot bakgrund av vilka långtgående konsekvenser felaktig myndighetsutövning kan få. Tidigare var det enklare att hålla tjänstemän ansvariga eftersom det fanns ett allmänt ämbetsmannaansvar.

Ett sådan straffansvar bör återinföras så att det finns ett avskräckningsmedel som står i verklig proportion till den möjliga skadan som kan orsakas av försumlig myndighetsutövning.

Vidare bör det även i högre utsträckning än i dag gå att kompensera den som utvisas på svag grund. I princip är det bara vid brott mot Europakonventionen som en utvisning kan ge grund för skadestånd. Det ansvaret bör vidgas till att gälla vid alla felaktiga utvisningar.

Det nuvarande regelverket för arbetskraftsinvandring har flera påtagliga brister. Dels ställs krav på kollektivavtalsenliga villkor för arbetskraftsinvandrare, trots att det är svårt att bedöma i praktiken vad det kravet innebär. Rimligtvis bör det räcka med ett enkelt och förutsebart krav på att kunna försörja sig utan stöd från det offentliga, snarare än krav på att förhålla sig fackets önskade lönenivåer. Vidare finns i dag ett krav på tio dagars utannonsering inom EU innan en arbetsgivare kan anställa en arbetskraftsinvandrare. I fjol utvisades en bangladeshisk man eftersom hans arbetsgivare hade lagt ut annonsen på LinkedIn i stället för på Arbetsförmedlingens hemsida. Sedan dess har EU-kommissionen uttalat att det inte finns något EU-krav på den lag som Sverige har, men trots det har lagen inte ändrats.

Sedan några år tillbaka finns en möjlighet för asylsökande som får avslag på sin asylansökan att ansöka om att bli arbetskraftsinvandrare. För att det ska kunna ske måste asylsökanden bland annat ha hunnit jobba fyra månader vid tidpunkten för avslaget på asylansökan. Det är ett godtyckligt krav eftersom det knappast går att förutse när utvisningsbeslutet vinner laga kraft. Därför bör det kravet avskaffas.

Fri Hyressättning

En indirekt, men likväl avgörande, aspekt på ett lands konkurrenskraft och möjlighet till lyckosam kompetensförsörjning är bostadsmarknaden. Framför allt handlar det om att kunskapsintensiv arbetskraft ska kunna bosätta sig på de orter där företag är verksamma vilket ofta är i pulserande och populära storstäder. Problemet är att det inte finns några hyresrätter eftersom det är ett område där vi i Sverige inte låter marknadens logik om utbud och efterfrågan styra. Då återstår för ett företag att köpa bostadsrätter till sina anställda, vilket för många startupföretag är en omöjlighet. För att företag ska kunna inhysa den arbetskraft som de behöver bör fri hyressättning införas i Sverige.

Marknadshyror löser inte den svenska bostadsmarknadens alla problem – långt ifrån. Den är så sönderreglerad och dysfunktionell att det skulle behövas en egen proposition för att göra den något sånär rättvisa. Det löser heller inte bostadsbristen helt eftersom det finns för få bostäder i Sverige alldeles oavsett hur mycket det befintliga beståndet kostar att köpa eller hyra. Det är dock en nödvändig lösning på många av bostadsmarknadens problem, och framför allt för den här propositionens vidkommande en insats som gör det lättare för kunskapsintensiva företag att rekrytera nödvändig personal. För att fler bostäder också ska kunna komma till snabbare och mer effektivt än idag behöver dock även produktionen av bostäder

1

och planmonopolet göras fri. Eventuella krav ska i stället för från lagboken komma från ägare och konsumenter.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen arbetsstämman besluta:

att Moderata Ungdomsförbundet antar propositionen,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Regelrådet får i uppdrag att kontinuerligt granska regelbördan för företag och föreslå avskaffande av onödiga eller skadliga regler,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att nya regler som påverkar företagsklimatet införs med solnedgångsklausuler,

att Moderata Ungdomsförbundet uttalar att det inte är statens uppgift att tillhandahålla riskkapital, utvecklingsstöd eller företagslån till näringslivet,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Tillväxtverket,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Vinnova,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Business Sweden,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Statens kulturråd,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Almi AB,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Saminvest AB,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att turordningsreglerna i Lagen om anställningsskydd avskaffas,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att kravet på omplacering i Lagen om anställningsskydd avskaffas,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att utvidga möjligheten för arbetsgivare att säga upp personal av andra skäl än arbetsbrist,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att småföretag får möjlighet att skjuta upp betalning av skadestånd kopplade till LAS,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för låg platt inkomstskatt,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för en gradvis utfasning av arbetsgivaravgiften,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att personaloptioner beskattas som värdepapper och inte som förmån av tjänst, oavsett både företagets antal anställda och dess omsättning,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar att resurser för högre utbildning tilldelas lärosätena baseras på utbildningskvalitet och möjligheten att få jobb efter avslutad utbildning,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Universitetskanslersämbetet tar över ansvaret för hela kvalitetskontrollen av svenska lärosäten,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Universitetskanslersämbetet ges ökade sanktionsmöjligheter mot undermåliga utbildningar,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för ökad autonomi på Sveriges lärosäten genom att underlätta för styrning i stiftelseform och andra privata alternativ,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att arbetstillstånd blir en juridisk rättighet i stället för en juridisk förmån,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att införa fri inresa för arbetskraftsinvandrare med efterkontroll av ansökan om uppehållstillstånd som huvudregel,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att återinföra ämbetsmannaansvaret,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att ge arbetskraftsinvandrare rätt att kräva skadestånd vid felaktiga utvisningar,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa alla krav på kollektivavtalsenliga villkor som krav för uppehållstillstånd,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa utannonseringskrav vid arbetskraftsinvandring,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa fyramånaderskravet vid spårbyte,

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att fri hyressättning införs på bostadsmarknaden,

att Moderata Ungdomsförbundet vidaresänder propositionen till Moderaternas partistämma.

Arbetsstämmans beslut

Arbetsstämman beslutade att bifalla följande att-satser:

att 1 Moderata Ungdomsförbundet antar propositionen,

att 2 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Regelrådet får i uppdrag att kontinuerligt granska regelbördan för företag och föreslå avskaffande av onödiga eller skadliga regler,

att 3 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att nya regler som påverkar företagsklimatet införs med solnedgångsklausuler,

att 4 Moderata Ungdomsförbundet uttalar att det inte är statens uppgift att tillhandahålla riskkapital, utvecklingsstöd eller företagslån till näringslivet,

att 5 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Tillväxtverket,

att 6 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Vinnova,

att 7 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Business Sweden,

att 8 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att lägga ner Statens kulturråd,

att 9 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att sälja Almi AB,

1

att 10 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att sälja Saminvest AB,

att 11 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att turordningsreglerna i Lagen om anställningsskydd avskaffas,

att 12 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att kravet på omplacering i Lagen om anställningsskydd avskaffas,

att 13 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att arbetsgivare ska ha möjlighet att avskeda personal oavsett skäl,

att 14 Moderata Ungdomsförbundet verkar för låg platt inkomstskatt,

att 15 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa arbetsgivaravgiften,

att 16 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att personaloptioner beskattas som värdepapper och inte som förmån av tjänst, oavsett både företagets antal anställda och dess omsättning,

att 17 Moderata Ungdomsförbundet verkar att resurser för högre utbildning tilldelas lärosätena baseras på utbildningskvalitet och möjligheten att få jobb efter avslutad utbildning,

att 18 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Universitetskanslersämbetet tar över ansvaret för hela kvalitetskontrollen av svenska lärosäten,

att 19 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Universitetskanslersämbetet ges ökade sanktionsmöjligheter mot undermåliga utbildningar,

att 20 Moderata Ungdomsförbundet verkar för ökad autonomi på Sveriges lärosäten genom att underlätta för styrning i stiftelseform och andra privata alternativ,

att 21 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att arbetstillstånd blir en juridisk rättighet i stället för en juridisk förmån,

att 22 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att införa fri inresa för arbetskraftsinvandrare med efterkontroll av ansökan om uppehållstillstånd som huvudregel,

att 23 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att återinföra ämbetsmannaansvaret,

att 24 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att ge arbetskraftsinvandrare rätt att kräva skadestånd vid felaktiga utvisningar,

att 25 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa alla krav på kollektivavtalsenliga villkor som krav för uppehållstillstånd,

att 26 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa utannonseringskrav vid arbetskraftsinvandring,

att 27 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa fyramånaderskravet vid spårbyte,

att 28 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att fri hyressättning införs på bostadsmarknaden,

att 29 Moderata Ungdomsförbundet vidaresänder propositionen till Moderaternas partistämma,

att bifalla följande tilläggsattsats:

att 30 Moderata Ungdomsförbundet verkar för att Sverige på sikt inför lika beskattning för alla inkomstslag för fysiska personer, samt

att avslå följande att-sats:

att Moderata Ungdomsförbundet verkar för att småföretag får möjlighet att skjuta upp betalning av skadestånd kopplade till LAS.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:36

Motionärerna tar upp viktiga frågor om hur Sverige kan stärka sin konkurrenskraft. Endast genom en effektiv och växande ekonomi kan välståndet bli större för alla svenskar och resurserna till välfärden räcka till. Partistyrelsen delar den bild som det redogörs för i motionen; att arbetet för att stärka konkurrenskraften byggs upp av reformer inom ett flertal olika områden och att mer behöver göras för att stärka den svenska tillväxtförmågan.

Tungrodd byråkrati utgör en stor kostnad och försvårar för företag att både starta och växa. Även svenska företags konkurrenskraft är beroende av hur regler och byråkrati i vårt land står sig gentemot andra länder. Att minska regelbördan uppmuntrar därför till såväl mer företagande som stärkt konkurrenskraft gentemot andra länder och lägger grund för fler företag som växer, fler svenska jobb och ökade investeringar i Sverige. Eftersom många lagar och regler kommer från EU bör frågan om generella regelförenklingar drivas på EU-nivå. Regelförenklingsarbetet bör därför prioriteras av Sverige i arbetet inom EU. Vi vill underlätta för företagande genom att göra det lätt att göra rätt och då måste reglerna bli färre.

Ett skäl till ökad regelbörda är att myndigheter och riksdag bortser från de konsekvensutredningar som görs, eller att konsekvensutredningarna i sig är bristfälliga. För att undvika att så sker vill Moderaterna stärka Regelrådets ställning, vilket också beslutades på arbetsstämman 2017. För det första bör Regelrådets mandat breddas så att rådet i sina yttranden beaktar samtliga konsekvenser av regelgivning för företag, inte enbart företagens administrativa kostnader. För det andra bör den nya organisatoriska lösning som inneburit att regelrådet flyttats från att vara en självständig organisation till att ingå i Tillväxtverket utvärderas.

Ett annat skäl till ökad regelbörda kan vara att EU-direktiv ofta överimplementeras i svensk lagstiftning. Vi utgår sällan från minimikraven, utan inför regelverk som går långt över EU-direktivens krav. Moderaterna har varit med och drivit igenom ett beslut i riksdagen om att regeringen inte får genomföra EU-direktiv på ett sätt som ökar regelbördan för företag. Moderaterna vill

dessutom införa krav på konsekvensutredningar vid implementering av EU-direktiv.

Samtidigt bör inte regelförenklingsarbetet innebära att regelkrånglet kompliceras vilket det finns stor risk för om man inför så kallade solnedgångsklausuler. Syftet är förvisso gott men skulle ställa krav på Sveriges alla företagare att inte bara hålla koll på vilka regler som finns utan även när de slutar gälla vilket skapar än mer komplexa regler.

Generellt sett tillgodoses näringslivets kapitalbehov via den fria marknaden och så bör det förbli. Det finns dock skäl för att staten, i begränsade fall, kan träda in när det finns marknadsmisslyckanden. Tillgången på kapital är ofta avgörande för om ett företag ska kunna starta och växa. Genom att offentligt riskkapital i högre grad riktas om mot tidiga faser kan trösklarna för att starta företag minska. Moderaterna har därför drivit på för så kallade fond-i-fondlösningar för det offentliga riskkapitalet och ser positivt på att regeringen genomfört förändringar i enlighet med detta. Mer behöver dock till för att stärka de privata möjligheterna att locka till sig kapital och kompetens. En sådan sak är införande av generösare regler för att erbjuda delägarskap, exempelvis i form av personaloptioner.

Samtidigt bör de statliga stödformerna ses över och effektiviseras. Det har under flera års tid påvisats brister i systemet för företagsstöden. Samordningen är svag, stöden är uppdelade på många myndigheter som ofta arbetar mot samma målgrupper och målet med stöden är ofta oklara. För att stöden ska vara motiverade krävs också att det går att bedöma effekterna av dem bättre än i dag.

De olika företagsstöden bör därför renodlas, förtydligas och utvärderas. Stöden ska utvärderas utifrån samhällsnytta och stöd som inte bidrar till samhällsnytta ska avvecklas. Stödgivande myndigheter bör därför formulera mål för sina program som är tydligt definierade, avgränsade och uppföljningsbara. De bör vidare planera utvärderingar av program redan i samband med planerna för programmen. Eftersom resurserna ska användas effektivt bör stödens effekt även prövas mot den beräknade effekten av andra åtgärder med motsvarande syfte såsom sänkta ägarskatter och sänkt bolagsskatt. I den effektivisering av den svenska förvaltningen som föreslås i partistyrelsens proposition om förvaltningspolitiken bör självfallet även de myndigheter som arbetar näringspolitik ses över.

Moderaterna vill utveckla den svenska modellen, som har tjänat Sverige väl under lång tid. Det är viktigt att upprätthålla en rimlig balans mellan arbetsmarknadens parter, med god trygghet för den anställde. I en allt mer globaliserad och dynamisk ekonomi, där människor byter jobb oftare, krävs dock mer flexibilitet på svensk arbetsmarknad. Detta både för att stärka svenska företag och svensk konkurrenskraft samt för att öka människors

jobbchanser. För att förbättra matchningen, öka rörligheten och underlätta för fler att få det första jobbet behöver arbetsrätten reformeras och moderniseras.

Många företag upplever också att turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd utgör ett hinder att anställa och behålla rätt kompetens. För att förbättra rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden och ge fler möjlighet att få ett arbete bör turordningsreglerna reformeras. Moderaterna förordar turordningsregler som i högre grad är baserade på kompetens. En turordning som i högre grad är baserad på kompetens gör det möjligt för arbetsgivare att behålla dem som är bäst lämpade för arbetsuppgifterna, vilket stärker företagens konkurrenskraft. Rätten till återanställning är nära kopplad till regelverket om turordning. Vid en förändring av turordningsreglerna bör därför även rätten till återanställning ses över.

Även andra delar av lagen om anställningsskydd kan utgöra ett hinder för arbetsgivaren att anställa. Om en arbetstagare yrkar att en uppsägning ska ogiltigförklaras gäller i dag att anställningen består under hela tvistens gång. Det innebär att en arbetsgivare måste betala ut lön och andra anställningsförmåner under hela tiden – oavsett vem som får rätt i domstol. Uppsägningstvister kan pågå under lång tid. Det innebär en stor osäkerhet och en stor kostnad för en arbetsgivare, som kan vara särskilt svår att bära för små företag. Moderaterna vill begränsa tiden i anställning under en uppsägningstvist till ett år samt sänka skadeståndsnivåerna för felaktiga uppsägningar för små företag. På så sätt skapas en bättre förutsägbarhet för arbetsgivaren, vilket i längden främjar fler nyanställningar.

Partistyrelsen delar motionärernas ambition om sänkt skatt på inkomst av tjänst samt en sänkt marginalskatt. En viktig del i att öka tillväxten är att fler finner det mödan värt att jobba mer, och att fler ska vilja utbilda sig för att kunna ta högkvalificerade jobb. Det är avgörande för fortsatt tillväxt och för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Utan flit, utbildning och entreprenörskap skapas inga högkvalificerade jobb. I förlängningen krävs det också att fler människor arbetar. Fler arbetade timmar är viktigt för att finansiera välfärden.

Den budget som Moderaterna och Kristdemokraterna lade fram och som riksdagen antog i december 2018 innehöll en höjning av brytpunkten för statlig skatt med motsvarande 1 400 kronor i månaden. För 2019 innebär det att brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs från 40 600 till 42 000 kronor per månad. Budgeten innefattade även en sänkning av skatt på inkomst – mest för dem som tjänar minst – genom ett utökat jobbskatteavdrag om 10 miljarder kronor.

Skattesystemets legitimitet bygger på att våra samhällsfunktioner fungerar och att våra gemensamma skattepengar först och främst går till det offent-

ligas kärnuppgifter. Dagens skattesystem har vuxit och förändrats på en mängd olika sätt sedan det trädde ikraft på 1990-talet, och det är Moderaternas uppfattning att enstaka reformer inte längre kan lösa de problem som uppstått i och med dessa förändringar. Moderaterna menar därför att en ny skattereform behövs för att komma tillrätta med det nuvarande systemets brister.

Utgångspunkten för en sådan större skattereform är att främst att sänka skattetrycket. Lägre skatt på låga inkomster bör vara en central del av en moderat skattereform. Skatten på pension ska också sänkas. Men det räcker inte – även marginalskatterna behöver sänkas ytterligare för att återupprätta principen om ”hälften kvar”. Ytterligare en riktlinje för det arbetet bör vara att bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Även bostadsmarknaden bör beaktas i reformarbetet. Vi behöver också färre särlösningar och ett enklare skattesystem.

Partistyrelsens delar motionärernas inställning att kvalitetsutvärderingen hos Universitetskanslersämbetet bör förstärkas. Utbildningar ska bedömas och utvärderas utifrån akademiska framgångar, men också hur bra studenterna lyckas när de väl lämnar utbildningen, till exempel vad gäller lön, jobbchanser, entreprenörskap med mera. För att göra det lättare för studenter att jämföra kvaliteten på olika utbildningar bör en nationell rankinglista av program och kurser på landets universitet och högskolor inrättas. Kvalitetsmåtten som ska avgöra rankningen bör bland annat innehålla arbetsmarknadsetablering efter avslutad examen. Denna information ska publiceras och göras tillgänglig inför kursval. Den ska också användas som del av underlaget för beslut om nedläggning av utbildningar som inte håller måttet.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har haft i uppdrag att följa upp vilka effekter Alliansens kvalitetsförstärkning av utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap (Humsam) har haft på kvaliteten i utbildningarna och resultaten var dessvärre nedslående. UKÄ finner att de stora resursförstärkningar som gjordes av alliansregeringen endast lyckades kompensera för tidigare massutbyggnad av studieplatser.

Regeringen har tillsatt en utredning för att se över resurstilldelningssystemet. Det är bra. Moderaterna anser att effektivitet och kvalitet bör vara vägledande när ett nytt resurstilldelningssystem tas fram. Ett reformerat system bör bland annat i högre grad premiera akademisk kvalitet, genomströmning, samverkan samt etablering på arbetsmarknaden efter avslutad examen.

Arbetskraftsinvandring bidrar till att ett land utvecklas och till en växande ekonomi. Det innebär också en laglig väg från ett land till ett annat. Därmed

ges människor som söker sig från utsatthet och fattigdom förutsättningar att kunna arbeta och försörja sig i ett annat land.

Även om det svenska regelverket för arbetskraftsinvandring är generöst i förhållande till andra länder finns det ett antal regleringar som orsakar problem och får orimliga konsekvenser. Små misstag från seriösa arbetsgivare, marginella skillnader mellan den egna och den kollektivavtalsenliga lönen och detaljer kring hur den anställde fick jobbet har i vissa fall blivit avgörande för rätten till uppehållstillstånd. Dessutom tar det i dagsläget alldeles för lång tid att få sin ansökan om arbetstillstånd prövad. Regeringen har gjort alldeles för lite för att ta i tu med dessa problem.

Samtidigt förekommer missbruk av regelverket i form av dåliga villkor, falska anställningar med mera, oftast i samband med mindre kvalificerade jobb. Regelverket om arbetskraftsinvandring måste därför också skärpas för att motverka alla former av missbruk.

Det har på senare år varit ett stort problem att eftertraktad arbetskraft har utvisats ur Sverige endast på grund av mindre fel från arbetsgivarens sida, så kallade kompetensutvisningar. Detta har inte bara drabbat den enskilde mycket negativt. Det har också försämrat Sveriges attraktivitet som land att arbetskraftsinvandra till och våra förutsättningar som tillväxtnation. Många enskilda arbetstagare hann drabbas och lång tid förflöt utan att verkningsfulla åtgärder vidtogs från regeringen för att komma till rätta med problemet.

Mindre fel från seriösa arbetsgivare ska självfallet inte behöva leda till att arbetstagaren utvisas ur landet. Vägledande avgöranden från Migrationsöverdomstolen från 2017 har visserligen gjort att situationen har förbättras något, men det finns fortfarande exempel på fall där den enskilde drabbats orimligt hårt till följd av rättstillämpningen på området.

Moderaterna vill se en översyn av reglerna om arbetskraftsinvandring för att förhindra att personer med arbete och försörjning utvisas till följd av mindre fel från seriösa arbetsgivares sida.

Den svenska bostadsmarknaden är i grunden dysfunktionell, med långa köer och höga priser. Reformbehovet är stort. Sverige behöver en politik som åtgärdar både det akuta och det långsiktiga behovet av god bostadsförsörjning och en välfungerande bostadsmarknad. Det ägda boendet är grunden för en bostadsmarknad som ger låga kostnader och trygga villkor för hushållen. Hyresrätten är ett viktigt komplement i övergångsskeenden i livet, för att stötta arbetsmarknadens funktionssätt och för att möta sociala behov.

Moderaterna beslutade på arbetsstämman 2017 att vi ska ”verka för att uppnå en blocköverskridande överenskommelse och för en ansvarsfull infasning av ett nytt och mindre reglerat hyressättningssystem i hela

beståndet”. I januariöverenskommelsen beslutades att införa fri hyressättning vid nybyggnation och att lägesfaktorn ska få ett större genomslag i hyressättningen.

Att införa marknadshyror i nyproduktion är inte tillräckligt. Eftersom en sådan reform endast berör en procent av beståndet årligen kommer missförhållandena på hyresmarknaden kvarstå under lång tid. Dessutom kommer problemet att förvärras när de reglerade hyreslägenheterna blir ännu mer attraktiva då priset på nyproduktionen ökar. Benägenheten för insiders att försvara det befintliga systemet blir därmed ännu större. För att också påverka det befintliga beståndet behöver därför det befintliga systemet reformeras.

På sikt är det nödvändigt att ersätta dagens reglerade system med mer traditionell prisbildning. Det betyder inte helt fri hyressättning, utan ett system där hyran sätts på marknaden men där den som hyr sin lägenhet också skyddas mot stora hyreshöjningar från ett år till ett annat. En omfattande reform för hyressättningssystemet ska alltså tydligt värna hyresgästerna så att reformering av prisregleringar säkerställer att hyresgästen får trygga, förutsägbara och transparenta villkor för hyressättningen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 1:36, att-satserna 2 och 17-19, det vill säga

- *att* Moderaterna verkar för att Regelrådet får i uppdrag att kontinuerligt granska regelbördan för företag och föreslå avskaffande av onödiga eller skadliga regler,
- *att* Moderaterna verkar att resurser för högre utbildning tilldelas lärosätena baseras på utbildningskvalitet och möjligheten att få jobb efter avslutad utbildning,
- *att* Moderaterna verkar för att Universitetskanslersämbetet tar över ansvaret för hela kvalitetskontrollen av svenska lärosäten,
- *att* Moderaterna verkar för att Universitetskanslersämbetet ges ökade sanktionsmöjligheter mot undermåliga utbildningar, samt

att avslå motion 1:36, att-satserna 3-13 och 15, samt

att i övrigt anse motion 1:36 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 1:36.

Motion 1:37

Bostadstillägg

Sten Bergheden, Mariestad – Västra Götaland

Som en del av pensionssystemet är bostadstillägget riktat främst till äldre med låga inkomster. Detta för att man ska kunna efterfråga en bra bostad som passar på äldre dagar även när man har en låg pension. Ungefär 300 000 pensionärer har idag rätt till bostadstillägg, varav många är ensamstående och majoriteten är kvinnor.

Det är dock ett bekymmer att det finns en del pensionärer som trots en låg pension inte har rätt till bostadstillägg. I flera fall beror detta på att man är gift med en make eller maka med relativt god pension och då beaktas hela hushållets inkomster, vilket kan tyckas rimligt. Men det finns också en hel del som inte får bostadstillägg på grund av att man under åren som löntagare lagt undan till en liten ekonomisk buffert. Snarare bör det ses som positivt att man har arbetat och skaffat sig någon form av mindre ekonomisk buffert inför livet som pensionär.

Att detta uppstår beror på att det finns en förmögenhetsgräns i bostadstillägget på 100 000 kronor, därefter ska den så kallade förmögenheten tas upp som inkomst. Här ingår såväl arv eller pengar på banken eller för den delen ett mindre fritidshus. Dessa regler har varit oförändrade sedan år 2003. I praktiken betyder detta att den som arbetat och sparat ihop pengar eller skaffat ett mindre fritidshus straffas på äldre dagar genom att nekas bostadstillägg. Den som däremot inte lagt undan pengar för oförutsedda utgifter eller som använt sitt sparade kapital till konsumtion får rätt till bostadstillägg. Med tanke på att den allmänna pensionen generellt är lägre än förutspått och att man då är i behov av en buffert är det anmärkningsvärt att staten på detta sätt bestraffar de som faktiskt skaffat sig någon form av buffert inför livet som pensionär.

Exempelvis kan en ensamstående pensionär, med pensionsnivå motsvarande snittet för kvinnor, som arbetat hela sitt liv och som antingen lagt undan pengar eller äger en liten sommarstuga, då få en disponibel inkomst som blir lägre än en garantipensionär med fullt bostadstillägg. Pensionären med en buffert får då en inkomst som hamnar under gränsen för risk för fattigdom.

Det är orimligt att man arbetar hela livet och skaffar sig en buffert för oförutsedda utgifter, kunna laga sina tänder, att man ärver pengar eller äger en liten sommarstuga och sen nekas bostadstillägg. Vilket i rena pengar betyder en inkomst som blir lägre än en som aldrig arbetat. Snarare bör det ses som positivt att man har arbetat och skaffat sig någon form av mindre ekonomisk buffert inför livet som pensionär. Som reglerna är utformade idag upplevs det hela som orättvist. Det bör vara självklart att man som pensionär inte ska bestraffas för att man har en mindre

ekonomisk buffert av något slag. Möjligheterna till en översyn av förmögenhetsreglerna för bostadstillägget till pensionärer bör därför ses över.

Att-satser

att Moderaterna verkar för att höja förmögenhetsgränsen för pensionärer från 100 000 till 1 500 000, samt

att Moderaterna verkar för att se över förmögenhetsreglerna för våra pensionärer,

Förbundsstyrelsens yttrande

Det är en uppenbar problematik att staten förväntar sig att pensionärer som sparat undan pengar också ska förbruka dem medan pensionärer som inte sparat ska erhålla bostadstillägg. Förvisso finns det ett argument att göra avseende att personer med sparat kapital inte nödvändigtvis ska förvänta sig stöd av skattebetalarna för sitt uppehälle, men samtidigt finns det även skäliga rättviseargument för ett motsatt resonemang. Det vill säga att de, som motionären belyser, som sparat undan och tagit personligt ansvar för sin ekonomiska trygghet under sin ålderdom inte ska behöva uppleva sig straffade genom förfördelning. Exakt på vilken nivå den så kallade förmögenhetsgränsen bör ligga har inte Förbundsstyrelsen någon uppfattning om, men att en översyn av regelverken för att bemöta den problematik som såväl Förbundsstyrelsen som motionären noterar är fullt rimligt.

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

att att-1 avslås, samt

att att-2 bifalles.

Partistyrelsens yttrande över motion 1:37

Motionären vill att förmögenhetsreglerna för pensionärer ska ses över så att fler pensionärer har rätt till bostadstillägg.

Moderaterna vill se ett Sverige som håller ihop. Att de som varit med och byggt Sverige ser att deras ansträngning har lönat sig, efter ett långt arbetsliv, är en viktig del i ett samhälle som upplevs rättvist.

En starkare ekonomi och fler i arbete skapar förutsättningar för en positiv utveckling av pensionerna. Att sysselsättningen och att antalet arbetade timmar utvecklas väl samt att reallönerna ökar är något som även gynnar pensionärernas ekonomi, eftersom pensionerna är kopplade till den ekonomiska utvecklingen. Den som går i pension efter ett långt arbetsliv ska kunna vara trygg i att den pension man får behålla efter skatt kommer vara tillräcklig. Därför bör alla pensionärers ekonomi stärkas. För att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för pensionärer sänkte därför Moderaterna, tillsammans med Kristdemokraterna, skatten på alla pensioner 1 januari

2019. Sänkningen innebar att alla pensionärer får behålla mer av sin pension.

I budgeten föreslogs också ett höjt bostadskostnadstak, ändrad ersättningsgrad och ändrad inkomstberäkning i bostadstillägget för pensionärer (BTP) i enlighet med pensionsgruppens förslag.

Bostadstillägget för pensionärer (BTP) är en del av grundskyddet, och eftersom det inkomstprövas mot i princip alla inkomster och mot förmögenhet är en förstärkning av BTP en mycket träffsäker reform för att förbättra för de pensionärer som har de minsta ekonomiska marginalerna när bostadskostnaden är betald. Reformen gör också att fler äldre kan ha råd att flytta till ett trygghetsboende med gemenskapsmöjligheter.

Grundskyddet i pensionen är en avvägning mellan att garantera en dräglig lägstanivå för alla pensionärer, samtidigt som det ska ha lönat sig att ha arbetat och sparat. På samma sätt som att den som arbetat mer får mindre bostadstillägg får den som sparat mer mindre bostadstillägg. Det är olyckligt och kan uppfattas som orättvist. Samtidigt är det viktigt att bidragen riktas till dem som verkligen behöver dem.

I den reform som genomförs nästa år kommer bostadstillägget att riktas mot de med låga inkomster. Förslagen innebär också att inkomstgrundade pensioner kommer att påverka bostadstillägget i lägre omfattning än övriga inkomster, vilket innebär att fler kommer att ha rätt till bostadstillägg. Innan ytterligare förändringar genomförs i bostadstillägget bör vi utvärdera den reform som nu genomförs.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 1:37 besvarad med vad som ovan anförts.

Utskott 2

2

Utskott 2

Migration och integration

Innehåll

Motion 2:1
133 Mottagandet av nyanlända

Motion 2:2
137 Flyktingströmmar och integration

Motion 2:3
139 Integration och migration

Motion 2:4
143 Försörjningsstöd till personer som vistas illegalt i landet

Motion 2:5
145 Förvarsplatser

Motion 2:6
147 Böneutrop

Motion 2:7
149 Könsintegrerat samhälle

Motion 2:8
151 Stöd mot hedersförtryck

Motion 2:9
154 Motion ang. anvisningslagen och det kommunala självstyret

Motion 2:10
159 Motion angående hedersrelaterat våld

Motion 2:11
162 Utvisningsstopp för hederliga immigranter

Motion 2:12
164 Nolltolerans mot brott under asylprövning

Motion 2:13
165 Utvisning vid brott som ger mer än 6 månaders fängelse för människor med uppehållstillstånd

Motion 2:14
166 Ny nolltolerans mot brott och utvisning vid lagöverträdelser under asyltiden eller temporärt uppehållstillstånd

Motion 2:15
169 Skärpta krav för vistelse i Sverige

Motion 2:16
172 Förhindra tvångsgifte och bli bättre på att hämta hem bortförda barn

Motion 2:17
176 Steget in i Sverige

Motion 2:18
182 Tillsätt en utredning av slöjförbud i förskola och grundskola

Motion 2:19
184 Flickors rätt till jämlika förutsättningar

Motion 2:20
187 Utred slöjförbud i grundskola och förskola, samt utred ett utökat maskeringsförbud på allmän plats

Motion 2:21
190 Utred slöjförbud i förskola och grundskola

Motion 2:22
192 Utred slöjförbud i grundskola och förskola, samt utred ett utökat maskeringsförbud på allmän plats

Motion 2:23
193 Utred slöjförbud i förskola och grundskola

Motion 2:1

Mottagandet av nyanlända

Moderaterna i Skåne

En för kommunerna nödvändig utveckling av dagens regelverk och lagstiftning kring asylmottagande, anhöriginvandring och etableringsverksamhet.

Bakgrund

Kommunerna har ansvaret för mottagandet enligt bosättningslagen.

Mottagandet enligt bosättningslagen är endast en liten del av det mottagande som en kommun har att hantera. Mottagande av nyanlända i Skåne enligt Länsstyrelsens rapport från hösten 2018 - Enligt bosättningslagen: 1032, - Uppskattat antal självbosatta: 2831

Gruppen Självbosatta är oftast anhöriginvandring. De individerna känner kommunen inte till med någon större tidsmarginal. Förberedelser för ett effektivt mottagande där grunden läggs för att individerna snabbt kommer i s.k. etablering, hinner inte göras. Den så kallade glapptiden blir mer än en månad. Den statliga schablonersättningen per individ för glapptiden är ca 1 månad. Differensen i tid på grund av ett icke förberett mottagande belastar det kommunala försörjningsstödet.

Kommunerna ansvarar för mottagandet. Arbetsförmedlingen ansvarar för etableringen och betalar ut etableringsersättningen. Arbetsförmedlingen levererar inte alltid tillräckligt med insatser för att etableringstiden ska kunna påbörjas. Det försörjningsstöd som betalas ut innan etableringsersättningen betalas ut belastar det kommunala försörjningsstödet.

Etableringsersättningen

I mottagandet av nyanlända i kommunerna är två parter inblandade. Den ena parten ansvarar för mottagandet, kommunen, den andre har det slutliga ansvaret för insatserna som leder till utbetalning av etableringsersättning, Arbetsförmedlingen. Den senare parten behöver aldrig bära konsekvensen för sitt eventuellt bristfälliga eller långsamma arbete.

Den nyanlände är i så kallade etablering i 2 år. Under denna tid betalar Arbetsförmedlingen ut stödet till den enskilde om alla insatser och beslut kring den enskilde är i ordning. Efter denna tid ska den enskilde vara i egenförsörjning. Om den enskilde efter denna tid saknar försörjning så blir det en fråga om kommunalt försörjningsstöd. Enligt SCB tar det närmare fem år innan knappt hälften av de nyanlända är i arbete. Det betyder att de då är hänvisade till kommunen för ekonomiskt bistånd för sin försörjning under cirka 3 år.

Det mest fördelaktiga är om kommunerna får ansvaret för hela etableringsverksamheten. Först då uppnås ett verkligt samlat ansvar för den kedja av åtgärder som leder mot etablering och integration. Om ansvaret för etableringen däremot även framöver kommer att finnas kvar hos Arbetsförmedlingen är det bättre att staten tar det samlade ansvaret för boende och förberedande insatser i särskilda mottagningscenter under hela asyltiden. Ett sammanhållet statligt ansvar under hela asylperioden innebär också ett starkt ekonomiskt incitament för Migrationsverket att korta handläggningstiderna och att upprätthålla en hög genomströmning i den del man själv ansvarar för d.v.s. asyltiden.

Egenbosättning

Den större delen av de nyanlända som en kommun möter i sitt mottagande är anvisade till kommunen enligt den så kallade bosättningslagen. De individer som själva söker sig till en kommun som omflyttade nyanlända som redan är i landet alternativt som kommer till Sverige med PUT och söker sig till en kommun, oftast av anknytnings(familjeåterförenings)skäl ligger utanför kommunens planering och kännedom. Vare sig bostäder, utbildningsinsatser eller jobbmatchningsinsatser är förberedda eller dimensionerade till rätt antal individer.

Finansiering av dagens flyktingmottagande:

Kommunerna upplever en snedfördelning i de faktiska kostnader som belastar kommunernas ekonomi samt de ersättningar som ges av staten. I förslagen ovan föreslås strukturella förändringar i systemet.

Asylmottagandet

Den så kallade Mottagandeutredningen föreslår bland annat ett ökat ansvar för kommunerna för boendefrågan under individers asyltid. En förändring som ytterligare skulle utöka kommunernas ansvar för nyanländas bostadsförsörjning.

Om boendefrågan under asyltiden organiseras i Nationella mottagandecenter kan samhällets samlade resurser effektivt användas genom att exempelvis samhällsintroduktion, svenskundervisning, hälsokontroll, kartläggning och validering av barns och vuxnas utbildning eller andra kompetenser kan ske samlat där.

Att-satser

att 1 verka för att ansvaret för etableringsverksamheten bör flyttas från staten till kommunerna

att 2 verka för att finansieringen av etableringsverksamheten bör fortsatt vara ett statligt ansvar men kommunerna bör få ansvaret för administration och utbetalning (Det skulle dels innebära ett starkt incitament för kommunerna att få de nyanlända i arbete dels skulle det effektivt täppa igen det nuvarande så kallade ”glappet” mellan två statliga ersättningar)

att 3 verka för att etableringsersättningen från staten till den enskilde nyanlände ska förlängas från 2 år till fem år

att 4 verka för att rätten till egenbosättning måste upphöra under tiden som man deltar i etableringsverksamhet eller tills man är i egen försörjning

att 5 verka för att under tiden den enskilde väntar på beslut om uppehållstillstånd såväl som under etableringsperioden fram tills det att den enskilde kan försörja sig själv, ska den bo i samma kommun

att 6 verka för att samma planeringstid måste gälla för anhöriginvandring som för asylinvandring/mottagande enligt bosättningslagen. Därför behövs bättre samordning och information mellan kommuner och Migrationsverket. Och frågan om huruvida anhöriginvandring ska regleras på samma sätt som mottagandet enligt bosättningslagen bör utredas

att 7 verka för att när en ny modell för mottagande tas fram måste utgångspunkten vara att, i bred dialog med kommunerna, utgå från vilka kostnader kommunerna kan antas få i en framtida modell, och inte vilka kostnader staten blir av med

att 8 verka för att en framtida modell måste ta höjd för mer än enbart asylmottagandet/mottagandet enligt bosättningslagen, även anhöriginvandringen och etableringsverksamheten måste tas i beaktande

att 9 verka för att staten ska ansvara för anläggningsboenden (nationella mottagandecenter) under asyltiden

att 10 vidaresända propositionen till Moderaternas partistämma 2019

Reservation

Michael Sandin deltog inte i beslutet avseende proposition 4. Linda Obiedzinski reserverade sig till förmån för avslag avseende att-sats 4, 5, 9.

Förbundsstämmans beslut

att bifalla att-sats 1, 2, 4-10.

att bifalla ändrad att-sats 3 till ”verka för att etableringsersättningen från staten till den enskilde nyanlände ska förlängas från 2 år till minst fem år”.

Reservation

Linda Obiedzinski, Sofia Kristensson med flera reserverar sig till förmån för avslag på att-sats 4, 5, 9, 10.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:1

Motionären anför att kommunerna bör få ansvar för etableringen av nyanlända och att finansieringen ska vara ett statligt ansvar samt att rätten till etableringsersättning ska förlängas från två år till fem år. Motionären anför

även att rätten till egenbosättning inte bör föreligga under etableringstiden eller tills den nyanlända har egen försörjning samt att den nyanlända ska bo i samma kommun under etableringen och tills det att han eller hon kan försörja sig själv. I motionen framhålls även att det bör utredas huruvida bosättning för anhöriga ska regleras ytterligare. Motionären framhåller till sist att Moderaterna ska verka för att staten ska ansvara för anläggningsboenden (nationella mottagandecenter) under asyltiden.

Arbetsförmedlingen har stora brister och resultaten för nyanländas etablering i Sverige är inte tillfredsställande. Kommunerna får inte sällan ta konsekvenserna av misslyckandet genom till exempel ökade kostnader för försörjningsstöd. Moderaterna anser därför att kommuner som vill bör kunna ta över ansvaret för integrationen av nyanlända. Däremot bör staten och Arbetsförmedlingen fortsatt ha ansvar i de kommuner som inte vill eller inte har möjlighet att ta över etableringen av nyanlända.

Moderaterna värnar individens frihet och egna ansvar att anstränga sig för att komma i arbete och hitta en bostad åt sig och sin familj. Det gäller oavsett varifrån man kommer. Många nyanlända har dock inte den möjligheten, utan kan då anvisas till en kommun för bosättning. Mottagandet av nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande i en kommun sker i dag huvudsakligen genom anvisning till en kommun i enlighet med den så kallade anvisningslagen.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att anvisningslagen kan medföra svårigheter för kommuner att planera mottagandet av nyanlända. En större geografisk spridning av nyanlända ger dock bättre förutsättningar för en fungerande integration. Å andra sidan tvingas kommuner till kortsiktiga, dyra och dåliga lösningar för att kunna erbjuda boenden.

Ytterligare ett problem är att fördelningen av nyanlända inte tar hänsyn till bostadssituationen i kommunerna. Moderaterna fattade beslut på partistämman 2017 att anvisningslagen bör avskaffas när en permanent och långsiktigt hållbar migrationspolitik finns på plats.

I stället ser vi behov av en mer långsiktig lösning som bygger på frivillighet vad gäller mottagande av nyanlända. I samband med att en sådan ny lagstiftning tas fram bör även behovet av att reglera bosättning av anhöriga till nyanlända analyseras.

Moderaterna anser att Migrationsverket bör driva asylboenden i egen regi i större utsträckning. Det skulle möjliggöra långsiktiga relationer till kommunerna i fler fall. Det skulle samtidigt möjliggöra språkutbildning, samhällsorientering och en tillgänglig samhällsservice för nyanlända på ett ändamålsenligt sätt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:1 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för avslag på motion 2:1, att-satserna 4, 5 och 9, med motiveringen:

”Sverige behöver lägre kostnader för invandring – inte högre

Det går inte att kombinera öppenhet med höga migrations- och integrationskostnader. Det blev märkbart, inte minst, under hösten 2015. Migrationskostnaderna skenade okontrollerat, och det som håller på att hända nu är att dessa kostnader rullar över på andra kostnadsställen, och på kommuner och på landsting. Således är det uppenbart att Sverige måste fortsätta att skära i migrations- och integrationskostnaderna.

Även om bostadssegregationen är ett uppenbart samhällsproblem, är EBO det enskilt billigaste sättet för nyanlända att bo på. Anläggningsboenden för den mängd migranter som idag kommer till Sverige skulle kosta miljardbelopp och i förlängningen innebära höjda skatter. EBO-lagstiftningen är inte problemfri, men föreslagna förändringar skulle innebära kraftigt ökade kostnader för invandring. Det ställer vi oss inte bakom.”

Motion 2:2

Flyktingströmmar och integration

Britta Lindgren, Olofström – Blekinge län

Den senaste tiden har vi hört och läst om hur kvinnor utsätts för övergrepp och trakasserier, och för oss, även genom nya tillvägagångssätt. Detta är inget som vi ska acceptera vare sig förövarna är svenska eller av annat ursprung.

Faktum kvarstår dock att det kommit många män hit som aldrig fått någon upplysning kring jämlikhet, kvinnors rättigheter, svenska normer eller inte har någon förebild som kan vägleda och fostra, och en del av dem har aldrig ens gått i skolan. Det är också många som fortfarande har en uråldrig syn på kvinnan.

I skolans uppdrag ingår att undervisa i dessa ”ämnen” men i detta sammanhanget är det inte tillräckligt och inte tillräckligt snabbt. För att kunna integreras i vårt samhälle är det av yttersta vikt att denna kunskap når de ”nyanlända” med detsamma som en av de första och viktigaste insatser då de kommer till Sverige.

Jag föreslår därför

att förbundsstämman bifaller motionen

att motionen vidaresänds till partistämman för antagande som en del av moderaternas integrationspolitik, samt

att Moderaterna i Blekinge verkar för att nyanlända, så snabbt som möjligt, får undervisning kring jämlikhet, kvinnors rättigheter och svenska normer.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en bra motion i ett angeläget och aktuellt ämne. Integration handlar om mer än ett arbete. I Sverige är det självklart att kvinnor har samma rättigheter som män och att varje kvinna själv bestämmer vem hon vill gifta sig med och hur hon vill leva sitt liv. Men så är det inte överallt. Trots att Sverige för många är ett tryggt land finns det fortfarande hederskultur som begränsar människors självständiga liv och möjlighet att bli det man vill. Det kan vi aldrig acceptera. Många nyanlända kommer till Sverige från samhällen där synen på jämställdhet skiljer sig från den svenska. Därför är det viktigt att nyanlända, såväl män som kvinnor, får utbildning kring jämställdhet och samhällsorientering. Idag är det endast en tredjedel av de nyanlända som är inskrivna i arbetsförmedlingens etableringsuppdrag som har deltagit i samhällsorienteringen. Samhällsorienteringen måste förstärkas och göras obligatorisk på riktigt, och innehålla undervisning kring jämställdhet.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 2:2

Motionären tar upp att det är av stor vikt att nyanlända i ett tidigt skede ges upplysning om svenska normer och värderingar.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av samhällsorientering för nyanlända. Att förstå det samhälle man är på väg in i är en förutsättning för att lyckas. Ska integrationen fungera måste vi fullt ut stå upp för de värderingar som en gång gjorde den svenska modellen framgångsrik: individualism och jämlikhet, arbete och sammanhållning.

Moderaterna anser att nyanlända ska ges samhällsorientering redan under asylprocessen. Den ska vara obligatorisk från dag ett och spegla olika dimensioner av det svenska samhället. För den som får uppehållstillstånd i Sverige ska samhällsorienteringen utökas från dagens 60 timmar till att omfatta 100 timmar. Samhällsorienteringen bör även ha ett större fokus på normer och värderingar i stället för praktiska frågor. Moderaterna vill vidare att utbildningen ska avslutas med ett samhällstest.

Vi ser även ett behov av att information om det svenska samhället ges i ett tidigt skede, framför allt till ungdomar som börjar skolan. Därför vill vi se en kortare samhällsorientering vid mottagandet av en asylsökande eller nyanländ elev vid grund- och gymnasieskolor.

I dag är kommunerna ansvariga för att genomföra samhällsorienteringen. Det finns stora skillnader vad gäller omfattning, innehåll och kvalitet i utbildningen runt om i landet. Därför behövs en tydligare styrning med nationella kursplaner som tydligt anger samhällsorienteringens innehåll och mål. Samhällsorienteringen ska tydligt befästa vikten av det svenska språket, eget arbete, jämlikhet och jämställdhet samt de rättigheter och skyldigheter som gäller i Sverige.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:2 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:3

Integration och migration

Moderaterna i Blekinge län

Integration och migration är politikområden där mycket har hänt under det senaste året. Den stora invandring som Sverige har fått utstå har tvingat fram nya förslag nästan dagligen så det är svårt att hänga med i alla turer.

Den svenska asylprocessen måste präglas av snabbhet och rättssäkerhet. Utfallet av ett ärende måste respekteras av de inblandade parterna, oberoende av utgången.

Det absolut viktigaste för att kunna integrera sig i det svenska samhället är språket. Människor som flyttar till Sverige måste få möjlighet att lära sig svenska snabbt. Här vilar ett stort ansvar på individen att göra sig tillgänglig för undervisning och att visa stort eget ansvar för sitt lärande. Samhällets roll är att erbjuda utbildningsmöjligheter i det svenska språket såväl som i värdegrundsarbete, samhällskunskap

och demokratiutbildning. Det ligger sedan på individen att ta till sig dessa kunskaper som kommer att vara ett krav för att få fortsatt stöd från det svenska samhället. Alla människor som avser att ta del av det svenska samhällets resurser måste också ställa upp på de värderingar som vårt samhälle vilar på. För att det ska vara möjligt för alla att deltaga i dessa utbildningsmöjligheter måste de hinder som finns för deltagande undanröjas.

Redan på Migrationsverkets anläggningar behöver språkutbildning och information om Sverige börja för att snabba på etableringen in i det svenska samhället. En lång väntan medan myndigheter utreder asylärenden leder bara till ökad passivitet. Väntetiden för ett avgörande i asylärenden skall inte behöva ta mer än 3 månader.

Migrationsverket måste utöka hälso- och läkarkontrollen för nyanlända. Vi måste på ett bättre sätt än idag kartlägga inflödet av smittosamma sjukdomar och multiresistenta bakterier så sjukvården kan bättre hantera uppkomna situationer.

Kommunens ansvar börjar efter att asylprocessen har avgjorts och det är där som den kommunala utbildningen tar vid. Undantaget är för flyktingar som kommer utan vårdnadshavare där kommunerna har ansvaret även under asylprövningstiden. SFI och liknande språkutbildningar bör börjas så fort individen blir kommunplacerad för att underlätta integrationen. En person som beviljats uppehållstillstånd måste göra sig tillgänglig från första stunden att deltaga i de utbildningar som erbjuds för att etableringen in i det Svenska samhället ska gå snabbt. Passiviteten som kan uppstå genom att individen inte har meningsfull sysselsättning leder till utanförskap som är svår att bryta och blir kostsam för individ såväl som samhälle.

Frivilliga organisationer och föreningslivet, till exempel kyrkor, idrott och kultur kan spela en stor roll i integrationen och bör uppmuntras av samhället. Kontaktpersoner och olika föreningar bör uppmuntras att engagera sig i olika integrationsprojekt. Genom dessa frivilliga insatser sprids kunskap och förståelse för det svenska samhället samtidigt som individer aktiveras. Det tjänar också till att sprida förståelse för invandrares situation bland volontärerna.

Skolan står inför en stor utmaning med alla elever med annan bakgrund än svensk. Svenska skolan ska i första hand fokusera på läroplanen och att lära ut på svenska. Svenska som andraspråk bör strykas från läroplanen, alla elever i svenska skolan ska ha svenska som första språk. Modersmåls undervisning ska vara frivillig och erbjudas utöver den ordinarie kursplanen om skolan så har möjlighet till detta. Den lagstadgade handledningen på modersmålet bör göras frivillig och erbjudas om det inte medför ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen. För att underlätta detta behöver vi se över möjligheten för fjärrundervisning i hemspråksundervisning och andra ämnen med litet elevunderlag. Kan dessa ämnen samordnas över hela kommunen eller ännu större geografiskt område uppnås en kostnadseffektivisering. Det är inte rimligt att alla skolor ska erbjuda undervisning och handledning i alla språk som kan tänkas talas i elevernas hem.

Validering innebär att man kartlägger, bedömer och värderar en individs faktiska kunskaper, färdigheter och förmågor, det vill säga en individs reella kompetens. Den kan också bestå av att översätta redan existerande betyg eller intyg från ett annat land till svenska förhållanden, vilket kallas bedömning av utländsk utbildning. Validering kan vara till hjälp för personer som vill börja studera, förkorta tiden på en pågående utbildning eller söka arbete.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman

att anta propositionen

att Moderaterna i Blekinge verkar för att snabba upp asylprocessen så väntan på beslut blir max 3 månader

att Moderaterna i Blekinge verkar för att se över om handledning på modersmål ska vara obligatoriskt för huvudmannen

att Moderaterna i Blekinge verkar för att se över om undervisning i modersmål ska vara obligatorisk för huvudmannen

att Moderaterna i Blekinge verkar för att införa obligatorisk utbildning i svensk värdegrund, samhällskunskap, demokratiutbildning och svensk värdegrund i jämställdhet och barnuppfostran för nyanlända

att Moderaterna i Blekinge verkar för att underlätta för frivilliga insatser i integrationsarbetet

att Moderaterna verkar för att alla som går i svensk skola ska ha svenska som förstaspråk

att verka för att en nationell strategi för validering tas fram, samt

att propositionen sänds vidare till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla propositionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:3

Motionen tar upp kunskaper i det svenska språket och om våra grundläggande värderingar som viktiga förutsättningar för integration samt att arbetet med att tillgodogöra sig dessa kunskaper måste börja tidigt i asylprocessen. I motionen lyfts även vikten av en snabb asylprocess, validering av tidigare erfarenheter, utökad läkarundersökning för nyanlända samt civilsamhällets betydelse för integrationen. Vidare framhålls att skolan i första hand ska lära ut på svenska, att svenska som andraspråk bör strykas från läroplanen samt att modersmålsundervisning och handledning på modersmål ska vara frivilligt. Dessutom föreslås en översyn av möjligheten att övergå till fjärrundervisning av hemspråk där det råder litet elevunderlag.

Partistyrelsen delar uppfattningen om att kunskaper i det svenska språket och om våra gemensamma värderingar är grundläggande förutsättningar för integration. Språket är helt centralt för att komma in i det svenska samhället, att komma i arbete och därmed egen försörjning. Språkutbildning och samhällsorientering ska därför ske redan under asyltiden. För den som får uppehållstillstånd i Sverige ska samhällsorienteringen utökas från 60 till 100 timmar. Den ska vara obligatorisk och avslutas med ett samhällstest. Samhällsorienteringen bör bland annat fokusera på svenska värderingar, vikten av det svenska språket, eget arbete, jämlikhet, jämställdhet samt de rättigheter och skyldigheter som gäller här.

Moderaterna vill även uppvärdera det svenska språkets betydelse i integrationsprocessen. Genom att införa individuella prestationsplaner kan högre krav ställas på de som studerar på sfi. Om planen inte fullföljs med godkända studieresultat ska det vara möjligt att utdela en varning eller sätta ned eller dra in etableringsersättningen. Vi vill även att det införs ett krav på grundläggande språkkunskaper för att erhålla permanent uppehållstillstånd respektive medborgarskap i Sverige.

Partistyrelsen delar även uppfattningen om att etableringen av nyanlända bör gå snabbt. Den genomsnittliga handläggningstiden för asylärenden bedöms vara sju månader under 2019. Handläggningstiderna måste kortas avsevärt för att möjliggöra snabbare etablering.

För att underlätta att nyanlända snabbt kommer in i arbete och egen försörjning är det även viktigt att få en överblick av den enskildes utbildning, erfarenheter och kunskaper. Därför vill Moderaterna införa en obligatorisk kompetenskartläggning direkt vid ankomst till Sverige. Vi vill även se en bättre och snabbare validering av utländska betyg och meriter.

Alla asylsökande ska erbjudas en hälsoundersökning av landstinget. Även personer som befinner sig i Sverige utan tillstånd ska vid en längre vistelse i landet få ett sådant erbjudande när de uppsöker sjukvården. Landstingens erbjudande till asylsökande om hälsoundersökning ska utformas enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökning av asylsökande.

Folkhälsomyndigheten har utrett om den nuvarande flyktingtillströmningen innebär en ökad risk för spridning av smittsamma sjukdomar till befolkningen i Sverige. Den samlade riskbedömningen visar att det är låg risk för spridning av infektionssjukdomar. I dag finns också vägledning och samverkan mellan berörda myndigheter vad gäller hälso- och sjukvårdens arbete med smittsamma sjukdomar.

Civilsamhället och föreningslivet är samtidigt avgörande, inte minst i arbetet för att bryta utanförskap, förbättra integrationen och bidra till ett Sverige som håller ihop. Vi tror samtidigt att många fler kan och vill hjälpa till med

integrationen av nyanlända. Initiativ i civilsamhället till att inta en aktiv roll i integrationsprocessen ska uppmuntras.

Partistyrelsen delar även uppfattningen om vikten av att svensk skola ger alla barn och elever riktigt goda svenskkunskaper. Flertalet forskningsstudier visar att goda kunskaper i modersmålet främjar inlärningen av andraspråket. I andraspråksinlärningen har eleverna exempelvis nytta av de språkliga verktyg som inlärningen i det första språket har gett dem.

Modersmålsundervisningen är i dag frivillig och sker till en övervägande del utanför den ordinarie undervisningen. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att utöka möjligheterna för fjärrundervisning i modersmål, men ser i övrigt inga behov av att ändra lagstiftningen kring modersmåls-undervisningen eller studiehandledningen. Moderaterna har sedan tidigare också föreslagit att fjärrundervisning ska kunna ges i alla ämnen.

Undervisningen i svenska som andraspråk syftar till att uppmuntra eleverna att lära sig svenska och ge eleverna möjligheter att kommunicera på svenska utifrån sin kunskapsnivå, utan att ställa alltför tidiga krav på språklig korrekthet. Elever utan svenska som modersmål har andra förutsättningar än elever som exempelvis redan vid skolstarten talar flytande svenska, varför partistyrelsen fortsatt ser ett behov av att behålla svenska som andraspråk som ett ämne.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 2:3, att-sats 7, samt

att i övrigt anse motion 2:3 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:4

Försörjningsstöd till personer som vistas illegalt i landet

Elisabeth Björnsdotter Rahm, Lycksele – Västerbotten

I dag förekommer det att kommuner i Sverige ger ersättning för mer varaktig försörjning till personer utan rätt att vistas i landet. Detta minskar drivkraften hos den enskilde, som befinner sig i landet utan tillstånd, att återvända till sitt hemland. Det innebär ett dubbelt budskap i migrationspolitiken.

Det rimliga är att kommuner i sådana här situationer inte är tillåtna att ge annat än mycket kortvarig hjälp. Parallellt med att sådan kortvarig hjälp ges bör kontakt tas med Migrationsverket.

Socialminister Lena Hallengren är tydlig med att regeringen inte avser att göra någon inskränkning vad gäller kommunernas möjlighet att ge frivilligt bistånd till personer som vistas i kommunen. Ministern hänvisar till det kommunala självstyret. Det handlar här dock om att kommuner genom sitt agerande undergräver nationell lagstiftning, i det här fallet den reglerade invandringen. Av den nationella lagstiftningen följer att den som inte har rätt att vistas i landet, exempelvis för att han eller hon har fått ett lagakraftvunnet avslagsbeslut inom ramen för en rättssäker process, ska lämna landet. Ett förbud för kommuner att utge varaktig försörjning är därför motiverat.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman:

att kommuner inte ska tillåtas att undergräva den nationella lagstiftningen och samtidigt negativt påverka den reglerade invandringen genom att ge personer med utvisningsbeslut försörjningsstöd

att Moderaterna i Västerbotten skickar vidare motionen till Moderaternas partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

När en person har fått ett utvisningsbeslut så ska personen skyndsamt lämna landet. Det är så vår lagreglerade invandringspolitik borde fungera. Vi kan inte tillåta att personer utan tillstånd att vistas i landet och dessutom för ta del av våra sociala förmåner som ex försörjningsstöd. Idag får papperslösa och asylsökande utan uppehållstillstånd tillgång till fullständig hälso- och sjukvård, tandvård. Barnen får gå i skolan och tillgång till barnomsorg. Vi har inte resurser till att erbjuda ett sådant fullständigt tillträde till stora delar av våra välfärdssystem.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundsstämman att:

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:4

Motionären anser att kommuner inte ska tillåtas ge försörjningsstöd till personer som vistas i Sverige utan tillstånd.

I Sverige finns en bred uppslutning kring den reglerade invandringspolitiken. Individuell prövning av den enskildes skyddsskäl utgör grunden för en rättssäker asylprocess, samtidigt som var och en kan överklaga upp till två instanser. Det ger legitimitet till enskilda beslut, där ett bifall innebär rätt att stanna i Sverige, medan ett avslag innebär skyldighet att lämna landet.

Mot bakgrund av detta bör det heller inte vara tillåtet för kommuner att bevilja försörjningsstöd till personer som saknar tillstånd att vistas i Sverige, vilket Moderaterna driver. Försörjningsstöd ska bara få betalas ut som nödbistånd. Trots detta förekommer ändå utbetalning av bistånd till denna grupp i vissa kommuner, bland annat i Malmö. Möjligheten till bidrag riskerar öka drivkraften för människor som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd att stanna. Det undergräver dessutom den reglerade invandringen, där den som saknar tillstånd att vistas i landet måste återvända till sitt hemland.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 2:4, det vill säga

att kommuner inte ska tillåtas att undergräva den nationella lagstiftningen och samtidigt negativt påverka den reglerade invandringen genom att ge personer med utvisningsbeslut försörjningsstöd.

Motion 2:5

Förvarsplatser

Elisabeth Björnsdotter Rahm, Lycksele – Västerbotten

Bristen på förvarsplatser i Sverige är akut. Det är uppenbart att den utökning av antalet förvarsplatser som skedde under den socialdemokratiskt ledda regeringen 2014–2018 är otillräcklig. Det stora behovet av förvarsplatser är föranlett bland annat av det mycket stora mottagande av asylsökande Sverige har haft på senare år, särskilt år 2014 och 2015.

Nuläget är att förvaren i princip alltid är fullbelagda och att Migrationsverket på grund av platsbrist tvingas släppa personer från förvaren. Detta är förstås orimligt. Platsbristen får även, vilket också detta är orimligt, till följd att beslut om förvar inte fattas i den utsträckning det finns grund för. Ett särskilt problem är bristen på förvarsplatser i norra Sverige. I dag ligger det mest nordliga förvaret i Gävle. Det får till följd att polisen måste resa långa sträckor. Om en polispatrull gör en inre utlänningskontroll i Lycksele och beslut tas om att placera personen i förvar innebär det

att en yta stor som Danmark blir utan polispatrull i minst 12 timmar och behovet av ett förvar i norra delen av Sverige är akut och av hög prioritet.

Faktum är dock att det fortsatt inte finns något nytt förvar i norra Sverige på plats. Såvitt jag vet finns det inte ens en tidsplan för när ett sådant förvar kan tas i bruk.

Om vi ska ha en fungerande migrationspolitik måste den som saknar rätt att vistas i landet återvända till sitt hemland. Bristen på förvarsplatser, inte minst i norra Sverige, skadar trovärdigheten för svensk migrationspolitik.

Att-satser

att en skyndsam tidsplan upprättas om när ett förvar kommer att finnas på plats i norra delen av Sverige. Västerbotten är en optimal och strategisk placering av ett sådant förvar i norra delen av Sverige.

att Moderaterna i Västerbotten skickar vidare motionen till moderaternas partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Sverige måste öka antalet s.k. förvarsplatser för personer som ska utvisas. Detta har uppmärksammats även av EU-kommissionen, som menar att Sverige annars riskerar att bryta mot landets åtaganden att verkställa utvisningar. Migrationsverkets nuvarande förvarsanläggningar har varit fullbelagda, och gränspolisen har uppgett att man tvingats släppa frihetsberövade personer pga att det varit fullt på förvaren. Gränspolisen har gjort bedömningen att det åtminstone behövs 800 platser totalt.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att det behövs förvarsplatser i norra Sverige. Det finns som sagt ett behov av ett sådant för att kunna fullfölja utvisningar även i norr. Viktiga parametrar för val av lokalisering är förekomst av polis och Migrationsverk, samt närhet till en flygplats. Västerbotten skulle utgöra en naturlig lokalisering för ett förvar i norra Sverige.

Kritiken från EU-kommissionen understryker att det brådskar, liksom synpunkterna från gränspolisen.

Mot bakgrund av detta föreslår förbundsstyrelsen att stämman beslutar:

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:5

Motionären tar upp att en tidsplan för att inrätta ett förvar i norra Sverige skyndsamt ska upprättas.

Den som fått avslag på sin asylansökan, eller på annat sätt vistas i Sverige utan tillstånd, måste återvända till sitt hemland. Det är grunden i en reglerad invandring. Många människor väljer dock att inte följa beslut om utvisning, utan etablerar sig i stället i skuggsamhällen där de löper stor risk att fara illa.

Förvar är ett viktigt verktyg för att kunna utvisa personer som inte längre har rätt att vistas i Sverige. I dag finns 357 förvarsplatser i Sverige. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att Sverige har för få försvarsplatser. Denna brist försämrar avsevärt förutsättningarna för ett välfungerande återvändandearbete.

Moderaterna har under lång tid drivit på för att minst ett nytt förvar ska inrättas i norra Sverige. Det är inte rimligt att polis och andra myndigheter ska behöva åka så långa sträckor som i dag eller att en person som borde tas i förvar i stället släpps. Det är därför synnerligen allvarligt att regeringens arbete med att upprätta ett nytt förvar i norra Sverige dröjer.

Vid sidan av detta har Moderaterna sett till att Migrationsverkets förvarsverksamhet erhåller mer resurser i syfte att ta fram fler förvarsplatser, utöver de platser som regeringen redan aviserat. Under innevarande mandatperiod satsar vi därför 100 miljoner kronor per år mer än regeringen för att öka antalet förvarsplatser.

Behovet av fler förvarsplatser är stort. Moderaterna kommer därför fortsätta bevaka frågan, och löpande föreslå ytterligare åtgärder för att ytterligare stärka Migrationsverkets förvar i syfte att ta fram fler förvarsplatser i Sverige.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:5 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:6

Böneutrop

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

I Sverige har vi religionsfrihet, vilket för mig betyder att vem som helst får välja vad personen i fråga, vill med sin religion.

Böneutropet från minaret är för mig inte rättighet för att man är troende. Det stör nämligen alla dem som inte vill höra att Allah är stor. Böneutropet är en just som det låter, en bön som berättar vad som är rätt och fel enligt den religion som dessa människor efterlever.

I Sverige är inte religion så viktigt och det lättaste sättet att se att vi är kristna är genom den skoltradition som finns där loven infaller. Exempelvis jullovet och påsklovet.

För några år sedan var denna fråga tabu men nu gör jag ett tappert försök att återuppta den. Kristdemokraterna har redan valt väg.

Jag föreslår därför

att Moderaterna arbetar för ett nationellt förbud mot böneutrop, samt

att Moderaterna skickar motionen vidare till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för motionen. Förbundsstyrelsen instämmer i vad motionären skriver. Ingen ska påtvingas religiösa budskap.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

Reservation

Johannes Thernström och Elin Petersson reserverar sig mot beslutet.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:6

Partistyrelsens uppfattning är att det finns goda skäl att vara skeptisk till att tillåta böneutrop i Sverige, vilket också är motionärens åsikt.

Religionsfriheten är grundläggande i vårt land och måste värnas. Det är självklart att man fritt ska kunna utöva sin tro, också tillsammans med andra i en gudstjänstlokal såsom en moské. Lika viktigt är att människor inte bör påtvingas religiösa budskap i det offentliga rummet eller i sina hem.

Frågan om böneutrop i Sverige handlar således om att hitta en befogad balans mellan olika legitima intressen. Att låta starka religiösa uttryck få stort utrymme i det offentliga rummet och i bostadsområden är inte en rimlig balans. Detta ska självklart gälla oavsett vilken religion det rör sig om.

Beslut i enskilda fall vad gäller böneutrop bör även i framtiden ske lokalt, det vill säga i planprocesser och tillståndsärenden. Partistyrelsen menar därför att ett generellt nationellt förbud inte är rätt väg att gå.

Däremot går det inte helt och hållet att skjuta över ansvaret för denna fråga på kommunerna. Det är ett nationellt ansvar att det finns lagar och regler som ger lokala beslutsfattare tillräcklig vägledning för att fatta riktiga och välavvägda beslut i enskilda fall. Moderaterna ser bland annat ett behov av att se över de bestämmelser som reglerar den kommunala planprocessen i syfte att skapa tydligare riktlinjer i nu aktuellt avseende.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 2:6.

Motion 2:7

Könsintegrerat samhälle

Tapani Juntunen, Skärholmen – Stockholms stad

Man kan ha två olika visioner, en som handlar om att den offentliga miljön är fri för båda könen. En annan som handlar om att den offentliga miljön måste begränsas på något sätt för det ena eller det andra könet. Det förstnämnda är typiskt just Sverige. Det sistnämnda är dock inte helt ovanligt i andra länder, i synnerhet länder med en dominans av Islam. Tack vare den stora invandringen till Sverige har därför frågan blivit aktuell.

Separation baserat på kön kan dyka upp till diskussion gällande badhus, bibliotek, SFI-kurser eller offentlig fritidsverksamhet för ungdomar. Oavsett var den dyker upp, torde en moderat inställning vara att detta skall motverkas. Prioriteringen är istället en vision om ett könsintegrerat jämställt samhälle.

För att ställa saken på sin spets, måste Moderaterna här göra ett val. Betonar man det mångkulturella samhället så kommer de kollektiv, de grupper som man främjar politiskt att pressa ner jämställdheten. Väljer man det andra, jämställdheten, är en oundviklig konsekvens att det mångkulturella samhället får rent normativt stå tillbaka. Jag vill med emfas betona att Moderaternas val bör vara jämställdheten.

Att-satser

att Moderata Samlingspartiet verkar för en vision om könsintegration i den offentliga miljön

Förbundsstyrelsens yttrande

På många sätt har det över tid varit positivt att människor har sökt sig till Sverige. Samtidigt innebär en mycket stor invandring av människor från kulturer som skiljer sig starkt från svensk kultur en utmaning både för samhället och för invånarna när människor med olika kulturer, värderingar och bakgrunder möts. I ett demokratiskt och fritt samhälle är det viktigt att stå upp för varje enskild persons rätt att uttrycka sig, utöva sin religion eller kultur även när denna skiljer sig från majoritetens uppfattning. Det är av stor vikt att samhället ingriper om acceptansen av religion och kultur sker på bekostnad av människors fri- och rättigheter.

Såsom motionären lyfter har frågan om separation baserat på kön exempelvis dykt upp till diskussion gällande badhus, bibliotek, SFI- kurser eller offentlig fritidsverksamhet för ungdomar. Orsakerna bakom beslut att separera män och kvinnor ser olika ut. I vissa fall har kvinnor utsatts för trakasserier och i andra fall handlar det om en religiös övertygelse.

Jämställdhet har ett mycket viktigt värde i Sverige. Det offentliga Sverige ska inte bidra till att pojkar och flickor eller kvinnor och män delas upp i offentliga verksamheter. Det kan vara rimligt i undantagssituationer, men inte annars. Vi stödjer därför förslaget om en vision om könsintegration i den offentliga miljön.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att besluta att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 2:7

Motionären anser att Moderaterna ska verka för en vision om ett könsintegrerat samhälle och en jämställd offentlig miljö.

Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Här har alla samma grundläggande fri- och rättigheter, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Varje människa ska ha frihet att råda över sitt eget liv och rätt att forma det efter sina egna val. Jämställdhet mellan kvinnor och män är något vi värderar högt.

Ändå finns mycket kvar att göra. Vi ser hur jämställdheten ifrågasätts inom ramen för det som brukar kallas för hederskultur. I skolvärlden har vi sett fullständigt oacceptabla exempel på hur jämställdheten åsidosätts, till exempel hur pojkar och flickor delats upp på skolbussen. Vi har också sett att kommunernas badhus har haft skilda tider för kvinnor och män.

Det är centralt att stå upp för jämställdheten och inte låta förlegade normer få fäste. I Sverige ska flickor och pojkar inte skiljas åt i varken badhus, skola eller andra delar av det offentliga rummet. De segrar som vi vunnit inom jämställdhetsområdet får vi inte förlora.

För att lösa de här problemen krävs en rad åtgärder. För det första måste de här frågorna lyftas oftare. Det får aldrig råda tvivel om att samhället ska stå på de flickors sida som får sina liv begränsade, eller att samhället ska agera snabbt och tydligt mot förlegade normer och värderingar i till exempel skolan.

Det innebär också att vi måste lösa de omfattande integrationsproblemen. Alldeles för få människor som kommer till Sverige blir en del av samhället, utan fastnar i stället i utanförskap. Jobb, språk och egen försörjning är viktiga delar för att bryta detta. Det är bland annat mot denna bakgrund Moderaterna har tillsatt en integrationskommission i syfte att arbeta fram reformer och lagstiftning som ska ersätta decennier av ogenomtänkt integrationspolitik.

Till detta hör även krafttag mot all form av hedersrelaterat våld och förtryck, som allt för ofta hindrar flickor och kvinnor, men även unga pojkar, att leva sina liv precis som de vill. Här ser vi ett stort behov av att bland annat förbjuda så kallade moralpoliser och införa en särskild brottsrubricering för hedersbrott. Hedersmotiv ska vidare ses som en försvårande omständighet som leder till strängare straff. Och utvisning på grund av brott ska användas i fler fall.

Ingen i Sverige ska begränsas på grund av kön, klass eller klan.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:7 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:8

Stöd mot hedersförtryck

Christer Mattsson, Öppna Moderater Stockholm – Stockholms stad

Det börjar bli mer och mer uppenbart för alla att det även i Sverige finns ”hedersrelaterat” förtryck, och att det blir allt vanligare. Det är många personer som har rapporterat om hedersförtrycket i förorterna och konsekvenserna av det för många unga flickor och kvinnor. Det som inte lika ofta rapporteras om är det förtryck som

drabbar unga pojkar och män. Ännu ovanligare är att man talar om det hedersförtryck som drabbar hbtq-personer. När det gäller hbtq-personer ser hedersförtrycket ofta likadant ut som för övriga som drabbas av det, men det finns ett även ett mer subtilt hedersförtryck och som de flesta inte ens tänker på. Det är inte ovanligt att hbtq-personer får höra från föräldrar och släktingar ”Vad ska mormor säga?” eller ”Vad ska våra vänner säga?”. Detta är en form av hedersförtryck om det fortsätter och personen som kommit ut som hbtq-person inte accepteras av sin familj eller förväntas dölja delar av sitt liv för släktningar och familjevänner. Det finns fall där hbtq-personer har gifts bort eller själv valt att gifta sig med någon av det motsatta könet för att inte förlora kontakten med sin familj.

Hedersförtryck kan ta sig många olika former men vi måste se det för vad det är – ett sätt att förneka individer att själva välja vilken väg deras liv ska ta genom att skuldbelägga personen med ett ansvar för familjens ”heder”. Allt typer av hedersförtryck måste bekämpas och de som utsätts för det få stöd. Exakt vilket stöd som behövs är självklart individberoende och situationsberoende. En del behöver sannolikt samtalsstöd, medan andra kan behöva hjälp med tillfälligt boende eller till och med hjälp att bygga upp ett liv utanför den miljö de har befunnit sig i.

I Stockholm har staden finansierat ett länsöverskridande samarbete mot hedersrelaterat förtryck genom Origo, där olika kompetenser samlas för att ge de behövande det stöd som behövs. För de som bor på andra orter än i Stockholmsområdet är det dock svårare att hitta och få tillgång till den hjälp man behöver – en hjälp som kan vara livsavgörande. Även om det finns samtalshjälp att få är de som ger den sannolikt inte specialutbildade i den komplexitet som finns runt hedersrelaterat förtryck. Vilket råd ger man till en ung tjej där en kille hotar att lögnaktigt berätta att de har haft sex om hon inte har sex med honom? Hotet att folk tror på lögnen och hennes liv blir en omöjlighet är reellt och kan förstöra hennes liv. Att förstå denna problematik och veta vad man kan göra för att hjälpa till är nödvändigt.

Det borde vara självklart 2016 att vi alla erkänner att det hedersrelaterade förtrycket finns och att det behövs specialinsatser för att komma till rätta med det, men vi måste också hjälpa dem som lever med detta förtryck idag. En väg att hjälpa är att säkerställa att organisationer likt Origo finns tillgängliga över hela landet och att stödet är kostnadsfritt för den hjälpsökande.

Varje individ måste ha rätt att bestämma över sig själv och vem hen är eller vill vara. Vad släkt, vänner eller samhälle tycker ska inte få styra! Att hjälpa dem som inte får bestämma själva borde vara en självklarhet!

Att-satser

att Moderaterna ska verka för att Origo-liknande verksamheter införs i Moderatledda kommuner.

att Moderaterna i Stockholm stad ska skicka motionen vidare till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Hedersförtryck tar sig till olika uttryck, det kan handla om könsstympning, barnäktenskap, tvångsäktenskap, våld, begränsningar i vardagen eller att inte kunna älska den han eller hon vill. 100 000 unga killar och tjejer har uppgett att de lever under hedersförtryck i Sverige och 38 000 kvinnor bedöms vara könsstympade. Utöver det finns troligtvis ett stort mörkertal. Det är dock alarmerande att detta förekommer i sådan bred utsträckning, inte minst ser vi detta i Stockholms förorter. Majoriteten som faller offer för hederskulturen är flickor och kvinnor, men också pojkar blir både förövare och offer då de tvingas upprätthålla hedersnormer. Inte minst är även hbtq–personer en extremt utsatt grupp.

Mot bakgrund av detta instämmer förbundsstyrelsen med motionären till fullo om att hedersförtrycket måste motverkas med all kraft. Ingen ska behöva begränsa sin frihet på grund av rådande hedersstrukturer som upprätthålls, inte bara av närmsta familjen, utan också av den sociala omgivningen. Origo, det länsgemensamma resurscentret för hedersrelaterat våld och förtryck, arbetar intensivt för att stödja unga som utsatts för hedersproblematik i Stockholm. Vi ser det som positivt om denna form av verksamhet kan spridas till fler kommuner som förslås i motionen, alla insatser behövs för arbetet mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att besluta att bifalla att-satserna 1 och 2

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 2:8

Motionären anser att Moderaterna ska verka för att alla moderatledda kommuner inför verksamheter likt organisationen Origo, som är ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld i Stockholms län.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att alla typer av hedersrelaterat våld och förtryck måste bekämpas. Sverige har stora problem med hedersrelaterat våld och förtryck. I dag befaras var tredje elev med utländsk bakgrund leva under hedersförtryck. Uppgifter pekar på att det rör sig om 240 000 unga.

Hederskulturen ger uttryck för värderingar som inte hör hemma i Sverige. Det behövs tydliga regler och hårda sanktioner för att förebygga, förhindra och straffa hedersrelaterad brottslighet och förtryck. Därför har Moderaterna presenterat flera förslag mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Moderaterna vill införa ett särskilt brott – olaga frihetsbegränsning – som förbjuder tvång och otillbörliga påtryckningar som syftar till att upprätthålla heder, för att därigenom motverka förekomsten av så kallade moralpoliser. Vi vill även införa en särskild brottsrubricering för hedersbrott och införa hedersmotiv som en försvårande omständighet som innebär att strängare straff döms ut.

Den som är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck ska snabbt kunna få stöd och hjälp av samhället. Och samhället måste markera tydligt mot dessa handlingar. Socialtjänsten är en viktig aktör i detta arbete. Vi måste arbeta för en mer närvarande socialtjänst som har mer kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck samt hur man bemöter de som drabbats eller på något annat sätt vill ha stöd.

I kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är även civilsamhället en oumbärlig resurs. Här måste politikens uppgift vara att bidra till goda förutsättningar och arbeta för att uppmuntra till initiativ som syftar till att ge stöd och hjälp till ungdomar som drabbats av hedersrelaterat våld och förtryck.

Att fler kommuner etablerar verksamheter som arbetar mot hedersrelaterat förtryck och våld är därför välkommet. Ytterst måste det samtidigt vara upp till kommunerna hur de vill organisera denna verksamhet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:8 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:9

Motion ang. anvisningslagen och det kommunala självstyret

Moderaterna på Lidingö och Moderaterna i Täby – Stockholms län

Gärna flyktingar men utan statligt tvång!

Att leda en moderat kommun är att vara solidarisk och ta emot flyktingar. Det är också att ta ansvar för ekonomi, bostäder och att kunna planera. Det är den kombinationen som gjort att moderatledda kommuner ligger i topp på listor över lyckad integration. Det är därför nyanlända har lägre arbetslöshet i moderatledda kommuner och det är därför vi har bättre skolor, mer trygghet och stabil ekonomi samtidigt.

I mars 2016 trädde den tvingade anvisningslagen av nyanlända i kraft. Många kommunpolitiker i hela Sverige har länge varnat för att lagen kommer bli omöjlig att följa. I debatten har politiska företrädare och opinionsbildare, främst från Socialdemokraterna, uttryckt att de kommuner som inte lyckas med sitt mottagande skulle vara osolidariska. Inte sällan har det i låtit som om den avgörande faktorn om man lyckas eller inte, handlar om den politiska viljan, inte faktiska förutsättningar.

Vid årsskiftet 2016/17 fick vi facit och kunde då konstatera att endast 72 procent av alla anvisningar var genomförda. Av Sveriges 290 kommuner klarade inte 195 stycken att uppfylla lagens krav. Regerings- företrädare som Ylva Johansson och Stefan Löfven har tidigare hotat med sanktioner mot dessa 195 kommuner. Att införa sanktioner kopplat till anvisningslagen är något som skulle innebära stora ingrepp i det kommunala självstyret och troligen strida mot grundlagen. Tre tunga argument som talar för detta är:

1. Bostadspolitiken är en kommunal angelägenhet. Hur bostadsförsörjningen ska utformas och genomföras ska bestämmas lokalt. Detta gäller även bostäder för sociala ändamål. Det saknas bostäder i de allra flesta kommunerna i Sverige. Med den tvingande anvisningslagen kommer många kommuner pressas till att på mycket kort tid ordna fram bostäder som inte finns. Detta är inte förenligt med det kommunala självstyret och reglerna om hur kommunala angelägenheter, såsom bostadsförsörjningen, ska utformas och genomföras. Det är inte långsiktigt hållbart och riskerar dessutom att skapa stora motsättningar i vårt samhälle när beslut inte hinner bli vare sig förankrade eller förklarade. Sverige har testat att bygga billigt och placera många människor i utan- förskap på samma lilla yta tidigare. Det kommer inte att fungera bättre denna gång bara för att det sker på fler platser och i fler kommuner.

2. Grundlagarna sätter ramarna för den övriga lagstiftningen. I regeringsformen finns det undantag från det kommunala självstyret för att ålägga kommuner att bidra till kostnader för andra kommuners angelägenheter, om det krävs för att uppnå likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Det finns inget liknande undantag som tillåter en fördelning av individer.

3. En förutsättning för att göra en inskränkning i det kommunala självstyret är att inskränkningen inte går utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Innan den tvingande anvisningslagen trädde i kraft hade i princip alla kommuner i Sverige avtal med Migrationsverket kring mottagande av nyanlända. Tvång är ett omfattande ingrepp i det kommunala självstyret och ska användas mycket restriktivt. De gånger tvång ska användas är när vilja saknas eller formella fel begås. Så har det aldrig varit med mottagande av nyanlända. Tvärtom har i princip alla kommuner haft frivilliga avtal med Migrationsverket. Det innebär att den tvingande anvisningslagen är mer ingripande än vad som är både acceptabelt och nödvändigt.

När mer än två tredjedelar av Sveriges kommuner inte klarar att uppfylla en lag måste lämpligheten i denna lag ifrågasättas. Det är beviset på att viljan inte är problemet utan att det är praktiskt omöjligt att skapa bostäder på ett socialt och ekonomiskt hållbart sätt på begränsad tid givet nuvarande lagstiftning. Många kommuner har brottats med vilken del av lagstiftningen man ska bryta mot. Är det mot plan- och bygglagen och länsstyrelsens regler eller är det mot anvisningslagen?

Lagens tillämpning är nyckfull, vissa socialdemokratiskt styrda kommuner har fått beviljat en paus i mottagandet och när borgerligt styrda kommuner ansökt om samma sak har de blankt fått nej.

Det är även svårt att legitimera för kommuninvånare varför de ska söka bygglov och följa detaljplaner om kommunen inte gör detsamma. Samtidigt tvingas samma politiker som varit med och stiftat lagen bryta mot den lokalt, när det inte finns bostäder att tillgå.

Det riskerar att i grunden urvattna förtroendet för Sverige som rättsstat.

De problem som den tvingande anvisningslagen ska lösa är i grunden kopplade till en misslyckad bostadspolitik. Att spendera Regeringskansliets begränsade resurser på att utreda sanktioner kopplat till en lag som på många håll inte går att genomföra är ett slöseri. I stället borde fokus vara på hur vi kan få till fler bostäder och hur fler kan få möjlighet att äga sin bostad.

Anvisningslagen tar inte hänsyn till bostadsbrist och möjlighet att bygga bostäder. För att skapa bostäder för alla olika kategorier på kort tid krävs det att den röd-gröna vänsterregeringen reformerar strandskyddsbestämmelser och häver skydd och lagar som begränsar kommunerna och enskilda byggherrar. Om inte kommunerna fullt ut och på kort varsel kan påverka byggandet i den egna kommunen så kan man inte heller kräva av kommuner att skaffa fram bostäder på kort varsel. Kommunernas rätt att råda över sitt eget byggande måste därför stärkas. Utan bostäder finns det ju inga bostäder att anvisa varken med eller utan tvång.

Därför bör anvisningslagen avskaffas till förmån för en återgång till avtal mellan migrationsverket och kommunerna.

Att-satser

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län uttalar att det är viktigt att alla kommuner tar emot flyktingar för att stödja en effektiv integration.

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län skall verka för att anvisningslagen ska avskaffas till förmån för avtal mellan Migrationsverket och kommunerna.

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län ska verka för att kommuner ska kunna pausa sitt mottagande om det inte finns bostäder, utan att bryta mot lagar.

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län skall driva frågan om avskaffande av anvisningslagen genom att tillskriva Moderata Samlingspartiets partistyrelse, riksdagsgrupp samt övriga länsförbund och uppmana dessa att verka för vad som anförs i motionen.

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län skall driva frågan om att öka kommunernas inflytande över den egna kommunens byggpolitik och byggprocesser.

att Moderata Samlingspartiet i Stockholms län, om ingen positiv ändring skett i denna fråga innan nästa partistämma, skall skicka motionen vidare till partistämman 2019.

Förbundsstyrelsens yttrande

Migrationsöverenskommelsen innefattade flera delar, varav en av de mest omdiskuterade är den tvingande anvisningslagen vars syfte är att sprida nyanlända till alla kommuner. Dock har de flesta nyanlända ordnat boende själva i kommuner med lediga bostäder såväl innan som efter lagens ikraftträdande.

Precis som motionärerna påpekar hade i princip alla kommuner frivilliga avtal med Migrationsverket om mottagande av nyanlända. De som saknade avtal var ett fåtal mindre kommuner utanför Stockholms län. Att införa en tvingande lagstiftning när i princip alla kommuner har frivilliga avtal är en mycket tveksam åtgärd. Ska mottagandet bli framgångsrikt måste kommunerna ges möjlighet att ordna med bostäder, utbildning och ett ordnat mottagande.

Bostadsfrågan är också besvärande eftersom bostadsbristen är som störst i Stockholms län. Redan i dagsläget står över 570 000 personer i kö. Detta gör att det är mycket svårt för de flesta kommuner att lösa bostäder åt de anvisade nyanlända. När SVT gjorde en undersökning hos de 50 kommuner som skulle ta emot flest anvisade nyanlända under 2017 så svarade bara fyra att de skulle klara sitt mottagande.

Många kommuner tvingas till tillfälliga lösningar av bristande kvalitet. De rödgröna i Stockholms stad klarar inte i närheten av sina åtaganden och därför har det Socialdemokratiska finansborgarrådet i Stockholms stad öppnat upp för att bygga om gymnastiksalar till sovanläggningar. Många kommuner i vårt län tvingas till att bygga tillfälliga moduler. Modulerna kostar mycket för kommunerna att uppföra och ger därför de nyanlända ett boende som är dyrt trots att det är väldigt enkel standard.

Att försöka lösa strukturella problem på bostadsmarknaden med tillfälliga lösningar riskerar att skapa en situation där kommuner tar byggbar mark i anspråk för att ordna tillfälliga bostäder vilket ytterligare fördjupar bostadsbristen. I migrationsöverenskommelsen mellan regeringen och Alliansen var anvisningslagen en del. I överenskommelsen ingick även förändringar av bygglagstiftningen vilket ännu inte har infriats.

För att lösa integrationen krävs det jobb, utbildning och bostäder.

För att en lag om anvisning av nyanlända ska bära legitimitet och vara genomförbar krävs en anpassning till den rådande bostadssituationen. Tas inte bostadssituationen i beaktande riskerar vi att hamna i en situation där kommunerna i allt större utsträckning bygger dyra, dåliga och tillfälliga bostadslösningar. Det ger en sämre integration och löser inte problemet med bostadsbristen.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att bifalla att-sats 1-3, 5

att avslå att-sats 4,6

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att satserna 1-3, 5 och 6, samt

att avslå att-sats 4

Partistyrelsens yttrande över motion 2:9

Motionären understryker vikten av att alla kommuner tar emot nyanlända för att stödja en effektiv integration. Motionären anför att Moderaterna ska verka för att anvisningslagen ska avskaffas till förmån för avtal mellan Migrationsverket och kommunerna. Vidare anser motionären att kommuner ska kunna pausa sitt mottagande av nyanlända om det inte finns bostäder.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att anvisningslagen kan medföra svårigheter för kommuner att planera mottagandet av nyanlända och att många kommuner pressas till att på kort tid ordna bostäder. En större geografisk spridning av nyanlända ger bättre förutsättningar för en fungerande integration, men å andra sidan tvingas kommuner till kortsiktiga, dyra och dåliga lösningar för att kunna erbjuda boenden. Ytterligare ett problem är att fördelningen av nyanlända inte tar hänsyn till bostadssituationen i kommunerna.

Moderaterna fattade på arbetsstämman 2017 beslut om att anvisningslagen bör avskaffas när en permanent och långsiktigt hållbar migrationspolitik finns på plats. Vi vill i stället se en mer långsiktig lösning som bygger på frivillighet vad gäller mottagande av nyanlända.

Moderaterna anser även att Migrationsverket bör driva asylboenden i egen regi i större utsträckning. Det skulle möjliggöra långsiktiga relationer till kommunerna i fler fall. Det skulle samtidigt möjliggöra språkutbildning,

samhällsorientering och en tillgänglig samhällsservice för nyanlända på ett ändamålsenligt sätt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:9 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:10

Motion angående hedersrelaterat våld

Elin Nilsson, Sundsvall – Västernorrland

Det är nu 15 år sedan Fadime Sahindal mördades av sin pappa i ett hedersrelaterat mord. Anledningen var att hon levde med en svensk pojkvän och på så sätt enligt sin familj vanärade dem. Mordet skakade hela Sverige och det uppmärksammas än idag vid olika manifestationer och insamlingar.

Trots det behöver medvetenheten kring hedersrelaterat våld och förtryck bli bättre. Vi behöver verktyg för att kunna se tidiga tecken och upptäcka när allt inte är som det ska i en familj. De utsatta kvinnorna måste också få större förutsättningar att kunna lämna ett hotfullt liv. Där är det ofta den ekonomiska situationen som är i vägen. Att kvinnan är bunden till sin man för att han har hand om familjens ekonomi. Vid utbetalning av försörjningsstöd är det praxis att mannen i familjen får tillgång till pengarna. Där kan vi göra en förändring.

Från politiken behöver vi agera snabbare och framför allt öka kunskapen kring hedersrelaterat våld och förtryck. Ingen ska utsättas för den skräcken som i värsta fall leder till döden i Sverige.

Med anledning av ovanstående föreslår jag stämman besluta:

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att samtliga länets kommuner ska ta fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att samtliga länets kommuner ska utbilda politiker och tjänstemän för att känna igen tecken på hedersrelaterat våld och förtryck

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att praxis ska vara att betala ut försörjningsstöd till kvinnan i familjen

2

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om hedersrelaterat våld och att alla kommuner bör upprätta handlingsplaner mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Ämnet är komplext och kräver mycket goda kunskaper för att förstå och kunna känna igen tecken på att någon blir utsatt. Att då utbilda alla politiker och alla tjänstemän ser vi inte som den bästa lösningen utan hänvisar till det Moderatkvinnorna verkar för, att en obligatorisk och samordnad utbildning går ut till de yrkesgrupper som berörs.

När det gäller utbetalning av försörjningsstöd finns ingen regel att den måste ske till mannen utan kan lika gärna utbetalas till kvinnan. Det är upp till varje kommun att se över rutinerna och göra nödvändiga förändringar så att utbetalningar lika väl sker till kvinnan.

Med hänvisning till ovan föreslår förbundsstyrelsen:

att bifalla 1:a att-satsen

att avslå 2:a och 3:e att-satserna

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att Moderaterna Västernorrland uttalar och verkar för att samtliga länets kommuner ska ta fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck

att Moderaterna i Västernorrland uttalar och verkar för att samtliga länets kommuner ska utbilda berörda politiker och tjänstemän i att känna igen tecken på hedersrelaterat våld och förtryck

att Moderaterna i Västernorrland uttalar och verkar för att praxis ska vara att ekonomiskt bistånd delas och betalas ut i lika delar mellan parter i relationen

Partistyrelsens yttrande över motion 2:10

I motionen föreslås att alla kommuner bör upprätta handlingsplaner mot hedersrelaterat våld och förtryck. Motionen föreslår också att berörda politiker och tjänstemän ska utbildas för att känna igen tecken på hedersrelaterat våld och förtryck. Slutligen föreslår motionen att praxis ska vara att ekonomiskt bistånd delas och betalas ut i lika delar mellan parter i relationen.

Sverige har utbredda problem med hedersrelaterat förtryck och våld som förekommer runtom i landet. År 2009 gjordes en kartläggning av Ungdomsstyrelsen där 70 000 ungdomar mellan 16-25 år uppgav att föräldrarnas

kultur och religion begränsade deras val av partner. Av dessa ungdomar var 8 500 i riskzonen att bli bortgifta mot sin vilja. I dag befaras var tredje elev med utländsk bakgrund leva under hedersförtryck, över 240 000 unga. Därutöver finns ett stort mörkertal. Det är inte helt säkerställt hur många barn och ungdomar som för närvarande lever under hedersförtryck.

I arbetet mot hedersförtryck har kommunerna en viktig roll. Flera verksamheter som kommunerna ansvarar för kommer i kontakt med personer drabbade av hedersförtryck, exempelvis skolan och socialtjänsten. Då vi har skolplikt i Sverige finns möjlighet att upptäcka de som är drabbade och vidta åtgärder för att hjälpa. Kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck är dock bristande i många kommuner. Därför delar partistyrelsen motionens uppfattning att det krävs fler åtgärder för att komma till rätta med de brister som finns bland Sveriges kommuner i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Länsstyrelsen Östergötland har sedan 2005 haft i uppdrag att genom olika regionala och nationella regeringsuppdrag motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt förhindra att unga blir gifta mot sin vilja såväl som att motverka könsstympning. De olika uppdragen handlar exempelvis om att sprida information och anordna utbildningar, att utveckla förebyggande arbete, att samordna myndigheters och länsstyrelsers insatser. Moderaterna driver frågan om att permanenta Länsstyrelsen Östergötlands nationella uppdrag för att stärka arbetet mot hedersförtryck.

Moderaterna vill därutöver bland annat införa en särskild brottsrubricering för hedersbrott, med grov fridskränkning som förebild, men där gärningsmannakretsen vidgas och där gärningar som begås av flera olika personer i samförstånd ska omfattas. Vi vill även införa hedersmotiv som en egen försvårande omständighet som innebär strängare straff. Vi föreslår också att utvisning på grund av brott ska användas i fler fall.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:10 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:11

Utvisningsstopp för hederliga immigranter

Moderaterna i Krokoms kommun – Jämtlands län

I media finns återkommande rapporter om skötsamma personer som arbetar och bidrar till vårt samhällsbygge men som ändå utvisas beroende på, som det framställs åtminstone, någon bagatellartad regelmiss. Samtidigt finns det andra rapporter om grovt kriminella som inte visar någon som helst vilja att bidra till vårt samhällsbygge utan enbart sko sig själv och möjligen sina närmaste men ändå inte utvisas beroende på, som det framställs åtminstone, någon helt annan bagatellartad teknikalitet.

Det är ju naturligtvis inte acceptabelt att det önskade målet missas på detta sätt! Vi vill ju att fler skötsamma ska komma hit och stanna här och möjligen även att de oskötsamma som kommit hit inte ska få stanna.

Vi anser därför

att lagstiftningen och rättstillämpningen ses över, så att de som har rätt att vara här samt bidrar till samhällsbygget inte utvisas på grund av, till exempel, någon bagatellartad regelmiss.

att lagstiftningen och rättstillämpningen ses över så att de som inte borde få stanna i Sverige utvisas.

att Moderaterna i Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets Partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Människor som kommer till Sverige och gör rätt för sig, som arbetar och bidrar till vårt samhällsbygge ska självklart inte bli utvisade på felaktiga grunder. Idag ser vi exempel på högutbildade människor som blir utvisade på grund av migrationsverkets bristfälliga utredningar. Samtidigt så begår andra människor grova typer av brott som i sin tur inte leder till utvisning.

Dagens förutsättningar för utvisning på grund av brott har i huvudsak sett likadana ut sedan år 1994. Vi vill att dessa förutsättningar utökas. Om man kommer från ett annat land för att vistas eller bo i Sverige ska man följa lagstiftningen som finns här. Brott med ett straffvärde på sex till tolv månaders fängelse ska därför kunna leda till utvisning.

Under den senaste tiden har vi nåtts av upprepade beskrivningar av fall där arbetskraftsinvandrare utvisas från Sverige utan att det förefaller finnas fullgoda anledningar. I många fall sker detta på grund av mindre misstag som begåtts av seriösa arbetsgivare till följd av ett snårigt regelverk. Lagstiftningen måste förändras i syfte att förhindra att mindre misstag och teknikaliteter leder till att personer förlorar sina arbetstillstånd och blir utvisade.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

att skicka motionen vidare till partistämman 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:11

Motionären anser att lagstiftningen och rättstillämpningen bör ses över i syfte att inga arbetskraftsinvandrare ska utvisas på grund av bagatellartade fel.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att de så kallade kompetensutvisningarna ska stoppas. Mindre fel från seriösa arbetsgivare ska inte leda till utvisning. Det drabbar inte bara den enskilde och hans eller hennes familj, utan även svenska företag, Sveriges attraktionskraft och svensk tillväxt. Moderaterna vill därför se en översyn av reglerna om arbetskraftsinvandring för att förhindra att personer med arbete och försörjning utvisas till följd av mindre fel från seriösa arbetsgivares sida.

För att slå vakt om arbetskraftsinvandringen krävs även minskad byråkrati och kortare handläggningstider för arbetstillståndsärenden. Moderaterna vill därför att det införs en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillståndsärenden. Vi vill också att högkvalificerad arbetskraft endast behöver vända sig till en instans i samband med att man ansöker om arbetstillstånd. Vi måste även anpassa utannonseringskravet till dagens arbetsmarknad, så att ingen utvisas på grund av att anställningen till exempel endast är utlyst på vissa jobbplattformar.

För att göra Sverige mer attraktivt för internationella talanger ser vi även ett behov av att införa en möjlighet för dessa personer att komma till Sverige för att söka jobb. Talangvisum ska till exempel kunna ges till högkvalificerade personer med särskild utbildning eller expertis. För att underlätta för den som vill starta företag och investera här bör också särskilda visum

för exempelvis start-ups och investerare införas. För att locka talanger till Sverige krävs vidare att de karriärmöjligheter som Sverige erbjuder aktivt görs kända internationellt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 2:11, att-sats 1, det vill säga

att lagstiftningen och rättstillämpningen ses över, så att de som har rätt att vara här samt bidrar till samhällsbygget inte utvisas på grund av, till exempel, någon bagatellartad regelmiss, samt

att i övrigt anse motion 2:11 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:12

Nolltolerans mot brott under asylprövning

Patrik Jacobsen, Ronneby – Blekinge län

Asylsökande som väntar på svar på sin asylansökan kan idag få stanna i Sverige trots att de begått brott under tiden. Detta ger helt fel signaler ut i samhället och undergräver svenska folkets vilja att ta emot flyktingar. De ger även fel signaler till andra som ansöker om asyl i Sverige.

Förslag

De som begår brott som kan ge fängelse innan de fått uppehållstillstånd ska automatisk få avslag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag

att förbundsstämman ställer sig bakom förslaget att migrationsreglerna ändras så att den som begår brott som kan ge fängelse ska få avslag på sin asylansökan, samt

att motionen sänds vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en bra motion. Med anledning av att förbundsstyrelsen anser att utdömt straff med fängelse på straffskalan i Sverige ska leda till utvisning för personer som saknar svenskt medborgarskap, är det fullt rimligt att om en person begår ett brott under asylsökningstiden som leder till fängelsestraff, ska detta leda till avslag på asylansökan.

Förbundsstyrelsen föreslår därför stämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Motion 2:13

Utvisning vid brott som ger mer än 6 månaders fängelse för människor med uppehållstillstånd

Patrik Jacobsen, Ronneby – Blekinge län

Man misstänker att en oroväckande hög andel av människor som har uppehållstillstånd begår brott. Det finns ingen aktuell statistik då man inte har gett BRÅ uppdraget att uppdatera sina senaste undersökning från 2005. Detta undergräver integrationsarbetet då vi inte ger personer med uppehållstillstånd tydliga signaler.

Förslag

Personer med uppehållstillstånd som döms till minst 6 månaders fängelse ska utvisas.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag

att förbundsstämman ställer sig bakom förslaget att lagen ändras så att den som dömts till 6 månaders fängelse eller mer även ska utvisas, samt

att motionen sänds vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en bra motion. Med anledning av att förbundsstyrelsen anser att utdömt straff med fängelse på straffskalan i Sverige ska leda till utvisning för personer som saknar svenskt medborgarskap. Idag krävs det för att ett brott ska kunna leda till utvisning att det finns en återfallsrisk eller att brottet är av allvarligare slag med ett straffvärde på, enligt praxis, minst ett års fängelse. Det betyder att den som döms för till exempel allvarliga fall av misshandel eller grov stöld, exempelvis i form av bostadsinbrott, inte kan utvisas om återfallsrisk inte bedöms föreligga. Detta även om anknytning till Sverige saknas. Detta bör ändras.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt enligt förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

2

Motion 2:14

Ny nolltolerans mot brott och utvisning vid lagöverträdelser under asyltiden eller temporärt uppehållstillstånd

Hampus Magnusson, Älvsborg/Skärgården m fl – Västra Götaland

Land skall med lag byggas, Karl XV:s valspråk, och med redan i Sveriges gamla landskapslagar tycker vi är en princip som är värd att värna även idag. Det behöver vara tydligt att respekt för lagen är en grundläggande princip i vårt samhälle.

Sverige har gjort sig känt som en humanitär stormakt i världen. Ser man till mottagna flyktingar per capita har Sverige tagit på sig ett mycket stort ansvar under den rådande flyktingkrisen, både i EU och globalt. De absolut flesta som kommer hit gör det med ambitionen att skapa sig ett nytt och bättre liv och därigenom berika och bidra till vårt samhälle. Men det finns också undantag - i media har de senaste månaderna förts en stundtals het debatt kring asylsökande som begår brott. Mediedebatten har tyvärr mer handlat om hur många av de asylsökande som begår brott eller inte, och mindre om vilka krav vi som samhälle bör ställa på de som kommer hit för att söka asyl.

Dagens förutsättningar för utvisning vid brott regleras i utlänningslagen och är idag starkt begränsade. I huvudsak har lagstiftningen sett likadan ut sedan 1994.

För att en utländsk medborgare som begår brott i Sverige ska kunna bli utvisad krävs att det är ett allvarligt brott med fängelse i straffskalan och att straffvärdet för brottet uppgår till ett års fängelse eller mer. Härutöver krävs att det finns en tydlig återfallsrisk och att skadan, faran eller kränkningen som brottet inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att personen inte bedöms kunna stanna kvar i Sverige. Rör det sig om en flykting är kraven än strängare då det krävs synnerligen grovt brott samt allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet. Även om kraven är uppfyllda och domstolen dömer den tilltalade till utvisning är det inte ovanligt att verkställigheten av utvisningen inte är genomförbar p.g.a. att mottagarlandet vägrar att ta emot den dömde eller att fara finns för liv eller hälsa i landet. Effekten av dagens lagstiftning är att personer kan dömas för t.ex.

allvarligare fall av misshandel eller grov stöld ändå inte kan utvisas. På grund av svårigheterna med att röna framgång med ett utvisningsyrkande förekommer det även att åklagaren väljer att inte ens yrka på utvisning, något som leder till att domstolen inte har möjlighet att pröva frågan.

Lagstiftningen behandlar i stort sett samtliga utländska medborgare från icke EU-länder på samma sätt. Vi menar att lagstiftningen bör nyanseras så att särskilda villkor gäller när man söker asyl eller när man har ett temporärt uppehållstillstånd. Idag fokuserar asylprövningen främst på vilka externa skäl det finns att ge en individ asyl. Till det bör man också lägga perspektivet hur en individ agerar i det nya landet. Vi menar att det är fullt rimligt att den som begår ett brott under tiden som man får sina asylskäl prövade bör få sin asylprocess avbruten och bli avvisad. Likartat blir det när man har ett temporärt uppehållstillstånd som kan jämföras med en prövotid under vilken man får en chans att etablera sig i det svenska samhället.

Därför föreslår vi stämman;

att moderaterna i Göteborg verkar för att nolltolerans mot brott skall gälla om man begår ett brott under tiden man söker asyl och att asylprövningen därmed avbryts och personen avvisas vid brott,

att moderaterna i Göteborg verkar för att nolltolerans mot brott skall gälla om man befinner sig här på temporärt uppehållstillstånd som därmed avslutas och personen avvisas vid brott,

att motionen vidaresänds till förbundsstämman, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Hampus Magnusson
Älvsborg/Skärgården

David Josefsson
Johanneberg-Guldheden

Joel Wickman
Askim

Kretsstyrelsens yttrande

Kretsstyrelsen vill tacka motionärerna för en välskriven motion. Att följa Sveriges lagstiftning när man bor eller verkar i Sverige är en skyldighet. Kretsstyrelsen delar motionärens intentioner om att skärpa asylprocessen där kravet om absolut laglydighet bör gälla.

Dock ser kretsstyrelsen vissa problem med föreslagen motion. Att införa nolltolerans för asylsökande med följden av att utvisas innebär att Sverige då kan bryta mot bland annat FN:s flyktingkonvention där asylsökande som riskerar dödstraff i sitt hemland inte får skickas tillbaka.

Kretsstyrelsen ser även en problematik med att personer under 18 år kan drabbas extra hårt bland annat med anledning av att många av dem bär med sig svåra händelser från sitt hemland. Familjer kan återigen splittras och oavsett uppsåt med ett förekommande brott så skickas man hem.

De som begår brott skall utredas och på ett rättssäkert sett sedan dömas enligt svensk lagstiftning. Kretsstyrelsen ser inte att nolltolerans vid brott bör leda till utvisning.

Kretsstyrelsen föreslår kretsårsmötet

att avslå motionen.

2

Kretsårsmötets beslut

David Josefsson deltog ej i kretsstyrelsens beslut, då han själv var motionär.

Göteborgsmoderaternas kretsårsmöte biföll motionen och biföll även ett tilläggsyrkande lydande: *Med brott avses gärningar med fängelse stadgat i straffskalan. Detta skall vara sista mening i att-sats 1 och 2.*

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen tar upp och belyser en fråga som blivit än mer aktuell de senaste åren med den ökade flyktingmottagningen. Det finns många faktorer som är viktiga för att få en väl fungerande integration av personer som söker asyl eller har ett temporärt uppehållstillstånd. En faktor är att man bör kunna ställa kravet att dessa personer inte begår brott. En tydlig signal från samhället att detta inte accepteras är ett rimligt krav som kan ställas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen i enlighet med ändringsyrkande beslutat vid Göteborgsmoderaternas kretsårsmöte, samt

att vidaresända motionen till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade, i enlighet med förbundsstyrelsens förslag,

att bifalla motionen i enlighet med ändringsyrkande beslutat vid Göteborgsmoderaternas kretsårsmöte, samt

att vidaresända motionen till partistämman.

Reservationer

Lena Eckerbom Wendel, Brålanda/Frändefors, VGN, reserverade sig till förmån för eget yrkande. Tor Wendel, Vänersborg, VGN, reserverade sig till förmån för avslag på motionen. Mozghan Jalali, Innerstaden, Göteborg, reserverade sig till förmån för avslag på motionen.

Partistyrelsens yttrande över motionerna 2:12-2:14

I motionerna 2:12 och 2:13 anför motionären att personer med uppehållstillstånd som döms till minst sex månaders fängelse ska utvisas och att asylsökande som begår brott som kan ge fängelse automatiskt ska få avslag på sin asylansökan. I motion 2:14 anser motionären att utvisning ska genomföras om en asylsökande eller en person med tillfälligt uppehållstillstånd begår brott.

Moderaterna vill att fler brott ska leda till utvisning. Vi vill sänka gränsen för när personer utvisas på grund av brott. Vi vill att brott med ett straffvärde på sex till tolv månaders fängelse ska kunna leda till utvisning även om återfallsrisk inte föreligger. Den som exempelvis gör sig skyldig till grova sexualbrott ska som huvudregel utvisas från Sverige.

I praktiken är det anknytningen till Sverige som i dag hindrar utvisningar på grund av brott. Även när en utländsk medborgare begått mycket grova brott så får många stanna på grund av sin anknytning till Sverige och eventuellt familj samt andra som bor här.

Moderaterna vill inte att den utländska medborgarens anknytning till Sverige ska väga lika tungt som det gör i dag. Kravet på synnerliga skäl för att kunna utvisa en utlänning som vistats i Sverige med uppehållstillstånd sedan minst fyra år när åtal väcks, eller om han eller hon då varit bosatt i Sverige sedan minst fem år, bör sänkas. Anknytning till Sverige bör fortsättningsvis ha betydelse, men inte i lika stor utsträckning som i dag. Det kommer i praktiken leda till att fler utländska medborgare som begår brott i Sverige utvisas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 2:12, 2:13 och 2:14 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 2:15

Skärpta krav för vistelse i Sverige

Moderaterna i Skövde – Västra Götaland

Främlingsfientlighet, antisemitism, hedersvåld, manligt förtryck av kvinnor, tvångsgifte, förakt mot oliktänkande eller hat mot hbtq-personer. Det är uttryck som är alldeles oförenliga med svenska värderingar. Vårt land måste visa nolltolerans mot

det och dem som inkräktar på grundläggande, mänskliga rättigheter och aldrig någonsin urskulda felaktiga beteenden som uttryck för främmande kulturer. Sverige ska vara de goda värderingarnas och de mänskliga rättigheternas pålitliga bärare. Därmed måste vi med kraft reagera och agera mot sådant som är fel, sådant som hotar och förminskar andra och sådant som riskerar att leda till ett samhälle som ingen av oss vill ha.

Att just underkasta sig landets demokratiskt beslutade lagar är en vital del av samhällskontraktet och en förutsättning för vårt samhälles bestånd och funktionalitet. Den som är på flykt söker sig en fristad i Sverige ska självfallet respektera vårt lands människor, kultur och dess lagar. Därför är det angeläget att staten till asylsökande med tydlighet förmedlar de grundläggande värden som ska prägla vårt land samt kunskap om vad som är brottsligt i Sverige. Det är att ge nyanlända basala och viktiga förutsättningar för att förstå sin omgivning. Det är att ge människor förutsättningar att kunna anpassa sig till en tillvaro i Sverige och utvecklas till integrerade individer i vårt samhälle. Vi menar att denna introduktion idag inte utförs med tillräcklig skärpa. Vi menar att det är en brist att det ej genomförs någon uppföljning av att nyanlända tagit del av och förstått vad som förväntas av dem som boende i Sverige.

En viktig del av upprätthållandet av lag och ordning är att verka avhållande från brottsliga handlingar. I detta ligger att en potentiell gärningsman ska förstå vilka handlingar som är brottsliga, att den för sådana riskerar att lagföras och ådömas kännbara straff. Idag kräver lagen att en utlänning, för att kunna utvisas, ska dömas för brott med ett straffvärde om minst ett års fängelse samt att det ska anses föreligga risk för återfall. Det är att visa överdriven tolerans för felaktiga beteenden och det är att sända felaktiga signaler. Vi menar att utgångspunkten måste vara att den, som med brottsliga handlingar kränker sitt värdland, bör ha förverkat sin rätt att vidare uppehålla sig här. Än mindre bör den kunna ansöka om medborgarskap.

Att-satser

att verka för en ordning innebärande att den som söker asyl eller uppehållstillstånd i Sverige ska orienteras om landets lagar, kultur och förväntningar på människor som vistas här,

att verka för en ordning som innebär att den som lagförts för brott som faller under allmänt åtal under tiden för asylprövning ska förnekas möjlighet till uppehållstillstånd och utvisas,

att verka för en ordning innebärande att den som har beviljats uppehållstillstånd och lagförts för brott som faller under allmänt åtal ska få sitt uppehållstillstånd återkallat och utvisas, samt

att sända motionen vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen behandlar ett svårt och högst aktuellt ämne. Det enkla svaret är att bifalla motionen i sin helhet och skicka vidare den till partistämman men det krävs ändå en viss eftertänksamhet. Att vara alltför kategorisk i sin uppfattning kan få en motsatt effekt gentemot vad vi tror att man vill uppnå med motionen, nämligen ett tryggare och ännu bättre Sverige. Det finns svårigheter med förslaget men dessa är inte nog för att avslå motionen. Risken att yrkeskriminella begår ännu grövre brott när de ändå riskerar utvisning är uppenbar samt svårigheter att utvisa människor till länder som inte vill ta emot dem är två exempel som behöver utredas vidare för att få till stånd ett så bra system som möjligt.

Motionen tar upp tanken på en skarpare och tydligare introduktion av vad det innebär att bo, leva och verka i Sverige. Vi ser att detta är ett steg i rätt riktning för att vi ska få våra nya svenska medborgare att förstå vad som förväntas av dem och vad vi som land har att erbjuda.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen, samt

att sända motionen till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade, i enlighet med förbundsstyrelsens förslag,

att bifalla att-satserna 1-4, samt

att lägga till ”…om inte synnerliga skäl föreligger.” i att-sats 1 och 2.

Reservationer

Lena Eckerbom Wendel, Brålanda/Frändefors, VGN, och Mattias Karlsson, Borås, VGS, reserverade sig till förmån för egna yrkanden. Tor Wendel, Vänersborg, VGN, reserverade sig till förmån för avslag på motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 2:15

Motionären tar upp att nyanlända ska orienteras om landets lagar, kultur och förväntningar på människor som vistas här. Motionären anför även att den som lagförs för brott som faller under allmänt åtal under tiden för asylprövning, eller om uppehållstillstånd har beviljats, ska förnekas möjlighet till uppehållstillstånd och utvisas.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av samhällsorientering för nyanlända. Att förstå det samhälle man är på väg in i är en förutsättning för att lyckas etablera sig här. Ska integrationen fungera måste vi fullt ut stå upp för de värderingar som en gång gjorde den svenska modellen framgångsrik: individualism och jämlikhet, arbete och sammanhållning.

Moderaterna anser att nyanlända ska ges samhällsorientering redan under asylprocessen. Den ska vara obligatorisk från dag ett och spegla olika dimensioner av det svenska samhället. För den som får uppehållstillstånd i Sverige ska samhällsorienteringen utökas från dagens 60 timmar till att omfatta 100 timmar. Samhällsorienteringen ska avslutas med en ett samhällstest för att säkerställa uppföljning av utbildningen.

Moderaterna vill även sänka gränsen för när personer utvisas på grund av brott. Vi vill att brott med ett straffvärde på sex till tolv månaders fängelse ska kunna leda till utvisning, även om återfallsrisk inte föreligger.

I praktiken är det anknytningen till Sverige som i dag hindrar utvisningar på grund av brott. Även när en utländsk medborgare begått mycket grova brott så får många stanna på grund av sin anknytning till Sverige och eventuellt familj samt andra som bor här.

Moderaterna vill inte att den utländska medborgarens anknytning till Sverige ska väga lika tungt som det gör i dag. Kravet på synnerliga skäl för att kunna utvisa en utlänning som vistats i Sverige med uppehållstillstånd sedan minst fyra år när åtal väcks, eller om han eller hon då varit bosatt i Sverige sedan minst fem år, bör sänkas. Anknytning till Sverige bör fortsättningsvis ha betydelse, men inte i lika stor utsträckning som i dag. Det kommer i praktiken leda till att fler utländska medborgare som begår brott i Sverige utvisas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:15 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:16

Förhindra tvångsgifte och bli bättre på att hämta hem bortförda barn

Moderatkvinnorna

Hedersförtrycket baseras på uppfattningen att individen är underordnad kollektivet. I centrum står den kvinnliga sexualiteten, i vilken hedern är förankrad. Att bevaka den är familjens, släktens eller klanens huvudsakliga uppgift; enbart därigenom kan de behålla hedern intakt, vilket är väsentligt för deras sociala status. Bevakningen innebär en strikt kontroll som tar många olika uttryck men vars gemensamma nämnare är att de på olika sätt syftar till att begränsa och kontrollera den utsatta

i dennes liv och tillvaro. Den som motsätter sig kontrollen riskerar att utsättas för våld och övergrepp av olika slag.

Problemet är inte nytt, men okunskapen bland myndigheter som kommer i kontakt med det – såsom polis, socialtjänst, vård med flera – står i vägen för ett samordnat, kraftfullt bemötande av dess många uttryck, orsaker och utbredning. Den utbredda okunskapen och avsaknaden av samordning försvårar även ansvarsutkrävandet.

En del av hedersförtrycket innebär att barn och ungdomar förs utomlands för att giftas bort med tvång eller könsstympas. Sverige har idag inte tillräckligt med åtgärder för att förhindra att barn och ungdomar förs ur landet mot sin vilja. Vi har inte heller tillräckliga verktyg för att hjälpa barn och ungdomar tillbaka till Sverige om de blivit bortförda.

Det transnationella skyddsarbetet behöver förstärkas. De som blir bortrövade till utlandet i syfte att till exempel könsstympas eller giftas bort befinner sig i en extremt utsatt situation. Genom att anamma en liknande modell som Storbritannien med så kallade protection orders skulle fler utsatta kunna hjälpas i ett tidigare skede. Integreringsrådgivare på ambassader i riskländer skulle också kunna spela en viktig och betydelsefull roll i arbetet med att få hem bortrövade personer.

Varje år förs flera flickor och unga kvinnor utomlands för att tvingas undergå könsstympning eller för att giftas bort mot sin vilja. Svenska myndigheter har begränsade möjligheter att hjälpa dem när de väl har försvunnit från Sverige. Länsstyrelsen Östergötland, som sedan 2005 har regeringens uppdrag att samordna arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, konstaterar att samordningen mellan berörda instanser såsom polis, socialtjänst och Utrikesdepartementet är bristfällig i många avseenden. Ansvarsfördelning är otydlig och det saknas kompetens och erfarenhet av att arbeta med den här typen av transnationella ärenden. Utredningen *Stärkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap* bekräftar denna bild. Den framhåller att Utrikesdepartementet, Socialstyrelsen, Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten måste utveckla och förbättra sin samverkan rörande gränsöverskridande ärenden med en problematik kopplad till tvångsäktenskap och heder.

I flera av fallen med bortförda personer har deras utsatthet varit känd för svenska myndigheter långt innan de förts bort. Det måste därför finnas bättre möjligheter för myndigheter att agera förebyggande i ärenden med potentiell transnationell dimension. Exempelvis borde det vara möjligt för domstolar att utfärda förelägganden som ställer krav på att en viss person inte får föras utomlands vid misstankar om att vederbörande riskerar att giftas bort eller utsättas för könsstympning.

Storbritannien har en liknande modell med förelägganden, vilken går under det formella namnet Forced Marriage Protection Orders (FMPO). En skyddsorder kan utfärdas efter ansökan av polis, eller den som löper risk för att giftas bort, eller en nära anhörig till denne. När en skyddsorder utfärdats, fattas det inom ramen för

densamma beslut om de åtgärder som av domstolen anses nödvändiga för att skydda den utsatte, såsom exempelvis:

Omhändertagande av pass.
Beslut om utreseförbud eller kontaktförbud.
Beslut om åtgärder för att få familjemedlemmar att avslöja var en person, som riskerar att utsättas för tvångsäktenskap, befinner sig; eller beslut om åtgärder för att möjliggöra ett återförande av den utsatta personen till Sverige.

Möjligheten för en person att återvända till Sverige efter att ha blivit bortrövad är väldigt begränsad. Som påtalats, saknar svenska myndigheter rutiner och erfarenhet av samverkan i transnationella ärenden i vilka det finns en koppling till tvångs- och barnäktenskap samt andra typer av hedersförtryck. Dessutom är det konsulära uppdraget gentemot nödställda barn i utlandet i dagsläget främst begränsat till att fungera som en förmedlande länk till behöriga myndigheter i den svenska hemkommunen. I vissa fall har barn som blivit bortförda tagit kontakt med myndigheter och privatpersoner i Sverige för att berätta att de blivit bortgifta mot sin vilja och att de vill ha hjälp att återvända. Efter att berörda myndigheter då tagit kontakt med vårdnadshavarna, vilka uppgett att barnen befunnit sig utomlands av egen vilja, har ärendena ofta lagts ned utan uppföljande insatser och åtgärder.

Dessa personer är således i stor utsträckning utlämnade åt sig själva. Att lyckas ta sig tillbaka till Sverige utan stöd och hjälp från svenska myndigheter, vänner och släktingar försätter dem i en väldigt utsatt situation. Huruvida de lyckas återvända beror i stora delar på deras egen handlingskraft och uthållighet, samt hjälp från olika ideella organisationer och föreningar. I många fall glöms de dock, som sagt, bort och återvänder aldrig. Ensamheten är enorm.

Det konsulära uppdraget behöver därför vidgas. I Norge har man sedan 2008 en modell med så kallade integreringsrådgivare på landets ambassader i länder med erfarenhet av många ärenden kopplade till hedersförtryck. Deras uppgifter är bland annat att arbeta strategiskt med att bilda nätverk i de berörda länderna och att arbeta stöttande och rådgivande mot andra myndigheter och organisationer i arbetet med att få hem bortförda personer.

Följande exempel, vilket är hämtat från verkligheten, illustrerar den viktiga roll de kan spela i detta arbete. En rektor i Norge nåddes av oroande uppgifter från en elev om att dennes kusin hade blivit bortförd till och sedermera bortgift i Pakistan. Där hade flickan misshandlats och hotats till livet av sin make, som höll henne under ständig övervakning. Integreringsrådgivaren på ambassaden i Islamabad kopplades omgående in. Kusinen, som ibland tilläts träffa flickan, lyckades smyga in en telefon till henne. När hennes make vid ett senare tillfälle befann sig på tjänsteresa ringde hon ambassaden. Därefter kunde en betrodd pakistansk polis hämta henne från hemmet och eskortera henne till ambassaden. Hon flögs därefter till Norge och placerades omgående i ett skyddat boende.

Att det rörde sig om en betrodd pakistansk polis var av väsentlig betydelse, eftersom hennes make hade kontakter bland många lokala poliser. Det illustrerar tydligt vikten av integreringsrådgivarnas lokalkännedom och deras arbete med att bilda nätverk i länderna där de är utstationerade.

Utredningen Våld i nära relationer – en folkhälsofråga konstaterar att de norska integreringsrådgivarnas arbete har lett till att antalet upptäckta fall av tvångsäktenskap har ökat i de berörda länderna. Utredningen fastslår bland annat följande: Så kallade integreringsrådgivare har där bidragit till att medvetandegöra personalen, skapa nätverk i landet med exempelvis dem som arbetar för kvinnors rättigheter och bistå med hjälp i enskilda ärenden.

En liknande modell med integreringsrådgivare skulle kunna upprättas på våra egna utlandsambassader i riskländer där tvångsäktenskap, könsstympning och andra uttryck för hedersförtryck förekommer i stor omfattning. Genom att utvidga det konsulära uppdraget skulle fler människor i nöd kunna få hjälp och stöd.

Att-satser

att det blir bättre samordning mellan myndigheter när det gäller bortförda barn

att utreda ett utökat konsulärt uppdrag

att införa integreringsrådgivare på vissa utvalda ambassader

Partistyrelsens yttrande över motion 2:16

Motionen lyfter frågan om hedersförtryck och föreslår insatser för att motverka att barn och ungdomar förs utomlands för att giftas bort eller könsstympas.

Partistyrelsen delar uppfattningen att det är mycket angeläget att stoppa alla former av hedersförtryck och hedersvåld. I Sverige har alla barn och unga samma självklara rättigheter, och ingen ska tvingas ur landet för att gifta sig eller könsstympas. I detta arbete krävs ökad samordning mellan myndigheter. Mot denna bakgrund har Moderaterna bland annat föreslagit att uppdraget till Länsstyrelsen Östergötland att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck ska permanentas.

Partistyrelsen konstaterar att frågan om ett utökat konsulärt uppdrag vad gäller bortförda barn och så kallade integreringsrådgivare har behandlats i SOU 2018:69, Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet. Utredningen lyfter möjligheten till en ordning som innebär att det finns tjänstemän inom utrikesförvaltningen som arbetar särskilt med konsulära familjekonfliktsärenden, inklusive frågor om barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning. Partistyrelsen menar dock att frågan behöver utredas närmare, i syfte att säkerställa att utrikesförvaltningens resurser används på ett effektivt sätt i arbetet med att motverka hedersförtryck och hedersvåld.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:16 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:17

2

Steget in i Sverige

Moderatkvinnorna

Jämställdhetsintegration från dag 1

Det finns i dagens system inlåsningseffekter och passiviserande åtgärder för människor som kommer till vårt land för att söka sig en ny tillvaro. Problemen beror på såväl lagstiftning som vilket uppdrag som ges till Migrationsverket som sedan i sin tur ska leverera på detsamma.

Det är ont om tid för att inte många av de personer som nu de senaste åren kommit till Sverige ska gå samma resa till mötes som människor som kommit till Sverige tidigare och hamnat i passivitet med förödande effekter för sig själva, familjen och för samhället när de fastnar i utanförskap.

Från dag 1 måste alla som vill arbeta, bo och leva i Sverige också genomföra de sysslor som hör till vardagen från det att man går upp till dess man går och lägger sig under tiden Migrationsverket ansvarar för verksamheten. På så vis blir jämställdhet en del av vardagen för människor som kommer från olika kulturer. Det skapar kunskap om hur det fungerar i Sverige och vad som kan förväntas av såväl män som kvinnor på lika villkor.

När man gör en upphandling måste myndigheten arbeta med ett mindset som bygger på att med innehåll åstadkommer målet. Ex ”beskriv hur en verksamhet är uppbyggd för att individers förmågor ska tas tillvara och att de inkluderas i det svenska samhället med utbildning och snabbspår för jobb och försörjning på ett effektivt och samhällsinkluderande sätt.” Viktigt att bygga inköpet av verksamhet på målbild utifrån funktion.

Kommuner som goda exempel

Underlag från OECD, Organisation for Economic Co-operation and Development, visar att utsatta grupper, som lågutbildade och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Där står också att Sverige är det land där inkomstklyftorna ökar mest. Det är de utrikes födda kvinnorna som faller efter mer och mer när det gäller delaktighet på arbetsmarknaden, och genom att ta del av verksamheter som arbetat med att nå dessa kvinnor med systematiskt arbetssätt och på effektiva grunder behöver Sverige växla upp dessa verksamhetsidéer. Exempel från den kommunala sfären visar på verksamheter med integrations arbete på ett sätt som

skapar inkludering med fokus på kvinnor för att åstadkomma förändring. Som exempel kan nämnas SFI kursen där läraren inte bara undervisar utan också ger studenterna, kvinnorna, tips om öppna förskolan dit familjen kan komma med sina barn. Med ett arbetssätt som sträcker sig över flera delar av vardagen når man hela familjen som blir inkluderad i barngruppen, lär känna andra föräldrar, skapar nätverk och sprider information om hur det fungerar i landet.

På så vis blir det en jämställd integrering där såväl män som kvinnor tar del av samma verksamheter och lär och får kunskap på samma sätt under samma förutsättningar.

Att komma in på arbetsmarknaden genom att starta och driva företag.

Vi ser ett utanförskap i Sverige som måste brytas. Den negativa utvecklingen förstärks när människor, främst kvinnor begränsas i sin omgivning. Det handlar om en problematik som ställer familjer utanför det svenska samhället på flera olika sätt. En stor del av den problematiken menar vi att man kan komma åt genom att bryta normer och mönster.

Att vara en del av vårt samhälle är också att vara på arbetsmarknaden. En förutsättning som gäller alla, men där vi i statistiken ser ett tydligt mönster på att kvinnor som kommit till vårt land från andra länder, har svårast att komma in på arbetsmarknaden.

Det finns inte i dag någon bro över till företagande för asylsökande. Den dag du registrerar ett företag räknas du som anställd i svenska bidragssystemen. Kvinnor som kommer till Sverige får inte spara pengar, av samma skäl som alla andra i samma situation, när de uppbär försörjningsstöd.

Riksdagens utredningstjänst (RUT) har sammanställt hur regelverk tillämpas kring de nordiska länderna Norge, Finland, Sverige och Danmark utifrån hur man kan få ersättning för att starta företag via statlig väg. I rapporten har man också lyft försöksverksamhet för att hitta lösningar för ett ökat deltagande i samhället.

I Danmark pågår ett projekt som går under benämningen ”Frikommuneforsøg 2016-2020”. VIIVE som är det nationella forsknings och analyscentrat för välfärd i Danmark etablerades den 1 juli 2017.Den statliga institutionen, som är fristående, har till uppgift att leverera kunskap som bidrar till att utveckla samhället och den offentliga sektorn.

Det kommunala självbestämmandet styr och projekten anmäler man sig till på frivillig väg inom ett antal teman. De utvalda kommunerna ges möjlighet att testa nya sätt att utföra de kommunala uppgifterna. Totalt 44 kommuner ingår i ”Frikommunförsöket”.

Aalborgs kommun är en av de kommuner som ingår i projektet och de har fått tillstånd från regeringen att bevilja mikrolån till arbetslösa från sommaren 2017. Det innebär att arbetslösa som erhåller dagpenge, kontanthjælp, utbildningsstöd och

integrationsbidrag kan stödjas i form av bidrag eller räntefria lån för att starta eget företag. De kan erhålla bidraget i upp till 6 månader.

Mikrolånet beviljas på mellan 1 000 – 50 000 danska kronor för att starta eget. För att göra det måste personen granskas för att avgöra om denne har en realistisk affärsplan som medför sysselsättning. Om företagsplanen godkänns ska personen delta i en tre månaders vägleднings- och kvalificeringsutbildning med krav på deltagande 5 dagar i veckan. Kursen har som syfte att utveckla och stärka affärsplanen samtidigt som personen bl.a. får lära sig mer om marknadsanalyser, marknadsföring, skatteregler, budget och redovisning.

När detta är avklarat görs den slutliga bedömningen om personen ska beviljas mikrolånet. Under de första sex månaderna kan personen även erhålla bidrag om det behövs. Jobcenter i Aalborg räknar med att skicka 80 medborgare som genomför kursen och av dessa förväntas 60 få ett mikrolån, och 45 av dem förväntas bli självförsörjande inom en period av tre till fem år.

I Norge kan en person som är arbetslös och erhåller dagpenger ansöka om att behålla dagpenger under start- och etableringsfasen av ett företaget. I fall personen själv avslutat en anställning sätts han eller hon i sex månaders karantän innan dagpengen börjar betalats ut. För att en person ska beviljas dagpenger vid start och etablering av ett företag ska det vara nystartat och det måste drivas i Norge. Det ska även vara ett enmansföretag och etableringsplanen måste godkännas av NAV (samlokalisering av försäkringskassa, arbetsförmedling och kommunernas socialtjänst sedan 2006) Slutligen måste verksamheten antas leda till egenförsörjning.

Ersättningen betalas ut under maximalt 12 månader. Det är företagaren själv som bestämmer när verksamheten ska starta men det måste ske under den period personen beviljats ersättning.

Personer i Norge har rätt till dagpenger t.ex. vid arbetslöshet. Dagpenger baseras på den inkomst personen hade året innan ansökan om dagpenger lämnades in. Den kan även baseras på ett genomsnitt av inkomsten de senaste tre åren innan personen ansökt om dagpenger. Ersättningen uppgår i genomsnitt till 62,4 procent av inkomsten före skatt. År 2018 uppgår ersättningen maximalt till 30 227 kronor i månaden. Allt enligt RUT rapporten.

I Sverige har försöksverksamhet testats i Skåne där Region Skåne tillsammans med Helsingborgs stad under benämningen ESTER.

Helsingborg har gjort en ”nytolkning” av socialtjänstlagen lokalt på 2 års basis. Detta är en intressant modell som kan överföras och växlas upp för såväl kvinnor inom integrationsområdet, som för andra i samma situation. Det som varit vinsten med projektet har varit den längre iden på två år samt att det varit en person anställd som själv har startat och drivit företag samt också varit en ”brobryggare” för frågor kring praktisk karaktär som exempelvis förskola.

Tillväxtverket har haft i uppdrag att skapa förutsättningar för företagande i målgruppen utlandsfödda kvinnor. De gav företaget Anrop i uppdrag att undersöka hur det i praktiken fungerar att starta företag för målgruppen, med särskilt fokus på finansiering.

I Tillväxtverkets slutrapport kan vi t a del av följande punkter om att starta företag. Citat

Att öppna företag går relativt enkelt för alla

- Majoriteten är oförberedd på att driva företag. Det gör att mycket tid och kraft läggs på att problemlösa istället för att utveckla företaget.
- Problem uppstår ofta i samband med att man ska sköta den löpande ekonomin och bokföringen
- Även personer med tidigare företagarerfarenhet saknar erfarenhet av moms, skatt och deklaration
- Svårt att förstå det svenska systemet. Målgruppsanpassad information saknas.
- Nyanlända är mindre benägna att ta risker i sitt företagande, eftersom man ofta redan tagit stora risker i sitt privatliv när man lämnat sitt hemland
- Många har investerat mycket i form av tid, kraft och pengar för att ta sig till Sverige. Fokus är nu på att kunna stå på egna ben och det är obehagligt att riskera den lilla trygghet man har
- Sämre socialt och ekonomiskt skyddsnät minskar ytterligare riskvilligheten, eftersom fallet riskerar att bli stort
- En konsekvens av den lägre riskvilligheten är att många nyanlända undviker att ta lån från banker eller andra institutioner, vilket kan fördröja möjligheten att starta företaget. Det svenska systemet upplevs som svårt att navigera och överblicka, samtidigt som man ständigt möter nya handläggare och kontaktpersoner och måste börja från början gång på gång
- Nyanlända försöker skapa begriplighet och kontinuitet genom att återkomma till en personlig kontakt som varit hjälpsam, eller på annat sätt skapat förtroende.
- Konsekvensen blir att frågor ställs om allt som gällerföre tagande till en enskild person på t.ex. en myndighet eller organisation, även om det kan vara både fel person och fel instans.
- Myndigheternas starta-eget information är svår att förstå, eftersom översatt, eller version på enkel svenska ofta saknas. Informationen är dessutom ofta riklig och svår att överblicka för den som inte är uppväxt i Sverige och saknar systemförståelse.

- Gruppen vänder sig till alternativa avsändare som familjeliv.se och grupper på Facebook som upplevs mer överskådliga, användarvänliga och interaktiva med möjlighet att ställa frågor och få personliga svar.
- Den information man hittar på nätet räcker inte för att självständigt starta och driva företag. Det finns ett stort behov av personlig rådgivning. Nyanlända upplever i många kontakter med myndigheter och företag brist på förtroende som de själva upplever är kopplad till att de inte är infödda svenskar
- Typiska situationer kan vara när man blir nekad banklån eller inte är välkommen som bankkund och har svårigheter med att få hyra lokal.
- Svårigheterna ökas av språkbarriärer och att därigenom ibland bli beroende av tolk, ombud eller helt enkelt inte kunna göra sig förstådd

”I Sverige är myndigheterna jätte avancerade och komplicerade. Det svåraste är att hålla relationen med myndigheterna och de pratar dessutom inte med varandra.

Det är bara personer som vuxit upp med systemet som kan navigera med det.” Sverige är myndigheterna”

Med dessa erfarenheter kan vi skapa förutsättningar som skapar arbete och inkomster och pensioner för kvinnor som stått långt från arbetsmarknaden samt jämställdhet.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att att införa entreprenörsspår som del av den nya Arbetsförmedlingen

att att utreda möjligheten för att kombinera företagsspåret med att förändra lagstiftningen så att försörjningsstöd ska kunna kombineras med att starta eget. På så vis bryta utanförskapets strukturella problem genom att tillämpa entreprenörskap

att att samla in kunskapen för verkningsfulla insatser för inkludering som pågår ute i kommunsverige från SKL och omsätta i bred reformpolitik.

att att reformera Migrationsverkets verksamhet med jämställdhetsetablering från dag 1.

att att införa funktionsupphandling för Migrationsverkets verksamhet med mål för innehåll

Partistyrelsens yttrande över motion 2:17

Motionären anser att Moderaterna ska verka för att entreprenörsspår, som del av den nya Arbetsförmedlingen, införs. Det ska även vara möjligt att erhålla försörjningsstöd för de som deltar i entreprenörsspåret. Motionären betonar även vikten av att samla in verkningsfulla insatser för inkludering och omsätta det i en bred reformagenda. Motionären anför även att

Migrationsverkets verksamhet ska präglas av jämställdhetsetablering från dag ett och att Migrationsverkets upphandlingar måste ha ett tydligt fokus på inkludering.

Företagande är en väg för många utrikes födda att komma in på arbetsmarknaden. Med RUT- och ROT-avdrag, sänkt restaurangmoms och valfrihet i vård och omsorg har förutsättningarna att driva företag förbättrats i branscher där många utrikes födda företagare är verksamma. Vi måste fortsätta förenkla för företagande, bland annat genom att halvera kravet på aktiekapital och undanta mikroföretag från en del administration. Den som är utrikes född kan dock möta särskilda svårigheter att navigera i den svenska byråkratin. För att fler utrikes födda och nyanlända ska våga och kunna ta steget att starta och driva företag anser vi därför att Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den så kallade IFS-rådgivningen, måste förstärkas.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av att inhämta goda exempel från landets kommuner avseende integrationsfrämjande insatser.

Integrationen är Sveriges enskilt största ödesfråga. Redan stora problem kommer att bli ännu större om inte integrationen blir radikalt mycket bättre, men om vi tar tag i situationen så finns det stora framtidsmöjligheter. Därför har Moderaterna tillsatt en integrationskommission.

Integrationskommissionen ska, tillsammans med moderata företrädare och ledande experter på området, arbeta fram praktiskt genomförbara reformer för att lösa integrationsproblemen. Kommissionen ska beröra frågor inom flera områden där integrationsproblemen gör sig gällande, bland annat vad gäller jobb, skola, bostäder, socialtjänst och vård. Att inhämta exempel från såväl kommuner som andra verksamheter är ett viktigt inslag i detta arbete.

Motionären anför även att Migrationsverkets verksamhet för asylsökande ska präglas av ett tydligt jämställdhetsfokus. Det är en bild partistyrelsen delar.

Moderaterna anser att vi så tidigt som möjligt måste arbeta för att lära ut och diskutera de normer och värderingar som råder här till de som kommer till Sverige. Det gäller inte minst frågor som rör jämställhet och alla människors lika värde. Samhällsorienteringen är därför avgörande för att så tidigt som möjligt ge nyanlända en grundläggande förståelse för det svenska samhället. Moderaterna vill att samhällsorientering ska vara obligatorisk från dag ett i Sverige för alla asylsökande. Om en asylsökande inte deltar i de aktiviteter Migrationsverket arrangerar ska hon eller han inte heller ha rätt till den dagsersättning som asylsökande annars får.

Vad gäller Migrationsverkets upphandlingar är det av stor vikt att myndigheten formulerar målen för verksamheten och anger vad entreprenaden ska

innehålla. Målen bör vara konkreta och mätbara och syfta till att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, vilket bland annat inkluderar att skapa förutsättningar för en snabb integration och inkludering i det svenska samhället för den som får uppehållstillstånd.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 2:17 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 2:18

Tillsätt en utredning av slöjförbud i förskola och grundskola

Anna af Sillén, Nyköping m fl – Södermanlands län

Bakgrund

Flickor och kvinnor som utsätts för hedersförtryck vittnar om att kraven på att täcka sin kropp och sitt hår är en del av själva förtrycket. Ett förtryck som ökar i Sverige idag. Krafttag måste tas för att motarbeta hedersförtryck i alla dess former. Som en del i det arbetet bör förutsättningarna för ett slöjförbud i förskola och grundskola utredas.

Framtidens Sverige behöver en utökad politik för frihet. En frihet för alla, där både kvinnor och män har lika förutsättningar att själva välja det liv de önskar. Den självklara utgångspunkten är att varje individ själv bestämmer över sin egen kropp och sin egen sexualitet. Men i dag har vi i Sverige parallella samhällen där en del av den svenska befolkningen lever i frihet, medan i andra områden begränsas människor och förnekas sina mänskliga rättigheter. På en del orter utsätts kvinnor för trakasserier för att de inte följer uppsatta regler om klädsel och livsstil som personer i deras bostadsområde har formulerat, eller utifrån starka påtryckningar från andra grupper på annan ort. Hedersförtrycket är ett allvarligt, och växande, hot mot jämställdhet och det krävs politiskt mod och handlingskraft för att motarbeta det. Moderaterna måste, såsom frihetsparti, vara drivande i det arbetet.

I våra skolor och förskolor ska barn fostras till demokratiska medborgare, all utbildning ska enligt skollagen ”förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på”. Vi måste vara tydliga med att svensk lag och mänskliga rättigheter gäller alla. I detta finns inga undantag. Frihet, ansvar, möjlighet att kunna påverka sin vardag och försörja sig själv är sammantaget de självklara fundament på vilka demokratin vilar och som i sin tur är nyckeln till jämställdhet. Hedersförtrycket

och dess symboler går i direkt konfrontation med vår syn på vad ett fritt samhälle ska vara och måste motarbetas. Därför anser vi att ett större ansvar måste tas för att skydda barn från hedersförtryck och en del i detta är att vidta åtgärder för att minderåriga flickor inte ska utsättas för förtryck under skoltid Idag lämpas den här frågan över på skolan, helt utan stöd från politiken. Det är orimligt att lärare och rektorer ställs inför svåra beslut när familjer trycker på åt olika håll. Det behövs dels vägledning och dels ett gemensamt förhållningssätt över landet, inte bara för att motverka förtrycket utan också för att stötta skolpersonal i det arbetet.

Sveriges riksdag bör tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola. Ett förbud gör att det är samhället som tar konflikten med familjerna – och inte enskilda flickor och kvinnor. Att förbjuda beslöjning i skolan skulle skydda kvinnor och flickor vars frihet inskränks av patriarkala kulturer. Minderåriga flickor ska inte förknippas med en sexualisering som svensk lag inte stödjer. Svenska skolan ska inte medverka till att upprätthålla så kallade oskulds- och hedersnormer.

Att-satser

att stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola,

att stämman tar motionen som sin egen och skickar den vidare till partistämman i oktober 2019.

Anna af Sillén *Maria Gilstig* *Inger Sjulsson* *Anniola Nilsson* *Klara Olander*

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionärerna tar upp en mycket komplex fråga i sin motion som både berör många aktörer i samhället, bland annat familjen, samfund och den enskilda eleven. Vem ska bestämma över vem och hur mycket ska eleven själv få bestämma. Helt neutral är ingen – alla påverkar varandra även om det kan vara omedvetet.

I många utanförskapsområden finns problem med så kallade ”moralpoliser” vars agerande ibland kan leda till att flickor som inte vill bär slöja men likaväl kan påverkan komma från familjen eller att den enskilde själv tagit beslut att vilja bära slöja. Hedersförtryck är något som inte är förenligt med svensk lag och de mänskliga rättigheterna gäller alla som motionärerna helt riktigt påpekar. Motionärerna hävdar att ett slöjförbud i grund- och förskola skulle innebära ett skydd för de flickor som inte vill bära slöja.

Ett längre perspektiv på frågan är hurvida det påverkar möjligheterna till integration i det svenska samhället. Integration sker bäst genom arbetslinjen. Att kunna försörja sig och stå på egna ben är tillsammans med det svenska språket de viktigaste nycklarna för att kunna stå på egna ben i samhället. Ett slöjförbud riskerar att marginalisera och isolera människor i utanförskap snarare än att uppmuntra dem att integreras i samhället. Frågeställningen är med andra ord komplex, och förtjänar att hanteras seriöst.

Förbundsstyrelsen vill särskilt lyfta det faktum som motionen lyfter – att det idag är många svåra gränsdragningar som lärare och rektorer tvingas ta kring elever som bär slöja och inte. Många av dessa beslut tvingas man fatta helt utan vägledning. Skolpersonal ska absolut inte agera moralpoliser, utan tvärtom värna den enskildes rätt att fatta egna beslut. Att därför villkorslöst se över hur stöd till professionen kan förbättras vore högst angeläget och en naturlig del av att utreda om ett förbud behövs och hur det i sådana fall skulle kunna utformas.

En statlig utredning som kan borra ner sig i dessa, något svåra och komplicerade frågeställningar är välkommen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

Förbundsstämmans beslut

att stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola,

att stämman ställer sig bakom att riksdagen ska tillsätta en utredning om hedersförtryckets omfattning och lösningar,

att ta motionen som sin egen och skicka den vidare till partistämman i oktober 2019.

Motion 2:19

Flickors rätt till jämlika förutsättningar

Sophia Jarl, Vikbolandet – Östergötland

Ett sekulariserat land för alla

Sverige är idag ett modernt sekulariserat land. Vi har avskaffat statskyrkan och har ett undervisningssystem som ska vara fritt från religiösa inslag och alla barn har rätt att växa upp som jämlikar. Vi uppmärksammar i olika sammanhang hedersrelaterat våld skapat av kulturer och traditioner och skall alltid fördöma förtryck även när det rättfärdigas som religiösa uttryck.

Slöjan/Hijab är vanligt förekommande i vår vardag. Den är ett traditionellt sätt att kontrollera att hedersnormen upprätthålls. Slöjan, i olika skepnader, ska dölja och minska kvinnans attraktivitet. Den ska reglera relationen mellan man och kvinna och den har stark anknytning till hur man som flicka ska underordna sig mannen i möten och vid blickar.

Flickor under femton år ska inte förknippas med en sexualisering som svensk lag ändå inte stödjer. De ska inte heller behöva tillskrivas något ansvar för mäns begär och mäns krav på att de ska vara ärbara flickor.

Slöjan är ett hinder för rörelse. Flickorna får svårt att uppleva sin egen kropp. Det är också ett hinder i skolans undervisning. Många flickor runt om i Sverige kan inte delta i exempelvis den obligatoriska simundervisningen för att de inte kan ta av sig slöjan.

Det finns alltså rimligtvis sociala, hälsomässiga och politiska skäl till att ta avstånd från att minderåriga flickor använder någon form av slöja för att upprätthålla oskulds- och hedersnormer. Slöjan är ett öppet och väl synligt förtryck mot minderåriga flickor.

Minderåriga måste skyddas av vårt samhälle

Idag tillåter vi inte att minderåriga i Sverige röker och dricker alkohol. De har heller inte möjlighet att rösta. Det är ställningstaganden vi gjort för att skydda unga människor från det vi anser vara skadligt för deras utveckling och välmående.

På samma sätt behöver minderåriga flickor samhällets skydd från hederskulturer i sin beroendeställning till föräldrarna, traditioner och förtryck som rättfärdigas av religion. De har inte själva varken frihet eller möjlighet att ta avstånd från kulturer, traditioner och tolkade religiösa lagar i unga år. Ett ställningstagande från riksdagen kan vara helt avgörande för flickornas möjlighet att leva det jämställda liv de har rätt att göra.

Ett jämlikt sverige

I Sverige ska pojkar och flickor ha samma förutsättningar för utbildning, lek och social samvaro under den tid de vistas gemensamt i förskola och skolan. Män och kvinnor är från födsel jämlika och vi ska mötas med öppenhet och respekt för alla. Därför är det inte försvarbart att förskolan och skolan understödjer att barn och unga kläs på ett sätt som så tydligt är ett förtryckande uttryck av mäns heder.

Vi kan givetvis acceptera ett uttryck för en religion, en tradition eller kultur där det går att samexistera med våra grundläggande värderingar. Men vi kan inte göra avkall på jämlikhet och alla människors lika värde.

Det är hög tid att vi omgående ser över några områden där vi idag inte gör tillräckligt för barn och flickor som kommer till Sverige från hederskulturer. Inte bara för barnens enskilda rättigheter utan för att vi som land ska stå upp och verka för den jämlikhet som vi i Sverige själva har kämpat för i över 100 år. Nästa steg i arbetet mot det hedersrelaterade våldet och kvinnoförtrycket är att politiker tydligt tar avstånd och inte stödjer ett öppet förtryck. Riksdagen bör snarast se över möjligheterna att införa ett regelverk mot slöja på barn och unga flickor i skollagen.

Vi behöver belysa den verklighet som vi idag möter och vi kan aldrig acceptera sammanhang där pojkar och flickor, män och kvinnor inte har samma möjlighe-

ter, rättigheter och skyldigheter. Det ska vara nolltolerans för avsteg från våra grundläggande normer. Låt oss därför gemensamt se till att vi aldrig accepterar religiösa eller kulturella handlingar som förtrycker människor. Vi har kämpat för ett av världens mest jämställda samhällen – det är värt att bevara och försvara även om det innebär konflikt med de som tycker annorlunda.

Jag föreslår med anledning av ovanstående att partistämman beslutar om

att Moderaterna verkar för ett förbud i skollagen mot slöja/hijab på minderåriga flickor i förskolan

att Moderaterna verkar för ett förbud i skollagen mot slöja/hijab på minderåriga flickor i skolan

att översända motionen till riksdagsgruppen samt

att uppmana den moderata riksdagsgruppen att verka för att ett förbud mot slöja/hijab införs i skollagen

Förbundsstyrelsens yttrande

Sverige är ett av de länder i världen som kommit längst i jämställdhetsarbetet, att flickor och pojkar får lika förutsättningar inom utbildningsväsendet är en förutsättning för att skapa ett jämlikt samhälle. Samtidigt är vi ett land som bejakar religionsfrihet och Moderaterna är ett parti som står upp för varje människas rätt till ett fritt liv. De flickor som idag växer upp i familjer med starka religiösa kopplingar hindras inte enbart av slöjan eller klädseln för att leva ett jämställt liv utan det finns en hel tradition och kultur som präglas av en annan kvinnosyn än den vi anser är norm. Att förbjuda bärande av slöja i skollagen är inte rätt väg att hjälpa dessa flickor till mer jämlika livsvillkor, risken är snarare att vi stänger ute dessa flickor från det svenska skolväsendet då det finns en överhängande risk att föräldrarna väljer att hålla flickorna hemma eller att skicka flickorna till släktningar i deras hemländer istället. Skollagen förbjuder ingen annan typ av klädsel och hur ska man avgöra om en elev frivilligt vill bära en slöja eller om det är tvång, ska vi även förbjuda annan typ av klädsel via lagen bara för att vi anser den vara olämplig? Däremot ska skolpersonalen vara tydlig i undervisningen att valet att bära slöja alltid ska vara upp till individen själv. Det innebär också att skolpersonalen alltid ska acceptera och stötta barnet om det själv väljer att inte bära slöja mot föräldrarnas vilja. Ett sådant förhållningssätt innebär också att skolan understryker individens rätt till självbestämmande och integritet vilket ett förbud mot slöja inte skulle göra.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att avslå motionen

Reservation

Ingrid Cassel reserverade sig mot beslutet till förmån för att bifalla motionen med följande motivering:

I ett jämställt samhälle och skola värnar vi om alla barns lika rättigheter, lika skyldigheter och lika möjligheter. Min bedömning är att det nu är dags att utreda formerna för ett förbud i skollagen mot slöja/hijab på flickor i förskolan och skolan för att på så sätt ge både flickor och pojkar i skolan lika rättigheter, lika skyldigheter och lika möjligheter.

Motion 2:20

Utred slöjförbud i grundskola och förskola, samt utred ett utökat maskeringsförbud på allmän plats

Moderaterna i Haninge – Stockholms län

Många länder väljer att stå upp för kvinnors frihet genom slöjförbud i grundskolan och maskeringsförbud på allmän plats och det gratulerar vi. Det har inget med invandrarfientlighet att göra, inget med religionsfrihet att göra, inget med mössa på eller av i skolan att göra. Slöjan är i grunden en symbol för kvinnoförtryck, att täcka hår och kropp görs för att flickor och kvinnor inte ska väcka begär hos män. Kvinnor som utsätts för hedersför- tryck vittnar om att kraven på att täcka sin kropp och sitt hår är en del av själva förtrycket. Varför ska vi tillåta en symbol som kränker halva världens befolkning? Vi får inte vara så toleranta att vi tolererar det intoleranta.

Framtidens Sverige behöver en utökad politik för frihet. En frihet för alla, där både kvinnor och män har förutsättningar att själva välja det liv de önskar. Då behöver vi stå upp för jämställdhet varje dag. Den självklara utgångspunkten är att varje individ själv bestämmer över sin egen kropp och sin egen sexualitet. Men i dag har vi i Sverige parallella samhällen där en del av den svenska befolkningen lever i frihet, medan i andra områden begränsas människor och förnekas sina mänskliga rättigheter. På en del orter utsätts kvinnor för trakasserier för att de inte följer uppsatta regler om klädsel och livsstil som män i deras bostadsområde satt upp. Vi har flickor och kvinnors vars livsval begränsas av deras familj och släktingar. De får inte klä sig hur de vill, inte röra sig fritt i samhället och inte heller gifta sig med vem de vill.

Visst finns det män som inte bryr sig om frun eller dottern har en slöja eller inte, men det är också vanligt att grupptrycket från andra kvinnor och män gör att många kvinnor fortsätter klä sig i heltäckande slöja. Dessutom så finns det tyvärr ofta en religiös skrämseltaktik där kvinnan hotas med ”helvetets eldsvådor” om hon inte lyder. Alla kvinnor ha rätt till sin egen frihet. Sverige behöver ta tag i frågan och tillsätta en utredning av ett slöjförbud

i grundskola och förskola, samt ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt det de nyligen infört i Danmark. En utredning som går på djupet med ett slöjförbud i skolan och ett förbud mot maskering. Vi vill inte att frågan om kvinnoförtryck halvdant inkluderas i ett maskeringsförbud. Det är också viktigt att inte namnge de olika typerna av slöjor då det annars är lätt att bara byta namn på dem. Ett förbud gör att det är samhället som tar konflikten med familjerna – och inte enskilda flickor och kvinnor. Det är en svår fråga men vi får inte undvika diskussionen bara för att den är svår eller obekväm.

I våra skolor och förskolor ska barn fostras till demokratiska medborgare, all utbildning ska enligt skollagen ”förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på”. Vi måste vara tydliga med att svensk lag och mänskliga rättigheter gäller alla. Det finns inga undantag oavsett vilken religion tillhör eller vilken kultur man kommer ifrån. Då blir det märkligt om vi tillåter förtryck av småflickor som tvingas täcka håret och gå i heltäckande kläder. Det sexualiserar flickor i tidig ålder och lägger ansvaret för mannens brister på kvinnan. Frihet, och ansvar, att själva påverka sin vardag och att försörja sig själv är grunden till jämställdhet. Vi vill nå ett samhälle där alla människor ges samma möjlighet att nå sin fulla potential. Då behöver vi stå upp mot kvinnoförtrycket och aldrig någonsin acceptera de parallella samhällen som nu vuxit fram.

Att-satser

att verkar för att tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskolan och förskolan

att verkar för att tillsätta en utredning av ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt det de nyligen infört i Danmark samt

Förbundsstyrelsens yttrande

Även om det finns brister i den nationella uppföljningen av omfattningen av hedersförtryck i Sverige så är den samlade expertisen enig om att problemet är stort och har växt de senaste åren inte minst på grund av invandring från länder och kulturer där hedersförtryck förekommer.

I Sverige har vi varit naiva och ibland sett mellan fingrarna när förtrycket brett ut sig. Vi har inte vågat säga ifrån bland annat pga risken att bli kallad rasist. Länsstyrelsen i Östergötland har ett övergripande nationellt ansvar för frågor kring hedersförtryck och driver även en nationell stödtelefon.

Samtalen till den talar sitt tydliga språk, många ärenden är mycket allvarliga och situationerna mer eller mindre akuta. Det handlar framförallt om flickor och unga kvinnor som utsätts för våld, kränkningar, begränsningar och kontroll. De utsätts av ett kollektiv av föräldrar, syskon och andra släktingar. Det handlar i nästan samtliga fall om upprepad utsatthet och inte om enstaka handlingar. Det behövs krafttag för

att stoppa hedersförtrycket i Sverige och säkerställa att svensk lag och mänskliga rättigheter omfattar alla i Sverige.

Frågan om slöja och heltäckande burka eller niqab har debatterats livligt. Motivet till att olika former av täckande klädesplagg ska bäras av flickor och kvinnor är att de inte ska väcka mannens lustar. I hedersförtrycket är hela släktens heder beroende av att flickor/kvinnor är oskulder när de gifter sig. Bruket att flickor och kvinnor ska täcka sitt hår (och eller gå i heltäckande klädesplagg) är ett konkret uttryck för en syn på kvinnan och flickan där hon genom att bära slöja visar att hon är ärbar och inte ska dra till sig sexuellt intresse från det motsatta könet. Motsvarande krav på pojkar och män finns inte. Ur detta perspektiv är det anmärkningsvärt att vi inte reagerat och agerat när vi ser allt yngre flickor i slöja.

Vi moderater står för individens frihet och rätt att välja sin väg i livet. Ur detta perspektiv är slöjförbud naturligtvis en svår fråga. Föräldrar har rätt att välja att uppfostra sina barn i den religion de själva tillhör. Samtidigt har vi en skyldighet att skydda barnen och deras rätt till frihet och att fritt kunna välja hur de vill leva sina liv. Motionären har landat i att utreda frågan om slöjförbud och utökat maskeringsförbud vilket förbundsstyrelsen är bra och balanserat, frågan är komplex men att inte utreda och diskutera frågan vore oansvarigt och ett svek mot de som utsätts för hedersförtryck.

Sverige är ett av världens mest jämställda länder, vi tar för givet att det vi uppnått är självklart och inte kan förändras. Ett antagande som är naivt. När hedersförtryck breder ut sig i landet så kommer vår jämställdhet inte alla till del. Förbundsstyrelsen anser att motionären lyfter en angelägen fråga ur detta perspektiv och förslagen i motionen kan vara ett sätt att börja sätta ned foten och markera att vi inte accepterar att flickor och kvinnor begränsas i sina livsval och rörelsefrihet.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att anse motionen besvarad

Förbundsstämmans beslut

att verkar för att tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskolan och förskolan,

att verkar för att tillsätta en utredning av ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt det de nyligen infört i Danmark samt

att sända motionen vidare till Moderaternas partistämma 2019.

Motion 2:21

Utred slöjförbud i förskola och grundskola

Anna-Lena Holberg, Lerum m fl – Västra Götaland

2

Det finns olika uttrycksformer för hedersrelaterat förtryck och våld där barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning har blivit väl belysta. Tvång att bära slöja har inte varit föremål för samma genomlysning.

De som säger sig vara mot tvång att bära slöja men för rätten att själv välja att bära slöja bortser ifrån att det är problematiskt att tala om fria och självständiga val när det gäller minderåriga flickor. Många av flickorna socialiseras in i slöjbärande. De får belöningar och bekräftelse men blir även utsatta för övertalning hot och våld.

Barn ska få vara barn och skolan ska vara en frizon där flickor och pojkar ska kunna delta i olika idrottsaktiviteter med mera på samma villkor. Slöjan är ett fysiskt hinder för flickor i olika sammanhang där de behöver röra på sig och kunna känna vind, värme och vatten utan slöjans inblandning. Slöjan är också ett sätt att sexualisera även mycket unga flickors kroppar samtidigt som den nekar dem rätten till och kontroll över den egna kroppen.

Sara Mohammad, grundare av föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime och hedersdoktor vid Linköpings Universitet, har själv blivit könsstympad och påtvingad huvudduk som barn. Hon uttryckte följande i en intervju i Göteborgs-Posten för ett par år sedan: ”Jag vill förbjuda slöja på barn. Om politikerna inte vågar göra det, utifrån att små flickors kroppar sexualiseras, så borde man göra det för barnens religionsfrihet”.

Vi är medvetna om att frågan om förbud mot slöja i skolan är både kontroversiell och komplex men vi anser att detta är så pass viktigt för så många flickors livsvillkor att det är dags att på allvar utreda förutsättningarna för att införa ett slöjförbud i förskolan och grundskolan.

Att-satser

att Moderaterna verkar för att en utredning med inriktning att införa slöjförbud i förskola och grundskola kommer till stånd, samt

att motionen skickas vidare till moderaternas partistämma 2019.

Anna-Lena Holberg *Ellen Juntti* *Marie Jungtell* *Jinous Andersson*
Lerum *Härryda* *Lerum* *Lerum*

Förbundsstyrelsens yttrande

Detta är en fråga som har diskuterats mycket och med olika ingångar. Den berör bland annat så stora frågor som hedersrelaterat förtryck, religionsfrihet samt individens frihet att välja själv. Frågan om att bära slöja är dessutom komplex så tillvida att det finns många olika former av slöja allt ifrån från en huvudduk, som täcker större eller mindre del av håret, till burka, som täcker allt utom ögonen.

I Sverige har vi religionsfrihet, vilket innebär att man får bära religiösa tecken såsom kors runt halsen och även olika former av slöja. Det bygger förstås på en frivillighet.

Förbundsstyrelsen anser att det är fel väg att gå att införa ett förbud, varför en utredning för att införa ett förbud inte kan förespråkas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen.

Reservationer i Förbundsstyrelsen

Anna-Lena Holberg, Monika Beiring och Inger René

Reservation till förmån för bifall till motion 17.

Det är stor skillnad på att själv välja att bära slöja och att direkt eller indirekt tvingas till detta. Vi vill betona att motionen handlar om minderåriga flickors rätt att slippa bära slöja i förskola/grundskola. De som säger sig vara mot tvång att bära slöja men för rätten att själv välja att bära slöja bortser ifrån att det är problematiskt att tala om fria och självständiga val när det gäller minderåriga flickor. Vi har sett exempel från Göteborgs kommun på där personal i förskolor haft press på sig från föräldrar att kontrollera att deras döttrar inte tar av sig slöjan när de vistas i förskolan. Detta är fullständigt oacceptabelt. Förskolan ska vara en frizon både för flickor och pojkar där de får vara barn.

Vi är medvetna om att frågan är komplex och anser att ett slöjförbud måste belysas utifrån olika perspektiv. Av den anledningen föreslår vi att en utredning genomförs som kan ge ett gediget underlag som grund för vidare beslut i frågan.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutar, i enlighet med förbundsstyrelsens jämkade förslag,

att Moderaterna verkar för en utredning kring slöjförbud i förskola och grundskola, samt

att motionen skickas vidare till moderaternas partistämma 2019.

Motion 2:22

Utred slöjförbud i grundskola och förskola, samt utred ett utökat maskeringsförbud på allmän plats

Moderatkvinnorna

Många länder väljer att stå upp för kvinnors frihet genom slöjförbud i grundskolan och maskeringsförbud på allmän plats och det gratulerar vi. Det har inget med invandrarfientlighet att göra, inget med religionsfrihet att göra, inget med mössa på eller av i skolan att göra. Slöjan är i grunden en symbol för kvinnoförtryck, att täcka hår och kropp görs för att flickor och kvinnor inte ska väcka begär hos män. Kvinnor som utsätts för hedersförtryck vittnar om att kraven på att täcka sin kropp och sitt hår är en del av själva förtrycket. Varför ska vi tillåta en symbol som kränker halva världens befolkning? Vi får inte vara så toleranta att vi tolererar det intoleranta.

Framtidens Sverige behöver en utökad politik för frihet. En frihet för alla, där både kvinnor och män har förutsättningar att själva välja det liv de önskar. Då behöver vi stå upp för jämställdhet varje dag. Den självklara utgångspunkten är att varje individ själv bestämmer över sin egen kropp och sin egen sexualitet. Men i dag har vi i Sverige parallella samhällen där en del av den svenska befolkningen lever i frihet, medan i andra områden begränsas människor och förnekas sina mänskliga rättigheter. På en del orter utsätts kvinnor för trakasserier för att de inte följer uppsatta regler om klädsel och livsstil som män i deras bostadsområde satt upp. Vi har flickor och kvinnors vars livsval begränsas av deras familj och släktingar. De får inte klä sig hur de vill, inte röra sig fritt i samhället och inte heller gifta sig med vem de vill.

Visst finns det män som inte bryr sig om frun eller dottern har en slöja eller inte, men det är också vanligt att grupptrycket från andra kvinnor och män gör att många kvinnor fortsätter klä sig i heltäckande slöja. Dessutom så finns det tyvärr ofta en religiös skrämseltaktik där kvinnan hotas med ”helvetets eldsvådor” om hon inte lyder. Alla kvinnor ha rätt till sin egen frihet. Sverige behöver ta tag i frågan och tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola, samt ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt det de nyligen infört i Danmark. En utredning som går på djupet med ett slöjförbud i skolan och ett förbud mot maskering. Vi vill inte att frågan om kvinnoförtryck halvdant inkluderas i ett maskeringsförbud. Det är också viktigt att inte namnge de olika typerna av slöjor då det annars är lätt att bara byta namn på dem. Ett förbud gör att det är samhället som tar konflikten med

familjerna – och inte enskilda flickor och kvinnor. Det är en svår fråga men vi får inte undvika diskussionen bara för att den är svår eller obekväm.

I våra skolor och förskolor ska barn fostras till demokratiska medborgare, all utbildning ska enligt skollagen ”förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på”. Vi måste vara tydliga med att svensk lag och mänskliga rättigheter gäller alla. Det finns inga undantag oavsett vilken religion tillhör eller vilken kultur man kommer ifrån. Då blir det märkligt om vi tillåter förtryck av småflickor som tvingas täcka håret och gå i heltäckande kläder. Det sexualiserar flickor i tidig ålder och lägger ansvaret för mannens brister på kvinnan. Frihet, och ansvar, att själva påverka sin vardag och att försörja sig själv är grunden till jämställdhet. Vi vill nå ett samhälle där alla människor ges samma möjlighet att nå sin fulla potential. Då behöver vi stå upp mot kvinnoförtrycket och aldrig någonsin acceptera de parallella samhällen som nu vuxit fram.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola

att tillsätta en utredning av ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt det de nyligen infört i exempelvis Danmark

Reservation

Theresa Lindahl (Skåne), Annsofie Thuresson (Skåne) och Angelie Fröjd (Skåne) reserverade sig mot stämmans beslut angående proposition 3, attsats 2 till förmån för eget yrkande med motiveringen ”Vi ser inte att denna hör hemma i en proposition som berör barn och slöjförbud”.

Motion 2:23

Utred slöjförbud i förskola och grundskola

Anna-Lena Holberg m fl – Moderatkvinnorna

Det finns olika uttrycksformer för hedersrelaterat förtryck och våld där barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning har blivit väl belysta. Tvång att bära slöja har inte varit föremål för samma genomlysning.

De som säger sig vara mot tvång att bära slöja men för rätten att själv välja att bära slöja bortser ifrån att det är problematiskt att tala om fria och självständiga val när det gäller minderåriga flickor. Många av flickorna socialiseras in i slöjbärande. De får belöningar och bekräftelse men blir även utsatta för övertalning hot och våld.

Barn ska få vara barn och skolan ska vara en frizon där flickor och pojkar ska kunna delta i olika idrottsaktiviteter med mera på samma villkor. Slöjan är ett fysiskt hinder för flickor i olika samman- hang där de behöver röra på sig och kunna känna vind, värme och vatten utan slöjans inblandning. Slöjan är också ett sätt att sexualisera även mycket unga flickors kroppar samtidigt som den nekar dem rätten till och kontroll över den egna kroppen

Sara Mohammad, grundare av föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime och hedersdoktor vid Linköpings Universitet, har själv blivit könsstympad och påtvingad huvudduk som barn. Hon uttryckte följande i en intervju i Göte-borgs-Posten för ett par år sedan: ”Jag vill förbjuda slöja på barn. Om politikerna inte vågar göra det, utifrån att små flickors kroppar sexualiseras, så borde man göra det för barnens religionsfrihet”.

Vi är medvetna om att frågan om förbud mot slöja i skolan är både kontroversiell och komplex men vi anser att detta är så pass viktigt för så många flickors livsvill-kor att det är dags att på allvar utreda förutsättningarna för att införa ett slöjförbud i förskolan och grundskolan.

Med anledning av ovanstående föreslår vi

att tillsätta en utredning av ett slöjförbud för barn i grundskola och förskola.

Anna-Lena Holberg *Ellen Juntti* *Marie Jungtell* *Linda Jansson* *Jinous Andersson*

Partistyrelsens yttrande över motionerna 2:18-2:23

Flera motioner efterfrågar en statlig utredning om förbud mot slöja (eller huvudduk) på barn i för- och grundskolan.

Att tvinga barn att ha slöja är uttryck för en hederskultur som bör mot-verkas. Här är det viktigt att det svenska samhället är tydligt. Vi ska inte tolerera tvång eller hederskultur. I Sverige har vi vidare kommit relativt långt i synen på jämställdhet mellan män och kvinnor. Att flickor i skolåldern måste skyla sig i är uttryck för en syn på pojkar och flickor som vi inte vill ska etableras eller utvecklas i Sverige. Skolan bör vara en frizon där flickor och pojkar ges samma möjligheter och behandlas lika. Barns frihet ska inte begränsas på grund av deras kön. Det talar för att ett förbud mot slöja på barn i för- och grundskolan bör införas.

Frågan är dock inte enkel. Den kan till att börja med inte ses isolerad från andra insatser ägnade att motverka hedersförtryck. Moderaterna driver sedan tidigare ett brett politiskt program i syfte att motverka hederskultur. Politiken och förslagen har hittills haft ett tydligt fokus på de som förtrycker snarare än de som utsätts för förtryck. Det handlar bland annat om att motverka förekomsten av självutnämnda så kallade moralpoliser som

patrullerar vissa av våra utsatta områden och tvingar kvinnor att följa informella regler som bland annat kan avse deras rörelsefrihet, val av kläder eller vilka man umgås med. Moderaterna har också länge varit pådrivande i frågan om att det ska införas en särskild brottsrubricering för hedersbrott och att hedersmotiv ska utgöra en egen försvårande omständighet vid bedömningen av straffvärdet. Vidare bör utvisning användas i betydligt fler fall då något begått brott med hedersmotiv.

Ett förbud att bära slöja i skolan skulle innebära att den direkta åtgärden riktas mot de som utsätts för hederskultur snarare än de som utövar den. Det kan skapa en lojalitetskonflikt hos barnet som i och med ett förbud utsätts för ännu en tvångsåtgärd – men nu från det allmänna. Detta anförs ofta som skäl mot att införa ett förbud mot slöja och för att fokus i stället bör ligga på åtgärder som riktas direkt mot barnens föräldrar. Mot detta anförs i sin tur av andra att ett förbud inte primärt skulle syfta till att skydda de barn som bär slöja, utan de barn som inte gör det, men vars familjer pressas av sin omgivning att även deras flickor bör skyla sig.

Det finns också konstitutionella fri- och rättighetsaspekter som gör frågan komplex. Det handlar bland annat om avvägningen mellan religionsfrihet och jämställdhet i skolan samt de gränsdragningsproblem som kan uppkomma med ett förbud. Moderaterna motsätter sig ett generellt förbud mot religiösa symboler i skolan. Den som exempelvis vill bära ett kristet kors eller en muslimsk halvmåne om halsen ska ha rätt att göra det även i skolan. En fråga i detta sammanhang är dock om slöja ska anses vara en religiös symbol eller inte, och vad den bedömningen i nästa led har för betydelse för möjligheterna att genomföra ett förbud mot huvudduk på barn i för- och grundskolan. Detta är frågeställningar som bland annat diskuterats ingående i andra länder.

Frågan om ett förbud mot slöja på barn ska införas i svensk för- och grundskola är sammanfattningsvis av sådan karaktär och inrymmer frågeställningar som innebär att den bör hanteras på nationell nivå snarare än lokalt. Partistyrelsen ställer sig därför bakom yrkandena i motionerna 2:18 samt och 2:20-2:23 att en statlig utredning bör tillsättas för att överväga om ett slöjförbud bör införas i svensk för- och grundskolaskola.

I motionerna 2:20 och 2:22 yrkas vidare att Moderaterna ska verka för ett utökat maskeringsförbud på allmän plats likt de som nyligen införts i Danmark. Ett sådant förbud skulle träffa samtliga de personer som rör sig i offentligheten med mer eller mindre täckta ansikten. Sådana inskränkningar finns redan idag beträffande vissa klart avgränsade situationer där det erfarenhetsmässigt har förekommit ordningsstörningar: det rör sig om demonstrationer och större idrottsevenemang. Bortsett från de gränsdragningsproblem som ett generellt förbud skulle medföra skulle det vidare innebära ett ingrepp i vuxna människors rätt att klä sig på det sätt man vill. Till

detta kommer att det danska förbudet, som varit i kraft endast en kortare tid, av allt att döma hittills inte haft någon större effekt. Det kan finnas skäl att följa upp erfarenheterna i Danmark när deras lagstiftning varit på plats under en längre tid. I nuläget anser dock partistyrelsen att det inte finns skäl att driva frågan om ett generellt maskeringsförbud på allmän plats.

Sammanfattningsvis anser partistyrelsen att en statlig utredning bör tillsättas för att överväga om ett slöjförbud ska införas i svensk för- och grundskola. En sådan utredning bör ta ett helhetsgrepp i frågan och analysera alla de för- och nackdelar som finns med ett förbud. Utredningen bör vidare ta intryck av de erfarenheter som finns i de övriga europeiska länder som infört liknande lagstiftning.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 2:18, att-sats 1, det vill säga

att stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola, samt

att bifalla motion 2:20, att-sats 1, det vill säga

att verkar för att tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskolan och förskolan, samt

att bifalla motion 2:21, att-sats 1, det vill säga

att Moderaterna verkar för en utredning kring slöjförbud i förskola och grundskola, samt

att bifalla motion 2:22, att-sats 1, det vill säga

att tillsätta en utredning av ett slöjförbud i grundskola och förskola, samt

att bifalla motion 2:23, att-sats 1, det vill säga

att tillsätta en utredning av ett slöjförbud för barn i grundskola och förskola, samt

att i övrigt anse motionerna 2:18, 2:19, 2:20, 2:21, 2:22 och 2:23 besvarade med vad som ovan anförts.

Utskott 3

3

Utskott 3

Lag och ordning

Innehåll

Motion 3:1
203 Kommunala poliser

Motion 3:2
208 Utökade befogenheter för Tullverket att kontrollera och beslagta gods

Motion 3:3
210 Krafttag mot narkotika

Motion 3:4
213 Hemliga nummer

Motion 3:5
215 Vittnen

Motion 3:6
217 Övervakning

Motion 3:7
218 Körkort utanför EES

Motion 3:8
221 Riktlinjer till Kronofogden vid indrivning av obetalda skulder för privatpersoner

Motion 3:9
223 Utred att tillåta brottsprovokation

Motion 3:10
225 Motion angående automatisk rödljuskontroll

Motion 3:11
227 Motion angående ny polisutbildning till Örebro universitet

Motion 3:12
229 Motion angående våld i nära relation, och skydd från den våldsutövande

Motion 3:13
232 Stärkt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet

Motion 3:14
236 Återta Sverige från de grovt kriminella

Motion 3:15
239 Översyn av Kameralagen

Motion 3:16
242 Syftesoförenligt användande och spridande av sekretessbelagd information

Motion 3:17
245 Stränga straff och nolltolerans mot blåljusattacker

Motion 3:18
247 Ersättning till brottsoffer

Motion 3:19
248 Motion angående skadestånd utdömda av domstol

Motion 3:20
250 Skadestånd till brottsoffer skalla omgående utbetalas av brottsofferfonden utan omprövning av den utdömda ersättningsnivån

Motion 3:21
252 Förövare ska rimligen inte få lägre straff för att de utfört flera brott

Motion 3:22
255 Lag och ordning i hela Sverige

Motion 3:23
258 Motion angående dags att lyfta sexarbetarnas mänskliga rättigheter

Motion 3:24
262 Motion angående säkerhet ger trygghet

Motion 3:25
265 Motion angående att idrottsföreningar skall omfattas av diskrimineringslagstiftningen

Motion 3:26
268 En moderniserad vapenlagstiftning

Motion 3:27
274 Motion om förändringar i svenskt rättsväsende

Motion 3:28
277 Förläng preskriptionstiderna för brott

Motion 3:29
281 Inför s.k. bötestjänst

Motion 3:30
283 Underlätta för polisen att genomföra topsning av misstänkta personer

Motion 3:31
285 Ökade satsningar på att bekämpa multikriminella ligor

Motion 3:32
287 Ökad antagning till distansutbildning för poliser

Motion 3:33
289 Angående att förändra förutsättningarna för att få villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett fängelsestraff

Motion 3:34
293 Säkerhetspolisen i tiden

Motion 3:1

Kommunala poliser

Moderaterna i Skåne

En av de mest bidragande faktorerna till att Sverige har blivit ett av världens mest framgångsrika länder är att vårt samhälle har präglats av en hög tillit. Vår myndighetsutövning har präglats av rättssäkerhet, förutsägbarhet och låg grad av korruption. Sveriges medborgare har gjort rätt för sig och uppvisat en god skattemoral. I gengäld har vi fått ett löfte från det allmänna om att staten ska ta sitt ansvar. Polisen ska hålla våra gator och torg trygga, skolan ska förmedla kunskap till våra barn och tågen ska gå i tid. Detta ömsesidiga förtroende kallas för samhällskontraktet. Detta är kittet som håller ihop vårt samhälle och fungerar endast om båda parter fullgör sitt ansvar.

De senaste åren har vi sett en oroväckande utveckling där stora sprickor i samhällskontraktet har blottats. Sverige har fått en allt tyngre kriminalitet där den organiserade brottsligheten breder ut sig i hela landet. I våra storstadsområden har dödsskjutningar, sprängdåd och öppen droghandel blivit skrämmande vardagliga inslag. Samtidigt har vi en polismyndighet som varken har organisation eller tillräckliga resurser för att motverka utvecklingen. När den organiserade brottsligheten tilltar tar den större och större andel av de polisiära resurserna i anspråk. Detta får till följd att möjligheten att bekämpa annan allvarlig brottslighet kraftigt begränsas. Alla svenskar har kunnat ta del av larmrapporter om att utredningar om sexualbrott läggs på hög, de tilltagande IT-bedrägerierna kan inte mötas inte med tillräckliga resurser och det är långt ifrån garanterat att polisen kan rycka ut om allmänheten ringer larmnumret för att rapportera om bråk, stölder eller inbrott.

Detta är en mycket allvarlig utveckling för ett samhälle. Den skapar otrygghet i människors vardag och riskerar att försämra medborgarnas tillit till både varandra och till samhället. Vi ser en utveckling där det starka samhällskontrakt som byggt Sverige starkt är i fara, och utan en fungerande polismakt saknas förutsättningar att vända utvecklingen.

Parallellt med utvecklingen med försämrad trygghet i Sverige har polisen under de senaste åren genomfört den största omorganisationen sedan förstatligandet 1965. Länspolismyndigheterna har lagts ner till förmån för en sammanhållen nationell myndighet som i sin tur delats in i sju stycken storregioner. Vissa delar av reformen har varit av godo; för att kunna möta och motverka den organiserade brottsligheten så är det angeläget att polismyndighetens resurser kan samordnas och mobiliseras på ett effektivt sätt. Samtidigt har reformen lätt till att polisens lokala förankring har försämrats. Det är ett uppenbart faktum att detta sker när ledningscentral och kontaktcenter centraliseras i polisregionerna. Exempelvis består polisregion nord

av halva Sveriges yta. Det är omöjligt för en ledningscentral i Umeå att ha samma lokalkännedom om specifika bostadsområden i Kiruna, som ligger 60 mil bort, som en ledningscentral placerad i Norrbotten hade haft.

Samtidigt har centraliseringen inneburit att det lokalpolitiska inflytandet och insynen i polisens verksamhet har försämrats, då de polisnämnder och polisstyrelser som fanns under länspolismyndigheterna har upphört och ersatts av regionala insynsråd.

Denna försvagade lokala förankring i kombination med att polisens resurser till stor del har fått allokeras till den allra grövsta brottsligheten har inneburit att annan polisiär verksamhet som ingripande och förebyggande arbete mot ordningsstörningar, trafikkontroller i tätort och bekämpning av mängdbrottslighet har tvingats att prioriteras ner på grund av resursbrist. Polisen saknar idag alltså förmåga att motverka sådant som skapar otrygghet i vanliga människors vardag. Detta har gjort att allt fler kommuner har börjat utreda möjligheten att använda sig av ordningsvakter och väktare för att agera trygghetsskapande. Det är positivt att kommuner gör vad de kan för att ta ansvar för att upprätthålla sina medborgares trygghet, men det är i grunden ingen önskvärd utveckling att delar av våldsmonopolet privatiseras.

För att säkerställa att samhällskontraktet långsiktigt kan upprätthållas bör det därför ske en lagändring som möjliggör för en kommunal polis. Detta hade möjliggjort för kommuner att agera kraftfullt mot otrygghet och kriminalitet, samtidigt som våldsmonopolet inte läggs ut på entreprenad utan kan stanna inom polisväsendet.

De kommunala polisernas roll ska vara att arbeta synligt och trygghetsskapande. Med en stark närvaro i det offentliga rummet kan de förebygga och ingripa mot ordningsstörningar och mängdbrottslighet. Ett allvarligt problem idag, där ordningsvakter är kommuners enda alternativ är ordningsvakter är att dessa har en mycket begränsad utbildning och begränsade polisiära befogenheter. En kommunal polis, som genomgått en adekvat verksamhetsanpassad yrkesutbildning, kan ges fulla polisiära befogenheter att gripa, omhänderta och medta till förhör, genomföra trafikkontroller och inre utlänningskontroller, genomföra husrannsakan och ge handräckning till andra myndigheter och utfärda ordningsföreläggande. Därtill skulle den kommunala polisen kunna utreda den mängdbrottslighet av böteskaraktär som den statliga polisen idag saknar tillräckliga resurser för att prioritera.

New York är ett mycket gott exempel på en stad som lyckades att vända en negativ samhällsutveckling med hjälp av en stark och lokalt förankrad polisär närvaro. De arbetade enligt det som inom kriminologin kallas för broken windows-teorin som argumenterar för att obeivrad mängdbrottslighet tenderar att eskalera till grövre brottslighet. Detta exempel visar att i syfte att bekämpa den grova brottsligheten räcker det inte att bara sätta in polisära resurser vid de allra grövsta brotten,

utan det måste även finnas tillräckliga resurser och lokal polisnärvaro för att beivra mängdbrotten.

Centraliseringen av den statliga polisen har försvagat medborgarinflytandet över polisen. Införande av kommunala poliskårer hade istället kunnat stärka densamma. Genom en poliskår med kommunen som huvudman kan folkvalda politiker påverka den kommunala polisens verksamhetsinriktning. Detta ger befolkningen en reell möjlighet att via allmänna val idka ansvarsutkrävning för tryggheten i våra kommuner. Detta inflytande har goda förutsättningar att skapa ett fördjupat förtroende för polisens arbete i det lokala samhället, vilket är en förutsättning för ett långsiktigt brottsförebyggande arbete. Därtill garanterar existensen av en poliskår med kommunalt huvudmannaskap en varaktig polisiär närvaro som inte kan kommenderas till insatser i andra delar av landet. En lokalt förankrad poliskår med kommunalt huvudmannaskap hade också varit till gagn i kommunernas komplexa arbete med trygghetsskapande åtgärder. För att detta ska kunna lyckas krävs ett omfattande samarbete mellan socialtjänst, skola och polis. Detta omöjliggörs idag i många delar av landet på grund av en fullkomlig avsaknad av lokal polisär närvaro, men hade kunnat möjliggöras om kommuner hade givits rätt att inrätta kommunala poliskårer.

För utbildning till befattning som kommunal polis ska det inrättas en ny, verksamhetsanpassad polisiär yrkesutbildning. Denna bör vara ett år lång och varvas med praktik. Idag föreligger det behov av ett genomföra en differentiering av polisens uppgifter. Mycket av den utredningskompetens som behövs för att lösa de grövsta brotten idag ofta en annan än en klassisk polisiär utbildningsbakgrund. Inte minst med tanke på att den grova brottsligheten idag har en relativt hög IT-kompetens med sofistikerade krypteringsmetoder och dylikt. Därför vore det en mer effektiv organisering att polisutbildningen delas upp en utbildning för utredningspoliser som specialiseras i de allt mer avancerade kompetenser som idag krävs för att möta den organiserade brottsligheten, och en yrkesutbildning fokuserad på arbete i yttre tjänst som utbildar såväl statliga ingripandepoliser och kommunala poliser. Detta hade rustat våra poliser som arbetar ute i samhället en gedigen grund inför att arbeta trygghetsskapande för vår befolkning. För den som vill utbilda sig till polis i yttre tjänst är den ökande akademiseringen av polisutbildningen som vi ser idag inte av godo. Tvärtom borde dessa få en fokuserad yrkesutbildning som ger de blivande poliserna adekvata verktyg för att kunna agera trygghetsskapande och ingripande i sin roll som polis i yttre tjänst.

Att-satser

att 1 verka för att lagstiftning som möjliggör kommunala poliser införs

att 2 uttala att polisens resurser för att bekämpa mängdbrottslighet måste förstärkas

att 3 uttala att en konsekvent bekämpning av mängdbrottsligheten är en förutsättning för att bekämpa den organiserade brottsligheten

att 4 uttalar att en lokal polisiär närvaro i hela landet är nödvändig för att bekämpa den organiserade brottsligheten

att 5 verka för en differentierad polisutbildning med en utbildning för utredningspoliser och en utbildning för poliser i yttre tjänst

att 6 verka för att anslagen till polismyndigheten ska öka

att 7 vidaresända propositionen till Moderaternas partistämma 2019

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1-7.

att lägga till att-sats ”verka för att kostnaderna för kommunala poliser kompenseras av staten.”

Reservation

Alexander Svensson, Anders Cato, Christian Orsing, Feliz Kino, Eleonora Johansson, Christopher Rosberg, Martin Brolin, Matilda Malmgren, Martin Grodzki, Marie Seibull Kornias, Ninni Hansen, Anna Jähnke, Samuel Lilja reserverar sig med följande lydelse:

Vi reserverar oss mot stämmans beslut till förmån för avslag på att-sats 1 och att-sats 5. Polisen är en statlig angelägenhet sedan 1960-talet. Vi tycker att det är principiellt fel att skattebetalarna ska få betala för samma samhällsfunktion två gånger vilket fallet skulle bli med kommunala poliser. De kommande åren kommer att vara tuffa mot kommunernas ekonomi och prioriteringar kommer att behöva göras för att säkra kvaliteten inom skolan, vården och omsorgen. Då är det fel väg att kommunerna ska lägga skattemedel på att fullgöra de uppgifter som staten inte mäktar med. Grundutbildningen behövs för att bli polis. Alla poliser idag har kunskaper av både yttre och inre tjänst. Exempelvis så är det vitalt att poliser i yttre tjänst har kunskaper om utredningsarbete för att man ska kunna genomföra initiala utredningsåtgärder för att nå framgång i ärendet. Alltså, en polis i yttre tjänst som anländer till en brottsplats behöver kunskaper om utredningsarbete för att exempelvis kunna säkra bevis och kunna hålla bra uttömmande förhör i ett tidigt skede.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:1

Sverige har allvarliga problem med brottslighet. Otryggheten är hög och inte minst kvinnor är rädda att röra sig ute på kvällen. Samtidigt breder gängkriminaliteten ut sig, stöldligor turnerar runt i landet och människor utnyttjas i organiserat tiggeri. Så många som 60 områden klassas som utsatta och misstron mot samhällets förmåga att hantera brottsligheten och de många skjutningarna är stor. Narkotikahandel bedrivs på öppen gata.

Handgranater och sprängmedel används i uppgörelser mellan kriminella och i attacker riktade direkt mot polisen. Parallella samhällsstrukturer växer fram som på allvar hotar samhällskontraktet. Situationen inom polisen är ansträngd och myndigheten tvingas prioritera mellan utredningar av allvarlig brottslighet. Mot den här bakgrunden är det många som ställer befogade frågor om polisens förmåga.

Motionären väcker ett antal förslag som ligger i linje med moderat politik. Vi vill stärka Polismyndigheten med 10 000 fler polisanställda till 2024 och kraftigt öka den lokala polisiära närvaron i hela landet. Polis och åklagare ska ha tillräckligt med resurser för att kunna prioritera och klara upp mängdbrott. Möjligheterna att inte påbörja eller i förtid lägga ned brottsutredningar ska dessutom begränsas.

Därutöver föreslår motionären att Sveriges kommuner ska få möjlighet att anställa egna poliser, som inte ska vara en del av den nationella polismyndighet som inrättades 2015. Kostnaden för dessa poliser ska dock enligt motionären betalas av staten. Det här förslaget skulle enligt partistyrelsen vara svårt att förena med partiets ambitioner om att stärka rättsväsendet, och då inte minst Polismyndigheten, och att vända den negativa utvecklingen i Sverige. Skyddet av landets inre säkerhet är en uppgift för staten. Redan det talar emot att bemyndiga kommunerna att inrätta egna lokala polisorganisationer.

Utvecklingen går dessutom mot en alltmer rörlig och gränsöverskridande brottslighet som spänner över såväl länder som län och kommuner. En stöldliga som en vecka slår till i norra Sverige kan nästa vecka förflytta sig till mellersta Sverige för att sedan lämna landet via Skåne. Det var ett av skälen till att Polismyndigheten omorganiserades till en nationell myndighet. Brottsligheten blir också mer komplex med alltifrån it-bedrägerier till ett ökat hot från terrorism. Såväl brottslighetens internationella karaktär som komplexitet innebär också stora krav på möjlighet till samordning och samverkan mellan myndigheter både i och utanför Sverige.

Det är lätt att förstå önskemålet om fler närvarande poliser på gator och torg, men det poliserna behöver är att ha rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag. Polisen har en omfattande uppgift som kräver en bakomliggande struktur som behöver finnas på plats i form av teknik, system för rapportering, samverkan med Åklagarmyndigheten avseende förundersökningar, forensisk kompetens med mera. Det är inte realistiskt att bygga upp en sådan förmåga i en kommunal verksamhet. Eftersom det råder brist på poliser skulle varje polis som anställs av en kommun samtidigt vara en polis som försvinner från Polismyndigheten. Det skulle även innebära en påtaglig belastning för såväl den nationella polisen som bland annat Åklagarmyndigheten att samarbeta med ett stort antal lokala polisverksamheter med begränsad egen förmåga.

Slutligen är en erfarenhet från tidigare länspolisverksamhet att det mycket lätt uppstår diskussioner om vilken part som ska stå kostnaden för eller genomföra olika insatser. Risken är stor att enskilda brottsoffer drabbas när ansvarsförhållandena är otydliga.

Mot den bakgrunden förordar partistyrelsen inte ett införande av kommunala poliser. Däremot driver Moderaterna sedan länge utökade möjligheter att använda kommunala ordningsvakter som komplement till polisen även på större geografiska områden. I sammanhanget bör även nämnas att Moderaterna vill att fler poliser ska finnas i yttre tjänst. Polisutbildningen bör dock fortsatt vara enhetlig.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:1, att-sats 6, det vill säga

att verka för att anslagen till Polismyndigheten ska öka, samt

att avslå motion 3:1, att-sats 1 och tilläggsatt-satsen, samt

att i övrigt anse motion 3:1 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:1.

Motion 3:2

Utökade befogenheter för Tullverket att kontrollera och beslagta gods

Katarina Brännström, Växjö – Kronoberg

För Sveriges tillväxt och svenska jobb är handel med andra länder avgörande och grunden för vår välfärd. Den snabba utvecklingen och EU gör det möjligt att flytta människor, varor och information snabbare än någonsin över gränserna. Detta skapar ökat utbud, bättre konkurrens och högre välstånd. Det finns dock baksidor.

Den snabba handeln skapar tyvärr också möjligheter för kriminella att enkelt förflytta illegala varor och stöldgods. Det kan handla om stulna pass, gräsklippare, båtar, cyklar, fordon, smycken och annat som snabbt hamnar utanför Sveriges gränser. Denna verksamhet har ökat kraftigt senaste årtiondet. En påverkande faktor till att stjäla och begå inbrott är givetvis med vilken enkelhet gärningsmannen kan göra förtjänst från stöldgodset, som inte sällan säljs utanför Sveriges gränser. Det är enkelt att föra ut stora mängder varor och inte sällan sker det så snabbt att

polisen ej hunnit vidta nödvändiga åtgärder. Kriminaliteten blir allt mer internationell och man kan se kopplingar även till terrorism och trafficking.

Tullverket är den myndighet som kontrollerar in- och utförsel av varor över Sveriges gräns. Kärnverksamheten består i att bistå effektiv handel och motverka brott, att förhindra smuggling, samla in tull, skatt och andra avgifter. Tyvärr ser vi idag att Tullverket saknar tillräckliga resurser och även befogenheter att utöka kontrollerna av utgående last och därmed upptäcka stöldgods. Det är därför önskvärt att Tullverkets uppdrag utökas vad gäller kontroll av utförsel av varor från Sverige och att kunna beslagta gods som misstänks härröra från brottslig verksamhet.

Att-satser

att utöka Tullverkets befogenheter och resurser att kontrollera och även beslagta gods som misstänks härröra från brottslig verksamhet

att Sverige, om så krävs, verkar för en ändrad EU-lagstiftning för att motverka att stöldgods enkelt kan passera nationsgränser

att Sverige driver krav på ökad samverkan inom EU:s tullmyndigheter så att internationell kriminalitet stävjas

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en mycket viktig och aktuell motion.

Precis som motionären anger så anser Förbundsstyrelsen att det är viktigt att Tullverkets uppdrag och resurser ses över.

Förbundsstyrelsen föreslår Förbundsstämman besluta

att bifalla motionen i sin helhet.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:2

Motionären vill verka för en förstärkning av Tullverket i syfte att förhindra gränsöverskridande brottslighet.

Utländska stöldligor står för närmare hälften av inbrotten i Sverige. De begår också 90 procent av stölderna av bilar, båtmotorer och bildelar samt maskiner som används i jordbruk, enligt uppgifter från Polismyndighetens Nationella operativa avdelning (Noa). Polisen bedömer att de organiserade

stöldligornas brottsliga verksamhet kommer att fortgå på samma nivå eller öka i omfattning under de närmaste åren.

Moderaterna har länge pekat på behovet av att tillföra mer resurser till Tullverket, vilket även gjordes i Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma budget som antogs av riksdagen i december 2018. Moderaterna presenterade i Europavalrörelsen 2019 förslag om att stärka den europeiska polisbyrån Europol, samt att Europol bör inrätta ett särskilt center som fokuserar på att bekämpa den gränsöverskridande vardagsbrottslighet som stöldligorna står för.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att framöver stärka Tullverket genom ökade befogenheter och mer resurser. Tullverket har redan i dag befogenhet att exempelvis stoppa och genomsöka ett fordon där det misstänks smugglas vapen eller narkotika. Tullverket saknar dock befogenhet att hindra en person eller stoppa ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Den typen av befogenhet bör Tullverket ha, även utan polisiär närvaro, och detta har Moderaterna drivit i riksdagen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:2, det vill säga

att utöka Tullverkets befogenheter och resurser att kontrollera och även beslagta gods som misstänks härröra från brottslig verksamhet

att Sverige, om så krävs, verkar för en ändrad EU-lagstiftning för att motverka att stöldgods enkelt kan passera nationsgränser

att Sverige driver krav på ökad samverkan inom EU:s tullmyndigheter så att internationell kriminalitet stävjas

Motion 3:3

Krafttag mot narkotika

Malin Sjölander, Västervik m fl – Kalmar län

Moderaterna är ett parti som under många år stått för ordning och reda, trygghet och frihet. Värdeord som nu behövs mer än någonsin. I vårt land ser vi nu en liberaliseringsvåg dra fram, fler och fler pratar om att släppa narkotika fritt. Idag prioriteras arbetet med sprutbyten, subventionerade “trygga” droger och läkemedel istället för behandling som leder till ett narkotikafritt liv. Det finns idag få verksamheter som jobbar med att helt avgifta människor och hjälpa dem att leva ett helt narkotikafritt liv. Polisen signalerar kraftigt att med de ökade åtaganden och belastningar som de känner av nu så blir arbetet med att bekämpa narkotika och

jaga langare lidande. På många platser i landet hinner man inte alls med detta. Och det leder till katastrofala följder.

Varje person som dras in i ett narkotikamissbruk medför lidande för både den drabbade, dennes familj och vänner. Många vittnar om en hopplös kamp mot drogerna. Även för samhället i stort är varje missbruk en förlust i form av sjukskrivningar, vårdbehov och brottslighet.

Ingen vill att en förälder ska få uppleva den mardröm det innebär att hitta sitt medvetslösa barn på en smutsig offentlig toalett, i en knarkarkvart eller liggande död i en skogsdunge med en kanyl i armen.

Narkotikamissbruk kan slå till när och var som helst. Fattig eller rik, hög eller låg utbildning, storstad eller småstad. Alla kan drabbas. Och så vill inte vi att det ska vara.

Den mesta narkotikan i Sverige är idag olaglig och ska bekämpas. Den acceptans som stora delar av samhället byggt upp måste bort. Våra barn dör av den acceptansen.

Langarna ska bort från gator och internet, polisen måste få resurser till detta – de har kompetensen men tiden räcker inte till. Tillförseln måste strypas. Vi måste dessutom se över hanteringen av narkotika som läcker från sjukvården.

Självklart måste även förebyggande arbete bedrivas. I skolan, på fritidsgårdar, inom föreningslivet och inom hälso- och sjukvården.

Barn- och ungdomspsykiatrin behöver mer resurser, personalen räcker inte till. Elevhälsan måste därtill få de resurser de behöver; det måste finnas en god tillgång på kuratorer och skolpsykologer, personal som finns i nära de ungas vardag.

Men viktigast av allt: vi i vuxenvärlden måste nu kraftigt ta ställning mot narkotika. Vi måste ha en nollvision mot narkotika – inte prata om legalisering och avkriminalisering. Nedmonteras och avväpnas Polisens viktigaste verktyg - lagen – kommer de ha ett omöjligt jobb att tidigt gå in och markera när unga människor är på väg in i missbruk. Dessutom vill vi att jakten på langare av olagliga droger intensifieras, det är ju de här människorna som ofta bär ansvaret för att våra unga dras in i ett missbruk. Att legalisera vore att ge upp och kapitulera inför de grovt kriminella nätverk som försörjer sig på detta.

Narkotika påverkar och förstör vardagen för många i hela landet. Vi saknar idag ett starkt moderat ställningstagande mot narkotika. I ett första skede bör Moderaterna i Kalmar län ta fram ett styrdokument att använda i debatter i frågan för att kunna ge ett samlat och konkret svar vid väljarkontakter. Vi vill också att partiet gör detsamma på riksnivå.

Med anledning av ovanstående föreslår vi förbundsstämman besluta:

att Moderaterna i Kalmar län tar ställning för ett narkotikafritt samhälle

att Moderaterna verkar för att polisen, socialtjänsten, skolan och vården har resurser för att bekämpa narkotika

att Motionen sänds vidare till partistämman för ställningstagande mot narkotika i hela landet

Malin Sjölander *Jon Sjölander* *Elin Landerdahl*
Västervik *Västervik* *Västervik*

Förbundsstyrelsens yttrande

Samhällets kamp mot narkotika är en stor utmaning och ett otroligt viktigt arbete. Precis som motionärerna för fram kan ett missbruk drabba vem som helst.

Enligt motionärerna finns det inte ett starkt moderat ställningstagande i denna fråga. Detta är något vi inte alls håller med om. Moderaterna har på nationell nivå vid ett flertal gånger öppet proklamerat att vi står fast vid den nollvision som idag är normen i svensk politik. Därom finns det inget tvivel.

Den moderata narkotikapolitiken bygger på att fortsätta arbetet med den restriktiva narkotikapolitiken och vårt mål är ett narkotikafritt samhälle. Det framgår redan med all tydlighet på partiets nationella hemsida.

Slutligen vill vi framföra vikten av att en framgångsrik narkotikapolitik också innehåller ett stort mått av behandling så att personer med beroende ges möjligheten att komma ut ur sitt beroende och leva ett normalt liv, fritt från narkotika.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att anse motionen besvarad

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:3

Motionärerna föreslår att Moderaterna tar ställning för ett narkotikafritt samhälle, samt att polisen, socialtjänsten, skolan och vården ska ha resurser för att bekämpa narkotika.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att beroende av narkotika orsakar oerhört mycket lidande och medför personliga och familjemässiga tragedier. Därtill att Moderaterna ska stå fast vid den restriktiva hållning som hittills präglat svensk narkotikapolitik. Visionen om ett narkotikafritt Sverige är även fortsättningsvis central.

Partistyrelsen menar samtidigt att det är viktigt att Moderaterna fortsätter att ta fram en bred och samlad narkotikapolitik. Det finns tydliga behov av att till exempel se över möjligheterna att skapa en sammanhållen missbruks- och beroendevård som bland annat kan skapa bättre vård vid samsjuklighet mellan psykisk sjukdom och beroende av narkotika. Fokus ska vara att rädda liv och sträva efter att försöka hjälpa människor ur sitt narkotikamissbruk.

Problembilden är omfattande gällande narkotikan i Sverige: Växande gängkriminalitet som är direkt kopplad till narkotikabrottslighet, missbruk av narkotika samt utbredningen av olika nätdroger.

Bland det viktigaste är att se till så att så få, framför allt unga människor, som möjligt testar, prövar och använder narkotika och nätdroger. För att uppnå detta är det viktigt att stå fast vid att legalisering och avkriminalisering vad gäller narkotika är helt fel väg att gå.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:3 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för avslag på motion 3:3.

Motion 3:4

Hemliga nummer

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Många personer utsätts för brott genom samtal från okända nummer. Ofta är de utsatta kvinnor som många gånger inte har en aning om vem det är som ringer och när de polisanmäler brottet till polisen står de handfallna då numret är hemligt eller skyddat. Lagen säger nämligen att inte ens polisen kan kolla upp numret såvida inte brottet har gått till en åklagare som då får kräva att numret ska kollas. En av anledningarna till detta ska vara att personer med skyddad identitet inte under några omständigheter ska kunna bli hittade.

Att kontrollera numret är inget svårt eller något som tar en längre tid då teleoperatören vet vem numret tillhör. Problemet är att de sedan ett par år tillbaka inte får lämna ut denna information ens till polisen.

Självfallet är tanken god men det har blivit fel när de som ska stå på lagens sida inte kan skydda utsatta människor från brott. I det största antalet fall bör det vara människor som med ett besök från polisen hade slutat att trakassera andra.

Den utsatta personen behöver inte veta identiteten utan när polisen kontrollerat vem som har det skyddade eller hemliga numret, kunde de gjort ett hembesök där för att visa att de har koll på vad som händer. Det hade sedan räckt att den utsatte personen fick ett samtal från polisen där de berättade att de hade pratat med personen som ringer dem. Detta hade skapat betydligt tryggare människor som hade litat på polisen.

Som polis måste det vara oerhört frustrerande att gång på gång få samtal från människor som blir trakasserade och sedan inte kunna göra någonting åt det. Samhällsmedborgarna måste kunna lita på att polisen gör sitt arbete och klarar det inom de ramar som gäller inom sekretessen utan att för den delen avslöja den med skyddad identitet.

Med hänvisning till ovanstående text föreslås förbundsstämman besluta

att Moderaterna verkar för att polisen åter igen ska få auktoritet att kontrollera dolda nummer i de fall de använts för att begå ringa brott, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Precis som motionären skriver är det viktigt att polisen kan ingripa för att minska brottsligheten. Om det blir problem för personer som har skyddad identitet ska man med hjälp av ny teknik i framtiden, kunna skydda dessa personer. Precis som motionären skriver måste vi kunna lita på polismyndigheten.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:4

Motionären föreslår att polisen ska få möjlighet att ta del av uppgifter om vem som över telefon med dolt nummer utsatt en annan person för exempelvis hot eller trakasserier.

Enligt lagen om elektronisk kommunikation ska en operatör på begäran lämna så kallade abonnemangsuppgifter till brottsbekämpande myndigheter om det finns misstanke om brott. Det behöver inte handla om brott av en viss svårighetsgrad. Operatörerna är skyldiga att lagra uppgifter om vem som ringt från ett dolt nummer och att på begäran hålla dessa uppgifter tillgängliga för den som blir utsatt för störande eller hotfulla samtal. Detta är en viktig ordning som Moderaterna står bakom. Man ska inte kunna gömma sig bakom anonymitet för att begå brott. Motionärens yrkande får därmed anses tillgodosett.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:4 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:5

Vittnen

Inger Pilthammar, Sölvesborg, Blekinge län

"Att vittna är en samhällsplikt, och den som är vittne är skyldig att närvara. Tingsrätten godtar därför bara vissa skäl för frånvaro. Är du frånvarande utan giltigt skäl kan du bli skyldig att betala 4000 kr i vite eller bli hämtad av polis."

Den som blir vittne till ett brott ska naturligtvis berätta detta för polis så att rättvisa ska skipas i samhället.

Tyvärr är det många som känner en stark oro och rädsla inför den man vittnar mot.

Vittnet kommer till rättegången men har där "glömt" hela händelsen, varvid ingen kan dömas, vilket ofta är olyckligt för hela samhället om det är en återgångsförbrytare eller livsstilskriminell.

Handlingar inför rättegången bör gå ut avidentifierade så att inga hot kan framställas mot vittnen innan rättegången.

För att få fler kriminella dömda, ska vi verka för att stärka vittnens trygghet så fler vågar stå upp och vittna även mot gängmedlemmar, våldsamma personer och mot tungt kriminellt belastade individer.

Föreslår därför

att Moderaterna arbetar för ett bättre vittnesskydd

att vittnet inte behöver träffa den åtalade vid rättegången, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären uppmärksammar en viktig del i ett fungerande rättssystem. Tendensen har under alltför lång tid varit att fler och fler väljer att inte vittna på grund av rädsla för sin egen eller anhörigas säkerhet. Övergrepp i rättssak är en brottstyp som sker allt oftare, även där gärningsmannen är yngre. Sammantaget urholkar dessa faktum tilltron till vårt rättssystem.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:5

Motionären förordar att mer görs för att skydda vittnen. Grunderna för ett fungerande rättssamhälle är att alla vågar anmäla och vittna om brott. Polis och åklagare är beroende av vittnen för att kunna utreda och klara upp brott. I Sverige har vi vittnesplikt. Det innebär att man som huvudregel är skyldig att vittna i domstol om åklagaren eller den misstänkta personen och dess försvarare anser att det behövs. Undantag från vittnesplikten gäller bland annat nära släktingar till den åtalade.

Det är i dag ett problem att få personer att anmäla brott och vittna i domstol av rädsla för repressalier. Det gäller inte minst i landets mest brottsutsatta bostadsområden. Under senare år har det rapporterats om en ökning av hot och våld vid rättegångar. Det är en oacceptabel utveckling och äventyrar möjligheterna till rättskipning. Rättssalarna ska präglas av ordning och säkerhet.

Riksdagen fattade nyligen beslut om en proposition gällande stärkt ordning och säkerhet i domstol som bland annat innebär större möjlighet för vittnen och målsägande att närvara vid huvudförhandlingen (rättegången) genom videokonferens. Moderaterna har därutöver flera förslag för att stärka vittnesskyddet. Fler fall än i dag ska leda till skyddsåtgärder. Vi vill även skärpa straffen för övergrepp i rättssak, utreda en möjlighet till anonyma vittnen i vissa undantagsfall samt att införa ett kronvittnessystem som ökar möjligheterna att knäcka den grova organiserade brottsligheten.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:5 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:6

Övervakning

Inger Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

I Sverige finns i dag flera s.k nogo-zoner. Många övriga områden känns också otrygga för många människor, både för de som bor där och för de som måsta passera.

För att skydda våra medborgare och stävja brottslighet anser jag att Moderaterna i sitt arbete för ett tryggare samhälle ska verka för fler övervakningskameror först och främst i områden som är utsatta, men även på övriga offentliga platser där människor kan känna sig utsatta och oskyddade.

Detta är även ett sätt att kunna identifiera de människor som utsätter andra för både stölder, misshandel och övergrepp. I dag angrips även blåljuspersonal, vilket i sin tur innebär försenad hjälp till de som behöver omhändertagas.

Priset på vår integritet kan inte överstiga ett tryggare samhälle. Den som inte är ute med oärliga avsikter behöver inte känna sig orolig.

Föreslår därför

att Moderaterna i sitt framtida arbete för ett tryggare samhälle verkar för fler övervakningskameror, både bemannade och kameror som spelar in, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Frågan om övervakningskameror är i många fall komplex. Avvägning mellan personlig integritet och allmänhetens trygghet behöver vägas in. I de flesta kommuner finns områden som är mer utsatta för brottslighet än andra och där människor till och med undviker att vistas.

En ökad möjlighet att använda kameraövervakning skulle innebära en ökad möjlighet att förebygga och lösa brott. Det skulle också innebära en ökad trygghetskänsla. Dessa faktorer sammantaget gör att Förbundsstyrelsen anser att förslaget bör bifallas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:6

Motionären förordar att en översyn av kamerabevakningslagen ska göras för att möjliggöra utökad kameraövervakning i offentliga miljöer.

Kameraövervakning är ett av polisens absolut viktigaste verktyg för att förebygga, klara upp brott och öka tryggheten. Med kameraövervakning får polisen fram mer bevisning, kriminella kan lagföras och vi kan få ett bättre förebyggande arbete. I dag är det alldeles för krångligt och tidskrävande att sätta upp kameror.

Moderaterna har i många år drivit på för slopad tillståndsplikt för att bland annat de brottsbekämpande myndigheterna ska få bedriva kameraövervakning. En sådan lagstiftning är nu äntligen på gång och kommer sannolikt börja gälla från och med den 1 januari 2020. Moderaterna har även föreslagit att Polismyndigheten ska tillföras resurser för att fyrdubbla sin kameraövervakning runt om i landet.

I en tid där gängkriminaliteten breder ut sig och blir grövre och människor skräms från att vittna kan övervakningskameror utgöra ett verkningsfullt komplement till en stark och kontinuerlig polisnärvaro. Moderaterna anser att alla utsatta områden bör utrustas med övervakningskameror. Även i övrigt ska polisen ha goda förutsättningar att sätta upp övervakningskameror där de anser det behövligt. Partistyrelsen menar därför att det finns ett behov av ökad kameraövervakning i hela landet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:6 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:7

Körkort utanför EES

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Trafikverkets nollvision har funnits under snart femton år i Sverige. Det innebär att det är oacceptabelt att vägtrafik i olika former ska kräva människoliv.

Nollvisionen innebär också att allt ska göras för att förhindra att människor dödas eller skadas i trafiken och detta är ett bra mål.

Den stora frågan är dock om det gäller alla människor.

En person som besöker Sverige som turist får böter om de inte följer de lagar och regler vi har. På samma sätt kan polisen kontrollera att de har giltiga körkortshandlingar på sig och beslagta dessa.

Människor från EES-länder kan byta sitt körkort direkt mot ett svenskt då dessa länders utbildning anses vara i klass med Sveriges och ha samma krav. Länder utanför EES innefattas dock inte i detta.

Den person som söker asyl i Sverige får i dagsläget köra på ett körkort från sitt hemland tills ett år efter folkbokföring men kan inte byta sitt körkort vid denna tid utan måste genomgå en fullvärdig svensk förarutbildning.

I januari 2016 friades en man som sa sig ha tappat sitt körkort från et land utanför EES-området. Rätten friade honom trots att lagen säger att du måste uppvisa ett giltigt körkort för att få köra bil i Sverige.

Med tanke på Trafikverkets nollvision känns det mycket märkligt att de svenska trafikreglerna inte gäller alla. Då verket uttrycker att det viktigaste är att allt ska göras för att människoliv inte ska krävas borde det vara samma regler för alla som kör ett fordon i vårt land. Inga undantag ska finnas. Kommer förarna från länder utanför EES-området med körkort därifrån, och sedan är folkbokförda i Sverige, anses de inte vara säkra förare på våra vägar och bör då inte längre få framföra fordon i Sverige när polisen stannar dem. Lagen ska vara lika för alla.

Som det ser ut idag kan den som aldrig folkbokförs i Sverige köra på sitt körkort här hur länge de vill. Med tanke på att du inte får uppehålla dig mer än tre månader i Sverige utan att visa hur du ska försörja dig borde det gå att sätta krav på att du då även ska uppvisa ett giltigt körkort från EES-området för att få framföra ett fordon här. Viktigast för alla som vistas i Sverige måste vara säkerheten för alla på vägarna och det kan inte anses säkert att låta människor framföra fordon i vårt land om de inte klarat de minimikrav vi har för detta. (http://teknikensvarld.se/fritt-fram-att-kora-bil-utan-korkort-i-sverige-245306/)

Att ens låta människor, som kanske har fått sitt körkort, köra bil i Sverige i tre månader borde vara generöst.

Jag föreslår därför

att Moderaterna i Blekinge arbetar för att partiet i stort ska ta fram regler som gäller alla som framför fordon i Sverige,

att Moderaterna i Blekinge arbetar för att polisen ska få rättigheter, exempelvis beslagta fordon för gott, för att kunna upprätthålla svensk lag.

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en bra motion. Självklart ska alla, oavsett bakgrund eller härkomst, kunna uppvisa giltiga körkort för att kunna frambära fordon på vägar i Sverige. Det ska inte vara någon skillnad om föraren kommer från ESS-området eller utanför ESS-området, alla förare ska kunna visa en giltig legitimation. Svenska lagar ska gälla alla som vistas i vårt land. Det ska inte heller vara möjligt att fritt fram kunna köra bil utan körkort i Sverige – med motiveringen att körkortet är borttappat.

Enligt artikel i Teknikens värld 19 januari 2016 går följande att läsa: ”Enligt lagen behöver man inte ha ett svenskt körkort om man inte är folkbokförd i Sverige. Så fort en person har folkbokförts i Sverige har denna ett år på sig att byta ut sitt utländska (utanför ESS) körkort till ett svenskt.

Sveriges Radio tar som exempel upp hur en asylsökande i Sverige får vänta ett och ett halvt år innan asylprocessen och folkbokföringen är genomförd. Därefter har han eller hon, om utländskt körkort sägs innehas men vara borttappat, ett år på sig att byta ut detta mot ett svenskt, något som i praktiken innebär att personen får köra bil utan körkort totalt två och ett halvt år.”

I samma artikel går att läsa att polisen i Blekinge har ett trettiotal utredningsärenden där bilförarna har stoppats och visat sig vara körkortslösa. Förarna har hävdat att deras utländska körkort är borttappade.

Det är orimligt att bilister i Sverige ska kunna framföra fordon på våra vägar utan att behöva uppvisa en giltig körkortshandling. Den reviderade lagstiftningen från 2016 ger polisen ökade befogenheter men har inte gett de effekter som är nödvändiga.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:7

Motionären tar upp en fråga som berör regler för uppvisande av körkort för utländska medborgare. I motionen berörs bland annat att medborgare utanför EES i praktiken kan köra bil i Sverige utan att behöva uppvisa ett giltigt körkort.

Problemet som motionären tar upp grundar sig i att det ankommer på polis och åklagare att bevisa att en person som säger sig ha ett giltigt körkort från ett land utanför EES inte har det. Förare som saknat körkort men hävdat att

deras utländska körkort är borttappat har friats av tingsrätten på grund av brist på bevis. Om personen hävdar att han eller hon har tappat körkortet kan det ofta bli svårt att kontrollera med personens hemland huruvida uppgifterna stämmer eller inte.

Det är och ska vara olagligt att köra bil utan giltigt körkort i Sverige. Rättsväsendet måste därför ges möjlighet att beivra dessa brott och straffa de som systematiskt bryter mot lagen. Därför har Moderaterna lagt förslag i riksdagen på att kraven vad gäller uppvisande av giltigt körkort bör skärpas i syfte att underlätta för polis och rättsväsende. Partistyrelsen ser positivt på att dessa förslag fortsätter att drivas i riksdagen även framöver.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:7 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:8

Riktlinjer till Kronofogden vid indrivning av obetalda skulder för privatpersoner

Patrik Jacobsen, Ronneby – Blekinge län

Idag lånar kreditgivare ut pengar till personer trots att en kreditupplysning visar att de inte är kreditvärdiga. Om skulden inte betalas kan kreditgivaren begära att staten genom Kronofogden skall driva in skulderna. Det är framför allt unga människor som hamnar i denna skuldfälla.

Förslag

Om kreditföretag lånar ut pengar till privatpersoner som redan har en betalningsanmärkning eller inte har en borgensman skall inte Kronofogden bistå för att driva in skulderna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag

att förbundsstämman ställer sig bakom förslaget att kreditlagen ändras så att Kronofogden inte ska bistå kreditgivare som vill driva in skulder för lån som givits trots att personen inte var kreditvärdig, samt

att motionen sänds vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi tackar motionären för en aktuell och viktig motion. Vi delar motionärens uppfattning om de risker som det innebär för företagare att utan risk kunna erbjuda lån till individer som inte är kreditvärdiga. Detta är ett växande problem då företag kan erbjuda snabba lån med staten som garant. Självklart bör individer ta ansvar för sin egen ekonomi och det ligger på individen att inte ta lån denne ej kan finansiera. På samma sätt ligger det också på utlånarens ansvar att inte låna ut pengar till personer de inte är säkra på kan betala tillbaka, i annat fall måste utlånaren vara beredd att själv ta den risken.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:8

Motionären föreslår att konsumentkreditlagen ändras så att Kronofogdemyndigheten inte ska bistå kreditgivare som vill driva in skulder för lån som givits trots att personen inte var kreditvärdig.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att individer bör ta ansvar för sin egen ekonomi och inte belåna sig på ett sådant sätt som man inte kan hantera. På samma sätt är det också en långivares ansvar att bedöma huruvida en person riskerar att inte kunna betala tillbaka, exempelvis genom att den potentiella låntagaren i fråga redan har en betalningsanmärkning.

En begränsning i möjligheten att få hjälp med indrivning av fodringar riskerar dock att ge upphov till svåra gränsdragningar. Statens tjänsteutbud ska vara neutralt och finnas tillgängliga för alla, så även de tjänster som Kronofogdemyndigheten erbjuder. Kreditgivning är även kraftigt reglerat på andra sätt än genom de regler som styr Kronofogdemyndighetens arbete, ofta under tillsyn av Finansinspektionen. Det är viktigt att se till helheten i reglering för aktörer på kreditmarknaden.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:8 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:9

Utred att tillåta brottsprovokation

Jari Puustinen, Eskilstuna – Södermanlands län

Tillsätt en utredning med syfte att tillåta metoden brottsprovokation mot den organiserade brottsligheten i Sverige

Idag får polisen inte syssla med brottsprovokation i sitt arbete, däremot får man jobba med bevisprovokation. Gränsen mellan dessa två metoder är inte alltid lätt att särskilja vilket kan ge konsekvenser för polisens arbete.

I Sverige idag har den organiserade brottsligheten fått fotfäste och för att komma åt och krossa den organiserade brottsligheten måste rättsväsendet få tillgång till de verktyg som krävs för vår tid. De satsningar som har gjorts mot den organiserade brottsligheten har inte varit lyckad då vi ser hur den har spridit sig i vårt samhälle. Ett skäl är att lagstiftningen inte följt samhällets utveckling. Den organiserade brottsligheten är gränsöverskridande och har bland annat stora rekryteringsbaser i flera förorter i Sverige.

Brottsprovokation bör tillåtas för allvarlig brottslighet. Med allvarlig brottslighet syftas brott som är organiserad och systematisk d.v.s. organiserad brottslighet. Även svårutredda brott som trafficking, grooming och barnpornografi ska vara föremål för brottsprovokation. Även mot betydande samhällsintressen bör metoden kunna användas och syftar då på olaglig försäljning av substanser, tobak och alkohol till unga.

Ett krav vid brottsprovokation ska vara att personen är inställd på att begå ett sådant brott genom att redan vilja. Polisen ska inte provocera fram en vilja till att begå ett brott utan endast förse den potentiella brottslingen med ett verktyg eller tillfälle att begå brott.

Genom att införa brottsprovokation kommer polisen till exempel att kunna provocera den organiserade brottslingen att sälja droger och sedan lagföra den för det.

För att få använda metoden ska beslut fattas av domstol på ansökan av åklagare.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska tillsätta en utredning med syfte att tillåta metoden brottsprovokation mot den organiserade brottsligheten,

att förbundsstämman skickar motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Förbundsstyrelsen yttrande

All brottslighet men särskilt den organiserade brottsligheten måste bekämpas. Fler bovar måste dömas för de brott de begått så att unga avskräcks från att bli kriminella.

Det är polisens uppgift att motverka brott och lagföra brottslingar. För att få bättre förutsättningar att hindra brottslighet bör polisen få ökade möjlighet att använda brottsprovokation för att möta organiserad brottslighet, framförallt vid allvarlig brottslighet riktar sig mot särskilt utsatta grupper som minderåriga, intellektuellt funktionsnedsatta eller äldre.

Det är dock viktigt att hanteringen av brottsprovokation styrs av ett strikt regelverk som styr möjligheten till brottsprovokation så att metoden inte missbrukas. Som medborgare ska man garanteras en grundläggande rättssäkerhet där man inte av staten och dess myndigheter lockas in i brottslighet. Polisen måste samtidigt ha goda möjligheter att beivra grov och organiserad brottslighet. Brottsprovokation bör därför inriktas mot just upprepad och organiserad brottslighet. Därför är det viktigt att det, innan möjligheten till brottsprovokation utökas, görs en utredning som kan bli grund för en klar och tydlig lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen.

Förbundsstämmans beslut

Motionären Jari Puustinen yrkade

att förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att utreda metoden brottsprovokation mot den organiserade brottsligheten, samt

att förbundsstämman skickar motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Förbundsstyrelsen ansluter sig till Jari Puustinens yrkande.

Förbundsstämman beslutade

att förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att utreda metoden brottsprovokation mot den organiserade brottsligheten, samt

att förbundsstämman skickar motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:9

Motionären vill låta utreda om brottsprovokation ska kunna användas som metod mot den organiserade brottsligheten.

I dag är så kallad brottsprovokation inte uttryckligen lagreglerad. Det finns exempelvis vissa möjligheter för polisen att vidta provokativa åtgärder. Åtgärderna får dock inte komma i konflikt med någon straffbestämmelse eller andra författningar. Polisen får exempelvis inte begå handlingar som skulle utgöra anstiftan till brott. Någon författningsreglering om vad som utgör en tillåten respektive otillåten provokation i brottsbekämpande syfte finns inte. Det finns också en gråzon, mellan det som är bevisprovokation och det som är brottsprovokation, som kan bidra till att göra det svårt att reglera de provokativa åtgärderna. Frågan har dock utretts, bland annat i Polismetodutredningen, men utan att föranleda ändrad lagstiftning.

Möjligheterna att använda brottsprovokation begränsas av Europakonventionen och Europadomstolens praxis. Frågan om tillåtligheten av provokativa åtgärder och åtgärdernas påverkan på rättegångens utfall har även prövats i svensk praxis. Partistyrelsen anser inte att det i nuläget finns skäl att förändra förutsättningarna för användningen av provokativa åtgärder. Däremot driver Moderaterna ett stort antal andra åtgärder som på olika sätt tar sikte på att bekämpa den organiserade brottsligheten och de kriminella gängen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 3:9.

Motion 3:10

Motion angående automatisk rödljuskontroll

Daniel Granqvist, Örebro – Örebro län

Sedan flera år tillbaka finns det system med automatisk hastighetskontroll längs svenska vägar. Det har fått goda effekter på trafiksäkerheten. Ett liknande system borde införas för att kontrollera att fordonsförare inte kör mot rött ljus.

Automatisk trafiksäkerhetskontroll har funnits i många år i Sverige, men bara för att kontrollera att fordonsförare håller föreskriven hastighet. Det finns inga tekniska svårigheter att införa motsvarande kontroll för att övervaka rödljus. I 10

§ 4 kameraövervakningslagen (2013:460) finns undantag från tillståndsplikten för sådan kameraövervakning som Polismyndigheten bedriver vid automatisk hastighetsövervakning. Ett motsvarande undantag borde införas för kameraövervakning vid automatisk trafikljusövervakning. Andra regelverk kan också behöva ses över och ändras.

Ett tydligt exempel på där automatisk övervakning av trafikljus finns på riksväg 50, när den kommer in till Örebro norrifrån. Här finns det korsningar med riksvägen som är reglerade med trafikljus, men det är många trafikanter på riksvägen som kör mot rött ljus. Sådana korsningar skulle kunna bevakas med automatisk rödljuskontroll.

Med hänsyn till ovanstående yrkar jag att stämman beslutar att Moderata Samlingspartiet i Örebro län skall verka för

att automatisk trafiksäkerhetskontroll i Sverige skall kunna ske för att kontrollera att fordonsförare inte kör mot rött ljus

att ta motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen tar upp ett problem som är omfattande på vissa vägavsnitt som till exempel flera av E-18 korsningarna i Karlskoga och som motionären nämner längs riksväg 50.

Att införa ett system som kontrollerar om fordonsförare kör mot rött ljus skulle sannolikt medföra en reducering av ett trafikfarligt beteende och på så sätt påverka trafiksäkerheten i en positiv riktning.

I till exempel Nederländerna har kontrollsystem vid trafikljus använts i närmare 30 år och det finns till och med företag i Sverige som tillverkar och säljer välrenommerade system.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade (i enlighet med Förbundsstyrelsens förslag):

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:10

Motionären tar upp en viktig fråga som berör trafiksäkerhet och mer specifikt ett förslag om automatisk övervakning vid trafikljus. Detta för att mer effektivt beivra de som kör mot rött.

Partistyrelsen ser positivt på förslag som ökar trafiksäkerheten genom att trafikkontrollerna effektiviseras och i vissa fall automatiseras. Eventuellt kan

det finnas anledning att införa automatiska övervakningar av trafikljus likt de automatiska kontroller av hastighetsöverträdelser som finns på vissa vägar.

En eventuell förändring av kameraövervakningslagen måste dock utredas där fördelar vägs mot nackdelar. Dessutom bör Polismyndigheten tillfrågas för att klargöra huruvida det finns behov av automatiska övervakningar av trafikljus.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:10 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:11

Motion angående ny polisutbildning till Örebro universitet

Erik Baecklund, Askersund – Örebro län

”BRÅ m fl” har i Europa jämfört antalet brott per 1 000 invånare per polis och år: Frankrike 360 brott per 1000 invånare, en fransk polis skall utreda 89 brott per polis och år; Belgien 370 brott per 1000 invånare, en belgisk polis skall utreda 113 brott per polis och år; Holland 510 brott per 1000 invånare, en holländsk polis skall utreda 154 brott per polis och år; Sverige 460 brott per 1000 invånare, en svensk polis skall utreda 254 brott per polis och år.

En fransk polis har 89 brott att utreda, en svensk 254. Den svenska polisen har nästan tre gånger så många brott att reda ut och har sämre uppklarningsprocenten, vilket kan förklaras med att vi har färre antal poliser per invånare.

Antalet poliser är i Italien fler än fem per 1 000 invånare, Frankrike 4,0, Belgien och Holland fler än 3,0. Sverige har 1,8 poliser per 1 000 invånare!

Skall Sverige ha samma antal poliser som genomsnittet för EU, d v s 3,5 poliser per 1 000 invånare, behövs ytterligare 15 000 poliser. Samhället blir mer och mer komplext och många polis utredningar är komplexa och inget tyder på att det i framtiden kommer bli lättare.

I Sverige har vi tre polishögskolor, och sedan 2003 förekommer polisutbildning på distans. Men genom att förlägga en polis utbildning till Örebro universitet med en väl fungerande juridisk fakultet kommer vi i Örebro kunna utbilda morgondagens poliser redan idag, med en ännu bättre juridisk kompetens. Poliser som troligen vill stanna kvar i samma område efter avslutad utbildning.

Örebro universitet är idag ett modernt lärosäte som genom en ny polisutbildning kan få en ännu större ämnesmässig bredd samtidigt som vi öppnar för att nå målet fler poliser i Sverige.

Yrkar på

att verka för att få en polisutbildning till universitetet i Örebro

att Örebro Läns moderater till partistämman motionerar enligt motionens intentioner och att motionen vidaresänds till Moderaternas partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att Sverige behöver fler poliser. Detta är också den politik som vi driver i Riksdagen och har avsatt pengar till i vår budget.

Som en följd av detta behöver polisutbildningen utökas och att förlägga en ny polisutbildning till Örebro vore bra ur flera aspekter.

En aspekt är som motionären också påpekar att Örebro Universitet har en väl fungerande juridisk fakultet. Örebro Universitet bedriver dessutom omfattande, och i landet väl erkänd, forskning i kriminologi som bör kunna utgöra en god grund och vara en intressant koppling för en polisutbildning.

En annan aspekt är Örebros centrala läge i Sverige vilket bör locka studenter från hela landet.

En utredning, SOU 2016:39, har tittat på den framtida polisutbildningen och föreslagit att den görs om till en yrkesutbildning om 180 högskolepoäng. Till detta är vi moderater skeptiska då vi fortsatt står bakom den reformering av polisutbildningen som Alliansregeringen gjorde. Vi anser att antagningen till polisutbildningen även fortsättningsvis ska utformas utifrån polisverksamhetens specifika behov och inte utifrån högskoleförordningen.

Oavsett detta anser Förbundsstyrelsen att en polisutbildning i Örebro är något som vi bör arbeta för.

Förbundsstämmans beslut

att bifalla motionen samt

att förbundsstämman uttalar att Moderaterna i Örebro län vill ha polisutbildningen till Örebro universitet

Partistyrelsens yttrande över motion 3:11

Motionären föreslår att polisutbildningen även ska bedrivas i Örebro. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att antalet poliser behöver bli fler. Polisutbildningen finns i dag på fem orter i Sverige: Umeå universitet, Södertörns högskola i Huddinge utanför Stockholm, Högskolan i Borås, Linnéuniversitet i Växjö samt på Malmö universitet. Moderaterna vill att polisutbildningen ska finnas i flera delar av landet genom att uppdragsutbildning bedrivs vid fler högskolor än i dag samtidigt som möjligheterna till distansutbildning byggs ut. Att ha möjlighet att utbilda sig till polis i flera delar av landet kommer leda till att fler personer söker utbildningen. Den typ av uppdragsutbildning som polisutbildningen numera utgör är relativt enkel att bedriva på fler orter. Partistyrelsen anser dock inte att partistämman bör peka ut enskilda orter som mer eller mindre lämpliga för en fortsatt utbyggnad av polisutbildningen.

Det är därutöver uppenbart att fler åtgärder behövs för att göra det mer attraktivt att arbeta som polis i Sverige. Ett mycket stort antal poliser kommer att behöva utbildas under kommande år. Moderaterna vill att den som går polisutbildningen ska få sina studielån från utbildningstiden avskrivna. Därigenom blir utbildningen betald av staten. För att göra polisyrket mer attraktivt behöver även polisernas löner bli högre. Många poliser vittnar om lönen som det enskilt största skälet till de många polisavgångarna. Moderaterna tillför därför resurser för att möjliggöra en riktad satsning på höjda polislöner. Dessa satsningar innebär att det blir mer lönsamt att utbilda sig till och arbeta som polis.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:11 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:12

Motion angående våld i nära relation, och skydd från den våldsutövande

Ulrika Björklund, Hallsberg – Örebro län

Den/de som utsätts för våld i nära relation utsätts idag för ytterligare övergrepp av samhället i samband med att de bryter upp från sin förövare. Detta behöver vi ändra på.

En stor del av landets befolkning lever i rädsla för att utsättas för våld av en närstående i sitt eget hem. Omkring en miljon svenskar (mellan 18-74 år) levde 2012 med upplevelser av våld i nära relation. Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem och kan förekomma i alla typer av familjer. När den/de våldsutsatta slutligen beslutar sig för att bryta upp från förövaren tvingas den/de lämna sitt sociala nätverk, släkt och vänner, och barn tvingas avbryta sin skolgång, för att sätta sig i säkerhet. De tvingas leva gömda och inlåsta under fängelseliknande former under lång tid och utöver det brott de misstänks ha utsatts för, utsätts de således för ytterligare övergrepp på sin grundtrygghet för att inte riskera sina liv. Detta kan inte vara rimligt. Rimligen borde istället den misstänkta förövarens frihet inskränkas och det/de misstänkta offret/offren få möjlighet att leva kvar i sitt sammanhang utan riskt för sitt/sina liv, medan rättsprocessen fortgår. Det kan till exempel ske med hjälp av omfattande besöksförbud, och tillhörande straffsatser om förbudet bryts, samt direktkopplade larmanordningar till sos alarm. Här går att inhämta information från andra länder som arbetar framgångsrikt på liknande sätt. Brottsoffer skall värnas sin trygghet.

Jag föreslår därför stämman besluta:

att Moderaterna i Örebro Län uttalar och verkar för att de våldsutsattas situation, under rättsprocessens gång, bör ses över

att Moderaterna i Örebro Län uttalar och verkar för att den/de våldsutsatta kan stanna kvar i sin hemmiljö, under trygga former, under rättsprocessens gång

att motionen vidaresänds till moderaternas partistämma 2017

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen tar upp ett mycket angeläget ämne, hur situationen för våldsutsatta kan stärkas. Moderaterna arbetar sedan länge för att stärka situationen för brottsoffer och för att minska antalet brottsoffer genom att minska antalet brott. Det är viktigt att alla ska kunna leva i trygghet, utan hot och våld.

Som motionären mycket riktigt påpekar är våldsutsatta en särskilt utsatt grupp. Är våldsutövaren en närstående tvingas brottsoffret ofta bryta upp från sitt sociala nätverk och sin hemmiljö. Det är inte rimligt att den våldsutsatte ska drabbas så hårt. Delar av de exempel på åtgärder som tas upp i motionen innebär dock svåra avvägningar, hur stora inskränkningar är rimliga innan brott är bevisat?

De principer som föreslås i motionens att-satser anser Förbundsstyrelsen vara både rimliga och riktiga.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta:

att bifalla att-sats 1 och 3

att Moderaterna ska verka för att stärka de våldsutsattas trygghet både före och under rättsprocessen, samt att därmed anse att-sats 2 besvarad.

Förbundsstämmans beslut

Åsa Windahl Alin yrkade på att lägga till att-satsen ”verka för en löpande påföljd i form av kontakt och besöksförbud samt fotboja för att tillse att man inte kan komma inom en viss radie till brottsoffer och deras hemadress.”

Åsa Windahl Alin yrkade på att lägga till att-satsen ”verka för att Sverige samarbetar i dessa frågor med EU för att tillse att brottsoffer inte låses in i sitt eget land.”

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1 och 3 samt

att bifalla Åsa Windahl Alins andra tilläggsatt-sats

Partistyrelsens yttrande över motion 3:12

Motionären vill se fler åtgärder för att förbättra situationen för personer som är utsatta för våld i nära relationer. Partistyrelsen instämmer i att detta bör vara en prioriterad fråga för såväl rättsväsendet som andra delar av samhället. Våld i nära relationer är ett uttryck för den mest extrema formen av kvinnoförtryck och våldet är ett omfattande samhällsproblem. Det behövs krafttag för att öka kvinnors trygghet och säkerställa att polisen utreder alla brott där kvinnor utsätts för våld och hot. Det behövs förmåga och kapacitet att utreda och klara upp fler brott och skydda fler utsatta kvinnor. För att öka polisens och rättsväsendets kapacitet har Moderaterna förslagit att Polismyndigheten förstärks med 10 000 fler medarbetare och att ytterligare resurser tillförs hela rättsväsendet.

Därutöver vill Moderaterna skärpa straffen för grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning och göra häktning obligatoriskt i fler fall än i dag. Dessa förslag skulle i kombination med varandra innebära att personer som är misstänkta på sannolika skäl för grov kvinnofridskränkning i regel skulle häktas i väntan på rättegång och därför inte längre ha förmåga att utöva våld. Vi vill även att kontaktförbud med fotboja ska användas i fler fall än i dag och att en ny sekretessbrytande regel i offentlighets- och sekretesslagen införs som innebär att socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska kunna lämna uppgifter om enskilda till polisen för att förebygga framtida brott. Dessa åtgärder ligger väl i linje med de av motionären framförda yrkandena.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:12 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:13

Stärkt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet

Ulla Hamilton, Oscar Norra och Amelie Langby, Oscar Södra – Stockholms stad

Hoten mot människors frihet och det öppna samhället är mer omfattande än på länge i Sverige. Säpo talar sedan en tid om ett nytt normalläge med växande extremistmiljöer, bristande säkerhetsskydd och ett ökat underrättelsehot. En av de mest angelägna samhällsfrågorna för att värna demokrati och trygghet är hur Sverige effektivt kan motverka vålds- bejakande extremism och brottslighet.

De våldsbejakande extremistiska miljöerna och den organiserade brottsligheten har de senaste åren vuxit. Svenska myndigheter arbetar dagligen med att motverka terrorism, våldsdåd annan brottslighet som riskerar att springa ur dessa miljöer. Flera initiativ både lokalt och nationellt har tagits de senaste åren i syfte att bättre strukturera och samordna de förebyggande insatserna, särskilt mot extremism.

Mot dessa komplexa hot finns inga enkla lösningar – men mer arbete finns att göra. Växande extremistiska miljöer får inte normaliseras, utan måste möta motstånd från såväl rättsstaten som civilsamhället. Det förebyggande arbetet är centralt.

När Statskontoret utvärderade regeringens förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism 2014–2017 bedömdes arbetet ha varit i linje med förväntan. Det konstaterades samtidigt att det varit svårt att hitta väl fungerande arbetssätt. På detta område skulle Sverige kunna lära av Danmark. Där har det förebyggande arbetet kommit längre. Det finns också ett tydligare samspel mellan brottsbekämpande och förebyggande åtgärder.

En grundsten i det danska arbetet är samverkan mellan socialtjänst, skola och polis, så kallad SSP- samverkan. Metoden bygger på såväl generella förebyggande åtgärder som specifika gruppinsatser och individorienterade åtgärder. Samarbetet mellan olika myndigheter är både bredare och djupare än vad som hitintills har varit fallet i Sverige. Fördjupat förebyggande arbete med den danska modellen som förebild har förordats av såväl ledande experter vid bland annat Försvarshögskolan som av regeringens särskilde utredare för att förebygga våldsbejakande extremism (SOU: 2013:81).

En faktor för effektiv samverkan enligt SSP-modellen i Danmark är att sekretessreglerna gör det möjligt för myndigheterna att utbyta relevant information vid misstanke om brott. Utifrån den lägesbild som tecknas i Stockholm stad skulle de

förebyggande insatserna kunna stärkas om sekretessreglerna vore bättre anpassade utifrån detta. Det är av vikt att sådan lagstining, som bland annat föreslagits i Utredningen om informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65), utformas så att fördjupad samverkan kan fungera i praktiken.

Moderaterna är ett parti som står upp för frihet och öppenhet. Med detta följer ansvar och ibland svåra avvägningar mellan personlig integritet och nationell säkerhet. Vår politik måste ge myndigheter rätt verktyg att effektivt och rättssäkert kunna motverka våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet. Fördjupad samverkan och bättre förebyggande insatser mot detta utgör – tillsammans med tydlig ansvarsfördelning och skarp lagstiftning – viktiga delar i att värna demokrati och trygghet.

Att-satser

att Moderaterna verkar för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom stärkt samverkan nationellt och lokalt mellan socialtjänst, skola, polis och andra relevanta myndigheter.

att Moderaterna verkar för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom att myndigheter och kommuner vid misstanke om brott rättssäkert kan dela information mellan sig.

att förbundsstämman tar motionen som sin egen.

att förbundsstämman vidaresänder motionen till partistämman 2019.

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi ska agera tydligt och skarpt mot brottslighet, men också mot de faktorer som kan bidra eller leda till utanförskap, extremism och kriminalitet. För att bryta utvecklingen krävs det ett effektivt förebyggande arbete och att vi jobbar på flera fronter samtidigt.

Särskilt viktigt är arbetet bland unga. Därför behövs exempelvis fler och effektivare sociala insatsgrupper. Sociala insatsgrupper innebär en samverkan mellan socialtjänst, skola och polis för att på individnivå hjälpa unga att upphöra med att begå brott. Det kan handla om att stärka det sociala nätverket, särskilt stöd i skolarbetet, särskild yrkesträning, arbete och fritidssysselsättningar.

År 2013 infördes en ny sekretessbrytande bestämmelse som innebär att en uppgift som rör en enskild person som inte fyllt 21 år i vissa fall ska kunna lämnas från socialtjänsten till polisen. Det finns dock indikationer på att bestämmelser om sekretess fortfarande förhindrar att nödvändig information delas mellan socialtjänsten och polisen. Det är viktigt att säkerställa att polis och socialtjänst har möjlighet att dela nödvändig information om unga lagöverträdare för att förhindra ungdomsbrottslighet.

Problemen med radikalisering och IS-återvändare har vuxit sig starkare de senaste åren. Tyvärr släpar nödvändig lagstiftning efter på många områden. Bland annat behöver påföljderna skärpas och polisen ges möjlighet att kunna kalla samtliga återvändare till förhör. I Stockholm har majoriteten också valt att skärpa ansträngningarna för att identifiera personer som återvänt från IS och stärka arbetet på de områden motionärerna nämner. Att säkerställa att dessa förhörs och när så är möjligt också lagförs för sina brott, är viktigt även ur ett brottsförebyggande perspektiv.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att anse motionen besvarad

Förbundsstämmans beslut

att verka för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom stärkt samverkan nationellt och lokalt mellan socialtjänst, skola, polis och andra relevanta myndigheter,

att verka för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom att myndigheter och kommuner vid misstanke om brott rättssäkert kan dela information mellan sig,

att ta motionen som sin egen,

att vidaresända motionen till partistämman 2019, samt

att bifalla tilläggsyrkande, det vill säga

att verka för att LVU förändras för att förenkla omhändertagandet av barn till återvändande terrorister.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:13

Motionen behandlar frågor om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet.

Partistyrelsen delar motionärens ambition om att vidta kraftfulla åtgärder för att förebygga våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet. Moderaterna har länge varit en stark röst i dessa frågor. På Moderaternas initiativ har en lång rad tillkännagivanden riktats mot regeringen på detta tema.

Det har bland annat handlat om att verksamheter eller åtgärder som riskerar att stödja radikalisering, våldsbejakande extremism eller terrorism inte ska få statliga eller kommunala medel. Regeringen ska även överväga att inrätta en statlig avhopparverksamhet för IS-återvändare och andra anhängare av våldsbejakande islamism.

Vidare har Moderaterna drivit igenom att regeringen ska verka för att öka kommunernas, skolans och andra aktörers kunskap om det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och om hur radikalisering kan upptäckas. Problematiken med självradikalisering och i förlängningen ensamagerande terrorister borde tydligare inkluderas i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. De som arbetar med förebyggande insatser behöver mer kunskap om mekanismerna bakom självradikalisering och varningstecken som kan iakttas hos självradikaliserande personer.

En hel del av det som har blivit tillkännagivanden på ursprungligt initiativ av Moderaterna har sedan omsatts i reformer och åtgärder från regeringen. Partistyrelsen konstaterar dock att det förebyggande arbetet fortsatt behöver bedrivas kraftfullt även framgent.

Moderaterna verkar också för att det ska ges ett förtydligat ansvar för skolhuvudmän och andra som arbetar med barn och unga att främja demokratiska värderingar och motverka extremistiska värderingar, samt för att upptäcka och motverka radikalisering. Vidare vill vi att det genomförs en översyn av regelverket kring utländsk finansiering av trossamfund och vilka svenska trossamfund som tar emot utländska bidrag.

Moderaterna har även föreslagit att en ny typ av nationell samordningsfunktion bör införas i syfte att stärka samordningen mellan Polisen, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten och Migrationsverket i ärenden som rör terrorism. I första hand ska uppgiften vara att driva på och se till att relevant lagstiftning används för att bland annat säkerställa att potentiella terrorister inte erhåller uppehållstillstånd eller medborgarskap, att tidigare meddelade uppehållstillstånd återkallas och att fler personer som bedöms utgöra säkerhetshot faktiskt utvisas från Sverige. Det handlar också om att säkerställa att rutiner för effektivt informationsutbyte mellan myndigheterna finns och följs.

I överenskommelsen om åtgärder mot terrorism som slöts i juni 2017 togs bland annat upp att en välfungerande samverkan mot terrorism förutsätter att det finns ett regelverk som gör det möjligt att utbyta information på ett effektivt och rättssäkert sätt. Det kan röra sig om information avseende personer som bedöms utgöra ett säkerhetshot, bland annat personer som återvänder från strider för våldsbejakande extremistiska grupper i utlandet eller personer som är i behov av stödinsatser för avradikalisering. Både Polismyndigheten och den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism hade vid den tidpunkten påtalat att sekretesslagstiftningen innebar begränsningar i informationsutbytet mellan bland annat polis och socialtjänst. En utredning tillsattes därför för att lämna förslag till förändringar av de regler om sekretess och informationsutbyte som gäller för bland annat Polismyndigheten och kommuner vid samverkan mot terrorism. Uppdraget har redovisats och det är nu viktigt att ett ändamålsenligt

regelverk kommer på plats som underlättar samverkan och informationsutbyte i syfte att förebygga och motverka våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:13, att-satserna 1-2, det vill säga

att Moderaterna verkar för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom stärkt samverkan nationellt och lokalt mellan socialtjänst, skola, polis och andra relevanta myndigheter.

att Moderaterna verkar för ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet genom att myndigheter och kommuner vid misstanke om brott rättssäkert kan dela information mellan sig, samt

att i övrigt anse motion 3:13 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:14

Återta Sverige från de grovt kriminella

Berthold Gustavsson, Brännkyrka – Stockholms stad

Polisen har identifierat 52 så kallade ”hotspotts” runt om i Sverige. Det är beteckningen på områden med grov kriminell verksamhet. Även på väldigt många fler platser pågår mer eller mindre organiserad grov brottslighet Ofta handlar det om ett eller flera grovt kriminella gäng men även om löst sammansatta grovt kriminella som utför grova kriminella brott av olika slag. Brottsligheten de håller på med är i princip allt de kan tjäna pengar på utanför lagen och helst med liten upptäcktsrisk. För att nämna några brott det rör sig om kan det vara personrån, inbrott, narkotikabrott, utpressning, grova stölder, varuförfalskningar,

så kallad beskyddarverksamhet (företag måste betala till dem för att de inte ska förstöra företagets lokaler), smuggling, koppleri, människohan- del, stöld av dyra bilar eller delar från dem. Bara i Stockholm rasar för närvarande 12 gängkrig ofta med dödlig utgång. Även i andra delar av landet pågår flera gängkrig och olika slag av uppgörelser. Det dödliga våldet sker ofta i offentliga miljöer med risk för att oskyldiga kommer till skada.

De kriminella försöker på olika sätt hålla polis, ambulans och brandkår utanför ”deras” områden. Blåsljuspersonal möts med stenkastning och annan våldsanvändning. För varje mord och för varje annat grovt brott går det åt enorma personella resurser hos polisen i utredning och försök till uppklarning. Antalet poliser i Sverige i dag är dimensionerat för en helt annan mängd brottslighet och

grov brottslighet än den som finns här i dag. Det är även många andra verksamheter som behöver mycket mer polisresurser än för 30–40 år sedan. En fotbollsmatch kräver i dag ofta stora polisinsatser. Då behövdes det ett befäl och sex man för att sköta trafiken. Även andra sportevenemang kräver ofta många poliser. Många fler personer har i dag personbeskydd. Vid statsbesök är säkerheten rigorös. Listan kan göras lång för allt polisen ska hinna med utöver ”vanlig” polistjänst som ingripande, patrullering, utreda ”vardagsbrott”, hjälpa och ställa tillrätta.

I Stockholm går nu oppositionsborgarrådet Anna König Jerlmyr ut och kräver 3 000 fler poliser till Stockholm. Jag anser att det är en fullt rimlig siffra. För att alla medborgare i Sverige ska få den trygghet de behöver för att kunna leva ett lugnt liv behövs därför flera tusen poliser även i övriga Sverige.

Att-satser

att förbundsstämman ställer sig bakom att Stockholm ska tillföras minst tre tusen poliser

att förbundsstämman ställer sig bakom att det behövs flera tusen poliser även till övriga Sverige

att förbundsstämman bifaller motionen och skickar den vidare till partistämman

att förbundsstämman med instämmande i motionen ger riksdagsgruppen den tillkänna

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter mycket viktiga och väsentliga frågor. Det är ur alla aspekter synnerligen allvarligt att vi i Sverige har 15 områden där otryggheten är hög bland befolkningen, där kriminella nätverk och grupperingar har en stor negativ effekt på lokalsamhället och där polisen har svårt att utföra sitt uppdrag. Nationellt har Moderaterna lagt ett antal förslag för att mota utvecklingen. Bland de viktigaste är vårt förslag om att utbilda och anställa tusen nya poliser som bl.a. ska sättas in i områden där brottsligheten är som högst. Vi har också lagt förslag om straffskärpningar för grova våldsbrott såsom grovt olaga hot och grovt olaga tvång, grov misshandel och grov utpressning, grovt rån och synnerligen grov misshandel samt dråp. Vi vill också införa ett synnerligen grovt narkotikabrott. Även brott som begås inom ramen för grov organiserad brottslighet måste skärpas. Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, kommunen

i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, skola, kriminalvård och andra aktörer. Det civila samhället spelar också en viktig roll. Grunden är att kommunerna själva är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder. Vi moderater i Stockholm är tydliga. Sociala insatser allena

räcker inte, säkerheten måste garanteras på plats. Det måste till fler poliser. Minst 10 000 fler poliser i landet, varav 3 000 till Stockholm, för att möta de utmaningar vi ser och för att säkra upp tryggheten för boende och handlare. Vi vill skärpa straffen för attacker på blåljuspersonal, den som hindrar dem från att fullfölja sina uppgifter skadar hela samhället. Det planerade polishuset i Rinkeby måste också komma på plats snarast. Idag har det skjutits ytterligare på framtiden och beräknas vara på plats först om två år. Det är inte rimligt. Vi vill också se jourdomstolar på plats som snabbt kan döma misstänka personer. Brott måste straffa sig direkt.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman

att besluta att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 3:14

Motionären föreslår att Stockholm ska tillföras 3 000 poliser och att stämman ska besluta att även övriga Sverige behöver flera tusen poliser.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det behövs fler poliser för att öka upptäcktsrisken och vända brottsutvecklingen såväl i de större städerna som i mer glest befolkade delar av landet. Moderaterna har föreslagit att Polismyndigheten ska förstärkas med 10 000 fler polisanställda till 2024. Hur dessa ska fördelas över landet är ytterst upp till Polismyndigheten att avgöra. För att åstadkomma en mer lokalt förankrad polis med ökad närvaro och synlighet i hela landet vill Moderaterna dock att ökningen av antalet poliser under nästa mandatperiod i första hand ska placeras på lokalpolisområdesnivå. Det skulle innebära fler synliga och närvarande poliser, både i utanförskapsområdena runt våra städer och på landsbygden.

Det går inte att öka antalet poliser i den takt som behövs utan att samtidigt vidta åtgärder som gör yrket mer attraktivt. För att göra polisyrket mer attraktivt behöver polisernas löner bli högre. Många poliser vittnar om lönen som det enskilt största skälet till de många polisavgångarna. Moderaterna vill därför genomföra en särskild lönesatsning som skulle möjliggöra en höjning av polisernas löner med i snitt 3 000 kronor i månaden.

Ett mycket stort antal poliser kommer att behöva utbildas under kommande år. För att göra det mer lönsamt att utbilda sig till och arbeta som polis vill Moderaterna även införa betald polisutbildning, så att den som går polisutbildningen ska få sina studielån från utbildningstiden avskrivna.

Moderaternas långsiktiga målsättning är att antalet poliser per capita i Sverige ska ligga i nivå med genomsnittet i EU. Det innebär att Polismyndigheten kommer att behöva växa ytterligare över tid. Partistyrelsen konstaterar att det inte är orimligt att anta att den mycket omfattande utbyggnad av Polismyndigheten som Moderaterna förordar fram till och efter 2024 kommer att leda till det antal poliser i Stockholm som motionären efterfrågar samtidigt som antalet poliser ökar i motsvarande mån runt om i landet. Det är dock ytterst myndigheten som måste analysera hur behoven ser ut och vilka konsekvenser det ska få för den exakta fördelningen av de nya resurserna.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:14 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:15

Översyn av Kameralagen

Lars Svärd, Hägersten – Stockholms stad

I pressen har vi ett flertal gånger sett notiser om att kameror inte får sättas upp i otrygga områden med hänvisning till bestämmelserna i Kameralagen.

Tillstånd för kameraövervakning på platser där allmänheten har tillträde bygger på överviktsprincipen, vilket innebär att kameraövervakningen kan tillåtas om övervakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad.

Övervakningskameror har två viktiga funktioner. De fungerar som förebyggande vilket innebär att på platser där övervakningskameror finns sker inte lika många brott. Dels är kameratekniken idag så välutvecklad att i de fall det sker brott där kameror finns så underlättas brottsutredningen och blir ett viktigt inslag för att kunna lagföra den som begått brott.

Vi Moderater ser gärna att fler stockholmare åker kollektivt och lämnar bilen hemma. För att uppnå detta måste staden kunna erbjuda en tryggare miljö med tydliga kameraövervakade zoner på strategiska offentliga platser i anslutning till kollektivtrafikintensiva platser och där invånare upplever otrygghet.

För att uppnå detta måste en övergripande diskussion gällande utformningen av kameralagens syn på den personliga integriteten och det allmännas intresse av en trygg och säker närmiljö ses över.

Undertecknad är väl medveten om den svåra avvägningen mellan den enskildes intresse/personlig integritet och den integritetskränkning en kameraövervakning innebär.

För att minimera risken för missbruk av kameraövervakning bör kameralagen utvidgas så att tillstånd kan ges även där överviktsprincipen inte är uppenbar men då med en teknik där inspelat material är plomberat och villkorat till ett åklagarbeslut för att komma åt det inspelade materialet. Tillståndet får gärna kombineras med en sanktionsföreskrift för tillståndshavaren i fall där plombering till materialet bryts utan giltigt åklagarbeslut.

Att-satser

att Moderaternas ska verka för en översyn av kameralagen enligt motionens intentioner

att motionen bifalles och översändes till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Det är många som måste ta ett ansvar för att bryta våldsstegringen på gator och torg. Huvudansvaret ligger självklart på polisen och på regeringen. Poliserna i Stockholm måste bli fler och mer synliga på de platser där brott ofta begås. SL, som ansvarar för stora ytor där mycket människor vistas, kan också bidra med många trygghetsskapande åtgärder.Förutom våldsbrottsligheten är det ur stadens synvinkel angeläget att stävja nedklottring och skadegörelse. Staden har därför intresse av att påverka valet av övervakade platser, dels av att bidra med den sociala kompetens som bör kopplas in så snabbt som möjligt när t ex ungdomar begår brott. Med hjälp av övervakningskameror hade polisens arbete kunnat underlättas i flertalet av de fruktansvärda skjutningarna som skett under året i Järvaområdet. De tidigare ansök- ningarna från polisen för att sätta upp övervakningskameror i Rinkeby och Tensta har tidigare överklagats av Datainspektionen. Nu har Högsta förvaltningsdomstolen meddelat att polisen har rätt till att sätta upp övervakningskameror. Ett beslut Moderaterna i Stockholms stad välkomnar. Polisen ska ha alla hjälpmedel de behöver. Vi vet att många vittnen inte deltar i vittnesförhör och därför behövs kameraövervakning i bevisföringen. Vi vet att kameror ökar den upplevda tryggheten och minskar brottsligheten. Kameraövervakning av särskilt utsatta miljöer är en kontroversiell och inte helt okomplicerad metod som dock har visat mycket effektiv vad gäller brottsförebyggande. Att kameraövervaka en offentlig plats är en avvägning mellan olika intressen och kräver tydliga regler kring exempelvis vem som får se materialet och hur länge det får sparas. Men det går att slå vakt om den personliga integriteten med hjälp av tydliga regler för hur länge banden får lagras och med sekre- tessregler för den övervakande personalen. En översyn av kameralagen är därför eftersträvansvärt.

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman att besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 3:15

Motionären förordar att en översyn av kamerabevakningslagen ska genomföras för att möjliggöra utökad kameraövervakning i offentliga miljöer.

Kameraövervakning är ett av polisens absolut viktigaste verktyg för att förebygga, klara upp brott och öka tryggheten. Med kameraövervakning får polisen fram mer bevisning, kriminella kan lagföras och vi kan få ett bättre förebyggande arbete. I dag är det alldeles för krångligt och tidskrävande att sätta upp kameror.

Moderaterna har länge drivit på för ökad kameraövervakning och slopad tillståndsplikt för bland annat de brottsbekämpande myndigheterna samt även föreslagit att Polismyndigheten ska tillföras resurser för att fyrdubbla sin kameraövervakning runt om i landet. Mycket tack vare Moderaternas ansträngningar träder med största sannolikhet nya regler i kraft från och med den 1 januari 2020 som innebär att Polismyndigheten och vissa andra brottsbekämpande myndigheter inte kommer behöva ansöka om tillstånd för sin kameraövervakning. Moderaterna vill därutöver öka kommunernas möjligheter till kameraövervakning, bland annat genom att övervakning som huvudregel ska kunna bedrivas utan tillståndsplikt i och i anslutning till verksamhetslokal. Slutligen bör tillståndsplikten tas bort för kameraövervakning i kollektivtrafiken.

Flera av dessa förslag har utretts på initiativ från Moderaterna och vi driver på för att regeringen nu också ska genomföra förslagen utan dröjsmål. Mot bakgrund av detta anser inte partistyrelsen att en ytterligare översyn av lagstiftningen behövs.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:15 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:16

Syftesoförenligt användande och spridande av sekretessbelagd information

Björn Hammarberg, Krokom – Jämtlands län

I en värld där vårt öppna samhälle återkommande angrips både via terrorism och annan grövre kriminalitet finns ett ökat tryck på olika former av integritetskränkande övervakning.

Även om nyttan av övervakningstekniker är uppenbar är ändå tveksamheten inför att i alltför stor omfattning införa dem både naturlig och rimlig. Det finns otal exempel på negativa och destruktiva tillämpningar av övervakningsteknik; inte bara inom fiktionens värld utan tyvärr även i verkligheten. Kombinationen av det faktum att information är ett maktmedel samt att övervakande verksamhet av nödvändighet är sekretessbelagd och undanskymd i sin natur innebär att upprätthållandet av maktbalansen och säkerställandet att informationen nyttjas enbart i enlighet med syftet av dess insamlande är minst sagt utmanande.

Då risken att grovt kriminella och samhällsomstörtande verksamheter inte kan avvärjas, begränsas eller bestraffas ökar i det fall att nödvändig övervakningsteknik inte kommer till användning bör felanvändning av insamlad övervakningsinformation jämställas med de brott informationen syftar till att hantera. I annat fall riskerar förtroendet för systemet att sjunka till en nivå som kan leda till att övervakningstekniken inte kommer till stånd. Vilket i förlängningen kan leda till skada för samhället i stort och rentav rikets säkerhet.

De gärningar som aktivt eller passivt leder till spridande av sådan sekretessbelagd information borde alltså kunna jämställas med de gärningar informationen är tänkt att förhindra.

Alldeles oavsett ovanstående resonemang är det nödvändigt att ansvariga och deltagande personer som medverkar till felaktigt spridande eller användande av sådan sekretessbelagd information får mycket hårda straff. De stora fördelar en liten grupp skulle kunna åtnjuta sig genom att använda denna information i egna syften måste balanseras av dels det straff man riskerar att dömas till men framförallt med hänsyn tagen till risken att upptäckas.

Undertecknad föreslår därför

att förbundet verkar för att straffen för syftesoförenligt användande och/eller spridande av insamlad sekretessbelagd information kraftigt skärps.

att förbundet verkar för att stränga straff införs även för enbart kännedom om syftesoförenligt användande och/eller spridande som inte anmäls.

att förbundet verkar för att straffen för aktivt och/eller passivt, syftesoförenligt användande och/eller spridande av insamlad sekretessbelagd information jämställs med de gärningar informationen är tänkt att förhindra/mildra/avvärja.

att förbundet skickar motionen vidare till kommande partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Att sprida sekretessbelagd information är ett brott, vare sig det drabbar en enskild person, ett företag eller en myndighet så kan det få förödande konsekvenser. Att använda material från diverse övervakningsteknik, till annat än det avsedda, är också ett brott. Att inte rapportera in kännedom om syftesoförenligt användande eller spridande är också ett brott.

Ett sätt för att motverka detta, att insamlad sekretessbelagd information sprids, är att kraftigt höja straffet på dessa gärningar. Ett annat sätt är att spridandet av informationen jämställs med vad den insamlade informationen var tänkt att förhindra/mildra eller avvärja.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen.

att motionen skickas vidare till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:16

Motionen behandlar frågor om användande och spridande av sekretessbelagd information. I motionen förs bland annat fram att felanvändning av insamlad övervakningsinformation bör jämställas med de brott informationen syftar till att hantera. De gärningar som aktivt eller passivt leder till spridande av sådan sekretessbelagd information borde enligt motionären kunna jämställas med de gärningar informationen är tänkt att förhindra. I linje med dessa resonemang yrkar motionären för strängare straff vid bland annat spridande av sekretessbelagda uppgifter.

Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning ska varje svensk och utländsk medborgare enligt tryckfrihetsförordningen (TF) ha rätt

att ta del av allmänna handlingar. Med handling avses en framställning i skrift eller bild samt en upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel, exempelvis e-postmeddelanden. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får endast begränsas om det krävs med hänsyn till vissa grundläggande intressen som anges i TF, till exempel rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation, det allmännas ekonomiska intresse eller skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Begränsningarna ska anges noga i bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) eller i en annan lag som OSL hänvisar till.

OSL innehåller bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar. Lagen innehåller vidare förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt.

Av OSL följer att sekretess gäller för uppgifter som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller i övrigt rör annan stat, mellanfolklig organisation, myndighet, medborgare eller juridisk person i annan stat eller statslös, om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs (utrikessekretess).

I brottsbalken (BrB) finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot förbud enligt OSL att röja eller utnyttja uppgift och för den som bryter mot förbehåll som har gjorts med stöd av lagen vid utlämnande av uppgift. Avseende handlingar som är underställd utrikessekretess kan exempelvis 19 kap. BrB bli tillämplig. Vilken paragraf som aktualiseras är beroende av vilken gärning som har vidtagits. Hanteringen av en och samma sekretessbelagda uppgift kan således medföra skyldighet till olika brott beroende vilken gärning som har vidtagits. Den ordningen är rimlig och bör inte ändras på sådant sätt att alla typer av illegal hantering av sekretessbelagda uppgifter jämställs. En sådan ordning skulle vidare kunna stå i strid med legalitetsprincipen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:16 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:17

Stränga straff och nolltolerans mot blåljusattacker

Moderaterna i Krokoms kommun – Jämtlands län

Vår blåljuspersonal såsom polis, ambulans och brandkår är en av stöttepelare till vårt moderna, öppna och trygga samhälle. Tyvärr ser vi på flera platser hur blåljuspersonal blir utsatt för diverse attacker alltifrån glåpord till fysiskt våld. Denna utveckling måste stoppas och backas tillbaka till ett läge där blåljuspersonal bemöts med respekt, uppskattning och förutsättningar som underlättar arbetet.

Vi anser därför

att nolltolerans införs mot blåljusattacker från externt såväl som internt håll.

att denna nolltolerans upprätthålls åtminstone vid några tillfällen och några områden årligen.

att omfattningen successivt utökas med målet att kunna upprätthålla nolltoleransen jämt och ständigt.

att förutsättningar skapas för blåljuspersonalen att kunna jobba på ett respekt- och uppskattningsskapande sätt.

att skyldiga till skadegörelse, stenkastning och andra arbetsförsvårande attacker alltid hittas och straffas hårt.

att Moderaterna i Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets Partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar Krokomsmoderaterna för motionen gällande en högst aktuell fråga.

I maj 2016 presenterade moderaterna nya förslag för att stoppa attacker mot blåljuspersonal och stärka personalens säkerhet. I förslagen kräver moderaterna bl.a. skärpta straff för attacker mot blåljuspersonal. Våld mot tjänsteman bör dessutom få en egen brottsrubricering med ett minimistraff på sex månaders fängelse. Vidare föreslås att poliser får ökade möjligheter att få skadestånd i form av kränkningsersättning. Moderaterna föreslog även en utredning som såg över lagstiftningen.

Krokomsmoderaterna påtalar i sin motion, en nolltolerans mot blåljusattacker och att förutsättningar skapas för blåljuspersonal så att de kan jobba på ett respekt- och uppskattningsskapande sätt. Att skyldiga till skadegörelse, stenkastning och andra arbetsförsvårande attacker alltid hittas och straffas hårt, ligger i partiets linje.

Förbundsstyrelsen anser att motionärernas intentioner om strängare straff och nolltolerans mot blåljusattacker är angelägna. Skärpta straff är sedan tidigare presenterade av partiet, men övriga delar vidareutvecklar den aktuella frågan och förbundsstyrelsen sympatiserar med intentionerna.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen.

att skicka motionen vidare till partistämman 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:17

Motionären förordar nolltolerans och stränga straff för attacker mot blåljuspersonal. Det här är enligt partistyrelsen en högt prioriterad fråga. Under de senaste åren har vi kunnat följa en skrämmande och farlig utveckling i Sverige. Vandaliserade bilar, stenkastningar, fyrverkerier och anlagda bränder har använts för att stoppa blåljuspersonal från att fullfölja sina uppdrag. Detta är en utveckling som måste stoppas.

Moderaterna har därför föreslagit flera förändringar i dagens lagstiftning för att stärka det straffrättsliga skyddet för blåljuspersonal. Vi vill bland annat införa ett särskilt brott vid sidan av hot och våld mot tjänsteman som tar sikte på personal inom räddningstjänst och hälso- och sjukvård. Vi vill även skärpa straffen för våld mot tjänsteman så att det alltid straffas med minst sex månaders fängelse. Dessutom vill vi höja kränkningsersättningen för poliser som utsätts för brottsliga angrepp i tjänsten.

Samhällets reaktioner på den här typen av angrepp måste vara tydliga. Det handlar både om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och om att värna respekten för rättsstaten. Dagens lagstiftning ger inte uttryck för den stränga syn på dessa brott som samhället bör förmedla.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:17 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:18

Ersättning till brottsoffer

Cecilia Andersson, Gnesta – Södermanlands län

Brottsoffer tilldöms olika typer av ersättningar av tingsrätten. Det kan vara ersättning för personskada, sakskada eller sveda och värk. Den som har utsatts för någon typ av brott får yrka på vilken ersättning han/hon kräver och åklagaren är hjälplig med att framföra kravet till domstolen, som fastställer det belopp som bedöms skäligt.

Där med borde brottsoffret kunna räkna med att få det utdömda skadeståndet.

Så enkelt är det emellertid inte utan det krävs att han/hon agerar själv. Tre instanser kan behöva kontaktas: brottsoffermyndigheten, kronofogden och försäkringsbolag.

Brottsoffermyndigheten gör sin egen bedömning av ersättningens storlek och, kommer ofta fram till ett lägre belopp än domstolen, kronofogden kan hjälpa till att driva in beloppet från den dömde, som ofta varken kan eller vill betala. I värsta fall kan brottsoffret själv behöva kontakta den dömde för att kräva den del av ersättningen som brottsoffermyndigheten inte betalar.

Det är rimligt att tycka att ett brottsoffer borde vara garanterat att få den ersättning som domstolen fastställer utan att själv behöva agera. Det kan inte vara särskilt trevligt för den, som blivit misshandlad eller i värsta fall någon nära anhörig blivit mördad, att själv behöva kontakta förövaren.

Jag föreslår

att Moderata samlingspartiet verkar för att regelverket för brottsskadeersättning ändras så att brottsofferperspektivet betonas och att den av domstolen fastställda ersättningen utbetalas genom Brottsoffermyndigheten utan att brottsoffret själv måste agera, samt

att Gnestamoderaterna antar motionen som sin egen till länsförbundets stämma

Föreningsårsmötets beslut

Moderata Samlingspartiet i Gnesta beslutade på årsmötet 2019-03-17 att bifalla motionen och skicka den vidare till länets förbundsstämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Många brottsoffer kan berätta om att svårigheten att få ut ett tilldömt skadestånd gör att kränkningen efter brottet blir än större.

Det måste bli lättare för brottsoffer att få ut det skadestånd rätten har beviljat dem, då det i dag ofta upplevs som en stor och orimligt krånglig process. Brottsoffers rättigheter bör tillgodoses bättre när det gäller bedömning av skadeståndets och ersättningens storlek., Det är inte rimligt att Brottsoffermyndigheten går in och sänker den ersättning som domstolen har beslutat.

När det gäller brottsoffer som tilldömts skadestånd för brott som begåtts mot dem och där gärningsmannen har dömts till fängelse är det inte godtagbart att brottsoffret självt ska behöva kräva in skadeståndet från gärningsmannen. I stället måste det vara ett statligt ansvar att betala ut skadeståndet till brottsoffret. Staten ska därefter kräva in beloppet från gärningsmannen.

Det är också viktigt att samhället vidtar de mått och steg som är nödvändiga för att de brottsoffer som har tilldömts skadestånd ska få ut det även från gärningsmän som är ovilliga att betala, exempelvis genom att möjliggöra utmätning innan ett skadestånd som gärningsmannen tillerkänts betalas ut till denne. Idag är det inte möjligt för Kronofogden att driva in en skuld från ett redan utbetalt skadestånd.

Det måste till åtgärder för att säkerställa att gärningsmän inte kommer undan sitt skadeståndsansvar.

Med hänvisning till ovanstående är det av stor vikt att moderaterna verkar för att brottsoffer ges den upprättelse som domstolen har tilldömt dem i form av skadestånd.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen,

att motionen skickas vidare till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

att bifalla motionen,

att motionen skickas vidare till partistämman.

Motion 3:19

Motion angående skadestånd utdömda av domstol

Krister Eriksson, Örebro – Örebro län

När ett brottsoffer blir tilldömd skadestånd i domstol, är det den som får skadeståndet som måste driva in skulden från den dömde. Det leder till en jobbig pro-

cess för brottsoffret. Många orkar inte att driva ärendet vidare, många andra vågar inte driva frågan. I många fall utsätts offret för hot eller påtryckningar att inte driva in pengarna. Det är inte ofta som den dömde frivilligt betalar. Det mest rättvisa vore att när domstolen har utdömt skadestånd tar staten automatiskt ansvaret för att driva in pengarna från den dömde.

Det skulle innebära att det inte finns någon anledning till att hota eller utöva påtryckningar mot brottsoffret.

Brottsoffren är redan utsatta och ofta i underläge som har gått genom en ofta väldigt jobbig process. Då vi i Nya Moderaterna är ett parti som står för rättsäkerhet och trygghet måste vi trygga tillvaron för de som blivigt utsatta för brott.

Med hänsyn till ovanstående yrkar jag att stämman beslutar:

att Moderaterna i Örebro län skall verka för att ändra reglerna om skadestånd till brottsoffer, så att staten tar över ansvaret för att driva in skulden från de dömda brottslingarna direkt när domen vunnit laga kraft

att stämman tar motionen som sin egen till Moderaternas partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen tar upp ett angeläget problem för personer som redan har varit utsatta och är i underläge.

Det är viktigt att den som är utsatt kan räkna med att när den genomgått en rättsprocess så är det utslaget som gäller och inte att offret skall behöva konfrontera utövaren för att få sin rätt.

De svårigheter dessa personer har att få ut sin rätt kan inte anses vara rimligt i en rättsstat som vår.

Motionen visar på ett praktisk och rimligt sätt att lösa det här problemet.

Förbundsstämmans beslut

Åsa Windahl Alin yrkade på att lägga till att-satsen ”utdömt skadestånd omedelbart betalar ut till brottsoffer och staten tar fordran att indriva i dennes ställe”

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen med Åsa Windahl Alins tilläggs-att-sats

Motion 3:20

Skadestånd till brottsoffer skalla omgående utbetalas av brottsofferfonden utan omprövning av den utdömda ersättningsnivån

Tony Andersson, Timrå och Bo-Göran Strandfjäll, Sundsvall – Västernorrland

Skadestånd utdömda till brottsoffer är idag oftast av symbolisk karaktär.

Det är nämligen så att brottsoffret efter vinnande dom, själv utan egna resurser, måste lagsöka gärningsmannen via kronofogdemyndigheten för att få ersättning, men gärningsmannen saknar i de flesta fall utmätningsbara tillgångar.

Nu kan man gå vidare till Brottsofferfonden mitt sitt ärende. Här görs då en prövning av det utdömda skadeståndet. Där är det inte säkert att man får det utdömda skadeståndet, det varierar allt från sänkning till inget alls. Värt att notera, det är bara ett fåtal som går vidare till Brottsofferfonden eftersom att de flesta brottsoffren vill glömma det inträffade och gå vidare i livet.

Här bör brottsofferfonden i första hand träda in med snabb ersättning utan prövning då dom vunnit laga kraft. Brottsofferfonden får i sin tur med lagliga medel och tyngd lagsöka gärningsmannen.

Att-satser

att förbundsstämman ställer sig bakom motionen samt skickar den vidare till årets partistämma för beslut.

att skadestånd till brottsoffer skalla omgående utbetalas av brottsofferfonden utan omprövning av den utdömda ersättningsnivån

Förbundsstyrelsens yttrande

Om den som begått brott saknar förmåga att betala skadestånd och om det inte finns någon försäkring för skadorna, kan offret ha rätt till brottsskadeersättning av statliga medel.

Den rätten kan finnas även om gärningsmannen är okänd. Ersättningen kompenserar framför allt personskador och kränkning.

I Brottsoffermyndighetens uppdrag ligger också att försöka kräva tillbaka det utbetalda beloppet av gärningspersonen och årsskiftet 2014/2015 var dömda brottslingar skyldiga myndigheten 790 miljoner kronor.

Tyvärr händer det att Brottsofferfonden sänker eller inte betalar ut det utdömda skadeståndet. Förbundsstyrelsen anser att det är otidsenligt att brottsoffret får sänkt eller ej utbetalt skadestånd.

Orimligheten i att offren själva ska driva in utdömda skadestånd från gärningsmännen för att Brottsofferfonden gör en annan bedömning än rättsinstansen är knappast ett humant sätt att hantera brottsoffer i en rättsstat.

Förbundsstyrelsen har full förståelse i motionärernas frustation över att brottsoffer inte får sina skadestånd utbetalda av Brottsofferfonden, utan i många fall själva driva denna process mot förövarna.

Med anledning av ovan förda föreslår Förbundsstyrelsen:

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motionerna 3:18-3:20

I motionerna berörs förändringar kring regelverket för brottsskadeersättning.

Med dagens system är det den skadeståndsskyldige som ska kompensera brottsoffret för den skada han eller hon har orsakat. I andra hand kan brottsoffret få ersättning från sitt försäkringsbolag. I sista hand kan brottsoffret ha rätt till statlig ersättning, så kallad brottsskadeersättning från Brottsoffermyndigheten.

I de fall brott inte kan förebyggas måste samhällets resurser rikta in sig på att minska brottets skadeverkningar och att hjälpa brottsdrabbade. Ekonomisk ersättning är en viktig del i detta arbete och det är därför angeläget att systemet med brottsskadeersättning fungerar väl.

Det förekommer att den statliga brottsskadeersättningen bestäms till ett högre eller lägre belopp än skadeståndet, vilket beror på att det är olika lagstiftning som ligger till grund för ersättningarna. Beslutet om vad som är en skälig brottskadeersättning ändrar dock inte storleken på skadeståndet utan anger endast vilken ersättning den drabbade har rätt till från staten, i de fall då skadeståndet inte har varit möjligt att driva in.

Partistyrelsen konstaterar att det är viktigt att ansvaret för ett brott är tydligt. Skadeståndsskyldigheten är en del av den konsekvens som åläggs den som dömts. Det vore naturligtvis allra enklast för det enskilda brottsoffret om man kunde få ersättning av staten direkt efter brottet eller att brottsskadeersättningen betalades direkt efter det att domen vunnit laga kraft, men det är principiellt viktigt att ansvaret läggs på förövaren.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det ibland kan upplevas svårt att få ut sitt skadestånd och att brottsoffrens ställning bör stärkas.

Moderaterna driver mot denna bakgrund frågan om att fördubbla nivån på det skadestånd på grund av kränkning som brottsoffer kan få rätt till. Det skulle också leda till högre brottsskadeersättning. En sådan förändring skulle på ett tydligare sätt markera att det som brottsoffret utsatts för utgör en överträdelse av brottsoffrets rätt till sin person och integritet, samt förstärker brottsofferperspektivet i svensk rättspolitik.

Det är också rimligt att regelverket för brottsskadeersättning ändras i syfte att stärka brottsofferperspektivet. En ordning där ett av domstol fastställt ersättningsbelopp utbetalas direkt av Brottsoffermyndigheten utan att brottsoffret själv måste agera gentemot en gärningsman bör därför utredas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att verka för att regelverket för brottsskadeersättning ändras i syfte att stärka brottsofferperspektivet, genom att utreda en ordning där ett av domstolen fastställt ersättningsbelopp utbetalas direkt av Brottsoffermyndigheten utan att brottsoffret själv måste agera gentemot en gärningsman, samt

att därmed anse motionerna 3:18, 3:19 och 3:20 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 3:21

Förövare ska rimligen inte få lägre straff för att de utfört flera brott

Eva-Clara Viklund, Härnösand – Västernorrland

Vid bedömning av straffvärdet vid flerfaldig brottslighet tillämpas den s.k. asperationsprincipen. Den innebär att det allvarligaste brottet bedöms till sitt fulla straffvärde medan straffvärdet för övriga brott reduceras i en fallande skala. En så kallad straffrabatt. Motiven till denna rabatt är humanitet. Lidandet (för den dömde)

anses öka progressivt i intensitet under tiden som straffet pågår. En annan motivering är att långa strafftider inte med säkerhet får den dömde till att sluta begå brott. Den motiveras också med att långa strafftider kan påverka den dömdes sociala förmåga och att det inte är brottsförebyggande. Vi får ofta höra och läsa om låga straff trots avskyvärda och kränkande brott. Asperationsprincipen är till stor del anledningen till det när det gäller flerfaldig brottslighet. Att säga att långa straff inte leder till mindre brottslighet kanske är sant MEN att påstå och tro att rabatterade straff gör det är inte heller bevisat. Denna princip är inte proportionerlig med olika brotts artvärde och helt omänskliga mot brottsoffren. Det finns ingen rimlighet i att ju fler brott du begått desto mer rabatt får du. Detta exempel visar hur illa det är.

Exempel:

Om en man våldtar en kvinna och döms för våldtäkt av normalgraden så får han ett minimistraff på 2 års fängelse. Det är bra! Om han har våldtagit fler än en kvinna, eller en kvinna fem gånger, så sänks straffet drastiskt för varje våldtäkt. Ponera att han våldtar fem stycken eller en kvinna fem gånger, och att alla våldtäkterna bedöms vara av normalgraden då skulle varje våldtäkt ha ett ministraff på 2 års fängelse. Kumulationen blir då 10 års fängelse före reduktionen som asperationsprincipen ger. Detta betyder rent räkne mässigt detta:

Våldtäkt 1 = 2 års fängelse

Våldtäkt 2 = 8 månader

Våldtäkt 3 = 4 månader

Våldtäkt 4 = 2,7 månader

Våldtäkt 5 = 2 månader

En total strafftid på ca 3 år och 4 månader får en man som har våldtagit 5 kvinnor eller en kvinna 5 gånger. Eftersom alla blir villkorligt frigivna efter två tredjedelar så blir han utsläppt efter 2 år och 3 månader

Mot denna bakgrund så yrkar jag

att denna princip ska avskaffas och ersättas med en metod eller princip som är human mot främst brottsoffren och inte som nu uppmuntrar till mängdbrottslighet.

I andra hand yrkar jag

att asperationsprincipens nuvarande riktlinjer tas under utredning och att denna så kallade humana princip utvärderas.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motiven till asperationsprincipen är humanitet, då lidandet ansetts progressivt öka i intensitet under tiden som straffet fortgår.

En annan motivering, är ideell konkurrens där gärningspersonens uppfattning om brotten inte framstod såsom uppenbar – t.ex. genom att han/hon inte uppfattade brotten så som klandervärda.

En tredje motivering är att längre strafftid inte proportionellt skulle öka den dömdes möjligheter att sluta begå brott. Längre strafftider kunde även påverka den dömdes sociala förmåga och därmed vara ineffektiva ur brottsförebyggande synpunkt.

En fjärde motivering var att straff som kumulerades kunde leda till straff som var så långa att de i praktiken utgjorde dödsstraff, detta för brott som i sig aldrig kunde motivera sådana straff.

Enligt förbundsstyrelsen är det hög tid att se över denna princip. Det är viktigt att Moderaterna värnar brottsoffren och inte gärningsmännen.

Hur en ny princip ska utformas är inte förbundsstyrelsen kapabel idag att ge något svar på, men att den bör ersättas med någon annan metod/princip är helt klart.

Med anledning av ovan förda föreslår Förbundsstyrelsen:

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:21

Motionären vill låta utreda dagens form av mängdrabatt vid flerfaldig brottslighet och ser helst att dagens system ersätts med ett system som mer fokuserar på brottsoffret och i lägre grad uppmuntrar den som begår flera brott. Dessa ambitioner ligger väl i linje med vad Moderaterna föreslagit.

Moderaterna anser att det finns ett klart behov att tydligare än i dag markera mot upprepad brottslighet för att visa att samhällets tolerans minskar. Återfallet utgör i sig en faktor som kraftigt ökar personens ansvar för det han eller hon har gjort. Det är en väsentlig skillnad mellan att begå ett enstaka brott och att begå brott efter brott. Vi vill därför väsentligt skärpa straffen för den som döms för flera brott i en och samma rättegång genom att dagens form av mängdrabatt tas bort.

I dag har Sverige ett system där en person som döms för flera brott i en och samma rättegång åtnjuter en generös mängdrabatt. Då tillämpas en princip som innebär att domstolen utgår från straffvärdet för det grövsta brottet som personen döms för. Sedan adderar domstolen hälften av straffvärdet för det näst grövsta brottet och en tredjedel av straffvärdet för det därpå följande brottet och så vidare.

Moderaterna vill ersätta nuvarande system med en ordning där utgångspunkten ska vara att de tre allvarligaste brotten straffas fullt ut. Det innebär en straffskärpning som i ett typiskt fall skulle medföra att fängelsevistelsen kan öka med ungefär 60-70 procent jämfört med dagens system. Partistyrelsen konstaterar att flera partier har anslutit sig till denna uppfattning sedan Moderaterna började driva frågan och att det nu finns en majoritet i riksdagen för detta förslag. Riksdagen har mot den bakgrunden givit regeringen i uppdrag att utreda frågan och återkomma till riksdagen med de lagändringar som behövs.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:21 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:22

Lag och ordning i hela Sverige

Jörgen Berglund, Sundsvall – Västernorrland

Dagligen kan vi läsa om hur otryggheten breder ut sig bland våra medborgare både i våra städer och på landsbygden. Allt oftare berättar människor hur frånvaron av lokal polisnärvaro påverkar deras liv och trygghet. I Sverige tvingas enskilda och grupper att själva ta ansvar för att skapa en trygg miljö. Detta är oacceptabelt. Alla i Sverige ska få känna trygghet. Därför måste vi förstärka det lokala trygghetsarbetet genom att i ett första steg ge kommunerna möjlighet att anställa egna kommunpoliser.

Sverige har idag valt att organisera polisen i en nationell myndighet för all polisiär verksamhet. Låt mig vara tydlig, det finns fördelar med att ha en polismyndighet. Till exempel när det gäller brott som inte känner några gränser, vare sig kommunala, regionala eller nationella. Det kan vara narkotikasmuggling, människohandel, ekonomisk brottslighet med flera. En nationell polis är något som är nödvändigt för att klara av att möta dagens och morgondagens kriminalitet. Men det finns också kriminalitet som har en väldigt lokal anknytning. Det i sin tur betyder att åtgärderna för att komma till rätta med problemen ofta har lokala lösningar. I många fall är kommunernas olika verksamheter en viktig part. Här spelar socialtjänsten och skolan en nyckelroll inte minst i det förebyggande arbetet. Det finns ingen motsättning i en nationell polismyndighet och lokala polisstyrkor som kommuner finansierar.

Lokal kännedom är ett begrepp som är viktig när så kallade vardagsbrott ska bekämpas. Det kan röra sig om snatteri, stöld, skadegörelse, misshandel med flera. Dessa brott förekommer i stor omfattning och drabbar många medborgare. För

att både förebygga och bekämpa dessa brott är det viktigt med polisiär närvaro. Poliser måste finnas på plats för att lära känna människorna, bygga förtroende och kunskap på det lokala planet. Det går inte att göra på distans. Det finns flera exempel på städer och länder där man lyckas väl med att bekämpa dessa brott. En sak som de har gemensamt är att de alla har synliga poliser på lokal nivå över tid. Här brister det tyvärr idag i för hög omfattning runt om i Sverige.

Ett perspektiv som jag särskilt vill belysa är alla de som drabbas av ett brott – brottsoffren. Många som idag anmäler brott får ingen upprättelse eller det stöd de faktiskt har behov av. Människor som känner sig maktlösa och bortglömda av rättsstaten. Allt för många berättar att de inte ens anmäler brott för att de anser att det inte spelar någon roll. Anmälningar läggs ner ibland utan att någon ens hört brottsoffret. Även ur detta perspektiv skulle kommunala poliser spela roll. Poliser som känner och tar ansvar för sitt lokalsamhälle och människorna som bor där. Brottsoffren måste bli sedda och hörda. Inget brottsoffer ska känna sig osedd eller bortglömd.

Utvecklingen är djup oroade runt om i Sverige. En allt mera frånvarande polis som kommer allt längre ifrån medborgarna. Därför borde det vara möjligt för enskilda kommuner att själva finansiera poliser. Idag är det inte tillåtet. Moderaterna ska vara det parti som ständigt har svar på samhällets utmaningar. Vi moderater ska vara det parti som är modiga, nytänkande och tar människors oro på allvar. Jag är väl medveten om att det finns många frågor som måste klaras ut först för att få lokala polisstyrkor att fungera. Det är därför hög tid att vi moderater sätter igång arbetet med att utreda hur detta kan fungera. Lag och ordning måste råda i hela Sverige. Det spelar ingen roll om du bor i en stad eller på landsbygden. Alla ska kunna känna sig trygga. Att tillåta kommuner att själva finansiera poliser är ett steg i rätt riktning mot ett tryggare Sverige.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag att förbundsstämman beslutar

att Moderaterna ska jobba för att göra det möjligt för kommuner att anställa egna poliser

att motionen skickas till partiets arbetsstämma 2019

Förbundsstyrelsens yttrande

Först och främst så vill Förbundsstyrelsen tacka för motionen.

Polismyndigheten har diskuterats flitigt de senaste månaderna, vi får rapporter om myndigheten inte kan möta de krav som ställs på dem. Både antalet anmälda brott och antalet ouppklarade brott ökar, brottsoffer får vänta månader och ibland år på att få upprättelse. Samtidigt har myndigheten under lång tid stadigt centraliserats, mindre stationer har lagts ner och resurser har flyttats. Vilket har lett till en allt mer frånvarande polis. Att Polismyndigheten och vårt samhälle står inför stora utmaningar tvivlar nog ingen på.

Motionären menar att kommunala poliser är en del av lösningen och det tror även förbundsstyrelsen. Poliser med en stark lokal kännedom och en anknytning till de människor som bor där är till hela samhällets gagn. Ömsesidig respekt och förtroende till varandra är lösningen på många situationer och det är oftast enklare att nå dit om det är bekanta ansikten som möts.

Med anledning av ovan så föreslår förbundsstyrelsen stämman att:

Bifalla motionen och samtliga att-satser.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:22

Sverige har allvarliga problem med brottslighet. Otryggheten är hög och inte minst kvinnor är rädda att röra sig ute på kvällen. Samtidigt breder gängkriminaliteten ut sig, stöldligor turnerar runt i landet och människor utnyttjas i organiserat tiggeri. Så många som 60 områden klassas som utsatta och misstron mot samhällets förmåga att hantera brottsligheten och de många skjutningarna är stor. Narkotikahandel bedrivs på öppen gata. Handgranater och sprängmedel används i uppgörelser mellan kriminella och i attacker riktade direkt mot polisen. Parallella samhällsstrukturer växer fram som på allvar hotar samhällskontraktet. Situationen inom polisen är ansträngd och myndigheten tvingas prioritera mellan utredningar av allvarlig brottslighet.

Motionären föreslår att Sveriges kommuner ska få möjlighet att anställa egna poliser. Det här förslaget skulle enligt partistyrelsen vara svårt att förena med partiets ambitioner om att stärka rättsväsendet, och då inte minst Polismyndigheten. Såväl principiella som praktiska skäl talar emot en ordning med kommunala poliser som verkar parallellt med de statliga. Skyddet av landets inre säkerhet är en uppgift för staten. Redan det talar emot att bemyndiga kommunerna att inrätta egna lokala polisorganisationer.

Utvecklingen går dessutom mot en alltmer rörlig och gränsöverskridande brottslighet som spänner över såväl länder som län och kommuner. En stöldliga som en vecka slår till i norra Sverige kan nästa vecka förflytta sig till mellersta Sverige för att sedan lämna landet via Skåne. Det var ett av skälen till att Polismyndigheten omorganiserades till en nationell myndighet. Brottsligheten blir också mer komplex med alltifrån it-bedrägerier till ett ökat hot från terrorism. Såväl brottslighetens internationella karaktär som komplexitet ställer stora krav på möjlighet till samordning och samverkan mellan myndigheter både i och utanför Sverige.

Det är lätt att förstå önskemålet om fler närvarande poliser på gator och torg, men det poliserna behöver är att ha rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag. Polisen har en omfattande uppgift som kräver en bakomliggande struktur som behöver finnas på plats i form av teknik, system för rapportering, samverkan med Åklagarmyndigheten avseende förundersökningar, forensisk kompetens med mera. Det är inte realistiskt att bygga upp en sådan förmåga i en kommunal verksamhet. Eftersom det råder brist på poliser skulle varje polis som anställs av en kommun samtidigt vara en polis som försvinner från Polismyndigheten. Det skulle även innebära en påtaglig belastning för såväl den nationella polisen som bland annat Åklagarmyndigheten att samarbeta med ett stort antal lokala polisverksamheter, med begränsad egen förmåga.

Slutligen är en erfarenhet från tidigare länspolisverksamhet att det mycket lätt uppstår diskussioner om vilken part som ska stå kostnaden för eller genomföra olika insatser. Risken är stor att enskilda brottsoffer drabbas när ansvarsförhållandena är otydliga.

Mot den bakgrunden förordar partistyrelsen inte ett införande av kommunala poliser. Däremot driver Moderaterna sedan länge utökade möjligheter att använda kommunala ordningsvakter även på större geografiska områden, som komplement till polisen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 3:22.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:22.

Motion 3:23

Motion angående dags att lyfta sexarbetarnas mänskliga rättigheter

Jesper Vestlund, Öppna Moderater Väst m fl – Öppna Moderater

Sexarbete är ett av världens äldsta yrken och existerat samt existerar i alla kulturer runt om i världen. Sexarbetare är en yrkesgrupp som är starkt stigmatiserad i våran del av världen tack vare religiös moralism. Sexarbetarna befinner sig långt ner på

den socioekonomiska skalan och med Sveriges nuvarande politik hamnar dem i ett permanent utanförskap.

Det hade inte behövt vara på detta sätt men det är ett politiskt motiverat val. Sexarbetare är individer med olika attribut och egenskaper såsom hudfärg, etnisk bakgrund, sexualitet och könsidentitet samt könsuttryck. Det kan vara en släkting, vän, granne eller bekant även fast du som individ inte vet om detta, ty detta är konsekvensen av stigmatisering att individen inte vågar vara öppen om sitt yrke och/eller situation.

Amnesty International tar ofta upp sexarbetarnas mänskliga rättigheter eller snarare brist på mänskliga rättigheter. Organisationen förespråkar en mer pragmatisk syn på sexarbetet för att kunna hjälpa och stärka individerna inom sexindustrin.

Sexindustrin har flera kända baksidor såsom trafficking, alkohol och drogberoende samt psykisk ohälsa bland arbetarna. Att stärka de frivilliga arbetarnas rättigheter betyder inte att man accepterar sexindustrins baksidor. Polisen skall fortsätta bekämpa trafficking och sjukvården/socialarbetarna skall förebygga och behandla beroende och psykisk ohälsa.

Vilka är rättigheterna som sexarbetarna saknar idag som enligt motionärerna behöver förändras i Sverige:

Rätten att kunna organisera sig fackligt

Här kan politiken i Sverige hjälpa till genom att uppmuntra istället för att stjälpa sexarbetarnas organisering. Rose Alliance är en organisation som samlar sexarbetarna i Sverige. Låt organisationen komma till tals, lyssna på deras budskap och agera sedan politiskt för att stärka sexarbetarnas situation. Varför skall sexarbetarnas organisering motverkas när andra yrkesgruppers organisering uppmuntras och tillåts vara en del av det offentliga samtalet? Varför anses byggnadsarbetare och läkares fackliga organisering vara finare än sexarbetarnas?

Rätten att verka på en fri arbetsmarknad

I Sverige är sexköp förbjudet enligt lag. Denna lag finns till pga. politikens moralism gentemot sex, tron på att sexköp kan försvinna från samhället och politikens tro att man hjälper individerna inom sexindustrin. Konsekvenserna av lagstiftningen visar en annan verklighet. Kunniga organisationer inom området såsom Amnesty International och RFSU riktar kritik mot Sveriges sexköpslag och dess konsekvenser. Konsekvenserna är ökad stigmatisering utav sexarbete och sexarbetarna, en sexindustri som blir mer gömd vilket leder till sämre samhällelig insyn, osäkrare arbetsförhållanden för sexarbetarna, försvårat preventivt arbete samt ökad risk för spridning av STI (sexuellt överförbara sjukdomar). Amnesty International föreslog i sina rekommendationer från 2015 att för att stärka sexarbetarnas mänskliga rättigheter skall sexköp eller sexförsäljning inte kriminaliseras. Sverige borde lyssna på Amnesty International och överväga att avskaffa sexköpslagen.

Rätten att slippa diskriminering

Stigmatisering av sexarbete får som konsekvens att sexarbetarna diskrimineras. Att slippa diskrimineras är en grundläggande mänsklig rättighet som idag inte gäller för sexarbetarna. Detta kan tillexempel leda till att sexarbetarna vräks från sina lägenheter just för att de är sexarbetare. Hyresvärden vill inte riskera att olagligheter sker i dennes fastighet. Ett annat exempel är att sexarbetare kan förlora vårdnaden över sina barn bara för att de är sexarbetare. Yrket är en stor del av en människas identitet och kan för en del yrken ge negativa konsekvenser i personens privatliv och i kontakt med myndigheterna. Ty det finns fler yrken än sexarbete som idag är stigmatiserade.

Det gjordes en statlig utvärdering av sexköpslagen 2010 men slutsatserna som drogs i denna utredning fick mycket kritik av bland annat RFSU för att göra slutsatser från spekulationer snarare än vetenskap. RFSU har riktat kritik mot svenska sexköpslagen och den statliga utredningen som gjordes 2011. Några utdrag av kritiken kan läsas här nedanför.

- ”Det går inte att lita påsiffrorna som säger att antalet sexköp har minskat. Eftersom det har blivit kriminellt att köpa sex har incitamentet att ljuga i undersökningar också blivit större.
- Lagen kom samtidigt som internet. Sexhandeln har flyttat från gatan till andra mer insynsskyddade platser och därför är det svårt att jämföra dagens statistik med den innan 1999.
- Lagen skulle förändra attityder mot dem som köper sex. Men enligt den nya kartläggningen har attityderna mot dem som säljer sex –och som alltsåinte begår något brott –också försämrats. Det innebär att en redan utsatt grupp människor stigmatiseras ytterligare.
- När det blev olagligt att köpa sex minskade också trygheten för dem som säljer sex. Säljaren har nu mindre kontroll över handeln, som numer ofta sker hemma hos kunden eller påhotell i stället för hemma hos säljaren.”

Andra organisationer som riktar kritik mot den svenska sexköpslagen förutom tidigare nämnda är ILO, WHO, FN, UNAIDS och HIV-Sverige! MUF, CUF och LUF har stämmobeslut att jobba emot den svenska sexköpslagen vilket visar att det finns en liberal opposition som jobbar för mänskliga rättigheter detta borde även öppna moderater göra. Därför anser motionärerna att en ny utredning om effekterna av sexköpslagen skall startas med en mer intersektionell ansats. Där oberoende forskare från universiteten bjuds in, där kvalitativa snarare än kvantitativa mått används i utredningen och där sexarbetarnas egna erfarenheter tydligt genomsyrar hela utredningen. Motionärerna menar att utredningen skall ha ett tydligt fokus på sexarbetarnas mänskliga rättigheter.

Att-satser

att föreslå en statlig utredning om effekterna av den svenska sexköpslagen

att översända motionen i sin helhet till moderaternas partistämma

Jesper Vestlund
Öppna Moderater Väst

Patrik Nordin
Öppna Moderater Väst

Mozhgan Jalali
Öppna Moderater Väst

Förbundsstyrelsens yttrande

I Öppna Moderaters Sverige finns det inte ”finare” och ”fulare” arbeten – i Öppna Moderaters Sverige är varje arbetstillfälle viktigt. En arbetsmarknad präglad av frihet, kreativitet och där varje entreprenöriell idé är värld att prövas är inte bara eftersträvansvärd, utan bör även utgöra grunden för det frihetliga Sverigebygget. Uppstyrda arbetsplatser och schysta villkor är dock en förutsättning för god näringsverksamhet, vilket precis som motionärerna vittnar om, för närvarande inte är fallet för landets alla sexarbetare. Arbete genererar inte bara ekonomisk vinning utan inbringar även ett stort mervärde – för den enskilde individen och arbetstagaren, så väl som för samhället i stort.

Förbundsstyrelse föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen i sin helhet.

Reservation

Margareta Cederfelt reserverar sig till förmån för avslag på motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade bifalla motionen i enlighet med Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 3:23

I motionen återfinns en rad förslag som är kopplade till sexköpslagen.

Sedan den 1 januari 1999 är köp av sexuella tjänster förbjudet i Sverige. Däremot är inte försäljning av sexuella tjänster förbjudet.

Moderaterna står bakom sexköpslagen och partistyrelsen anser att den utgör ett viktigt instrument för att förebygga och bekämpa såväl prostitution som människohandel för sexuella ändamål. Att se över lagstiftning i syfte att förbättra den och tillse att den har avsedd effekt är något som alltid är aktuellt. Den nu aktuella lagstiftningen har dock utvärderats förhållandevis nyligen (SOU 2010:49). Alldeles oavsett så bör utgångspunkten för en sådan översyn vara att köp av sexuella tjänster fortsatt ska vara kriminaliserat.

Problem som är kopplade till prostitution, vilka även motionären lyfter, som organiserad brottslighet, trafficking, missbruksproblematik samt psykisk ohälsa är allvarliga och ska motverkas med kraft. Det handlar om att stärka hela det svenska rättsväsendet, ett ökat europeiskt och internationellt samarbete, samt ett verkningsfullt socialt arbete. Insatser ska riktas mot dem som är i eller riskerar att hamna i prostitution, men också mot dem som köper eller skulle kunna tänka sig att köpa sexuella tjänster.

Att värna mänskliga rättigheter är grundläggande och alla former av diskriminering ska motverkas. Partistyrelsens mening är dock att detta inte görs genom att normalisera prostitution, utan att prostitution i stället är något som ska förebyggas och motverkas så långt som möjligt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 3:23.

Reservation

Kim Nilsson och Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:23.

Motion 3:24

Motion angående säkerhet ger trygghet

Öppna Moderater Stockholm – Öppna Moderater

Allt fler känner otrygghet, inte bara på grund av att massmedia ständigt tar upp temat i sin rapportering och ger oss en känsla av att vi riskerar utsättas för våld och övergrepp, det finns en faktisk verklighet bakom som legitimerar fokuset. Det som inte kommer fram så tydligt i debatten är relationen mellan säkerhet och trygghet. Graden av säkerhet visar hur stor den faktiska risken är att vi skall råka ut för något, den kan statistiskt beräknas och hanteras konkret och mätas kvantitativt.

Trygghet är känslan av att vi skulle kunna råka ut för något, dvs den upplevda rädslan för hot. Den är subjektiv och svår att mäta och behöver inte nödvändigtvis vara förankrad i verkligheten. Man kan känna sig trygg även i en farlig situation likväl som man kan känna ångest i en riskfri miljö. Trygghetskänslan är svår att hantera med politiska medel medan säkerheten i stor utsträckning kan kontrolleras genom lagstiftning och förordningar samt hur samhället prioriterar resurserna.

En viktig del av hoten kommer från andra människor omkring oss. Under senare år tycks de hoten i allt högra grad bero på nya värderingar. Idén om allas lika värde är inte lika utbredd som förr. Allt flera tycks känna att de ”har rätt” att ta sig

friheter gentemot sina medmänniskor. Samhället faller sönder i grupper med ”vi och dom”-tänkande. När man värdesätter människor efter vilka grupper vi delar in dem i löper minoritetsgrupperna störst risk för utsatthet. Här hamnar hbtq-gruppen i en speciellt utsatt ställning. Religiösa, politiska och etniska skillnader ökar också risken för att vårt samhälles grundpelare om alla människors lika värde inte delas av alla.

Hbtq-personers utsatthet kan förebyggas genom opinionsbildning av inte minst barn och ungdom. En bra skola som värnar om våra grundläggande värderingar är en förutsättning för säkerheten i samhället. Våra handlingar styrs av våra värderingar. Därför är satsning på skolan den kanske främsta förebyggande insatsen. Minskar sedan hoten så kommer trygghetskänslan så småningom att växa.

Men vi kan inte nöja oss med att arbeta förebyggande. Trakasserier och hot inträffar varje dag. Det måste få följder för förövarna. Polis och socialtjänst måste få bättre förutsättningar att ingripa. Rättsväsendet behöver få delvis nya lagar och en översyn av påföljderna för begångna brott för att försvåra för framförallt återfall i brottsligt beteende.

Framtida hot kommer inte bara från enskilda individer och grupper i samhället, vi hotas på sikt även av främmande makters expansionssträvanden. Länder som Ryssland, med helt annan syn på människors lika värde, inte minst hbtq-personer, har visat sin aggression i bla sina grannländer Georgien och Ukraina. Grannen Ryssland uttrycker sig allt oftare hotfullt och militära kränkningar av grannländerna rapporters allt oftare, även mot Sverige. Skulle Sverige i framtiden bli anfallet av t ex Ryssland med deras värdegrunder skulle alla framsteg för minoritetsgrupper såsom hbtq-gruppen vara bortsopade inom kort. Säkerhet och trygghet för den enskilde människan skulle vara ett minne blott. I detta perspektiv är ett starkt militärt försvar en viktig fråga för hbtq-samhället.

Att-satser

att Öppna Moderater verkar för ökade satsningar för arbete med våra grundläggande värderingar om alla människor lika värde.

att Rättsväsende och socialtjänst får ökade möjligheter att samverka.

att Förbundsstämman skickar vidare motionen till Moderaterna partistämma 2019

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för att de tar upp ett angeläget ämne, och vi delar deras uppfattning om att HBTQ-personers intressen måste bevakas då säkerhets- och trygghetsfrågor hanteras, och att ett bra samarbete mellan rättsväsende och socialtjänst är viktigt då de utgör varsin del av att skapa ett säkrare samhälle.

Öppna Moderater har en grundvärdering som egentligen är ganska lätt att uttrycka: individen har en rätt att leva sitt eget liv på det sätt som hen önskar, så länge hen inte menligt och i onödan inskränker andra individers möjlighet att göra detsamma. Vi känner också ett särskilt ansvar för att se att HBTQ-personer är individer och att detta inte ska glömmas bort även då dessa personer behandlas som grupp, till exempel då det tas fram lagstiftning eller direktiv för kommunala verksamheter.

Det är svårt att lagstifta om attityder men ökat fokus på alla människors lika värde torde bidra till en förbättrad attityd mot HBTQ-personer – liksom alla andra människor. Vi tillhör ju alla en eller flera minoriteter om vi bara tänker efter lite.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla att-satserna 1 och 2, samt

att avslå att-sats 3

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade bifalla motionen i enlighet med Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 3:24

Motionen behandlar frågor om alla människors lika värde. Moderaternas vision är att Sverige ska vara ett land där rättigheter, skyldigheter och möjligheter gäller lika för alla. Alla – oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck – ska känna både frihet och trygghet.

Partistyrelsen delar ambitionen om att villkoren för hbtq-personer behöver förbättras. Alltför många hbtq-personer drabbas av psykisk ohälsa och särskilt många unga mår dåligt. Förekomsten av självmordstankar och fullbordade självmordsförsök är utbredd. Ingen ska behöva uppleva att livet känns så svårt att det inte går att se någon annan utväg – hjälp och stöd måste finnas. Vi vill se en bred samling i Sverige i arbetet mot självmord bland unga. För varje krona som privatpersoner och företag skänker för suicidprevention ska staten bidra med tre kronor. Vi vill också fördubbla anslaget till Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa. Det är även avgörande att förkorta köerna till barn- och ungdoms-psykiatrin; köerna har tredubblats under förra mandatperioden.

Beslutet att könsuttryck och könsidentitet tydligt bör omfattas av hatbrotts-lagstiftningen var viktigt. Nu bör arbetet fortsätta för att öka kunskaperna om hatbrott inom hela rättsväsendet för att den nya lagstiftningen också ska användas. Vi vill att det ska bli fler poliser, att polislönerna ska höjas och att studieskulder från polisutbildningen ska skrivas av.

Allt för många unga hbtq-personer i Sverige utsätts i dag för våld och förtryck för att upprätthålla vad deras familj och släkt ser som sin ”heder”. Moderaterna har därför föreslagit ett kraftfullt reformpaket för att förebygga, förhindra och straffa hedersrelaterad brottslighet och förtryck. En särskild brottsrubricering för hedersbrott bör införas. Hedersmotiv bör också vara en egen försvårande omständighet vid bedömningen av straffvärdet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:24 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Kim Nilsson och Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:24.

Motion 3:25

Motion angående att idrottsföreningar skall omfattas av diskrimineringslagstiftningen

Petra Douhane, Öppna Moderater Skåne m fl – Öppna Moderater

Sedan tidigt 2000 tal har transpersoners rättigheter och villkor debatterats, diskuterats och utretts runt om i Sverige, detta har också fått en stor medial uppmärksamhet.

Vägen för att synliggöra transpersoner, sprida kunskap och acceptans i samhället har varit trög.

Sverige var som första land i världen att lagstifta att om transpersoners rättigheter. Men, Sverige står inför en utmaning med att förändra samhällsklimatet och dess attityder. Vi anser att det skall vara en självklarhet att ingen exkluderas inom någon del utav det svenska samhället oavsett könsidentitet eller könsuttryck.

Folkhälsomyndighetens rapport ”Hälsan och hälsans bestämningsfaktorer för transpersoner” bygger på svar från 800 respondenter, vilket innebär att detta är den största svenska folkhälsoenkät som är riktad till transpersoner. I undersökning uppger över 50% av respondenterna att de har blivit utsatta för kränkande behandling eller bemötande under den senaste tremånadersperioden. Vidare

uppger 65% att de har avstått från olika aktiviteter på grund av rädsla för att bli dåligt behandlande eller diskriminerade.

2017 framställdes ett förslag om stärkt ställning och bättre levnadsvillkor för transpersoner i Sverige. Trots detta blir transpersoner diskriminerade i Sveriges största folkrörelse – föreningsidrotten.

Över 3 miljoner svenskar är idag medlemmar i en idrottsförening och runt om i hela landet engagerar sig människor, de skapar gemenskap och sammanhang för barn, ungdomar och vuxna men, många barn och unga transpersoner blir idag uteslutna och förhindrade att utöva en idrott.

Sedan januari 2018 finns ett förbud mot diskriminering som omfattar könsöverskridande identitet eller uttryck. Denna nya grund i diskrimineringslagen infördes för att uppnå ett heltäckande diskrimineringsskydd för samtliga transpersoner.

Diskrimineringslagen skyddar dock enbart individer mot diskriminering som utförs av vissa samhällsaktörer (till exempel hyresvärdar, banker, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdcentraler) samt i arbetslivet. Idrottsföreningar berörs således inte utav denna lagstiftning.

Med anledning av ovanstående yrkar motionärerna på att Öppna Moderater ska verka för:

att Moderaterna verkar för att diskrimineringslagen även skall omfatta idrottsföreningar.

att Moderaterna verkar för att landets kommuner vid beviljande av föreningsbidrag ställer krav på och säkerställer att diskrimineringslagen efterlevs.

att Motionen antas utav förbundsstämman som sin egen.

att Förbundsstämman skickar den vidare till Partistämman 2019.

Petra Douhane
Öppna Moderater Skåne

Peter Rimsby
Öppna Moderater Skåne

Betty Jansson
Öppna Moderater Skåne

Göran Wallén
Öppna Moderater Skåne

Kim Nilsson
Öppna Moderater Stockholm

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi vill tacka motionärerna för denna motion.

Diskrimineringslagen och rätten till föreningsfrihet är två lagar som krockar med varandra. Å ena sidan så har vi grundlagsskyddad föreningsfrihet och rätten att organisera sig. Och på andra sidan har vi rätten till att inte bli diskriminerad emot. Styrelsen anser dock att friheten att organisera sig väger tyngre och menar istället att föreningar som diskriminerar istället ej bör ha rätt att få ta del av offentliga bidrag.

Styrelsen anser också att det kan uppstå konflikter när rätten att inte bli diskriminerad emot ställs mot en transperson som ej genomgått hormonbehandling ännu och vill tävla men har stora fördelar.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

att avslå motionen

Förbundsstämmans beslut

Reservationer

Kim Nilsson reserverar sig till förmån för att Bifalla motionen i sin helhet.

Alexandra Ward-Slotte reserverar sig till förmån för bifall av att-sats 2.

Yrkanden

Magnus Gärdebring yrkade på: att bifalla att-sats 2 och 4.

Joakim Storeide yrkade på: att ändra att-sats 2 till ”Öppna Moderater verkar för att Moderaterna verkar för att kommuner inte ska kunna betala ut föreningsbidrag till föreningar som bryter mot diskrimineringslagen.”

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 4

att bifalla Joakim Storeides ändringsyrkande, samt

att avslå att-sats 1 och 3

Partistyrelsens yttrande över motion 3:25

Motionären tar upp frågan om diskriminering inom föreningsidrotten.

Ett effektivt arbete mot diskriminering är avgörande för att öka samhörigheten i samhället och för att stärka människors frihet och trygghet, samt skapa förutsättningar för fler att nå sin fulla potential.

Diskriminering är oacceptabelt och vi har en tydlig lagstiftning som förbjuder diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Föreningsfriheten måste dock värnas. Att idrottsföreningar ska omfattas av diskrimineringslagstiftningen är därmed inte rätt väg att gå. Föråldrade normer och uppfattningar går tyvärr inte att lagstifta bort utan det behövs ett gemensamt arbete på flera områden i samhället. Det är därför centralt att idrottsföreningar arbetar aktivt mot diskriminering. Det är av stor vikt att kontinuerligt se över och utveckla de verktyg som finns för att arbeta med att motverka diskriminering. Ofta sker diskriminering på grund av okunskap eller omedvetet, och det är

därför angeläget med olika utbildningsinsatser och ett mer verkningsfullt förebyggande arbete. Vidare har Moderaterna under lång tid verkat för att skattepengar aldrig ska betalas ut till organisationer som inte delar det svenska samhällets grundläggande demokratiska värderingar.

I den så kallade Demokrativillkorsutredningen (SOU 2019:35) föreslås att bidrag inte ska få lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten, utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter, diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde, rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges ovan, eller motarbetar det demokratiska styrelseskicket. Utredningen är på remiss fram till den 31 oktober 2019.

Sverige ska vara ett tryggt och öppet samhälle där alla människor och alla familjer kan känna samhörighet. Även om Sverige är ett av världens bästa länder att leva i för hbtq-personer så kan mer göras för att fler ska känna sig trygga och inte begränsas av vare sig normer eller diskriminering. Det handlar också om att ta krafttag mot radikalisering och extremism då hbtq-personer ofta är extra utsatta. Hot och våld måste bekämpas för att värna ett fritt och öppet samhälle.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:25 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Kim Nilsson reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:25.

Motion 3:26

En moderniserad vapenlagstiftning

Sten Bergheden, Mariestad m fl – Västra Götaland

Vapenlagstiftningen ska vara modern och motsvara jaktens behov. I Sverige har vi idag en restriktiv vapenlagstiftning som ställer stora krav på den som vill skaffa vapenlicens. Vi har samtidigt en av Europas mest omfattande utbildningar för att få köpa och använda vapen. I en ansökan om vapenlicens måste dessutom behovet av vapnet kunna styrkas och vi ställer mycket höga krav på en säker vapenförvaring. De allra flesta vapen som används vid olika brott är illegala vapen. Det är därför av största vikt att samhället lägger sina resurser på att motarbeta förekomsten och spridningen av illegala vapen – inte genom en onödigt svår och

byråkratisk handläggning av vapenlicenser för Sverige jägare, skyttar, samlare och vapenhandlare. Polisens arbete med att sköta hanteringen av vapenlicenser bör därför ses över, delvis på grund av att det tar väldigt lång tid i Sverige att få licenser i jämförelse med andra nordiska länder.

Det förekommer också att polisens bedömningar vid handläggning av vapenlicenser skiljer sig åt mellan olika polisområden. Detta kan bero på att handlingarna inte alltid är ordentligt ifyllda och i kombination med att lagstiftningen är otydlig innebär det att handläggningen tar längre tid. Rekrytering av kunnig personal är svår och vapenärenden är inte alltid prioriterade. Vår uppfattning är att en total översyn av regelverket kring vapenlicenser och vapenlagstiftningen bör göras, men i synnerhet bör ett antal punkter förändras för att effektivisera arbetet, minska arbetsbördan för myndigheten och förbättra för jägare, jakt- och skytteorganisationer, vapenhandlare med flera.

Vi vill låta utreda att en ny tillståndsmyndighet, exempelvis en viltmyndighet, tar över handläggningen av vapenlicenser och att vapenlicenserna flyttas från polisen till denna nya myndighet. Den myndighet som har ansvar för vapenlicenser måste kunna rekrytera kunnig personal som hanterar lagstiftning och handläggning. Vi anser att handläggningstiderna vid ansökan om vapenlicens måste minska. En rimlig målsättning är att handläggningstiderna vid komplett ansökan inte överstiger en månad. Ett alternativt digitalt ansökningsförfarande bör införas som innebär en minskning av felaktigt ifyllda ansökningshandlingar. En jämförelse kan göras med det digitala förfarandet vid resa med vapen, så kallad tullklarering.

Regeringen bör även se över möjligheterna att utöka jaktvapengarderoben. Nuvarande extra motivering inför det femte och sjätte vapnet i vapengarderoben är krånglig och svår och bör tas bort. Jaktvapen bör även få användas på tävling eftersom det underlättar för och uppmuntrar jägare att träna och bli goda skyttar. Det bör möjliggöras och underlättas för förvaring av vapen med tillhörande ammunition hos annan och i sitt andra boende.

Regeringen bör även se över hur det kan underlättas för jägare att låna vapen sinsemellan. Vidare föreslår vi att man ger vapenhandlare, som har genomgått nödvändig utbildning och är godkända vapenhandlare, en auktorisering som ger möjlighet att direkt lämna ut licenser vid exempelvis byte av vapen i samma vapenklass och inom vapengarderoben. Detta bör kunna ske direkt över disk, genom ett enkelt digitalt anmälningsförfarande till myndigheten. Detta skulle både effektivisera vapenhanteringen och minska kostnaderna. Vid ansökningar om vapenlicens som kräver utredning ska ansökan om vapenlicens skickas in till ansvarig myndighet. Godkända vapenhandlare bör även ges möjlighet att skrota vapen kontinuerligt för att därmed underlätta hanteringen av skrotvapen. Slutligen är vårt förslag att en möjlighet för vapenhandlare att lämna ut låneintyg upp till max 30 dagar införs.

Kravet på att söka ny samlarlicens vart femte år för vapensamlare är byråkratiskt och orimligt och bör tas bort. Ett godkännande utan tidsbegränsning ska räcka och ska bara omprövas om särskilda skäl finns. Det bör även utredas om vi ska ta bort kravet på licens för stiftantändare. Regeringen bör i det här sammanhanget utreda och förtydliga reglerna om vapenlicenser för hembygdsföreningar, museer med flera som får vapen som gåva. Slutligen bör en utredning göras om huruvida licenskrav ska finnas på alla mynningsladdade vapen som är tillverkade år 1890 och senare, eller om registrering/anmälning ska räcka.

Regeringen bör även förtydliga regelverket kring när ett vapen ska lämnas in vid återkallning av vapenlicens och vid tvist om detta. Vi föreslår att vapnet ska återkallas först när tvisten har vunnit laga kraft. Vid akuta situationer gäller andra regler. En översyn bör göras om hur ansvariga myndigheter snabbare ska kunna uppdatera aktuella vapenlistor. Vi ser idag hur nya vapen i snabb takt kommer ut på marknaden och då måste politiken och ansvariga myndigheter kunna följa med i tempot.

Jägare som vill resa och jaga inom EU och i andra länder upplever idag svårigheter att ta med sitt vapen över gränserna. Regeringen bör därför se över och underlätta för jägare och skyttar med godkända vapenpass att kunna resa inom EU. En översyn och anpassning skulle dessutom minska polisens resursbehov för detta. Regeringen bör ersätta kravet på målskyttar att synnerliga skäl ska föreligga vid ansökan om licens på målskyttevapen. Istället bör särskilda skäl införas och definieras i lag eller förordning. Kravet på synnerliga skäl är oftast ett uttryck för ett extremt undantagsförfarande och är därför orimligt när det gäller en folksport som skytte.

För regelverket för björnjakt bör göras en total översyn i syfte att underlätta björnjakten.

Våra förslag för en förbättrad vapenlagstiftning m.m.:

att 1 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och modernisera vapenlagstiftningen,

att 2 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att flytta handläggningen av vapenlicenser från polisen till en ny tillståndsmyndighet, exempelvis Viltmyndigheten,

att 3 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den myndighet som har ansvaret för vapenlicenser ska ha kunnig och utbildad personal för vapenärenden,

att 4 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskade handläggningstider vid ansökan om vapenlicens,

att 5 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett digitalt ansökningsförfarande vid ansökan om vapenlicens,

att 6 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka jaktvapengarderoben till minst tio vapen,

att 7 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra och underlätta förvaring av vapen med tillhörande ammunition hos annan person och i sitt andra boende,

att 8 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare en auktorisering som ger dem möjlighet att under vissa förutsättningar godkänna vapenlicenser,

att 9 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kraven på att söka ny samlarlicens vart femte år,

att 10 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverket för när ett vapen ska lämnas in vid återkallning av vapenlicens och vid tvist om detta och att vapnet ska återkallas först när tvisten har vunnit laga kraft,

att 11 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ansvariga myndigheter snabbare ska kunna uppdatera aktuella vapenlistor,

att 12 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och eventuellt ta bort kravet på licens för stiftantändare,

att 13 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare möjlighet att kontinuerligt skrota vapen för att därmed underlätta hanteringen av skrotvapen,

att 14 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt för vapenhandlare att lämna ut låneintyg i upp till max 30 dagar,

att 15 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för jägare att låna varandras vapen,

att 16 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och förtydliga reglerna om vapenlicenser för hembygdsföreningar och museer m.fl. som får vapen som gåva,

att 17 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för vapenpass för att underlätta för jägare och skyttar med godkända vapenpass att kunna resa inom EU,

att 18 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida licenskrav ska finnas på alla mynningsladdade vapen som är tillverkade 1890 och senare eller om registrering/anmälning ska räcka,

att 19 förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när det gäller kraven för målskyttevapen ersätta synnerliga skäl med särskilda skäl och definiera det senare i lag eller förordning,

att 20 förbundsstämman bifaller motionen och överlämnar den till partistämman för vidare behandling.

Sten Bergheden
Mariestad

Camilla Waltersson Grönvall
Lilla Edet

Cecilie Tenfjord-Toftby
Borås

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionärerna beskriver i sin motion en aktuell och viktig fråga för landets jägare. Att få till en vapenlagstiftning som är modern men ändå restriktiv ser FS som en oerhört angelägen fråga. Vi moderater är generellt tveksamma till att införa nya myndigheter men i detta fallet skulle det kunna vara ett väldigt bra förslag. Om vi menar allvar med att få till stånd en likvärdig bedömning i hela landet är detta ett bra förslag. I dagens Sverige finns det alldeles för många illegala vapen som används vid brottslig verksamhet. Vi ser dock inte att dessa vapen kommer från landets jägare utan det är snarare insmugglade vapen från olika delar av världen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen och överlämna den till partistämman

Partistyrelsens yttrande över motion 3:26

Motionären har skrivit många yrkanden om förändringar i vapenlagstiftningen. Det är tydligt att motionären vill förenkla vapenlagstiftningen för de skötsamma jägare och skyttar som utgör och deltar i en av Sveriges största folkrörelser.

Sverige har en restriktiv vapenlagstiftning med en av Europas mest omfattande utbildningar för att få köpa och använda vapen. Det är väsentligt med klara och tydliga regler, likaväl som att en ordentlig vandelsprövning görs av dem som söker vapenlicens. Samtidigt är det viktigt att samhället inte i onödan lägger hinder i vägen för skötsamma jägare och skyttar.

I Sverige har ungefär 600 000 personer vapenlicens. Jakt utgör en viktig del av den svenska viltförvaltningen, och kan bidra med mer klimatsmart kött. I sportskyttet finns en folkrörelse som engagerar många, och som dessutom har starka kopplingar till både totalförsvaret och idrottsrörelsen. Allt detta måste värnas och inte motarbetas.

Handläggningen av vapenärenden behöver snabbas upp och servicegarantier införas för att säkerställa en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. En översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar behövs för att skapa ett regelverk som inte försvårar för jakt och sportskytte.

I samband med att vapenlagstiftningen ses över bör det utredas om det är möjligt att tillåta personer och skytteföreningar att inneha fler vapen för jakt och sportskytte. Även i övrigt bör det utredas om det går att underlätta regelverken för jägare och skytterörelserna.

Flera av motionärens förslag ligger i linje med vad Moderaterna sedan lång tid driver. Det handlar om digitalt ansökningsförfarande, förbättrade handläggningstider, förvaring av vapen hos annan, möjligheterna för auktoriserade vapenhandlare att under vissa förutsättningar godkänna vapenlicenser, aktuella vapenlistor och att byta ut synnerliga skäl mot särskilda skäl. Så sent som under våren 2019 drev Moderaterna igenom ett stort antal förslag i riksdagen som regeringen nu har i uppdrag att förverkliga. Det handlar exempelvis om en översyn av vapenlagstiftningen, avskaffa kravet på särskilt tillstånd för ljuddämpare, översyn av de tidsbegränsade vapenlicenserna, en utökad vapengarderob och en översyn av reglerna för europeiskt skjutvapenpass med mera.

Ytterligare några av förslagen är sådant som bör övervägas i den översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar som vi förordar. Det handlar exempelvis om att se över de tidsbegränsade samlarlicenserna, hanteringen av mynningsladdade vapen och stiftantändare, skrotning av vapen, förutsättningarna för lånelicenser och möjligheterna för jägare att låna varandras vapen samt vapen som hembygdsföreningar och museer får som gåvor.

Partistyrelsen instämmer däremot inte i förslaget om att flytta licenshanteringen från Polismyndigheten till en nyinrättad myndighet med ansvar för jakt och viltvårdsfrågor. Polismyndigheten har haft stora problem med framför allt handläggningstider och tillämpning. Flera åtgärder har dock sats in och förbättringar har skett. Moderaterna stärkte bland annat myndigheten med extra resurser specifikt för att förbättra hanteringen av vapenlicenser i den budget som riksdagen antog för 2019.

Polismyndigheten har ett starkt intresse av att upprätthålla lag och ordning och bevakar därför även dessa aspekter i hanteringen av vapenfrågorna. Det är även Polismyndigheten som har möjlighet att ingripa mot de som blir av med sina licenser på grund av brott eller på grund av andra skäl samt som utreder de vapenbrott som eventuellt begås genom felaktig hantering. Det är fortsatt viktigt att det finns möjlighet att omedelbart omhänderta vapen när en person inte längre är lämplig att inneha dem.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:26, att-satserna 1, 4, 7 och 17, det vill säga

att se över och modernisera vapenlagstiftningen, samt

att minska handläggningstider vid ansökan om vapenlicens, samt

att möjliggöra och underlätta förvaring av vapen med tillhörande ammunition hos annan person och i sitt andra boende, samt

att se över reglerna för vapenpass för att underlätta för jägare och skyttar med godkända vapenpass att kunna resa inom EU, samt

att avslå motion 3:26, att-satserna 2 och 10, samt

att i övrigt anse motion 3:26 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:27

3

Motion om förändringar i svenskt rättsväsende

Bengt Johansson, Skärholmen – Stockholms stad

Det svenska rättsväsendet är i stort behov av förändring och förnyelse. Som nybliven nämndeman i tingsrätten tycker man i början att det skall bli intressant att få vara med om att komma fram till sanningen i olika domstolsmål. Besvikelsen blir stor när man upptäcker att svenska domstolar inte alls har som målsättning att ta reda på sanningen. Domstolarnas funktion är endast att avgöra om åklagarens anklagelser håller eller inte. Det är dessutom tillåtet att ljuga i svenska domstolar, både för målsäganden och för den tilltalade. De enda som inte får ljuga är vittnen, som måste avlägga en ed.

Annat är det i USA. Där är det förbjudet att ljuga inför domstolen, och ljuger man straffas man mycket hårt. Så borde det vara i Sverige också.

Det borde vara domstolens uppgift att ta reda på fakta i varje mål, och döma efter det. Nämndemännen bör också få en laglig rätt att ställa frågor i rättssalen.

Dessutom borde nämndemännens ersättning höjas. 500 kr för en hel dag i rätten är verkligen inte mycket. Nämndemännen i Norge och Danmark har 1000 kr per dag.

Ett annat problem är målsägarbiträden, som i Sverige är tillåtna i tingsrätten med ersättning av allmänna medel, men inte i hovrätten. När målet är avklarat är målsägarbiträdets roll avklarad. Men sedan måste målsägaren om han eller hon vinner målet *själv* kräva in eventuellt skadestånd.

Annat är det i Norge. Där är målsägarbiträdets roll inte över förrän målsägaren vid vunnet mål fått ut sitt skadestånd. Det är målsägarbiträdets jobb, och om inte den dömde kan betala skadeståndet så går den norska staten in och lägger ut så länge. Självklart får målsägarbiträdet även tjänstgöra i hovrätten (motsvarande) i Norge. Så borde det vara i Sverige också.

Ett annat problem är att det inte finns någon övre gräns för hur länge en person kan sitta häktad i Sverige. Sverige har fått internationell kritik för det under många år, utan att något har hänt. Några har suttit häktade i åratal. Det borde finnas en övre gräns för hur länge en person får sitta häktad, t.ex. 3 veckor. En eller högst två omhäktningar kan få förekomma, men sedan måste man släppa vederbörande fri. Möjligheten att som i andra länder få betala borgen bör också övervägas.

En ny lag bör införas i Sveriges lag: *Medmänsklighetslagen.* En skyldighet för alla att hjälpa till efter möjlighet och bästa förmåga för att förhindra skada och rädda liv, samt en skyldighet att hjälpa blåljuspersonal med den hjälp som de efterfrågar. Om någon nonchalerar ett rop på hjälp, inte ingriper för att rädda någons liv eller att någon skadas, uraktlåter att hjälpa blåljuspersonal i sin yrkesutövning eller till och med saboterar deras yrkesutövning, skall vederbörande dömas för brott mot medmänsklighetslagen till böter eller fängelse.

Sammantaget yrkar jag på att Moderaterna utreder och verkar för:

att det skall bli förbjudet att ljuga i svenska domstolar

att domstolens uppgift inte bara skall vara att se om åklagarens bevisning håller, utan också att försöka få fram sanningen i varje mål och döma efter det

att nämndemännen skall få en laglig rätt att ställa frågor i domstolen.

att nämndemännens ersättning höjs till 1000 kr per dag.

att målsägarbiträdets uppgift i Tingsrätten inte är avslutad förrän målsägaren, vid vunnet mål, fått ut sitt skadestånd i förekommande fall.

att målsägarbiträdet även får biträda målsägaren i hovrätten om målet överklagas dit, med samma villkor som i tingsrätten.

att staten ersätter målsägaren med utdömt skadestånd om gärningsmannen ej kan betala omedelbart.

att häktningstiden i Sverige begränsar till max 3 veckor, med möjlighet till max 2 omhäktningar.

att möjligheten till att gå fri mot borgen prövas.

att en ny lag, en Medmänsklighetslag, införs med en principiell skyldighet för alla att hjälpa till och bistå personer i nöd samt blåljuspersonal med den hjälp de behöver. I annat fall kan man bli dömd till böter eller fängelse i undantagsfall.

att sabotera för blåljuspersonal skall bestraffas hårt.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen behandlar långtgående förändringar av det svenska rättssystemet vilka skulle fordra ett mer genomgripande politikutvecklingsarbete på nationell nivå inom Moderaterna.

För att göra en så omfattande förändring avseende domstolens uppdrag rättvisa behövs ett längre arbete inom ramen för partiets politikgrupper.

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på vikten att ett utökat skydd för målsägande. Återigen krävs dock ett helhetsgrepp avseende formerna för detta.

Införandet av en medmänsklighetslag skulle även den ändra på grundläggande medborgerliga skyldigheter och här behövs en bredare konsekvensanalys kring vad det skulle innebära.

Frågan om nämndemännens arvode, eller rätt att ställa frågor i rätten, bör även de vara föremål för en bredare översyn.

Med hänvisning till ovan föreslår förbundsstyrelsen

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande över motion 3:27

Motionären föreslår flera förändringar av hur domstolarna arbetar, hur skadestånd till brottsoffer ska hanteras och hur rätten till målsägandebiträde ska se ut. Partistyrelsen vill understryka att det är viktigt att dessa frågor ses i ett bredare sammanhang där såväl grundläggande rättsprinciper som olika förslags budgetkonsekvenser tas med i beaktande. Rätten till försvar för var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse är grundlagsfäst och kan och bör därför inte förändras. En ordning som innebär att den tilltalades uttalanden i domstolen i sig ska kunna leda till straffansvar bör därvid vara utesluten.

Nämndemännen fyller en viktig roll i de svenska domstolarna. Det är dock viktigt att hålla isär rollen som nämndeman med den lagfarne domarens roll. Partistyrelsen vill därför inte förorda någon förändring vad avser att-sats 2 och 3. Däremot kan det finnas skäl att framöver och i ett mer lämpligt forum se över ersättningsnivåerna till nämndemännen.

Partistyrelsen konstaterar att det är viktigt att ansvaret för ett brott är tydligt. Skadeståndsskyldigheten är en del av den konsekvens som åläggs den som dömts – det är principiellt viktigt. Samtidigt vore det naturligtvis allra enklast för det enskilda brottsoffret om man kunde få ersättning av staten direkt efter brottet eller att brottsskadeersättningen betalades direkt efter det att domen vunnit laga kraft. Mot den bakgrunden anser partistyrelsen att det finns anledning att se över om det går att stärka brottsofferperspektivet i nuvarande system. Det finns dock inte något skäl att för närvarande ändra de förutsättningar under vilka det är möjligt att få ett målsägarbiträde.

Möjligheterna att häkta misstänkta gärningsmän kan vara avgörande för att hindra dem från att avvika eller begå fortsatt brottslighet. Det kan även finnas risk att en misstänkt gärningsman exempelvis pratar ihop sig med

andra eller hotar vittnen. Mot den bakgrunden är det som partistyrelsen ser det uteslutet att införa den typ av begränsningar av möjligheterna till häktning som motionären föreslår. Dagens svenska straffrättsliga system är inte konstruerat med någon möjlighet till borgen, till skillnad från flera andra europeiska länder. Ett sådant system låter sig inte införas i Sverige med mindre än att väldigt stora förändringar genomförs.

Samhällsutvecklingen med grov brottslighet som sker mitt på ljusa dagen och den empatilöshet som ibland framträder när människor avstår från att ingripa vid pågående brottslighet eller blockerar blåljuspersonal för möjligheten att få en bättre bild på en brottsplats kan i och för sig mycket väl motivera olika överväganden. Det bör exempelvis inte vara möjligt att agera på ett sätt som hindrar en utryckning eller att agera i strid med polismans befallning vid en brottsplats. Moderaterna driver dessutom sedan flera år förslag om ett stärkt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 3:27.

Motion 3:28

Förläng preskriptionstiderna för brott

Anders G Johansson, Skövde – Västra Götaland

Personbrotten ökar. Nationella trygghetsundersökningen visar att brott mot enskild person sedan 2014 har ökat markant (+ 4,3 %) efter att tidigare ha legat på en tämligen stabil nivå (Nationella trygghetsundersökningen 2017, Brottsförebyggande rådet). Hot-, trakasseri- och sexualbrott är de brottskategorier där ökningen är störst. Samtidigt lyckas Polismyndigheten i otillräcklig grad med att klara upp brotten. Från 2016 till 2015 minskade antalet personuppklarade brott med hela 10 procent (Slutlig brottsstatistik 2016, Brottsförebyggande rådet).

Att garantera medborgarnas säkerhet och att upprätthålla den allmänna ordningen i landet är statens mest fundamentala uppgift. När staten ej förmår tillse att brott utreds, gärningsmän lagförs och brottsoffer ges upprättelse tär det på människors tilltro till de rättsvårdande myndigheterna. I förlängningen hotar detta samhällskontraktet och -gemenskapen.

Reformera reglerna för brottspreskription

Det är mycket betydelsefullt att Moderaterna har en tydlig idé för hur poliserna ska bli fler och för hur brottslighet ska sanktioneras hårdare. Men det finns ytterligare

brister i vår rättsordning som måste angripas och reformeras. En sådan är reglerna för brottspreskription.

Den dåvarande borgerliga regeringen tog 2010 initiativ till och införde en lagstiftning som slopade åtals-, påföljds- och den absoluta preskriptionen för mord, dråp, grovt folkrättsbrott och folkmord samt för terroristbrott som begåtts med mord och dråp (Regeringens proposition 2009/10:50). Vidare beslutade riksdagen om att preskriptionstiden för könsstympning skulle förlängas, genom att den börjar löpa först när barnet har fyllt 18 år. Det var en bra åtgärd, men mer behöver göras.

Tiden läker inte alla sår

Som motiv för preskriptionens existens anförs bland annat humanistiska skäl. Tanken är att en gärningsman, som efter sitt brott har fört ett laglydigt leverne, inte ska riskera att långt senare få sin tillvaro raserad på grund av gamla försyndelser. Ett gammalt brott anses ej heller lika angeläget att reda upp som ett nytt. Dock är preskriptionstiden längre för allvarliga brott och för ett antal sådana har den på senare tid slopats helt.

Tiden läker inte alla sår. Den som har utsatts för grov misshandel eller blivit våldtagen har fått sitt liv slaget i spillror på ett sätt som ofta är irreparabelt, även om såren och ärren inte alltid är synliga. Brottsoffrens lidande riskerar att bli livslångt. Samtidigt kan förövaren, med de nuvarande bestämmelserna om preskription, lyckas att undkomma att ställas till svars och att straffas för sin illgärning. Det är provocerande.

När, som nu, Polismyndigheten och övriga rättsvårdande myndigheter är satta under stark press och saknar erforderliga personella ökar risken för att brott hinner preskriberas. Detta för att Polisen helt enkelt inte hinner utreda dem. Varje nedlagt utredning innebär är ett svek mot brottsoffret. Men ett än mer stötande svek är det att en misstänkt förövare, genom att under en begränsad tid lyckas hålla sig undan, kan undgå påföljd och/eller avtjänande av sitt straff.

Förläng preskriptionstiderna

Brottsbalken föreskriver idag nedanstående princip för åtalspreskription (35 kap. 1 § Brottsbalken):

- 2 år, för brott som kan ge max ett års fängelse.
- 5 år, för brott som kan ge max två års fängelse.
- 10 år, för brott som kan ge max åtta års fängelse.
- 15 år, för brott som kan ge över åtta års fängelse.
- 25 år, för brott som kan ge livstid.
- Ingen preskriptionstid för mord, dråp, grovt folkrättsbrott, folkmord samt vissa terroristbrott.

Maxstraffet för våldtäkt är 6 års fängelse och för grov våldtäkt är det 10 års fängelse. Det medför preskriptionstider om 10 respektive 15 år. Därefter kan ingen ställas till svars för de brott som är synnerligen kränkande och svårt traumatiserande för offren. Samtidigt har de praktiska metoderna för att samla och bevara teknisk bevisning har utvecklats. Tekniken för att bland annat utvärdera DNA-spår gör att förutsättningarna för att binda en gärningsman även till gamla brott har förbättrats avsevärt.

I en fungerande rättsstat ska en gärningsman veta att han eller hon inte går fri, utan att rättsstaten är på ivrig jakt för att skipa rättvisa och utkräva ansvar. Det gäller i allmänhet men i synnerhet för de sexualbrott som vi nu ser öka och som skoningslöst och hårdast drabbar den kvinnliga halvan av befolkningen.

Preskriptionstiderna behöver på nytt ses över och justeras. En enkel metod som skulle bidra till överskådlighet i lagstiftningen och kräva färre undantag från principerna är att generellt förlänga preskriptionstiderna. Den kortaste preskriptionstiden bör sättas till 5 år för brott som kan ge max 1 års fängelse. Den längsta preskriptionstiden bör anges till 25 år för de brott som ger längre fängelsestraff än 8 år. För brott livstidsstraff i straffskalan bör åtalspreskription inte alls medges. Det är för övrigt en ordning som bland annat tillämpas i Danmark och Finland.

Förlängd preskriptionstid för brott mot barn

Barn och unga som utsätts för brott är en särskilt sårbar grupp. De är beroende av och utelämnade till vuxna i sin omgivning. Därmed är det långt ifrån självklart att de brott som de utsätts för anmäls.

BRÅ redovisar att 45 % (3010 brott) av alla de anmälda våldtäkterna 2016 drabbade barn i åldrarna 0-17 år (BRÅ Kriminalstatistik 2016, Anmälda brott, slutlig statistik). Störst andel av de anmälda våldtäktsbrotten mot minderåriga utgjordes av brott där brottsoffret var en flicka under 15 år (62 %). Detta avser de anmälda brotten. Mörkertalet bedöms vara stort och sannolikt var det många fler barn som blev utsatta. Enligt Stiftelsen Barnhusets enkätundersökning bland gymnasieelever 2014 uppgav 21 % av de tillfrågade att de någon gång har utsatts för någon form av sexuellt övergrepp under sin uppväxt (DET GÄLLER EN AV FEM – fakta om barn, sexuella övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2014, Stiftelsen Barnhuset).

Barn förtjänar och behöver ett förstärkt rättsligt skydd. Därför är det utmärkt att Moderaterna ivrar för skärpta straff och det är välkommet att regeringen nu utreder om preskriptionen av brott mot barn ska begränsas eller avskaffas.

En möjlig ordning, som anknyter till nuvarande lag, är att preskriptionstiden för brott mot barn börjar löpa först den dag barnet fyller 18 år. Det är alltså den ordning som, efter initiativ från Alliansregeringen, nu tillämpas för brottet könsstympning av barn.

Den som har begått brott ska sona det

För påföljdpreskription föreskriver Brottsbalken (35 kap. 8 § Brottsbalken) att ådömt fängelsestraff bortfaller, om domen ej börjat verkställas inom nedanstående tider efter det att den vunnit laga kraft:

- 5 år för kortare fängelsestraff än 1 år.
- 10 år för fängelsestraff längre än 1 år men kortare än 4 år.
- 5 år för fängelsestraff längre än 4 år men kortare än 8 år.
- 20 år för fängelsestraff längre än 8 år.
- 30 år för fängelsestraff på livstid.

Det är en grundläggande rättsprincip att den som av domstol döms för ett brott ska sona det genom att avtjäna sitt straff. Ytterst ankommer det på staten och de rättsvårdande myndigheterna att tillse att en förövare infinner sig eller hämtas för avtjänande. Det är fel att en dömd förövare premieras för att den lyckats undvika kontakt med rättsvårdande myndigheter. Denna premiering innebär dessutom att brottsoffret kränks en andra gång. Påföljdspreskriptionen är ovärdig och bör helt strykas ur svensk lagstiftning.

Av samma skäl ska ingen preskriptionstid medges för brott som har föranlett beslut om häktning eller lett till åtal, men där rättslig prövning ej kunnat genomföras på grund av att den tilltalade inte infunnit sig i domstolen.

Att-satser

att Moderaterna ska verka för en ändring i Brottsbalken så att preskriptionstiderna för brott generellt förlängs,

att Moderaterna ska verka för en ändring i Brottsbalken innebärande att påföljdspreskriptionen slopas,

att Moderaterna ska verka för att åtalspreskription ej ska medges för brott där beslut om häktning eller åtal har fattats, men där rättslig prövning ej kunnat genomföras på grund av att den tilltalade inte infunnit sig i domstolen,

att motionen sänds vidare till partistämman, samt

att motionen sänds till Moderaternas justitiekommitté för kännedom.

Förbundsstyrelsens yttrande

En mycket välformulerade motion i linje med Moderaternas kriminalpolitiska målsättningar. Motionären berör här frågor viktiga för ett modernt rättssamhälle. Att dömda brottslingar, misstänkta som har kallats till domstol och gärningsmän skyldiga till allvarliga brott kan hålla sig undan rättvisan är en skymf mot vårt rättssystem och kan av offret uppfattas som ytterligare ett brott. Motionen bör bifallas.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:28

Motionären föreslår flera förändringar av brottsbalkens regler om bortfallande av påföljd.

Partistyrelsen instämmer i motionärens grundläggande anslag att det finns flera skäl att se över dessa regler. Brottsoffrets roll bör stärkas och samtidigt gör den tekniska utvecklingen det möjligt att klara upp allt äldre brott även med exempelvis mycket små mänger DNA.

Moderaterna vill mot den bakgrunden ta bort preskriptionen för våldtäkt och allvarliga sexualbrott samt tillsätta en utredning med uppdrag att göra en total översyn av bestämmelserna om preskription i skärpande riktning. I riksdagen har vi även drivit igenom förslag om att en utredning ska överväga en avskaffad preskription för alla sexualbrott som begås mot barn samt att preskriptionstiden för våldtäkt som begås mot en vuxen person förlängas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:28 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:29

Inför s.k. bötestjänst

David Josefsson, Johanneberg-Guldheden – Västra Götaland

I skuggan av debatten om hur gängkriminalitet och skjutningar ska stävjas glöms ofta vardagsbrotten bort. Samtidigt är det vardagsbrotten eller mängdbrotten som drabbar flest människor och de är ofta inkörsportar till grövre kriminalitet. Till mängdbrotten brukar räknas exempelvis stöld, skadegörelse, misshandel och trafikbrott. Det är därför viktigt att vi politiskt kan visa på olika förslag för hur man skulle kunna minska antalet vardagsbrott i samhället.

För många av vardagsbrotten utdöms tämligen låga straff i straffskalan, oftast bara bötesstraff. Samtidigt visar statistik från Svensk Handel att 8 av 10 dömda butikstjuvar aldrig betalar sina böter och 4 000 personer hade 2017 tre eller fler böter som förfallit till betalning. Räknat i pengar hade Kronofogden registrerade skulder för obetalda böter på en halv miljard förra året. 2015 skrevs 70 miljoner kronor av i sådana skulder.

Siffrorna visar i klartext att många kriminella blir dömda för brott men i praktiken aldrig blir bestraffade. Utifrån såväl effektivitets- som rättviseperspektivet finns alltså problem med bötesstraffet då det är svårt att verkställa och den dömde därmed undkommer straff.

Ett sätt att öka verkställigheten skulle kunna vara att möjliggöra för dömda att istället för att betala sina böter arbetar av bötesskulden genom samhällstjänst – så kallad bötestjänst. Det kan handla både om att man antingen som dömd själv väljer att frivilligt genomföra samhällstjänst då man inte kan eller vill betala sina böter. Men det kan också handla om att man efter prövning blir skyldig till det om det visar sig att man inte kan eller vill betala böterna och kronofogden inte kan utmäta bötesskulden.

Att-satser

att Moderaterna verkar för att utreda möjligheterna att bötesbrott ska kunna avtjänas genom samhällstjänst, så kallad bötestjänst,

att motionen skickas vidare till Moderaterna i Västra Götalands förbundsstämma, samt

att motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen instämmer med Kretsstyrelsens förslag till beslut. Motionären lyfter ett problem med de påföljder som finns att tillgå för domstolarna idag. Det finns de som redan idag önskar samhällstjänst istället för böter, även i de fall där de rent faktiskt har möjlighet att betala böterna. Problemet blir då att domstolarna många gånger inte kan döma till samhällstjänst då samhällstjänst ses som en hårdare påföljd än böter.

Det är ju, precis som motionären lyfter fram ett problem att böterna de facto inte betalas alls. Det kan också finnas ett samhällsintresse att den som dömts för ett brott får utföra samhällsnyttigt arbete istället för att betala böter. Det är därför intressant att utreda möjligheterna till bötestjänst, såsom motionären lyfter fram. Det gäller dock att det i samband med detta även utreds vilka möjligheter det finns att erbjuda bötestjänsten till de som dömts för brott.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:29

Motionären föreslår att böter ska kunna omvandlas till samhällstjänst för den som av olika skäl inte kan betala sina böter.

Partistyrelsen instämmer i den principiella ståndpunkten att det är problematiskt när böter inte betalas, vare sig det beror på ovilja eller oförmåga. Mot den bakgrunden är det redan i dag möjligt att på talan av åklagare förvandla böter som inte kunnat drivas in till fängelse i lägst fjorton dagar och högst tre månader. Möjligheten är dock förenad med flera begränsningar, bland annat krävs det om det inte handlar om att den dömde genom illojala åtgärder hindrat betalning att det av särskilda skäl ska vara påkallat från allmän synpunkt att förvandla böterna. Det innebär enligt praxis att bestämmelsen tillämpas med restriktivitet.

Partistyrelsen är inte beredd att i stället för förvandling till fängelse förespråka ett system med en ny variant av samhällstjänst för den som av olika skäl inte betalar sina böter. Däremot kan det mycket väl finnas skäl att se över de nu aktuella reglerna och då inte minst vilken grad av restriktivitet som är rimlig i förhållande till den som undandrar sig ett utdömt straff.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:29 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:30

Underlätta för polisen att genomföra topsning av misstänkta personer

Jari Puustinen, Eskilstuna – Södermanlands län

Topsning är i dag möjligt när en person är skäligen misstänkt för grovt brott som kan ge strängare straff än böter. Om det kan antas att påföljden för brottet blir enbart böter ska topsning inte ske. Detta innebär att misstanke om brott med max sex månaders fängelse i straffskalan ofta innebär att topsning inte ska ske. Idag måste polisen göra en bedömning direkt på plats om brottet ger fängelse eller om den stannar vid böter. Det skapar en situation som inte är bra och gör det svårt att

på plats göra en bedömning om topsning ska göras eller inte. Denna bedömning behöver inte vara alltför ingående och svår. Om det aktuella brottet har fängelse i straffskalan finns det i princip alltid skäl att topsa. Det skulle underlätta polisens arbete.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att partistämman ställer sig bakom det som anförs i motionen att ge polisen möjlighet att topsa misstänkta personer om det aktuella brottet har fängelse i straffskalan.

Förbundsstyrelsen yttrande

Motionären föreslår att poliser ska ges utökad möjlighet att topsa misstänkta personer så fort det aktuella brottet har fängelse i straffskalan. Detta önskemål har även Noa, Polisens Nationella Operativa avdelning, enligt ett reportage i Sveriges Radio den 10 april 2019. I dagsläget görs mellan 25 000 och 30 000 topsningar per år men Noa menar att fler skulle kunna göras. När en person döms till mer än böter för att brott sparas personens dna i ett register. Det kan sedan matchas mot det så kallade spårregistret, det vill säga ouppklarade brott där polisen har bevisning från platsen. Noas slutsats är därför att fler brott skulle klaras upp om fler misstänkta topsas.

Att ge polisen fler verktyg till att klara upp brott är i allra högsta grad viktigt. Topsning förefaller dessutom vara en enkel åtgärd. Det vore därför önskvärt att polisens möjligheter till topsning uttökas.

Förbundsstyrelsen i Södermanland föreslår partistämman besluta

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 3:30

Motionären föreslår att polisen i högre utsträckning än i dag ska få möjlighet att för analys ta DNA från brottsmisstänkta personer genom topsning.

Polisen tar i dag DNA-prover genom topsning från personer som skäligen misstänks för brott av viss allvarsgrad; det krävs att en bedömning i det enskilda fallet ger vid handen att det aktuella brottet kan ge strängare straff än böter. Det är en bedömning som kan vara svår för den enskilda polisen att göra, vilket leder till att topsning inte sker i den uträckning som egentligen vore möjlig. Polisen har mot den bakgrunden efterlyst utökade möjligheter att använda topsning. Ett sätt att både underlätta polisens arbete och öka användningen av topsning vore att, som motionären föreslår, i stället tillåta topsning i de fall en person är skäligen misstänkt för ett brott med böter i straffskalan. En sådan förändring vore enligt partistyrelsen

önskvärd även med beaktande av intresset av ett fortsatt starkt skydd för den personliga integriteten.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:30, det vill säga

att partistämman ställer sig bakom det som anförs i motionen att ge polisen möjlighet att topsa misstänkta personer om det aktuella brottet har fängelse i straffskalan.

Motion 3:31

Ökade satsningar på att bekämpa multikriminella ligor

Pål Jonson, Arvika – Värmland

Under 2016 ökade både utsattheten för brott och den upplevda otryggheten i länet. Närmare 30 procent av värmlänningarna är mycket oroliga över brottsligheten i samhället enligt Brottsförebyggande rådets årliga Trygghetsundersökning. Ett skäl för detta är sannolikt att Värmland i flera omgångar utsatts för omfattade inbrottsvågor. Ett antal multikriminella ligor har under en längre tid agerat i Värmland. Dessa ligor begår inbrott och stölder samt ägnar sig i flera fall även åt smuggling av narkotika och alkohol över gränsen till Norge. Många av dessa ligor väljer att gruppera sig och begå brott på landsbygden där det är svårare att bli upptäckt. Straffen i Sverige är dessutom, internationellt sett, låga för den här typen av brott.

Det behövs särskilda åtgärder för att den här typen av brottslighet ska minska. Bland annat krävs det skärpa straff för bostadsbrott och möjligheten att införa en särskild brottsrubricering för systematiska stölder med skärpt påföljd som konsekvens. Därigenom skulle den straffrabatt som ofta tillämpas vid sådana brott inte tillämpas. Men polisen måste också få mer resurser både för att kunna förhindra och försvåra de multikriminella ligornas aktiviteter samt för att fortare kunna anlända till brottsplatser. Vid dessa brott finns det allt för många exempel då det har tagit flera timmar innan polisen anlänt till brottsplatsen eller då polisen överhuvudtaget inte har ryckt ut. Att polisen snabbt kommer till brottsplatsen är framförallt viktigt för att kunna gripa misstänkta. Men det är också angeläget för brottsoffren och för att kunna säkra bevisning. Ytterst handlar det om att polisen måste vara synlig, närvarande, tillgänglig och effektiv.

Eftersom denna form av brottslighet ofta är gränsöverskridande måste polisens arbete också vara det. Det är därför angeläget att fördjupa det polisiära samarbetet

mellan Sverige och Norge. Det kan bland annat ske genom gemensamma patruller längst gränsen, förstärkt underrättelsesamarbete eller att man i större utsträckning kan ta hjälp av det andra landets polisär vid stödinsatser eller extraordinära händelser. Förnärvarande finns det dock betydande begräsningarna framförallt för norsk polis att kunna agera på den ratificerat alla delarna i den så kallade Prum-förordningen.

Med anledning av vad som anförts i motionen uppmanar jag förbundsstämman besluta att ställa sig bakom att Moderaterna i Värmland ska verka för att:

att begreppet systematisk stöld införs i svensk lag

att det tilldelas fler poliser till Värmland

att fördjupat polisiärt samarbete mellan Sverige och Norge etableras

att motionen i dess helhet skickas till nästa ordinarie partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi vill börja med att tacka motionären för en välskriven motion. Vi kan se att frågan med hårdare straff mot stöldligor diskuterats i justitieutskottet och även i en motion 2016/17:3230. Men vi ser att denna motion visar att vi inte glömmer bort landsbygden och slänger ljus på ett problem för Värmland.

Förbundsstyrelsen förslår förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1, 2, 3 och 4.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1, 2, 3 och 4.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:31

Motionären föreslår en särskild straffskärpning för systematiska stölder, förstärkningar av polisen och fördjupat samarbete mellan svensk och norsk polis för att komma åt de gränsöverskridande stöldligorna. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det behövs fler poliser och skärpta straff för flera typer av stöldbrott.

Fler poliser behövs såväl i de större städerna som i mer glest befolkade delar av landet för att öka upptäcktsrisken och vända brottsutvecklingen. Moderaterna har föreslagit att Polismyndigheten ska förstärkas med 10 000 fler polisanställda till 2024. Hur dessa ska fördelas över landet är ytterst upp till Polismyndigheten att avgöra. För att åstadkomma en mer lokalt förankrad polis med ökad närvaro och synlighet i hela landet vill Moderaterna dock att ökningen av antalet poliser under nästa mandatperiod i första

hand ska placeras på lokalpolisområdesnivå. Det skulle innebära fler synliga och närvarande poliser i hela landet.

De systematiska och organiserade tillgreppen av exempelvis bildelar, båtmotorer, motorcyklar, jordbruksfordon och verktyg omfattar i dag betydande summor. När ett stöldbrott varit ett led i en närmast yrkesmässig och systematisk brottslighet eller avsett ett högre värde rubriceras brottet som grov stöld med en straffskala mellan fängelse sex månader till fängelse sex år. Moderaterna vill skärpa straffet för grova stölder genom att höja minimistraffet från dagens fängelse sex månader till fängelse ett år. Vi vill även skärpa straffen för bostadsinbrott genom att införa en särskild brottsrubricering för dessa med minst ett års fängelse i straffskalan. Vi bejakar också den utveckling som sker med ett närmare polissamarbete med Norge, såväl som andra Europeiska länder.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:31 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:32

Ökad antagning till distansutbildning för poliser

Hans Sundgren, Söderhamn – Gävleborgs län

Trygghet är en viktig del i välfärdssamhället. Polisen ska värna om samhällets trygghet. Idag råder en oacceptabel polisbrist i Gävleborgs län. Bristen på poliser är ett direkt hot mot vår demokrati och har ytterst blivit ett samhällsproblem som drabbar våra medborgare i vardagen.

I Söderhamn bedrivs färdighetsträningen under polisutbildningen. För en region med låg utbildningsnivå och hög arbetslöshet är polisutbildningen i Söderhamn en viktig möjlighet för länsbor att skaffa sig högre utbildning och kunna genomföra en större del av sin utbildning på hemmaplan.

Det har visat sig att det fungerar som en rekryteringsbas för poliser till regionen samt att en lokal förankring borgar för att den färdige polisen stannar kvar inom länet.

Moderaterna bör därför verka för ökad antagning till distansutbildning för poliser samt ett utökat antal utbildningsplatser i Söderhamn vilket gynnar Gävleborg och Sverige i sin helhet.

Att-satser

att moderaterna i Söderhamn vid sitt årsmöte den 24 februari antar motionen som sin egen.

att motionen överlämnas till länsförbundsstämman för vidare befordran till Riksstämman Partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen är positivt inställda till ett ökat antal poliser, ökade möjligheter till polisutbildning på fler orter och ökad antagning till distansstudier. Vi delar bilden av att otryggheten i samhället växer och att dagens polisbrist är oacceptabel. Moderaterna Gävleborg gick till val på bland annat fler poliser i Gävleborg.

Moderaterna jobbar även på det nationella planet för fler poliser, betalda polisutbildningar, utbildning på fler orter samt fler utbildningsplatser på polisutbildningarna. Att stärka polisorganisationen beskrivs som en av våra viktigaste prioriteringar. I vår budget finns utrymme för 10 000 fler poliser i Sverige. Det framgår också nationellt att poliser ska finnas nära invånarna och där de behövs.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att Bifalla motionen samt

att överlämna motionen till Partistämman

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att Bifalla motionen samt

att överlämna motionen till Partistämman

Partistyrelsens yttrande över motion 3:32

Motionären föreslår att polisutbildningen förbättras genom bland annat utökade möjligheter till utbildning på distans. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att antalet poliser behöver bli fler och att ökade möjligheter till distansutbildning kan vara ett sätt att höja utbildningens attraktivitet.

Polisutbildningen finns i dag på fem orter i Sverige: Umeå universitet, Södertörns högskola i Huddinge utanför Stockholm, Högskolan i Borås, Linnéuniversitet i Växjö samt på Malmö universitet.

Moderaterna vill att polisutbildningen ska finnas i flera delar av landet genom att uppdragsutbildning bedrivs vid fler högskolor än i dag samtidigt som möjligheterna till distansutbildning byggs ut. Att ha möjlighet att utbilda sig till polis i flera delar av landet kommer leda till att fler personer söker

utbildningen. Den typ av uppdragsutbildning som polisutbildningen numera utgör är relativt enkel att bedriva på fler orter. Partistyrelsen anser dock inte att partistämman bör peka ut enskilda orter som mer eller mindre lämpliga för en fortsatt utbyggnad av polisutbildningen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:32 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 3:33

Angående att förändra förutsättningarna för att få villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett fängelsestraff

Roosa Porthén, Moderata Studenter Uppsala – Uppsala län

I Moderaterna har vi länge försökt komma till bukt med brottslighet och många studenter frågar om vår syn på lag och ordning när vi kampanjar på campus. Upplevelsen är densamma varje gång – Sveriges studenter efterfrågar ett starkare rättsväsende och mer rättvisa straff.

Många pratar om att straffen borde höjas och ofta ligger fokus på problematiken kring praxis att döma långt ned på straffskalan. Detta är frågor vi bör fortsätta diskutera. En självklar åtgärd för att stärka rättssystemet som ofta hamnar i skymundan är dock att ta itu med hur förutsättningarna för att få villkorlig frigivning ser ut. Brottsbalkens 26 kapitel stadgar idag:

> *6 § När två tredjedelar av ett tidsbestämt fängelsestraff, dock minst en månad, har avtjänats skall den dömde friges villkorligt, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.*
>
> *Om det finns synnerliga skäl mot villkorlig frigivning skall den skjutas upp enligt vad som framgår av 7 §. Vid bedömningen av om det finns synnerliga skäl mot villkorlig frigivning skall det särskilt beaktas om den dömde på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten.*
>
> *Villkorlig frigivning får inte ske från fängelse som har dömts ut enligt 28 kap. 3 § eller från ett förvandlingsstraff för böter. Lag (2006:431).*
>
> *7 § Om den villkorliga frigivningen skjuts upp, skall det i beslutet anges en ny tidpunkt för när den dömde skall friges villkorligt. Vid denna tidpunkt skall villkor-*

lig frigivning ske, om det inte även då finns sådana synnerliga skäl som avses i 6 § andra stycket.

När den nya tidpunkten för villkorlig frigivning bestäms skall arten och omfattningen av de överträdelser som föranleder att den villkorliga frigivningen skjuts upp särskilt beaktas. Den villkorliga frigivningen får skjutas upp högst sex månader åt gången. Lag (2006:431).

Villkorlig frigivning innebär att den dömde slipper sitta av den sista tredjedelen av sitt straff, och om hen blir dömd för ytterligare ett brott under den tid som finns kvar av det första straffet tilläggs kvarvarande strafftid till straffet för det nya brottet. Notera "När två tredjedelar… har avtjänats... skall den dömde friges villkorligt, om inte annat följer av andra eller tredje stycket". Det är alltså norm att en person som dömts till ett fängelsestraff får villkorlig frigivning. Det är dessutom endast om den dömde på ett "allvarligt sätt" brutit mot de föreskrifter och villkor som gäller för verkställigheten som hen inte beviljas villkorlig frigivning. En person medges alltså villkorlig frigivning även om hen brutit mot reglerna i fängelset, så länge dessa regelbrott inte är av allvarlig art.

Argumenten för att ha detta system har tidigare varit att villkorlig frigivning ska tjäna som ett incitament för att sköta sig bra i fängelset och försöka få den intagne att komma på rätt väg igen. Fängelsestraff har länge setts som framför allt ett medel för rehabilitering, i syfte att den dömde ska återintegreras i samhället, varför intagna har möjlighet att ha en sysselsättning såsom olika typer av arbete eller aktiviteter och till och med studier under tiden i fängelset. Detta är självklart ett viktigt ändamål med fängelsestraff. Men straffet har också ett egenvärde i sig – att tjäna som en konsekvens för det brott en begått – inte minst för att ge offren upprättelse.

Det är vår uppgift som moderater att värna ett starkt rättsväsende för att skydda friheten för den brottsutsatte. Ponera exempelvis att en person utsätts för en grov misshandel och förövaren döms till ett 18 månader långt fängelsestraff. Det är en fundamental trygghet för brottsoffret att kunna vara säker på att förövaren också faktiskt sitter inne i ett och ett halvt år som hen blev dömd till, i stället för bara ett år. Med dagens system är detta tyvärr undantag i stället för regel. Självklart borde det vara tvärtom. Om de dömda i regel alltid behövde sitta av hela de straff de faktiskt dömts för skulle dessutom tilltron och tilliten till ett rättvist rättssystem öka, vilket många studenter efterfrågar idag.

Det bör nämnas att även om människor självklart bär ansvar för sina handlingar, har olika individer olika förutsättningar. Personer med låg socioekonomisk status står inför större utmaningar än andra och riskerar att lättare att hamna i fel kretsar och kanske även så småningom i kriminalitet. Detta gäller förstås speciellt om personen i fråga är fast i ett bidragsberoende och vid försök att bli självständig och få in en fot på arbetsmarknaden bara möts av hinder.

Som moderater får vi inte blunda för att dessa utmaningar finns. Vi får dock inte köpa vänsterns problembild utan måste presentera liberalkonservativa svar på

utmaningarna. Att tänka att det vore mer humant att låta någon “slippa undan” eller få ett kortare straff för att hen kommer från en utsatt bakgrund är enligt vår syn kontraproduktivt. Personen i fråga kommer då inte behöva ta konsekvenserna för sina handlingar och får inga incitament eller hjälpmedel att försöka förändra sin situation. Det är alltså mycket mer rättvist att ge denna person hela straffet hen dömts för - självklart i kombination med ovan nämnda åtgärder i rehabiliteringssyfte.

Argumentet om att villkorlig frigivning skulle fungera som en morot för att sköta sig håller alltså inte. Eftersom att lagtexten idag innebär att en alltid ska få villkorlig frigivning om inte synnerliga skäl för att inte få det finns, kan en dömd person i själva verket kallt räkna med att endast behöva sitta av två tredjedelar av det straff en dömts till. Det finns för denna person ingen anledning att sträva efter ett sådant mål, eftersom att det är så självklart att få det ändå.

Vi bör i stället endast erbjuda villkorlig frigivning i enstaka fall, då den dömde visat sig vara synnerligen förtjänt av det. Detta bör utformas så att personen i fråga får ansöka om villkorlig frigivning, och för att få godkänt ska personen inte bara inte ha misskött sig utan tvärtom skött sig exceptionellt bra. Detaljerna kring vad som bör anses som extra bra bör utformas av någon med mer juridisk kunskap än undertecknad, men det skulle kanske kunna vara sådant som att ha tagit egna initiativ till att studera, arbeta, eller på annat sätt förbättra situationen på avdelningen. På så sätt blir chansen att få villkorlig frigivning ett verkligt incitament till förbättring i stället för något som ges till alla i princip oberoende av beteende. Om vårt rättsväsende vore starkare skulle dessutom risken att behöva avtjäna ytterligare ett fängelsestraff vara incitament nog att inte begå något mer brott efter frisläppning.

Med anledning av ovan föreslås riksårsmötet besluta:

att Moderata Studenter ska verka för att villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett fängelsestraff ska upphöra vara norm,

att Moderata Studenter ska verka för att den dömde endast medges villkorlig frigivning efter två tredjedelar av strafftiden då denne efter egen ansökan fått detta beviljat,

att Moderata Studenter ska verka för att villkorlig frigivning efter två tredjedelar av strafftiden endast ska beviljas i de fall då den dömde på ett exceptionellt sätt gjort sig förtjänt av detta,

att vidaresända motionen till Moderata Ungdomsförbundets förbundsstämma 2018.

Riksstyrelsens yttrande

Riksstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en intressant och viktig motion. Frågan om det svenska rättsväsendets funktion är minst sagt angelägen och reformer krävs för att höja dess förtroende bland allmänheten. En sak som ofta

kritiseras, såväl av politiker som av allmänheten, är att dömda brottslingar släpps ut efter endast två tredjedelar av den utdömda strafftiden. Att ett sådant förfarande tillämpas följer av 6 § 26 kap Brottsbalken, och gäller för alla fängelsestraff längre än en månad. Vår tolkning av attsats 1 är dock att en norm inte är rätt ordval då det ju snarare rör sig om en fastställd rättsregel, även om vi håller med om attsatsens andemening. Vi välkomnar därför en ändring av formuleringen så att den bättre stämmer överens med rådande rättsläge och de förändringar motionären föreslår. Riksstyrelsen är dock helt enig med motionären om att villkorlig frigivning endast bör kunna beviljas efter ansökan från den intagne. Vad gäller hur den intagne bör bete sig för att göra sig förtjänt av villkorlig frigivning är riksstyrelsen överens om att höga krav bör ställas. Vi ställer oss dock frågande till hur ordet ”exceptionellt” dels ska tolkas och dels hur det skulle passa in i övriga rättssystemet. Vi anser i sådana fall att en eventuell ny lagregel borde formuleras annorlunda.

Med anledning av ovanstående föreslår riksstyrelsen riksårsmötet att beslutande följande:

att bifalla att-sats 2,

att avslå att-sats 1, 3 och 4.

Riksårsmötets beslut

Riksårsmötet beslutade

att bifalla motionen, det vill säga

att Moderata Studenter ska verka för att villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett fängelsestraff ska upphöra vara huvudregel,

att Moderata Studenter ska verka för att den dömde endast medges villkorlig frigivning efter två tredjedelar av strafftiden då denne efter egen ansökan fått detta beviljat,

att Moderata Studenter ska verka för att villkorlig frigivning efter två tredjedelar av strafftiden endast ska beviljas i de fall då den dömde på ett synnerligen sätt gjort sig förtjänt av detta,

att vidaresända motionen till Moderata Ungdomsförbundets förbundsstämma 2018, samt

att bifalla följande tilläggsattsats:

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma 2019.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:33

Motionären vill ersätta dagens system för villkorlig frigivning med ett system där den intagne inte på samma sätt som i dag regelmässigt friges efter att ha avtjänat två tredjedelar av fängelsestraffet.

Dagens system vad gäller villkorlig frigivning är inte tillfredsställande utformat. Mot den bakgrunden har Moderaterna länge pekat på behovet av att begränsa möjligheterna till villkorlig frigivning. I grunden handlar det om

att den som döms för brott ska sitta av en större del av straffet. Denna linje har även vunnit stöd i riksdagen, som givit regeringen i uppdrag att minska möjligheterna till villkorlig frigivning och reformera systemet så att större hänsyn bland annat tas till hur den intagne skött sig under strafftiden.

Moderaterna anser att villkorlig frigivning endast ska förekomma undantagsvis och tidigast efter tre fjärdedelar av strafftiden. Vi anser även att den som återfallit i brott inte ska omfattas av möjligheten till villkorlig frigivning.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 3:33, att-sats 1, det vill säga

att verka för att villkorlig frigivning efter två tredjedelar av ett fängelsestraff ska upphöra att vara norm, samt

att i övrigt anse motion 3:33 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 3:33.

Motion 3:34

Säkerhetspolisen i tiden

Anders Hyllander, Göteborg m fl – Västra Götaland

Ett av de enskilt största hoten mot Sverige är enligt Säkerhetspolisen den våldsbejakande extremismen. Sofistikerade terroristorganisationer med aktiva celler runt hela världen som lyckas kommunicera med varandra utan myndigheters kännedom. Minst lika allvarligt hot är ensamt agerande gärningsmän vilka ofta är betydligt svårare att identifiera då de inte ingår i en större grupp. För att Säkerhetspolisen skall kunna hantera hot mot Sverige och dess demokrati krävs medel och lagstiftning som medger effektivt underrättelsearbete. Därför bör Säkerhetspolisen beredas möjlighet att få ytterligare ökande ekonomiska anslag, vilket krävs för att säkerställa kvalitativ informationsinhämtning genom bland annat ny teknik.

Lagstiftningen gällande sekretessen bör genomlysas i syfte att tillse att Säkerhetspolisen tillsammans med andra myndigheter bättre kan samarbeta. Säkerhetspolisen bör också få möjligheten att få tillgång till signalspaning från FRA för att bättre kunna upprätthålla säkerheten i landet.

Att-satser

att Moderaterna verkar för en genomlysning av nu gällande lagstiftning vad avser digital informationsinhämtning och att Säkerhetspolisen får använda sig av signalspaning inom Sverige

att Moderaterna verkar för att öka medlen till Säkerhetspolisen i syfte att ta ett nytt och långsiktigt beslut vad avser en utökning av medel för att stärka Säkerhetspolisens satsning på ny teknik

att Moderaterna verkar för att Säkerhetspolisen tillser att utöka antalet arbetsplatser utanför region Stockholm, med verksamheter i hela landet ur bland annat säkerhetssynpunkt

att motionen sänds vidare till MVG förbundsstämma

att motionen sänds vidare till partistämman 2018

att motionen sänds vidare till partistämman 2018

Anders Hyllander *Johan Fält* *Svante Bergh* *Erik Pousar* *Pierre Alpstranden*
Mattias Tykesson *Pontus Båth* *Jan Hallberg* *Anders Pettersson* *Ann-Charlotte Granfors*

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionärerna beskriver i sin motion en viktig del i bekämpandet av våldsbejakande extremism. 2008 antogs Alliansregeringens proposition En anpassad försvarsunderrättelseverksamhet, syftande till att ge Försvarets Radioanstalt att bedriva signalspaning på kabelburen trafik som passerar Sverige, vilket även omfattar en stor del av internettrafiken. Såväl då som vid senare tillfälle och utvärdering av de moderniserade lagarna (bl.a. lagen om försvarsunderrättelseverksamhet och lagen om elektronisk kommunikation) har fokus varit på att upprätthålla lagens begränsningar och i något fall ytterligare begränsa dess konsekvenser. Dock har säkerhetsläget, såväl det interna som det externa förändrats sedan dess och en ytterligare genomlysning vore önskvärd, i enlighet med vad motionären anför. Det är exempelvis inte orimligt att anta att Säkerhetspolisens arbete med att förebygga terrorhot skulle ges bättre förutsättningar med en ytterligare möjlighet till signalspaning.

När det gäller att bestämma över detaljorganisationen i myndigheter är detta en fråga främst för myndighetens ledning varför någon detaljstyrning av Säkerhetspolisens arbetssätt eller arbetsplatser inte är att föredra.

2018 års partistämma har ingen motionsrätt varför motionen inte kan skickas dit.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

att motionens att-satser 1, 2 och 6 ska bifalles

att motionens att-sats 3 ska anses vara besvarad

att motionens att-satser 4 och 5 är inaktuella

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 3:34

Motionären föreslår en genomlysning av Säkerhetspolisens möjlighet att inhämta digital information, att myndigheten ska få rikta signalspaning även inom Sverige och att myndigheten ska tillföras medel för investeringar i ny teknik.

Säkerhetspolisen har en central och viktig uppgift i att förebygga, förhindra och upptäcka terroristbrottslighet. Det försämrade säkerhetsläget och ökande hot i vår omvärld ställer större krav på Säkerhetspolisens förmåga. De extremistiska miljöerna i Sverige växer och behovet av skydd mot terrorism är stort. Av det skälet vill Moderaterna förstärka såväl Säkerhetspolisens kapacitet att utreda terroristbrottslighet som myndighetens brottsförebyggande arbete. Genom ökade resurser får Säkerhetspoliser bättre möjligheter att punktmarkera extremister och potentiella terrorister. Resurserna innebär att myndigheten kan öka bemanningen och i högre grad följa de hotaktörer som bedöms vilja skada vårt samhälle. I det här arbetet behövs även ökade befogenheter, inte minst hemlig dataavläsning, ökad tillgång till datalagring och sänkta krav för hemliga tvångsmedel och ökad tillgång till preventiva tvångsmedel.

Riksdagen har nyligen även beslutat att Säkerhetspolisen ska kunna rikta signalspaning parallellt med att en förundersökning pågår. Med dessa förändringar bedömer partistyrelsen att Säkerhetspolisen skulle få betydligt bättre förutsättningar att skydda Sverige. Partistyrelsen är däremot inte beredd att förorda en möjlighet för Säkerhetspolisen att bedriva signalspaning på det sätt som motionären efterfrågar.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 3:34 som besvarad med vad som ovan anförts.

Utskott 4

4

Utskott 4

Välfärd

Innehåll

Motion 4:1
301 Utöka standardiserade vårdförlopp till att även gälla rehabilitering

Motion 4:2
303 Lagstifta om miljöinriktad suicidalprevention

Motion 4:3
305 Organdonation

Motion 4:4
307 Sammanhållen vård för personer med missbruksproblematik

Motion 4:5
309 Fritt vårdval

Motion 4:6
311 Vårdnaden

Motion 4:7
313 Motion angående Örebro län bland de sämsta i landet på att ge psykvård i tid

Motion 4:8
316 Förbjud omskärelse av pojkar av annat än medicinska skäl

Motion 4:9
320 Patientmakt – mer att säga till om – 7 reformer

Motion 4:10
325 LOV i alla kommuner

Motion 4:11
326 Lika förutsättningar inom ramen för Lagen om valfrihet, LOV

Motion 4:12
329 Tandvårdskostnaderna i Sverige

Motion 4:13
332 Nationellt paragrafrytteri hämmar äldreomsorgens kvalitet

Motion 4:14
334 Förstärk ensamma äldres rättighet till äldreboende

Motion 4:15
337 Införande av avdelningsassistenter

Motion 4:16
339 LSS-ersättningen för personlig assistans ska följa den ersättningsberättigade

Motion 4:17
341 Ny patientsäkerhetslag

Motion 4:18
344 Bloddonation

Motion 4:19
348 Motion angående vård och omsorg för äldre HBT-personer bör ses över

Motion 4:20
351 Landstäckande journalsystem inom hälsovården

Motion 4:21
353 Insatser för ungas hälsa

Motion 4:22
357 Valfrihet inom färdtjänst och sjukresor

Motion 4:23
359 Artificiell intelligens ger stora möjligheter för vården

Motion 4:24
362 Läkemedelsassisterad rehabilitering

Motion 4:25
364 Fast läkare och listningstak

Motion 4:26
365 Fasta läkare

Motion 4:27
368 Statligt huvudmannaskap och finansiering av specialistsjukvården

Motion 4:28
370 Motion om att förstatliga specialistsjukvården

Motion 4:29
371 Uppdelning av sjukvårdsansvaret mellan staten och kommunerna

Motion 4:30
373 Aktiv dödshjälp

Motion 4:31
375 Att få ett värdigt avslut

Motion 4:32
376 Utredning om aktiv dödshjälp

Motion 4:33
378 Ett bra liv – för alla, hela livet

Motion 4:34
381 Stärk den svenska hälso- och sjukvården

Motion 4:35
383 Öka valfriheten inom välfärden

Motion 4:36
385 Att åldras med värdighet

Motion 4:37
387 Öppna upp för surrogatmödraskap i Sverige

Motion 4:38
389 Motion angående rätten till biologiska barn ligger i avtalets makt och ett rättvist skattesystem

Motion 4:39
391 Värdmödraskap

Motion 4:1

Utöka standardiserade vårdförlopp till att även gälla rehabilitering

Malin Sjölander, Västervik – Kalmar län

Cancer är vår tids stora folksjukdom. Varje år drabbas mer än 60 000 personer av cancer och om 25 år är prognoserna ungefär 100 000 drabbade varje år. Sedan år 2015 har man i Sverige infört standardiserade vårdförlopp inom cancervården. Man har successivt infört förloppen inom varje cancersjukdom för att förkorta ledtiderna från misstanke till behandlingsstart. Cancer betraktas idag som en akut sjukdom, en snabbare behandling ger betydligt större möjligheter till överlevnad. Och vi ser i statistiken från Socialstyrelsen att överlevnaden långsamt ökar.

Men det handlar inte bara om att överleva sin cancerdiagnos. Det handlar också om att kunna komma tillbaka till vardagen, med jobb, familj och fritidsintressen, så fort som möjligt. Därför är rehabiliteringen en oerhört viktig pusselbit. Att redan under vårdprocessen kunna påbörja fysisk och psykisk rehabilitering med hjälp och stöd från sjukvården ger patienterna dels en chans att klara av behandlingarna bättre, men också att mycket snabbare återfå exempelvis sin arbetsförmåga. Detta skulle vara en stor personlig vinst för de drabbade, en bibehållen livskvalitet, förkortad sjukskrivning och mindre behov av vård. Men det skulle också vara en stor vinst för samhället. Varje sparad sjukskrivningsdag är i sig en seger.

De standardiserade vårdförloppen är ursprungligen ett arbetssätt som vi har importerat från Danmark (s k packeforløb) som nationellt infördes för att radikalt minska de långa väntetiderna inom cancervården. Under de första åren utgår statsbidrag till landsting och regioner för att korta ledtiderna. I Danmark utreds nu möjligheten att inkludera även rehabilitering i dessa packeforløb. Detsamma borde omedelbart göras även i Sverige.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman besluta:

att Moderaterna i riksdagen och på SKL ska verka för att en utredning om att utöka de standardiserade vårdförloppen till att omfatta även cancerbehandling och rehabilitering

att motionen skickas till vår partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Att få ett cancerbesked innebär för många en livskris där det kan handla om liv eller död.

Genom införandet av standardiserade vårdförlopp, har tiden från misstanke till behandling kortats ner betydligt, och det finna tydliga riktlinjer att följa.

Det som händer efter avslutad behandling är inte lika tydligt. De flesta patienter kommer att vara i behov av någon form utav rehabilitering. Här saknas tyvärr riktlinjer, och det faller utanför de standardiserade vårdförloppen. För den enskilde kan detta vara förödande, då väntetiderna kan bli både långa och ovissa. Självklart kan denna väntan även innebära att den psykiska hälsan försämras radikalt. Därmed finns en stor risk att även den fysiska hälsan påverkas i fel riktning.

Det innebär att det, framför allt för den enskilde, men även för samhället i stort, kan leda till ett ökat lidande för den enskilde, och en merkostnad för både den enskilde och samhället.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 4:1

Motionären föreslår att Moderaterna i riksdagen och i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ska verka för en utredning i syfte att utöka standardiserade vårdförlopp att gälla även rehabilitering.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att de standardiserade vårdförloppen ska förbättras. Partistyrelsen föreslår i sin proposition om välfärden att den första nationella cancerstrategin uppdateras och utvecklas bland annat genom att rehabilitering och återbesök ska ingå i de standardiserade vårdförloppen.

Allt fler människor i Sverige överlever sin cancersjukdom vilket inger stort hopp. Samtidigt är det många av dessa överlevare som lever med kronisk cancer. Det finns därmed ett ökande behov av eftervård och rehabilitering. Detta ställer krav på mer systematik gällande bland annat erbjudande om rehabilitering och kontinuitet i vårdkontakterna samt en sammanhållen vårdkedja.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:1 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:2

Lagstifta om miljöinriktad suicidalprevention

Pär-Gustav Johansson och Jonas Lövgren, Kalmar – Kalmar län

Suicidtalet i Sverige har minskat de senaste årtiondena, men varje år dör fortfarande mångdubbelt fler människor på grund av självmord än i trafiken. För yngre åldersgrupper står statistiken still eller ökar. Att varje enskilt fall är en tragedi som berör väldigt många människor, är en självklarhet som inte kan upprepas nog många gånger.

Det förebyggande arbetet har gått framåt och fått mer uppmärksamhet och större resurser av samhället. Idag arbetar många organisationer och människor strategiskt och förebyggande med suicidprevention. Men det återstår ännu väldigt mycket att göra, särskilt inom ett område: miljöinriktad suicidprevention. Detta, i sammanhanget, konkreta arbete handlar om att genom hjälp av lagar och föreskrifter minska tillgången till suicidmedel. Som exempel på åtgärder kan nämnas räcken vid broar, för äldreomsorgen specialkonstruerade upphängningskrokar som brister vid en belastning över ett visst antal kilo, samt de nyutvecklade pyramidmattorna som gör det mycket svårare att beträda järnvägsspår. Det finns många fler exempel på åtgärder. En kommun som ligger långt framme i detta arbete är Jönköping, där räddningstjänsten varit drivande för att integrera miljöinriktad suicidprevention i samhällsplaneringen.

Den lekmannamässiga invändningen mot metoden är uppenbar: Samhället kan aldrig hindra en person som föresatt sig att begå självmord; vederbörande hittar alltid nya metoder. Mot detta finns emellertid växande och starka belägg, såväl erfarenhetsmässiga som vetenskapliga. Gripbart för gemene man torde vara att ju krångligare samhället gör det för individen, desto längre tid får denna individ att ångra sig och desto längre tid får samhället att upptäcka individen och erbjuda hjälp. En självmordsbenägen person handlar ofta impulsivt och många överlevare uttrycker efter ett suicidförsök att de har ångrat sig och känner en stark lust att fortsätta leva.

Problemet är att miljöinriktad suicidprevention saknar tydligt stöd i lagstiftningen och till stor del beror på enskilda individers och organisationers engagemang. Varken i till exempel Plan och Bygglagen eller i Lagen om skydd mot olyckor nämns något specifikt om metoden. Räddningstjänsten i Jönköpings kommun har för den senare utgått från paragrafen, som säger att kommunen ska verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder, och använt argumentationen

att Socialstyrelsens definition av suicid som psykologiskt olycksfall är tillämpbar för paragrafen. Samhället bör inte detaljstyras med lagar i allt för stor utsträckning, men lagar bör samtidigt uppdateras i takt med utvecklingen och ökad kunskap. Det kan i sammanhanget nämnas att elektroniska kommunikationer fördes in i Plan och Bygglagen som ett allmänt intresse 2011. Idag görs inga nya översiktsplaner, fattas inga detaljplaner, utan att hänsyn tas till detta allmänintresse.

Med anledning av ovanstående föreslår jag förbundsstämman besluta:

att Förbundsstämman ställer sig bakom att Moderaterna ska verka för att miljöinriktad suicidprevention integreras i samhällsplaneringen genom ett tydliggörande av gällande lagstiftning

att sända motionen vidare till Moderaternas partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

Psykisk ohälsa är ett ämne som länge varit tabubelagt. I värsta fall kan psykisk ohälsa leda till att människor väljer att avsluta sina liv. Att prioritera förebyggande åtgärder, likt de motionärerna tar upp, borde vara helt i samhällets intresse. Att lagstifta om vissa åtgärder kan vara en del i detta.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 4:2

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att miljöinriktad suicidprevention integreras i samhällsplaneringen genom ett tydliggörande av gällande lagstiftning.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det krävs mer verkningsfulla insatser gällande suicidprevention. Av motionen framgår emellertid inte hur motionärerna vill att ett tydliggörande av gällande lagstiftning ska se ut gällande miljöinriktad suicidprevention. Partistyrelsens uppfattning är att samhällets preventiva arbete är centralt och behöver fortgå med kraft. Miljöinriktad suicidpreventivt arbete bör vara en del i detta.

Den psykiska ohälsan växer och är ett omfattande problem såväl bland barn, unga som vuxna. Det är bland annat depression, reaktioner på svår stress och olika ångestsyndrom som bidrar till ökningen. Var tredje patient i primärvården har någon form av psykisk ohälsa. Detta måste tas på fullaste allvar. Självmord är tyvärr fortfarande omgärdat av okunskap, stigma, skam

och skuld. Genom mer öppenhet och kunskap kan det förebyggande arbetet stärkas.

Moderaterna föreslår ökade resurser för att stärka forskningen om suicidprevention. Därtill särskilt avsatta resurser för att korta köerna inom barn- och ungdomspsykiatrin och att förbättra tillgängligheten till första linjens insatser i primärvården. Införande av mobila psykiatriska akutbilar som bemannas av specialistsjuksköterskor kan också öka tillgänglighet och förmågan att snabbt ge hjälp och stöd i samband med att det inkommer larm om risk för självmord.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:2 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:3

Organdonation

Moderaterna i Kalmar län

År 2017 avled ungefär 100 000 personer i Sverige. 188 av dessa donerade organ efter sin död. Detta innebär att på en miljon invånare donerar 17,82 organ. Det råder stora skillnader i landet. I region norr är siffran 10,1 på en miljon invånare och i Göteborg är samma siffra 20,8. Sydöstra regionen ligger i mitten, 15,5 av en miljon invånare donerar organ. Om vi jämför siffrorna med andra europeiska länder ligger Sverige i bottenligan. Spanien och Portugal har mer än dubbelt så högra siffror och många andra ligger mycket till bättre än vi.

Och vi behöver bättra på vår organdonationsbenägenhet. I januari 2019 väntade över 800 personer på nya organ. Att jämföra med siffran 188 som faktiskt donerade organ, en siffra som legat förhållandevis stilla de senaste 15 åren. Vi kan konstatera att detta leder till onödigt lidande och i värsta fall: undvikbara dödsfall.

Idag har vi ett system med donationskort och en hemsida där man kan anmäla sig till donationsregistret. Då och då genomförs informationsinsatser men resultaten har inte uppnåtts.

Idag har vi i Sverige en 20 år gammal lagstiftning, som har utretts och beretts av regeringen. De föreslagna förändringarna har nu bromsats och en ny utredning är nu tillsatt. Man har också givetvis instiftat ett nationellt centrum för organdonation.

Den nuvarande lagstiftningen går ut på att man som potentiell organdonator antas vara positiv till donation, men de anhöriga har vetorätt. Samtidigt har Sverige ett

mer komplicerat regelverk kring detta som leder till att färre organ kan hjälpa svårt sjuka människor.

Andra europeiska länder har börjat reformera sin lagstiftning, ett exempel på detta är Frankrike där man nu utgår från att alla som avlider också är organdonatorer – om man inte sagt nej till donation i förhand.

Vi anser att liknande reformer behövs i Sverige. Vi måste verka för att organdonation blir en naturlig del av vården i livets slutskede.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

att Moderaterna verkar för att lagstiftningen kring organdonationer uppdateras så att fler kan donera organ efter dödsfall

att sända propositionen vidare till partistämman

Reservation

Marie Nicholson reserverar sig mot propositionen.

Förbundsstämmans beslut

att bifalla propositionen

att bifalla Malin Sjölanders tilläggsyrkande, det vill säga

att Moderaterna verkar för att den svenska lagstiftningen förändras så att alla automatiskt är anslutna till donationsregistret och att man aktivt måste säga nej om man inte önskar vara med.

Reservation

Patrik Olsen, John Wahlgren, Anton Stampe, Peter Hemgard och Måns Linge reserverar sig till förmån för avslag på propositionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:3

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att lagstiftningen kring organdonationer uppdateras så att fler kan donera organ efter dödsfall.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att Sverige måste bli bättre på att metodiskt underlätta fler donationer av organ efter dödsfall.

Alliansregeringens tillsatte i februari 2013 en särskild utredare med uppdrag att lämna förslag som leder till en bättre tillgång till organ för transplantation och förbättrad donationsverksamhet. Utredningen avlämnade ett slutbetänkande *Organdonation – En livsviktig verksamhet* (SOU 2015:84). Nuvarande regering tillsatte i mars 2018 en ny utredning i syfte att komplettera den redan genomförda. Denna utredning avlämnade i år sitt slutbetänkande *Organbevarande behandling för donation* (SOU 2019:26).

Frågor och ställningstaganden om organdonation innehåller svåra och känsliga etiska och moraliska avvägningar. Med detta i beaktande bör lagstiftningen förändras, i syfte att stärka möjligheterna till fler organdonationer. Det som ytterst avgör om organdonation får ske ska dock alltid vara den möjliga donatorns inställning till donation.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 4:3, att-sats 1, det vill säga

att lagstiftningen kring organdonationer uppdateras så att fler kan donera organ efter dödsfall, samt

att i övrigt anse motionen besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:4

Sammanhållen vård för personer med missbruksproblematik

Moderaterna i Kalmar län

”Nu ser jag värdet i mig själv, trots min psykiska ohälsa. Jag önskar att vuxna hade sett mig och lyssnat på mig, och velat ha min tillit. Att de hade arbetat med mig, inte ovanför mitt huvud.” En ung kvinna med missbruk och självskadebeteende berättar om sina erfarenheter efter många års psykiatrisk vård och olika missbruksvård.

Idag är det tyvärr alltför vanligt att människor med psykisk ohälsa och missbruksproblematik bollas mellan flera olika aktörer, oftast kommuner och regioner.

Ett splittrat huvudmannaskap och otydliga regelverk innebär att man som patient måste upprätthålla många olika kontakter, passa tider och ordna olika intyg från olika huvudmän, samtidigt som man ofta mår mycket dåligt.

Under årtionden har politiker och tjänstemän talat om ökad samverkan och det finns lyckade projekt här och var. Men fortfarande är det ett lotteri som avgör om du får en god och sammanhållen missbruksvård eller ej.

Utredningar har självklart gjorts på området och den senaste av Gerhard Larsson pekar på att en ny lagstiftning krävs och att det finns stora besparingar, både mänskligt och ekonomiskt att göra, om vi genomför reformer inom psykiatrivården och beroendevården som gör den mer effektiv och mer sammanhållen.

Då denna vård omfattar grupper av människor som är i störst behov av rätt vård och stöd, så anser vi att det är dags att riva ner murarna mellan de olika vård-

givarna. Vi vill nu vidta åtgärder för att all missbruksvård, för de med psykiatrisk problematik, ska utföras av en och samma huvudman.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

att Moderaterna verkar för att den svenska lagstiftningen förändras, så att vi får en sammanhållen missbruksvård för de personer som även lider av psykisk ohälsa och att vi verkar för att en huvudman bedriver den samlade vården för dessa patienter

att sända propositionen vidare till partistämman

Förbundsstämmans beslut

att bifalla propositionen

att bifalla Eva Folkesdotter Paradis tilläggsyrkande att huvudmannaskapet bör tillfalla regionerna då kompetens finns där när det handlar om sjukdom och vård

4

Partistyrelsens yttrande över motion 4:4

Motionärerna föreslår en sammanhållen missbruksvård även för de personer som lider av psykisk ohälsa och att denna vård ska utföras av en och samma huvudman.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att delade huvudmannaskap och otydliga regelverk skapar fler hinder än möjligheter. Partistyrelsen föreslår i sin proposition om välfärden att en arbetsgrupp ska tillsättas av partistämman med uppgift att se över vården och omsorgens kvalitet, valfrihet, jämlikhet, kontinuitet, effektivitet, styrning, struktur och organisering. I detta uppdrag inför arbetsstämman 2021 ingår att återkomma med förslag om hur bland annat missbruksvården ska organiseras och struktureras framöver.

Beroende av till exempel narkotika orsakar oerhört mycket lidande och leder varje vecka till personliga och familjemässiga tragedier. Partistyrelsen ser behoven av att se över och analysera möjligheterna att skapa en sammanhållen missbruksvård, en samlad missbruks- och beroendevård som bland annat kan skapa bättre vård vid samsjuklighet mellan psykisk sjukdom och beroendesjukdom. Det bör även prövas om hälso- och sjukvårdslagen ska bli styrande rörande dessa vårdformer.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:4 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:5

Fritt vårdval

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Ett fritt vårdval kom som ett glädjande besked för många i Sverige. Tyvärr är det dock inte ett fritt vårdval i den bemärkelse som folk i gemene man tror och ett exempel på detta är vården för de par som i Sverige har problem att skaffa barn den naturliga vägen.

Det par son idag upptäcker att de inte kan få barn den naturliga vägen har idag två alternativ. Antingen går de privat direkt eller genom landstinget/regionen där de är skrivna. Fördelen med att gå vi landstinget/regionen är att de första tre försöken vid eventuell ivf eller icsi betalas av dem och inte de enskilda personerna.

Vart detta par får vända sig är dock upp till landstinget att bestämma.

Landstinget Blekinge är ett exempel på ett rödgrönt landsting som går med på alternativ så långt de är tvingade. De hänvisar paren som sökt hjälp till de offentliga kliniker som finns. De privata räknas inte in. Skillnaden för en bleking kan vara väldigt stora vilken klinik de väljer och var de ligger. Närmsta offentliga klinik är nämligen Malmö, Linköping eller Göteborg.

Närmsta privata kliniker är på ungefär samma ställen men statistiskt sett är sannolikheten att få ett barn betydligt större om den privata kliniken används före den offentliga i exempelvis Malmö. Detta val får dock inte paret.

Moderaterna tror på varje enskild individs beslut och om ett par beslutar sig för att välja en klinik som inte hemlänets sjukvårdsstyre anser vara bra, ska inte det hindra dem från att få gå dit och få samma förmåner som dem som väljer det de blir tvingade till inom ramen för valfrihet.

Valfrihet bör gälla inom ramen för all vård som i detta fall är godkända av Socialstyrelsen, oavsett om den är offentlig eller privat.

Med hänvisning till ovanstående text föreslås förbundsstämman besluta

att Moderaterna ser över hur valfriheten inom olika vårdområden kan utvidgas,

att Moderaterna genomför de förändringar som behövs för att patientens val ska vara i fokus oavsett om vården är offentlig eller privat, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi vill börja med att tacka motionären för en viktig motion. För oss är principen ”människan före systemet” en grundpelare i alla politiska beslut vi fattar, vilket bland annat har resulterat i det fria vårdvalet. Men precis som motionären skriver gäller det inte alla val beroende på vilket landsting individen tillhör. Invånare i Blekinge ska inte bli begränsade på grund av att politiker tar sig rätten att bestämma vad som är rätt eller fel, bra eller dåligt. Individen ska själv ha möjlighet att välja bort dåliga alternativ inom vården, oavsett vart i Sverige individen bor.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

4

Förbundsstämmans beslut

Stämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:5

Motionären föreslår att Moderaterna ser över hur valfriheten inom olika vårdområden kan utvidgas och genomför de förändringar som behövs för att patientens val ska vara i fokus.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att patientens valfrihet är fundamental och ett omistligt verktyg för att stärka patientens inflytande och makt över sin vård, alldeles oavsett om vårdens utförare är offentlig eller privat.

Svensk hälso- och sjukvård är i dag satt under stark press. Många inom vården och omsorgen vittnar om stressiga arbetsmiljöer och svåra arbetsvillkor där man inte känner att man fullt ut räcker till. Det leder också till att många inom hälso- och sjukvården slutar i förtid. Det får till följd att vårdköerna ökar och tillgängligheten minskar.

Moderaterna har bland annat förslagit att valfriheten för patienten ska stärkas genom att man fritt ska kunna välja vårdgivare inom specialiserad slutenvård. Därtill att utveckla vårdval där möjligheter ges till samlade helhetslösningar över region- och kommungränser, där patienten ska kunna välja multiprofessionella vårdteam. I det utvecklingsuppdrag som partistyrelsen vill att partistämman ska ge till en arbetsgrupp ingår att ytterligare se över och stärka patientens valfrihet.

Valfrihet innebär i praktiken att olika vårdmodeller, olika vård- och behandlingsformer samt sätt att organisera vården prövas när patienten utifrån sina

förutsättningar och behov använder sig av rätten att välja vård. Det skapar bättre förutsättningar för högre kvalitet och effektivitet i vården.

Svensk hälso- och sjukvård behöver mer av mångfald. Då ökar patientens och personalens möjligheter att välja vårdgivare och arbetsgivare.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:5 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:6

Vårdnaden

Moderaterna i Blekinge län

I Sverige finns det inga regler som säger att ditt föräldraskap är förbrukat och ett exempel på detta är när personer döms för brott mot sina barn.

Den andre parten kan få vårdnaden interimistiskt men det är sedan ingen självklarhet att den förälder som är förövare blir av med sin del av vårdnaden.

Detta kan innebära att en förälder som misshandlat sitt barn så svårt att det knappt överlevt och som sedan blivit dömd för detta, har full rätt att träffa det barnet.

I Sverige talar vi ständigt om barnets bästa men föräldrabalken är så stark att den ställer sig över vad som i allas ögon borde vara barnets bästa.

Ett barn som utsatts för incest, misshandel, våld av olika slag, borde aldrig behöva träffa den föräldern igen. Är barnet litet och vårdnaden inte tas från denne person är det dock den förälderns rättighet att få träffa barnet när denne är frisläppt.

Barnet kan i värsta fall tvingas till umgänge när föräldern är inlåst.

Detta innebär även att den andre föräldern inte får ut exempelvis pass då den andre föräldern måste skriva under dessa papper.

I fall där ett barn har utsatts för grova brott av sin vårdnadshavare bör vårdnaden fråntas den personen per automatik när denne blir dömd.

Ska vi följa barnkonventionen i Sverige och se till barnets bästa ska de inte behöva träffa sin förövare, oavsett vilken det är. Ingen vuxen skulle bli utsatt för att ständigt möta sin gärningsman med hänvisning till att det är just för deras eget bästa.

Någonstans går gränsen för när man har förbrukat sitt föräldraskap.

Jag föreslår därför

att Moderaterna i Blekinge arbetar för att partiet ska utreda vid vilka brott vårdnaden ska fråntas föräldrar när de är förövarna

att Moderaterna förändrar lagstiftningen i dessa fall så att den premierar barnen, samt

att Moderaterna i Blekinge tar motionen som sin egen och vidaresänder den till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Barnets bästa är det viktigaste i alla lägen! Motionären har helt rätt i att i många fall tar man inte hänsyn till det. Exempelvis när en förälder utsatt sitt barn för våld och ändå får behålla vårdnaden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför förbundsstämman

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:6

I motionen föreslås att Moderaterna ska utreda vid vilka brott vårdnaden ska fråntas en förälder samt att lagstiftningen förändras så att den premierar barnen.

Sverige ska alltid präglas av respekt för alla barns lika och okränkbara värde. Alla barn ska ges förutsättningar att forma sitt eget liv efter sina förutsättningar och förhoppningar.

Barnets bästa ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad. Barnets bästa bedöms från fall till fall, men särskild vikt läggs vid att barnet ska få tillfälle att träffa båda föräldrarna. Om en förälder vid utövandet av vårdnaden om ett barn gör sig skyldig till missbruk eller försummelse, eller i övrigt brister i omsorgen om barnet på ett sätt som medför bestående fara för barnets hälsa eller utveckling, ska en domstol besluta om ändring i vårdnaden. Det är med andra ord redan i dag reglerat i lag och praxis under vilka omständigheter en förälder kan förlora vårdnaden om ett barn.

Partistyrelsen delar motionärens bild att nuvarande lagstiftning behöver reformeras i syfte att förtydliga att barnens rätt till en trygg uppväxt är starkare än föräldrars rätt till vårdnaden om sina biologiska barn, men menar att förslaget att definiera vissa brott är fel väg att gå.

För Moderaterna är det självklart att barnets bästa alltid ska sättas främst. Och det gäller särskilt när en domstol bestämt att skilja barnet från sina vårdnadshavare. Ungefär 30 000 barn och unga får någon gång under året vård enligt socialtjänstlagen eller insats enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga. Den vanligaste placeringsformen är familjehem.

Moderaterna driver såväl frågan om att familje- och jourhemmens roll ska tydliggöras och uppvärderas som att det metodiskt ska möjliggöras för fler nationella adoptioner och vårdnadsöverflyttningar, i syfte att skapa förutsättningar för utsatta barn och unga att få en trygg uppväxt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:6 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:7

Motion angående Örebro län bland de sämsta i landet på att ge psykvård i tid

Anders Brandén, Örebro Mitt – Örebro län

Om och om igen kommer larmrapporter att unga mår sämre i psyket. Kötiderna är orimligt långa, det brister i tillgänglighet. Antalet läkare är för få. Ovanpå detta sitter asylsökande i sina boenden med obearbetade trauman.

Visionen borde vara att skapa en jämlik social-, hälso- och sjukvård utan livshotande rytmstörningar. Huvudingredienserna i läkemedlet som ordineras är digitala tjänster. Stödsubstanserna är uppmuntran och egen aktivitet. I dag ringer den sjuke upp vårdcentralen och väntar på återuppringning för att sedan försöka övertyga en sjuksköterska om att en läkartid behövs.

För att komma till rätta med detta behöver Sverige digitalisera psykvården.

I min framtidsvision finns ett intelligent datasystem som läser av journaler och kan göra kopplingar till pålitlig hälsoinformation så att klienten kan starta sin tillfriskningsprocess genom att logga in på nätet och kryssa i ett formulär som därefter guidar vidare och slutligen kommer med ett råd.

De flesta människor är rutinerade internetanvändare och på internet finns mycket information tillgänglig om psykiatrisk vård och psykiatriska vårdtjänster. Informationen är dock inte alltid så lätt att hitta och den är inte heller alltid tillförlitlig. Till och med specialister inom psykiatri kan ibland ha svårigheter med att gestalta vilka andra hälso- eller stödtjänstproducenter som finns inom området. Det kan vara

svårt för medborgaren eller dennes närmaste att veta var hjälp finns att söka för psykiska problem och vilka former av hjälp som erbjuds.

I Finland har man nu utvecklat en tjänst som heter psykporten.fi. Psykporten.fi är en riksomfattande nättjänst som utvecklats av yrkesutbildad personal inom social- och sjukvården. Tjänsten kan användas av vem som helst och man kan söka hjälp såväl åt sig själv likväl som till sina närstående. Tjänsten är även till nytta för yrkespersoner. Psykporten.fi står till din tjänst när du behöver den som mest!

Psykporten för vuxna är avsedd för alla som är intresserade av frågor gällande vuxnas psykiska hälsa och frågor som berör rusmedelsanvändning. Psykporten för unga ger tillförlitlig information, program för egenvård samt handledning av olika tjänster gällande frågor om ungdomars psykiska hälsa och frågor som rör rusmedelsanvändning. Nätterapier som riktar sig till vuxna och ungdomar och erbjuder distansvård som stöds av nätterapeut i realtid är tillgänglig i hela Finland.

Mycken forskning pekar på att egenvård i tid är både sjukdoms- och kostnadseffektivt. Att sedan också kunna erbjuda nätterapier på distans låter hela Sverige leva på ett helt annat sätt är att patienten måste ta sig till vården. Vården skall komma till patienten. Till detta skall också adderas att många kontakter med psykvården rör problem som skulle kunna lösas med enkla medel såsom att man förstår att man inte är ensam om problemet.

Som t. ex denna berättelse på sajten: ”Mitt första förhållande tog slut på vintern. Jag var urlessen och ville helst bara dö. Nån gång skar jag mej i handen, men sen hjälpte int det heller. Det kändes bara värre. Sen så chattade jag med nån skötare eller läkare på en nätsida och då fatta jag att världen int går under fast ett förhållande tar slut. Och så har jag ju jättebra kompisar. De är det bästa som finns! Minttu 15 år”

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag

att Moderaterna verkar för att införa en digitaliserad psykvård liknande den i Finland

att denna tjänst även blir tillgänglig på våra officiella minoritetsspråk

att denna tjänst utvecklas för att vara tillgänglig på flera av de stora invandrarspråken såsom exempelvis dari, arabiska

att förbundsstämman bifaller motionen och tar den som sin egen till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären tar upp ett mycket angeläget ämne, psykiatrin och dess möjligheter att utvecklas. Många patienter upplever att det är lång väntan för att få hjälp och stöd från psykiatrin. Olika digitala system och lösningar kan, som motionären pekar på, öka tillgängligheten och göra det lättare för patienten att få råd, stöd och

behandling både snabbare och när det passar patienten bäst. Det kan också öka möjligheten för patienten att bättre förstå sin sjukdom och att bli en medaktör på ett positivt sätt. Det kan också ge fler tillgång till psykiatrisk kompetens på andra språk.

Digitala lösningar kan också frigöra tid och resurser så att psykiatrin lättare kan stödja och hjälpa de patienter som inte kan eller vill nyttja de digitala systemen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade (i enlighet med Förbundsstyrelsens förslag):

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 4:7

Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att införa en digitaliserad psykiatrisk vård liknande den i Finland och att denna tjänst blir tillgänglig på våra officiella minoritetsspråk.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att ökningen av psykisk ohälsa samt bristande tillgänglighet och köer inom psykiatrin är ett växande och allvarligt problem. Bristen på medarbetare inom psykiatrin förväntas dessutom fortsätta att öka i närtid.

Digital psykiatrisk vård är ett av många redskap att åstadkomma en mer tillgänglig psykiatri i framtiden. Digital vård kan dock inte fullt ut ersätta fysiska personliga möten och kontakter. Utöver att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter, som den digitaliserade psykiatriska vårdtjänsten i Finland är ett exempel på, krävs bland annat att det sker metodiska satsningar på att korta köerna inom psykiatrin och barn- och ungdomspsykiatrin. Därtill att lyfta fram ledarskap och att återupprätta det medicinska ledningsansvaret inom psykiatrin. Det handlar till exempel om att betona evidensbaserade behandlingar inom psykiatrin kopplat till missbruksvård och samsjuklighet.

Partistyrelsen vill lyfta fram att Moderaterna driver frågorna om att förbättra dagens otillräckliga system för kvalitetsutveckling, bristande samarbete mellan psykiatrin och övrig vård samt att individen ska kunna välja var och av vem man ska få sin vård. Detta gäller inte minst dem som har besvär med psykisk ohälsa eller lider av psykisk sjukdom.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:7 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:8

Förbjud omskärelse av pojkar av annat än medicinska skäl

Anna af Sillén och Maria Gilstig, Nyköping – Södermanlands län

Bakgrund

En grundläggande del av värnandet av mänskliga rättigheter är att se till barns rättigheter, inklusive deras rätt till sin egen kropp. I Sverige av idag är omskärelse av flickor förbjudet, medan omskärelse av pojkar är tillåtet, trots att det ur ett integritetsperspektiv innebär samma kränkning. Vi anser att omskärelse av pojkar som inte är medicinskt betingat ska förbjudas.

Socialstyrelsen uppskattar att 2000-3000 omskärelser av pojkar görs i Sverige varje år. De flesta görs av religiösa eller kulturella skäl. Omskärelse av pojkar under 18 år är tillåtet enligt svensk lag om det utförs av legitimerad läkare med smärtlindring och betryggande hygien. Svenska Läkaresällskapets delegation för medicinsk etik har dock granskat frågan och landat i slutsatsen att ”beslut om icke-medicinskt motiverad omskärelse av pojkar är svårförenligt med respekt för barnets rätt till integritet och självbestämmande samt med hänsyn till barnets bästa enligt FN:s konvention om barnets rättigheter.” Delegationen för medicinsk etik landar i slutsatsen att man bör avvakta med sådana ingrepp till dess att barnet självt kan samtycka till åtgärden.

En grundläggande del av värnandet av mänskliga rättigheter är att se till barns rättigheter, inklusive deras rätt till sin egen kropp. I vårt land råder religionsfrihet och själva förutsättningen för det är det sekulära styrelseskicket där vi tydligt skiljer religion från de politiska beslutsprocesserna. Religionsfriheten innebär att man ska vara fri att utöva vilken religion man vill, men också att man ska vara fri att välja att helt avstå från religiös utövning. Föräldrars rätt att praktisera sin religion ska inte övertrumfa barnets rättigheter. Ett barns kropp är inte föräldrars egendom och föräldrar ska inte kunna göra vad de vill med dessa, speciellt inte vidta åtgärder som är bestående och irreversibelt.

Vidare bör samma regler gälla för både flickor och pojkar. Att den omskärelse som flickor utsätts för är förbjuden, medan den typ av omskärelse pojkar utsätts för är tillåten, är irrationellt. Odiskutabelt är den omskärelse flickor utsätts för oändligt mycket grövre och åsamkar en smärta som inte är jämförbar med den som pojkar utsätts för. Men i båda fall kränks ett barns integritet. Religiös omskärelse bör endast tillåtas på en person som är myndig och därmed själv fri att fatta det

beslutet. Därmed bör religiös omskärelse på pojkar, såväl som på flickor, förbjudas i Sverige.

Med anledning av ovanstående föreslår vi

att stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska förbjuda omskärelse av pojkar av annat än medicinska skäl.

att stämman tar motionen som sin egen och skickar den vidare till partistämman i oktober 2019.

Förbundsstyrelsens yttrande

Kvinnlig könsstympning förbjöds i början av 1980-talet, emedan omskärelse på pojkar länge var oreglerat. Det var först 2001 som omskärelselagen (2001:499) infördes, och som stipulerade att endast legitimerade läkare fick utföra omskärelse på pojkar äldre än två månader. Av propositionen (2000/01:81) framgår att man även övervägde ett totalt förbud. Lagrådet ansåg vidare att ett sådant förbud skulle strida mot regeringsformens stadgade religionsfrihet, och hänvisade till rättsfall från Högsta domstolen:

”Eftersom omskärelse av pojkar regelmässigt utförs när barnet är mycket litet - enligt judisk sed på åttonde levnadsdagen och även bland muslimer ofta under nyföddhetsperioden - aktualiseras i stället föräldrarnas bestämmanderätt över barnet. I rättsfallet NJA 1997 s. 636 fann Högsta domstolen att föräldrars samtycke gjorde en omskärelse tillåten. I det målet förelåg inte stöd för tanken att ingreppet, utfört på betryggande sätt, skulle vara så skadligt för barnet att föräldrarnas samtycke inte skulle befria från ansvar.”

Regeringen menade också i propositionen att ett förbud skulle riskera att driva fram illegala lösningar vilket inte skulle vara i barnets bästa.

”Enligt Socialstyrelsens beräkningar omskärs ca 3 000 pojkar i Sverige varje år. Det vore naivt att tro att ett förbud mot omskärelse skulle medföra att människor slutade omskära sina pojkar. Omskärelse är, som tidigare redogjorts för en mångtusenårig tradition med djupa religiösa motiv för den judiska och muslimska befolkningen. Regeringens uppfattning är att ett förbud mot omskärelse är en sådan inskränkning av religionsfriheten som inte är tillåten. Redan på den grunden är det således uteslutet att införa ett sådant förbud. Vidare skulle ett förbud enbart medföra att verksamheten tvingades ut i det illegala fältet och att utrymmet för s.k. köksbordskirurgi skulle öka. Detta skulle inte på något sätt gagna de pojkar som det handlar om. Snarare skulle det strida mot hänsynen till barnets bästa.”

Det fanns vidare en diskussion om att äldre barn skulle kunna vara kapabla att själva fatta beslut om omskärelse

”Ungas rättshabilitet i frågor som rör högst personliga angelägenheter utvecklas successivt och det kan i sådana frågor inte dras någon klar gräns vid artonårsåldern. Mycket unga kvinnor kan få abort t.o.m. utan vårdnadshavarnas vetskap, eftersom sjukvårdssekretessen kan gälla även gentemot dem.”

”Vid behandlingen av förslaget till lag om trossamfund anförde Lagrådet att i fråga om sådana högst personliga angelägenheter som trostillhörighet fick det antas följa av allmänna rättsgrundsatser att exempelvis en 17-åring har möjlighet att träffa avgörandet på egen hand. Regeringen delade Lagrådets uppfattning. (Prop. 1997/98:116 s. 109 f och 197.) Lagrådet säger sig inte inse varför en 17-åring som önskar konvertera till judendomen inte skulle på egen begäran kunna bli omskuren, om han eller någon annan betalar kostnaden och ingreppet utförs av en kompetent läkare. Enligt Lagrådets mening borde frågan överlämnas till praxis.”

Av omskärelselagen framgår att det inte är en obligatorisk verksamhet för sjukvården att utföra, och att regionerna har rätt att ta ut självkostnadspris för ingreppet. Socialstyrelsen ville år 2007 emellertid införa en rätt till omskärelse inom sjukvården och att alla regioner skulle utföra dem i syfte att undvika köksbordskirurgi, då man menar att ungefär hälften av alla ingrepp sker utanför vården. Sveriges kommuner och landsting ansåg att det räckte med en rekommendation och skrev följande:

– *Vi ska se till barnets bästa, och det är att omskärelse av pojkar sker med god hygien och med smärtlindring. Det bör utföras inom alla landsting. Annars kan det öppna för obehöriga att utföra ingreppet utan vare sig smärtlindring eller tillräckliga kunskaper,* säger SKL:s ordförande Anders Knape i ett pressmeddelande.

Frågan har aktualiserats vid ett par tillfällen i Landstinget Sörmland, och en överväldigande majoritet ansåg att man bör fortsätta följa SKL:s rekommendation. Det är dock inte samma sak som att sjukvården bör uppmuntra till omskärelse av pojkar. Läkarsällskapets delegation för medicinsk etik anser följande: *”Det är därför etiskt tvivelaktigt att på icke medicinska grunder utföra omskärelse på ett barn som inte själv har haft möjlighet att delta i beslutet.”*

Statens medicinetiska råd har ännu inte utrett frågan om omskärelse, eller i alla fall inte lämnat några rekommendationer.

Nyligen har frågan om könsdysfori omtalats medialt och väckt stort engagemang. På tio år så har antalet barn som genomgått könskorrigerande åtgärder gått från nästan inga fall alls, till över 800 per år, de flesta flickor, i några fall under 15 år. Det väcker väldigt många principiella frågeställningar som är komplicerade att besvara.

Förbundsstyrelsen anser att omskärelse av pojkar på icke-medicinska grunder helst inte bör förekomma som fenomen, i Sverige eller någon annanstans. Förbundsstyrelsen anser att det är ett övergrepp som bör undvikas, men inser att frågan är oerhört komplicerad. Att vilja verka för att företeelsen försvinner är inte samma sak som att det motiverar inskränkningar i den svenska grundlagen

avseende religionsfriheten. Till stöd för detta finns såväl rättsfall i Högsta domstolen som utlåtanden från Lagrådet.

Det är inte heller säkert att ett förbud i praktiken gynnar pojkarna eller att det bör vara förbjudet för äldre pojkar att lämna eget samtycke till att låta sig bli omskuren. Det väcker också frågor om föräldrarnas rätt att besluta över sina barn i medicinska frågor. Var går den juridiska gränsen för vad föräldrar får tvinga sina barn till – och vad ska de inte kunna göra, och den frågan är oändligt mycket mer komplicerad än bara omskärelse. Ska till exempel en 11-årig flicka låta genomföra en abort utan föräldrarnas medgivande, men en 17-årig pojke kan inte låta sig bli omskuren med föräldrarnas samtycke?

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås, men anser samtidigt att frågan behöver utredas juridiskt, medicinskt och etiskt med det övergripande syftet att stärka barnets ställning och om möjligt minska antalet omskärelser utan medicinsk grund.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen,

att moderaterna ska verka för att frågan om omskärelse av pojkar utan medicinska skäl ska utredas juridiskt, medicinskt och etiskt i syfte att stärka barnets ställning med strävan att minska antalet omskärelser utan medicinsk grund.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att avslå förbundsstyrelsens förslag till beslut,

att ställa sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska förbjuda omskärelse av pojkar av annat än medicinska skäl,

att ett riksdagsbeslut om förbud ska föregås av en utredning och att förbundet ska gälla samma ålderskategori som vid kvinnlig omskärelse.

att ta motionen som sin egen och skicka den vidare till partistämman i oktober 2019.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:8

Motionären föreslår att riksdagen ska förbjuda omskärelse av pojkar av annat än medicinska skäl.

Partistyrelsen delar motionärernas centrala uppfattning om vikten av individens rätt till sin egen kropp. Frågan om omskärelse av pojkar är etiskt

komplicerad. Omskärelse har koppling till traditioner med djupt religiösa motiv för till exempel den judiska befolkningen.

Partistyrelsen står bakom gällande lagstiftning avseende omskärelse av pojkar. Enligt lagen om omskärelse av pojkar (2001:499) får detta ingrepp utföras av legitimerad läkare på begäran av eller efter medgivande av pojkens vårdnadshavare. Gällande lagstiftning betonar vidare att pojkens inställning till omskärelse om möjligt ska klarläggas. Ett ingrepp får inte utföras mot en pojkes vilja.

Det är i sammanhanget viktigt att understryka att omskärelse av pojkar inte står i strid med Förenta nationernas barnkonvention. Barnkonventionen betonar att den enskilde har rätt att få ingreppet utfört på ett medicinsk säkert och etiskt sätt som inte åsamkar skada.

Partistyrelsen delar inte uppfattningen att det går att likställa och jämföra könsstympning av flickor med omskärelse av pojkar. Omskärelse av pojkar är ett relativt vanligt och accepterat ingrepp i stora delar av världen. Könsstympning av flickor är ett mycket allvarligt övergrepp som får oerhörda konsekvenser. Det är avgörande skillnader mellan omskärelse respektive könsstympning vad avser hur ingreppen utförs, vad konsekvenserna blir samt motiven till ingreppen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att avslå motion 4:8.

Reservation

Linda Frohm och Katarina Jonsson reserverade sig till förmån för bifall för motion 4:8.

Motion 4:9

Patientmakt – mer att säga till om – 7 reformer

Moderaterna i Södermanland

Vår moderata utgångspunkt att ta ställning för patienten är given. Inte inom något annat samhällsområde är den enskilde mer utlämnad än inom hälso- och sjukvården.

Det finns många skäl som talar för att patienten borde få mer att säga till om, utöver de mer existentiella grunderna. Forskning visar gång på gång att vården blir bättre om patienten är delaktig i besluten som rör den egna behandlingen.

Människan är mer än ett anatomiskt objekt. Hon har en själ och en fri vilja. Att förstå människokroppen räcker en bra bit, men inte hela vägen till full förståelse.

Den medicinska vetenskapen utvecklas snabbare än någonsin. Människan lever allt längre när fler sjukdomar kan botas och behandlas. Det är i grunden positivt. Samtidigt är kunskapen om människan som en helhet högst begränsad.

Hur ska någonsin en läkare kunna välja väg åt en patient som står inför ett beslut om att behandla ett sjukt hjärta och leva lite längre, men öka risken för demens och inte längre minnas namnen på sina älskade?

Hälso- och sjukvården är maktlöshetens sista bastion. Medborgarnas rättmätiga förväntningar på offentlig service kommer till slut också att förändra vården. Vi moderater har bestämt oss för att leda – inte följa – den utvecklingen.

Principen är enkel. Inga beslut om mig, utan mig.

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa. Det är gott så, men vården är många gånger inte utformad optimalt för patienten, i synnerhet inte för den med mer komplexa behov, då den är specialiserad efter sjukdomar och inte människor.

Det är många gånger bevisat att informationen till patienten brister, att vårdkedjan brister och att det saknas helhetssyn.

1. Personcentrerad vård

Inom personcentrerad vård betraktas den enskilde som en person med egen förmåga och där människans förmåga att ta ansvar respekteras. I förlängningen leder det till bättre hälsa genom bättre vård, men också mindre onödig vård. Vi vill betona vikten av att både läkemedel och övrig behandling anpassas efter individens egna förutsättningar. För oss moderater har personcentrerad vård ett egenvärde.

Att arbeta personcentrerat innebär ett systematiskt tillvägagångssätt, där förändringarna är integrerade och kvalitetssäkrade. Det pågår ett arbete med standardutveckling avseende patientdelaktighet.[1]

2. Utkrävbara rättigheter

Svensk hälso- och sjukvårdslagstiftning är i allt väsentligt utformad som skyldigheter för landstingen, snarare än rättigheter för patienten. Patientlagen från 2014 är ett mindre undantag där lagstiftaren försökt samla positiva rättigheter för patienten. Inte desto mindre är det hart när omöjligt att utkräva rättigheten i praktiken.

Regionerna bör därför utforma så kallade tjänstegarantier där man definierar vad som är rimliga förväntningar, men också fastslår konsekvensen om utfästelsen

inte infrias. Det kan till exempel handla om nedsatt avgift om vården ges utanför vårdgarantin eller olika former av kompensationer vid obefogad vårdskada.

3. Jämför patientens rättigheter

Sedan många år genomförs öppna jämförelsen avseende vårdens medicinska kvalitet. Det har bidragit till att fästa uppmärksamhet kring olika indikatorer, vilket gjorde det möjligt för diskussioner på både politisk och operativ nivå.

Ur ett nationellt perspektiv ser det väldigt olika ut vilka rättigheter en patient kan ha i olika regioner. Det är en oundviklig konsekvens av den lokala självstyrelsen. Någon måste alltid gå före, och för att stimulera utvecklingen av patienträttigheter bör jämförelser även göras här.

4. Större krav på samtycke

Enligt svenska grundlagen ska alla människor tillförsäkras fysisk integritet, och därför är all sjukvård frivillig, om inte annat framgår i lag. Ett fundamentalt krav är därför att patienten samtycker till den vård som ges. Enligt rättspraxis har principen kommit att utformas som ett så kallat presumtivt samtycke, d v s ett förmodat samtycke.

För den enskilde innebär det oftast omvänd bevisbörda eftersom vården förutsätter samtycke så länge patienten inte protesterar. Men det som är självklart för vården behöver inte vara det för patienten. Ofta inser patienten för sent, kanske när åtgärden redan är utförd, att något skett emot dennes vilja.

5. Patientombudsman

I våra nordiska grannländer, däribland Finland finns det en patientombudsman som strävar efter att tillvarata patientens intressen genom att ge råd och stöd till den enskilde. Patientombudsmannen bistår den enskilde vid upprättande av anmälningar, och stödjer även sjukvården att främja patientens rättigheter.

Patientombudsman kan också analysera och föreslå förändringar av tjänstegarantier, mäta och jämföra patienternas delaktighet i utformandet av den egna vården.

6. Digitaliseringens kraft

Den digitala transformationen kommer i grunden att förändra världen som vi känner den, och sjukvården är inget undantag. För första gången kan läkarvård nu ges oberoende av tid och rum. Information kan vägas samman till kunskap som aldrig tidigare funnits. Visionen är att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Varje år publiceras nästan 1 miljon vetenskapliga medicinska artiklar. Det är ett skäl till varför det krävs ett nationellt krafttag för att digitalisera och automatisera all vårddata. Patienten har länge suttit på efterkälken, och ges ens sällan chansen att öka kompetens om sin egen sjukdom och behandling. Digitaliseringen ändrar på dessa förutsättningar.

Nu är det möjligt att ur ett patientperspektiv samla all relevant information och kommunikation på en digital plats. För att det ska vara möjligt behöver EU:s och den nationella lagstiftningen reformeras, och ta sin utgångspunkt i att den enskilde, och inte vården, äger all data.

7. Reformerad patientförsäkring

För den som vårdas inom offentligt finansierad vård erbjuds idag en patientförsäkring. Ett grundläggande krav för försäkringen är att skadan måste ha gått att undvika, och därmed uppstår för många patienter ett omöjligt beviskrav och ett asymmetriskt maktförhållande.

Regionerna i egenskap av vårdgivare sitter på all medicinsk kunskap, både i allmänhet men också om den enskilde patienten. Vårdgivaren har obegränsad skatterätt och har därmed ojämförligt mer resurser. Därutöver är vårdgivarna ägare av det försäkringsbolag som ska reglera skadorna. Ersättningarna motsvarar ungefär 0,5 procent av vårdens omsättning, vilket är en bråkdel av sjukvårdens direkta kostnader till följd av vårdskador.

I grunden är det patienten som ska bevisa att den uppkomna skadan hade kunnat undvikas, och det är naturligtvis en delikat fråga att bevisa för en lekman utan rättsskydd. Av juridisk praxis i Sverige följer att domstolsväsendet in i det längsta värjer sig för skadeståndsmål av denna typ.

Ersättningen som kan komma i fråga är främst baserad på principen om inkomstbortfall. Endast en mindre del är kompensation för bestående men. Till exempel kan ersättningen för ett felaktigt amputerat ben därför ersättas väldigt olika.

Att-satser

att regionerna och dess vårdenheter ska tillämpa standarden när den är färdig och certifiera sina verksamheter för personcentrerad vård,

att regionerna utformar utkrävbara rättigheter i form av tjänstegarantier,

att staten ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys kompletterande uppdrag att jämföra regionernas patienträttigheter och publicera desamma,

att staten bör utreda hur kravet på samtycke kan kunna bli mer explicit,

att regionerna inför en patientombudsman som ska bistå enskilda patienter att tillvarata sina rättigheter och intressen,

att patientens ställning i vården ska stärkas genom satsningar på digitalisering,

att en översyn görs av patientskadelagen i syfte att stärka patientens ställning,

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att anta propositionen och sända den till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:9

I motionen föreslås bland annat att regionerna utformar utkrävbara rättigheter i form av tjänstegarantier, därtill att staten ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys kompletterande uppdrag att jämföra regionernas patienträttigheter och publicera desamma offentligt.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att patientens ställning inom svensk hälso- och sjukvård ska stärkas. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys uppföljning av patientlagen visar emellertid att denna lagstiftning inte fått något tydligt genomslag i svensk hälso- och sjukvård. En central uppgift framöver är därför att se till att nuvarande lagstiftning efterlevs och att metodiskt stärka till exempel patientlagen, patientsäkerhetslagen och patientskadelagen. Moderaterna ska alltid arbeta för tillgänglig, trygg och säker vård och omsorg.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ger i sin rapport *Från mottagare till medskapare* en tydlig beskrivning av varför vården blir bättre om patienten är mer delaktig. Budskapet är att vården kan lära av patienter och deras närstående samt låta deras behov och förutsättningar vara en utgångspunkt i utformningen av den framtida hälso- och sjukvården.

Patienten och patientsäkerheten ska alltid sättas allra främst. Alla ska ha rätt till likvärdig och jämlik hälso- och sjukvård. Partistyrelsen föreslår i propositionen om välfärden bland annat att en arbetsgrupp ska få i uppdrag, fram till arbetsstämman år 2021, att till exempel göra en översyn av styrning, struktur, organisering och huvudmannaskap gällande svensk hälso- och sjukvård. Det huvudsakliga perspektivet och ingången i detta utvecklingsarbete ska vara patienten och vårdens medarbetare. Förutsättningar och möjligheter att ge alla patienter en mer tillgänglig och jämlik vård och omsorg ska särskilt beaktas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:9 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:10

LOV i alla kommuner

Elisabeth Björnsdotter Rahm, Lycksele – Västerbotten

Beskedet om att Socialdemokraterna köpt Vänsterpartiets stöd för sin budget genom att tillsätta en utredning om vinstförbud i välfärden ledd av Ilmar Reepalu måste adresseras. Protesterna har varit många och remissinstanserna oerhört kritiska. Trots detta uppmuntrades utredaren att fortsätta sitt arbete med att dra undan fötterna för företagande inom vår välfärd. Nu har vi en ny regering med en annorlunda konstellation, och frågorna är många om vilken politik som kommer att drivas. Stefan Löfven har i ett uttalande sagt att den så kallade Reepaluutredningen ska kastas i papperskorgen. Alla ska tillåtas erbjuda skola, vård och omsorg oavsett driftsform, och dessutom ska det ske på likvärdiga grunder.

Att-satser

att införa Lagen om valfrihet (LOV) i alla kommuner/ regioner och att dessa driftsformer ska ges likvärdiga förutsättningar att verka inom vår offentligt finansierade välfärdssektor, detta för att säkra upp att alla medborgare möjlighet till valfrihet oavsett vilken kommun man råkar bo i.

att Moderaterna i Västerbotten skickar vidare motionen till moderaternas partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Vi delar motionärens uppfattning att alla medborgare oavsett kommun borde få ta del av valfrihetsreformen och därmed ges mer makt att styra över sina liv. I Västerbotten har S tydligt sagt nej till att kompensera alternativa utförare när deras egen verksamhet inte kan hålla budget samtidigt som regionens egna primärvård gick år 2017 med 97 miljoner i förlust och denna förlust ska avskrivas. Medan man i Värmland valt att se det på ett annan sätt. Om det finns en privat aktör på samma ort där det finns en regiondriven verksamhet som inte har en ekonomi i balans, så kompenseras den privata aktören från regionen. Vi anser att det är orimligt att alternativa och privata aktörer ges så olika förutsättningar beroende på vilken region det gäller. Alla aktörer borde ges likvärdiga förutsättningar att verka inom den offentligt finansierade välfärdssektorn.

Utifrån ovanstående föreslår vi förbundsstämman att:

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionens samtliga att-satser.

Motion 4:11

Lika förutsättningar inom ramen för Lagen om valfrihet, LOV

Roger Eklund-Åkesson, Stadsföreningen Norrköping – Östergötland

Lagen om valfrihet stiftades 2008 och infördes året efter. Det är ett alternativt sätt till LOU att konkurrensutsätta verksamheter inom sjukvård, omsorg och socialtjänster. Ersättningen för beslutad insats är bestämd i förväg och olika huvudmän konkurrerar enbart med den kvalitet man erbjuder.

Det finns likheter med hur olika huvudmän inom skolverksamhet ersätts för erbjudna tjänster, och hur lagen stipulerar att det ska vara lika ekonomiska förutsättningar.

Till skillnad från friskolor saknar LOV-företagare möjligheten att i efterhand kompenseras för en för låg ersättning. Att kommunala utförare av verksamheter kan underbudgetera sin egen verksamhet och samtidigt ersätta konkurrerande verksamhet med ett lägre belopp än den faktiska kostnaden ger väldigt olika förutsättningar. Det strider också mot intentionen med lagens införande.

Jag förelår därför kretsårsmötet besluta

att Moderaterna ska verka för att lagen om valfrihet kompletteras med ett regelverk kring hur andra aktörer inom valfrihetssystemet kompenseras när kommunens verksamhet i egen regi gör ett underskott.

Föreningsstyrelsens yttrande

Motionen behandlar en fråga som är viktig ur ett företagar- och konkurrensperspektiv men även ur ett medborgarperspektiv. Styrelsen inser dock att det finns många aspekter gällande ersättningar och kostnader som styrelsen har svårt att ta ställning till men ställer sig bakom motionärens att-sats för att detta kan anses vara en principfråga som Moderaterna behöver ta ställning till. Konkurrens på lika villkor oavsett vem som är huvudman såsom inom skolväsendet torde vara en självklarhet även för oss moderater inom vård- och omsorg.

Med anledning av detta föreslår styrelsen årsmötet att:

Bifalla motion i sin helhet

Kretsstyrelsens yttrande

Kretsen har tagit del av motionen och instämmer i Stadsföreningens argumentation.

Kretsstyrelsen föreslår mot bakgrund av detta kretsårsmötet att besluta

att ställa sig bakom motionen i sin helhet

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma,

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma.

Kretsårsmötets beslut

att ställa sig bakom motionen i sin helhet

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma

Förbundsstyrelsens yttrande

När alliansregeringen införde lagen om valfrihet (LOV) 2008 så framhölls vikten av konkurrensneutralitet mellan utförarna (även mellan offentliga och privata) som en av hörnstenarna. Samtidigt beskrivs det i propositionstexten svårigheterna med att uppnå detta i praktiken.

År 2017 stämde fem privata vårdcentraler i Västernorrland och krävde kompensation för att de landstingsdrivna vårdcentralerna hade gått med förlust och därmed blivit finansierade bakvägen utanför ersättningssystemet. Landstinget i Västernorrland fick dock rätt i förvaltningsrätten vilket är ett exempel på att det problem med LOV som motionären pekar på är reellt. Förbundsstyrelsen delar därför motionärens intentioner att detta behöver ses över.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:10 och 4:11

I motion 4.10 föreslås införande av lagen om valfrihet (LOV) i alla kommuner/regioner. I motion 4:11 föreslås att Moderaterna ska verka för att lagen om valfrihet kompletteras med ett regelverk kring hur andra aktörer inom valfrihetssystemet kompenseras när kommunens verksamhet i egen regi gör ett underskott.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att patienter och brukare ska ha tillgång till valfrihet och mångfald. En mångfald av utförare inom vård och omsorg skapar långsiktigt bättre förutsättningar för hållbar kvalitet och tillgänglighet. Förutsättningarna för att kunna åstadkomma ett brett utbud och mångfald varierar emellertid högst avsevärt mellan olika delar av Sverige. Dessa förutsättningar låter sig inte förändras i huvudsak av lagändringar.

Lagen om valfrihetssystem reglerar vad som gäller för de kommuner och regioner som vill konkurrenspröva kommunala och regionala verksamheter genom att ge patient och brukare möjlighet att välja utförare exempelvis gällande vård och omsorgstjänster. Denna lag är ett alternativ till upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). I lagen om valfrihet slås fast att den upphandlande myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Partistyrelsen föreslår i propositionen om välfärden bland annat att lika spelregler mellan offentliga och privata utförare av vård och omsorg måste säkerställas. Vi vill skärpa lagstiftningen för att säkerställa konkurrensneutralitet mellan offentliga och privata utförare gällande till exempel uthyrning av personal inom vård och omsorg. Detta är en grundprincip som bidrar till kvalitet, valfrihet och mångfald inom välfärdens verksamheter.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 4:10 och 4:11 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 4:12

Tandvårdskostnaderna i Sverige

Lars-Göran Ljunggren, Borgs – Östergötland

Jag har under de senaste fyra valrörelserna och genom mina samtal med väljarna, sett hur tandvården i Sverige har blivit sämre och alltmer en klassfråga. Det är tragiskt och vi borde skämmas hur vi tillåter, att de allra svagaste och äldre i samhället får allt sämre tänder, på grund av att deras svaga ekonomi inte medger ett tandläkarbesök, eller besök hos en tandhygienist. Jag är väl medveten om att tandvården inte är någon typisk fråga för nya Moderaterna, M men, med idag enbart cirka 17 procent av väljarkåren vore det inte värt att profilera sig i nya viktiga områden? Jag tror att det skulle uppmärksammas av, inte minst våra fattigpensionärer som efter ett långt arbetsliv får uppleva hur tandhälsan försämras på grund av orättvisa tandvårdsbidrag.

Att-satser

att M medverkar till en översyn av nuvarande tandvårdsbidrag.

att M i möjligaste mån ta reda på vad sjukdomsvården kostar, som förorsakats av bristfällig tandvård

att M medverkar till att användandet av läkemedel som försämra tänderna hos framförallt äldre personer utreds och begränsas. Det är vi skyldiga dem.

Kretsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter ett angeläget område. Vi vet att en dålig tandhälsa ökar risken för andra sjukdomar och bidrar också till en lägre livskvalitet. Statens subvention av tandvården omfattar idag ca 6,7 miljarder per år. Moderaterna och Alliansregeringen införde under sin regeringstid ett högkostnadsskydd som gynnar de som behöver dyrare tandvård. Det innebär att staten betalar 50 procent av alla tandvårdskostnader mellan 3 000 och 15 000 kronor och 85 procent av alla kostnader som överstiger 15 000 kronor. Det särskilda tandvårdsbidraget, STB, är ett tandvårdsstöd till personer med vissa sjukdomar och funktionsnedsättningar som riskerar att få försämrad tandhälsa. Moderaterna och Alliansen har även infört en tandvårdscheck på 300 kronor vartannat år, samt dubblat beloppet till de som är 20–29 år eller över 75 år. Den årliga tandpengen som betalas ut gör att det blir billigare att gå på en årlig undersökning i förebyggande syfte. På så sätt kan man hålla sina tänder friska och slipper därmed tandvårdsåtgärder och höga kostnader. Under den förra mandatperioden utökades den fria tandvården till och med 24 år. De moderata representanterna i Socialutskottet har i en motion till riksdagen 2018 föreslagit att man ska utvärdera tandvårdsstöden i syfte att se över stödet till de

grupper som har störst behov, så som de mest sjuka äldre, multisjuka kroniker och funktionshindrade. Man har även föreslagit att man ska utveckla en nationell kunskapsstyrning för äldres munhälsa och tandvård, samt se över och utveckla en gemensam klagomålshantering inom tandvården. Man vill även se över och utveckla en nationell utvärdering av tandvården och tandvårdsstöden, samt utöka tillsyn och uppföljning av fusk inom tandvårdsstöden. Många av de förslag som Moderaterna lyft i riksdagen går i linje med motionärens förslag. Vi anser dock att frågan om tandvårdsstöd är av stor vikt och att motionären lyft områden som inte tidigare belysts.

Kretsstyrelsen föreslår därför kretsårsmötet att besluta:

att bifalla motionen i sin helhet

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma

att vidaresända motionen till den moderata regiongruppen i Östergötland förkännedom.

Reservation

Simon Johansson reserverade sig mot kretsstyrelsens beslut till förmån för avslag på att-satserna 2 och 3 samt kretsstyrelsens tilläggsattsatser.

Yrkanden

Motionären föreslår efter debatt, justering av att-sats 2 och att-sats 3:

att M i möjligaste mån tar reda på vad sjukvården kostar, som förorsakats av bristfällig tandvård; samt att M medverkar till att användandet av läkemedel som försämrar tänderna hos framförallt äldre personer utreds och begränsas.

Marie Morell yrkar på bifall till motionen samt att motionen vidaresänds till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma och Moderaternas partistämma.

Kretsårsmötets beslut

att bifalla att-sats 1

att M i möjligaste mån tar reda på vad sjukvården kostar, som förorsakats av bristfällig tandvård

att M medverkar till att användandet av läkemedel som försämrar tänderna hos framförallt äldre personer utreds och begränsas

att vidaresända motionen till Moderaterna i Östergötlands länsförbundsstämma

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma

att vidaresända motionen till den moderata regiongruppen i Östergötland för kännedom.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens intentioner samt ställer sig bakom det yttrande som kretsstyrelsen i Norrköping har lämnat. Förbundsstyrelsen förslår därför att förbundsstämman bifaller de att-satser som bifölls på kretsårsmötet i Norrköping (med undantag av att sända motionen vidare till förbundsstämman vilket redan är verkställts).

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla samtliga att-satser

Partistyrelsens yttrande över motion 4:12

Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för en översyn av nuvarande tandvårdsbidrag. Därtill att möjligaste mån ta reda på vad vården kostar som förorsakats av bristfällig tandvård.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om betydelsen av att det finns ett tryggt och hållbart stöd till äldre som efter ett långt arbetsliv upplever att deras tandhälsa försämras. Moderaterna driver bland annat frågan om att tandvårdsstöden ska utvärderas i syfte att se över så att stödet verkligen når de grupper som har allra störst behov, så som de mest sjuka – ofta äldre, multisjuka och kroniskt sjuka. Vi vill även samla ett nationellt informationsansvar till en aktör gällande vart man ska kunna vända sig för att få en samlad information om tandvård och tandvårdsstöd för äldre.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys utvärdering visar att nuvarande tandvårdsstöd inte når ut till äldre i tillräcklig omfattning. Partistyrelsen anser att det finns utrymme för utveckling av de samlade tandvårdsstöden och att utveckla tydlig nationell kunskapsstyrning för äldres munhälsa och tandvård. Något som för närvarande saknas. Moderaterna driver också att ge Statens beredning för medicinsk och social utvärdering i uppdrag att ta fram och genomföra en bred kunskapsöversikt och sammanställning av befintlig forskning gällande munhälsa och tandvård, specifikt avseende äldres munhälsa.

Det är en betydande brist att ingen myndighet har ett samlat ansvar för analys, uppföljning, utvärdering och insamling av data. Befintliga register så som tandvårdsregistret och tandhälsoregistret tillkom bland annat för att skapa bättre styrning och uppföljning av tandvård och tandvårdsstöd. Tandvårdsregistret fungerar dock i praktiken mest som en databas för att administrera och handlägga tandvårdsstödet. Moderaterna har därför föreslagit att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att utveckla nationella riktlinjer

avseende lämplig mun- och tandvård för äldre baserad på forskning och beprövad erfarenhet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:12 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:13

Nationellt paragrafrytteri hämmar äldreomsorgens kvalitet

Dennis Wedin, Spånga – Stockholms stad

Äldreomsorgen ska vara tillgänglig med hög kvalitet, och präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Men lagstiftning och vissa myndighetsbeslut gör det idag inte tillräckligt möjligt för landets äldre att få bästa möjliga service, vård och kvalitet.

Jag vill i denna rikta uppmärksamhet till att lagstiftningen gör kommunernas biståndsbedömning alltför administrativt krånglig, att Socialstyrelsens föreskrifter gör hemtjänstens läkemedelshantering ineffektiv, och att onödiga krav från Arbetsmiljöverkets får orimliga konsekvenser för landets äldreboenden.

Samarbete för effektiv biståndsbedömning

Landets kommuner har en alldeles för krånglig handläggningsprocedur. Lagstiftningen innebär ett administrativt arbete som inte är till nytta för de äldre. För att komma runt detta har Linköpings kommun något som kallas Linköpingsmodellen.

Modellen syftar till att motverka onödig administration och ge människor möjlighet att få tillgång till vissa stödinsatser utan biståndsbeslut. Den enskilde får själv och i samråd med utföraren göra en överenskommelse om stödet. Men inspektionen för vård och omsorg (IVO) har gjort bedömningen att det inte är förenligt med lagstiftningen och har förelagt Linköpings kommun att upphöra med detta. IVO:s beslut har under våren 2016 vunnit laga kraft.

Moderaterna beslutade på sin partistämma 2015 att man ska verka för ”att möjliggöra för kommuner att övergripande besluta om generell bedömning när det gäller äldreomsorgstjänster”. Och när äldreminister Åsa Regnér fått frågor om detta har hon uttalat att ”frågan är prioriterad för mig och regeringen”, och hänvisat till en statlig utredning om en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen som ska redovisas senast den 31 mars 2017. Utredningen har i uppdrag att titta på om det bedöms

lämpligt att kommunerna ska kunna besluta om omsorg och annan service till äldre på ett enklare och mer flexibelt sätt än idag.

Signalen från utredaren är dock att man inte kommer att föreslå ett sätt för myndighetsutövningen att kunna hanteras annorlunda. Det vore mycket anmärkningsvärt om det inte läggs fram förslag på hur socialtjänstlagen kan förändras så att det inte ska krävas ett enskilt handläggarbeslut för varje mindre insats. Särskilt när det verkar finnas politisk enighet kring att detta borde åtgärdas. Moderaterna bör därför ta initiativ till ett blocköverskridande samarbete i denna fråga.

Mer vård i hemtjänsten

Hemtjänstverksamheternas schemaläggning är oftast svår att göra, och tiden blir knapp för medarbetarna. Det är en önskvärd utveckling att hemtjänstpersonalen ska kunna lägga mer tid till vård och hjälp för de äldre som behöver det. Därför är det allvarligt att Socialstyrelsens riktlinjer gör det komplicerat för hemtjänsten att bistå med läkemedelshantering.

Processen för distriktssköterskor att ge delegering till hemtjänstpersonal för att ge ut mediciner till äldre är ett bra exempel på en process som inte fungerar tillräckligt effektivt. Enskilt beslut måste tas av rätt distriktssköterska, det vill säga den distriktssköterska som är ansvarig för respektive äldre. Hemtjänsten måste sedan ta sig till rätt distriktssköterska på rätt vårdcentral. Särskilt i större städer är detta en svår process. Det är tidskrävande att hitta rätt distriktssköterska, och det kan också vara så att hemtjänstverksamheten inte får ersättning för den tid som detta tar.

Det är olika hur dessa processer hanteras mellan landsting och kommun runt om i Sverige, men föreskriften från Socialstyrelsen gäller för alla. Det är önskvärt om detta kan hanteras bättre och att man politiskt kan hitta lokala bestämmelser för hur delegering ska ske. Moderaterna bör verka för att detta ska ses över.

Arbetsmiljöverkets paragrafrytteri

Ett annat tydligt exempel på när nationella byråkratiska regler tillåts sätta käppar i hjulet för äldreomsorgen är Arbetsmiljöverkets paragrafrytteri. Deras bestämmelser innebär bland annat att det ska vara ett fritt arbetsutrymme på minst 0,8 meter vid sidan av toalettstolen och 1,3 meter framför toalettstolen på särskilda boenden. Viten utdöms om några centimeter saknas.

Detta har skapat stora problem över hela landet. Badrum och hela boenden får byggas om för att tillgodose Arbetsmiljöverkets krav, vissa boenden har genom åren fått lägga ner. Äldre har i onödan fått flytta. Det senaste exemplet i Stockholm stad är Vasens vård- och omsorgsboende i Vasastan. Detta är inte acceptabelt. Moderaterna bör verka för att se över detta. Det behövs en nationell översyn kring den detaljstyrning som myndigheter utövar kring hur våra äldreboenden ska se ut.

Att-satser

att öka blocköverskridande samarbete kring lagändring för att möjliggöra för förenklad biståndsbedömning

att i enlighet med motionen se över Socialstyrelsens riktlinjer

att i enlighet med motionen se över Arbetsmiljöverkets riktlinjer

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman att besluta att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag till beslut

att skicka motionen till nästkommande partistämma

Motion 4:14

Förstärk ensamma äldres rättighet till äldreboende

Britt Tryding, S:t Göran och Dennis Wedin, Spånga – Stockholms stad

Paragraferna 4 och 5 i Socialtjänstlagen (Lag 2010:427 SOL) förklarar att ”Äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.” samt att ”kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.”

Vad som saknas i lagstiftningen är att man vid hög ålder och ensamhet ska få tillgång till boende när man själv ansöker. Med andra ord ska det inte krävas ett biståndsbeslut från någon socialtjänsthandläggare i ovannämnda fall. I dagens läge så får upp till över 90 åriga personer avslag och tvingas ta emot utökad hemtjänst vilket inte gagnar den äldre.

Några exempel från Stockholm stad: Erzsebet Breuer, 92, väger 45 kilo. Hon har pacemaker, diabetes, hallucinationer och vågar inte längre bo själv. Men stadsdelen nekar henne en plats på ett äldreboende eftersom hon bedöms vara för frisk. Tidigare under mandatperioden har vi också kunnat läsa i media om Inga-Lisa Lövgren, 96, som kände sig så ensam och rädd att hon ville dö när staden nekade

henne äldreboende. Även om Margit Rundblad, vars barnbarn skrev i Expressen om att hans mormor ”får psykbryt” på sin ensamhet. ”Jag har ju ingen att prata med så jag stirrar in i väggen. Inte för att jag ser vad som hänger där, men vad ska jag annars göra?” berättade hon själv.

Äldre behöver känna trygghet i ett äldreboende där tillsyn, mat och umgänge finns på ett enklare sätt. Hemtjänsten kan inte vara tillgänglig 24 timmar om dygnet eller hålla en ensam rädd person sällskap när denne behöver det. Det är därför också allvarligt att det finns uppgifter om att biståndsbedömare i Stockholm stad är ovilliga att erbjuda boendeplats innan den äldre har fått ”full hemtjänst”.

Situationen för ensamboende äldre kan förvärras snabbt och man drabbas ofta av depression. Vi tycker inte det är ett värdigt avslut på livet att man först tvingas ha utökad hemtjänst en längre period och när man slutligen får en plats är man så dålig att man avlider efter en kortare period.

Det är också allvarligt att Socialstyrelsen pekar på att sköra äldre som bor hemma oftare måste läggas in på sjukhus än de på äldreboende. Det är ett tydligt tecken på värdet i att sänka tröskeln för äldre att få en boendeplats. Dessutom pekar den nationella trenden på att allt färre äldre bor på särskilda boenden i Sverige. Sedan år 2000 har antalet boenden minskat med över en tredjedel.

Utvecklingen går att härleda till en mer restriktiv biståndsbedömning. För att en förändring ska åstadkommas krävs en lagändring i socialtjänstlagen, enligt ovan, som tydliggör att ensamhet och hög ålder ska tas i särskild beaktning när det kommer till äldre 85+ rätt till särskilt boende.

Att-satser

att Moderaterna tar ställning för en ändring av socialtjänstlagen enligt motionens intention

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen föreslog förbundsstämman att besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla Förbundsstyrelsens förslag till beslut

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:13 och 4:14

I motion 4:13 föreslås blocköverskridande samarbete kring lagändring för att möjliggöra för förenklad biståndsbedömning och att se över bland annat Socialstyrelsens riktlinjer i samband med hemtjänstens möjligheter att bistå med läkemedelshantering. I motion 4:14 föreslås att Moderaterna ska verka för att förstärka ensamma äldres rättighet till äldreboende genom förändring i socialtjänstlagen.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om behovet av ytterligare enklare och snabbare biståndsbedömning samt nödvändigheten av att ta fram en ny modern tydlig socialtjänstlag som kan vara den övergripande ramlag den ursprungligen var avsedd att fungera som. Moderaterna driver även frågan om att ytterligare förenkla biståndsbedömningen för äldre.

Under den förra mandatperioden infördes av en enig riksdag bland annat en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att socialnämnden utan föregående behovsprövning får erbjuda hemtjänst till äldre personer. Detta i syfte att ge större möjligheter att på ett enklare sätt bevilja insatser inom äldreomsorg. Det finns dock fortsatta restriktioner såsom att korttidsplats inte ska kunna erbjudas utan föregående behovsprövning.

Partistyrelsen vill betona att Moderaterna driver frågan om att en ny socialtjänstlag ska tas fram skyndsamt. Ett drygt hundratal förändringar, varav ett sjuttiotal stora förändringar, av socialtjänstlagen genom åren har inneburit att den förnärvarande är otydlig och svår att överblicka på grund av alla olika föreskrifter och genomförandeplaner som riskerar att ta ut varandra. Detta försvårar en enhetlig och rättssäker tillämpning av lagen.

Moderaterna vill också stärka äldres rätt till ett gott liv, även när krafterna tryter och behoven av hjälp börjar bli omfattande. Äldreomsorgen ska ta sikte på att öka äldres egenmakt och valfrihet vad gäller hur man vill leva, var man vill bo och vem som ska utföra den omsorg som behövs. Särskilt viktigt är det att bryta äldres ofrivilliga ensamhet. Ensamhet leder till ökad ohälsa, utanförskap och isolering. Äldre ska kunna känna att de tillhör en gemenskap. När man behöver äldreomsorg i olika former ska den präglas av omtanke och inflytande.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 4:13 och 4:14 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 4:15

Införande av avdelningsassistenter

Per Wahlberg och Lina Heidenbeck, Sundsvall – Västernorrland

Sjukvården idag innebär långt mycket mer administration än vad som tidigare gjorts. En del utav lagstadgad karaktär och en del rör sådant som vi politiskt fattat beslut om som till exempel vissa former av register. Detta resulterar i ett vårdpersonal får ägna mycket tid till administration istället för vård. Tidigare hade man medicinska sekreterare för journalföring, dessa förekommer inte i samma utsträckning idag även om satsningar görs för att återinföra dem.

Att vårdpersonalen idag, oavsett befattning, inte känner att man räcker till eller får ägna sig åt vård till patienterna ser vi väldigt allvarligt på. Det gäller att hitta en lösning så att resurserna räcker längre och att rätt man eller kvinna gör rätt sak. Vi anser att det inte är hållbart i längden att personer som är utbildade för att leverera vård arbetar mest framför ett skrivbord istället för med patienterna.

Mycket av det som sjuksköterskor gör idag är utav administrativ karaktär. Dessa administrativa uppgifter skulle en avdelningsassist kunna vara behjälplig med. Några exempel på uppgifter kan vara hanteringen av att beställa varor, schemaplanering, ringa in vikarier eller att lösa IT-problem i samråd med IT-avdelningen. Särskilda serviceteam skulle även kunna arbeta med utstädning av rum på avdelningar.

Ett införande av avdelningsassistenter skulle väsentligt minska den tid som kvalificerad vårdpersonal får lägga på annat än patientvård.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att förbundsstämman bifaller motionen och tar den som sin egen

att Motionen skickas vidare till partistämman för vidare behandling i partiet

att Landstingsgruppen tillskrivs med önskemål från stämman om ett aktivt arbete för att införa avdelningsassistenter vid länets sjukhus.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundet ställer sig positiv till motionärernas förslag dvs införa avdelningsassistenter vid länets sjukhus. Införande av avdelningsassistenter leder till att kvalificerade vårdpersonal får lägga sin tid på det som de är expert på.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen stämman besluta

att bifalla samtliga att satserna i motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:15

I motionen föreslås att en yrkesgrupp med beteckningen avdelningsassistenter ska införas i sjukvården, med syftet att frigöra tid från administration och andra göromål för medicinskt utbildade medarbetare.

Medicinskt utbildad medarbetare inom sjukvården ska i så hög grad som möjligt ha tid och förutsättningar att ägna sig åt olika vårdinsatser. Det behövs också fler yrkeskategorier och yrkesroller inom sjukvården.

Det finns arbetsuppgifter som ligger bortom det direkta vårduppdraget, såväl planerade som oplanerade arbetsuppgifter, och som tar tid och resurser. Ibland är det administrativa uppgifter och ibland mer handfasta uppgifter. Motionären nämner bland annat läkarsekreterare som en yrkeskategori som kan bidra till att minska den administrativa arbetsbördan.

Över tid har det tillkommit och försvunnit yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården. Läkarsekreterare är ett sådant exempel medan sjukvårdsbiträden är en annan yrkesroll vars närvaro i vården minskat över tid. Undersköterskans kompetens och roll inom hälso- och sjukvården har utretts av regeringen och förslaget är ute på remiss, med sista svarsdatum 20 september 2019.

Som nämnt ovan ställer sig partistyrelsen positiv till fler yrkeskategorier inom vården och det är angeläget att kvalificerad vårdpersonal i så hög grad som möjligt kan ägna sig åt vårdinsatser. Med detta sagt är det ändå partistyrelsens uppfattning att det är sjukvårdens huvudmän och arbetsgivare som har ansvaret att bemanna hälso- och sjukvården på det sätt som de bedömer är mest effektivt, givet tillgängliga resurser. Detta inkluderar bemanning av kompetenser och yrkesroller som fungerar som administrativt stöd eller andra uppgifter som behöver lösas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:15 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:16

LSS-ersättningen för personlig assistans ska följa den ersättningsberättigade

Moderaterna i Krokom – Jämtlands län

Enligt en dom i Regeringsrätten är det utföraren av assistansen som har rätten till de ersättningsmedel som betalats ut. Det kan säkert finnas goda anledningar till det, men med dagens system kan en utförare avsätta medel för ändamål som kanske aldrig kommer till stånd eller behövs väldigt sällan. I normalfallet ackumuleras då dessa pengar vilket skapar inlåsningseffekter och motverkar den enskildes frihet att söka sig till en annan utförare om assistansen inte fungerar.

Vi anser därför

att samtliga oförbrukade ersättningsmedel följer den ersättningsberättigade.

att en utförare endast får ackumulera medel upp till ett visst takbelopp.

att Moderaterna i Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets Partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service som människor kan behöva utöver det som de kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. En begäran om stöd och service från en person som ingår i lagens personkrets bör i första hand prövas enligt LSS om det är en insats som regleras i lagen. Motivet till detta är att det i allmänhet får antas vara till fördel för den enskilde.

Personlig assistans ska vara ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal assistenter till den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sina grundläggande behov (hjälp med personlig hygien, måltider, att klä av- och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till personlig assistans för andra personliga behov. För att få personlig assistans ska insatsen ha beviljats innan en person fyller 65 år eller så ska ansökan ha inkommit senast dagen före 65-årsdagen och sedan blivit beviljad. Antalet assistanstimmar får inte

utökas efter att personen har fyllt 65 år. Den assistansberättigade kan välja att få assistansen genom kommunen eller få ekonomiskt stöd och själv vara arbetsgivare eller anlita t.ex. ett kooperativ eller annan utförare. Kommunen är ansvarig för kostnaden för personlig assistans när de grundläggande behoven uppgår till högst 20 timmar per vecka. Den som har behov av att personlig assistans för sina grundläggande behov mer än 20 timmar per vecka har rätt att få assistansersättning.

I motion hänvisar motionären till en dom i regeringsrätten från 2010 där utföraren av assistansen har fått rätten till de ersättningsmedel som betalas ut. Det handlar om medel som avsätts till ändamål som kanske aldrig blir aktuella. Ersättning som ackumuleras under flera år som inte kommer den ersättningsberättigade till del. Hur man handskas med problemet ser olika ut. I vissa kommuner där kommunen ansvarar för assistansen kan ersättningar ackumuleras under två år och därefter återgå till den ersättningsberättigade. Vill man byta utförare från kommun till privat utförare av personlig assistans följer pengarna med individen.

Väljer man privata utförare av personlig assistans upprättas ett kontrakt där den ersättningsberättigade har möjlighet att påverka.

Det känns naturligt för Moderaterna, att precis som skolpengen följer eleven vid byte av skola. Vi är mot alla inlåsningseffekter som begränsar och har negativ effekt på individen. Att man av ekonomiska skäl inte kan byta en assistans som man inte är nöjd med då pengarna sitter fast. Nationella regler för samtlig assistans skulle underlätta och minska möjligheterna till fusk. Dock finns det ej garantier bara för att reglerna är de samma men det finns något för den berättigade att luta sig mot.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman 2019

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:16

Motionären föreslår att alla oförbrukade ersättningsmedel ska följa den som är ersättningsberättigad till personlig assistans samt att utförare av assistans endast får ackumulera medel upp till ett visst takbelopp.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att lagstiftningen gällande LSS och personlig assistans ska utformas så att de människor som behöver

samhällets stöd allra mest ska få det. Moderaterna värnar om assistansreformens långsiktiga legitimitet och hållbarhet, såväl gällande de utförda verksamheternas kvalitet, individernas rätt till valfrihet, utformning av lagstiftningen och att tillämpningen är rättssäker samt reformens långsiktiga ekonomiska åtaganden. Att se över huvudmannaskapet för personlig assistans är en del i att värna detta.

En grundläggande beståndsdel i en långsiktig assistansreform är att noga följa upp och stävja eventuella oegentligheter såsom att enskilda utförare försöker utnyttja systemen för egen vinning eller försök till att fuska till sig resurser som egentligen är avsedda att komma dem till del som behöver samhällets stöd allra mest.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:16 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:17

Ny patientsäkerhetslag

Johan Bergman, Berg – Jämtlands län

I Sverige dör årligen cirka 1400 personer i vårdrelaterat slarv. Samtidigt har det blivit svårare som patient och anhörig att kunna hävda sin rätt, få oberoende prövning av sitt fall eftersom det är behandlande läkare som bestämmer om det ska bli en andra bedömning samt även vem som ska göra denna bedömning. Ofta försöker sjukhusen att skylla ifrån sig och gör allt vad de kan för att skydda sig själva vilket har lett till en försämrad patientsäkerhet och färre rättigheter som patient. Dessutom gör preskriptionstiden på tio år det svårare att få rätt i ett fall där det är ett barn som har farit illa eftersom föräldrar inte alltid orkar att både ta hand om barnet med eventuella syskon samtidigt som de ska driva en process. Och när barnet är gammal nog att själv kunna driva fallet är det preskriberat.

Därför yrkar jag

att en ny säkrare lagstiftning tas fram.

att lagen ska ändras så att patienten själv ska kunna vända sig till IVO.

att patienten ska kunna begära en andra bedömning och ha större inflytande över vem som gör denna.

att vid vårdmisstag gällande barn ska preskriptionstiden räknas från den dag barnet fyllt 18 så att personen själv ska kunna driva fallet.

att det ska bli bättre bakgrundskontroller på läkare och att det ska vara lättare att kunna dra in läkarlegitimationen vid allvarliga fall.

Förbundsstyrelsens yttrande

Målet för Hälso-och sjukvården är en god hälsa och sjukvård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värden och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av Hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Så säger Hälso och sjukvårdslagen. Vårdgivaren styrs även av Patientsäkerhetslagen som ska säkerställa att de behov som patienten har tillgodoses på bästa möjliga sätt. I händelse av vårdskada eller risk för vårdskada har patienten och närstående alla möjligheter att anmäla händelsen till IVO, inspektionen för vård och omsorg, som gör en händelseanalys tillsammans med patienten och den vårdpersonal som varit med om händelsen. Lagen säger att vårdgivaren är skyldig att rapportera missförhållanden, vårdskador och tillbud till IVO (tidigare känd som Lex Maria). På så sätt bidrar de till att göra vården säkrare. IVO utreder vad som hänt och har inte enbart fokus på Hälso- och sjukvårdspersonalens agerande, tyngden ligger framför allt på att bedöma om något blev fel och i så fall varför. IVO bedömer också vad som är viktigt att åtgärda för att inte samman händelse ska inträffa igen. Vårdgivaren ska rapportera om legitimerad personal bedöms utgöra en fara för patientsäkerheten. Det måste finnas faktiska omständigheter som talar för att personen utgör en fara för patient-säkerheten. Allmänna bedömningar eller spekulationer räcker inte. Om IVO anser att det finns skäl för prövotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt ska en anmälan göras till HSAN (Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd - Socialstyrelsen).

Det har blivit allt vanligare i Sverige att använda sig av möjligheten till ny medicinsk bedömning. Att man vill göra det behöver inte betyda att man är missnöjd med den egna läkarens bedömning och förslag. Det är inget konstigt i att en patient inför ett kanske livsavgörande beslut vill skaffa sig ett så bra beslutsunderlag som möjligt. Läkaren som ska göra den nya bedömningen behöver tillgång till journalhand-lingar och det innebär att behandlande läkare ska skriva remiss för ny medicinsk bedömning.

Hemregionen bekostar en ny bedömning samt eventuella resekostnader i samband med den. Denna rätt har stärkts ytterligare i den nya Patientlagen, där det anges att varje patient med livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom har rätt till förnyad bedömning.

Preskriptionstiden gällande vårdskador är den samma för alla åldrar. Att utreda alla för mer vårdskador och tillbud ska ske så skyndsamt som möjligt. Det kan vara svårt att utreda skador som uppkommit efter lång tid, exempelvis 18 år då journalhandlingar samt personal som varit med om händelsen inte längre finns tillgängliga, utifrån det kan bedömningen bli missvisande.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att anse att-sats 1, 2, 3 och 5 besvarade

att bifalla att-sats 4

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att anse att-sats 1, 2, 3 och 5 besvarade

att bifalla att-sats 4

att skicka motionen vidare till partistämman med förbundsstämmans beslut

Partistyrelsens yttrande över motion 4:17

Motionären föreslår att en ny lagstiftning tas fram gällande bland annat patientsäkerhet och att patienten själv ska kunna vända sig till Inspektionen för vård och omsorg.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att patient och patientsäkerhet alltid ska sättas allra främst.

Patientsäkerhetslagen och patientlagen togs fram och genomfördes av den tidigare moderatledda regeringen. Det allra främsta syftet var att stärka patientens inflytande över sin egen vård.

Tyvärr visar Myndigheten för vård- och omsorgsanalys uppföljning av patientlagen att denna lagstiftning inte fått något tydligt genomslag i svensk hälso- och sjukvård. En central uppgift framöver är därför att dels se till att nuvarande lagstiftning efterlevs, dels att metodiskt stärka såväl patientsäkerhetslagen som patientlagen.

Uppemot hundratusen vårdskador drabbar patienter varje år. Det motsvarar ungefär 600 000 extra vårddygn inom en redan högt belastad hälso- och sjukvård. Med färre vårdskador så kan lidande undvikas och välbehövliga vårdplatser frigöras.

Det är uppseendeväckande att nuvarande lagstiftning som syftar till att stärka patientens rättigheter inte efterlevs. Som patient har man redan i nuvarande lagstiftning rätt till ny medicinsk prövning, så kallad second opinion. Vårdgivaren har också en tydlig skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. Partistyrelsen menar att uppföljning av efterlevnaden av lagstiftningen måste skärpas och att patientens möjligheter att själv kunna framföra klagomål på vården behöver stärkas och förenklas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:17 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:18

Bloddonation

Anna Proos och Johanna Zidén, Höga Kusten/ Kramfors – Västernorrland

Intresset för att bli blodgivare i Sverige har ökat de senaste åren. Trots det är det för få som donerar. Det är ett problem då lagren riskerar att tunnas ut. I det läget är det olämpligt att en grupp potentiella donatorer, på lösa grunder, stängs ute.

Genom bestämmelser, som måste uppfattas som diskriminerande, får män som har haft sex med andra män inte lämna blod på samma villkor som andra grupper. De olika regler som ännu i dag gäller är märkligt nog inte baserade på det egna beteendet, vad vi som individer gör och har gjort, utan på vilken grupp du tillhör. Det är själva definitionen av diskriminering.

Att rakt upp och ner hävda att alla män som har sex med män är en riskgrupp och att alla som endast ägnar sig åt heterosexuellt sex eller kvinnor som har sex med kvinnor inte är det, är såväl okunnigt som omodernt.

Dagens regler säger att den som vill ge blod får ge blod om personen inte haft sex med någon ny partner de senaste tre månaderna. Det är en rimlig gräns.

Reglerna säger samtidigt att män som har sex med män inte får ha någon sexuell kontakt alls på ett år för att kunna få ge blod. En enorm skillnad. Det gäller alltså även om en man lever i monogamt förhållande med samma partner sedan lång tid tillbaka.

En man som haft sex med en annan man måste leva i celibat i 365 dagar för att kunna bidra till ett viktigt behov i samhället. Det finns inga skäl för så rigida regler och en så diskriminerande tillämpning.

Allt blod som doneras testas för att det inte ska medföra risker. Detta oavsett vem som lämnat blodet. Dessutom är det så att det blod som en blodgivare ger första gången, inte används alls. Det är först när blodgivaren återkommer som det blod som doneras faktiskt ges till någon annan. Det finns med andra ord omfattande säkerhetsmarginaler inbyggda i systemet.

För att ha hög säkerhet i systemet måste varje blodgivare bedömas individuellt. Har personen ett riskbeteende? Personer som lever i monogama parförhållanden,

oavsett sexuell läggning, utgör en väldigt liten risk medan personer med många partners medför större risk.

Texten ovan kommer från ordförande i Öppna Moderater, Fredrik Saweståhl, (som gett sitt godkännande att vi använder det). Då vi finner den väl beskrivande av situationen i riket väljer vi att inte lägga till fler argument än de han redan framfört, endast lite extra fakta:

Totalt fick nära 100 000 personer blod i Sverige under 2017 (statistik för 2018 finns ännu ej tillgänglig). Den största andelen blod användes till vård av svåra sjukdomar som exempelvis cancer.

3 procent av befolkningen mellan 18-75 år donerar blod minst en gång per år.

År 2017 gav Sveriges blodgivare drygt 400 000 påsar blod (407 582).

Nästan 100 000 patienter fick blodtransfusioner. I snitt transfunderas det cirka 1200 blodenheter (röda blodkroppar, plasma, trombocyter) per dygn i Sverige.

Antal blodgivningar per tusen invånare:

Danmark: 52 (år 2013)

Sverige: 45 (år 2014)

Finland: 39 (år 2014)

Norge: 39 (år 2012)

Dagens regelverk och frågeställning när man erbjuder sig att bli blodgivare.

Haft ny sexpartner?

= Vänta 3 månader.

Haft samlag med person som har utsatts för risk för blodsmitta?

= Vänta 12 månader.

Haft samlag i utbyte mot pengar, droger eller annan ersättning?

= Vänta 12 månader.

Är man och har haft sexuellt umgänge med en annan man?

= Vänta 12 månader.

Regeln gäller för män som haft sex med män oavsett om man definierar sig som heterosexuell, homosexuell eller bisexuell. (*)

* www.geblod.nu

Det handlar alltså inte om att vara homo-, eller heterosexuell. Det är dags att modernisera detta och öppna dörrarna för fler att bidra och hjälpa till.

Med detta i beaktande yrkar vi på:

att Moderaterna aktivt arbetar för att riktlinjerna, för att bli godkänd som bloddonator, skall ses över så att fler som önskar att donera - får möjligheten, på lika villkor.

att Moderaterna i Höga Kusten/Kramfors tar propositionen som sin egen och för den vidare i partiet via förbundsstämman under våren. (Bifallen enligt årsmötesprotokoll 190321).

att förbundsstämman i Västernorrland tar motionen som sin egen och för den vidare till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundet anser att motionen tar upp en viktig fråga gällande att se över riktlinjer för att donera blod.

I Socialstyrelsens nya riktlinjer ska sexuellt beteende – inte sexuell läggning eller grupptillhörighet – vara styrande angående riskbedömningen för vem som skall få bli blodgivare. Tidigare uteslöts män som haft sexuellt umgänge med andra män helt som blodgivare och dessutom för livstid. I och med de nya riktlinjerna blev bestämmelsen i stället att det skall vara 12 månaders karenstid.

Frågan man ställer sig är om bedömningen vilar på rent vetenskapliga grunder eller om fördomar spelar in eftersom kvinnor och män behandlas olika.

Fönsterperioden dvs tidsperioden från det att en person smittats av HIV alt hepatit tills smittan (virus) har påvisats i blodet varierar stort. Under första delen av fönsterperioden brukar viruset etableras lokalt t ex i en lymfknuta/levern, men som regel utan att utsöndras till blodet. När virusspridningen startar är koncentrationen i blodet initialt liten, vilket medför att det inte kan upptäckas med ett antigentest. En positiv reaktion i antigentest kommer först när koncentrationen i blodet nått en viss tröskelnivå. Det är kombinationen av antikroppstest och antigentest som skall påvisa smittorisk för att få HIV alt. hepatit genom donerat blod. Fönsterperioden för HIV och hepatit skiljer sig markant, däremot skiljer sig inte fönsterperioden för respektive virus åt mellan individer, och därmed inte heller mellan män och kvinnor.

Det måste först fastlås: Det finns ingen rättighet att få ge blod. Däremot en rättighet att få blod när man behöver det. Blodgivning räddar liv samtidigt som blod riskerar att bli en bristvara precis som motionen påpekar. Det bör påpekas att det inte finns, och aldrig kommer att finnas, något test som till 100% garanterar att smitta undviks vid bloddonation. Därför är åtgärderna för att reducera riskerna mycket betydelsefulla.

Det är Socialstyrelsen som bestämmer riktlinjerna vem som får bli blodgivare. Vi får räkna med att forskning inom området måste få ta sin tid. Det är den som är mottagare av blod som står i centrum.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:18

Motionärerna föreslår att Moderaterna aktivt arbetar för att riktlinjerna för att bli godkänd som bloddonator ska ses över, så att fler som önskar att donera ska få möjligheten att göra detta på lika villkor.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det är bra att intresset för att bli blodgivare i Sverige ökat de senaste åren.

Medlemsstaterna inom EU har enats om vilka regler som ska gälla för blodgivare inom unionen. Medlemsstaterna är skyldiga att införa och efterleva dessa regler nationellt. Därutöver har enskild medlemsstat möjlighet att ställa ännu högre krav, så länge de gemensamma grundkraven är uppfyllda.

Alla människor som vill donera blod måste uppfylla en rad kriterier, där samtliga måste vara uppfyllda, för att personen ska bli godkänd som blodgivare. Det betyder att en del personer som anmält sitt intresse att bli blodgivare inte uppfyller samtliga kriterier. Uppfyller man inte alla kriterier så måste man antingen vänta en tid för att därefter återigen kontrollera om man uppfyller kriterierna eller helt avstå från att ge blod.

Några exempel på kriterier för att skydda mottagaren av blodet gäller infektioner och andra sjukdomar. Därtill är riskbeteende ett kriterium. Riskbeteende definieras utifrån hur stor risken bedöms vara att exponeras för smitta som kan överföras via blod. Olika riskkriterier är till exempel antibiotikabehandling, tatueringar, injektionsmissbruk samt personer som har eller har haft ett sexuellt riskbeteende.

Partistyrelsens menar att reglerna bör fokusera mer på själva riskbeteendet och inte som i dag på sexuell läggning.

En heterosexuell blodgivare som har samlag med en ny partner måste i dag vänta tre månader innan han eller hon får donera blod, medan en homosexuell man måste vänta ett år. Detta bör ses över i syfte att göra reglerna mer icke-diskriminerande, och i stället bedömas mer från fall till fall samt utifrån riskbeteende. Något Moderaterna bland annat föreslagit i Sveriges riksdag.

Den person som ger blod gör viktiga insatser för patienter inom hälso- och sjukvården. Blod kan inte tillverkas på konstgjord väg och är dessutom en färskvara som inte kan lagras längre än sex veckor.

Partistyrelsen vill dock understryka att det fortsatt är extremt viktigt att det blod som ges vid bloddonationer är kvalitetssäkrat, eftersom det används vid till exempel operationer.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 4:18, det vill säga

att Moderaterna aktivt arbetar för att riktlinjerna, för att bli godkänd som bloddonator, skall ses över så att fler som önskar att donera får möjligheten, på lika villkor.

Motion 4:19

4

Motion angående vård och omsorg för äldre HBT-personer bör ses över

Edith Escobar och Gunvor Åkerblom, Öppna Moderater Syd – Öppna Moderater

Den senaste publicerade rapporten från Socialstyrelsen gällande äldre HBT-personer och kommunernas vård och omsorg om äldre publicerades 2013. (se not 1)

I den rapporten redovisar Socialstyrelsen en kartläggning av hur hbt-perspektivet (homosexuella, bisexuella och transpersoner) beaktas i kommunernas vård och omsorg om äldre.

”Bakgrunden till denna kartläggning som Socialstyrelsen genomfört är att det finns relativt få undersökningar om äldre hbt-personer inom vård och omsorg” står det i rapportens förord.

Rapporten författades efter en webbundersökning genomförd 2012 riktad till förvaltningschefer för vård och omsorg om äldre i ett urval kommuner.

Bland slutsatserna efter undersökningen:

- *Det brister i bemötande av äldre hbt-personer som enligt tidigare studier förekommer, bedöms bland annat bero på bristande kunskaper.*
- *En mindre del av kommuner i undersökningen tar upp äldre hbt-personer i sitt arbete med att förebygga våld i nära relationer eller att stödja personer som drabbas av sådant våld*
- *En del äldre hbt-personer som har vård och omsorg upplever sig diskriminerade av vård- och omsorgspersonalen.*

Ovanstående är bara några punkter som plockades ur rapporten.

Ur artiklar från tidningar går det bl.a. att läsa:

”Äldre HBTQ-personer rädda för att söka vård” (se Not 2)

“Äldre hbtq-personer oroliga för bemötande” (se Not 3)

Det är oacceptabelt att åtgärder gällande äldre människor sällan prioriteras och ännu värre att äldre hbt-människor skall fortsätta bli lidande efter allt de har gått igenom i livet, och inte längre har kraft att kräva sin rätt att vara sig själva!

Not 1. Länken till rapporten från socialstyrelsen http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2013/2013-11-17

Not 2. Artikel ”Äldre HBTQ-personer rädda för att söka vård” Artikel publicerad 2016 http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=105&artikel=6395673

Not. 3. Artikel ”Äldre hbtq-personer oroliga för bemötande”, artikel publicerad I DN 2017

Att-satser

att Öppna Moderater verkar för att en djupare och mer aktuell undersökning görs på hur HBT-personer uppfattar den vård och omsorg som de får

att Öppna Moderater verkar för ökade kunskaper och satsningar för äldre hbt-personer

att Öppna Moderater verkar för att rutiner för hur vård och omsorg till en äldre personer som är hivpositiva ska ges, ses över och uppdateras vid behov.

att Öppna Moderater verkar för att kommuner inkluderar grundläggande kunskaper om hbt och åldrande i sin personalutbildning och i sin personalinformation.

Förbundsstyrelsen yttrande

Öppna Moderaters förbundsstyrelse vill tacka motionärerna som lyfter detta högst angelägna ämne. Det är helt klart ett underkännande av välfärden som vi känner den idag när människor känner stress över och oro inför sitt eget eller anhörigas åldrande. Detta är synd då man borde få känna lycka och hoppfullhet inför denna alldeles speciella tid av livet och all den vishet och klokhet som där följer.

I ett öppet Sverige bör varje människa, oavsett generation, ges möjlighet till lust och njutning utifrån sina egna förutsättningar och som en naturlig del av livet - livet ut.

I ett öppet Sverige bör även alla ges möjlighet att i lugn och ro kunna utveckla och bejaka sin identitet och egna särart. I ett öppet Sverige bör alla ges möjlighet att bli en lycklig lustveteran.

Öppna Moderaters förbundsstyrelse yrkar därför bifall på motionen i sin helhet samt att förbundsstämman uppdrar den nya styrelsen att skicka motionen vidare till de moderata riksdagsledamöterna i socialutskottet och partistämman nästa år.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen

att sända motionen vidare till Moderaternas riksdagsledamöter i Socialutskottet för kännedom, samt

att sända motionen vidare till Moderaternas partistämma 2019

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade bifalla motionen i enlighet med Förbundsstyrelsens förslag

Partistyrelsens yttrande över motion 4:19

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för ökade kunskaper och satsningar för äldre HBT-personer och att omsorgen till äldre hivpositiva personer ses över och uppdateras.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det behövs en ny aktuell kartläggning och uppdatering över kunskapsläget gällande äldre HBT-personers vård och omsorg. Den kartläggning som finns att tillgå är den som Socialstyrelsen genomförde år 2013 gällande hur homosexuella, bisexuella och transpersoner beaktas i kommunernas vård och omsorg om äldre.

Socialstyrelsens kartläggning visar att ungefär 15 000 äldre HBT-personer i Sverige har hemtjänst eller särskilt boende. Vidare framgår att ytterst få samkönade par bor tillsammans i ett särskilt boende för äldre. Ungefär en av tio kommuner har behandlat HBT-frågor i sin fortbildning eller information till personalen.

Inte en enda kommun beskriver samtidigt att deras verksamheter inom vård och omsorg fått något klagomål som hänger samman med äldre HBT-personers vård och omsorg. Detta ska dock inte tas som intäkt för att hälsan alltid tiger still.

Det ytterst begränsade kunskapsstödet som finns om äldre HBT-personers vård och omsorg behöver förbättras. Bristande kunskap i dessa frågor kan riskera att leda till diskriminerande behandling, kränkande bemötande eller bristande ovana och förmåga att till exempel möta äldre HBT-personer som är hivpositiva och ge dem den vård och omsorg de har rätt till och behov av.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 4:19, att-satserna 1 och 3, det vill säga

att Moderaterna verkar för att en djupare och mer aktuell undersökning görs på hur HBT-personer uppfattar den vård och omsorg som ges, samt

att Moderaterna verkar för att rutiner för hur vård och omsorg till äldre personer som är hivpositiva ska ges, ses över och uppdateras vid behov, samt

att i övrigt anse motion 4:19 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:20

Landstäckande journalsystem inom hälsovården

Helena Bonnier, Oscar Södra m fl – Stockholms stad

Sverige har ett i stort sett väl utvecklat sjukvårdssystem. Informationer ang. patienter samlas i datasystem som rymmer den största delen av nödvändig information av olika slag. Det gäller medicinska insatser, undersökningsresultat och många andra nödvändiga informationer som kan behövas för att ge patienten adekvat råd och insats.

Det känns för de flesta tryggt att inte själv behöva ha allt i ”huvudet” då det kanske plötsligt uppstår behov. Att vid exempelvis akut intag på sjukhus utan sin läkemedelslista i fickan ändå få sina nödvändiga mediciner kan få avgörande betydelse.

Tyvärr finns det i Sverige ingen helt sammanhållen databas vad gäller dessa ofta livsviktiga informationer. Det gäller inte enbart mellan olika regioner utan även mellan olika vårdgivare inom samma region.

Den personliga sekretessen bör självfallet varje individ själv avgöra, men den ska vara frivillig.

Vi anser att arbetet med att upprätta ett rikstäckande informationssystem, åtkomligt för alla vårdgivare, måste ges högsta prioritet.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att Moderata Seniorrådet beslutar att med bifall översända denna motion till Moderata riksdagsgruppen samt till regionfullmäktige för åtgärder.

Helena Bonnier
Oscar Södra

Dag Klackenberg
Kista

Annika Sandström
Oscar Norra

Moderata Seniorrådets yttrande

Styrelsen delar motionärens synpunkter och föreslår

att med bifall översända motionen till Moderata Seniorers Årsstämma.

Moderata Seniorers styrelses yttrande

Motionärerna beskriver hur informationen mellan olika journalsystem fungerar i dagens Sverige.

Det är naturligtvis mycket viktigt att den personliga sekretessen fungerar. Den personliga sekretessen bör självfallet varje individ själv avgöra, men den ska vara frivillig.

Dock kan man konstatera att det vore oerhört mycket enklare om det var vi som individer som ägde rätten att bestämma gällande visningen av våra journaluppgifter.

Vi anser att arbetet med att upprätta ett rikstäckande informationssystem, åtkomligt för alla vårdgivare, måste ges högsta prioritet. Detta skulle göra vården effektivare och bättre för den enskilde patienten.

I dagsläget har vi en situation med x antal olika regioner med juridiskt självbestämmande, vilket påverkar möjligheten för ett enda system.

Styrelsen för Moderata Seniorer delar motionärernas synpunkter och förslag. Vi föreslår att stämman bifaller motionen och att vår riksdagsgrupp börjar arbetet att genomföra förslagen i motionen.

Styrelsen föreslår årsstämman besluta

att bifalla motionen med att införa ett rikstäckande journalsystem, samt

att sända motionen till partistämman.

Årsstämmans beslut

att i enlighet med styrelsens förslag bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:20

Motionärerna föreslår att arbetet med att upprätta ett rikstäckande informationssystem, åtkomligt för alla vårdgivare, måste ges högsta prioritet.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att behoven av ett sammanhållet informationssystem som rymmer såväl patientens journaler som läkemedelslista är centralt för att snabbt kunna få rätt, relevant vård. I patientdatalagen finns till exempel bestämmelser för sammanhållen journal-

föring vilket möjliggör för olika vårdgivare att ha direktåtkomst till varandras vårddokumentation. Samtidigt finns det i praktiken många trögheter.

Partistyrelsen föreslår i sin proposition om välfärden bland annat att förändra och utveckla lagstiftningen i syfte att underlätta digitalisering av informationen inom hälso- och sjukvården. Det handlar till exempel om att den sammanhållna journalföring som i dag kräver patientens samtycke i stället ska utformas så att patienten antas samtycka till att vården får ta del av patientinformationen till dess patienten meddelar motsatsen.

Partistyrelsen föreslår i övrigt ett antal lagändringar i syfte att skapa bättre möjligheter för sammanhållen journalföring och informationsdelning mellan olika aktörer inom hälso- och sjukvården och mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Förändringarna vi föreslår handlar bland annat om att skapa bättre förutsättningar för att nyttja patientinformation i syfte att ge bättre vård och inte minst mer förebyggande hälso- och sjukvård.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att arbetet med att upprätta ett rikstäckande informationssystem, åtkomligt för alla vårdgivare, ska prioriteras, samt

att därmed anse motion 4:20 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:21

Insatser för ungas hälsa

Moderaterna i Västra Götaland

Genom sin medverkan i flertalet regionala styren runtom i landet har Moderaterna goda förutsättningar att på allvar påverka Sveriges sjukvård i rätt riktning. Behoven av en konstruktiv borgerlig politik i hälso- och sjukvården är stor och vårt nationella såväl som regionala program har många av de svar som efterfrågas.

Borgerlig hälso- och sjukvård är att vi dels gemensamt genom myndigheter och stat tar ett gemensamt ansvar och dels att vi stärker den enskildes och familjernas förutsättningar, inflytande och meningsfullhet. De två går hand i hand.

Generellt finns en problematik med bristande produktivitet inom sjukvården där tillförda resurser inte ger utväxling i motsvarande verksamhet. Detta är allvarligt då det innebär att medborgarna inte får den sjukvård de betalar för samtidigt som patienterna drabbas av vårdköer och kvalitet som skulle kunna varit högre. Vi kan bli bättre på att genom ledningssystem och uthålliga beslut ge sjukvården möjligheter att öka sin produktivitet.

Vi moderater ser möjligheter att förbättra sjukvården för barn och unga, och vi har valt att fokusera på två diagnosgrupper där behoven av moderat politik är stora. För oss handlar det om att prioritera och att leda på ett sådant sätt att resurserna används så effektivt som möjligt, och kommer dem till del som har störst behov.

Barncancer

I Sverige insjuknar runt 300 barn och ungdomar under 18 år varje år i någon form av cancer. Bland barn är leukemi den vanligaste cancerformen och utgör 30 procent av all barncancer. Överlevnaden för barn som insjuknar i cancer har ökat stort sedan 1980-talet och i dag överlever närmare 80 procent av dessa barn och ungdomar. När vuxna får cancer kan det ofta relateras till livsstil och ålder, men så är det inte med barncancer. Även behandlingen skiljer sig till viss del åt då barn växer och hjärnan är under utveckling. Därför är det av stor vikt att det avsätts resurser specifikt för barncancervården. Forskningen har ännu inte alla svar på varför barn drabbas av cancer, och därför behövs mer forskning som är inriktad på just barncancersjukdomar.

Det behövs fler barnonkologer och specialistsjuksköterskor. Barncancerfonden gjorde en granskning hösten 2017 och Barncancercentrumen rapporterade då att det saknades totalt 35 sjuksköterskor för en välfungerande vård samtidigt som fyra av sex Barncancercentrum upplevde att de hade svårt med rekrytering.

För att barn som insjuknar i cancer ska få fortsätta att leva sitt liv som vanligt, i så stor grad som möjligt, måste alla instanser verka för det. Vi vill att barn som insjuknar i cancer ska få vara barn och få leva sina vanliga liv, i den mån det går, så väl under sjukdomen som efter. Gällande rehabiliteringsinsatser för barn så är det av vikt att även närstående omfattas av insatserna. När ett barn drabbas av cancer innebär det ofta stora förändringar som alla måste anpassa sig till, inte bara barnet utan hela familjen.

När ett barn har varit drabbat av cancer och efter avslutad behandling är det inte alltid livet ser ut som det en gång gjorde, därför är det centralt att rehabiliteringsinsatserna även fokuserar på livet efter sjukdomen. Trots tidigare sjukdom måste barn få fortsätta vara barn, vilket bör vara ett av målen med rehabiliteringen.

Det är runt 11 000 personer i Sverige i dag som har eller har haft cancer som barn, och 60 till 80 procent av de barn som överlevt cancer drabbas av sena komplikationer. Det ställer krav på sjukvården. Kunskapen om sena komplikationer är i dag begränsad, och i större delen av landet saknas möjlighet till specialiserad hjälp. Det finns även ett utökat kunskapsbehov i andra delar av samhället såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, universitet och högskolor.

Patienternas säkerhet behöver stärkas, särskilt inom barncancervården. Den införda patientlagen har hittills inte fått avsett genomslag i vården. Därtill behöver den utvecklas för att stärka bland annat patienternas möjligheter att få rätt vård i

rätt tid i hela landet. Vi föreslår att patientlagen utvecklas i syfte att stärka patienternas inflytande över att fritt kunna få välja slutenvård.

Moderaterna vill

- Att det i den kommande nationella cancerstrategin avsätts specifika medel till barncancervården.
- Öka incitamenten för kliniska studier med fokus på barncancersjukdomar.
- Säkerställa att alla barn med cancersjukdom skyndsamt får en rehabiliteringsplan som omfattar såväl patient som närstående.
- Ta fram en strategi gällande uppföljning av sena komplikationer hos barn som haft cancer.
- Se över hur kunskap och kompetens gällande barn och cancersjukdom kan komma fler instanser i samhället till del.

Ungas psykiska hälsa

Partiet startar nu ett omfattande arbete med ett nytt idéprogram. För oss moderater handlar det om att enas om en nykter syn på hela samhället med stat, familj och individ och vi uttryck för vår om att övertygelse ett fritt samhälle med starka människor skapar meningsfullhet - något som tyvärr inte alla känner idag.

Psykisk ohälsa hos barn i åldern 10-17 år har ökat med över 100 procent på tio år i Sverige. För unga vuxna, 18-24 år, är ökningen närmare 70 procent. Totalt handlar det om närmare 190 000 barn och unga vuxna i Sverige som lider av någon form av psykisk ohälsa. Den enskilt största gruppen, drygt 63 000 personer, är unga kvinnor i åldern 18-24 år.

Den psykiska ohälsan sprider sig dessutom ner i åldrarna på ett sätt som inte borde vara möjligt. Något har gått allvarligt snett när barn åtta år gamla drabbas av depressioner, ångest och skoltrötthet. Det finns så kallade hemmasittare i årskurs ett och två i grundskolan.

Det är framför allt diagnoser för depressioner och olika ångestsyndrom som bidrar till ökningen av den psykiska ohälsan, och eftersom antalet nya sjukdomsfall ökar och även tenderar att bli mer långvariga kommer ökningen inte att mattas av den närmaste tiden.

Genom hälso- och sjukvården är våra möjligheter goda att bidra till att behandla symptomen men grunden till den oroväckande utvecklingen går djupare och utanför sjukvårdens uppdrag. Vi som parti kan göra mer för en bra och trygg skolgång med en bra samverkan mellan skola och föräldrar, för att nämna något som krävs för att komma åt orsakerna till problemet.

Det handlar om att i medvetet forma ett samhälle där unga människor i högre grad känner att de har framtiden för sina fötter, där det finns både hopp om och möjligheter till ett framgångsrikt och lyckligt liv. Det behövs en diskussion kring hur vi

belönar även modest framgång. Som ett parti som tar utgångspunkt i den enskilda individen är detta något som vi är extra bra rustade för att ta oss ann - vi har goda möjligheter att adressera och införa de unga individernas perspektiv i vårt politiska arbete. Till detta kommer också vikten av trygga familjer där starka föräldrar får bättre möjligheter att ta sin del av ansvaret för att ge sina barn bästa möjliga förutsättningar. Föräldrars närvaro och förmåga att ge barnen stöd och uppmuntran kan inte underskattas. Frågan är på vilket sätt samhället i stort uppmuntrar och stödjer detta väsentliga arbete och på vilket sätt vi rustar nästa generations föräldrar inför sitt föräldraskap.

Goda krafter inom såväl välfärdens kärna som civilsamhället måste hitta rimliga samverkansformer och en lättbegriplig idé för dagens och morgondagens unga människor som andas tillförsikt och optimism. Det är lättare att hitta sin egen meningsfullhet i ett samhälle som belönar framgångar, även i det lilla såväl som det stora. Frågan vi önskar fortsätta resonera kring är hur vi skapar ett samhälle där alla tio miljoner medborgare anser sig framgångsrika och i en meningsfull tillvaro.

Att-satser

att bifalla propositionen,

att propositionen skickas till Moderaternas partistämma, samt

att propositionen skickas till regionfullmäktigegruppen för beaktande avseende att prioritera det som anförs i propositionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla propositionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:21

Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att stärka insatser för ungas hälsa, inte minst psykiska hälsa, samt att genom en ny uppdaterad nationell cancerstrategi säkerställa att specifika resurser riktas till barncancervården och att det tas fram en plan gällande uppföljning av sena komplikationer hos barn som haft cancer.

Partistyrelsen är av uppfattningen att Moderaterna konsekvent ska driva frågan om att Sverige ska ta fram och genomföra en ny uppdaterad nationell cancerstrategi. Den behöver uppdateras bland annat på grund av den hoppfulla och snabba utveckling som sker inom ny medicinteknik samt diagnostik med hjälp av artificiell intelligens och biomarkörer samt ökade möjligheter till individuell cancerbehandling med till exempel cell- och genterapier.

Partistyrelsen har i sin proposition om välfärden bland annat föreslagit att en ny uppdaterad nationell cancerstrategi ska präglas av en långsiktig inriktning som är mer mottaglig för ny forskning, ny medicinteknik, nya medicinska resultat och erfarenheter. Den långsiktiga inriktningen gällande arbetet med en nationell cancerstrategi ska fortsatt vara att ta ett nationellt helhetsgrepp avseende cancervården och prioritera att ta bort de långa vårdköerna.

Sverige behöver en nationell cancerstrategi som kan vägleda arbetet de kommande tio åren. Den långsiktiga inriktningen ska omfatta hela vårdkedjan, från förebyggande preventiva insatser och strävan efter tidig upptäckt av cancer i den nära vården till rehabilitering, uppföljning, palliativ vård och vård i livets slutskede.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:21 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:22

Valfrihet inom färdtjänst och sjukresor

Carina Zachau, Örkelljunga och Anna Jähnke, Raus – Skåne

Moderaterna har alltid varit drivande i frågor som rör den enskildes valfrihet, inte minst när det gäller välfärdstjänster. Vi har drivit igenom flertalet frihetsreformer som ökar valfriheten och egenmakten för den som är i behov av samhällsservice. Personlig assistans, hemtjänst, olika former av boenden och inte minst stora delar av hälso- och sjukvården är öppet för fristående aktörer att etablera sig fritt och därmed för enskilda att välja utförare själv. Det finns dock ett område som ligger långt efter när det gäller valfrihet. Man kan välja vårdcentral själv, men inte vem som kör till vårdcentralen.

Att kunna röra sig fritt mellan olika platser är en frihetsfråga. Den som är i behov av färdtjänst är också helt och hållet utlämnad till, och beroende av, att den som utför färdtjänsten är en aktör som man känner sig trygg med. Såväl kommuner som regionala kollektivtrafikmyndigheter har gång på gång visat att de inte alltid är lämpliga aktörer för färdtjänst, när enskilda resenärer drabbas av förseningar och en upplevd otrygghet. Ett begränsat antal aktörer inom färdtjänst och sjukresor innebär dels att kostnaderna för skattebetalarna blir högre, men framför allt att den enskildes möjligheter att påverka sin egen vardag är mycket begränsad. Behovet av en valfrihetsreform vad gäller färdtjänst och sjukresor är stort, detta är

ett naturligt nästa steg för att utöka valfriheten och låta människor välja det som passar dem bäst, utifrån deras egna premisser.

Att-satser

att verkar för att lagen (2008:962) om valfrihetssystem ska kunna tillämpas för färdtjänst och sjukresor

att vidaresända motionen till Moderaternas partistämma 2019

Förbundsstyrelsens yttrande

I motionen anför motionärerna ”att kunna röra sig fritt är en frihetsfråga” samt ”Den som är i behov av färdtjänst är också helt utlämnad till, och beroende av, att den som utför färdtjänsten är en aktör man känner sig trygg med”.

Förbundsstyrelsen håller helt med motionärerna. Den grupp av våra invånare som har behov av insatsen färdtjänst och sjukresor är ofta sköra, och det finns ett behov av att säkra deras valfrihet och därmed ge större trygghet till individen. Att vi idag inte har en lagstiftning som möjliggör detta är inte rimligt.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade (i enlighet med förbundsstyrelsens förslag)

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:22

I motion 4:22 föreslås att Moderaterna ska verka för ökad valfrihet inom färdtjänst och sjukresor och låta människor välja det som passar dem bäst, utifrån deras egna premisser.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att valfrihet och mångfald är viktigt för att åstadkomma kvalitet, effektivitet och tillgänglighet till välfärdstjänster. Alla ska kunna välja sin vård och omsorg utifrån sina förutsättningar och behov. Förutsättningarna för ett brett utbud av vård och välfärdstjänster varierar dock kraftigt beroende på var i Sverige man bor.

Gällande sjukresor har regionerna skyldighet att pröva frågor om och betala ut ersättning för sjukresor. Regionerna har ansvar för utbetalning av ersättning men inte att organisera sjukresor. Det finns inte några bestämmelser som reglerar hur sjukresorna måste utföras. Varje region bestämmer vilka resor som ska ersättas, grunderna för ersättningen för en sjukresa samt nivån på egenavgiften som patienten ska betala.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att patientens behov sätts allra främst. Moderaterna bör verka för att stärka valfriheten inom färdtjänst och sjukresor. Det är angeläget att patient och brukare så som till exempel

synskadade kan vara aktiva och rörliga och kunna förflytta sig på ett smidigt sätt till rimlig kostnad för såväl samhället som den enskilde. En möjlighet är att se över och pröva förutsättningarna att inkludera färdtjänst och sjukresor i lagen om valfrihet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att stärka valfriheten inom färdtjänst och sjukresor, samt

att därmed anse motion 4:22 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:23

Artificiell intelligens ger stora möjligheter för vården

Anna Jähnke, Raus m fl – Skåne

Idén om att skapa tänkande maskiner har funnits ända sedan antiken och ledde så småningom fram till de första datorerna. Många menade dock att det är omöjligt att lära en dator att tänka som en människa. Men det som tidigare har varit svårt att omsätta i praktiken är idag en möjlighet då vi numera inom datorkraften nått en nivå som gjort att programmen faktiskt börjat fungera.

Artificiell intelligens – ett datorprogram med den mänskliga hjärnan som förebild – kan lära sig att tolka stora mängder information. AI kan vara ett bra sätt att automatisera sådant som människor också kan göra. Men många hoppas på att artificiell intelligens också ska kunna bidra med något helt nytt, kanske upptäcka saker som ingen människa har tänkt på att leta efter.

Men för att AI ska kunna jobba inom vården krävs det att de är ett proffs från dag 1, det kommer därför dröja innan AI kan tilldelas svårare och viktiga uppgifter. För att främja utvecklingen behövs därför mer forskning och tillgång till information, eftersom det bara är en tidsfråga innan AI kommer att förändra sjukvården. AI kommer inte kunna ersätta sjukvårdspersonal när det gäller omvårdnad och i det personliga mötet, men kommer kunna göra det som maskinen gör bäst nämligen att värdera stora mängder information på kort tid. Där ett tillstånd kanske är svårdiagnostiserat kommer AI kunna värdera all tillgänglig information och få fram en diagnos både snabbare, bättre och säkrare än människor. Men även om datorer kan göra riskbedömningar och presentera olika alternativ, har de har ingen förståelse för människors subjektiva upplevelser. Så att kommunicera en diagnos till patienten med empatisk fingertoppskänsla, eller att göra det rätta valet mellan två behandlingar med sina subjektiva för- och nackdelar görs fortfarande bäst av människor.

Datorerna kommer att ha tillgång till mer fakta än läkarna och det kommer att ändra läkarnas kompetensbehov. Den nya tekniken inom AI kommer att ge väldigt stora möjligheter för bättre, mer effektiv och mer jämställd vård. Men datorerna kommer även i framtiden att sakna ”intuition” och interaktionen med patienten kommer precis som det alltid varit att vara avgörande för den medicinska kvaliteten och där kommer läkarens kompetens bäst in.

För att vi skall utnyttja AI effektivt krävs troligen ett grundläggande förändrat perspektiv på hur vården är organiserad och bedrivs. Läkare idag utexamineras idag från sin grundutbildning med i princip endast gymnasiekunskaper inom IT, detta trots att vi ser att framtidens läkare kommer att arbeta avsevärt mer med IT än dagens läkare. Därför kommer läkarutbildningen behöva förändras detta är något som redan sker utomlands och där Sverige behöver följa efter. Det kräver dessutom en omläggning av vårdutbildningarna, även för exempelvis medicintekniska ingenjörer och vidareutbildning av mycket stora grupper. För att använda ett verktyg så bra som möjligt måste man faktiskt veta när man ska, respektive inte ska använda dem.

Den offentliga sjukvården i Sverige har stora utmaningar med budgetunderskott och personalbrist som kommer att växa kraftigt framöver i takt med vår växande och åldrande befolkning. Det finns en mycket stor potential inom att använda AI som stöd för att både öka produktiviteten och kvaliteten inom vård och omsorg. Nya typer av smartare, arbetsbesparande och kvalitetshöjande beslutsstöd för både vårdpersonal och patienter är ett självklart område där AI kan göra skillnad. Automatiserad monitorering av kroniskt sjuka kommer att revolutionera deras sjukvård och omsorg. Eftersom patienterna kan i ökad utsträckning bo kvar hemma och vara mera delaktiga i sin vård med hjälp av smarta verktyg. Vården kan följa patientens hälsostatus på distans och vid behov koppla upp ett videomöte. Systemet kan också larma vården automatiskt när det upptäcker en negativ tendens i patientens data-flöde, därmed kan akuta skov och ambulanstransporter förebyggas.

Nya sätt att arbeta med support från AI-system för vårdpersonal och patienter skulle kunna vara en av de mest effektiva lösningarna på vårdens utmaningar. Nyttan skulle kunna finnas inom många olika områden. Istället för att en läkare identifierar och bedömer vilka patienter som behöver opereras, är tanken att datorn efter inlärning ska kunna göra det i framtiden. Det skulle finnas flera fördelar med en sådan artificiell hjälpreda på sjukhuset. En artificiell intelligens blir aldrig trött och kan jobba på obekväm arbetstid. Läkarnas tid kan då frigöras för att kunna få tid till att titta extra på de mer komplicerade fallen, och till att träffa patienter.

Idag är det långa ledtider för att forska och när man försöker förändra inom vården. Här behöver man se på AI som ett komplement och som ett område som behöver utvecklas. Därför behöver Sverige ta ett helhetsgrepp om utvecklingen så vi inte hamnar i bakvattnet. Vi måste därför redan nu börja planera för denna nya värld.

Eftersom den som inser vad som kommer i tid har mycket större chanser att påverka så förändringen blir positiv.

Skåne ligger redan idag i framkant både vad gäller digitalisering och enhetlighet när det gäller patientinformation och samma journal via SDV (sammanhållen digital vårdplan) och CAFM som är det digitala verktyget för effektivisera omkring tjänster som behövs för att vården ska fungera. Därför anser vi att det vore naturligt att Skåne skulle bli det ställe där en satsning borde ske på AI så att svenska forskare inom AI uppmuntras att samverka mera med aktörerna inom vård och omsorg så att forskningen snabbare kan omsättas i praktiken.

Att-satser

att utreda möjligheterna för att inrätta en testbädd för AI i Skåne

att verka för att AI används mer inom forskning, utveckling och diagnosticering

Anna Jähnke Raus *Anna Mannfalk Höllviken* *Carina Zachau Örkelljunga*

Förbundsstyrelsens yttrande

Artificiell intelligens är ett mycket intressant område som får allt större betydelse i fler sektorer för varje dag som går. Ett område där potentialen är särskilt stor sett till effektivitet och säkerhet är sjukvården.

Hittills har flera länder påbörjat sitt arbete med AI i sjukvården för att bland annat kunna ge säkrare diagnoser och mer effektiv behandling. Det är viktigt att Sverige inte är sämre. För att vår sjukvård på sikt ska kunna hålla samma kvalité som andra jämförbara länder måste också vi börja utforska AI:s möjligheter inom sjukvården.

Innan vi kan dra nytta av AI på riktigt dock, måste vi lära oss mer. Vi behöver dels forska och utveckla tekniken samtidigt som vi parallellt kan testa den. Således tillstyrker förbundsstyrelsen motionärens samtliga att-satser.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen i Skåne partistämman besluta

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:23

Motionären föreslår dels att utreda möjligheterna för att inrätta en testbädd för artificiell intelligens i Skåne, dels att verka för att artificiell intelligens används mer inom forskning, utveckling och diagnosticering.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det är angeläget att identifiera och riva hinder för digitalisering samt att skapa bästa möjliga förutsättningar för att ta tillvara på alla möjligheter som artificiell intelligens

ger för att till exempel förbättra diagnostik, öka tillgängligheten i vården och minska den administrativa bördan för vårdens medarbetare. Digitalisering ger även ökade möjligheter till en mer jämlik vård. All patientinformation och data som genereras inom hälso- och sjukvården ger möjligheter till än mer avancerad forskning och innovation.

Partistyrelsen föreslår i sin proposition om välfärden bland annat att förändra och utveckla lagstiftningen i syfte att underlätta digitalisering inom hälso- och sjukvården. Det handlar till exempel om den sammanhållna journalföring som kräver patientens samtycke. Vi föreslår att detta krav om samtycke ersätts med krav om att patienten inte motsatt sig sammanhållen journalföring. Samtidigt vill partistyrelsen betona vikten av väl avvägda förändringar av lagstiftningen så att värnande av den personliga integriteten respektive öppenhet är balanserade.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:23 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:24

Läkemedelsassisterad rehabilitering

Peter J Olsson, Centrum Malmö och Carl Johan Sonesson, Slottsstaden – Skåne

Läkemedelsassisterad rehabilitering av opioidberoende LARO är numera en beprövad behandling med god evidens. Genom att förskriva läkemedel som metadon och buprenorfin, t ex subutex, till heroinister och andra opioidmissbrukare kan man nå sociala och medicinska förbättringar. Kriminaliteten minskar, det blir möjligt att leva ett normalt liv med studier eller arbete.

Metoden fungerar inte alltid. Heroinsuget är svårt att komma över även med hög motivation. Det sker avhopp och även bland dem som är kvar i programmet är dödligheten ganska stor. Men en stor grupp får en klart bättre social situation. För dem minskar också dödlighet kraftigt och även andra medicinska problem. Inte så få kan fungera normalt med arbete och familj.

2014 var Region Skåne första landsting/region i Sverige att införa ett vårdval för LARO. Det har hittills varit en uppenbar förbättring. Antalet mottagningar har ökat från åtta till 18, varav elva privata. Fler har kunnat få plats i behandlingsprogram, väntetiderna har minskat. Patienterna känner sig bättre bemötta vilket kan minska

avhoppen. Inga negativa effekter har heller vid utvärdering kunnat hittas av vårdvalet och de privata utförarna.

Ingen behandling av opioidmissbruk är perfekt. Det finns anledning att tro att behandlingsmetoderna kan utvecklas och bli bättre. LARO-metoderna har tillsvidare en jämfört med andra strategier god och evidenssäkrad effekt. Med tanke på att Sverige har en i jämförelse med andra länder hög dödlighet bland missbrukare vore det dumt att inte utnyttja LARO. Det finns läckage från behandlingar, men inget tyder på att substitutbehandlingen lockar in nya missbrukare eller påverkar samhällets attityd till narkotika i stort.

Att-satser

att LARO-behandling är en användbar form för missbruksbekämpning

att LARO-behandlingar med fördel kan bedrivas som vårdval med privata utförare

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för en bra och välskriven motion. Som motionärerna skriver så var Region Skåne det första landstinget/regionen först i landet med att införa vårdval för LARO redan 2014. Effekterna har varit positiva och utvärderingarna visar att väntetiderna minskat och så även det mänskliga lidandet. Som motionärerna skriver finns det utvecklingsmöjligheter, som det finns inom alla områden men sammantaget har vårdvalet inom LARO visat sig varit en användbar form för missbruksbekämpning som med fördel kan bedrivas som vårdval med privata utförare.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen i Skåne partistämman besluta

att bifalla motionen.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:24

Motionärerna menar att läkemedelsassisterad rehabilitering av opioidberoende (LARO) är en användbar form för missbruksbekämpning och att den med fördel kan bedrivas som vårdval med privata utförare.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att missbruksvården har en viktig uppgift att hjälpa och stödja människor att komma ur sitt missbruk och drogberoende. Moderaterna har i riksdagen bland annat medverkat till att motgiftet naloxon, som kan häva överdoser av opioider, efter Socialstyrelsens föreskrifter ska kunna ges med de regleringar och restriktioner som behövs.

Det är viktigt att Socialstyrelsens föreskrifter och råd om läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende följs. Det finns för närvarande

stora skillnader i organisation och satsade resurser mellan olika regioner. Resultaten av denna behandling av opioidberoende måste följas upp mer metodiskt, regelbundet och konsekvent. Det är centralt att regler, rutiner och kontroller efterlevs. Där finns i dag dessvärre betydande brister.

Moderaterna står fast vid att Sverige ska bedriva en restriktiv narkotikapolitik. Den viktigaste prioriteringen är att så få som möjligt ens ska vilja testa, pröva och använda narkotika och nätdroger. Den som hamnat i ett missbruk måste samtidigt få metodisk hjälp att försöka bli av med sitt missbruk. Däremot ska Sverige aldrig legitimera och acceptera att missbruk av narkotika fortgår.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:24 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:25

Fast läkare och listningstak

Roland Nilsson, Gävle – Gävleborgs län

Svensk primärvård står inför stora utmaningar. Primärvården kännetecknas idag av bristande tillgänglighet, dålig kontinuitet och en tung arbetsbelastning för personalen.

De flesta svenskar är listade på en vårdcentral, inte på en namngiven läkare. Bara omkring 40 procent av befolkningen i Sverige har en fast läkare. I andra länder som Norge, Danmark, Tyskland, Nederländerna, Storbritannien och Frankrike har nästan 100 procent en fast läkare.

En god, nära och trygg primärvård med listning på en fast läkare ger både bättre tillgänglighet, kontinuitet och mindre tryck på akutsjukvården. De länder som har en väl utbyggd primärvård med listning på en fast läkare har både bättre tillgänglighet och kontinuitet i primärvården än vad Sverige har.

För att säkra tryggheten för patienten, den medicinska kvaliteten och en rimlig arbetsbelastning för läkarna och andra professioner i primärvården behövs det ett tak för hur många patienter en läkare kan ha listade. Taket kan naturligtvis variera beroende på sammansättningen av patientunderlaget.

Med hänvisning till ovanstående föreslås partistämman besluta att partiet ska verka för

att varje invånare ska erbjudas att lista sig hos en namngiven läkare samt

att ett listningstak införs.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen lyfter fram frågan om hur primärvården kan utvecklas i landet vilket är en viktig fråga. Väljarna har även varit tydliga under många år att just sjukvården är en av deras viktigaste frågor. Sverige har valt att organisera primärvården via olika vårdvalsystem i de olika regionerna. Det är regionerna som själva utformar sina system inom Lagen om valfrihetsystem där fokus ligger på patientens fria val med etableringsfrihet för aktörer där konkurrensneutralitet ska råda.

För oss moderater är det viktigt att patientens fria väl värnas. Det är bra att patientens rättigheter i vården stärks och där är val av läkare en viktig aspekt. Idag listar man sig på en vårdcentral med möjligheten till att välja fast läkarkontakt om patienten så önskar. Det är bra om den möjligheten förstärks ytterligare men samtidigt ska det inte var tvingande att lista sig hos en läkare.

När det gäller listningstak för antal patienter per läkare så är den frågan mer komplicerad. Antalet patienter en läkare kan ansvara för är beroende av vilka patienter det rör sig om och arbetssätt för läkare och vårdcentral. Samtidigt är det viktigt att vårdens medarbetare har bra arbetsvillkor och där kan stort patienttrycket påverka arbetsmiljön negativt.

Förbundsstyrelsen beslutar

att anta yttrandet som sitt eget

Motion 4:26

Fasta läkare

Anders Hedman, Bollnäs – Gävleborgs län

Svensk hälso- och sjukvård har stora brister i kontinuitet och tillgänglighet. Alltför många patienter och anhöriga skickas runt i vården utan att ha en fast läkare att förhålla sig till och saknar en läkare som har det övergripande ansvaret för vården. Det finns en bred enighet om behovet av ett skifte till en mer nära vård där vården bättre följer patienternas behov. Det är en utveckling som inte kommer ske av sig själv dock utan som kräver målriktade insatser. För det räcker det inte med goda föresatser. Skarpare reformer måste till för att primärvården verkligen ska bli första linjens vård.

Det är inga nya problem vi brottas med. Köer, dålig tillgänglighet och bristande kontinuitet som innebär att patienterna träffar flera olika läkare vid olika besök i stället för samma fasta läkare har funnits länge i den svenska hälso- och sjukvården. Det är en förklaring till att vården var väljarnas viktigaste fråga när de gick till valurnorna 2018.

Det är framför allt i primärvården som utmaningarna finns. Trots goda politiska ambitioner av olika regeringar finns omfattande brister kvar. Reformer och satsningar har periodvis lindrat problemen, men har över tid tyvärr inte haft någon bestående effekt. De problem som kännetecknar svensk primärvård i dag är ungefär desamma som vi har brottats med sedan 1970-talet. Därför är det dags för politiska beslut nu.

Den kanske mest väsentliga delen i en ny nationell primärvårdsreform är listning på en fast namngiven läkare. I dag har alla invånare i Sverige möjlighet att få träffa en fast läkare när de söker sig till vårdcentralen, men de har ingen rätt till en sådan. Listning sker på ett hus, en vårdcentral, inte på en namngiven fast läkare. Det måste ändras. Utan en sådan lagstadgad rättighet kommer patienter fortsätta att ständigt hänvisas till nya läkare.

Ett sådant förslag finns tyvärr inte med i utredningen God och nära vård (SOU 2018:39). Det är en avgörande brist som avsevärt kommer att försvåra att uppnå en förbättrad tillgänglighet och kontinuitet i primärvården. Utan en listning på läkare riskerar såväl utredningens som andras tal om vikten av kontinuitet i vården att bli ett rent önsketänkande. Det bästa vi kan göra för att säkra kontinuiteten i relationen mellan patient och läkare är nämligen listning på läkare.

Det är hos den enskilde läkaren i primärvården som patienterna kan känna trygghet och få kontinuitet i vårdkontakterna.

I Estland har vi ett system med familjeläkare/fasta läkare och det fungerar alldeles utmärkt.

Med anledning av ovanstående yrkar jag

att Moderata Samlingspartiet skall verka för att ett system med fasta läkare införes snarast i Sverige.

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionen lyfter fram frågan om hur primärvården kan utvecklas i landet vilket är en viktig fråga. Väljarna har även varit tydliga under många år att just sjukvården är en av deras viktigaste frågor. Sverige har valt att organisera primärvården via olika vårdvalsystem i de olika regionerna. Det är regionerna som själva utformar sina system inom Lagen om valfrihetsystem där fokus ligger på patientens fria val med etableringsfrihet för aktörer där konkurrensneutralitet ska råda.

Motionären föreslår att systemet görs om att man istället för att lista sig på vårdcentral listar sig på en läkare istället. Dock innehåller våra vårdvalsystem många fler kompetenser än bara läkare exempelvis fysioterapeuter, distriktsköterskor. Att då införa ett system med endast läkare som motionären föreslår är inte så enkelt. Vi förordar istället att patienten ska ges möjlighet att välja fast vårdkontakt på den vårdcentral man är listad på, om man så önskar.

Däremot delar vi motionärens uppfattning om behovet av mer kontinuitet och bättre tillgänglighet i vården, vilket kommer kräva sjukvårdsreformer. Förbundsstyrelsen förordar därför att sjukvården, och då även ansvaret för vårdvalssystemet, förstatligas istället.

Förbundsstyrelsen beslutar

att anta yttrandet som sitt eget

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:25 och 4:26

Motionärerna föreslår att ett system med fasta läkare tas fram och att varje invånare ska erbjudas att lista sig hos en namngiven läkare, samt att ett listningstak införs.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det finns ett stort behov av reformer i primärvården. Den nära vården har en viktig roll och funktion i hälso- och sjukvården. Den behöver växa i betydelse framgent. Det är partistyrelsens uppfattning att detta bland annat kräver reformer som gör det mer attraktivt att arbeta i primärvården. I dag är exempelvis bristen på allmänläkare påtaglig.

Många patienter, speciellt de mest sjuka som ofta är äldre, multisjuka och kroniskt sjuka, både efterfrågar och behöver kontinuitet i sina kontakter med vården. Kontakter som ibland handlar om ett behov av allmänläkare i andra fall om ett multiprofessionellt team bestående av till exempel en psykolog, fysioterapeut, distriktssköterska med specialistutbildning och undersköterska.

I länder såsom Danmark, Norge, Nederländerna och Tyskland har i stort sett alla i befolkningen en fast läkare. I Sverige är motsvarande att drygt fyra av tio patienter har en fast läkare.

På sikt bör en betydligt större andel av vårdens samlade resurser i Sverige riktas mot den nära vården. Primärvårdens roll ska bland annat vara att knyta samman vården kring patienten samt att patienter och anhöriga ska kunna få en fast vårdkontakt, exempelvis genom läkare eller kontaktsjuksköterska, vilket partistyrelsen föreslår i propositionen som berör sjukvården.

Listningstak kan vara ett sätt att säkerställa en rimlig arbetsbelastning, samtidigt får inte listningstak leda till stora och avgörande inskränkningar i patientens valfrihet. Utformning av listningstak skulle kräva balanserade avvägningar och konsekvensanalyser hur dessa bäst bör utformas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 4:25 och 4:26 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 4:27

Statligt huvudmannaskap och finansiering av specialistsjukvården

Christer Siwertsson, Östersund – Jämtlands län

Svensk hälso- och sjukvård står inför stora utmaningar. De medicinska framstegen går allt snabbare, vilket generar kostsamma investeringar bland annat i ny teknik. Läkemedel forskas fram i en allt snabbare takt, vilket leder till att sjukdomar som inte var möjliga att lindra eller bota, i dag och i framtiden kan göra skillnad för den enskilde patienten och dennes anhöriga. Läkemedelskostnaderna för landstingen/regionerna stiger i en rask takt, i och med de moderna läkemedlen nu kommer ut på marknaden.

Vi ser bland annat mot bakgrund av ovanstående, en alltmera utbredd ojämlikhet vad gäller den hälso-och sjukvårdsservice som svenska medborgare har rätt att konsumera. Små landsting/regioner med svag skattekraft kämpar dagligen med ekonomin i syfte att kunna erbjuda sina invånare samma höga sjukvårdsservice som vad stora landsting/regioner kan erbjuda sina invånare. Tre stora utgiftsposter är i dagsläget särskilt framträdande. Stafettberoendet, Ny teknik och moderna läkemedel.

Det kommunala skatteutjämningssystemet har inte klarat av att utjämna skillnaderna mellan landstingen/regionerna och SKL har inte klarat av sin koordinerande roll som intresseorganisation.

Undertecknas motionär, menar att specialistsjukvården är och ska vara en nationell angelägenhet. Det måste vara staten som garanterar styrning, ledning och full finansiering av specialistsjukvården. Svensk hälso- och sjukvård behöver såldes reformeras i grunden. Allt annat är kosmetika och kommer inte ge svenska medborgare rätt till en likvärdig specialistsjukvård oavsett var de bor i landet.

Jag yrkar

att det Moderata partiet arbetar för att beskattningsrätten för landstingen/regionerna förändras utifrån ett nytt uppdrag.

att det Moderata partiet arbetar för att staten tar över ledning, styrning och finansiering av specialistsjukvården.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för den välskrivna motionen.

Att avskaffa landstingen har länge varit en debatterad fråga inom vårt parti.

Förbundsstyrelsen förstår motionärens frustration över den ojämlikhet som finns på olika håll inom den svenska hälso- och sjukvården idag.

Frågor om sjukvårdens organisation och finansiering är viktiga och återkommande. Det finns mycket som fungerar bra inom vården i dag med det finns samtidigt, som sagt, en hel del som behöver förbättras. För Moderaterna är det centralt att identifiera samhällsproblem som väljarna känner igen sig i och formulera lösningar på dessa.

Som motionären beskriver står hälso- och sjukvården inför stora utmaningar som kräver ekonomiska muskler. Ny tekning ex. robotar för säkrare operationsresultat, nya läkemedel och ökade anslag till forskning är exempel på detta. I sin tur kan detta ge en ökade skillnader mellan regioner och landsting, utifrån sina ekonomiska situationer och som medför att i vissa landsting och regioner väljs behandlingsmetoder bort och man avstår från inköp av dyra läkemedel. Detta är olyckligt för personer i behov av viss vård i regioner med svag ekonomi.

Med ett nationellt perspektiv över sjukvården tryggas vård på lika villkor, finansiering och en samordnad utveckling. Ett genomsnittligt landsting/region har i dag varken ekonomi eller befolkning för att klara av de ökande kraven från en allt mer specialiserad sjukvård. Ett statligt övertagande av sjukvårdsansvaret får ett stopp på landstingens och regionernas konkurrens mellan varandra för att i stället övergå till en nationell samordning för patienternas bästa.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen.

att motionen skickas vidare till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Motion 4:28

Motion om att förstatliga specialistsjukvården

Bertil Kjellberg, Sundsvall m fl – Västernorrland

Vården i Sverige är inte jämlik. Hur länge en patient får vänta på vård är beroende av var patienten bor. I Halland får 93 % av patienterna operation inom 90 dagar medan motsvarande siffra i Västernorrland är 59 %. Det är inte rättvist.

Alla landsting och regioner verkar under helt olika förutsättningar. Det handlar om olika stora geografiska avstånd, demografiska olikheter och varierande ekonomiska förutsättningar. Idag kan sjukdomar och behandlingsmetoder prioriteras på olika sätt i regioner och landsting. Det kan också finnas stora skillnader i kompetensnivå och i ekonomiska resurser.

Vårdens villkor behöver bli mer jämlika och rättvisa. Det uppdraget klarar inte dagens landsting och regioner.

Idag bedrivs högspecialiserad vård i statens regi på våra universitetssjukhus. Vården är en föränderlig bransch som varje dag vinner ny teknisk mark och blir mer avancerad. Med nya operations-, behandlings- och undersökningsmetoder är behovet av samordning och gemensamma lösningar större.

Välfärdens kärna ska vara stark och stabil. Invånare i Sverige ska känna sig trygga med att vården är tillgänglig och jämlik när man blir sjuk – oavsett var i landet man bor. Därför behövs mer samordning och ett större nationellt ansvar. Vi tycker därför att det är hög tid att specialistsjukvården blir statlig.

Vi tycker att ansvaret för primärvården på längre sikt ska övergå till Sveriges kommuner.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att förberedande arbete i form av utredningar och konsekvensanalyser påbörjas av en förstatligandeprocess av specialistsjukvården

att förbundsstyrelsen rekommenderar förbundsstämman att anta motionen som sin egen och skickar den vidare till kommande partistämma/arbetsstämma

Bertil Kjellberg
Sundsvall

Lina Heidenbeck
Sundsvall

Per Wahlberg
Sundsvall

Förbundsstyrelsens yttrande

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar på kort och lång sikt, detta gäller inte bara region Västernorrland utan i hela Sverige. Likabehandling och människovärdet ska vara detsamma i hela riket men tyvärr ser vi att regioner inte klarar av att sköta detta utifrån bl.a. kvalitet, ekonomi och kompetens. Moderaterna Västernorrland ser positivt på motionens intentioner.

Förbundsstyrelsen föreslår arbetsstämman:

att bifalla motionen.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Motion 4:29

Uppdelning av sjukvårdsansvaret mellan staten och kommunerna

Hans Sundgren, Söderhamn – Gävleborgs län

Vi moderater vill ha en solidariskt finansierad sjukvård med hög tillgänglighet i hela landet. Så är det inte idag mycket beroende på indelningen i landsting/regioner. Den logiska lösningen är att överföra ansvaret för specialistvården till staten och primärvården till kommunerna.

Vid millennieskiftet var Moderaterna det enda partiet som verkade för en uppdelning enligt den modellen men idag är det fler partier som är öppna för en sådan förändring.

Det är dags att vi åter aktualiserar detta och att Moderaterna tydligt och klart i kommande partiprogam ställer sig bakom en uppdelning av sjukvårdsansvaret mellan staten och kommunerna.

Att-satser

att moderaterna i Söderhamn vid sitt årsmöte den 24 februari antar motionen som sin egen.

att motionen överlämnas till länsförbundsstämman för vidare befordran till Riksstämman Partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens ambition om en mer jämlikvård. Vi delar också bilden av att uppdelningen på landsting/regioner bidrar till en ojämlik vård och tillgänglighet beroende på vart du bor.

Moderaterna nationellt har också varit positivt inställda till ett förstatligande av vården ur den aspekten att uppnå en god och jämlikvård oavsett var du bor. Med tiden har också mer och mer av styrningen förskjutits till staten och vi har nationella riktlinjer som gäller, då blir det logiskt att även finansieringen på sikt landar på staten.

I och med införandet av vårdvalssystemet råder nu fri etableringsrätt för alla aktörer. Förbundsstyrelsen ser därför att det inte är rimligt att flytta över primärvården till kommunerna då det ej går att införa vårdvalssystem i alla kommuner vilket skulle försämra valfriheten för patienterna. Det skulle heller inte lösa problemet med ojämlik vård beroende på bostadsort. Även primärvården bör därför läggas på staten och därmed lägga grunden för ett nationellt vårdvalssystem.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen på så sätt att flytta ansvaret för sjukvården till staten samt

att överlämna motionen till Partistämman

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen på så sätt att flytta ansvaret för sjukvården till staten samt

att överlämna motionen till Partistämman

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:27-4:29

I motion 4:27 föreslås att Moderaterna ska arbeta för att staten ska ta över ledning, styrning och finansiering av specialistvården. I motion 4:28 föreslås att Moderaterna påbörjar ett arbete i form av utredningar och konsekvensanalyser gällande en förstatligandeprocess av specialistsjukvården. I motion 4:29 föreslås att ansvaret för specialistvården förs till staten och primärvården till kommunerna.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattningar att svensk hälso- och sjukvård står inför ett antal större problem och är i behov av strukturella långsiktiga reformer. Partistyrelsen har i sin proposition om välfärden föreslagit att partistämman ska ge en arbetsgrupp i uppdrag att se över

kvaliteten, valfriheten, jämlikheten, kontinuiteten, effektiviteten och produktiviteten inom vården samt dess styrning, struktur och organisering.

En central slutsats är att den svenska hälso- och sjukvårdens resurser kan användas på ett bättre, effektivare och jämlikare sätt för patienten om det bland annat genomförs en förflyttning från slutenvård till mer av öppenvård, från sjukhus till mer av nära vård, från sjukvård till mer av förebyggande hälsofrämjande insatser och från att alltför ofta fokusera på organisation till att sätta patienten och medarbetarnas perspektiv allra främst.

Partistyrelsen anser att ett fördjupat utvecklingsarbete är helt nödvändigt och att detta ska fokusera på förutsättningar och möjligheter att ge alla patienter en mer tillgänglig och jämlik vård. Därtill se över styrning, ledning och huvudmannaskap inom vården och omsorgen. Den kanske allra viktigaste reformen handlar om att se till att de mest sjuka får en sammanhållen vård och omsorg. Det huvudsakliga perspektivet i vårt kommande utvecklingsarbete ska vara patienten och medarbetarna i vården.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 4:27, 4:28 och 4:29 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 4:30

Aktiv dödshjälp

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Moderaterna är ett parti som tror på den enskilda individen och att denne kan ta sina egna beslut. Detta innefattar allt i livet från den dag du räknas som myndig tills du inte längre vill fortsätta detta liv. I Sverige får du dock inte ta det beslut som borde vara lika självklart som att få välja barnomsorg, skola eller arbete. Du får inte bestämma dig för att du inte längre vill leva och avsluta det värdigt.

Den som har haft en anhörig som ligger på sin dödsbädd och ber om att få dö vet hur svårt det är att se en människa tyna bort. När hoppet helt är ute eller personen ifråga är gammal, drabbad av sjukdom eller inte vill mer borde det gå att denne tillsammans med en läkare tar beslutet om att få somna in på ett värdigt sätt. Detta kallas för aktiv dödshjälp och finns idag i bland annat Nederländerna.

Självklart ska beslutet noga gås igenom men det sista beslutet bör ligga på den enskilda individen. Detta nekas människor idag och istället får de som är sjuka eller gamla höga doser smärtstillande alternativt ser till att avsluta sitt liv på ett sätt som

för många andra kan bli förödande. Ett självmord är något som för många är tabu och skuldbelagt samt skapar en oerhörd ångest hos den som ska utföra det.

Genom att vara ett parti som står upp för varje persons fria vilja borde detta vara självklart vilket gör att vi som parti borde stå för förnyelse inom detta.

Moderaterna som parti ska arbeta för att den enskilda individens vilja är det avgörande i alla skeden i livet.

Med hänvisning till ovanstående text föreslås förbundsstämman besluta

att Moderaterna ser över på vilket sätt aktiv dödshjälp bäst hade genomförts i Sverige

att Moderaterna verkar för införandet av aktiv dödshjälp i Sverige, samt

att motionen vidaresänds till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Aktiv dödshjälp är ett ämne som berör alla människor oavsett åsikt. Vårt parti är på alla tänkbara plan för varje individs möjlighet att utöva sin egen fria vilja. Att införa aktiv dödshjälp i Sverige bedöms idag som oerhört svårt då det finns allt för många obesvarade frågor angående när det är den fria viljan som verkligen gör sig hörd. Viljan hos en människa, frisk eller sjuk, kan inte utgöra grund för ett beslut med denna dignitet utan att föregås av omfattande juridiska processer.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen

Reservation

Elin Petersson och Gustav Wenning reserverar sig till förmån för bifall till att-sats 2.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt

att bifalla motionen.

Motion 4:31

Att få ett värdigt avslut

Ulrika Dakouri och Theresa Lindahl, Moderata kvinnor i Skåne – Skåne

Idag lever vi allt längre och är friskare högre upp i åldrarna, men det kan komma en punkt i livet när man ställs inför en diagnos eller en skada som kommer att innebära en lång och smärtsam väg till ett oundvikligt slut.

Om man i detta läge och är fullt frisk i övrigt – vid sina sinnens fulla bruk, bör man kunna få välja alternativa vägar. Idag i Sverige är detta en fråga som knappt diskuteras medan man i flera andra länder har detta som ett alternativ för de som har en sjukdom eller ett sådant svårt tillstånd att man själv inte anser sig ha ett värdigt liv.

Det finns olika benämningar av Eutanasi, som är passiv eller aktiv dödshjälp.

Passiv dödshjälp innebär att livet förkortas genom att man undviker medicinska och tekniska hjälpmedel för att hålla en döende person vid liv. Detta är ofta lagligt i västvärlden, och praktiseras bland annat på människor som ligger i koma eller där man avstår fortsatt behandling vid dödlig sjukdom, beslut som ofta då är förenat med svåra smärtor och lidande.

Aktiv dödshjälp är däremot att man i aktiv handling påskyndar döden i relation till grundtillståndet som kan vara en sjukdom eller svår skada, detta sker då ofta genom att man administrerar en cocktail av droger som avslutar livet.

Aktiv dödshjälp är ett omdiskuterat ämne i hela världen och är förbjudet i stora delar av världen, bland annat i Sverige ofta inbegrips också läkarassisterat självmord i begreppet.

Vi har idag personer som aktivt åker till andra länder för att kunna utföra assisterad dödshjälp då de fått ett besked om svår sjukdom eller har så svåra skador där man inte anser sig kunna leva ett värdigt liv. Dessa personer har haft medel och möjlighet att göra detta. Medan andra som inte har den möjligheten men skulle vilja, aldrig får möjlighet att göra ett aktivt val att kunna avsluta sitt liv på sina egna villkor med bibehållen värdighet.

Att-satser

att det påbörjas dialog om eutanasi, då människor måste få möjligheten att själva få välja att ta ett värdigt avslut i sitt liv för att kunna slippa lidande

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionärerna belyser ett både kontroversiellt och svårdiskuterat ämne. Ett ämne som inte bara kräver en stark etisk diskussion kring individen i fråga, kring anhöriga och kring synen på livets slut, utan också kring somatiska respektive psykiska sjukdomar. När anses man vara så pass vid sina sinnens fulla bruk att man kan ta beslut vid en svår psykisk sjukdom? Är detta möjligt? Eller är det vid en somatisk diagnos med terminalt utfall som eutanasi är ett alternativ?

Detta är bara någon fråga av många. Men just för att det är ett kontroversiellt och svårdiskuterat ämne gör inte att förbundsstyrelsen inte ser ett värde i att detta diskuteras för att komma fram till kloka slutsatser och eventuella ställningstagande hos moderaterna. Vi ställer oss därför positiva till motionen om att en dialog kring eutanasi behöver påbörjas.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen i Skåne partistämman besluta

att bifalla motionen.

Motion 4:32

Utredning om aktiv dödshjälp

Moderatkvinnorna

Eutanasi (vilket faller under olika benämningar som aktiv eller passiv dödshjälp) är ett svårt och emellanåt, kontroversiellt ämne att diskutera och ta ställning till. Men även om det är så, behöver vi börja diskutera och utreda begreppen och ställningstagande i moderaterna och för Sverige.

Idag lever vi allt längre och är friskare högre upp i åldrarna, men det kan komma en punkt i livet när man ställs inför en diagnos eller en skada som kommer att innebära en lång och smärtsam väg till ett oundvikligt slut.

Om man i detta läge och är fullt frisk i övrigt – vid sina sinnes fulla bruk, bör man kunna få välja alternativa vägar. Flera länder har detta som ett alternativ för de som har en sjukdom eller ett sådant svårt tillstånd att man själv inte anser sig ha ett värdigt liv. Men för det krävs eftertanke. Vilket etiskt ställningstagande tar vi? Ofta talas det om somatiska sjukdomar inom eutanasi, men psykiska. Är man vid sina sinnes fulla bruk vid en djup depression eller åkomma som kraftigt minskar din livskvalitet på så sätt att du vill avsluta ditt liv? Detta och mer därtill behöver lyftas och debatteras.

Passiv dödshjälp innebär att livet förkortas genom att man undviker medicinska och tekniska hjälpmedel för att hålla en döende person vid liv. Detta är ofta lagligt i

västvärlden, och praktiseras bland annat på människor som ligger i koma eller där man avstår fortsatt behandling vid dödlig sjukdom, beslut som ofta då är förenat med svåra smärtor och lidande.

Aktiv dödshjälp är däremot att man i aktiv handling påskyndar döden i relation till grundtillståndet som kan vara en sjukdom eller svår skada, detta sker då ofta genom att man administrerar en cocktail av droger som avslutar livet.

Aktiv dödshjälp är ett omdiskuterat ämne i hela världen och är förbjudet i stora delar av världen, bland annat i Sverige ofta inbegrips också läkarassisterat självmord i begreppet.

Vi har idag personer som aktivt åker till andra länder för att kunna utföra assisterad dödshjälp då de fått ett besked om svår sjukdom eller har så svåra skador där man inte anser sig kunna leva ett värdigt liv. Dessa personer har haft medel och möjlighet att göra detta. Medan andra som inte har den möjligheten men skulle vilja, aldrig får möjlighet att göra ett aktivt val att kunna avsluta sitt liv på sina egna villkor med bibehållen värdighet.

Vi ser att moderaterna behöver våga diskutera och agera i detta känsliga område.

Moderatkvinnorna föreslår att

att Moderaterna verkar för att en utredning tillsätts så att människor får möjligheten att själva få välja att ta ett värdigt avslut i sitt liv för att kunna slippa lidande

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:30-4:32

I motion 4:30 föreslås att Moderaterna dels ser över på vilket sätt aktiv dödshjälp hade kunnat genomföras i Sverige, dels verkar för införandet av aktiv dödshjälp i Sverige. I motion 4:31 föreslås att det påbörjas en dialog om eutanasi och i motion 4:32 föreslås att en utredning tillsätts om aktiv dödshjälp.

Frågorna om vård i livets slutskede och att ingen svårt sjuk människa ska behöva uppleva outhärdlig smärta när allt hopp är ute är viktiga. Partistyrelsen delar emellertid Svenska Läkarsällskapets delegation för medicinsk etik uppfattning som är att ta avstånd från dödshjälp. Detta i linje med Världsläkarsamfundets etiska riktlinjer.

Samhället ska värna rätten till liv. Dödshjälp strider mot den principen. Dessutom ser Moderaterna att en legalisering av dödshjälp ofrånkomligen för med sig stora problem i tillämpningen, till exempel vad gäller avvägningar om frivillighet och den medicinska yrkesetiken.

År 2011 trädde Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:7) om livsuppehållande behandling i kraft. Det viktigaste syftet med de nya föreskrifterna var att säkerställa att patienter med livshotande tillstånd får en trygg, kontinuerlig och säker vård. Därtill har en särskild handbok tagits framför att kunna ge stöd och hjälp vid tillämpningen av föreskrifterna i det dagliga arbetet med svårt sjuka patienter.

I dödens närhet uppvisar många människor snabba svängningar mellan hopp och förtvivlan. Detta måste, enligt företrädare för den palliativa vården, vägas in när en patient uttrycker att hon eller han önskar att få dö i stället för att i livets slutskede plågas av stora smärtor och ångest.

Principiella ställningstaganden, etiska överväganden och beslut om lämplig inriktning av vården i livets slutskede bör baseras på såväl fakta som grundläggande etiska värderingar. Frågan om dödshjälp kommer behöva fortsätta att diskuteras och debatteras.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 4:30, 4:31 och 4:32 besvarade med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motionerna 4:30 och 4:32.

Motion 4:33

Ett bra liv – för alla, hela livet

Moderatkvinnorna

Forskning visar att regelbunden motion har effekter som minskad dödlighet i hjärt- och kärlsjukdomar, minskad risk för frakturer, förbättrad balans- och koordinationsförmåga, minskad risk för belastningsskador med mera.

Idrottande ungdomar har bättre självkänsla, begår färre brott och dricker mindre alkohol än jämnåriga som inte är engagerade i idrottsföreningar. Mer rörelse i skolan ger bättre skolbetyg. Hos äldre bidrar motion till att minska risken för demens och fallskador.

Rörelse är något som är fundamentalt för oss människor och det är därför det har så otroliga effekter på oss. Inte minst påverkar det vår hjärna positivt och minskar psykisk ohälsa.

Idrotten behöver bli mer jämställd!

Endast 39 procent av det offentliga stödet (LOK-stödet) runt om i kommunsverige går till flickors idrottande, och andelen minskar ju äldre flickorna blir. En förklaring är att det offentliga stödet är öronmärkt för föreningsidrott samtidigt som tjejer i tonåren i högre utsträckning än pojkar lämnar föreningsidrotten för träning i privat regi (gym, gympa, motionsbaserad gruppträning och dylikt).

En andra förklaring är att det största bidraget till barn- och ungdomsidrotten bygger på genomförda aktiviteter vilket premierar verksamheter med stora träningsgrupper och många träningspass. Ur ett könsperspektiv gynnar detta pojkar som dominerar i stora lagidrotter, medan flickor i större utsträckning återfinns i individuella idrotter.

I nästan hälften av de nationella idrottsförbunden (33 av 71) består styrelsen av mer än 60 procent män. 76 procent av förbunden har en manlig ordförande. Endast 1 förbund av 71 har en kvinnodominerad styrelse, ridsport, den enda där kvinnor och män tävlar på OS nivå på samma premisser.

Rollen som tränare domineras kraftigt av män. Enligt IdrottOnline står män för 73 procent av alla tränartillfällen i barn- och ungdomsidrotten. Även gällande internationella uppdrag är den manliga dominansen på ledande positioner i svensk idrott stor. Endast 24 procent av idrottsledare med internationella uppdrag i förbundsstyrelser och kommittéer var kvinnor 2016.

Manliga ideal fortfarande norm, det visas i intervjuer med ledare och aktiva inom de fem idrotterna brottning, gymnastik, ishockey, ridsport och taekwondo att idrottens praktik i stor utsträckning styrs av starka könsnormer.

Löner behöver sannerligen ses över – i genomsnitt får de kvinnliga landslagsidrottarna 18 890 kronor i månaden. Medan männen får 1 358 551 kronor.

Bra mat och minskat matsvinn

Rörelse och motion är bra för folkhälsan och vi behöver generellt må bättre. Då behöver vi också bra mat. All offentlig mat ska vara bra mat. Men bra mat är mer än bara bra mat. Det handlar om en hela måltidsstunden. Vi har barn som lider av ofrivillig fem-två dieter då de inte får så bra mat hemma på helgerna, därav att det går mer mat i skolköken på måndagar.

Vi är övertygade om att det gör skillnad att på varje offentlig inrättning och med rätt kompetenser går att förbättra matkvalitet, miljöpåverkan och resursutnyttjande.

Matsvinnet runt om i Sverige leder till stora negativa miljöeffekter och slöseri med resurser. Vi européer kastar i genomsnitt bort nästan 180 kg mat per person och år. Med tanke på att varje ton bortkastad mat motsvarar ca 4,2 ton koldioxid blir matsvinnet en väldigt viktig fråga att göra något åt. Vi tror att det med relativt enkla medel i vår vardag går att göra detta. Moderatkvinnorna vill arbeta för att minska matsvinnet totalt och tycker att kommuner och landsting ska ta ett bredare grepp

där det behövs, exempelvis med konkreta handlingsplaner för att minimera det onödiga matsvinnet samt bli bättre på att ta tillvara avfallets resurser och verka för att matavfall ska behandlas biologiskt så att växtnäring och energi tas tillvara.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

- *att* stödja idrottsrörelsen till att öka andelen kvinnor i förbundsstyrelser, kommittéer och valberedningar – samt att ställa krav på att det genomförs.
- *att* prioritera kunskap om jämställdhet inom idrotten
- *att* fler internationella uppdrag går till kvinnliga idrottsledare
- *att* kommuner för lika stöd till alla sporter – idag byggs det exempelvis ishallar men få ridhus
- *att* kommuner, landsting och regioner ska vara tydliga med att arbeta för ett helhetsperspektiv på måltiden och förutom maten på tallriken ska det tas hänsyn till måltidsmiljön, tiden maten serveras på, gemenskap, valfrihet samt strävar efter en hållbar miljö.
- *att* verka för mer rörelse i skolan
- *att* verka för jämställda löner inom idrotten.

Reservationer och yrkanden

Angelie Fröjd (Skåne), Theresa Lindahl (Skåne), Annsofie Thuresson (Skåne), Birgittha Bjerkén (Gävleborg) och Therése Hammarberg (Gävleborg) reserverade sig mot stämmans beslut angående proposition 4 till förmån för eget yrkande.

Ann-Sofie Thuresson (Skåne) yrkade avslag på proposition 4, attsats 1, 3, 4, 5, 7 och 8.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:33

Motionen behandlar frågor om jämställdhet inom idrotten och skolidrott, samt frågor om mat och matsvinn.

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och en källa till stor glädje och livslångt lärande för många människor, men som motionärerna påpekar är vägen till en jämställd idrottsrörelse fortfarande lång. En analys av Centrum för idrottsforskning (CIF) konstaterar att kvinnors och mäns deltagande, förutsättningar och villkor inom idrotten är olika på i princip alla nivåer.

Moderaterna har bland annat i riksdagen uppmärksammat behovet av att stärka jämställdheten inom svensk idrott, särskilt avseende fördelningen av ekonomiska medel. Vidare har Moderaterna föreslagit att tydligare jämställdhetsfokus ska implementeras inom ramen för den statliga satsningen Idrottslyftet; i Riksidrottsstyrelsens särskilda riktlinjer för initiativet framgår inte något sådant fokus.

Idrott i skolan förebygger psykisk ohälsa och har även positiv inverkan på kunskapsinhämtningen. Därför är det bra att regeringen har hörsammat det tillkännagivande som bland annat Moderaterna drev igenom våren 2016 och som innebär att skolidrotten utökas med 100 timmar. I ett nästa steg bör möjligheten att stärka idrottsundervisningen på fritidshemmen ses över, till exempel genom ökad samverkan med idrottsrörelsen, vilket arbetsstämman 2017 fattade beslut om.

Som motionärerna anför är det viktigt att måltider inom det offentliga präglas av hög kvalitet, både vad gäller själva maten och måltidsmiljön. Kommuner och regioner ska ges goda förutsättningar att prioritera detta arbete, utifrån sina lokala förutsättningar. För att minska matsvinnet behövs insatser på olika nivåer. Det kan till exempel handla om att byta ut märkningen ”bäst före” till ”minst hållbar till”. Vidare har Moderaterna i riksdagen drivit att Livsmedelsverkets bör få ett permanent uppdrag att sprida kunskap om matsvinnet och dess miljöpåverkan.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:33 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:34

Stärk den svenska hälso- och sjukvården

Moderatkvinnorna

Den svenska hälso- och sjukvården är ojämlik. Den vård och behandling som erbjuds befolkningen är beroende av bostadsort, om den enskilde är man eller kvinna, vilken utbildningsnivå och årsinkomst den enskilde har, om han eller hon är född i Sverige, vilken åldersgrupp den enskilde tillhör, eller om den enskilde utöver den somatiska sjukdomen har en psykiatrisk diagnos eller en funktionsnedsättning. Ojämlikheterna är stora och bestående. Att det förhåller sig så har politiska, administrativa och kliniska beslutsfattare på alla nivåer inom hälso- och sjukvården, från regeringen till minsta vårdcentral, känt till i årtionden. Men kraftfulla åtgärder har uteblivit.

Sedan 2014 har vårdköerna växt sig allt längre. Antalet personer som får vänta mer än 90 dagar på en operation gått från drygt 15 500 personer till över 33 000 personer. Mindre än hälften av alla cancerpatienter får vård i tid. Cancerfonden har presenterat ny statistik som pekar på att cancervården i Sverige är ett lotteri. Antalet barn som väntat längre än 30 dagar på insats från barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) har mer än tredubblats sedan hösten 2014. Vården i Sverige är alldeles för

sjukhustung. Den nära vården är inte tillräckligt tillgänglig och utbyggd. Det medför att barnfamiljer och äldre tvingas sitta och vänta på akutmottagningen.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att berörda parter måste anpassa utbildningsplatserna efter det behov vi ser idag på arbetsmarknaden. Idag ser vi att det utbildas alldeles för få undersköterskor, sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. Antalet utbildningsplatser till specialistsjuksköterskor måste öka, eventuellt ska utbildning erbjudas med ersättning

att ansvariga i region/kommun ser över möjligheterna att införa karriärstegar för omvårdnadspersonal för att öka attraktiviteten inom yrket

att berörda parter ser över möjligheterna till ett ökat mentorskap för äldre medarbetare som vill arbeta kvar hos sin arbetsgivare. På detta sätt ökar vi kunskapsöverföringen och stärker professionen.

att se över möjligheterna att reformera sjuksköterskeutbildningen att omfatta AT

Reservationer och yrkanden

Theresa Lindahl (Skåne), Annsofie Thuresson (Skåne) och Angelie Fröjd (Skåne) reserverade sig mot stämmans beslut till förmån för eget yrkande.

Theresa Lindahl (Skåne), Angelie Fröjd (Skåne) och Ann-Sofie Thuresson (Skåne) yrkade avslag på proposition 5. [Yrkandet avslogs efter votering med röstsiffrorna 14-21]

Partistyrelsens yttrande över motion 4:34

Motionärerna föreslår bland annat att berörda parter måste anpassa utbildningsplatserna efter det behov vi ser i dag på arbetsmarknaden och att se över möjligheterna att reformera sjuksköterskeutbildningen. Därtill att ansvariga i region och kommun ser över möjligheterna att införa karriärstegar för omvårdnadspersonal för att öka attraktiviteten inom yrket.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att kompetens- och personalförsörjningen inom välfärdens verksamheter är helt centralt. Utbildningssystemen i Sverige präglas av stor valfrihet för den enskilde och är en viktig del av den svenska modellen som till delar fungerat väldigt väl, men i andra delar medfört oönskade effekter. En viktig slutsats som partistyrelsen för fram i propositionen om välfärden är att antalet utbildningsplatser i framtiden behöver följa arbetsmarknadens behov i större omfattning.

Vid arbetsstämman 2017 fattades bland annat beslut om att Moderaterna ska verka för att det tas fram en nationell kompetens- och personalförsörjningsstrategi för vården och omsorgen. Denna strategi ska till exempel innefatta en ny sjuksköterskeutbildning, en utbildning som ska utgöra en

helhet där basen för bra specialistutbildning läggs genom en väl utformad och anpassad grundutbildning som gör blivande sjuksköterskor bättre rustade för yrken inom såväl sjukvården som den kommunala omsorgen.

Partistyrelsen föreslår också i propositionen om välfärden att vården och omsorgens medarbetare ska stärkas genom långsiktiga reformer som främjar goda arbetsvillkor och arbetsmiljöer. Det handlar bland annat om att ta fram och genomföra stöd för införande av obligatorisk fortbildning och att studenter behöver förberedas bättre för de praktiska delarna i yrket redan under studietiden. Även möjligheterna att göra karriär och byta arbetsuppgifter behöver förbättras. Det kan handla om vidareutbildning av till exempel sjuksköterskor till specialistsjuksköterskor.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:34 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:35

Öka valfriheten inom välfärden

Moderatkvinnorna

Alla ska ha tillgång till gemensamt finansierade verksamheter med hög kvalitet oavsett bakgrund eller betalningsförmåga. Det ska vara ordning och reda i välfärden och varje skattekrona ska användas omsorgsfullt. Det krävs god insyn, tillsyn och tydliga krav. Vårt fokus ska vara på kvalitet i form av höga resultat samt upplevd kvalitet hos patienter och brukare.

En väl fungerande välfärd är en självklar del i ett Sverige som håller ihop och där alla ges lika förutsättningar. Att kunna välja själv och påverka välfärdens innehåll har möjliggjort en mångfald av skolor, vårdcentraler, äldreboenden och andra verksamheter som annars inte hade funnits. Dessa verksamheter bidrar till utveckling av kvalitet genom nya idéer och lösningar. Många av dessa verksamheter är högt uppskattade av elever, patienter, äldre, anhöriga och andra mottagare såväl som de anställda.

Den svenska lösningen, med en gemensamt finansierad välfärd som alla medborgare har rätt till, och där många olika typer av utförare tillåts bidra ska värnas. Samtidigt finns det behov av att fortsätta utveckla välfärden. Sjunkande resultat i skolan, tillgänglighetsproblem i hälso- och sjukvården samt kvalitetsbrister inom äldreomsorgen pekar på ett fortsatt reformbehov.

Vårdköerna har fördubblats sedan hösten 2014. I 116 kommuner är det underskott på särskilda boendeformer för äldre. Närmare 40 000 äldre lider av undernäring inom äldreomsorgen. Äldre är en av de grupper som känner störst otrygghet, och särskilt äldre kvinnor. Ungefär var tredje kvinna i åldern 65 år och uppåt känner sig mycket eller ganska otrygg när hon går ut på kvällen eller avstår helt från att gå ut på grund av otrygghet. Var femte äldre över 80 år är drabbad av demens. Varje år insjuknar omkring 25 000 människor i Sverige i en demenssjukdom.

Moderaternas utgångspunkt är att varje människa är unik, med egna önskemål och intressen. Rätten till självbestämmande är lika viktig oavsett ålder. Den välfärd som betalas med våra gemensamma resurser ska därför präglas av stor valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande och finnas tillgänglig för alla som behöver den

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att se över möjligheterna till ett utökat samarbete mellan universitetssjukhusen i Sverige/ internationellt vid sällan diagnoser

att se över möjligheterna att införa ett vårdval även inom högspecialiserad vård

att se över förändrad lagstiftning för ökad digitalisering för ökad säkerhet och förenkling.

Partistyrelsens yttrande över motion 4:35

Motionärerna föreslår att se över möjligheterna till ett utökat samarbete mellan universitetssjukhusen i Sverige/internationellt vid sällsynta diagnoser, därtill att se över möjligheterna att införa ett vårdval även inom högspecialiserad vård och se över förändrad lagstiftning för ökad digitalisering för ökad säkerhet och förenkling.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att avancerad högspecialiserad vård ges till patienten när det finns tydliga kvalitetsskäl och patientsäkerhetsskäl. Det är därmed medicinska skäl för patientens bästa och inte regionalpolitiska hänsyn som ska avgöra var denna högspecialiserade vård ska ske. Arbetsstämman 2017 fattade också beslut om att högspecialiserad vård ska koncentreras och med ökad nationell styrning.

Moderaterna driver frågan att det är viktigt att väga in i konsekvensanalyser som visar vilken påverkan som sker gällande patientens möjligheter till tillgänglig traumavård i regionerna när beslut fattas om ytterligare koncentration av den högspecialiserade vården. Därtill fattade arbetsstämman 2017 beslut om att det fria vårdvalet även ska omfatta den specialiserade slutenvården och att samarbetet i sjukvårdsregionerna och mellan universitetssjukhusen behöver fördjupas inom flera områden. Detta kan med fördel gälla avseende sällan diagnoser.

Partistyrelsen föreslår i propositionen om välfärden bland annat att lagstiftningen om en sammanhållen digital journalföring som i dagsläget kräver patientens samtycke förändras så att detta aktiva krav i stället vänds till att om patienten inte motsatt sig så antas denne samtycka till att vården får ta del av patientinformation till dess motsatsen är meddelad. Förändringar av lagstiftning gällande digitalisering inom vård och omsorg ska emellertid alltid ske genom avvägning mellan integritet och öppenhet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 4:35, att-satserna 1-2, det vill säga

att se över möjligheterna till ett utökat samarbete mellan universitetssjukhusen i Sverige/ internationellt vid sällandiagnoser, samt

att se över möjligheterna att införa ett vårdval även inom högspecialiserad vård, samt

att i övrigt anse motion 4:35 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:36

Att åldras med värdighet

Moderatkvinnorna

Fram till 2070 beräknas befolkningen öka till knappt 13 miljoner. Befolkningens ålderssammansättning kommer under denna period också att förändras. Framförallt kommer andelen äldre över 65 år öka och förväntas 2070 uppgå till 25 procent av befolkningen. Under de kommande tio åren är det främst antalet som är 80 år eller äldre som blir fler.

Den ökande andelen äldre medför att kommunernas kostnader för äldreomsorg kommer att öka. I dag beräknas en person som har fyllt 80 år i genomsnitt kosta sin kommun 100 000 kr per år. Prognoser om den framtida befolkningen visar att utvecklingen av antalet äldre kommer att skilja sig markant åt mellan kommunerna. Konsekvensen blir att kostnaderna för äldreomsorg kommer att öka i mycket varierande omfattning i olika kommuner under de kommande åren.

Vi moderatkvinnor vill lyfta möjligheterna och underlätta för ett aktivt liv som senior – så länge man själv vill och orkar. Moderaterna har i sitt program en reform för att sänka skatten för Sveriges pensionärer. Detta gör det mer lönsamt för äldre att jobba och möjliggör en trygg omställning för den som vill byta bana senare i livet. Det innebär även att stärka äldres rätt till ett gott liv och välbefinnande. Det handlar bland annat om att förbättra matens kvalitet inom äldreomsorgen och bryta äldres ofrivilliga ensamhet.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att att införa ett måltidslyft för att säkra upp god, trivsam och näringsrik kosthållning erbjuds våra seniorer

att att mer utevistelse, mer rörelse är en naturlig del i våra seniorers vardag och att det avsätts tid för att seniorer på äldreboenden ska garanteras detta.

att att se över möjligheterna att alla kommuner inför en Parboendegaranti så att våra seniorer som vill bo tillsammans på ett äldreboende också får göra det.

att att se över förutsättningarna på bostadsmarknaden så att vi kan stimulera till fler trygghets/seniorboenden

att att ett tydligt handlingsprogram för demensvård tas fram

att att se över möjligheterna till att införa ett särskilt stöd till anhörig vars nära drabbats av demens

att att se över möjligheterna att utöka rut-tjänsterna för att stärka upp vår välfärd

Partistyrelsens yttrande över motion 4:36

I motion 4:36 föreslås bland annat att Moderaterna ska verka för att införa ett måltidslyft, mer utevistelse i seniorers vardag och att ett tydligt handlingsprogram för demensvård tas fram som till exempel ser över möjligheterna att införa ett särskilt stöd till anhörig vars nära drabbats av demens.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om behoven av en samlad politik i Sverige för kvalitet i äldreomsorgen och demensvården. Därtill föreslår partistyrelsen i propositionen om välfärden en reform som syftar till att skapa bättre förutsättningar och möjligheter till en sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka – ofta äldre, multisjuka och kroniskt sjuka. Det är en reform som tydligt tar fasta på behoven av ökat samarbete mellan region och kommun i syfte att ge bättre sammanhållen vård och omsorg till patient och brukare.

Vid arbetsstämman 2017 beslutades bland annat att Moderaterna ska verka för att ett nationellt handlingsprogram för kvalitetssäkrad och sammanhållen demensvård tas fram och genomförs. Det ska vara ett program som till exempel innehåller att samtliga grundvårdutbildningar ska ge relevanta kunskaper i gerontologi, geriatrik och demenssjukdom samt att en översyn ska genomföras som säkerställer att det finns ett väl fungerande särskilt stöd för nära anhöriga till den som drabbats av demens.

Vid arbetsstämman 2017 beslutades även att Moderaterna ska verka för förenklad biståndsbedömning för äldre, att ett måltidslyft i äldreomsorgen ska genomföras och att kunskapsnivån om äldres nutrition höjs inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård samt att äldres möjligheter att i sällskap

vistas ute ska prioriteras. Vi vill även följa upp parboendegarantin. Samtidigt ska de många äldre som vill bo kvar hemma så länge som möjligt få hjälp och stöd för att göra det via hemtjänst och hemsjukvård.

Partistyrelsen vill också understryka betydelsen av de svårigheter som i dag finns gällande att säkerställa kompetens- och personalförsörjningen inom äldreomsorgen. Många gånger bottnar bristen på upplevd kvalitet i äldreomsorgen på bristande förmåga till kontinuitet i bemanning. Därmed är goda arbetsvillkor och arbetsmiljöer av avgörande betydelse för den långsiktiga personalförsörjningen och därmed kvaliteten i äldreomsorgen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 4:36 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 4:37

Öppna upp för surrogatmödraskap i Sverige

Felicia Karlsson, Sundsvall – Västernorrland

I dagens Sverige är det förbjudet att sälja eller hyra ut sin kropp. Hyra ut kroppen i förmån för surrogatmödraskap får inte ens ske med s.k. ”altruistiska” skäl. Exempelvis två kvinnor som vill skaffa barn tillsammans blir begränsade då den ena mamman inte får bära den andra kvinnans befruktade ägg. Ett heterosexuellt barnlöst par får heller inte ta hjälp av en kvinna att skaffa barn med pappans spermier och mammans ägg, s.k. ”värdmödraskap” även om det sker utan vinstintresse från värdmammans sida och enbart ekonomisk ersättning för utebliven inkomst och omkostnader för barnet. Många risker som tas upp kan vara t.ex. Vems beslut det ligger på att abortera fostret om det under fosterdiagnostik visar sig att barnet lider av en missbildning. Föräldrarna eller värdmamman? Vad händer om värdmamman ångrar sig? Sådana här frågor skall i så fall lagregleras och helt landa på de blivande föräldrarnas beslut. En idé till att få värdmödraskap att fungera är att de blivande föräldrarna och värdmamman genomgår en utredning tillsammans med exempelvis läkare, psykolog och barnmorska, där de inblandade personerna bakgrundkontrolleras. T.ex. Ekonomiska förutsättning (så det inte blir ett vinstintresse från värdmammans sida) och att i tid kunna stoppa processen ifall misstanke föreligger om att surrogatmödraskapet riskerar att ske med oärliga avsikter eller att värdmamman riskerar att utnyttjas.

Med anledning av ovan yrkar vi:

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att tillåta surrogat/ värdmödraskap, samt

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att berörda myndigheter utreder, föräldrarna och värdmamman för att säkerställa att surrogatmödraskapet sker utan utpressning eller annan brottslighet.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en viktig och aktuell motion.

Det har under en längre tid pågått statliga utredningar för att få fram underlag för vad som borde vara lagligt i Sverige vad det gäller surrogatmödraskap och möjligheten att skaffa barn med hjälp av en värdmamma. Utredningen har utmynnat i diverse klargöranden och en stor mängd fakta och forskning på området. Rapporten och utredningen ledde också till att politiken rekommenderas att hålla lagstiftningen om surrogatmödraskap såsom den är idag - alltså icke existerande och olaglig.

Förbundsstyrelsen i Nya Moderaterna Västernorrland finner dock att det finns aspekter, likt motionärens, som inte tas med i utredningen och som överhuvudtaget tolkas på ett konservativt vis. Vi ser det som en självklarhet att altruistiskt surrogatmödraskap ska vara lagligt i Sverige. I ett modernt och liberalt Sverige så är det dags att vi gör denna möjlighet laglig för föräldrar som inte själva kan få barn på andra vis. Att det är olagligt i Sverige gör det dessutom möjligt för svenskar att åka utomlands och genomföra denna form av barnafödande, vilket riskerar att ske på ett mer okontrollerat och kanske till och med skadligt sätt. En legalisering i Sverige skulle göra det möjligt för oss att hålla god ordning, och precis som motionären föreslår så finns det i så fall möjligheter att säkerställa värdmammans välmående, vilket också var anledning till utredningens slutsats.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen stämman besluta

att bifalla attsats 1 och 2.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Motion 4:38

Motion angående rätten till biologiska barn ligger i avtalets makt och ett rättvist skattesystem

Öppna Moderater Stockholm

2018 var året då fler svenska barn föddes via surrogatarrangemang än vad som kommer till vårt land via internationella adoptioner. Politiker i Sverige har diskuterat och utrett frågeställningen och fortfarande gör vi gällande att försiktighetsprincipen går före rätten att varje kvinna ska få bestämma över sin egen kropp. Det här gör att barnlängtande par vänder sig till länder där surrogatarrangemang är tillåtet och betalar och genomför densamma process helt lagligt. Här börjar dock problemen och de oanade konsekvenserna. Det föds alltså barn som trots biologiska kopplingar inte erkänns som svenska medborgare vid födseln, barn som står utan tillgång till svensk välfärd i den mest utsatta situation i hela livet. Barn som står utan rätt till sjukvård, skola och social trygghet. Föräldrar som står utan rätt till sitt barn och till välfärden såsom föräldraförsäkring och sjukvård, som de solidariskt har varit med att finansiera. Allt för att vi låter byråkratin gå före tryggheten för de här familjerna och för att vi inte tillåter det ske inom Sveriges gränser. [1]

Det är alltså idag så att föräldraskap endast är förunnat de personer som har en fungerande livmoder, eller kan avtala sig till det via långa adoptionsprocesser. Adoptionsprocesser som i slutändan beslutas av lokalpolitiker, inte via en juridisk process från A till Ö. Trots att en kvinna i förebyggande syfte kan välja att ta ut ägg inför exempelvis en cancerbehandling så skulle hon inte få använda sig av sina egna könsceller om en sjukdom skulle förhindra hennes möjlighet att bära ett barn.

Det finns också en orättvishet i att vi inte tillåter surrogatarrangemang i Sverige. För män som lever i samkönade relationer är surrogatarrangemang det enda sättet att skaffa biologiska barn. När det gäller kvinnor som lever i samkönade relationer används skattemedel för att hjälpa till med familjebildning i form av IVF hjälp. Vi har alltså en grupp i vårt samhälle som via sin skatt betalar för att andra ska få en möjlighet till familjebildning samtidigt som vi förnekar den möjligheten för samma grupp. En grupp som inte frivilligt valt att avstå från att nyttja välfärdssystemet.

I Sverige idag är avtalsrätten en av de fundamentala lagar vi har. Den reglerar förhållandet mellan två parter och den fungerar alldeles utmärkt i en adoptionsprocess där föräldraskap kan avtalas. Borde det då inte vara fullt logiskt att även använda densamma lagstiftning i ett surrogatarrangemang? Det skulle i så fall underlätta och verka för en tryggare situation för barn och föräldrar som genomför surrogatprocesser utomlands. Eller vill vi ha en inskränkning på avtalsrätten och

säga att föräldraskap kan bara regleras via avtal i en adoptionsprocess och inte i andra sätt att bilda familjer och i förlängningen inskränka individens självbestämmande över sin egen familjebildning och frihet?

Utöver tidiga nämnda saker borde det anses ur en ren moralisk aspekt fundamentalt att varje människa själv får bestämma över sin egen kropp. Vi har idag ett skattesystem som inte skiljer på exempelvis kön eller sexuell läggning. Därför bör vi också ha samma tillgång till skattefinansierad hjälp att bilda familj. Samhället ska möjliggöra för alla som vill, att kunna föra sin genetiska, sociala, och historiska kod vidare genom resan i tiden.

[1] *SOU 2016:11 Olika vägar till föräldraskap*

Att-satser

att Öppna Moderater verkar för att alla barn får en trygg start i livet genom svenskt medborgarskap och barn som tillkommit genom surrogatarrangemang ska få direkt tillgång till svensk välfärd.

att skattefinansierad hjälp vid familjebildning och möjligheten att föra sitt genetiska arv vidare ska gälla alla utan någon diskrimineringsgrund

att avtalat föräldraskap ska gälla vid ett surrogatengagemang på samma sätt som vid exempelvis en adoptions situation

att Förbundsstämman skickar motionen vidare till partistämman hösten 2019 som sin egen

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för att de tar upp ett angeläget ämne, framförallt för de barn och familjer som hamnar i rättsosäkra situationer i ett redan psykologiskt påfrestande tillfälle i livet. Det är naturligtvis så att alla familjer i Sverige ska vara trygga och känna att staten finns där. Att inte barn som är födda via surrogatmödraskap utomlands har samma trygghet måste ändras. Lagstiftningen ska trygga alla svenska barn oavsett var och hur de skapats och fötts.

Vi håller också med motionären om att det är viktigt att alla skattebetalarare bör få samma möjlighet till att bilda familj. Altruistiskt surrogatmödraskap bör införas i Sverige och där delar Moderaterna och Öppna Moderater samma uppfattning.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla att-sats 2, 3 och 4

att avslå att-sats 1, samt

att Öppna Moderater verkar för att alla barn där föräldrarna är svenska medborgare får en trygg start i livet genom svenskt medborgarskap och barn som tillkommit genom surrogatarrangemang där ska få direkt tillgång till svensk välfärd.

Yrkanden

Patrik Nordin yrkade på: att avslå att-satserna 1 och 2, att bifalla att-satserna 3 och 4, samt bifall till Förbundsstyrelsens tilläggsyrkande.

Alexandra Ward Slotte yrkade på: att ändra att-sats 4 till att endast vidaresända motionen, inte att vidaresända motionen som sin egen.

Förbundsstyrelsen jämkade sig med Alexandra Ward Slottes ändringsyrkande.

Petra Douhan yrkade på: att ändra Förbundsstyrelsens tilläggs-att-sats till ”... alla barn där minst en förälder är svensk...”.

Förbundsstyrelsen jämkade sig med Petra Douhans ändringsyrkande. Izabell By jämkade sig med Förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade enligt:

att avslå att-sats 1.

att bifalla att-sats 2 och 3.

att bifalla att-sats 4 med Alexandra Ward Slottes ändringsyrkande, samt

att bifalla Förbundsstyrelsens tilläggsyrkande.

Motion 4:39

Värdmödraskap

Moderatkvinnorna

Den dåvarande alliansregeringen tillsatte 2013 en utredning med uppdraget att se över hur möjligheterna för ofrivilligt barnlösa att bli föräldrar kunde utökas. Utredningens uppdrag omfattade bl.a. att lämna förslag för att ge ensamstående kvinnor möjlighet till assisterad befruktning på samma villkor som personer som lever i en parrelation, vilket sedan mynnade ut i ny lagstiftning som trädde i kraft i april 2016. Utredningen hade därtill i uppdrag att ta fram ett ställningstagande kring frågan om det ska krävas en genetisk koppling mellan barnet och föräldrarna vid assisterad befruktning samt huruvida surrogatmoderskap ska tillåtas i Sverige.

Det är positivt att möjligheterna för ofrivilligt barnlösa att bli föräldrar förbättrats under senare år. Inte minst genom möjligheten för ensamstående kvinnor att genomgå assisterad befruktning – en fråga som våra partier varit pådrivande i. Därför välkomnar vi propositionens förslag om att det bl.a. ska bli tillåtet att utföra befruktning utanför kroppen med enbart donerade könsceller, s.k. embryodonation.

Däremot beklagar vi att regeringen inte valt att gå fram med lagstiftning för att s.k. altruistiskt surrogatmödraskap ska bli en tillåten metod i Sverige.

Det övergripande perspektivet i frågan om utvidgade möjligheter för fler att bli föräldrar ska vara barnets bästa. Barn ska också ha rätt att i den mån det är möjligt ges kännedom om sitt ursprung. Vår uppfattning är att ansvarsfulla vuxna som vill bli föräldrar ska ges stöd till detta så långt det är möjligt. Ett ansvarsfullt föräldraskap bygger på förmågan att ge barnet kärlek, trygghet och omsorg – oberoende av på vilket sätt barnet blivit till, föräldrarnas sexuella läggning eller om föräldrarna lever i en parrelation.

Mot bakgrund av detta anser vi att man bör utreda hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige. En sådan lagstiftning förutsätter att man belyser ett antal etiska och juridiska aspekter. Vi hyser stor respekt för komplexiteten gällande frågor som rör värdmödraskap. Vi är övertygade om att beslut om värdmödraskap inte fattas snabbt och oöverlagt under tidspress. Beslut om att genomföra ett värdmödraskap sker i själva verket mellan närstående och präglas av ömsesidig respekt, integritet, närhet och kärlek. Vi är övertygade om att det finns människor som vill kunna hjälpa en nära vän eller anhörig att skaffa barn. Vi har tilltro till att människor kan fatta välgrundade och avvägda beslut och ta ansvar för dessa. Det är emellertid viktigt att dessa beslut fattas utan risker för påtryckningar. Det är därför helt avgörande att säkerställa att påtryckningar och tvång inte får förekomma. Rätten till självbestämmande och informerat samtycke är helt central.

Med anledning av ovanstående yrkar Moderatkvinnorna på

att nya resurser tillförs för att stärka vårdkedjan mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård. Det ger ökad trygghet.

att det utreds hur en lagstiftning som tillåter värdmödraskap kan införas i Sverige

Partistyrelsens yttrande över motionerna 4:37-4:39

I motionerna föreslås att surrogatmoderskap bör tillåtas i Sverige, och det beskrivs under vilka former detta kan ske. Även problemen med den rättsosäkra situation, i vilken familjer hamnar som väljer att skaffa barn genom surrogatmoderskap utomlands, tas upp.

Partistyrelsen har respekt för att frågan om surrogatmoderskap är komplex. Samtidigt kan vi konstatera att det redan finns ett stort antal barn runt om i landet som är födda genom surrogatmoderskap utomlands. Barnen och deras familjer har självklart rätt till samma trygghet som alla andra. Moderaterna har därför i Sveriges riksdag drivit på för att lagstiftningen

bör förtydligas i syfte att skapa bättre trygghet för familjer med barn som kommit till genom surrogatmoderskap utomlands.

Utredningen om olika vägar till föräldraskap (SOU 2016:11) landade i slutsatsen att surrogatmoderskap inte ska tillåtas i Sverige. Det är olyckligt att utredningen när det gäller altruistiskt surrogatmoderskap till betydande del argumenterar som om dessa i huvudsak liknar och fungerar som kommersiella surrogatmoderskap.

Moderaterna har länge förespråkat att det bör möjliggöras för altruistiskt surrogatmoderskap i Sverige.

Vi har tilltro till att människor kan fatta väl grundade och väl avvägda beslut samt ta ansvar för dessa beslut. Vi menar vidare att beslut om surrogatmoderskap inte kan antas präglas av att de fattas snabbt och oöverlagt under tidspress, utan att beslut av denna natur mellan närstående fattas med ömsesidig respekt, närhet och kärlek.

Att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap kräver samtidigt att centrala frågor om föräldraskap besvaras. Det är också avgörande att säkerställa att påtryckningar och tvång mot kvinnor inte förekommer. Rätten till självbestämmande och informerat samtycke är grundläggande. Det informerade samtycket ställer krav på att människor dels får tillräcklig information och kunskap, dels förstår denna information innan samtycke lämnas. Vid ett förfarande med surrogatmoderskap är det viktigt att varje enskilt fall föregås av en omsorgsfull lämplighetsbedömning. Detta gäller både den tilltänkta surrogatmodern och de blivande föräldrarna.

En av motionerna lyfter också principen om att skattefinansierad hjälp vid familjebildning ska gälla utan diskriminering. Partistyrelsen delar i grunden den uppfattningen, men tycker samtidigt att frågan är för tidigt väckt givet att surrogatmoderskap i nuläget inte är tillåtet i Sverige, vilket däremot assisterad befruktning av kvinnor är.

I motion 4:39 föreslås också en förstärkning av förlossningsvården generellt. Moderaterna verkar för en trygg och tillgänglig förlossningsvård i hela landet, där ingår bland annat satsningar på att stärka vårdkedjan mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att Moderaterna ska verka för att lagstiftningen förtydligas för att de familjer med barn som tillkommit genom surrogatmoderskap utomlands ska få en bättre rättslig situation i Sverige och samma självklara trygghet som andra familjer,

att Moderaterna ska verka för att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap i Sverige,

att bifalla motion 4:39, att-sats 1, det vill säga

att nya resurser tillförs för att stärka vårdkedjan mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård. Det ger ökad trygghet, samt

att i övrigt anse motionerna 4:37, 4:38 och 4:39 besvarade med vad som ovan anförts.

Utskott 5

5

Utskott 5

Barns uppväxtvillkor, skola och bildning

Innehåll

Motion 5:1
400 Digitala diagnosverktyg i skolan

Motion 5:2
403 Utöka antalet skoldagar inom grundskolan

Motion 5:3
405 Motion angående en moderat kulturpolitik

Motion 5:4
421 Ett bra samhälle straffar inte sjuka barn

Motion 5:5
424 Länsflytt

Motion 5:6
426 Obligatoriskt BVC

Motion 5:7
428 Entreprenörskap i skolan

Motion 5:8
431 Motion gällande mer källkritik i skolan

Motion 5:9
433 Angående transkunskap och fortbildning för personal inom socialförvaltning och skolväsendet

Motion 5:10
437 Renodla skolans förutsättningar

Motion 5:11
438 Motion om staten som huvudman för skolan

Motion 5:12
442 Motion angående hållbara skoldagar

Motion 5:13
444 Reformer för en välfungerande högre utbildning

Motion 5:14
448 För högre utbildning värdig namnet

Motion 5:15
459 Motion angående utökad rätt till CSN-lån

Motion 5:16
461 Motion till stämman om utökad rätt till CSN-lån

Motion 5:17
463 Inför Lex Janna för förskolan

Motion 5:1

Digitala diagnosverktyg i skolan

Björn Tisjö, Alvesta – Kronobergs län

Skolverket genomförde under 2016 ett försök med 700 elever som skrev ett helt digitalt nationellt prov. Därtill finns 250 skolor i Sverige som idag använder sig av digitala nationella prov på eget initiativ. Först år 2022 skall det bli standard med digitala nationella prov över hela landet, enligt Skolverket och regeringen i en gemensam utredning. Digitala nationella prov kommer avlasta pedagogerna enormt och frigöra mycket tid för dem att lägga på pedagogik och undervisning istället. Vissa delavsnitt kan till och med rättas automatiskt i realtid.

Hur prov och betyg skall utföras och från vilken ålder det skall ges har diskuterats under flera år. Ju tidigare en kunskapslucka upptäcks desto tidigare kan den täppas till. Rätt stöd och insats i ett tidigt skede möjliggör barnens utveckling och att de ska tillskansa sig så mycket undervisning och kunskap som möjligt.

Digitala hjälpmedel finns att tillgå i en allt mer omfattande utsträckning än för bara några år sedan. Detta underlättar nya lärmiljöer men ställer också högre krav på pedagogerna. Med teknikens hjälp kan elever få anpassad undervisning och uppgifter skräddarsydda att vara utmanande och på precis lagom nivå för respektive elev.

Alla elever skall ges möjlighet att bli sitt bästa jag och nå sin fulla potential. Så som skolan ser ut idag är det många gånger en tungrodd uppgift att för en ensam pedagog administrera och genomföra särskilt anpassade arbetsuppgifter till en var i en klass.

Den digitala revolutionen går snabbt och eftersom tekniken för digitala nationella prov finns skulle nästa steg i digitaliseringen vara att ta fram även digitala diagnostiska avstämningstest för att få en mer lättadministrerad kartläggning. Tekniken skulle kunna utgöra en avlastning för pedagogerna i skolan. I klassrummet kan man jobba med exempelvis samma typ av matteuppgifter men med på olika nivå. Via datorn har varje elev en individanpassad lektion skräddarsydd för sina behov och sin kunskapsnivå. Då kan pedagogen ge exakt rätt hjälp och stöd till varje elev. Denna typ av indelning av elever finns redan men det borde gå att få mer träffsäkert med digital teknik. Verkligheten idag innehåller en lärarbrist och då är duktiga pedagoger oerhört värdefulla. Pedagogerna ska använda så mycket som möjligt av sin arbetstid åt att undervisa. Digitaliseringen i skolan är ett led i detta.

Att-satser

att Moderaterna lokalt i nämnder ökar takten i digitalisering i skolan för att frigöra tid för pedagogerna

att Moderaterna nationellt ökar takten avseende digitaliseringen i skolan för att frigöra tid för pedagogerna

att motionen skickas vidare till partistämman för behandling

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen delar motionärens utgångspunkt angående digitaliseringen av den svenska skolan. Det går för långsamt och kommer sannolikt stå oss dyrt om omställningen inte påbörjas snart. Likvärdigheten mellan kommuner men även inom kommuner är dålig och kunskapen hos pedagogerna är ofta avgörande för vilken nivå som eleverna får tillgodogöra sig. Digitaliseringens fördelar är många. Dels kan den hjälpa barn med särskilda behov att bättre tillgodogöra sig kunskap samt ge möjlighet till bättre måluppfyllelse. På sikt kommer digitaliseringen sannolikt minska kostnader och utjämna skillnader men framförallt kommer digitaliseringen spara tid & minska onödig administration för både pedagog och skolledare. Tid och resurser som istället kan läggas på eleverna, kunskap och det pedagogiska ledarskapet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför stämman besluta att bifalla motionen i sin helhet.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 5:1

Motionären framför att en digitalisering av skolan har en stor potential att främja elevernas kunskapsutveckling och att frigöra mer tid för lärarna att möta enskilda elever på deras individuella kunskapsnivå. Motionären kritiserar också att digitaliseringen av de nationella proven dröjer till 2022.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att svensk skola har stor potential att dra nytta av digitaliseringen. Rätt använt kan digitala verktyg i skolan öppna nya möjligheter till förenklad administration, pedagogisk utveckling och bättre stöd till elever i behov av särskilt stöd. Därför har Moderaterna drivit på för att en nationell strategi för skolans digitalisering ska tas fram. Detta är viktigt eftersom att det finns stora skillnader i graden av digitalisering mellan olika skolor, och det finns en risk att vi utan en sådan strategi inte fullt ut ta tillvara på teknikens möjligheter.

Sedan en tid tillbaka finns en strategi för skolans digitalisering beslutad av regeringen. Tillsammans med skolhuvudmännen och andra aktörer har Skolverket i uppdrag att förverkliga denna strategi. Fokus fram till år 2022 är

digital kompetens för alla i skolväsendet, likvärdig tillgång och användning samt forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter.

Partistyrelsen delar motionärens syn på digitaliseringens möjligheter för svensk skola och välkomnar därför den strategi för skolans digitalisering som nu finns på plats. Vi kommer noggrant att följa genomförandet av strategin, med målet att höja elevernas kunskapsresultat. Ett första, och viktigt steg, vore att snarast förstärka lärarutbildningens delar om undervisning i en digital skolmiljö, vilket Moderaterna föreslagit sedan länge. Slutligen instämmer partistyrelsen i motionärens kritik mot att digitaliseringen av de nationella proven går för långsamt. Denna kritik framför Moderaterna regelbundet till regeringen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:1 besvarad med vad som ovan anförts.

5

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för avslag på motion 5:1 med följande motivering:

‘’Digitalisering är inte regelmässigt av ondo, men den digitaliseringsiver som finns hos såväl politiker som tjänstemän saknar helt vetenskaplig grund i kognitionsvetenskapen och hjärnforskningen. I alldeles för stor utsträckning slängs iPads, skärmar och andra digitala verktyg in i undervisningen trots att rigorös forskning visar att det är mer av klassisk katederundervisning som är det mest effektiva sättet för barn att lära sig på. Ska Moderaterna bli Sveriges ledande skolparti måste det vara tydligt att vi står för sans och balans, bildning och evidensbaserad forskning i skoldebatten. Vi förslår därför att motionen avslås istället för att besvaras.”

Christian Gustavsson reserverade sig till förmån för avslag på motion 5:1 med följande motivering:

”Jag är av uppfattning att det finns allvarliga frågetecken kring effekten av digitala verktyg, ex. paddor, i skolan. Det i sig gör att jag ifrågasätter det rimliga i att ”öka takten” i digitaliseringen av skolan. Än mer problematiskt är att motionären anser att det ska göras med motivet att frigöra tid för pedagogerna, snarare än att öka kunskapsresultaten i skolan . Mot bakgrund av det reserverar jag mig till förmån för avslag av motionen.”

Motion 5:2

Utöka antalet skoldagar inom grundskolan

Jari Puustinen, Eskilstuna – Södermanlands län

Utöka antalet skoldagar inom grundskolan från dagens minsta nivå på 178 dagar per läsår till 183 dagar per läsår som lägsta nivå.

Vi ser att ett stort antal elever lämnar grundskolan utan att ha behörighet för vidare studier. Detta är ett stort misslyckande och för att motverka det bör den svenska skolan utöka antalet skoldagar och med det undervisningstimmar. Det är många elever och lärare som tydligt uttrycker att arbetsmiljön är stressig i skolan. Vi ser också ett ökande behov av att tidigare upptäcka barn med behov av särskilt stöd. En ytterligare utökad garanterad undervisning skulle därför vara ett led i att minska stressen och öka möjligheterna för att eleverna ska hinna uppnå de grundläggande kunskapsmålen. Att elever går ut grundskolan med grundläggande kunskaper är idag ett av de viktigaste verktygen skolan kan ge till våra unga för fortsatta studier och är i förlängningen ett verktyg till egen försörjning.

OECD-snittet gällande antalet skoldagar ligger på 185 dagar per läsår och vårt grannland Finland ligger på 187 skoldagar.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att stämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska utöka minsta antalet skoldagar till 183 skoldagar per läsår från dagens 178 dagar,

att stämman skickar motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Förbundsstyrelsens yttrande

Sverige ska i framtiden konkurrera som en kunskapsnation. Ett skolsystem av hög kvalitet, som möjliggör klassresor och kompetensförsörjer svenska företag bör vara en av våra främsta prioriteringar. Kvalitet i utbildning uppstår i mötet mellan lärare och elev. Ska svensk skola bättre klara av att leverera på sitt uppdrag behöver våra elever få mer tid med skickliga lärare. Att utöka antalet skoldagar är därför önskvärt, så de huvudmän som vill förstärka sin undervisning med mer tid genom fler dagar också får den möjligheten.

Många elever får idag inte de 178 undervisningsdagar de är berättigade till så ett första steg vore att de får undervisning dessa dagar. OECD genomsnittet för undervisningsdagar per år är 185 dagar så i framtiden kan antalet dagar utökas ännu mer än de 183 som nämns i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att ställa sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska utöka minsta antalet skoldagar till 183 skoldagar per läsår från dagens 178 dagar,

att skicka motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att ställa sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska utöka minsta antalet skoldagar till 183 skoldagar per läsår från dagens 178 dagar,

att skicka motionen vidare till partistämman i oktober 2019.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:2

Motionären föreslår att det minsta antalet skoldagar ska utökas från dagens 178 dagar till 183 dagar, vilket skulle innebära att Sverige hamnar på ett OECD-genomsnitt.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att mer undervisningstid är avgörande för att fler elever ska bli behöriga till gymnasiet. Jämfört med andra länder missar en svensk elev nästan ett helt år i undervisningstid under grundskoleåren. Snittet i OECD för den obligatoriska delen av skolan är 7 570 timmar i undervisningstid, medan svenska elever bara har 6 890 timmar undervisningstid från och med läsåret 2019/2020.

Internationella studier ger stöd för sambandet mellan utökad undervisningstid och kunskapsresultat. Därför har Moderaterna har föreslagit att målsättningen bör vara att alla elever i svensk skola på sikt bör utöka sin skoldag med ytterligare undervisningstid. I Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation för 2019 finns medel avsatta för att påbörja denna utökning av undervisningstiden, med start i lågstadiet.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:2 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:3

Motion angående en moderat kulturpolitik

John Weinerhall, Linköping – Östergötland m fl

Vi lever i en orolig tid och ser allt större motsättningar, både här hemma och utomlands. I det läget behöver vi kulturens berättelser mer än någonsin. Konsten och kulturen hjälper oss att förstå oss själva och den vi möter. Hur vi förhåller oss till vår samtid och hanterar vår framtid. På så sätt har kulturen aldrig spelat så stor roll som nu. Därför måste kulturpolitikens värde och innehåll återupprättas. Den senaste tiden har vi sett en ökande politisering av kulturen. Kulturen måste fredas från politisk klåfingrighet.

Kultur angår alla. Det är en fråga om både bildning och demokrati. Därför måste det vara med fokus på alla barn och ungdomars rätt till kultur där vi gör särskilda prioriteringar mot barn och ungdomar från socioekonomiskt svaga miljöer. Allas rätt till kultur måste för vårt parti ingå i det övergripande arbetet mot det växande utanförskapet.

Det är dock viktigt att påpeka att vi inte kan lova allt till alla. Regeringens massiva skattehöjningar slår hårt mot hushållens ekonomi. När familjer får mindre pengar är ofta kulturen som först prioriteras bort. En majoritet av de professionella kulturskaparna är egenföretagare. Sverige utbildar många konstnärer men rustar dem inte för en modern arbetsmarknads krav. För att kunna leva på sin konst måste vi långsiktigt säkerställa att konstnärer har de kunskaper som krävs.

Det är inom besöksnäringen flest nya jobb skapas. Detta gäller inte minst unga människor som inom denna sektor får sitt första viktiga jobb. Kulturen är motorn i hela denna växande näring. En modern kulturpolitik handlar därför både om att bejaka kulturens egenvärde och dess möjlighet att bidra till jobb och tillväxt. Kulturen är inte bara den offentligt finansierade utan består också till stor del av privata och ideella aktörer. En modern kulturpolitik inkluderar alla dessa och arbetar för de skall samarbete och kunna utvecklas enskilt och tillsammans. Detta perspektiv har helt lyst med sin frånvaro de senaste fyra åren.

Kulturpolitik i allmänhet

Vi lever i ett modernt och urbant samhälle med en stor förväntad nybyggnation de närmaste tio åren. De senaste studierna visar att över 700 000 nya bostäder behöver byggas fram till 2025. Sextiotalens miljonprogramssatsningar lärde oss att boende och trivsel handlar om så mycket mer än bara rinnande vatten, WC och egna rum till barnen. Idag kan vi i nästan varje bostadsannons läsa texter i stil med ” lugnt, grönt, barnvänligt och vackert område mitt i ett kulturlandskap”. Dessa

texter skriver de svenska mäklarna medvetna om att den moderna människan, vid sidan av jobb och bostäder, också vill leva ett liv som ger möjlighet till kultur och rekreation. Arkitekter, konstnärer och andra skapande grupper i samverkan har därför en viktig roll när nya bostadsområden växer fram. För att detta skall ske behöver det finnas konkreta politiska förslag hur byggsektor, förtroendevalda, arkitekter och konstnärer kan samverka. Detta sker redan idag men samarbetet behöver stärkas både avseende att reformera respektive utbildningar och i arbetet att ta fram nya bostadsområden.

En utredning bör därför tillsättas som tittar på infrastruktur utifrån kulturen som hävarm för framtida bostadsområden och ser hur olika utbildningar kan samarbeta i framtiden. Detta ska dock ske på ett sätt som inte hindrar ett kostnadseffektivt och ökat byggande. Ett sätt är att staten föregår med gott exempel när offentliga miljöer utformas genom att på ett tydligt sätt inkludera och koppla ihop byggande, arkitektur och konstnärskap i detta arbete.

Kulturarvet under jord är mycket omfattande och rikt. De äldsta föremål som grävs fram i vårt land är daterade år 3000 f kr. Detta arv skall vi värna för kommande generationer. Utmaningen finns i att hitta en balans mellan det moderna samhällets krav på nya bostäder och infrastruktur och skyddet av kulturarvet. Många kommuner upplever länsstyrelsernas hantering av ärenden kopplat till byggande och kulturarv som godtyckliga genom att bedömningar över landet skiftar. Detta har inneburit många och i vissa fall onödigt skarpa konflikter mellan stat och kommun. För att långsiktigt säkerställa en god balans mellan olika intressen i de olika regelverk som Länsstyrelserna har att tillämpa bör en särskild översyn göras. Syftet ska vara att åstadkomma förbättringar i villkoren för byggandet och samtidigt värna viktiga delar av kulturarvet under jord.

Kulturbryggan skapades av alliansregeringen 2007 för att aktivt stötta nyskapande kultur. Detta är en investering i framtidens kultur och stöd till den nyskapande konsten. Erfarenheten visar att riktat stöd för nya konstnärer i början av deras yrkesverksamma gärning är viktigt. Kulturbryggan lägger grunden för framtidens svenska konst och kulturskapande och bör byggas ut de närmaste åren. Varje satsad statlig krona är en investering. Modellen med delfinansiering innebar att 59 miljoner kronor tillföll Kulturbryggan 2014, för att investera i framtidens kultur. 25 av dessa miljoner var statliga.

Det som betraktas som nyskapande kultur idag kommer att vara en etablerad del av vårt gemensamma kulturarv i morgon. Regeringen har intagit en mycket passiv roll kring villkoren för nyskapande kultur. Därför borde vi, vid sidan om dubblerat stöd till kulturbryggan, verka för en utredning om hur den nyskapande kulturens villkor kan stärkas genom exempelvis samarbete med andra aktörer.

Konstnärer blir i allt större omfattning företagare som säljer sin konst men också mat, dryck och upplevelser. Konstnärer smyckar bostadsområden och utformar elektronik. För att ge yrkesverksamma konstnärer redskap att kunna leva på sin

konst och utveckla sitt företagande behöver många av dessa erbjudas utbildning i grundläggande entreprenörskap. Konststuderande bör på samma sätt uppmuntras att studera grundläggande företagsekonomi. Därför bör en utredning se över hur företagande skall kunna ske inom ramen för befintliga kultur- och företagarfrämjande insatser.

Skatter och moms skall vara på en rimlig nivå samt förutsägbara och rättvisa. Detta är idag inte fallet inom kulturområdet. Några exempel på differentierade momssatser är pappersböcker kontra e- böcker, film/ teater och konsert i jämförelse med att spela för dansande publik (den så kallade dansbandsskatten). Dessa frågor behöver initialt kartläggas med syfte att långsiktigt reformera och harmonisera kultursektorns moms och skattesatser.

Kulturen är en självklar del av berättelsen om Sverige och är en betydelsefull arena för att bygga förtroende och väcka intresse och nyfikenhet. Den svenska kulturen hjälper till att skapa kontaktytor och exponering för enskilda utövare. 2016 genomförde Svenska Institutet 56 evenemang inom kulturområdet. Arbetet med att inkludera kulturen i marknadsföringen av exportlandet Sverige kan utvecklas ytterligare och därför borde det genomföras en utredning om hur staten kan underlätta för internationell spridning av kultur.

Skapande skola var en av alliansregeringens största och viktigaste kulturpolitiska reformer. I motsats till den nuvarande regeringens satsningar på fria entréer för vuxna lönearbetare på statliga museum och sänkta avgifter på kommunala kulturskolor når Skapande skola barn och unga i den skolmiljö där alla barn befinner sig dagligen. Utmaningen är att vårda och utveckla reformen. Därför borde reformen byggas ut till att omfatta även gymnasieskolan.

Regeringen bör ta fram en strategi för att ännu fler skolor skall ta del av satsningen. Det sistnämnda skall ske genom att utreda befintliga hinder och ta fram förslag för att undanröja dessa. Tidigare utvärderingar av Skapande skola visar att en stor majoritet bland kommunerna regelbundet har använt sig av reformen med mycket gott resultat. Det finns dock alltjämt kommuner och fristående huvudmän som inte sökt i förväntat omfattning. Detta bör analyseras och förslag hur ännu fler kommuner och fristående aktörer kan ta del av reformen bör arbetas fram.

De kommunala kulturskolorna erbjuder barn och ungdomar en verksamhet som är bred, tillgänglig, av hög kvalité och därför viktig för tusentals barn och ungdomar. Skolornas verksamheter ser olika ut över landet beroende på hur kommunerna ser ut avseende storlek, skattesats och geografiskt läge. Staten bör stötta denna mångfald men samtidigt understryka att detta är en verksamhet som kommunerna har det yttersta ansvaret för. Regeringen har under det sista året satsat på att via riktade statsbidrag motivera kommunerna att sänka sina avgifter. Detta är ett kostsamt och ineffektivt sätt att göra kulturskolorna mer tillgängliga och riskerar långsiktigt att skapa ett system där stat och kommuner får ett gemensamt ansvar för kulturskolornas verksamheter.

Därför borde vi istället satsa ytterligare på Skapande skola som är en statlig reform som når alla barn. Stödet till de kommunala kulturskolorna bör istället utformas att staten erbjuder forskning kring hur man breddar och fördjupar kulturskolornas verksamheter. Statens kulturråd bör ges i uppgiften att utreda hur ett sådant stöd kan se ut.

Läsning är grunden för ett barns språkliga och intellektuella utveckling. Barns läsande är så mycket mer än bara en allmän önskan från samhällets sida att nya generationer skall vara bildade och litterära. Det handlar istället om alla barn och ungas rätt till kunskap.

Den digitala teknik med bland annat ljudböcker ger möjlighet att stötta barn och unga som har svårt att fokusera på en text i skrift. Genom stimuli av fler sinnen, syn och hörsel, kan dessa barn lättare tillgodogöra sig litteratur. Detta är ett exempel på den digitala teknikens möjlighet, denna utveckling bör regeringen beakta som en naturlig del av en modern kulturpolitik och inkluderas i framtida lässatsning. Därför är det viktigt med en särskilt riktad biblioteksssatsning mot barn och unga från socioekonomiskt svaga områden.

Museer är viktiga för enskilda människor och betydelsefulla för samhället både utifrån ett demokratiskt och ekonomiskt perspektiv. Museerna finns över hela Sverige och är olika varandra med unika samlingar. Räknar man även väldigt små museer finns det drygt 1700 stycken, ca 6000 årsarbetskrafter, 5,5 miljarder i intäkter, 5,25 miljarder i kostnader och 26,5 miljoner museibesök. Det finns museer som är centrala, vid hovstaten och universitet/högskolor (samtliga statliga), regionala, lokala, privata, stiftelseägda och ideellt drivna.

I motsatsen till regeringen, som i sin kulturarvsproposition endast fokuserar på de statliga museerna, ska vi moderater bejaka alla museum. Muséer, oavsett huvudman, bör motiveras att fördjupa samarbetet med skolornas undervisning. En utreda bör tillsättas för att se hur detta samarbete kan stärkas.

När en människa kommer till ett helt nytt land som geografiskt, kulturellt och religiöst ligger långt ifrån det tidigare hemlandet inleds en process av anpassning och förståelse. Via filmer, utställningar och litteratur öppnas vägar för nyanlända att förstå det som ibland kallas för världens modernaste land. När människor exempelvis väntar på uppehållstillstånd finns ofta tid till detta. Regeringen bör initiera ett arbete där svensk kultur tidigt finns med i integrationsprocessen. Ett sådant initiativ ger det redan befintliga arbetet med att introducera svensk kultur för nyanlända en större tyngd och systematik.

Forskning från bland annat Göteborgs universitet visar på kulturens läkande och utvecklande kraft genom hela livet. Kulturen bör vara en del av den framtida sjuk- och äldrevården lika naturlig som mat, sällskap och hygienisk omvårdnad. Anställda inom äldreomsorgen vittnar om gravt dementa icke talföra personer som kan sjunga verser av gamla sånger de lärde under barndomen. Kulturen har

uppenbarligen en unik förmåga att nå in till det friska i en annars skadad och åldrad hjärna. Denna forskning bör värnas både ur ett medicinskt och humant perspektiv.

Flera studier visar på kulturens förmåga att bidra till hjärnans läkning vid bland annat stress, utbrändhet och stroke. Även denna erfarenhet bör beaktas när framtidens sjukvård utformas. Resultaten av den tidigare alliansregeringens satsningar inom området kultur och hälsa och med denna erfarenhet som grund bör en utredning tillsättas med uppgift att lägga fram förslag på hur detta arbeta kan utvecklas.

I anslutning till att den tidigare satsningen på forskning på Kultur och hälsa utvärderas inkludera försöksverksamheten kultur på recept och med denna erfarenhet som grund lägga fram förslag på hur även detta arbeta kan utvecklas.

Finansiering och styrning av kulturen

Kultur finns och finansieras i offentlig, privat och ideell sektor. En modern kulturpolitik inkluderar alla dessa och arbetar för att de ska kunna utvecklas enskilt och tillsammans.

Något man ska komma ihåg men som sällan lyfts är att merparten av svensk kultur är privat finansierad, det är bra och viktigt. Det går inte att nog understryka vikten av en mångfald av finansiärer tillsammans med fria resurser inom kulturpolitiken, men kulturskapare måste ha fler möjliga finansiärer att vända sig till än det offentliga. Donationer till och köp av kultur ska vara avdragsgillt; det behövs fler stiftelser för kulturfinansiering och villkoren för privat kultursponsring bör förbättras.

Att skapa goda förutsättningar för konsten och kulturen handlar också om att belysa hur kulturpolitiken hänger samman med andra politikområden. När människor får behålla mindre av sin lön drabbar det kultursektorn i synnerhet. Kulturpolitik bör därför inte reduceras till en tävlan om att dela ut bidrag. Frågan om kulturens villkor är långt större och mer komplex än så.

Det är vidare självklart att armlängds avstånd ska råda mellan kulturens utövare och politiker. Det är grundläggande att konsten ska vara fri. Staten ska inte gå in och villkora, dvs. styra, konsten och de fria institutionerna, hur vällovliga dessa ambitioner än är. De statliga kulturpolitiska målen ska inte bli styrande i sådan grad att de exkluderar vissa grupper. På flera områden finns i dag en koppling mellan kvalitet och bidragsgivning – det gäller t.ex. för litteraturstödet. Vi menar att alla statliga bidrag och anslag till institutioner, kulturskapare, fria grupper etc. ska vara utformade på ett sätt som bidrar till långsiktig kvalitetsutveckling. Särskilda utvärderingsgrupper, med armlängds avstånd till politiken, bör utvärdera kvalitetsaspekter. Internationellt deltagande i dessa grupper bör eftersträvas.

Folkbildning

Den moderna arbetsmarknaden är dynamisk och full av möjligheter men ställer också krav på utveckling och livslångt lärande. Studieförbund och folkhögskolor

bedriver utöver den mer traditionella verksamheten med studiecirklar, kurser etc. även annan verksamhet, på uppdrag av samhället, organisationer m.fl. som breddar och fördjupar människor kompetens och stärker deras attraktivitet på arbetsmarknaden. Erfarenheter visar att folkbildningens olika aktörer varit framgångsrika i arbetet med att kunna hjälpa människor som inte kommit till sin rätt inom det formella utbildningssystemet och hjälpt dessa att etablera sig på arbetsmarknaden. Folkbildningen har också visat sig framgångsrik avseende att utbilda nyanlända.

I Sveriges finns 150 folkhögskolor. Av dessa erbjuder 106 internat. Det finns idag ett antal hinder när det gäller exempelvis ungdomars möjligheter att studera på folkhögskola. Detta gäller inte minst ensamkommande då folkhögskolan vänder sig i första hand till vuxna studerande som har fyllt 18 år. Behörighetsgivande eller allmän kurs på folkhögskola har en nedre åldersgräns på 18 år. Statsbidrag för studerande på behörighetsgivande kurs betalas därmed bara ut för elever över 18 år.

Folkhögskolorna skulle kunna användas som en av flera vägar in till det svenska samhället även för ungdomar under arton år. Upplägget är i grunden bra då de studerande på internat får tillgång till boende, studiegång och sociala nätverk samt hjälp till etablering på arbetsmarknaden. För att detta skall kunna ske måste principen att folkhögskolorna i första hand erbjuder vuxenutbildning för elever över 18 år förändras så att åldersgränsen sänks till 16 år. I linje med detta bör folkhögskolorna också ges möjlighet att utforma nya program i bland annat språkintroduktion särskilt inriktade på nyanlända ungdomar.

Alliansregeringen lade i mars 2014 fram propositionen (2013/14:172) Allas kunskap - allas bildning. Propositionen innehåller en ny målformulering för den statliga folkbildningspolitiken som förtydligar statens ambitioner med politiken och att folkbildningens målgrupp är bredare än målgruppen för vuxenutbildningen. I propositionen presenteras en ny modell för utvärdering av folkbildningen och dess effekter. Med hänsyn till folkbildningens viktiga roll i samhället är angeläget att regelbundet utvärdera den verksamhet som med stöd av statsbidrag anordnas av folkhögskolor och studieförbund. Detta bör göras med betydligt större systematik.

Alliansregeringen gav Statskontoret i uppdrag att hålla samman utvärderingen med stöd av underlag från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering och Myndigheten för kulturanalys. Den nuvarande regeringen har visat en begränsad vilja att fullfölja propositionens intentioner. Därför bör en utredning tillsättas där man ser över möjligheter att långsiktigt tillvarata folkbildningens upplägg och metodik.

Givet samhällets utveckling och den digitalisering som sker i snabb takt kan man också ifrågasätta kravet på kommunerna att tillhandahålla fysiska bibliotek. Samtidigt vet vi att det inte minst för barn och unga är viktigt med läsning och bildning från tidig ålder för att lyckas bra i skolan. Därför borde det utredas hur

biblioteksslagen kan bli mer flexibel samtidigt som läsfrämjande för barn och unga bejakas. Skolbibliotek och folkbibliotek borde i framför allt mindre kommuner med svag ekonomi kunna samordnas.

Civilsamhälle och kyrka

De ideella krafterna är en stor tillgång för samhället. Det civila samhället kan eller ska inte styras av politiker och myndigheter. De ideella insatserna ska däremot stödjas och uppmuntras. Volontärskap i Sverige är starkt. Vuxna och unga deltar i trygghetsvandringar på helgnätter, de hjälper hemlösa och engagerar sig mot hedersförtryck. Pensionärer tar sig tid för ideellt arbete i anslutning till skolor och fritidsverksamheter. Kyrkor, samfund och övriga ideella organisation erbjuder mat och en säng att sova i. Listan på insatser kan göras mycket lån

Ökad samverkan och samarbete mellan socialtjänst, skolhälsovård, ungdomspsykiatrin och den ideella sektorn är önskvärt. Här finns stora möjligheter att använda sig av varandras kunskap och engagemang. Därför ska myndigheten för vård- och omsorgsanalys få i uppdrag att systematiskt sammanställa goda exempel på samarbeten som finns mellan det civila samhället och socialtjänst och skola. Det kan bland annat handla om att fler socialsekreterare arbetar i yttre tjänst tillsammans med annan nattvandrare, kyrkor, fältpersonal, t.ex. i mobila team med polis på kvällar och helger.

Såväl barn och unga som deras föräldrar riskerar att hamna i kläm mellan olika myndigheters ansvar och skyldigheter. Detta gäller inte minst i utanförskapsområden och vid hedersrelaterade problem. Verksamheter som präglas av stress och underbemanning tenderar att inte orka samarbeta med andra verksamheter. För att mer av samarbete ska kunna ske mellan socialtjänst, skola, vård, psykiatri, polis och ideell sektor krävs det ett annat förhållningssätt än i dag. Det är centralt att analysera och använda de goda exempel som finns gällande ökad samverkan och samarbete mellan mindre kommuner samt mellan landsting/region och kommun.

Det goda samhället skapar vi tillsammans och en del av svaren på de utmaningar som vi ser i samhället finns i ett systematiskt fördjupat och förbättrat samarbete mellan skola, sjukvård, socialtjänst, äldreomsorg, kultur och det civila samhället. Detta kräver tydliga politiska signaler om att detta är ett prioriterat och viktigt arbete.

Civilsamhällets olika organisationer är ofta de som först når nyanlända. Om du är troende alternativt ägnat dig åt konstnärliga eller idrottsliga aktiviteter i ditt tidigare hemland blir det naturligt att söka sig till en exempelvis kyrka, moské, kör eller ett fotbollslag. Detta för att i en miljö som känns bekant bygga en bas för livet i det nya landet.

Språket är själva grunden för att komma in i samhället. Det civila samhällets kontaktytor ger möjlighet för dessa inte bara att erbjuda sociala kontakter och att ägna sig åt personliga intressen utan också att på ett mer systematiskt sätt kunna

erbjuda undervisning i svenska språket. Försök med detta har fallit väl ut och en utredning bör tillsättas med uppgift att komma med förslag för att öka frivilligorganisationernas möjlighet att kunna bedriva svenskundervisning.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en partnerskapsrelation mellan den idéburna och den offentliga sektorn. När en offentlig instans och en idéburen organisation ingår ett partnerskap definierar de tillsammans en samhällsutmaning. Vi anser att IOP är en väg mot ett fördjupat samarbete mellan det ideella och det offentliga. IOP i sin nuvarande form har funnits i ett antal år. Det är nu tid att utvärdera detta arbete och komma med förslag till ytterligare fördjupning av samarbetet.

Myndigheten för stöd till trossamfund, SST, beviljar ekonomiskt stöd till trossamfund. Stödet är riktat till församlingarna och samfundens arbete med gudstjänster och annan kyrklig verksamhet. Med detta att ge till trosutövning kommer det sekulära samhällets värderingsmässiga krav. Detta har i allt högre utsträckning visat sig krocka med religionsfriheten. Det är nu tid att ta bort SST i sin nuvarande form och föra över uppdraget till exempelvis Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Istället bör ett nytt stöd utformas som kyrkor och samfund kan söka för sitt utåtriktade sociala arbete. Statliga pengar bör alltså inte gå till att finansiera gudstjänstfirande utan enbart det diakonala arbetet. Offentligt stöd ska heller inte utgå till organisationer som upprätthåller normer och värderingar som inte hör hemma i det svenska samhället såsom hedersförtryck, våldsbejakande extremism och annan för det demokratiska samhället farlig fundamentalism.

Spelmarknaden

Propositionen 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad var en efterlängtad reform som innebär att dagens omoderna monopol ersätts med en modern lagstiftning som inkluderar hela den växande spelmarknaden. Detta är en uppfattning som vi moderater har argumenterat för under många år. Målet är att skapa en spelmarknad som präglas av ett högt konsumentskydd, hög säkerhet i spelen och tydliga förutsättningar för att få verka på marknaden genom ett licenssystem. Detta innebär att den svenska spelmarknaden öppnas upp för seriösa aktörer som vill vara med och ta ansvar. Därmed stänger systemet ute oseriösa aktörer. Att propositionen antogs med en bred blocköverskridande majoritet innebär att beslutet gäller över tid.

Det måste dock finnas en tydlig gränsdragning när det gäller statens agerande, dels på en konkurrensutsatt marknad och dels en där det fortfarande råder monopol. Utredningens förslag om att Svenska spel behöver delas upp i två strikt åtskilda företag är fullt rimligt.

När Svenska spel delats upp i två strikta företag finns inga rimliga orsaker till att staten skall verka på en konkurrensutsatt marknad. Den delen av företaget Svenska spel som kommer verka på den konkurrensutsatta marknaden bör i nästa steg säljas.

Hästsportens är en viktig näring. ATG kommer få en ny roll på en omreglerad marknad. Konsekvensen för hästnäringen i och med omregleringen var ingenting regeringen ägnade en tanke varför man har tillsatt en utredning om bland annat detta. Det är viktigt att denna resulterar i en hållbar finansiering för hästsporten framåt. I och med att ATG heller inte längre är monopolist borde statens engagemang i bolaget avslutas. Idag utser staten majoritet av styrelsen, inklusive ordförande, trots att bolaget helt ägs av svensk trav och galopp.

Filmpolitiken

Filmen som konstart kan som få andra konstarter beröra, förändra och underhålla. I sina bästa stunder ställer filmen viktiga existentiella frågor och bidrar till att vidga människors vyer. Samtidigt kan filmen manipulera bilder och påverka enskilda människor och hela folk i fel riktning. Film är en viktig konstart men också en kreativ näring som skapar många arbetstillfällen. Svensk film och svenska skådespelare är starka varumärken som bidrar till en positiv bild av Sverige. Svensk film har ett världsrykte med många prisade regissörer, skådespelare, sminkörer, fotografer och producenter. Detta är inte minst viktigt för ett litet och exportberoende land.

I mitten av sextiotalet skapade dåvarande Vd på Svensk film Harry Schein en filmavtalsmodell. Denna innebar att ett antal intressenter gemensamt skrev ett avtal avseende svensk films finansiering. Denna modell tjänade fram till 2014 svensk film väl. Det som sedan hände var att dåvarande kulturminister Alice Bah Kuhnke på DN debatt sa upp filmavtalet och istället avsåg att utforma en statlig filmpolitik. Detta utan att regeringen analyserat de praktiska och politiska konsekvenserna av detta. Den filmpolitiska propositionen sköts ner av Sveriges riksdag med inte mindre än nio tillkännagivanden. Svensk film lider av regeringens oskickliga hantering av frågan.

Framtidens filmpolitik får inte reduceras till ett antal vackra ord om filmens betydelse och allmänt hållna mål för svensk film. Regeringens filmpolitiska proposition förändrar i grunden de organisatoriska förutsättningarna för svensk film. En ny och bred filmutredning behöver därför tillsättas där Filmsveriges parter och organisationer, liksom riksdagens partier, involveras.

Vi lever i en tid när rörliga bilder präglar vår tillvaro. Unga människor filmar vardagshändelser med sina mobilkameror, många lägger upp klipp på sociala medier, bloggar och poddar lockar hundratusentals unga följare. Fler kan idag göra film och förverkliga sina konstnärliga drömmar utan att behöva begränsas av ekonomi. Samtidigt kan film som få andra medier manipulera verkligheten. Detta att alla har ständig tillgång till filmkameror innebär risker och gör unga människor sårbara. Detta handlar både om att luras av en manipulerad filmad verklighet men också att själv bli filmad. De senaste åren har vi tvingats vänja oss vid vittnesmål kring hur inte minst unga tjejer mot sin vilja filmats i olika privata sammanhang och detta har sedan lagts ut på nätet. Vi behöver en filmpolitik som talar om alla sidor av filmmediet, inte för att begränsa unga människors konstnärliga drömmar men

för att ge alla barn och unga verktyg att kritiskt granska den rörliga bilden. Detta handlar om rätten till skydd för varje ung människa.

Den illegala spridningen, som kostar svensk film uppskattningsvis 800 miljoner kronor årligen (2015 års siffror), är långsiktigt ett stort hot mot filmen som konstart. Om människor slutar att betala för att se film undergräver detta branschens möjlighet att leva och utvecklas som fri konstart. Sverige behöver en sammanhängande och väl genomarbetad politik för att komma tillrätta med detta växande problem. En utredning behöver därför tillsättas som tar fram en sammanhängande och långsiktig strategi.

Svensk film har, precis som konstateras i inledningen, en lång historia och under decenniernas gång byggt upp ett världsrykte. Den tekniska utvecklingen ger nya möjligheter att bevara och tillgängliggöra detta kulturarv för allt fler. En modern filmpolitik bör innehålla en idé om hur detta ska ske. Alliansregeringen satsade 60 miljoner på digitalisering, vilket betytt mycket för filmbranschen i stort. Nu behöver filmbranschen svar på frågan hur vi går vidare och vad som är nästa steg i denna satsning. Det är därför viktigt att utreda finansieringen av en fortsatt framtida digitalisering och säkerställa att det svenska filmarvet bevaras och tillgängliggörs i framtiden.

Regeringen beslut att säga upp filmavtalet innebar att flera finansiärer av svensk film försvinner. Skattebetalarna tvingas kompensera filmbranschen för dessa intäktsbortfall. Regeringen har valt att höja momsen på biobiljetter. Detta blev ett hårt slag mot en prövad bransch. I efterhand har regeringen försökt att kompensera för den skada man själva orsakat genom riktade bidrag till mindre biografer på landet. Det rimliga bör dock vara att uttala en ambition att återgå till den sexprocentiga biomomsen och utreda en alternativ finansiering byggt på de erfarenheter som 50 år av filmavtal har gett. Detta ligger också i linje med att se filmen som en del av kulturpolitiken i stort. Vill man att filmen ska behandlas som en naturlig del av den övriga kulturpolitiken bör filmen också omfattas av samma sexprocentiga kulturmoms.

50 år av erfarenheter att samverka genom olika filmavtal måste tas tillvara och utvecklas. Filmavtalet hade brister men också stora förtjänster framförallt avseende samverkan mellan alla branschens parter. Detta riskerar att försvinna med en statlig filmpolitik. Politik är sällan svart eller vit vilket filmfrågan åskådliggör på ett tydligt sätt. Regeringens hantering av filmfrågan innebar att möjligheten att ta tillvara det som var positivt med filmavtalet, ekonomiskt och erfarenhetsmässigt, försvann. En filmavtalsmodell som lagt grund för 50 år av svensk filmproduktion blev plötsligt roten till allt ont. Svaren på filmbranschens alla önskemål blev en statlig filmpolitik. Idag vet vi att regeringens filmpolitik löste få problem men skapade ett antal nya. Som en del i framtagandet av en ny filmpolitik bör erfarenheterna av femtio år av branschsamverkan dokumenteras och analyseras.

Sverige har alla förutsättningar att vara ett land där det produceras många bra svenska filmer men också lockar utländska filmbolag. Våra städer, kulturlandskap och natur ger goda förutsättningar för detta. Många svenska författare förlägger sina historier på hemmaplan men når en mångmiljonpublik utomlands. Mankell, Kallentoft, Larsson, Sjöwall/Wahlöö, Läckberg, Jonasson och Backman och är alla exempel på detta. Det som hindrar svenskt filmskapande är de höga kostnader som produktioner är förknippat med. Den populära filmen och Lasse Majas detektivbyrå som många familjer sett på bio under 2018 filmades av kostnadsskäl på Irland. Sverige bör utreda förutsättningarna för att i likhet med många andra länder införa någon form av produktionsincitament för filmspelning. Ett sådant system borde i likhet med andra länder vara utformas som en skattereduktion för svenska filmproduktioner för att värna skattebetalarnas pengar. Detta skulle långsiktigt stärka svensk film och innebära jobb och nya företag. I samband med att detta utreds bör regeringen ta ett helhetsgrepp och se över övriga möjliga förslag till ytterligare finansieringsvägar in i skapandet av ny film.

De senaste åren har bredden bland svenska filmskapare avseende kön, ålder och etnisk bakgrund glädjande nog förbättras. Även om det finns fortsatta utmaningar inom branschen är det viktigt att politiken har en armlängds avstånd. Det innebär att det offentliga inte ska ställa krav på kvotering och att identitetspolitiska riktlinjer inte ska utgöra grund för något offentligt stöd.

En handlingsplan med förslag kring det fortsatta arbetet med jämställdhet i svensk film bör därför tas fram. Det räcker inte med vackert formulerade filmpolitiska mål om jämställdhet, fortsatt utveckling kräver konkreta åtgärder.

Svensk film vinner långsiktigt på att bevara sin särart i relation med andra kulturella uttrycksformer. Modern kultur handlar dock också om att konstarter samverkar. Vi ser hur framgångsrika svenska filmer som Sällskapsresan blir teateruppsättningar, hur Georg Riedls filmmusik till Astrid Lindgrens texter sjungs in på skiva av Robin och Plura Jonsson, att artisters låtskatter, exempelvis Björn och Benny, blir film med Meryl Streep i huvudrollen, hur storsäljande böcker blir både teater och film och hur film- och dataspelsbranschen blir allt mer sammankopplade. I en allt mer global och digitalt uppkopplad värld blir avståndet mellan människor, kulturer, länder och kulturella uttryck mindre. Detta är långsiktigt en positiv utveckling som stärker filmens roll som brobyggare och konstform. Därför bör en större framtida filmutredning också ges i uppdrag att ta fram förslag som stärker samverkan med andra konstformer.

De regionala filmcentrumen är viktiga delar av svensk film. Dessa behöver fortsatta stöd men också stimuleras till att närma sig varandra. En modern filmpolitik bör formulera idéer hur detta ska kunna ske. I regionerna stöds mycket av svensk amatörfilm. En utredning bör därför också titta på incitament för ökat samarbete med och mellan de regionala filmcentrumen samt förslag som stärker svensk amatörfilm.

20 000 svenskar jobbar inom film, TV och närliggande verksamheter. Att ta en film från idé till premiär är en spännande och komplicerad process som kräver att människor med mängder av olika yrkeskompetenser bidrar vilket inkluderar exempelvis allt från manusförfattare och regissörer till ljussättare, kostymörer, scriptor och biografpersonal. Det är långsiktigt viktigt att det finns utbildningar av hög internationell kvalitét inom samtliga yrkesområden som kopplar till filmproduktion.

Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman besluta

att 1 Moderata Samlingspartiet verkar för en utredning om att tillvarata konst, arkitektur och kultur i det offentliga rummet

att 2 Moderata Samlingspartiet verkar för en översyn av länsstyrelsen tillämpning av kulturarvet under jord

att 3 Moderata Samlingspartiet verkar för att värna och utveckla den nyskapande kulturen

att 4 Moderata Samlingspartiet verkar för att förbättra konstnärers villkor och del av de kulturella och kreativa näringarna

att 5 Moderata Samlingspartiet verkar för en harmoniserad kulturmoms

att 6 Moderata Samlingspartiet uttalar att det är viktigt att nyttja och utveckla kulturen i ett internationellt perspektiv

att 7 Moderata Samlingspartiet verkar för en utbyggnad av Skapande skola

att 8 Moderata Samlingspartiet uttalar att kulturskolan inte ska vara statligt styrd

att 9 Moderata Samlingspartiet verkar för en biblioteksatsning som inkluderar alla

att 10 Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka samarbetet mellan museisektorn och skolan oavsett huvudman

att 11 Moderata Samlingspartiet verkar för en utvärdering av satsningen Kultur och hälsa

att 12 Moderata Samlingspartiet verkar för en utvärdering av satsningen Kultur på recept

att 13 Moderata Samlingspartiet verkar för att göra donationer till kultur avdragsgill

att 14 Moderata Samlingspartiet uttalar att privat finansiering är avgörande för den fria kulturen

att 15 Moderata Samlingspartiet verkar för att alla anslag och bidrag till institutioner, kulturskapare, fria grupper etc. ska bidra till långsiktig kvalitetsutveckling.

att 16 Moderata Samlingspartiet verkar för en sänkt åldersgräns på folkhögskolorna för att erhålla statsbidrag för studerande på behörighetsgivande kurs till 16 år.

att 17 Moderata Samlingspartiet verkar för att ge folkhögskolorna möjlighet att erbjuda ensamkommande ungdomar språkintroduktionsprogrammet. 1 2

att 18 Moderata Samlingspartiet verkar för en utvärdering av stödet till folkbildningen 3 4

att 19 Moderata Samlingspartiet uttalar att det är viktigt att tillvarata folkbildningens upplägg och metodik. 5 6

att 20 Moderata Samlingspartiet verkar för en översyn av biblioteksslagen för mer flexibilitet samtidigt som barn och ungas läsande värnas 7 8

att 21 Moderata Samlingspartiet uttalar att det civila samhället är en bärande kraft i samhället 9 10

att 22 Moderata Samlingspartiet verkar för ökad samverkan mellan privat, offentlig och ideell sektor 11 12

att 23 Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka civilsamhällets möjlighet att driva undervisning 13 14

att 24 Moderata Samlingspartiet verkar för utvärdering och fördjupning av IOP 15

att 25 Moderata Samlingspartiet verkat för att lägga ned SST 16

att 26 Moderata Samlingspartiet verkar för att bidrag till trossamfund ska gå till det sociala arbetet och inte till gudstjänstfirande 17 18

att 27 Moderata Samlingspartiet verkar för att organisationer som motarbetar svenska universella värderingar ska få indraget stöd från det offentliga 19 20

att 28 Moderata Samlingspartiet verkar för att dela Svenska spel i två bolag 21

att 29 Moderata Samlingspartiet verkar för att sälja den del av Svenska spel som verkar på en konkurrensutsatt marknad 22 23

att 30 Moderata Samlingspartiet uttalar att hästnäringens nya förutsättningar är viktiga att bejaka i och med omregleringen av spelmarknaden 24 25

att 31 Moderata Samlingspartiet verkar för att avveckla statens engagemang och styrelserepresentation i ATG 26 27

att 32 Moderata Samlingspartiet verkar för att det tillsätts en ny bred filmutredning 28 29

att 33 Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka arbetet med att ge barn och unga redskap att kritiskt granska rörliga bilder 30 31

att 34 Moderata Samlingspartiet verkar för att beivra illegal spridning av film på nätet 32 33

att 35 Moderata Samlingspartiet verkar för att bevara, tillgängliggöra och visa det svenska filmarvet 34 35

att 36 Moderata Samlingspartiet verkar för att harmonisera biomomsen med övrig kulturmoms 36 37

att 37 Moderata Samlingspartiet verkar för att utveckla part- och branschsamverkan 38 39

att 38 Moderata Samlingspartiet verkar för att införa produktionsincitament i form av skattereduktion för svenska filmproduktioner

att 39 Moderata Samlingspartiet verkar för att politiken ska ha en armlängds avstånd till filmen med mindre identitetspolitik i styrningen

att 40 Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka svensk films samverkan med andra konstformer

att 41 Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka den regionala filmen och den svenska amatörfilmen

att 42 Moderata Samlingspartiet verkar för att säkerställa kompetensförsörjning på filmområdet

John Weinerhall
Linköping, Östergötland

Lotta Finstorp
Flensbygden, Södermanland

Annicka Engblom
Rödeby, Blekinge

Ann-Britt Åsebol
Falun, Dalarna

Viktor Wärnick
Söderhamn, Gävleborg

5

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionärerna (delar av ledamöterna och suppleanterna i kulturutskottet) har skrivit en omfattande motion angående moderat kulturpolitik.

Motionen berör oerhört många områden, såsom arkitektur, kulturarvet under jord, konstnärer som företagare, skatter och moms inom kultursektorn, internationell spridning av svensk kultur, skapande skola, bibliotek, museer, kulturen i integrationsprocessen, kultur inom sjukvården, finansiering av kulturen, folkhögskolor, civilsamhället och trossamfund, spelmarknaden, filmpolitiken och biomomsen.

I många delar finns redan ovan nämnda kulturområden i partiprogrammet. Dock behöver vi inse värdet av en fungerande kulturpolitik. Som motionärerna skriver i sin inledning; ”Kulturpolitikens värde och innehåll måste återupprättas.”

Under rubriken Kultur i partiprogrammet står det i ingressen:

”Vi lever i en orolig tid och vi ser allt större motsättningar, både här hemma och utomlands. I detta läge behöver vi ett levande kulturliv och ett starkt civilsamhälle mer än någonsin.”

Förbundsstyrelsen skulle önska att motionärerna istället för att specificera varje område hade gjort en sammanfattning som mynnade ut i ett förslag om att tillsätta en arbetsgrupp för att formulera en bred moderat kulturpolitik

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

att bifalla att-satserna 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42

att avslå att-satserna 4, 13, 16, 17, 23, 38

att anse att-satserna 7, 22, 27 besvarade med vad som ovan anförts

Reservationer

Matilda Ekeblad reserverade sig mot beslutet till förmån för att avslå att-satserna 1, 3, 35, 40, 41, 42

Matilda Ekeblad reserverade sig mot beslutet till förmån för att bifalla att-sats 23

Fredrik Sjöstrand reserverade sig mot beslutet till förmån för att bifalla att-satserna 23 och 38

Anwar Samuelsson reserverade sig mot beslutet till förmån för att besvara samtliga att-satser

Avvikande mening

John Weinerhall anmälde avvikande mening med följande motivering: För en sammanhållen och heltäckande kulturpolitik i alla olika kulturområden hade jag gärna sett att förbundsstyrelsen hade bifallit motionen i sin helhet.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:3

Motionen är omfattande och berör ett flertal områden inom kulturpolitiken såsom arkitektur och konst i det offentliga rummet, kulturens finansiering och kulturskaparnas villkor, barns tillgång till kultur, bibliotek och muséer, kulturens roll i integrationsprocessen och inom sjukvården, folkhögskolor och folkbildning, civilsamhället och trossamfund samt spelmarknaden och film.

Partistyrelsen noterar att ett flertal av motionärernas förslag redan drivs aktivt som en del av den bredare moderata kulturpolitiken.

Kulturen och konsten har ett egenvärde, och den ger oss verktyg att utforska vilka vi är som människor. Det är grundläggande att kulturen och konsten ska vara fri och utvecklas självständigt. Armlängds avstånd ska råda mellan kulturens utövare och politiker. Kulturpolitikens huvuduppgift är följaktligen att ge förutsättningar för att mer konst och kultur ska kunna skapas, och att mer konst och kultur ska kunna möta en publik – och särskilt viktigt är att prioritera barns och ungas tillgång till kultur samt exempelvis muséer och bibliotek.

Detta har samtidigt viktiga funktioner även för andra delar av samhället i form av utbildning och bildning, hälsa, integration och tillväxt. Dessa delar står inte i något motsatsförhållande tillvarandra, utan är två sidor av samma kulturpolitiska mynt. Till exempel bör folkbildningens särskilda upplägg och metodik värnas.

Motionärerna föreslår att donationer till kultur ska vara avdragsgill. Förslaget skulle sannolikt innebära en stor kostnad i statens budget, och partistyrelsens uppfattning är att detta inte kan anses vara en prioriterad fråga i

ett läge då Sverige står inför mycket stora problem vad gäller integration, gängkriminalitet, vårdköer och bristande skolresultat.

Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) fördelar, som en del av sitt uppdrag, ekonomiska bidrag som syftar till att möjliggöra och stödja lokal religiös verksamhet. Partistyrelsens uppfattning är att dessa bidrag är viktiga för att värna religionsfriheten i Sverige. Huruvida SST är den bäst lämpade myndigheten för att administrera dessa bidrag kan övervägas. Självklart ska skattebetalarnas pengar inte finansiera organisationer som undergräver Sveriges och det demokratiska samhällets grundläggande värderingar. Det kräver tydlig lagstiftning och strikt kontroll.

Vid årsskiftet 2018/2019 trädde ny spellagstiftning i kraft. Det har bland annat fått som följd att Svenska Spel delats upp i två bolag. Omregleringen av spelmarknaden bör noggrant bevakas och utvärderas, samt vid behov utvecklas, i syfte att säkerställa att de avsedda effekterna uppnås. Det bör bland annat innebära en försäljning av den del av Svenska Spel som verkar på en konkurrensutsatt marknad, samt att statens engagemang i ATG avvecklas.

Vidare innehåller motionen ett flertal förslag som avser stärka svensk film och det svenska filmarvet. År 2016 lade den socialdemokratiskt ledda regeringen fram en ny svensk filmpolitik. Moderaterna ansåg, tillsammans med flera andra partier, att denna filmpolitik var otydlig och förhastad. Riksdagen beslutade därför, genom ett tillkännagivande, att en ny och bred utredning om svensk filmpolitik skulle tillsättas. Detta har ännu inte skett. Partistyrelsens uppfattning är att en sådan utredning snarast bör tillsättas i syfte att långsiktigt förbättra villkoren för svensk film.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 5:3, att-satserna 1, 3-5, 7-10, 15, 18-21, 29, 31 och 32, det vill säga

att Moderata Samlingspartiet verkar för en utredning om att tillvarata konst, arkitektur och kultur i det offentliga rummet,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att värna och utveckla den nyskapande kulturen,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att förbättra konstnärers villkor och del av de kulturella och kreativa näringarna,

att Moderata Samlingspartiet verkar för en harmoniserad kulturmoms,

att Moderata Samlingspartiet verkar för en utbyggnad av Skapande skola,

att Moderata Samlingspartiet uttalar att kulturskolan inte ska vara statligt styrd,

att Moderata Samlingspartiet verkar för en biblioteksatsning som inkluderar alla,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att stärka samarbetet mellan museisektorn och skolan oavsett huvudman,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att alla anslag och bidrag till institutioner, kulturskapare, fria grupper etc. ska bidra till långsiktig kvalitetsutveckling,

att Moderata Samlingspartiet verkar för en utvärdering av stödet till folkbildningen,

att Moderata Samlingspartiet uttalar att det är viktigt att tillvarata folkbildningens upplägg och metodik,

att Moderata Samlingspartiet verkar för en översyn av biblioteksklagen för mer flexibilitet samtidigt som barn och ungas läsande värnas,

att Moderata Samlingspartiet uttalar att det civila samhället är en bärande kraft i samhället,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att sälja den del av Svenska Spel som verkar på en konkurrensutsatt marknad,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att avveckla statens engagemang och styrelserepresentation i ATG,

att Moderata Samlingspartiet verkar för att det tillsätts en ny bred filmutredning, samt

att avslå motion 5:3, att-satserna 13, 16-17, 23, 26, samt

att i övrigt anse motion 5:3 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för följande att-satser:

att avskaffa spelmonopolet

att sälja Svenska Spel

att avskaffa Spelinspektionen

att avskaffa tillståndsplikt för kasino

att avskaffa tillståndsplikt för spelmaskiner

att avskaffa tillståndsplikt för lotterier

att avskaffa begränsningen av antalet kasino som får finnas i Sverige

Motion 5:4

Ett bra samhälle straffar inte sjuka barn

Filip Morell, Åby-Kolmården – Östergötland

Att få gå i skolan är inte bara en skyldighet, det är också en rättighet för alla barn och ungdomar i Sverige. Men det är inte alla som kan gå i skolan även om de vill.

Barn och unga som drabbas av svåra sjukdomar som exempelvis cancer, har många gånger svårt att kunna gå i skolan som vanligt. Är man allvarligt sjuk kan det vara svårt att gå i sin vanliga klass och för många som är under behandling

kan det vara farligt att vara bland allt för mycket människor under en smittkänslig sjukdomsperiod.

På många sjukhus finns det idag sjukhusskolor som kan hjälpa till med skolarbetet när man är på sjukhuset men under de långa perioder sjuka barn vistas hemma mellan behandlingarna finns alltför lite hjälp att få.

Ansvaret hamnar oftast på det sjuka barnets föräldrar som mitt under den kris som ett allvarligt sjukt barn innebär också ska försöka hitta en fungerande lösning för barnets skolgång. Det är inte okej.

I skollagens 3:e kapitel, § 5-9, står det att om en elev befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation ska skolan ge stöd i form av ex- tra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Är detta stöd inte tillräckligt ska rektor skyndsamt utreda om eleven är i behov av särskilt stöd och då har eleven rätt till ett åtgärdsprogram.

Detta kan låta bra men fungerar sällan i verkligheten. Klassläraren eller mentorn har sällan tid att komma ut och hjälpa till och för mindre skolor med få lärare blir det omöjligt att hjälpa elever som måste vara borta länge från skolan.

Det borde vara självklart att alla elever som p.g.a. sjukdom behöver hemundervisning eller extra stöd i hemmet skall ha rätt till detta oavsett hur den enskilda skolans resurser ser ut. Och det ska inte behöva vara upp till en redan pressad rektor eller mentor/klasslärare att ta hand om extraundervisningen.

I alla kommuner borde det finnas en central funktion som samordnar hjälpen mellan olika skolor och de sjuka eleverna. Ett team med exempelvis speciallärare eller liknande som håller kontakt med elevernas hemklasser och besöker eleverna i hemmet för att hjälpa till med skolarbetet.

Sjukhusskolan kan förstås vara ett stöd och en del i samarbetet om man även hjälpte barnen utanför sjukhuset. Sjukhusskolan och den vanliga skolan behöver också bli bättre på att samarbeta. Sjukhusskolans lärare kan hjälpa den vanliga skolans personal att förstå vilket stöd som behövs, även när barnet kommer tillbaka efter sin sjukdom.

Att en elev blir allvarligt sjuk är självklart något som drabbar hela elevens klass, men också skolan i övrigt. Det är inte så många skolor som har förberett sig för att det ska hända hos just dem. Barncancerfonden gjorde för en tid sedan en enkät till sina medlemmar om hur man såg på frågor om skolan. Och många svarade att man inte kände att det fanns någon beredskap på skolan för hur man skulle göra när en elev i det här fallet drabbades av cancer.

Att få stöd hemma som är anpassad efter vad man behöver och när man kan och orkar att ta emot undervisningen är viktigt för att inte tappa allt för mycket kunskaper under tiden man är sjuk.

I ett bra samhälle får även barn och ungdomar som går igenom en tuff sjukdomsperiod möjligheterna till att klara sin skoltid.

I ett bra samhälle straffar vi inte barn och ungdomar som råkar bli sjuka.

Med anledning av ovanstående föreslås stämman besluta

att verka för att alla kommuner samordnar och förbättrar sitt stöd till elever som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av allvarliga sjukdomstillstånd samt till dessa elevers skolor

att verka för en ökad samverkan mellan ordinarie skola och sjukhusskolan

att sända motionen vidare till partistämman

Förbundsstyrelsens yttrande

Precis som motionären skriver är det angeläget att barn som vårdas på sjukhus eller i hemmet till följd av långvarig sjukdom, kan behålla kontakt med sitt vanliga liv. Skolan utgör därvid en viktig faktor.

Barn och unga som är inlagda på sjukhus har enligt lag rätt till skolundervisning. Skollagen ställer även krav på att undervisningen för elever ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Då det gäller sjuk- husskolan ligger ansvaret för verksamheten på den kommun i vilken sjukhuset är beläget. För detta utgår statlig ersättning. Av uppdraget framgår det att sjukhuslärarna ska ha en nära samverkan med hemskolan.

Nyligen genomförde Skolinspektionen en granskning av hälften av landets sjukhusskolor. Den visar överlagpositiva resultat och konstaterar att ”det finns en god samverkan mellan sjukhusskolan, eleven, föräldrarna,elevens ordinarie skola och vårdens barnavdelningar.” Däremot visar granskningen också att sjukhusskolor inte alltid får information om när en skolpliktig elev vårdas vid sjukhus. Ansvarsfrågan i detta fall måste naturligtvis tydliggöras.

Motionärens förslag till beslut är lätt att sympatisera med men samtidigt visar Skolinspektionens granskning att kontrollsystemet fungerar tillfredsställande.

Förbundsstyrelsen föreslår Förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1-2

att avslå att-sats 3, samt

att uppmana ombuden till Moderaternas arbetsstämma att verka i enlighet med förbundsstämmans beslut.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla samtliga att-satser, inklusive tilläggs-attsatsen

Partistyrelsens yttrande över motion 5:4

Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att alla kommuner samordnar och förbättrar sitt stöd till elever som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av allvarliga sjukdomstillstånd och en ökad samverkan mellan ordinarie skola och sjukhusskolan.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att barn som vårdas på sjukhus ska ha goda förutsättningar till utbildning. I likhet med förbundsstyrelsen konstaterar partistyrelsen att sjukhusundervisningen i huvudsak fungerar väl, enligt Skolinspektionens granskning. Oftast finns en god samverkan kring den enskilda elevens situation och behov. Samtidigt är det centralt att denna samverkan fortsätter att utvecklas. Ytterligare en viktig del i arbetet med att säkerställa god kvalitet i sjukhusundervisningen är att det finns ett välutvecklat stöd från exempelvis Skolverket till berörda aktörer kring hur lagstiftningen ska tolkas och fungera i praktiken.

För elever som är i behov av särskilt stöd skulle ett utökat inslag av fjärrundervisning kunna innebära bättre möjligheter att få undervisning av specialpedagog eller speciallärare, tillsammans med sjukhusläraren. Även för elever utan detta behov kan fjärrundervisning bidra till att sjukhusundervisningen i högre utsträckning bedrivs av utbildade och ämnesbehöriga lärare, vilket stärker kvaliteten i undervisningen. Partistyrelsen menar därför att det fortsatt är angeläget driva på för att dagens begräsningar av fjärrundervisningen tas bort och att fjärrundervisning möjliggörs i alla ämnen.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 5:4, det vill säga

att verka för att alla kommuner samordnar och förbättrar sitt stöd till elever som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av allvarliga sjukdomstillstånd samt till dessa elevers skolor, samt

att verka för en ökad samverkan mellan ordinarie skola och sjukhusskolan.

Motion 5:5

Länsflytt

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

I många skolor finns det barn som inte mår bra och som inte har det så roligt hemma. Efter mycket misstankar anmäler ibland skolan eller någon annan person varpå familjen som fick anmälan på sig, flyttar till nästa kommun. Beteendet upprepar sig varje gång det kommer en ny anmälan.

I detta finns det barn som far illa och hamnar mellan stolarna i ett system som inte fungerar.

Eventuella familjehemsplaceringar tänkta för barnets bästa kan fördröjas med flera år och i värsta fall får barnen leva i misär fram till vuxen ålder.

År 2018 borde inte detta längre kunna ske i Sverige.

Vi är ett land som skryter om hur bra vi är och vi arbetar för barnets bästa. Trots det räcker det att en familj flyttar över länsgränsen så följer inga papper eller anmälningar med.

Sekretessen är viktig men inte viktigare än ett barns bästa.

Jag föreslår därför

att socialtjänsten ska åläggas att informera den kommun ett anmält fall flyttar till, samt

att Moderaterna skickar vidare motionen till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar för en angelägen motion.

Förbundsstyrelsen håller med om att det är viktigt med information och att ärendet inte försvinner i och med flytten till en annan kommun. Ärendet bör kunna flyttas över till aktuell kommun.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 5:5

Motionären föreslår förändringar i lagstiftningen som gör det möjligt att för socialtjänsten i en kommun att när en familj flyttar informera en annan kommun om orosanmälningar eller annan relevant dokumentation riktade mot familjen.

Den enskildes rätt till integritet är viktig och det är av yttersta vikt att känsliga uppgifter inte sprids på ett oönskat sätt. Samtidigt kan sekretess emellanåt innebära att andra önskvärda mål inte kan uppnås.

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller bland annat bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och förbud att lämna ut allmänna

handlingar. Dessa bestämmelser avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Bestämmelserna innebär begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen, begränsningar i den rätt att ta del av allmänna handlingar som följer av tryckfrihetsförordningen samt i vissa särskilt angivna fall även begränsningar i den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Offentlighets- och sekretesslagen innehåller även vissa sekretessbrytande bestämmelser, det vill säga bestämmelser som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar.

Det sammanhang som pekas ut i motionen är en tydlig målkonflikt mellan sekretessregler och enskilda barns välmående. Det är en målkonflikt som måste tas på allvar. Med detta sagt kan det finnas skäl att se över berörd lagstiftning så att socialtjänsten kan samverka och agera för barnets bästa på ett bättre och mer effektivt sätt än lagstiftningen i dag medger.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:5 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:6

Obligatoriskt BVC

Emilie Pilthammar, Sölvesborg – Blekinge län

Barnavårdscentralen, BVC, är idag frivillig. Det betyder att nyblivna föräldrar inte är tvingade att ha någon form av kontakt med dem som kan detta med små barn bäst. BVC är till för dem som vill få sitt barn undersökt, få läkarbesök och vaccinationer av barnet. De är dessutom vaksamma och kan se tidigt när något inte stämmer. Dels om det finns sjukdomar eller tecken på sjukdom, men även tecken på vanskötsel. Statistiken över antalet barn som far illa är inte rolig och det bör ligga i alla människors intresse att nyblivna föräldrar får den hjälp de behöver och vill men samtidigt ska kollas så att de har kommit in i sin föräldraroll.

Genom att göra de kontroller som redan finns obligatoriska blir det helt andra incitament att gå dit och det gör att de föräldrar som inte kommer kan få ett besök i hemmet. Fungerar inte det heller kan det bli en orosanmälan till socialtjänsten om att något inte står rätt till. Då kommer plötsligt den pusselbit som fattas att finnas där.

Att göra BVC obligatorisk kommer göra en väldigt liten påverkan då de absolut flesta kommer till de kallelser de får. De som inte kommer är dock ofta de som verkligen behöver gå dit.

Alla barns bästa måste alltid vara i fokus.

Jag föreslår därför

att Moderaterna tar initiativ till att göra BVC obligatorisk i hela Sverige.

att Moderaterna initierar en utredning på hur man kan gå vidare med de föräldrar som inte kommer på de framtida obligatoriska BVC-mötena, samt

att Moderaterna i Blekinge skickar motionen vidare till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en intressant motion.

Som motionären skriver måste barnens bästa alltid vara i fokus. Redan idag finns två obligatoriska hembesök, ett då barnet är nyfött och ett då barnet är 8 månader. Vid dessa tillfällen är det en sjuksköterska som genomför besöken. Dessa besök är viktiga för att kunna upptäcka oegentligheter. Förbundsstyrelsen finner att dagens system är tillräckligt.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslöt

att bifalla att-sats 1 och 3

att avslå attsats 2

Partistyrelsens yttrande över motion 5:6

Motionären föreslår att det ska vara obligatoriskt för nyblivna föräldrar att ha kontakt med barnavårdscentralen (bvc).

Bvc ger er hälsovård för alla barn mellan 0 och 5 år. Det är kostnadsfritt och frivilligt att besöka bvc. Även hembesök är frivilligt. Som motionären själv påpekar har dock de allra flesta föräldrar någon form av kontakt med bvc och kommer till bvc när de kallas till besök.

För att i ett tidigt skede kunna fånga upp barn som riskerar fara illa är hembesök en effektiv insats. I dag finns en lång tradition av att barnavårdscentraler gör hembesök hos nyblivna föräldrar, men de görs ofta bara en gång

när barnet är väldigt litet. Möjligheterna att upptäcka missförhållanden är mycket små eftersom uppföljning sällan görs. Hembesök bör också göras längre upp i åldrarna och genomföras tillsammans med socialtjänsten, fokus bör framför allt ligga på socialt utsatta områden. Det gör det möjligt att identifiera missförhållanden och riskmiljöer i ett tidigt skede. Inspiration bör inhämtas från till exempel Rinkebyprojektet och Norges hembesöksprogram för förstagångsföräldrar. Detta föreslås också i partistyrelsens proposition som berör socialt utsatta barns situation.

I Sverige bygger dock all hälso- och sjukvård på frivillighet. Det tjänar ytterst till att stärka förtroendet för hälso- och sjukvården och ska värnas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:6 besvarad med vad som ovan anförts.

5

Motion 5:7

Entreprenörskap i skolan

Saila Quicklund, Östersund – Jämtlands län

”Entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela skolsystemet.” Så står det i den nationella strategi som ska främja arbetet med entreprenörskap i skolan. Men hur gör lärarna för att implementera entreprenörskap i varje ämne? För många lärare är detta något nytt, ett ogreppbart område som de aldrig undervisat i förut. Därför måste entreprenörskap bli ett naturligt inslag i skolan, redan från tidigare åldrar.

Hur gör skolor när de ska jobba med entreprenörskap?

Vad som kännetecknar en skola som jobbar med entreprenöriellt lärande är att samverkan med samhället och näringslivet är starkt. Det handlar om studiebesök, praktik & prao, externa föreläsare från lokala näringslivet, projektorienterade arbetsformer och så vidare.

En hel del lärare förknippar enbart begreppet entreprenörskap med eget företagande och blir därmed skeptiska. Ska skolan marknadsanpassas mer? Vem är det som står bakom utbildningspaketet? Tjänar någon pengar på detta? För en del lärare uppstår det därmed problem att tillämpa entreprenörskap i skolan. Detta måste få ett slut.

Vad som egentligen inbegriper termen entreprenörskap i skolorna är upp till varje skola att bestämma. Därmed finns det inte ett krav att driva företag på skoltid. Det finns massor av exempel på projekt man kan väva in i entreprenörskapsämnena,

som samhällsentreprenörskap, jämställdhetsprojekt, kultur och teknik. Att jobba med entreprenörskap är att identifiera problem och komma med lösningar.

Vad säger forskarna?

Forskarna Carina Holmgren och Karin Berglund menar att vad som sker beror på enskilda lärares engagemang och förhållningssätt än på de strategier som tas fram för arbetet med entreprenörskap i skolan. Vi måste alltså göra entreprenörskap till en naturlig del i hela skolan.

Det handlar om att utveckla en attityd till entreprenörskap som eleverna kommer att ha nytta av i alla typer av arbeten och genom hela livet, oavsett om man startar företag, blir anställd eller jobbar ideellt. Genom att i tidig ålder knyta kontakter i näringslivet lär eleven sig vilken roll företagande har i samhället och rustar sig själv för det som komma skall.

Det är bevisat i flertalet rapporter från Handelshögskolan att de som jobbat med entreprenörskap i skolan och drivit ett s.k. UF-företag, är kortare tid i arbetslöshet och får en större inblick i hur samhället fungerar. Några fler faktorer från rapporterna är att: före detta UF-företagare skapar fler arbetstillfällen och större skatteintäkter, driver fler lönsamma företag, har större omsättning och således fler anställda jämfört med de som inte drivit UF-företag.

Det finns med andra ord organisationer som erbjuder skolorna färdiga koncept hur man kan jobba med entreprenörskap, redan från grundskolan. Exempel på dessa är Ung Företagsamhet, Finn Upp och Open for business.

Jag yrkar att

att Förbundsstämman ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja entreprenörskap redan i grundskolan och i större omfattning än i dag, samt skickar motionen vidare till partistämman.

Förbundsstyrelsens yttrande

Skolorna har ett stort ansvar att utveckla elevens kreativa tänkande genom att låta eleverna identifiera problem och komma med lösningar.

Som motionären skriver är det viktigt att redan i tidig ålder kommer i kontakt med näringslivet.

En rörligare arbetsmarknad ställer nya krav på dem som kommer ut i arbetslivet idag. Utbildningsväsendet behöver anpassa sig för att kunna bemöta förändringarna i samhället. Entreprenörskap i skolan är ett pedagogiskt förhållningssätt i klassrummen lika mycket som det är en kunskap om egenföretagande. Det handlar om att ta fram och utveckla elevers inneboende nyfikenhet, initiativförmåga och självförtroende redan från tidiga åldrar.

Moderaterna anser att företagande har en viktig roll i samhället och därmed anser förbundsstyrelsen att grundskolorna ska främja entreprenörskap i större omfattning än idag

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen.

att motionen skickas vidare till partistämman.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:7

Motionären anser att entreprenörskap ska främjas i grundskolan i större omfattning än i dag. En rörligare arbetsmarknad ställer nya krav på de som kommer ut i arbetslivet och utbildningsväsendet behöver anpassas bättre därefter.

Partistyrelsen delar uppfattningen att entreprenörskap i grundskolan är viktigt och bör främjas. Ska Sverige kunna konkurrera internationellt, få fler startup-företag och lägga grunden för nya framgångssagor måste vi också börja i tid.

En förutsättning för att elever ska kunna ifrågasätta, tänka nytt samt identifiera såväl problem som lösningar är att eleverna har gedigna grundkunskaper. Moderaterna har därför under flera år drivit på för kunskapsreformer i skolan – däribland mer matematik på schemat, utökad undervisningstid och tidigare nationella prov – som gör att fler elever får en robust kunskapsgrund redan från början.

Partistyrelsen noterar vidare att arbetsstämman 2017 beslutade att Moderaterna ska verka för att alla skolor ska kunna erbjuda sina elever utbildning om företagande och företagares villkor, exempelvis genom UF-företagande. Att främja entreprenörskap i skolan är därtill en fråga om ett förhållningssätt i klassrummet. Det är därför av största vikt att fortsatt stärka lärarnas kompetens i hur entreprenörskap kan genomföras som ett pedagogiskt genomtänkt arbetssätt i undervisningen.

Svenskt småföretagande är Sveriges jobbmotor. Därför behöver Sverige fortsatt fokuserar på reformer som gör att entreprenörerna och företagarna kan bli fler. Att verka för att stärka entreprenörskapet i grundskolan bör därför även fortsättningsvis vara en del av Moderaternas politik.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:7 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:8

Motion gällande mer källkritik i skolan

Felicia Karlsson, Sundsvall – Västernorrland

Sverige är idag ett digitalt och utvecklat land med stora möjligheter för var individ att leta sig till de nyheter som känns relevant för just sig själv.

Detta är en positiv utveckling och låter oss som invånare i ett demokratiskt samhälle ta del av information från många olika källor för att hjälpa oss att bilda en rättvisare bild av samhället vi lever i. Det har dock en baksida. Med en spridning av nya tidningar som inte använder sig utav en ansvarig utgivare samt bilder som på sociala medier sprider falska eller väldigt vinklade budskap. Utöver detta så har det även identifierats ett säkerhetspolitiskt hot, propagandaenheter/trollfabriker. Dessa är myndigheter som andra länder och företag skapar för att vinkla opinionen till sin fördel i ett annat land.

För att motverka effekterna av dessa negativa trender så finns det bara ett rimligt svar. Att i skolan utbildas i modern källkritik. I samhällskunskapen så bör delen källkritik utvidgas och moderniseras för att innefatta inte bara källkritik mot nyheter men även källkritik mot bilder och texter på internet.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att den svenska läroplanen ska innehålla mer källkritik.

att Moderaterna i Västernorrland verkar för att utreda hur källkritiksutbildning i skolan kan moderniseras för att även innefatta sociala medier.

Förbundsstyrelsens yttrande

Det motionären tar upp är ett växande problem, främst på sociala medier där man kan se inlägg med ingen eller väldigt tvivelaktig källa. Men utbildning i källkritik ingår idag i den svenska läroplanen och på Skolverkets sida finns modern information, även för sociala medier, som är tillgänglig för lärare kostnadsfritt. Informationen är uppdaterad 2015-11-30. Det finns både kurser samt material som handledning. Det är dock upp till var kommuns skolnämnd och i sista hand ansvarig rektor på varje skola att avgöra när och hur det skall användas. Vidare åligger det inte länsförbundsstyrelsen att avgöra om befintlig läroplan vad gäller

källkritik är tillräcklig eller inte. Tillgång till modernt material för utbildning inom källkritik finns, som tidigare nämnts, även för sociala medier, men det utesluter inte att Moderaterna kan utreda om och hur det kan utvecklas mer. Det skulle därtill vara intressant med en undersökning på hur, om och i vilken omfattning rektorer/lärare använder sig av tillgängligt material i Västernorrland. Men en sådan utredning kanhända bäst utförs av Skolverket själv eller var kommuns ansvariga nämnd.

Med hänsyn till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen arbetsstämman besluta

att avslå den första att-satsen

att bifalla den andra att-satsen

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:8

Motionären lyfter vikten av att alla elever utbildas i modern källkritik och att då även källkritik på internet och i sociala medier ska omfattas.

I takt med att informationsutbudet ökar blir vår förmåga till källkritik allt mer avgörande. Skolan har därmed ett stort och viktigt uppdrag att rusta alla elever med goda kunskaper för att kritiskt kunna granska och värdera information. Avgörande för detta är skickliga lärare med både djupa ämneskunskaper och kompetens i att undervisa ett källkritiskt förhållningssätt.

I den nationella strategin för skolans digitalisering, vilken beslutats av regeringen, har läroplanernas fokus på källkritik i en digital tidsålder förstärkts. Elever ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker. Samtidigt måste vi fortsätta att stärka lärarnas kompetens i en digital skolmiljö, bland annat genom att stärka dessa delar i lärarutbildningen.

Moderaterna har också varit drivande för att programmering ska införas i grundskolan. Detta är viktigt för att rusta eleverna med de kunskaper som behövs på morgondagens arbetsmarknad, men också för att eleverna ska lära sig hur information väljs ut och presenteras på sökmotorer och i sociala medier. På detta sätt är programmering en ny och viktig form av digital källkritik.

Partistyrelsen menar att detta är viktiga första steg på vägen för att stärka skolans uppdrag att ge barn och elever bättre verktyg för att kritiskt kunna granska information i den digitala eran.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:8 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:9

Angående transkunskap och fortbildning för personal inom socialförvaltning och skolväsendet

Petra Douhane, Öppna Moderater Skåne m fl – Öppna Moderater

Samhällets normer för kön begränsar och gör det väldigt svårt för barn och ungdomar att uttrycka sin identitet. Vi kan se ett att vårdköerna för utrednings team och stöd ökar markant. Barn och unga med transidentitet blir dagligen utsatta för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

När ett barn inte tillåts vara sig själv och blir kränkt i sin identitet, påverkar det barnets inre självbild. Barn och unga transpersoner som inte behandlas och bemöts på ett adekvat sätt får det svårare att fokusera på skolarbetet och därmed också svårare att klara av prov och betygskrav.

Utsatthet, mobbning och kränkande behandling i skolan kan leda till utmaningar i senare skeden av livet med att till exempel ta sig in på arbetsmarknaden, få en egen bostad eller fortsätta till högre studier. Utsattheten kan leda till allvarlig psykisk ohälsa och långtgående konsekvenser. I folkhälsomyndighetens rapport (hälsan och hälsans bestämningsfaktorer) presenteras otäcka siffror. På frågan om de haft suicid tankar svarar ofattbara 60 % ja och 40 % har gjort minst ett allvarligt suicidförsök.

Resultatet tillsammans med flertalet andra rapporter visar det oerhört stora behovet av samhällsinsatser med bred ansats och i samverkan med aktörer inom olika samhällsnivåer, tillsammans står vi inför stora utmaningar för att vända utvecklingen. Det krävs ett gediget normkritiskt arbete för att levnadsvillkoren och livsutrymmet skall kunna jämställas med barn och ungdomar vars juridiska kön, tilldelade könstillhörighet och könsidentitet är samstämmiga i enlighet med rådande samhällsnorm. Alla barn och unga i Sverige skall känna sig trygga och sedda i såväl skola som i övriga samhället.

Trots ansträngningar med att utveckla åtgärder för diskriminering och kränkande behandling finns det en tydlig kunskapsbrist hos personal inom skola, förskola och socialförvaltning. Barn och ungdomar tvingas idag att själva ta ett allt för stort

ansvar för sin skolsituation, sitt psykiska mående och möter ifrågasättande och ignorans i kontakter med myndigheter. Barn och unga som kommer i kontakt med kommun och myndigheter har rätt att känna sig trygga, sedda och respekterade oavsett könsidentitet och könsuttryck.

Alla barn och ungdomar skall ges förutsättningar för en trygg skolgång, skolan skall möta alla barn och ungdomar i dennes identitet.

I skolan ska alla ges utrymme att utveckla sina förmågor, oberoende könsidentitet.

Personal i skola och förskola måste ges verktyg för att jobba inkluderande och för detta behövs fördjupade kunskaper.

Med anledning av ovanstående yrkar motionärerna på att Öppna Moderater ska verka för:

att nationella möjligheter skapas för pedagoger, skolpersonal och personal inom socialförvaltningen att öka sina kunskaper och förståelse för unga transpersoners livsvillkor.

att nationellt berörda myndigheter ska säkerställa att transpersoners psykosociala hälsa främjas genom tydliga riktlinjer i sina verksamheter för att förebygga trakasserier, utanförskap, diskriminering och psykisk/fysiskt våld.

att Moderaterna verkar för att berörda myndigheter skall utveckla tydliga styrdokument för att förebygga att barn och unga transpersoner får ett felaktigt bemötande i kontakter med myndigheter och skolväsendet.

att Moderaterna uppdrar Skolverket att kartlägga hur väl skolornas verksamhet, lokaler och psykosociala miljöer samt säkerställa att all personal erhåller grundläggande kompetensutveckling.

att Moderaterna uppdrar socialtjänsten att kartlägga hur myndigheten arbetar med kompentensutveckling med fokus på transpersoners livsvillkor.

att Förbundsstämman skickar motionen vidare till Moderaternas partistämman 2019.

att Öppna moderater antar motionen som sin egen.

Petra Douhane
Öppna Moderater Skåne

Betty Jansson
Öppna Moderater Skåne

Peter Rimsby
Öppna Moderater Skåne

Göran Wallén
Öppna Moderater Skåne

Tobias Pettersson
Öppna Moderater Jönköpings län

Kim Nisson
Öppna Moderater Stockholm

Förbundsstyrelsen yttrande

Vi vill börja med att tacka motionärerna för en välskriven och väldigt samhällsaktuell motion.

Vi ser idag att det finns ett stort behov utav att höja kompetensen inom skola, vård, omsorg och bemötande i stort när det gäller transpersoner. När det gäller transpersoner och dess levnadsvillkor så är ett bra bemötande och acceptans av personens upplevda könsidentitet otroligt viktigt för den psykiska hälsan.

Moderaterna och Öppna Moderater har dock ingen möjlighet att uppdra direkt till myndigheter att genomföra någon av att-satserna 2, 3, 4 och 5 då det görs genom regeringens regleringsbrev. Vi ser dock gärna att arbetet för att skapa fler möjligheter till kompetensutveckling tas fram på en nationell nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att Bifalla att-sats 1, samt

att Avslå att-sats 2-7

Reservation

Kim Nilsson reserverar sig till förmån att bifalla motionen i sin helhet

Yrkanden

Petra Douhane yrkade på:

att lägga till ”Öppna moderater verkar för att...” före att- sats 2.

att lägga till ”Öppna moderater verkar för att Moderaterna verkar för att berörda myndigheter...” före att-sats 3.

att lägga till ”Öppna moderater verkar för att Moderaternaverkar för att uppdra regeringen för berörda myndigheter...” före att-sats 4, samt

att lägga till ”Öppna moderater verkar för att Moderaternaverkar för att uppdra regeringen för att berörda myndigheter...” före att-sats 5.

Förbundsstyrelsen jämkade sig med Petra Douhanes ändringsyrkanden.

Petra Douhane yrkade på:

att bifalla att-sats 7.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1-6 med Petra Douhanes ändringsyrkande, samt

att avslå Petra Douhanes bifallsyrkande och därmed att-sats 7

Reservation till förmån för bifall på att-sats 7:
Kevin Nyström, Göran Wallén, Petra Douhan, Martin Brolin, Betty Jansson

Partistyrelsens yttrande över motion 5:9

Motionären föreslår flera åtgärder för att stärka transpersoners livsvillkor. Bland annat föreslås kompetensutvecklingssatsningar inom skolväsendet och socialförvaltningar, riktlinjer och utvecklade styrdokument för att säkerställa transpersoners psykosociala hälsa och för att förebygga att barn och unga transpersoner får ett felaktigt bemötande. Därtill föreslås att socialtjänsten ska kartlägga hur myndigheten jobbar med kompetensutveckling med fokus på transpersoner.

Moderaternas utgångspunkt är att alla människor ska ha samma möjlighet att förverkliga sin fulla potential, och ingen ska bli tvingad att hållas tillbaka av fördomar och diskriminering. Vår ambition är att Sverige ska vara ett av världens bästa länder att leva i för hbtq-personer och att vi ska fortsätta att vara ett land som går före. Men, precis som motionärerna skriver, kvarstår fortfarande mycket att göra för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för alla också i praktiken.

Moderaterna har föreslagit att Barn- och elevombudet (BEO) bör ta över uppdraget från Diskrimineringsombudsmannen (DO) att utreda sexuella trakasserier i skolan. DO utreder långt färre fall, och har inte samma möjlighet att sätta press på huvudmännen eller utkräva skadestånd. Mobbning och kränkningar av hbtq-elever behöver granskas särskilt och är ett område som skulle gynnas av att Skolinspektionen tar över tillsynsansvaret för åtgärder mot diskriminering.

En undersökning från EU:s byrå för grundläggande rättigheter visar att hälften av hbtq-personerna i Sverige bevittnat negativa uttalanden eller beteenden gentemot andra hbtq-elever i skolan. Detta är oacceptabelt. Moderaterna vill därför att samtliga kommuner och landsting ska kunna visa hur de på ett strukturerat sätt bemöter hbtq-personer i den egna verksamheten, exempelvis på skolor och förskolor. Att exempelvis vidga Skolinspektionens årliga skolenkät till att också innefatta frågor om den fysiska och psykosociala miljön bör också ses över.

I Skolinspektionens granskning av sex-och samlevnadsundervisningen efterfrågar lärare kompetensutveckling inom flera områden som knyter an till sex och samlevnad. Det kan handla om faktakunskaper om normer och hbtq samt arbetsmetoder för att hantera svåra sex- och samlevnadsfrågor. Partistyrelsen delar därför motionärens uppfattning om att det finns skäl att stärka skolans kompetens i hbtq-frågor i allmänhet och transpersoners livsvillkor i synnerhet.

Moderaterna vill se över landets lärarutbildningar för att säkerställa att alla lärare får de kunskaper som krävs för att nå upp till skollagen och läroplanernas bestämmelser om hur jämställdhetsperspektiv och perspektiv rörande sex och samlevnad kan integreras och bli obligatoriskt i under-

visningen. Det är också viktigt att säkerställa att lärare som behöver det har möjligheter till kompetensutveckling inom området under yrkeslivet. Socialtjänstens samlade kompetens och eventuella behov av kompetensutvecklingssatsningar med fokus på transpersoners livsvillkor bör ses över.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 5:9, att-sats 1, det vill säga

att nationella möjligheter skapas för pedagoger, skolpersonal och personal inom socialförvaltningen att öka sina kunskaper och förståelse för unga transpersoners livsvillkor, samt

att i övrigt anse motion 5:9 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:10

Renodla skolans förutsättningar

Moderaterna i Krokom – Jämtlands län

Renodla skolans förutsättningar - antingen genom ett förstatligande eller en fullt avreglerad kommunalisering

Det fanns säkert många goda skäl till kommunaliseringen av skolan en gång i tiden. Tyvärr ser vi idag fler och fler exempel på en skola där resultaten halkar efter och att likvärdigheten inte längre upprätthålls. Situationen förvärras ytterligare av statens ökande styrning via t ex riktade statsbidrag. Dessa statsbidrag är ofta ekonomiskt väl tilltagna och är svåra för kommunerna att tacka nej till. Samtidigt är de detaljreglerade på ett sätt som dels inte passar in i den övriga verksamheten, dels kräver en omfattande administration och dels inte är fullt finansierade.

Exempel från den första kategorin kan vara t ex riktade bidrag för minskade gruppstorlekar. En skola som tidigare valt att lägga pengarna på något annat kan då få en förbättrad ekonomi jämfört med en skola som redan har små grupper.

Exempel från den andra kategorin kan vara t ex återsöksarbetet. Kommunen behöver då lägga extra tid, utöver att planera och leda verksamheten, på att rekvirera medlen genom att inhämta, sammanställa och skicka över information till staten. Exempel från den tredje kategorin kan vara t ex höjda lärarlöner. Det är där inte ovanligt att kostnader för pension och liknande ej ingår i statsbidraget. Slutresultatet av dessa medel blir då en nettoförlust för kommunerna vilket t o m torde strida mot finansieringsprincipen stat/kommun.

Vi anser därför

att skolans styrningsform ses över och att både en ren statlig form och en ren kommunal form beaktas.

att skolan styrs från den nivå som bestämts, d v s antingen statlig eller kommunal nivå, men inte både och.

att behov av ökad statlig finansiering av en kommunal skola tillskjuts på ett generellt sätt som inte försvårar för kommunerna.

att Moderaterna i Jämtlands län antar motionen som sin och skickar den till årets Partistämma.

Förbundsstyrelsens yttrande

Skolan idag är inte likvärdig. Vi ser att kommunerna gör olika satsningar. Kommunerna är också beroende på alla olika slag stadsbidrag för att kunna bedriva sin verksamhet. Med ett förstatligande eller en fullt avreglerad kommunalisering av skolan, skulle den bli mer jämlik.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman 2019

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

att skicka den vidare till partistämman.

Motion 5:11

Motion om staten som huvudman för skolan

Bengt Johansson, Skärholmen – Stockholms stad

I Sverige hyllar vi principen om alla människors lika värde, och att alla barn skall ha lika möjligheter till utbildning oavsett var i landet vi bor.

I Sveriges grundlag, Regeringsformen, RF, 1 kap 2§ står det:

”Den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd skall vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt skall det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning, samt verka för social omsorg och trygghet för goda förutsättningar för hälsa."

Och i RF 2 kap 18§: *"Alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten har rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola. Det allmänna skall också svara för att högre utbildning finns."*

I Sverige var från början skolan statlig och höll en god kvalitet över hela landet. Men på 1980-talet kommunaliserades skolan av skolminister Göran Persson (s). Detta skedde på ett bryskt sätt och små kommuner som inte hade någon erfarenhet av att driva skola tvingades till detta trots liten kunskap och små ekonomiska resurser. Snart 40 år senare ser vi resultatet: Den svenska skolan är i fritt fall. Skolbarnens resultat kan mätas i den s.k. Pisa-undersökningen, vilket är OECD:s jämförande test av 15-åriga skolelever i hela världen. Den visar för Sverige ett stadigt sjunkande resultat och nu ligger vi lågt i förhållande till andra och jämförbara länder- på plats 28 vid den senaste undersökningen 2015. (Den för 2018 är ännu inte publicerad). I vårt grannland Finland, som har kvar den statliga skolan, är situationen den omvända. Finska skolbarn ligger mycket högt i Pisa-undersökningarna och har gjort det hela tiden. På plats 5 senast vilket är mycket bra.[1]

Men det skiljer en hel del även inom Sverige. Lärarnas Riksförbund har nyligen rankat kommunernas satsningar och resultaten i grundskolan.[2] Resultatet visar stora skillnader mellan kommunerna. Förbundet har vägt ihop de resurser som varje kommun avsätter till skolorna, lärarnas löner, andel behöriga lärare samt elevernas betygsresultat. Hänsyn har tagits till respektive kommuns utgångsläge när det gäller skatteunderlag, invånarnas utbildningsnivå och andel nyinvandrade elever. Resultatet visar att kommunerna har väldigt olika ekonomiska och befolkningsmässiga förutsättningar för att driva skola, viket får stort genomslag. Kommunerna har också olika ambitionsnivå trots samma läroplan, vilket också slår igenom. Bengtsfors kommun i Västra Götaland kom på första plats, och Säters kommun i Dalarna kom på 290:e och sista plats i denna ranking. -*Vi klarar inte längre av att ha en likvärdig skola!* säger LR:s ordförande Åsa Fahlén till SvD, 7 maj 2019. Kommunernas dåliga ekonomi får konsekvenser också för lärarlönerna, och lärare flyr från dåliga arbetsförhållanden till kommuner med bättre arbetsförhållanden, vilket förvärrar skillnaderna.

I England har man haft samma system som i Sverige med allmänna skolor i kommunal regi och friskolor som komplement, men man har gjort den erfarenheten att små fattiga kommuner inte klarar av att driva skolor med god kvalitet, så nu har staten i England tagit över skolan i en del kommuner.

I dag den 13 maj 2019 nås också vi av beskedet från SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, om att kommunernas finanser är svagare än på många år. Om man skall klara sina åtaganden måste regeringen höja statsbidragen och börja kompensera för

löpande pris- och löneökningar.[3] -*Undsätt kommunerna!* säger Anders Knape, SKLs ordförande. De äldre över 80 år ökar med 48 procent de kommande åren, medan ökningen av personer i arbetsför ålder ökar med endast 5 procent. Kostnaden för barn är fyra gånger så hög som för personer i arbetsför ålder, medan de äldre kostar i genomsnitt tio gånger så mycket. Var fjärde kommun går med underskott. De riktade statsbidragen räcker inte till och är för kortsiktiga, och många kommuner kommer att behöva höja skatten framöver. Många Regioner går också med underskott. Som kontrast är den svenska staten välmående och har god ekonomi.

Jag menar att Sverige måste gå samma väg som England. I första hand föreslår jag att staten tar över skolan i kommuner med dålig ekonomi och dåliga skolresultat. I förlängningen bör staten på nytt ta över ansvaret för skolundervisningen i Sverige så att alla svenska skolbarn får en likvärdig och rättvis skolgång, oberoende av var de bor, och bekostad av staten

Jag yrkar på:

att Moderaterna verkar för att staten tar över hela ansvaret för skolor i svaga kommuner

att Moderaterna på sikt verkar för att staten på nytt blir huvudansvarig för de allmänna skolorna i Sverige.

[1] http://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf

[2] Lyckas din kommun med skolan utifrån sina förutsättningar? En grundskolejämförelse som tar hänsyn till kommunegenskaper https://beta.lr.se/5.47784efd16a56553d8d5ff.html

[3] Anders Knape: Undsätt kommunerna! Debattartikel i Dagens Industri sid 4, den 13 maj 2019.

Förbundsstyrelsens yttrande

Frågan om skolans huvudmannaskap har diskuterats mycket. Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att alla elever skall ha rätt till en god skola oavsett var i landet man bor. Likaså är det oroväckande med de stora skillnader i skolresultat som för närvarande finns mellan olika skolor. Förbundsstyrelsen anser dock att ett förstatligande av skolan inte är en långsiktig lösning av problemen. Det finns många exempel på moderatstyrda kommuner där skolan fungerar väldigt bra, och där detta inte hade varit möjligt om skolan varit statlig. Det är mångfalden och valfriheten som genererar lösningar. Vår politik borde därför syfta till att stärka valfriheten och möjliggöra för fler aktörer och olika huvudmän. Parallellt med detta bör statens roll som tillsynsman stärkas och ges större mandat. Det skall inte vara möjligt för vare sig kommuner eller privata utförare att komma undan med en dålig skola.

Vi behöver skärpa upp detta utan att kasta ut barnet med badvattnet, dvs strypa möjligheten att utveckla och förbättra skolan som i dag finns på kommunal nivå.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen partistämman att besluta

att anse motionen besvarad

Partistyrelsens yttrande över motionerna 5:10 och 5:11

I motion **5:10** föreslås en översyn av skolans styrning och finansiering, samt att den statliga finansieringen ska ske på ett sätt som inte försvårar för kommunerna. I motion **5:11** föreslås att staten tar över hela ansvaret för skolor i svaga kommuner och att Moderaterna ska verka för att staten på sikt ska bli huvudansvarig för de allmänna skolorna i Sverige.

I dag når var fjärde elev inte godkänd nivå i samtliga ämnen i årskurs nio och över 15 procent av grundskoleeleverna når inte gymnasiebehörighet. Ofta är skolor i utsatta områden värst drabbade.

Moderaterna accepterar inte ett skolsystem som dras isär. När skolor sviker sitt kunskapsuppdrag, sviker de också eleverna och deras möjligheter att skapa sig en trygg framtid. Moderaterna anser att staten behöver ett tydligare nationellt ansvar med nationella kvalitetskrav för att vända utvecklingen på de skolor som brister.

En stor brist i det svenska utbildningssystemet är att det inte går att mäta hur väl skolor lyckas med sitt huvuduppdrag: att rusta alla elever med goda kunskaper. Såväl OECD som Skolkommissionen har konstaterat att Sverige behöver en mer tillförlitlig uppföljning av elevernas kunskapsutveckling än vad de nationella proven och slutbetygen kan ge oss. Sverige behöver därför ett kvalitetsmått som mäter varje skolas bidrag till elevernas kunskapsutveckling.

Parallellt har Moderaterna även föreslagit att staten, genom Skolinspektionen, ska ges större mandat att ingripa mot skolhuvudmän som inte håller hög kvalitet och som dras med låga kunskapsresultat. Sedan 1 januari 2019 har staten likvärdiga sanktionsmöjligheter mot både fristående och kommunala huvudmän. För första gången har nu staten befogenheter att ingripa och ta över ansvaret för att åtgärda brister i en kommunal skola.

Riksrevisionen har flera gånger uttryckt skarp kritik mot de riktade statsbidragen till skolan. De menar att den stora mängden statsbidrag leder till en ryckig styrning och att bidragen dessutom snedfördelas, eftersom små kommuner och huvudmän ofta saknar de resurser som krävs för att söka och administrera bidragen samtidigt som stora skolhuvudmän har både resurser och expertis för detta.

Moderaterna vill därför att de riktade statsbidragen ska minska i antal, renodlas och konstrueras på ett sätt som inte försvårar för kommunerna och huvudmännen.

Moderaterna har sedan tidigare också tagit fasta på OECD:s kritik mot styrningen och ansvarsfördelningen i den svenska skolan. Behovet av att

utreda och tydliggöra styrningen och ansvarsfördelningen mellan staten och kommuner kvarstår.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att de riktade statsbidragen ska minska i antal, renodlas och konstrueras på ett sätt som inte försvårar för kommunerna och huvudmännen,

att utreda och tydliggöra ansvarsfördelningen för skolan mellan stat och kommun, samt

att därmed anse motionerna 5:10 och 5:11 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 5:12

5

Motion angående hållbara skoldagar

Oskar Svärd, Kumla – Örebro län

Vi alla är överens om att våra elever är värda och behöver en trygg, stabil och bra skolgång för det livslånga lärandet. Kunskap ska ligga i fokus för att måluppfyllelsen ska öka. Moderaterna har under en tid uttalat sig om vikten av ökad rörelse under skoldagarna, detta för det bland annat bidrar till bättre koncentration. Vilket i sin tur leder till ökad måluppfyllelse.

En annan viktig fråga som inte diskuteras i lika stor omfattning är skoldagarnas måltider. En kombination mellan ökad fysisk aktivitet och bra kost under hela dagen bör vara en fråga att ta fasta på. Alla elever ska ha möjlighet att äta lunch i skolan under så lugna, trevliga och trygga förhållanden som vi vuxna har. Region Örebro län bedriver just nu projektet *Hållbara måltider i Örebro län 2015* som syftar till att utveckla, testa och sprida metoder för lustfyllda måltider och hållbar måltidsplanering inom offentliga kök. I projektet ingår även att utveckla den hållbara måltiden som pedagogiskt verktyg. Projektet ska utveckla pedagogiken för att bidra till att skolans kunskapsmål inom flera ämnen nås genom den hållbara måltiden.

Projektet är omfattande och innehåller många delar både för kostpersonalen och för den pedagogiska personalen som deltagit i projektet. En del av projektet handlar om schemalagd lunch, vilket är en del värd att införa. Schemalagd lunch innebär att lektionen bryts för att gå och äta lunch för att sedan återupptas direkt efter måltiden. Ingen rast schemaläggs i anslutning till lunchen. Detta är en viktig del i arbetet med att barn och unga ska få sitta i en lugn miljö, utan stress, och

äta ordentligt. Ingen elev behöver skynda sig ut till rasten för att få den bästa bandyklubban eller den bästa gungan.

Att-satser

att Moderaterna i Örebro Län uttalar att schemalagda lunchtider bör införas på alla offentliga skolor i Örebro län

att Moderaterna i Örebro Län verkar för att schemalagda lunchtider ska införas på alla offentliga skolor i Örebro Län

att Motionen vidaresänds till moderata företrädare i riksdagens utbildningsutskott

att Motionen vidaresänds till nästkommande partistämma

att Bifalla motionen i sin helhet

Förbundsstyrelsens yttrande

En av de kanske största och viktigaste utmaningarna för framtiden är att höja resultaten i våra skolor. Oavsett hur mycket resurser skolan lägger på skickliga pedagoger och bra läromedel är det svårt för en hungrig elev att ta till sig kunskap. Förbundsstyrelsen håller med motionären om att schemalagda lunchtider är ett bra sätt att ge elever möjlighet att äta lunch i skolan under lugna, trevliga och trygga förhållanden.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade (i enlighet med förbundsstyrelsens förslag):

att bifalla motionen

Partistyrelsens yttrande över motion 5:12

Motionären föreslår att schemalagda lunchtider bör införas på alla offentliga skolor i Örebro län.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att trygga och välmående elever är en förutsättning för att eleverna ska klara skolan med framgång. Initiativ som syftar till att öka den fysiska såväl som psykiska hälsan hos barn och unga är därför viktiga och måste uppmuntras. Nationellt har Moderaterna drivit på för att utöka idrottsundervisningen i skolan och föreslagit åtgärder för att främja närvaro i skolan samt reformer som ökar tryggheten för elever och lärare.

Detta är viktiga reformer som skapar strukturer för skolhuvudmän och skolor att jobba utifrån. Minst lika viktigt är att även skolhuvudmännen, som är ansvariga för skolan, säkerställer en skolmiljö och organisering av

skolverksamheterna som främjar elevernas fysiska och psykiska hälsa samt kunskapsutveckling. I detta ingår givetvis att äta lunch i lugn och ro.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:12 besvarad med vad som ovan anförts.

Motion 5:13

Reformer för en välfungerande högre utbildning

Amos Friedman, Moderata Studenter Karlstad m fl – Värmland

5

Ett höjt fribelopp

Studiebidraget och studielånet som går att ansöka om i samband med heltidsstudier är något väldigt bra i det svenska välfärdssystemet. Det medför att klyftan till en högre utbildning minskas och det möjliggör för flera att studera till en examen.

Fribeloppet för år 2019 är 90 075 kr för ett kalenderhalvår vid heltidsstudier och strax under 200 000 kr per kalenderår. Detta är ett relativt lågt belopp sett till hur verkligheten ser ut. Många studenter har ett jobb vid sidan av studierna och jobbar även nästintill heltid under sommaren och oftast även under högtider. Ibland tvingas studenter tacka nej till fler pass eller tvingas skära ner i sin arbetstid för att inte överstiga fribeloppsgränsen. Gränsen hindrar även arbetsgivare som erbjuder specifika jobb för studenter att ge de anställda skäliga löner. De håller medvetet lönenivån låg för att studenterna istället ska kunna jobba så många timmar som möjligt utan att riskera studiestödet.

Ambitiösa studenter som studerar heltid eller mer och arbetar extra bör få möjligheten att inte vara begränsade i sin förvärvsinkomst och hållas tillbaka. Skulle situationen uppstå där studentens studieresultat lider av den hårda arbetsbördan finns redan ett system på plats där nog avklarade högskolepoäng är ett krav för att få fortsatta utbetalningar. Således riskerar inte ett höjt fribelopp att studieresultat lider för mycket eller att studenterna prioriterar ner studierna. Tvärtom möjliggör den extrainkomsten ett bättre och bekvämare studentliv med till exempel pengar för bra boende, bra mat och träning.

”När man redan har ett jobb är det lättare att få ett jobb” sägs det ibland. Att studenter då arbetar extra vid sidan av studierna och under studieuppehållen bör ses som något positivt och uppmuntras eftersom det ökar möjligheterna till en

snabbare anställning efter examen. Detta istället för att riskera ett moment tjugotvå där arbetsgivare kräver arbetslivserfarenhet för att få anställning men enda sättet att få erfarenheten är genom anställning.

Ett jämlikt betygssystem

Idag har olika svenska lärosäten olika betygssystem för samma sorts utbildning. En civilekonomstudent i Karlstad kan alltså ha en helt annan betygsskala än en civilekonomstudent i Lund. Vissa har A–F medan andra har underkänt–godkänd–väl godkänd, och utöver det finns variationer i hur man använder de olika skalorna. Detta är ett problem som måste motverkas.

Resultaten av denna blandning av betygsskalor kan ha stora konsekvenser för studenter och komplicerar det dessutom för de arbetsgivare som väger in betyg i sin rekrytering. Att kunna få mer än bara ett godkänt betyg är ett incitament för studenterna att göra sitt bästa och även ett sätt att skilja studenter med olika färdigheter. Vem har bäst betyg? En student med B eller en student med VG? För en arbetsgivare är det inte lätt att veta vad betygen innebär och en rekryterings-process som ska vara jämlik och som baseras på betyg och tidigare prestationer, blir istället en ren bedömningsfråga gällande betygsdelen. Det skapar en orättvis situation för studenter där det finns olika krav för högsta betyg på olika lärosäten.

En skrivningsavgift från och med fjärde omtentan

Det är inte ovanligt att studenter gör omtentor, det bör heller inte ses ner på. Men att göra tre, fyra eller fem tentor på samma kurs är något som inte får uppmuntras eller förminskas. I dagens läge har lärosäten skyldighet att villkorslöst erbjuda tentamenstillfällen för studenter, något som står dem dyrt med tanke på lokal- och personalkostnader. Med anledning av detta bör det finnas möjlighet att ta ut en avgift från och med det fjärde tentamenstillfället. Detta skulle ge en mindre ekonomisk kompensation för lärosätet men främst skulle det ge studenterna incitament att se till att klara den andra eller tredje omtentan.

Ett problem med studenterna i Sverige är att genomsnittstiden tills det att man avslutar sina studier är väldigt lång, i jämförelse med andra länder. Att då ha ett ekonomiskt incitament, som en skrivningsavgift, för att få studenterna att klara sina studier inom en rimlig tid är rätt väg att gå för att i ett första steg få bukt med ovannämnda problem. Avgiften bör ej ha syftet att sätta studenten i en svår ekonomisk situation, utan genom ett lägre belopp markera att det inte lönar sig att missköta sina studier. Detta kommer också resultera i att fler blir klara inom en rimlig tid med sina studier, och snabbare kommer ut i arbetslivet och betalar skatt för att “ge tillbaka” till samhället eftersom att studierna finansieras genom skatter.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att Moderaterna i Värmland uttalar att fribeloppet bör höjas

att Moderaterna i Värmland verkar för att höja fribeloppet för alla studietakter

att Moderaterna i Värmland aktivt arbetar för att fribeloppet för heltidsstudier höjs till minst 300 000 kr per kalenderår

att Moderaterna i Värmland verkar för att samma utbildning skall ha samma betygssystem oavsett lärosäte

att Moderaterna i Värmland verkar för en standardisering gällande betygssystemen

att Moderaterna i Värmland verkar för att ge lärosätena möjlighet att ta ut en skrivningsavgift från och med fjärde tentamenstillfället på en kurs

att Motionen sänds vidare till Moderaternas partistämma 2019

Amos Friedman
Moderata Studenter Karlstad

Cecilia Nielsen
Moderata Studenter Karlstad

Ludvig Gunterberg
Moderata Studenter Karlstad

Förbundsstyrelsens yttrande

5

I en välskriven motion föreslår motionärerna en rad förslag för att bättre kvalitet i den högre utbildningen, att stärka kopplingen mellan utbildning och näringsliv genom stärkta möjligheter att kombinera studier och arbete, en ökad likvärdighet i olika lärosätens betygssystem samt incitament och krav för att fler studenter snabbare ska färdigställa sina utbildningar.

Alliansregeringen reformerade på många områden politiken och regelverken för högre studier på ett förtjänstfullt sätt. Det odemokratiska kårobligatoriet avskaffades, kvalitetsförbättringar genomfördes och kopplingen mellan utbildning och arbete stärktes. En åtgärd var att kraftigt höja det så kallade fribeloppet, vilket är summan för vad man får ha för inkomst innan dess att studiemedlet minskas eller dras in. Motionärerna föreslår nu en ytterligare höjning av fribeloppet för att ytterligare uppmuntra till arbete vid sidan av studierna, vilket förbundsstyrelsen ställer sig positiv till. Studenter som har såväl avslutade studier som yrkeserfarenhet har mycket goda möjligheter till anställning efter avslutade studier. Det är ett antal år sedan fribeloppet höjdes och det är rimligt att nu höja det ytterligare. Förbundsstyrelsen tycker dock inte att förbundsstämman bör fastställa till vilken summa detta ska ske.

Att hitta en modell där olika lärosätens betygssystem är standardiserade och utformade på liknande sätt tycker förbundsstyrelsen också är en god idé.

Sverige har ett generöst studiemedelssystem och en avgiftsfri utbildning, detta i syfte att göra det möjligt för så många som möjligt att utbilda sig på högskolenivå. Motionärerna föreslår att det införs en möjlighet att ta ut en avgift efter den fjärde tentamen i en kurs. FS anser att det ger fel signal att ta ut straffavgift för att tenta det är bättre med morot än piska när det gäller att få fler att klara sina tentor och utbildningar.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1, 2, 4, 5 och 7.

att avslå att-sats 3 och 6.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att sats 1, 2, 4, 5 och 7.

att avslå att sats 3 och 6.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:13

Motionärerna föreslår flera förändringar gällande fribeloppet för studier på universitet och högskola, bland annat en höjning och fribeloppet ska höjas för alla studietakter. Motionären föreslår också en standardisering av betygssystemen på högskolenivå och att det ska vara möjligt att ta ut en skrivningsavgift från och med fjärde tentamenstillfället på en kurs.

Partistyrelsen delar motionärens syn på vikten av att stärka kopplingen mellan studier och arbetsmarknad. Arbete vid sidan av studierna ger inte bara en extra inkomst, utan också en fot in på arbetsmarknaden. I Moderaternas budgetmotion för 2019 föreslogs att fribeloppet ska höjas från dagens dryga 180 000 kronor till 200 000 kronor per kalenderår.

För att öka genomströmningen i den högre utbildningen behöver drivkrafterna för att avsluta kurserna i tid stärkas. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att det bör vara möjligt för lärosätena att ta ut en mindre avgift vid omtentor. Vidare beslutade arbetsstämman 2017 att Moderaterna ska verka för att ge universiteten möjlighet att ta ut en mindre avgift vid omtentor.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att en standardisering av betygssystemet vore önskvärt, inte minst för att bättre tydliggöra prestationer och jämförelser. Med detta sagt vill partistyrelsen också betona att lärosätena har tilldelats stor autonomi. I denna autonomi och det delegerade ansvaret till lärosätena, ligger också ansvaret hos lärosätena att själva bestämma över vilka betygsskalor som ska användas.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motion 5:13 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 5:13, att-satserna 1 och 6, det vill säga

att fribeloppet bör höjas, samt

att ge lärosätena möjlighet att ta ut en skrivningsavgift från och med fjärde tentamenstillfället på en kurs.

Motion 5:14

För högre utbildning värdig namnet

Moderata Studenter – Moderata Ungdomsförbundet

Svensk arbetsmarknad skriker efter experter och specialister samtidigt som Sverige är helt beroende av att kunna bidra med sådana expertkunskaper i omvärlden. Det är vad som i framtiden kommer spela en avgörande roll för svensk konkurrenskraft. Svensk högre utbildning måste därför stå sig högt i internationella rankningar. För att nå dit måste vi ta ett nytt helhetsgrepp kring högre utbildning. Kvaliteten i utbildningen måste höjas och styrningen av universitet och högskolor måste förändras. Samtidigt måste forskningen nå en högre status och utbildning i större utsträckning leda till jobb.

Ökad kvalitet i antagningen

I Sverige ska alla med behörighet, oavsett bakgrund, kunna ansöka till högskola eller universitet. Därför är det viktigt att det finns flera olika vägar in i högre utbildning och att antagning kan ske på fler grunder än betyg och högskoleprov. Lärosäten bör ges möjlighet att utforma sin egen antagning med exempelvis yrkes- eller ämnesspecifika kvalifikationer eller personlighetstester.

Idag kan varje universitet eller högskola fördela upp till en tredjedel av platserna till en utbildning utifrån kriterier som de själva beslutat om. För att motverka social snedrekrytering och för att inte riskera att förbise kvalificerade studenter borde högskolor och universitet i framtiden få fördela samtliga platser på en utbildning efter självvalda kriterier. Betygen skulle därmed kunna spela en eventuellt mindre roll samtidigt som tidigare erfarenheter, jobb, ideellt engagemang eller annan för lärosätet värdefull kompetens skulle kunna väga tyngre.

Väl inne på högskolan är det dock studentens ansvar att klara sina studier och bli godkänd. Den 1 juli i år föreslås en lagändring träda i kraft där breddat deltagande snarare än dagens formulering breddad rekrytering ska utgöra fokus i högskolelagen. Förslaget har kritiserats från många håll eftersom det i praktiken skulle

innebära att högskolor och universitet explicit får order om att studenterna ska klara utbildningen och godkännas till varje pris. Det skulle sänka kvaliteten i svensk högre utbildning ytterligare och även minska kraven på studenterna att prestera sitt yttersta för att bli godkända. Har du kommit in på en utbildning är det du själv som måste anstränga dig för att klara den. Vi kan inte dalta med studenterna - det motverkar en hög kvalitet i utbildningen.

Byråkratiska regelverk är ett stort hinder för de allra mest högpresterande elever som redan i ung ålder visar begåvning inom ett visst ämne. Ett generellt krav för att anses vara behörig till högskolestudier är fullständiga gymnasiebetyg. Det betyder att de elever som är exceptionellt högpresterande, innan gymnasieexamen erhållits nekas att fördjupa sina kunskaper genom att ta del av högre akademisk utbildning. Detta regelverk appliceras med väldigt få undantag. För att utöka vårt humankapital bör dessa elever ges möjlighet att delta i högre akademisk utbildning, förutsatt att förväntad kompetens har uppfyllts.

Trots satsningen på breddad rekrytering och breddat deltagande har regeringen under mandatperioden paradoxalt nog signalerat att de vill försvaga det tekniska basåret. Det tekniska basåret är ett bra exempel på ett alternativt sätt att ta sig in på en utbildning, i detta fall ingenjörsutbildningen. Rektorerna för KTH och Chalmers uppger själva att de studenter som gått det tekniska basåret i slutändan visar sig vara de bästa ingenjörerna efter avklarad ingenjörsexamen. Basåret lockar också fler kvinnor, studenter med utländsk bakgrund och studenter från studieovana hem till ingenjörsyrket. Basåret ger Sverige bättre ingenjörer och borde naturligtvis bestå.

Vi ser också att differentierade betyg, det vill säga betyg med flera nivåer godkända betyg, blir allt mer ovanligt. Argumenten för detta är flera; minskad stress för studenter, att lärare inte har behörighet eller kompetens till att rätta och bedöma examinationsuppgifter utifrån mer än icke godkänt och godkänt samt att det blir ett större administrativt arbete att i ett differentierat betygssystem formulera betygskriterierna. Problematiken är att denna argumentation snarare grundar sig i att minska kraven för lärare på universitet och högskolor snarare än att ge studenterna de bästa förutsättningarna efter examen.

På en global arbetsmarknad som framöver kommer kräva allt mer spetskompetens kan vi inte räkna med att den svenska medelvägen är bra nog. Att inte ge studenter differentierade betyg blir därmed en björntjänst. Möjligheterna att söka till andra universitet utanför Sverige minskar då deras ansökningar blir mindre attraktiva, de förlorar ett viktigt verktyg för att konkurrera på arbetsmarknaden gentemot andra arbetssökande med liknande erfarenheter och dessutom ett verktyg både i löneförhandlande och för framtida akademiska studier. Här ser vi inte minst att differentierade betyg på predoktorala examensarbeten spelar en viktig roll för studentens profilering om så på arbetsmarknaden eller i akademin. Listan kan göras lång men Moderata Studenter är övertygade om att det är mer differentiering, inte slappare krav, som kommer vara en nyckelroll för svenska universitet även i framtiden.

Forskning och innovation

Sverige avsätter årligen ca 4 procent av BNP till forskning vid Sveriges universitet och högskolor. Utöver de statliga medlen har även medlen från andra finansiärer ökat. Exempel på dessa är privata stiftelser, icke vinstdrivande organisationer, Europeiska Unionen samt från andra myndigheter och forskningsråd.

Forskningen i Sverige skiljer sig på många vis från forskning i andra OECD-länder. Där bedrivs istället en avsevärt större del av forskningen i privat regi genom företag eller projekt snarare än via staten. Forskningen kommer därmed näringslivet och arbetsmarknaden närmre samtidigt finansieringen av forskningen i mindre utsträckning blir en belastning för skattebetalarna.

Förutom att Moderata Studenter bör arbeta för att en större del av forskningen bedrivs och finansieras utanför statens regi behöver vi också se över doktorandlönerna.

I dagsläget får alla doktorander knutna till ett universitet eller en högskola en månadslön för att forska. Doktorandens inkomst och möjligheter att bedriva sin forskning blir därmed beroende av universitetets eller högskolans forskningsanslag. Framför allt kommer doktoranderna ännu längre bort ifrån arbetsmarknaden och näringslivet där det egentliga intresset och användningen för deras forskning egentligen finns. Vi vill istället se att universiteten och högskolorna i större grad uppmuntrar sina doktorander att söka alternativa finansiärer och samarbetspartners till sin forskning. Därigenom ökar även doktorandernas rörlighet utanför universitetet eller högskolan.

Kvalitetssäkra högre utbildning

Det är Universitetskanslersämbetets (UKÄ), tidigare Högskoleverket, som idag granskar all högre utbildning i Sverige. Vi menar att UKÄ:s främsta uppgift därmed bör vara att göra svenska universitet och högskolor så konkurrenskraftig som möjligt, både på en nationell och på global marknad.

UKÄ:s granskning tar i dagsläget avstamp utifrån fyra aspekter: 1. Styrning och organisation, 2.Miljö, resurser och område, 3. Utformning, genomförande och resultat, 4. Uppföljning, åtgärder och återkoppling. I granskningen belyses tre olika perspektiv:

- *Studenters och doktoranders perspektiv.* Hur fungerar studentinflytandet i praktiken? Har studenterna och doktoranderna möjlighet att medverka i lärosätenas kvalitetsarbete och i utvecklingen av utbildningar?
- *Arbetslivets perspektiv.* Är utbildningen användbar på arbetsmarknaden? Ger utbildningen en bra förberedelse för arbetslivet?
- *Jämställdhetsperspektiv.* På vilket sätt finns jämställdhet med i processerna på alla nivåer inom lärosätenas organisation?

Då en stor del av svenska universitet och högskolor, oberoende om de drivs i statlig eller privat regi, finansieras av statliga medel bedömer Moderata Studenter att det i dagsläget är rimligt att kvalitetsgranskningen fortsättningsvis görs av UKÄ. Att det dock görs utifrån de aspekter och perspektiv som presenteras ovan tycker vi bör förändras.

I aspekterna vill vi se att ett större fokus också läggs på att kvaliteten även utgörs utifrån utbildningarnas möjlighet att erbjuda studenterna ett relevant arbete efter examen. Bland perspektiven vill vi se att jämställdhet tas bort då perspektivet i dess utformning snarare speglar ett politiskt mål snarare än ett medel att göra svensk utbildning mer konkurrenskraftig. Att arbetslivets perspektiv idag tas med är bra och visar på försök att öka matchningen mellan akademiska utbildningar och arbetsmarknaden. För att i större utsträckning säkra autonomin vill vi även se att professorernas och lärarnas perspektiv tas med.

Akademisk autonomi

Sveriges universitet och högskolor kan argumenteras vara bland de viktigaste institutionerna vi har i vårt samhälle. Det är här morgondagens lärare, läkare, sjuksköterskor, ekonomer och civilingenjörer får grunderna till den kunskap som i sin tur har möjlighet att göra det absolut bästa av vår framtid.

Under Alliansens tid vid regeringsmakten antogs propositionen En akademi i tiden – ökad frihet för universitet och högskolor (den så kallade autonomireformen) där syftet var att öka de statliga universiteten och högskolornas frihet inom ramen för deras myndighetsform. Genom autonomireformen ökade mycket riktigt de statliga universitetens och högskolornas autonomi.

Bland annat genom att lärosätena fick ta större ansvar för planering av sina utbildningar och statliga mål gällande antal examina som får uträttas avskaffades. Men Alliansens autonomireform nådde inte ända fram. Inte minst visar försök från statligt håll att genomsyra allt fler utbildningar med jämställdhetsperspektiv och regeringens förslag kring breddad rekrytering på att statens medel att påverka högre utbildning i dagsläget fortfarande är alldeles för stora. De statliga universiteten och högskolornas akademiska frihet gentemot staten måste därför öka ännu mer och vidareutvecklas. Ett viktigt steg i rätt riktning är att tillåta fler statliga universitet och högskolor att övergå till att drivas i stiftelseform.

Ett annat är att ge privata aktörer större tillträde på statliga universitet och högskolor och där de kan bedriva verksamhet på marknadsmässiga grunder. Till detta hör exempelvis att det ska vara möjligt för näringslivet att tillhandahålla enskilda kursmoment eller kurser som kan räknas till programexamen.

För att ytterligare öka autonomin och framför allt säkra kvaliteten på det som lärs ut måste professorer tillåtas vara experter på sina områden och i större utsträckning än idag själva få styra sin undervisning. Att ge rektorer, fakultetsdekanusar, professorer och lärare möjlighet att utifrån sin expertkunskap utforma och undervisa så

som de själva tycker är bäst är ett steg i att säkra kvaliteten på liknande vis som sker i många andra europeiska länder. Ökad autonomi kräver samtidigt att tydliga krav och riktlinjer måste finnas i grunden som en ram. Då kan professionen agera självständigt inom dessa ramar så länge önskvärd kvalitet i utbildningen uppnås.

Ett sätt att stärka kopplingen mellan högre utbildning och relevanta jobb är att i högre utsträckning ge det privata näringslivet större inflytande. Detta kan ske genom att hela kurser bör kunna tillhandahållas av privata aktörer i näringslivet. Detta skulle säkerställa att de kunskaper som lärs ut är kommersiellt hållbara såväl som relevanta för arbetsgivare och studenter.

Intern rekrytering

Rörlighet och mobilitet inom akademin lyfts ständigt som ett viktigt verktyg för skapandet av idérika forskningsmiljöer där akademiker med bakgrund från olika lärosäten får chansen att tillsammans producera forskning av hög kvalité. Problemet idag är att forskarmobiliteten i Sverige är tämligen låg och intern rekrytering av personal är ett vanligt återkommande fenomen.

Vetenskapsrådets senast rapport på området indikerade att hela 50 procent av den svenska högskolans forskare har doktorerat vid samma lärosäte de sedan fortsatt arbeta vid. Att en stor del av Sveriges forskarkår väljer att fortsätta sina postdoktorala karriärer lokalt bör ses som ett problem i den utsträckningen att Sverige som det lilla land vi är i stor grad är beroende av idéer utifrån och ett aktivt internt idéutbyte. Forskning på institutioner brukar i allmänhet ha ett nischat fokus. Som nydisputerad doktor är det därav av särskild vikt att möta nya forskare, idéer och akademiska angreppssätt - utanför den institution där man doktorerat.

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är ett vanligt inslag inom utbildningar som kan leda till en legitimerad examen så som lärare, läkare, sjuksköterskor och socionomer. Olikt praktik spelar de praktiska inslagen från VFU:n därmed en avsevärt tydligare roll för studenten att klara av sitt framtida yrke. För studenten blir VFU:n en möjlighet att förena teori och praktik, få tidigare få inblick i studentens framtida yrke och även en chans att knyta an till en eventuell, framtida arbetsgivare.

I dagsläget är kvaliteten och tillgången till VFU dock mycket varierande beroende på var i landet och vid vilket lärosäte studenten studerar och gör sin VFU. Ett steg i rätt riktning för att göra VFU:n bättre och mer tillgänglig är dels att ge studenterna möjlighet att göra VFU under en period redan under det första året på sin utbildning. På det aktuella programmet så att studenterna snabbt kommer i kontakt med arbetslivet och i ett tidigt skede får kunskap om vad ett framtida jobb på området faktiskt innebär. Det skulle öka studentens förståelse för det kunna minska andelen sena avhopp från programmet.

Med anledning av ovanstående föreslår riksstyrelsen riksårsmötet:

att Moderata Studenter verkar för att högskolor och universitet ska kunna fördela samtliga platser på en utbildning utifrån kriterier de själva beslutat om,

att Moderata Studenter verkar för att motverka social snedrekrytering genom fler vägar in i högskolan snarare än breddat deltagande,

att Moderata Studenter verkar för att högpresterande elever ska kunna tillgodoräkna sig akademisk utbildning om förkraven är avklarade redan innan avslutad gymnasieexamen,

att Moderata Studenter verkar för att bevara det tekniska basåret,

att Moderata Studenter verkar för differentierade betyg med minst tre godkända betygsnivåer på akademiska, predoktorala studier,

att Moderata Studenter verkar för differentierade betyg med minst tre godkända betygsnivåer på akademiska, predoktorala uppsatser så som kandidatuppsats och masteruppsats,

att Moderata Studenter verkar för att främja internationella forskningssamarbeten vid svenska universitet och högskolor,

att Moderata Studenter verkar för att fler doktorander privat eller genom lärosätena söker stipendier och samarbetspartners,

att Moderata Studenter uttalar att en större del av forskningen bör ske i eller i samverkan med aktörer utanför högskolan eller universitetet,

att Moderata Studenter uppmuntrar till en större del privat forskning,

att Moderata Studenter uttalar att UKÄ:s främsta uppgift ska vara att öka svenska universitet och högskolors konkurrenskraft nationellt och globalt,

att Moderata Studenter verkar för jämställdhet tas bort som ett av tre perspektiv i granskningen av högre utbildning,

att Moderata Studenter verkar för ett större inflytande från ansvariga lärare att bidra med perspektiv i UKÄ:s kvalitetssäkringssystem,

att Moderata Studenter uttalar att all statlig, akademisk utbildning på lång sikt ska övergå i privat regi,

att Moderata Studenter verkar för att Moderata Samlingspartiet antar en ny, längre gående autonomireform,

att Moderata Studenter verkar för ett slut på politisk och byråkratisk styrning över lärares och professorers undervisning,

att Moderata Studenter verkar för att statliga och privata universitet och högskolor i större utsträckning ska kunna ta emot ekonomiska bidrag, antingen centralt eller till specifika fakulteter eller institutioner,

att Moderata Studenter verkar för att tillåta näringslivet att tillhanda kursmoment och kurser som kan räknas till examen,

att Moderata Studenter uttalar att internrekrytering på lärosäten är ett problem inom det svenska högskoleväsendet,

att Moderata Studenter uttalar att ett starkt idéutbyte inom akademin byggs på externa rekryteringar av personal,

att Moderata Studenter verkar för att problematiken av internrekrytering belyses i rimliga forum,

att Moderata Studenter verkar för att studenter, där verksamhetsförlagd utbildning ingår i läroplanen, ska få ha sin första VFU någon gång under de första två terminerna (det vill säga under de första 60 HP).

Riksårsmötets beslut

Riksårsmötet beslutade att bifalla följande att-satser:

att 1 Moderata Studenter verkar för att högskolor och universitet ska kunna fördela samtliga platser på en utbildning utifrån kriterier de själva beslutat om,

att 2 Moderata Studenter verkar för att motverka social snedrekrytering genom fler vägar in i högskolan snarare än breddat deltagande,

att 3 Moderata Studenter verkar för att högpresterande elever ska kunna tillgodoräkna sig akademisk utbildning om förkraven är avklarade redan innan avslutad gymnasieexamen,

att 4 Moderata Studenter verkar för att bevara det tekniska basåret,

att 5 Moderata Studenter verkar för differentierade betyg med minst tre godkända betygsnivåer på akademiska, predoktorala studier,

att 6 Moderata Studenter verkar för differentierade betyg med minst tre godkända betygsnivåer på akademiska, predoktorala uppsatser så som kandidatuppsats och masteruppsats,

att 7 Moderata Studenter verkar för att främja internationella forskningssamarbeten vid svenska universitet och högskolor,

att 8 Moderata Studenter uttalar att en större del av forskningen bör ske i eller i samverkan med aktörer utanför högskolan eller universitetet,

att 9 Moderata Studenter verkar för en större andel av privat forskning,

att 10 Moderata studenter uttalar att UKÄ:s främsta uppgift ska vara att genom kvalitetsgranskning öka svenska universitet och högskolors konkurrenskraft nationellt och globalt,

att 11 Moderata Studenter verkar för att jämställdhet tas bort som ett av tre perspektiv i granskningen av högre utbildning,

att 12 Moderata Studenter verkar för att Moderata Samlingspartiet antar en ny, långtgående autonomireform,

att 13 Moderata Studenter verkar för ett slut på politisk och byråkratisk styrning över lärares och professorers undervisning,

att 14 Moderata Studenter verkar för att statliga och privata universitet och högskolor i större utsträckning ska kunna ta emot ekonomiska bidrag, antingen centralt eller till specifika fakulteter eller institutioner,

att 15 Moderata Studenter verkar för att tillåta näringslivet att tillhandahålla kursmoment och kurser som kan räknas till examen,

att 16 Moderata Studenter uttalar att ett starkt idéutbyte inom akademin underlättas av externa rekryteringar av personal,

att 17 Moderata Studenter verkar för att problematiken av internrekrytering belyses i rimliga forum,

att 18 Moderata Studenter verkar för att studenter, där verksamhetsförlagd utbildning ingår i läroplanen, ska få ha sin första VFU någon gång under de första två terminerna (det vill säga under de första 60 HP),

att 19 Moderata studenter uttalar att det vore fördelaktigt om universiteten och högskolorna verkar för att fler doktorander privat eller genom lärosätena söker stipendium och samarbetspartners,

att 20 Moderata Studenter verkar för att öka andelen privat akademisk utbildning,

att 21 Moderata studenter verkar för att införa inträdesprov,

att bifalla följande tilläggsattsatser:

att vidaresända propositionen till Moderata Ungdomsförbundets förbundsstämma 2018,

att vidaresända propositionen till Moderaternas partistämma 2019,

att anta propositionen i sin helhet,

att avslå följande att-satser:

att Moderata Studenter verkar för ett större inflytande från ansvariga lärare att bidra med perspektiv i UKÄ:s kvalitetssäkringssystem,

att Moderata Studenter uttalar att all statlig, akademisk utbildning på lång sikt ska övergå i privat regi, samt

att Moderata Studenter uttalar att internrekrytering på lärosäten är ett problem inom det svenska högskoleväsendet.

Förbundsstyrelsens yttrande

Förbundsstyrelsen vill tacka för en lång och genomtänkt proposition med flera intressanta reformförslag för en bättre högre utbildning. Att högskolor och universitet ska få större frihet att besluta om antagningskriterier, större inblandning och eventuell finansiering från externa aktörer och att den politiska styrningen ska minska över lärares och professorers undervisning är åsikter som vi till fullo delar. Motionen uppfattas delvis innehålla starka frihetsvisioner, där den byråkratiska styrningen av administration och undervisning pekas ut som den hämmande faktorn till varför vår högre utbildning i flera avseenden är undermålig.

Det uppstår dock en viss dissonans när delar av motionen tydligt pekar i en riktning som åberopar mer frihet och färre politiska ingrepp samtidigt som andra delar ger en känsla av att motionären/motionärerna vet bäst vilken godtycklig detaljstyrning som bör institutionaliseras för våra högskolor och universitet.

Vi väljer därför att avslå att-sats 5 och 6 eftersom vi anser att vi bör undvika inblandning i betygssystemet och istället överlåta ansvaret till de sakkunniga på våra högre lärosäten.

På samma spår anser vi att det ska vara upp till lärosätena själva att avgöra huruvida forskning och rekrytering ska hanteras internt eller förvärvas utifrån. Desto större andel av besluten som fattas av lärosätena själva i dessa frågor, desto bättre. Detsamma gäller när under utbildningens gång som VFU ska genomföras och om inträdesprov ska implementeras som antagningskriterium för en utbildning eller ej.

En autonomireform för Sveriges universitet och högskolor vore önskvärd, men attsats-12 specificerar inte vilken typ av autonomireform som eftersträvas och därför faller denna i sin nuvarande formulering.

Vidare anser vi att det är viktigt att en central uppgift för UKÄ ska vara kvalitetsgranskning av högskolor och universitet även om det bör tilläggas att denna tillsynsmyndighet även ska hantera andra viktiga funktioner som juridisk tillsyn och prövning av examenstillstånd för landets högskolor.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen:

att bifalla att-sats 1, 2, 3, 4, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 20,

att avslå att-sats 5, 6, 8, 12, 16, 17, 18, 19, 21,

att besvara att-sats 10.

Partistyrelsens yttrande över motion 5:14

Motionären vill se flera reformer för att förbättra utbildningen på svenska universitet och högskolor, samt reformer för att stärka forskning och innovation i Sverige. Motionären vill bland annat att lärosätena ska kunna

fördela platser utifrån egna antagningsregler, se fler vägar in i högskolan, uppmuntra en större andel privat forskning, stärka lärosätenas autonomi och öka mobiliteten inom akademin.

Utbildning, forskning och entreprenörskap lägger grunden för framtidens arbetsmarknad. Därför är Moderaterna tydliga med att Sveriges ambitioner ska vara höga. Vi ska ha en internationellt sett hög kvalitet på våra utbildningar och i vår forskning. Resurserna ska användas på ett effektivt sätt så att studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov tillgodoses och främjar den excellenta forskningen.

Partistyrelsen delar motionärens oro över att andelen privata investeringar i forskning och innovation har minskat. Detta är en allvarlig utveckling eftersom att den företagsnära forskningen i direkt mening skapar jobb och tillväxt. Sverige behöver därför se över hur lagstiftningen kan utformas så att vi kan främja mer och fler investeringar i Sverige och tillstyrker motionärens förslag om en större del privat forskning. En viktig del i detta är att främja internationella forskningssamarbeten vid svenska universitet och högskolor. Anläggningar såsom SciLifeLab, Max IV och ESS är viktiga dragplåster som vi ska använda för att locka internationella talanger och forskare samt utöka det internationella utbytet.

Partistyrelsen delar också synen på att lärosätena bör ges möjlighet att använda sig av egna antagningsprocesser och instämmer med motionären gällande lärosätenas breddade uppdrag avseende rekryteringen till högskolan. Dels bedriver lärosätena redan idag ett aktivt arbete för att motverka en social snedrekrytering till lärosätena och dels är det individen själv som måste ta ansvar för sina studier. Grundläggande för framgångsrika högskolestudier är att kunskap och motivation skapas redan i för,- grund- och gymnasieskolan. Dessutom bör förutsättningarna för programspecifika antagnings- och behörighetsprov utredas. Partistyrelsen tillstyrker också uppfattningen att det tekniska basåret behöver bevaras och utvecklas, inte försvagas.

Moderaterna delar även uppfattningen att ansträngning, talang och prestation ska uppmuntras. Alla elever ska ges förutsättningar att nå så långt som möjligt. Sedan 2009 pågår en försöksverksamhet med spetsutbildningar som möjliggör för högpresterande gymnasieelever att läsa högskolekurser. Utbildningarna är riksrekryterande och alla i hela landet kan söka till dem. Försöksverksamheten bör permanentas och utvecklas.

Precis som motionärerna lyfter fram måste kvalitetsarbetet i den högre utbildningen och forskningen prioriteras upp och stärkas. Utbildningar ska bedömas och utvärderas utifrån akademiska framgångar, men också hur bra studenterna lyckas när de väl lämnar utbildningen, till exempel vad gäller lön, jobbchanser, entreprenörskap med mera. Mot bakgrund av detta

anser partistyrelsen att dessa åtgärder måste genomföras innan nya stora organisationsförändring görs i form av en ny autonomireform. Partistyrelsen delar också synen på att lärosätena först och främst ska fokusera på akademisk kvalitet och excellens i utbildningen och forskningen. När lärosätena tillförs mål och förväntningar, som förvisso är vällovliga, riskerar lärosätenas kärnuppgifter att trängas undan.

Partistyrelsen delar förbundsstyrelsens syn om att frågor om vilka betygssystem som ska användas, rekryteringar, doktorandfinansiering och hur VFU-perioderna ska förläggas är alla frågor, som genom en stark autonomi, är delegerade till lärosätena att ansvara för.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att bifalla motion 5:14, att-satserna 4, 7-10, det vill säga

- att verka för att bevara det tekniska basåret,
- att främja internationella forskningssamarbeten vid svenska universitet och högskolor,
- att en större del av forskningen bör ske i eller i samverkan med aktörer utanför högskolan eller universitetet,
- att verka för en större andel av privat forskning,
- att UKÄ:s främsta uppgift ska vara att genom kvalitetsgranskning öka svenska universitet och högskolors konkurrenskraft nationellt och globalt, samt

att avslå motion 5:14, att-satserna 5, 6, 12, 15-20, samt

att i övrigt anse motion 5:14 besvarad med vad som ovan anförts.

Reservation

Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 5:14, att-satserna 1-3, 11, 13-15 och 20, det vill säga:

- att högskolor och universitet ska kunna fördela samtliga platser på en utbildning utifrån kriterier de själva beslutat om,
- att motverka social snedrekrytering genom fler vägar in i högskolan snarare än breddat deltagande,
- att högpresterande elever ska kunna tillgodoräkna sig akademisk utbildning om förkraven är avklarade redan innan avslutad gymnasieexamen,
- att jämställdhet tas bort som ett av tre perspektiv i granskningen av högre utbildning,
- att verka för ett slut på politisk och byråkratisk styrning över lärares och professorers undervisning,
- att statliga och privata universitet och högskolor i större utsträckning ska kunna ta emot ekonomiska bidrag, antingen centralt eller till specifika fakulteter eller institutioner,
- att tillåta näringslivet att tillhandahålla kursmoment och kurser som kan räknas till examen,
- att öka andelen privat akademisk utbildning.

Motion 5:15

Motion angående utökad rätt till CSN-lån

Anna Danielsson, Moderatkvinnorna Örebro – Örebro län

Sverige behöver landsvägstransporter. Sverige behöver svenska åkerier som lyder under svenska regler och normer. Sverige behöver chaufförer som inte kör tills de somnar vid ratten, som kan bemästra snö och is och som framför lastbilar på biobränsle med eko-drivning som grund. Lokala och regionala transporter behövs, till och från logistiska centra, till och från hamnar, flygplatser och järnvägsstationer och där inga andra alternativ till godshantering finns. Och dessa transporter är stora och tunga och långa.

Kompetensbehov

Idag, just nu, behövs ca 3000 yrkeschaufförer inom 6 månader för tung trafik och godstransporter och hela 50 000 de närmaste 10 åren. Transportföretagen och TYA (transportfackens Yrkes och Arbetsmiljönämnd) har i ett par år varnat för drastiska konsekvenser för samhället och för exportindustrin pga av bristen på licensierade chaufförer. Åkerier säljer av bilar eller lägger ned företag när chaufförer pensioneras och det inte går att rekrytera. Detta trots att efterfrågan på godstransport på väg snarare ökat än minskat delvis beroende på e-handeln.

Offentlig utbildning:

Satsning på gymnasieplatser har ökat liksom 1000 nya platser på YH-utbildningar där grundutbildning och YKB-licens kan erhållas. 97 % av de som blev färdiga 2017 har jobb idag enligt en rapport 19-02-11. Men det räcker inte. Sverige behöver mer. Och måste se på fler lösningar.

Privat utbildning:

För den som har C-körkort finns möjlighet att få en kortare yrkesförarutbildning på godkända trafikskolor för en ”uppgradering” till CE-kort, dvs rätt att framföra tung lastbil med släp. En sådan utbildning kostar ca 30 000 kronor till 60 000 kronor beroende på antal körlektioner och med tillägg för andra avgifter som tex uppkörning 5000;- och försäkring på lika mycket. I en del fall tillkommer t ex lastbilshyra. En diger kostnad för tex en arbetslös eller för den som vill bli yrkesförare på riktigt.

Möjliggör CSN-lån

Den som vill ta B-körkort idag har möjlighet söka CSN-medel för körlektioner. Gymnasieutbildning är som bekant avgiftsfri (även om YKB-licensen kanske inte alltid ingår). YH-utbildningen är också godkänd för studiemedel. Men den som

har yrkeserfarenhet och kanske till och med ett jobb, har inte alltid möjlighet att sätta sig på skolbänken i ett år. Att däremot få möjlighet ansöka om och få godkänt ett CSN-lån för att bekosta körutbildning, som finns hos behöriga trafikskolor, skulle för individen möjliggöra ett förarbevis på ca tre-fem månader samtidigt som ett eventuellt annat befintligt arbete eller studier kan upprätthållas. För en arbetslös den kortare tiden då studier kan bedrivas på heltid.

Yrket har idag en kraftig övervikt av män. Rekryteringsunderlag borde med rätt vinkling kunna öka då det med dagens tekniska lösningar även är lämpligt för kvinnor.

Moderatkvinnorna i Örebro län föreslår därför att länsförbundet i Örebro län ska;

att verka för att fler utbildningsplatser kommer till stånd i länet

att verka för att CSN-lån blir tillgängligt för yrkesförarutbildning i privat regi

att ta denna motion som sin egen och överlämna till riksdagsgruppen för vidare behandling

att motionen ska vidaresändas till partistämman

FAKTA: TYA:s Trendindikator 2018

1 131 åkeriföretag besvarade enkäten där 51 procent uppger att de kommer att nyanställa inom sex månader. Störst är behovet i Sydöstra Sverige där 65 procent av företagen behöver anställa Sammanlagt behövs 3 600 nya förare i Sverige det närmaste halvåret. På hela året (2018) efterfrågas över 7 000 lastbilsförare av branschen och 50 000 förare behövs de närmaste 10 åren

Förbundsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter ett viktigt område. Det finns flera områden där kompetensförsörjningen är ett stort problem i framtiden, lastbils- och busschaufförer är några av dessa.

Moderaterna är positiva till en arbetsmarknad och utbildningskedja där människor kan byta arbete mitt i livet, det är också en viktig del när alltfler kommer behöva arbeta längre i livet.

Motionären lyfter att man ska kunna ta ett CSN-lån för att utbilda sig och kunna bekosta en förarutbildning, det tycker vi är ett bra förslag. CSN-lånet kommer betalas tillbaka och det underlättar för de som vill utbilda sig till lastbilschaufför.

Förbundsstämmans beslut

att bifalla motionen med tilläggs-att-satsen att motionen ska vidaresändas till partistämman

Reservation

Carl Alm, Andy Silva Goncalves och Magnus Stålberg reserverar sig till förmån för bifall på Carl Alms tilläggs-att-sats med motiveringen att ett lån ska betalas tillbaka och inte ätas upp av inflationen. CSN-lån ska leda till jobb och bör därmed kunna betalas.

Motion 5:16

Motion till stämman om utökad rätt till CSN-lån

Moderatkvinnorna i Örebro län – Moderatkvinnorna

Sverige behöver landsvägstransporter. Sverige behöver svenska åkerier som lyder under svenska regler och normer. Sverige behöver chaufförer som inte kör tills de somnar vid ratten, som kan bemästra snö och is och som framför lastbilar på biobränsle med eko-drivning som grund. Lokala och regionala transporter behövs, till och från logistiska centra, till och från hamnar, flygplatser och järnvägsstationer och där inga andra alternativ till godshantering finns. Och dessa transporter är stora och tunga och långa.

Idag, just nu, behövs ca 3000 yrkeschaufförer inom 6 månader för tung trafik och godstransporter och hela 50 000 de närmaste 10 åren. Transportföretagen och TYA transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd har i ett par år varnat för drastiska konsekvenser för samhället och för exportindustrin pga av bristen på licensierade chaufförer. Åkerier säljer av bilar eller lägger ned företag när chaufförer pensioneras och det inte går att rekrytera. Detta trots att efterfrågan på godstransport på väg snarare ökat än minskat delvis beroende på e-handeln.

Offentlig utbildning:

Satsning på gymnasieplatser har ökat liksom 1000 nya platser på YH-utbildningar där grundutbildning och YKB-licens kan erhållas. 97 % av de som blev färdiga 2017 har jobb idag enligt en rapport 19-02-11. Men det räcker inte. Sverige behöver mer. Och måste se på fler lösningar.

Privat utbildning:

För den som har C-körkort finns möjlighet att få en kortare yrkesförarutbildning på godkända trafikskolor för en ”uppgradering” till CE-kort, dvs rätt att framföra tung lastbil med släp. En sådan utbildning kostar ca 30 000 kronor till 60 000 kronor beroende på antal körlektioner och med tillägg för andra avgifter som tex uppkörning 5000;- och försäkring på lika mycket. I en del fall tillkommer tex lastbilshyra. En diger kostnad för tex en arbetslös eller för den som vill bli yrkesförare på riktigt.

Möjliggör CSN-lån

Den som vill ta B-körkort idag har möjlighet söka CSN-medel för körlektioner. Gymnasieutbildning är som bekant avgiftsfri (även om YKB-licensen kanske inte alltid ingår). YH-utbildningen är också godkänd för studiemedel. Men den som har yrkeserfarenhet och kanske till och med ett jobb, har inte alltid möjlighet att sätta sig på skolbänken i ett år. Att däremot få möjlighet ansöka om och få godkänt ett CSN-lån för att bekosta körutbildning, som finns hos behöriga trafikskolor, skulle för individen möjliggöra ett förarbevis på ca tre-fem månader samtidigt som ett eventuellt annat befintligt arbete eller studier kan upprätthållas. För en arbetslös den kortare tiden då studier kan bedrivas på heltid.

Yrket har idag en kraftig övervikt av män. Rekryteringsunderlag borde med rätt vinkling kunna öka då det med dagens tekniska lösningar även är lämpligt för kvinnor.

Moderatkvinnorna i Örebro län föreslår därför att stämman ska verka för:

att fler utbildningsplatser kommer till stånd.

att verka för att CSN-lån blir tillgängligt för yrkesförarutbildning i privat regi

Partistyrelsens yttrande över motionerna 5:15 och 5:16

I motionerna 5:15 och 5:16 föreslås att CSN-lån även ska kunna ges till yrkesförarutbildning i privat regi och att fler utbildningsplatser ska komma till stånd.

Att stärka drivkrafterna till jobb och egen försörjning är en hörnsten i Moderaternas politik. En viktig del i detta, vilket även motionären lyfter fram, är att se till att vi har ett utbildningsystem som underlättar kompetensförsörjningen. När arbetsmarknaden förändras behöver vi säkerställa att det finns utbildningsvägar för den som är i behov av utbildning, men också för den som behöver fylla på med ny kunskap.

Runt om i landet finns det i dag stora möjligheter att läsa till yrkesförare inom den kommunala vuxenutbildningen, exempelvis finns flera vuxenutbildningar till lastbils- och busschaufförer. Utbildningen pågår oftast mellan sex och sju månader, berättigar till studiemedel och har nära koppling till branscherna.

Partistyrelsen vill också lyfta fram att kommuner, landsting/regioner och branscherna har, och ska ha, stora möjligheter att anpassa och dimensionera utbildningsutbudet efter den lokala och regionala arbetsmarknaden. Samtidigt har den enskilda individen rätt att läsa in grund- och gymnasiekompetens genom vuxenutbildningen.

Moderaterna har också föreslagit reformer som gör det mer ekonomiskt möjligt att studera under en kort tid för att stärka kopplingen till arbetsmarknaden. Det handlar bland annat om att höjt fribelopp, fler extra studieveckor för den som fyllt 40 år, att höjd åldersgräns för studiemedel till 60 år och höjt tilläggslån för studerande över 25 år med barn.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att anse motionerna 5:15 och 5:16 besvarade med vad som ovan anförts.

Motion 5:17

Inför Lex Janna för förskolan

Moderaterna i Västmanland

Inom vård och omsorg finns det en rad regelverk för att anmäla skada, samt risk för skada. Bland annat finns lex Maria som beskrivs på socialtjänstens hemsida så här: ”Vårdgivaren ska anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Denna regel kallas lex Maria.”

Det innebär också att hälso- och sjukvårdspersonal ska anmäla detta till vårdgivare och att krav finns att vårdgivaren skall utreda händelsen.

Det händer att skador sker inom förskolan och att riskfyllda situationer uppstår. Idag står många anställda inom förskolan handfallna med vad vi kan göra för att motverka detta. Vi saknar också en uppfattning om hur utbrett det är. För några år sen fanns en förskollärare, med namnet Janna, som blev ensam med allt för många barn under en eftermiddag på grund av sjuka kollegor och brist på vikarier. Den gången gick det bra och ingen skadades. Men känslan hos den anställda var att så här kan det inte vara. Däremot är detta svårt att få upp till den politiska nivån och påvisa att så här kan det se ut i våra verksamheter. Därför vill vi införa en lex Janna.

Lex Janna ska vara ett tydligt och konkret system för att rapportera in händelser som medfört eller skulle kunna medföra skada för barn i förskolan. Om vi skulle införa detta skulle vi få en tydlig översikt av de behov som kan finnas. Förslagsvis genom ett digitalt system som pedagoger kan använda för att göra sina Lex Janna-anmälningar. Detta blir då snabbt och smidigt registrerat och kommer både förvaltning och politik till kännedom.

Förbundsstyrelsens föreslår förbundsstämman besluta:

att Moderaterna i Västmanland ska verka för att ett anmälningssystem för risker i förskolan ”Lex Janna” införs.

att propositionen översänds till Moderaternas partistämma.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutar

att bifalla propositionen Lex Janna

Partistyrelsens yttrande över motion 5:17

I motionen föreslås att ett anmälningssystem för risker i förskolan ”Lex Janna” införs. Bakgrunden till förslaget är händelse där en förskollärare, kallad Janna, blev ensam med allt för många barn på grund av sjuka kollegor och brist på vikarier.

Partistyrelsen delar uppfattningen om att det är viktigt att arbetsmiljörelaterade händelser och risker uppmärksammas och kommer ledningen i kommunen till känna. Ingen ska skadas på sitt jobb eller i sin skola.

Arbetsmiljöansvaret för kommun, och region som arbetsgivare framgår av arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter. I detta ansvar ligger att regelbundet följa upp arbetsmiljöfrågor, bedöma risker för ohälsa och olycksfall och hantera händelser som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet som ska ske i samverkan med personal, skyddsombud och elever. Exempelvis ska kommunfullmäktige fastslå en skriftlig arbetsmiljöpolicy och sedan fördela det arbete som ska göras till berörda nämnder som sedan följer upp att policyn efterlevs. Parallellt ska också undersökningar av arbetsförhållandena göras regelbundet och som ska följas av en bedömning av risker för ohälsa och olycksfall. Undersökningarna ska göras på flera nivåer och synpunkter kan exempelvis hämtas in genom enskilda samtal med arbetstagarna, skyddsronder eller personalmöten.

Genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete hos skolhuvudmannen ska förtroendevalda och förvaltning leda verksamheterna, så att arbetstagare och elever får en bra arbetsmiljö – både organisatoriskt, fysiskt och socialt.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta

att anse motion 5:17 besvarad med vad som ovan anförts.